พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย

GAY SINGLE FATHERS: PARENTHOOD'S IDENTITY IN THAI SOCIETY

กิตติ์ธนัตถ์ ยาไธสงกรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2566

พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย

กิตติ์ธนัตถ์ ยาไธสงกรณ์

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

GAY SINGLE FATHERS: PARENTHOOD'S IDENTITY IN THAI SOCIETY

KITTHANAT YATHAISONGKORN

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of DOCTOR OF PHILOSOPHY

(Development Education)

Graduate School, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย

ของ

กิตติ์ธนัตถ์ ยาไธสงกรณ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.พีรเดช ประคองพันธ์)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ ธราวรรณ)

..... ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมษย์ หนกหลัง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วรวุฒิ สุภาพ)

ชื่อเรื่อง	พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย
ผู้วิจัย	กิตติ์ธนัตถ์ ยาไธสงกรณ์
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. พีรเดช ประคองพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมษย์ หนกหลัง

การแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย คือความสามารถในการเลี้ยงดูลูกให้เติบโตและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม แต่ในเบื้องหลังพ่อกลุ่มนี้ถูกให้ความหมายว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมต่อหน้าที่ “พ่อ” และอาจทำให้ “ลูก” เป็นผู้มีปัญหาในสังคม โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความหมายของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในสังคมไทย 2) เพื่อศึกษากระบวนการต่อสู้ต่อรองกับความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย และ 3) เพื่อศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย ศึกษาด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพในกระบวนทัศน์เชิงวิพากษ์ ศึกษาผ่านแนวคิดชีวอำนาจ และแนวคิดเรื่องเทคโนโลยีแห่งตัวตน ของ Foucault เพื่อวิพากษ์กับวาทกรรมหลัก ได้แก่ ครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ บรรทัดฐานรักต่างเพศ และแนวคิดความทันสมัยจากระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการศึกษาแบบเล่าเรื่องจากพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่มีลูกเป็นของตนเองจำนวน 15 คน ผ่าน Gatekeeper วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างเรื่องเล่า ด้วยวิธีการวิเคราะห์แก่นสาระ และใช้ Trustworthiness เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นแรก พ่อกลุ่มนี้ให้ความหมายของความเป็นพ่อ คือ การเลี้ยงดูลูกด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจให้ลูกเติบโตไปเป็นคนดีตามความคาดหวังของสังคม ประเด็นต่อมา พ่อกลุ่มนี้ใช้เทคโนโลยีแห่งตัวตนต่อสู้ต่อรองกับวาทกรรมกระแสหลักจากการรู้เท่าทันการทำงานของชุดความรู้ต่าง ๆ ที่สร้างให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลายเป็นอื่นในสังคมจนสามารถก้าวผ่านไปได้ ประเด็นสุดท้าย พ่อกลุ่มนี้สร้างอัตลักษณ์ความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในแบบของตนเองซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่ละทิ้งความเป็นตัวตน เนื่องจากมีความรู้เท่าทันการทำงานของชุดความรู้ และอำนาจของวาทกรรม ที่เข้ามาจัดการกับพวกเขา ผ่านการสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตน และชีวอำนาจ จนนำไปสู่ความเป็นพ่อในบทบาทของผู้เลี้ยงดูลูก ที่ผสมผสานระหว่างความเป็นพ่อแม่ตามอุดมการณ์ทางสังคม และความเป็นพ่อในแบบของพวกเขาเอง

คำสำคัญ : อัตลักษณ์ พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ การเป็นผู้เลี้ยงดูลูก บรรทัดฐานรักต่างเพศ

Title	GAY SINGLE FATHERS: PARENTHOOD'S IDENTITY IN THAI SOCIETY
Author	KITTHANAT YATHAISONGKORN
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2023
Thesis Advisor	Dr. Peeradet Prakongpan
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Sumate Noklang

The expression of identity for single gay fathers in Thai society involves the ability to raise their children to become quality individuals for the community. However, this group of fathers is often labeled as unfit for the role of 'father' and they might raise their children to become problematic members of society. This aims of this research are as follows: (1) to study the meaning of fatherhood for single gay fathers in Thai society; (2) to investigate the process of negotiation and resistance regarding the role of fatherhood among single gay fathers in Thai society; and (3) to examine the construction of the fatherhood identity among single gay fathers. The research employs a qualitative methodology based on a critical paradigm, drawing on concepts of biopower and technologies of the self by Foucault, to critique dominant discourses, such as the ideal family, heteronormativity, and modernity influenced by capitalist economic systems. Data were collected through narrative studies from 15 single gay fathers with their own biological children. The data were analyzed using thematic analysis and trustworthiness was applied to ensure data reliability. The study found that, firstly, these fathers defined fatherhood as raising their children to grow into good individuals. Secondly, they use technologies of the self to negotiate and resist dominant discourses by being aware of various knowledge systems that render single gay fathers as 'otherness', thus allowing them to transcend these labels. Lastly, these fathers construct their own identity of being single gay fathers without abandoning their true self. This is achieved through an awareness of knowledge systems and the power of discourses that manage their identities, through the technologies of the self and biopower. This leads to a role that combines ideals of parenthood with their own unique identity of being fathers.

Keyword : Identity Gay single fathers Parenthood Heterosexuality

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.พีรเดช ประคองพันธ์ ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมษย์ หนกหลัง ที่ปรึกษาร่วม ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ที่ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการทุก ๆ ด้าน ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกราย คณาจารย์สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ทุกท่าน คณะกรรมการสอบทุกท่าน ท่านคณบดีและบุคคลากรจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อนร่วมรุ่นที่ร่วมหัวจมท้ายกันมาอย่างเหนี่ยวแน่น กัลยานมิตรทุกรายที่มีส่วนช่วยสนับสนุน ส่งเสริม ผลักดัน ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ เข้าใจ ในหลากหลายเหตุการณ์ตลอดระยะเวลาการศึกษา ให้สามารถก้าวผ่านมาได้จนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ สุดท้ายขออุทิศคุณงามความดีที่มีในงานวิจัยชิ้นนี้ให้แด่ครูบาอาจารย์ทุกท่าน บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีอุปการคุณทุกท่าน หวังอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ เป็นคุณแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ที่กำลังต่อสู่ฝันฝ่ากับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากความหลากหลายของความเป็นมนุษย์ ให้ก้าวผ่านพ้นไปได้ด้วยดี เกิดการยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ตลอดจนแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจศึกษา ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

กิตติ์ธนัตถ์ ยาไธสงกรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญรูปภาพ ..... ฑ

บทที่ 1 บทนำ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1

นิยามศัพท์ 14

คำถามการวิจัย 15

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 15

คุณค่าของการวิจัย 15

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 16

ครอบครัวสมบูรณ์แบบ: ในอุดมคติสังคมสมัยใหม่ 21

แนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) ต้นกำเนิดความเจริญ 21

แนวคิดโครงสร้างนิยม (Structuralism) ตัวกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของสมาชิกในสังคม 22

ความหมายของครอบครัว (Family) 24

ความหมายของครอบครัวในเชิงสหสาขาวิทยา 26

ครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) ในอุดมคติ 27

ความรู้กระแสหลักที่สร้างเพศให้แตกต่าง 30

ความรู้เรื่องเพศกับการกำหนดชีวิตของคนที่เป็นเกย์ 30

บรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) กับการสร้างความชอบธรรมในการกำหนดเพศทางสังคม 35
ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว: ปรากฏการณ์จากสังคมสมัยใหม่ 44
สถานการณ์ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศไทย 47
ครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวครอบครัวที่ถูกตีตราจากสังคม 47
ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว: ครอบครัวที่มักถูกมองข้ามจากสังคม 52
แนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodernism) ด้านเพศ 58
ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์: คนกลุ่มน้อยบนชายขอบ 60
ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) 64
เทคโนโลยีแห่งตัวตน: กลยุทธ์การสร้างอัตลักษณ์ 68
เทคโนโลยีแห่งตัวตนกับการต่อสู้ต่อรองชีวอำนาจ 69
อัตลักษณ์แห่งตัวตน 71
การกำเนิดอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 72
การสร้างอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 74
การดำรงอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 74
กรอบแนวคิดการวิจัย 79
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 83
การศึกษาแบบเล่าเรื่อง (Narrative approach) 83
ผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัย 85
เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusive criteria) 86
เกณฑ์การคัดออก (Exclusive criteria) 86
เครื่องมือในงานวิจัย 86
การรวบรวมข้อมูล 86

การวิเคราะห์ข้อมูล 88
ความน่าเชื่อถือของข้อมูล 89
ประวัติโดยสังเขปของผู้ให้ข้อมูล 90
บทที่ 4 ผลการวิจัย 99
1. ความเป็นพ่อ 101
1.1 ก่อนที่จะเริ่มต้นหน้าที่พ่อครั้งแรก 102
1.2 การปกป้องคุ้มครองลูก 105
1.2.1 การปกป้องคุ้มครองลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ 105
1.2.1.1 การปกป้องคุ้มครอง เพราะอยากมีลูก 106
1.2.1.2 การปกป้องคุ้มครอง เพราะต้องการแสดงความรับผิดชอบ 107
1.2.1.3 เคยคิดจะให้ฝ่ายหญิงยุติการตั้งครรภ์ แต่สุดท้ายต้องล้มเลิกความคิดไป 108
1.2.2 การบริหารจัดการตนเอง เพื่อการปกป้องดูแลลูกได้อย่างเหมาะสม 109
1.2.2.1 การปกป้องดูแลลูกได้อย่างเหมาะสมลงตัว 109
1.2.2.2 การปกป้องดูแลลูกได้อย่างเป็นระบบ ตามแบบฉบับตนเอง 110
1.2.2.3 การปกป้องคุ้มครองลูกแบบมีความยืดหยุ่นสูง 111
1.2.3 แรงบรรดาลใจในการทำหน้าที่ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 111
1.2.3.1 แรงบรรดาลใจที่เกิดจากคนในครอบครัว เครือญาติใกล้ชิด และสื่อต่าง ๆ 112
1.2.3.2 ไม่ระบุแหล่งที่มาของบรรดาลใจที่ชัดเจน 113
1.3 การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว 117
1.3.1 พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นผู้ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง 117
1.3.2 การมีสมาชิกในครอบครัวบางรายทำหน้าที่หาเลี้ยงช่วยเหลือคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 118

1.4 การอบรมสั่งสอนลูก 120
1.4.1 การอบรมสั่งสอนตามแนวทางของครอบครัวที่มีคุณพ่อคุณแม่ และเครือญาติ 120
1.4.2 การอบรมสั่งสอนลูกตามแนวทางของตน 122
1.4.3 การอบรมสั่งสอนตามตัวอย่างในสื่อ และผู้เชี่ยวชาญประเภทต่างๆ 123
1.4.4 การอบรมสั่งสอนตามความคาดหวังของสังคม 123
1.4.4.1 การอบรมสั่งสอนอย่างดีเต็มความสามารถ 124
บทสรุปความเป็นพ่อ 128
2. ความหมายของผู้เลี้ยงลูก 132
2.1 การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก 133
2.1.1 คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ดูแลรับผิดชอบเองทั้งหมดเป็นหลัก 134
2.1.2 การได้รับความช่วยเหลือจากคนในครอบครัว เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย 138
2.2 การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ 143
2.2.1 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดที่ลูกเป็นสำคัญ 143
2.2.2 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูก โดยคุณพ่อเป็นผู้ตัดสินใจหลัก 144
2.2.3 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม 146
2.3 การสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อม 149
2.3.1 การสนับสนุนส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม 150
2.3.2 สนับสนุนส่งเสริมการมีทักษะชีวิต 152
บทสรุปความหมายของผู้เลี้ยงลูก 153
3. การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 155
3.1 ลูกที่เกิดจากความตั้งใจ 156
3.1.1 จากการถูกคลุมถุงชน 157

3.1.2 อยากมีลูกแต่ไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง 159
3.2 การมีลูกที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ 161
3.2.1 เกิดจากการค้นหารสนิยมทางเพศของตนเอง 162
3.2.2 แบบไม่รู้ตัว มึนเมาจากสารเสพติด 163
3.3. การวางแผนรับมือกับคำว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 164
3.3.1 วางแผนรับมือ 165
3.3.2 ไม่ทันได้วางแผน 167
3.4 ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูก 169
3.4.1 มีปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูก 169
3.4.2 ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูก 172
3.5 เราได้เรียนรู้อะไรจากการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 173
บทสรุปการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 176
4. กระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 178
4.1 การต่อสู้ต่อรองกับตนเอง 178
4.1.1 การยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง 179
4.1.2 การรับผิดชอบลูกที่เกิดมา 182
4.2 การต่อสู้ต่อรองกับครอบครัว 184
4.2.1 การยอมรับความเป็นเกย์ของสมาชิกในครอบครัว 185
4.2.2 การยอมรับหลาน มาเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัว 187
4.3 การต่อสู้ต่อรองกับแม่ของลูก 188
4.3.1 การมีเพศสัมพันธ์กับแม่ของลูก 189
4.3.2 แม่ที่ยินยอมให้ลูกมาเลี้ยง 191
4.4 การต่อสู้ต่อรองกับลูก 193

4.4.1 การอบรมเลี้ยงดูตามแนวทางของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 194

4.4.2 เกิดการยอมรับในพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จากลูก 196

4.5 การต่อสู้ต่อรองกับสังคมรอบข้าง 198

4.5.1 การยอมรับสถานะของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 199

4.5.2 การที่สังคมยอมรับในตัวลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 202

บทสรุปกระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 203

5 การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ 205

5.1 เกิดความภูมิใจในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ของตนเอง 205

5.1.1 ครอบครัวชื่นชมในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 206

5.1.2 ลูกมีความสุข และชื่นชมยอมรับในการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 209

5.1.3 สังคมรอบข้างยอมรับ และชื่นชมความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 212

5.2 สังคมยอมรับในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 213

5.2.1 เลี้ยงลูกประสบความสำเร็จในชีวิต /เอาใจใส่ดูแลลูกดี 214

5.2.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม / ไม่ทำความเดือดร้อนให้สังคมและคนรอบข้าง 216

5.3 สังคมยอมรับในแนวทางการเลี้ยงลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 219

5.3.1 มีเทคนิควิธีในการเลี้ยงลูกของตนเอง 219

5.3.2 เป็นตัวอย่างที่ดีในการเลี้ยงลูก 220

5.4 ความสำเร็จของการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก 222

บทสรุปการสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ 224

สรุปผลการวิจัย 226

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ 233

1. ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว: ครอบครัวสวนกระแสสังคมสมัยใหม่ 234

2. ชีวอำนาจกับการสร้างความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก 239
3. บรรทัดฐานรักต่างเพศ กับการกำหนดบทบาทผู้เลี้ยงดูลูกในสังคม 245
3.1 ความรู้กระแสหลักที่สร้างเพศให้แตกต่าง 246
3.2 ครอบครัวสมบูรณ์แบบในอุดมคติ ของสังคมสมัยใหม่ 248
3.3 ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์: คนกลุ่มน้อยบนชายขอบ 250
4. เทคโนโลยีแห่งตัวตน: การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 254
4.1 การสร้างอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 256
4.2 การดำรงอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ 258
บทสรุปของผู้วิจัยที่ได้จากการศึกษา 262
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 263
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในครั้งต่อไป 264
บรรณานุกรม 265
ภาคผนวก 279
ภาคผนวก ก 280
ประวัติผู้เขียน 282

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย 82

ภาพประกอบ 2 สรุปผลการวิจัย 232

บทที่ 1
บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 เป็นต้นมา โลกของเราเกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ มากมาย ที่ส่งผลกระทบต่อสรรพสิ่งในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ชาติ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การทหาร ชีวิตความเป็นอยู่ ฯลฯ ล้วนเกิดจากแนวคิดทฤษฎีใหม่ ๆ ที่ต้องการค้นหาคำตอบเพื่อไขข้อข้องใจที่น่าพึงพอใจ ตลอดจนสิ่งใหม่ที่ดีกว่า มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อที่มีมาแต่ดั้งเดิม (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2560) ก่อร่างเป็นความรู้ด้านพัฒนาสะสมและส่งต่อกันมาอย่างต่อเนื่อง จนเกิดความรู้และนวัตกรรมที่พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นกว่าเดิม เกิดการปฏิวัติทางความคิดตลอดทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การจัดการทางสังคมจนถึงอุตสาหกรรม อีกทั้งความเชื่ออื่น ๆ ที่มีผลต่อการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์อย่างแนบเนียน ทั้งความเชื่อทางศาสนาประเพณีและวัฒนธรรมที่ส่งต่อ ๆ กันมาอย่างนาน ตลอดจนแนวคิดทางการเมืองที่เป็นเรื่องของอำนาจ และผลประโยชน์ ฯลฯ ที่กลมกลืนไปกับการใช้ชีวิตจนแยกออกจากกันได้ยาก ก่อเกิดสิ่งต่าง ๆ มากมายภายใต้โลกที่ทันสมัย (Foucault, 1991) และได้สร้างสำนึกทางความคิดแบบใหม่ขึ้นมาแทรกอยู่ในสังคม นั่นคือสำนึกคิดความเป็นปัจเจกชนมากขึ้น ซึ่งชนกลุ่มใหม่นี้คือตัวแปรสำคัญที่ทำให้โลกที่ทันสมัยก้าวไปอย่างรวดเร็ว จนถึงศตวรรษที่ 20 สถานการณ์โลกทั่วทุกภูมิภาคเกิดการปรับตัวขนาดใหญ่รวมถึงสังคมไทยที่ต้องปรับตัวให้ทันต่อพลวัตดังกล่าว เพื่อหนีจากความล้าหลังหรือไม่ทันสมัย ทำให้ประชากรในประเทศต้องมีการปรับตัวครั้งสำคัญนี้เพื่อความอยู่รอด จนเกิดการแก่งแย่งแข่งขันเพื่อให้อยู่ดีกินดี รวมถึงความมั่งคั่งร่ำรวยตามกระแสโลกทุนนิยมที่เปลี่ยนแปลงไป (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2560; ธีรยุทธ บุญมี, 2552)

จากแนวคิดดังกล่าวสู่ความคิดสมัยใหม่ (Modernism) นี้เองก่อให้เกิดการปรับตัวของสังคมเพื่อความทันสมัยตามกระแสโลกทุนนิยม ส่งผลกระทบโดยตรงต่อทุกสถาบันในสังคม ที่ประกอบสร้างจากแนวคิดโครงสร้างนิยม (Structuralism) ที่แบ่งประเภท และจัดกลุ่มออกตามบทบาทหน้าที่ โดยเฉพาะครอบครัวที่นับว่าเป็นแหล่งผลิตแรงงานของสังคม ซึ่งได้รับผลกระทบจากการปรับตัวครั้งนี้ด้วย ก่อเกิดแนวคิดครอบครัวที่ทันสมัย หรือครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) ในอุดมคติที่มีสมาชิกเพียง พ่อ แม่และลูก แบ่งบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนอย่างชัดเจนตอบสนองระบบทุนนิยม เป็นพื้นฐานสำคัญที่หล่อหลอมวิธีคิดของคนในสังคม และยังกระทบต่อโครงสร้างของครอบครัวแบบเดิมอีกด้วย จากเมื่อก่อนสังคมไทยอยู่รวมกันเป็นครอบครัวขนาด

ใหญ่ มีพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และเครือญาติ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความเหมาะสม เพื่อเลี้ยงดูช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความเห็นอกเห็นใจกันและกัน และมีความเกรงใจเมื่อต้องไกล่เกลี่ยเวลาเกิดปัญหาขึ้นภายในครอบครัว จนกลายเป็นวิถีที่สืบทอดส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น (Wilcox & Dew, 2013; เมธิรา ไกรนที et al., 2563) จนเมื่อเวลาผ่านไปบริบทสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเป็นผลจากความทันสมัยทำให้ครอบครัวแบบดั้งเดิมมีการปรับตัว กลายมาเป็นครอบครัวขนาดกลางหรือขนาดเล็ก เพื่อความคล่องตัวต่อการดำเนินชีวิต และช่วยเหลือกันตามบทบาทหน้าที่ โดยมีผู้นำครอบครัวคือพ่อ ทำหน้าที่แบบปิตาธิปไตย (Familial Patriarchy) มีอำนาจเหนือกว่าสมาชิกในครอบครัวคือแม่และลูก เพราะเป็นผู้หารายได้หลักเลี้ยงดูครอบครัว คอยปกป้องแม่และลูก ในขณะที่ผู้หญิงทำหน้าที่ภรรยาและแม่บ้าน พร้อมกับเลี้ยงดูลูกๆ (Cahn et al., 2018) และเมื่อสังคมได้พัฒนาสู่สังคมที่ทันสมัย ทั้งหญิงและชายจึงมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น มีโอกาสในการศึกษาและการทำงานไม่แตกต่างกัน (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551) เมื่อเป็นเช่นนั้น การอบรมเลี้ยงดูลูก จึงไม่ใช่หน้าที่ของคนใดคนหนึ่ง และผู้ชายไม่จำเป็นต้องทำงานนอกบ้านแต่เพียงลำพัง ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่แม่บ้านเสมอไป เพราะทั้งคู่สามารถหาเลี้ยงตนเองและดูแลครอบครัวได้ไม่ต่างกัน ทำให้การพึ่งพาอาศัยกันในตำแหน่งเดิม ๆ ที่เคยรู้จักเปลี่ยนแปลงไป ชายหญิงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันเหมือนเช่นที่เคย นำไปสู่การเลิกลากัน หรือแม้กระทั้งการเสียชีวิตของคู่สมรส และสุดท้ายต้องกลายมาเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (Single Parent Family) ที่มีเพียงพ่อ หรือแม่ ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเพียงลำพังเท่านั้น (ชลลดา จารุศฺริชัยกุล, 2555)

โดยจากนิยามและประเภทครอบครัวของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2562) ได้มีการจัดแบ่งประเภทครอบครัวออกเป็นรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ 1) ครอบครัวเดี่ยว ซึ่งมีสมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยคู่สามีและภรรยา ซึ่งอาจจมีบุตรหรือไม่มีบุตร รวมถึง ครอบครัวที่มีบิดา/ มารดา อยู่กับบุตร และ 2) ครอบครัวขยาย ซึ่งอาจมีสมาชิกในครอบครัวที่มีลักษณะเป็นครอบครัวสามรุ่น ประกอบด้วย ปู่ย่า/ ตายาย ที่อาศัยอยู่ร่วมกับลูกและหลาน หรือ ครอบครัวข้ามรุ่น ซึ่งสมาชิกในครอบครัวจะประกอบไปด้วย ปู่ย่า/ ตายาย/ หลาน อาศัยอยู่ร่วมกัน 3) ครอบครัวคนเดียว ซึ่งสมาชิกในครอบครัวอาจเกิดจากการย้ายถิ่นฐาน เพื่อการศึกษา และการจ้างงาน รวมถึงผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่เพียงลำพัง และ 4) ครอบครัวที่ไม่ใช่ญาติที่อาศัยอยู่ด้วยกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อาจจะเป็นเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมรุ่น หรือรุ่นพี่รุ่นน้อง อาศัยอยู่ร่วมกัน ซึ่งบางครอบครัวอาจนำไปสู่ปัญหาทางสังคมได้ หากไม่สามารถรับผิดชอบเลี้ยงดูเด็กได้ ส่งผลให้นิยามครอบครัวลักษณะต่าง ๆ ห่างไกลออกจากนิยาม

ของครอบครัวที่มีแต่พ่อแม่ลูก ถึงแม้จะเป็นครอบครัวของเพศชายหญิงตามบรรทัดฐานทางสังคมแล้วก็ตาม

จากบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) นี้ มีการแบ่งเพศของมนุษย์ออกเป็นเพียงชายจริงหญิงแท้หรือที่เรียกว่าเป็นเพศกระแสหลัก บรรทัดฐานนี้ได้สร้างความเชื่อในสังคมว่ากลุ่มเพศกระแสหลักเท่านั้น ที่จะสามารถสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์และอบรมเลี้ยงดูลูกให้เติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพเข้าสู่สังคม เป็นแรงงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เมื่อสถานการณ์ทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดชุดความรู้ใหม่ที่สร้างนิยามให้กับครอบครัวที่มีรูปแบบแตกต่างจากบรรทัดฐานเดิม หรือครอบครัวทางเลือก (Alternative family) ให้มีความหลากหลายมากขึ้น (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562) โดยไม่ยึดติดกรอบของเพศชายและเพศหญิงเท่านั้นที่จะสร้างครอบครัวที่อบอุ่น และผลิตสร้างคนรุ่นใหม่เพื่อทดแทนคนรุ่นเก่าได้เฉกเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นความท้าทายบรรทัดฐานของสังคมที่ประกอบสร้างมาอย่างยาวนานให้สั่นคลอนจากปรากฏการณ์นี้เป็นอย่างมาก (ธีรศักดิ์ สุขสันติกมล, 2559)

โดยมีนักวิชาการแสดงแนวคิดให้เห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องประกอบสร้างทางสังคม โดยเฉพาะ Michel Foucault (1978) ได้ชี้ให้เห็นว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เป็นผู้สร้างวาทกรรมหลักที่เข้ามาอธิบายความจริงเรื่องเพศ ทำให้เพศกลายเป็นเรื่องเชิงชีววิทยา อวัยวะเพศจึงกลายเป็นเครื่องบ่งบอกความเป็นหญิงและชาย ความรู้นี้มีอิทธิพลต่อสังคมสมัยใหม่ ซึ่งนำไปสู่การออกกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่ใช้เพศชายและเพศหญิงเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้การแสดงออกทางเพศที่ไม่เป็นไปตามอุดมการณ์ทางสังคมจะถูกรังเกียจ เช่น การแสดงออกทางเพศของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน หรือคนรักเพศเดียวกัน ดังนั้น การสร้างความรู้เกี่ยวกับเพศจึงมาพร้อมกับอำนาจและการควบคุม ซึ่งฟูโกต์ได้ชี้ให้เห็นว่า การผลิตซ้ำ การต่อยอด และการลื่นไหลขององค์ความรู้เป็นชุดวาทกรรมที่หมายถึงชุดความรู้ของกฎเกณฑ์ที่ถูกประกอบสร้างให้กับสิ่งนั้นจนได้รับการยอมรับว่าเป็นความจริงให้กับสังคม วาทกรรมจึงเป็นตัวการสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้น เช่น เพศชาย เพศหญิง เกย์ กระเทย เลสเบี้ยน ฯลฯ (Foucault, 2008) การสร้างครอบครัวที่อบอุ่นและเป็นแหล่งอนุบาลแรงงานก่อนเข้าสู่สังคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจนั้น อาจไม่มีเพียงครอบครัวที่สมบูรณ์พร้อมที่มี พ่อ แม่ และลูก เท่านั้นที่ทำหน้าที่นี้ได้ แต่หากยังมีครอบครัวอื่น ๆ นอกเหนือนิยามครอบครัวที่สมบูรณ์ทำหน้าที่นี้อย่างดี โดยเราสามารถพบเห็นครอบครัวนอกกรอบเหล่านี้ได้ไม่ยากในสังคมที่ทันสมัย แต่เพราะวาทกรรมกระแสหลักเรื่องเพศชายหญิง ที่เป็นต้นกำเนิดของ

การผลิตสร้างชุดความรู้อื่น ๆ ทับซ้อนกันหลายเชิงชั้น จนทำให้ครอบครัวนอกกระแสเหล่านี้ถูกมองข้ามจนไม่ได้รับความสำคัญ และไม่เห็นคุณค่าจากสังคม (เคท ครั้งพิบูลย์, 2561)

โดยจากรายงานสถิติจำนวนทะเบียนหย่า ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม ปี 2565 ของกรมการปกครอง (2567) สำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย พบสถิติการหย่าร้างแล้ว 78,995 คู่ ทำให้เกิดครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมากขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับจากรายงานของUNFPA (2559) ที่กล่าวถึงครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวว่ามีจำนวนประมาณร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับครอบครัวแบบอื่นๆ ข้อมูลนี้สะท้อนว่าจะมีเด็กอาศัยอยู่ในครอบครัวนอกบรรทัดฐานทางสังคมของไทยอยู่จำนวนหนึ่ง จากมุมมองของกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund: UNICEF) เชื่อว่าไม่ว่าใครจะเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กจะต้องได้รับสิทธิตั้งแต่เกิดตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก 4 ด้าน ได้แก่ สิทธิที่จะมีชีวิตรอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง สิทธิในการพัฒนา และสิทธิในการมีส่วนร่วม และตั้งอยู่บนหลักการไม่เลือกปฏิบัติ และถือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นที่ตั้ง (กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2532) ดังนั้นบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลเด็ก ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใด เมื่อมีเด็กอยู่ในความดูแลก็นับว่าเป็นครอบครัวได้ทั้งสิ้น โดยจะถูกจัดประเภทครอบครัวตามองค์ประกอบที่มี ซึ่งสาระความสำคัญอยู่ที่การทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตไปเป็นทรัพยากรที่ดีมีคุณภาพให้แก่สังคม คือเป้าหมายสูงสุดของทุกครอบครัวในสังคม ถึงแม้แนวทางในการเลี้ยงดูจะแตกต่างออกไปจากประเพณี และวัฒนธรรมเดิมจนกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่นอกกรอบก็ตาม (Parker & Wang, 2013)

ตามรายงานการหย่าร้างของคู่สมรสชายหญิงข้างต้น ส่งผลให้เกิดครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ถูกชุดความรู้กระแสหลักเบียดขับให้กลายเป็นครอบครัวนอกกรอบ ออกห่างจากนิยามครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยจะพบว่าเป็นครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว (Single mother) มีสัดส่วนมากที่สุดในสังคม รองลงมาคือ ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว (Single father) อาจนับได้ว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคมที่มักถูกมองข้ามจนขาดการดูแลเอาใจใส่ และให้ความสำคัญ เพราะสังคมให้คุณค่ากับแม่ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกมากกว่าพ่อ (Raeburn, 2014; ดวงหทัย สว่างภพ, 2556; วรุณศิริ ปราณีธรรม และ ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์, 2559) ด้วยโครงสร้างทางสังคมที่มองว่าพ่อเป็นเพศชาย และให้ความหมายว่าเป็นเพศที่แข็งแรง อดทนสูง เป็นหัวหน้าครอบครัว ขาดความละเอียดอ่อน มีความดุดัน ไม่เหมาะที่จะทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูกเมื่อเปรียบเทียบกับแม่ที่เป็นเพศหญิง โดยเฉพาะในมุมของพ่อที่ต้องเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง ที่พวกเขาต้องทำหน้าที่แทบทุกอย่างในการเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตอย่างดีมีคุณภาพ ก่อนที่จะออกสู่สังคม

เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจต่อไปไม่แตกต่างจากเพศหญิง หรือผู้ดูแลรายอื่น ๆ ถึงแม้ตามความเข้าใจของคนในสังคมการเลี้ยงลูกไม่ใช่หน้าที่ของผู้ชาย และอยู่นอกเหนือความคาดหวังของสังคมก็ตาม (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562) การศึกษาครั้งนี้ต้องการสร้างข้อมูลใหม่ด้วยแนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodernism) เพื่อหาแนวทางที่จะก้าวผ่านจากการกดทับจากสังคม ให้หันกลับมาสนใจ และเปิดใจยอมรับ ให้โอกาสเพศพ่อที่ต้องการเลี้ยงลูกด้วยตนเอง ให้สามารถทำหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จได้เหมือนกับเพศแม่ ที่สังคมวางใจ (สุรัช คมพจน์, 2554)

จากสภาพสังคมที่มีความเคลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลา เกิดครอบครัวประเภทอื่น ๆ ที่ไม่สามารถให้นิยามได้อย่างชัดเจนตามบรรทัดฐานรักต่างเพศ เป็นปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยสนใจ และกำลังเกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลกมากขึ้นทุกขณะ (Crowl et al., 2008) คือ การเพิ่มขึ้นของครอบครัวเพศเดียวกัน (Same-Sex Family) เป็นผลมาจากทัศนคติเรื่องเพศที่สังคมโลกเปิดกว้างมากขึ้น แม้ก่อนหน้านี้การใช้ชีวิตคู่ของคนเพศเดียวกันในประเทศไทยยังไม่ได้มีการรับรองสถานภาพทางกฎหมายอย่างเป็นทางการ เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้การสมรสกระทำได้ระหว่างชายและหญิงเท่านั้น และการสมรสตามกฎหมายจะมีได้เฉพาะเมื่อจดทะเบียนแล้วเท่านั้น จึงทำให้ครอบครัวของคนเพศเดียวกันไม่สามารถเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากบริการ สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ที่รัฐจัดให้แก่คู่สมรสและบุตรนั่นเอง (กนกวรรณ ธราวรรณ, 2555; เคท ครั้งพิบูลย์, 2561)

แต่จากการคาดการณ์จะพบว่ามีคู่รักเพศเดียวกันมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากกฎหมายการสมรสเท่าเทียมได้ผ่านการรองรับแล้วเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2567 ที่ผ่านมา จากการประชุมวุฒิสภา มีมติเห็นชอบ ร่าง พ.ร.บ.เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับใหม่ที่จะตามมาด้วยสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของกฎหมายฉบับนี้ สาระสำคัญกฎหมายสมรสเท่าเทียม ของบุคคล 2 ฝ่ายทุกเพศสามารถสมรสกันได้ โดยต้องมีอายุ 18 ปีขึ้นไปสถานะเป็นคู่สมรส แทนคำว่าสามีภริยา ส่วนสิทธิประโยชน์สมรสเท่าเทียม เช่น สิทธิจัดการทรัพย์สินของคู่สมรส สิทธิรับบุตรบุญธรรม สิทธิการลงนามยินยอมให้รักษาพยาบาลอีกฝ่าย สิทธิได้รับประโยชน์ และสวัสดิการจากรัฐในฐานะคู่สมรส เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล คาดมีผลบังคับใช้ปลายปีนี้ สร้างประวัติศาสตร์ชาติแรกอาเซียน และสังคมไทยเริ่มยอมรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น พร้อมการให้โอกาสบุคคลเหล่านี้ สามารถเปิดเผยตนเองได้มากขึ้น และครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของเพศที่หลากหลายอาจพบได้มากขึ้นตามไปด้วย (สำนักข่าวไทยพีบีเอส, 2567)

ทั้งนี้ จากการศึกษารายงานการสำรวจสำมะโนประชากรของสหรัฐอเมริกาเพื่อทำการทดสอบผลลัพธ์สำหรับเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากคู่รักเพศเดียวกันในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่เป็นครั้งแรก ผลการวิจัยพบว่า ลูกของคู่รักเพศเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวหน้าตามปกติผ่านทางโรงเรียนพอ ๆ กับลูกจากครอบครัวทุกประเภท ที่ส่วนใหญ่เป็นคู่สมรสที่เป็นเพศตรงข้าม รวมถึงลูกของคู่รักเพศเดียวกัน มีแนวโน้มที่จะมีความก้าวหน้าตามปกติผ่านทางโรงเรียนมากกว่าลูกที่อาศัยอยู่ในกลุ่มอื่น เช่น สถานเลี้ยงเด็กกำพร้าและสถานสงเคราะห์ (Rosenfeld, 2010) จากผลการวิจัยนี้สะท้อนว่าการสร้างครอบครัวของผู้ที่มีเพศหลากหลายไม่มีผลกระทบต่อการเลี้ยงดูลูกในทางเสียหาย ถึงแม้จะมีกฎหมายรองรับหรือไม่ก็ตาม แต่ยังมีครอบครัวที่ผู้ศึกษาสนใจมองว่าเป็นครอบครัวที่ไม่ได้รับความเท่าเทียมในสังคม และไม่เห็นคุณค่าเท่าที่ควร พวกเขาขาดโอกาสที่จะให้ข้อมูลที่สำคัญอันหลากหลายแก่สังคม ที่พวกเขาถูกความรู้กระแสหลักเรื่องบรรทัดฐานรักต่างเพศและเรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ กดทับเบียดขับให้กลายเป็นอื่น และถูกตีตราจากสังคม เพียงเพราะเพศวิถีของคนกลุ่มนี้ ถูกให้ความหมายว่าไม่เหมาะสมในการทำหน้าที่ของพ่อ และไม่สอดคล้องกับนิยามของครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคตินั่นเอง ซึ่งอุปสรรคการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ (Gay Single Father) ก็พบปัญหาสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวชายหญิงรักต่างเพศ กล่าวคือพวกเขาต้องพบกับความยากลำบากในการอบรมเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ปัญหาการปรับตัวในการใช้ชีวิต ปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมถึงปัญหาการไม่มีเวลาที่จะดูแลเอาใจใส่บุตรเหมือนๆกัน เพราะต้องทุกเทในการทำมาหาเลี้ยงชีพทั้งของตนและของบุตรเพียงลำพังตามกระแสโลกทุนนิยมเช่นเดียวกัน (Weinraub et al., 2002; วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์ และ กัญญาวีร์ เทพประภักษ์, 2558)

นอกจากนี้ยังพบว่ามีความแตกต่างกันซ่อนอยู่ คือ สังคมไทยยังไม่เปิดกว้างที่จะยอมรับหรือเข้าใจปัญหาของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้เท่ากับครอบครัวที่สมบูรณ์ที่มีพ่อและแม่เพศชายหญิงได้เท่าที่ควร เนื่องจากขาดความรู้ที่ทันสมัย ที่เคลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลาในสถาบันต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางของสังคม และประชาชนทั่วไปที่เข้าไม่ถึงแหล่งความรู้ที่สำคัญ ส่งผลให้มีความคิดความเชื่อที่ล้าหลังไม่ทันเหตุการณ์ ติดภาพจำของกลุ่มชายรักชายว่าเป็นผู้ประพฤติตนไม่เหมาะสมในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน และไม่เหมาะสมในการทำหน้าที่พ่อเพื่อเลี้ยงลูกด้วย (ชิษณุพงศ์ นิธิวนา และ วรรณภา ลีระศิริ, 2560) โดยก่อนหน้าที่จะมีกฎหมายสมรสเท่าเทียมรับรองการสมรสเท่าเทียม พวกเขาเหล่านี้ไม่สามารถรับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับครอบครัวประเภทอื่นได้ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์เรื่องการรักษาพยาบาล การลดหย่อนภาษี สิทธิประโยชน์ในการดูแลเด็ก การลาเพื่อเลี้ยงดูลูก การอุดหนุนรายได้พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว การรับบุตร

บุญธรรม หรือการรับมรดก เป็นต้น (Wilcox & Kathleen, 2013; กนกวรรณ ธราวรรณ, 2555; เคท ครั้งพิบูลย์, 2561) พวกเขาต้องใช้ความสามารถส่วนตัวอย่างสูงในการเอาตัวรอดอยู่ในสังคมที่มองไม่เห็นความสำคัญของเขาหรือแม้แต่ตัวตนของพวกเขา เพราะถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่มีสิทธิเลือกที่จะเกิดมาเป็นเกย์ได้ แต่พวกเขาสามารถที่จะเป็นคนดีของสังคม เป็นผู้ปกครองเป็นพ่อที่เลี้ยงดูลูกแท้ ๆ ของเขาให้เป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติได้ไม่แตกต่างจากชายหญิงรักต่างเพศเลย

ถึงแม้ว่าการยอมรับการมีอยู่ของชายรักชายในประเทศไทยมีมากขึ้นตามลำดับ จนมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ว่าเมืองไทยคือ “สวรรค์สำหรับคนรักเพศเดียวกัน” (Gay Paradise) (Jackson, 1999) แต่ยังมีผู้คนบางส่วนที่ไม่เข้าใจและไม่ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ และองค์ความรู้เกี่ยวกับคนกลุ่มนี้ บางส่วนอาจติดภาพจำจากละครในรายการโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ ถึงบุคลิกลักษณะของกลุ่มชายรักชาย ว่ามีบุคลิกที่สดใสร่าเริง มีการแต่งกายที่โดดเด่น สร้างเสียงหัวเราะ รักความสนุกสนาน เป็นตัวตลกของสังคม มีบุคลิกไม่น่าเชื่อถือ เจ้าชู้ ปากคอเราะร้าย และน่ากลัวสำหรับเพศชายหน้าตาดีที่มักจะถูกลวนลามทางสายตา ซึ่งมีส่วนหนึ่งเท่านั้นที่จะมีบุคลิกลักษณะดี เรียบร้อย สุขุม น่าเชื่อถือ บางครั้งบุคคลทั่วไปอาจแยกไม่ออกระหว่าง ตุ๊ด เกย์ กระเทย ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร โดยมองเป็นภาพรวม ตีตราว่าต้องเป็นแบบเดียวกันทั้งหมด (ไชยศิริ บุญยกุลศรีรุ่ง, 2553) การที่เกย์มีลูก และเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวด้วยแล้ว ยิ่งดูแตกต่างและทำความเข้าใจได้ยากมากยิ่งขึ้น ทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์พบเจอกับอุปสรรคต่าง ๆ ในการเลี้ยงดูลูกเพิ่มขึ้นในมิติที่แตกต่างจากครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวชายหญิง ถึงแม้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง จะพบว่าเด็กที่เติบโตมากับครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ไม่มีความแตกต่างจากครอบครัวที่มีพ่อแม่ครบสมบูรณ์ หากมีมาตรฐานการเลี้ยงดูไม่แตกต่างกันก็ตาม (Axinn et al., 2011; Berryhill & Durtschi, 2017; Chavda & Nisarga, 2023; Chima, 1999; Crowl et al., 2008; Dor, 2021)

จากประเด็นจำนวนของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีแนวโน้มพบมากขึ้น แต่ยังคงไม่ได้รับการยอมรับเท่าใดนัก ส่วนหนึ่งเกิดจากกลุ่มชายรักชาย มีพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานรักต่างเพศของสังคม เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีในบางมุม ในบางรายบุคลิกลักษณะที่แตกต่างจากเพศสภาพอย่างสิ้นเชิง สร้างความสับสนให้ผู้พบเห็น และปฏิสัมพันธ์ด้วยโดยไม่ได้รับการปฏิบัติที่ดีในที่ผ่านมา (Connell, 2005) เพราะความรู้เรื่องรักต่างเพศยังคงครอบงำสังคมส่วนใหญ่อยู่มาก ส่งผลให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ยังกลายเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคมหรือกลุ่มชายขอบต่อไป และยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับบางประเทศที่มีกฎหมายรองรับการ

สมรสของคนเพศเดียวกันไปก่อนหน้าแล้ว (Stonewall, 2010) ทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย ต้องพึ่งพาตนเองเป็นอย่างมาก การเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐยังถือว่าเป็นเรื่องยากอยู่พอสมควร ซึ่งแม้แต่พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวชายหญิงรักต่างเพศเองก็ยังพบปัญหา และต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐเช่นเดี่ยวกัน เนื่องจากรัฐไม่มีความชัดเจนในการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือกลุ่มครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเหล่านี้เท่าที่ควร (UNFPA, 2559)

นอกจากการได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใกล้ชิด หรือครอบครัวเดิมของพวกเขาเป็นหลัก จากการค้นคว้าเพิ่มเติมพบปัญหาของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์นอกจากการยอมรับของสังคมรอบข้างแล้ว ยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่ต้องใช้ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรค ในการเลี้ยงดูลูกของตนเองด้วยความยากลำบาก ต้องรับผิดชอบทุกอย่างในการเลี้ยงดูลูก ซึ่งเป็นภาระหนักหนากว่าการที่มีครอบครัวครบสมบูรณ์ที่มีพ่อและแม่ช่วยกันดูแล (สุจิตรา อู่รัตนมณี และ คนอื่นๆ, 2559) ไม่ว่าจะเป็นการพบว่าเด็กมีการเลียนแบบบุคคลิกจากผู้เลี้ยงดูโดยตรง เช่น ถ้าพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเป็นคนเงียบขรึมไม่ชอบเข้าสังคม ลูกก็จะมีบุคคลิกลักษณะเดียวกัน หรือหากพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมีบุคคลิกสนุกสนานร่าเริง เข้ากับผู้คนได้ง่าย ลูกก็เลียนแบบบุคคลิกดังกล่าวด้วยเช่นกัน ซึ่งแตกต่างจากครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ที่ลูกสามารถมีการเปรียบเทียบและเรียนรู้ที่จะเลือกเลียนแบบบุคคลิกที่เด็กสนใจได้ และปัญหาการอบรมเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง เนื่องจากพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวต้องอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยบุคคลิกเดียว และมักจะเกิดความเครียดขาดความมั่นใจ ขาดคู่คิดที่ปรึกษาทำให้เกิดความเครียดเองได้ นอกจากพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวจะเกิดความเครียดแล้ว ลูกก็มีความเครียดมากกว่าครอบครัวที่ที่มีพ่อแม่ด้วยเช่นกัน (Goldscheider & Kaufman, 2006; ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2555)

ตามการศึกษาเอกสารเพิ่มเติม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย และพ่อแม่ชายหญิงที่อยากมีลูกเป็นสายเลือดตนเองแต่ไม่สามารถมีเองได้ด้วยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ทางออกส่วนใหญ่มักจะเป็นการรับเลี้ยงลูกบุญธรรม ซึ่งบางประเทศมีคู่มือสำหรับพ่อแม่ที่เป็นเพศเดียวกันให้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วย เช่น A Guide for Father Involvement in Systems of Care (Martinez et al., 2013) จาก American Institutes for Research และนอกจากจะมีกฎหมายให้คนเพศเดียวกันแต่งงานกันได้ และมีสิทธิต่าง ๆ รองรับไปก่อนนานแล้ว ยังมีกฎหมายในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาที่เอื้อให้กลุ่มชายรักชายที่อยากจะมีลูกใช้วิธีอุ้มบุญได้ (Wilcox & Kathleen, 2013) โดยการจ้างอุ้มบุญของสตรีที่อยากจะช่วยเหลือคู่รักชายรักชายให้สามารถมีลูกเป็นของตนเองโดยมีสายเลือดตนเองอยู่ด้วย (Horsey, 2024) โดยในประเทศไทย ที่ผ่านมาพบว่ามีเพียงการรับลูกบุญธรรมของเกย์ ซึ่งผู้ที่จะรับลูกบุญธรรมจะต้องมีสถานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงเพียงพอต่อการเลี้ยงดูลูกบุญธรรม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาภายหลังได้ ซึ่งมีความ

คล้ายคลึงกับคู่พ่อแม่บุญธรรมชายหญิงรักต่างเพศที่จะต้องมีสถานะทางการเงินเพียงพอต่อการเลี้ยงดูลูกเช่นกัน (กรมการปกครอง, 2567) คาดว่าในไม่ช้าหน่วยงานรัฐอาจมีมาตรการรองรับที่เหมาะสม ซึ่งต้องติดตามต่อไป

ส่วนประเด็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยได้รับรู้มาว่ากลุ่มชายรักชายที่มีลูกและต้องรับภาระเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังในสังคมไทย จากกลุ่มคนรู้จักทำให้เกิดความสนใจอยากเข้าไปศึกษาเรียนรู้ถึงชีวิตความเป็นอยู่ ปัญหา อุปสรรค การปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่บนบรรทัดฐานรักต่างเพศ ว่าพวกเขาต้องพบเจอกับอะไรบ้าง และมีแนวทางการดำรงชีวิตอย่างไรบ้าง แต่เนื่องจากการค้นคว้าของผู้วิจัยพบว่าข้อมูลของกลุ่มพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในประเทศไทยยังมีไม่เพียงพอ แต่พอมีบ้างที่มีการศึกษาถึงกลุ่มของคนรักเพศเดียวกัน เช่น จากการศึกษาของวิสสุดา จันทร์สม et al. (2558) เรื่อง วิถีชีวิตคู่หญิง ของคู่รักหญิงรักหญิง คู่ทอมดี้ และคู่ทอมเกย์ ถึงแนวทางการใช้ชีวิตคู่ของพวกเขา ที่มีความคลายคลึงกับคู่รักต่างเพศ เช่นการเปิดเผยตัวตนต่อครอบครัวโดยไม่สนในมุมมองของสังคม แบบผัวเดียวเมียเดียว มีการวางแผนอนาคตร่วมกัน เพื่อความมั่นคงในชีวิตระยะยาว แตกต่างเพียงไม่สามารถจดทะเบียนสมรสเพื่อสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เพศชายหญิงได้รับเท่านั้น ยกเว้นคู่รักทอมเกย์ ที่สามารถทำได้ตามสิทธิเพศกำเนิด โดยผู้วิจัยเห็นควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อการรับรู้ของสังคม ถึงครอบครัวทางเลือกเหล่านี้ (วิสสุดา จันทร์สม และ คนอื่นๆ, 2558)

ต่อมาเรื่อง การต่อรองและการสยบยอมต่อความไม่เท่าเทียมทางเพศในด้านชีวิตคู่ ของกลุ่มคู่รักเพศเดียวกัน ของธนกร วรพิทักษานนท์ (2566) ได้กล่าวถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศกระแสหลัก เกิดเป็นบรรทัดฐานรักต่างเพศ ส่งผลให้เพศวิถีที่แตกต่างกลายเป็นสิ่งที่ถูกผลักให้อยู่ชายขอบ ต้องดิ้นรนเพื่อหลุดพ้นจากการกดทับด้วยการสร้างอัตลักษณ์ที่หลากหลาย ส่วนเรื่องชีวิตคู่ในกลุ่มคู่รักเพศเดียวกันของชายรักชาย ที่สร้างอัตลักษณ์และวิถีชีวิต โดยผู้วิจัยพบว่า พวกเขาแสวงหาความมั่นคงในชีวิตคู่ตามแบบบรรทัดฐานรักต่างเพศ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่เป็นสามีภรรยา ผู้นำผู้ตาม และวางแผนอนาคตร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่ความต้องการทางสิทธิในการจดทะเบียนสมรสและการมีลูกบุญธรรม เพื่อลบคำปรามาสจากสังคม รวมถึงการรื้อมายาคติเชิงลบที่มีต่อคู่ชีวิตชายรักชาย แต่ผู้วิจัยเห็นว่าล้วนเป็นการสยบยอมต่ออำนาจเชิงโครงสร้างทั้งสิ้น หรือในอีกทางหนึ่ง การสยบยอมนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของการต่อรองเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะทำให้ชีวิตคู่มั่นคง อย่างไรก็ตาม บุคคลทุกเพศควรมีอำนาจในการเลือกสรรและตัดสินใจในสิทธิชีวิตคู่ของตนเอง ทั้งในเพศวิถีที่ปรารถนาหรือไม่ปรารถนาการมีชีวิตคู่แบบรักต่างเพศก็ตาม ทุกคนย่อมควรได้รับสิทธินี้อย่างเท่าเทียมกัน (ธนกร วรพิทักษานนท์, 2566)

เรื่องต่อมาคือ แนวทางในการชีวิตคู่อย่างยั่งยืนของคู่รักเพศเดียวกันในสังคมไทย ของ ภคพล เส้นขาว (2561) ถึงคำพูดที่ว่า "คู่รักเพศเดียวกันคบกันได้ไม่นานหรอก เดี๋ยวก็เลิกกัน" เป็นคำพูดที่มักพบเห็นได้บ่อยเมื่อมีการพูดถึงความรักของเพศเดียวกัน การคบหากันระหว่างเพศเดียวกันนั้น นอกจากต้องเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เป็นเรื่องทั่วไปในความรัก เช่น ความสัมพันธ์ที่ไม่ลงตัว ความแตกต่างในอุปนิสัยส่วนตัว และทัศนคติที่ไม่ตรงกันแล้ว สำหรับความรักของเพศเดียวกันในสังคมไทย ยังมีอุปสรรคเพิ่มเติมอีกมากมายที่ทำให้ชีวิตคู่ยากขึ้น ทั้งการยอมรับจากสังคมและครอบครัวที่ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ กฎหมายที่ไม่เท่าเทียมที่ไม่รองรับสิทธิของคู่รักเพศเดียวกัน ทำให้พวกเขาไม่ได้รับการปกป้องและสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับคู่รักต่างเพศ นอกจากนี้ การเปิดเผยตัวตนและความสัมพันธ์อาจเป็นเรื่องที่ยากลำบากในสังคมที่ยังไม่เปิดกว้างมากพอ และการขาดการสนับสนุนและความเข้าใจจากชุมชนสามารถทำให้คู่รักเพศเดียวกันรู้สึกโดดเดี่ยวและขาดความมั่นคงในการใช้ชีวิตร่วมกัน

สุดท้ายเรื่อง การสร้างความเป็นอื่นให้กับเกย์ของ ทศวร มณีศรีขำ (2545) ศึกษาถึงกระบวนการสร้างความเป็นอื่นให้กับเกย์มีวัตถุประสงค์เพื่อคลี่คลายกระบวนการที่ศาสตร์และสถาบันต่าง ๆ ใช้ในการสร้างความหมาย ความรู้ และความจริงเกี่ยวกับความเป็นเกย์ โดยสถาบันเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดกฎเกณฑ์และการจัดระเบียบทางสังคมเพื่อสร้างความเป็นอื่นให้กับเกย์ ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตลักษณ์ของเกย์ การศึกษานี้วิเคราะห์เอกสาร ตำรา และความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกย์ รวมทั้งการบอกเล่าประวัติชีวิตของเกย์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าความเป็นอื่นของเกย์ถูกกำหนดและสร้างขึ้นจากการผลิตซ้ำบทบาททางเพศที่กำหนดความเป็นหญิงและความเป็นชาย อย่างไรก็ตาม เกย์ได้พยายามสร้างอัตลักษณ์ของตนเองผ่านการทำกิจกรรมทางสังคมที่หลากหลาย เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะสำหรับตนเองมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากรายงานของUNFPA (2559) ซึ่งทำการสำรวจทุก ๆ 10 ปี สะท้อนว่ามีครอบครัวของคนเพศเดียวกันเพิ่มขึ้นในสังคมไทย และมีรายงานของศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล (2565) ที่ทำการสำรวจทัศนคติของคนไทยต่อกลุ่มเพศที่ 3 หรือกลุ่มเพศที่หลากหลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติที่ยอมรับกลุ่มเพศที่ 3 เพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เชื่อว่าสังคมควรวัดการยอมรับกันที่ความสามารถและนิสัยใจคอเป็นหลัก ไม่ควรเอาเรื่องเพศมาตัดสินคนกลุ่มนี้ถือเป็นคนในสังคมเหมือนกันทุกคนเพียงเท่านั้น ซึ่งยังไม่พบการสำรวจลงลึกในรายละเอียดของครอบครัวเพศเดียวกัน หรือครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ สะท้อนถึงการให้ความสำคัญจากหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคม รวมถึงภาครัฐที่ยังมีไม่มากพอ (สุจิตรา อู่รัตนมณี และคนอื่นๆ, 2559) ถึงแม้ว่าจะมีรายงานเห็นถึงสภาพปัญหาของครอบครัวเพศเดียวกัน ไม่มากนัก แต่

เราพอสรุปได้ว่า ด้วยสภาพสังคมที่พัฒนาก้าวล้ำอยู่ตลอดเวลา ผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่ส่งผลกระทบต่อทุกสรรพสิ่ง รวมถึงพลังอำนาจของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในหลายทศวรรษ อีกทั้งความคิดความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของสมาชิกในสังคมทุกช่วงวัย ที่ผ่านมาทรัพยากรต่าง ๆ ทั่วโลกได้รับผลกระทบจากการพัฒนาดังกล่าวโดยทั่วถึงอย่างไม่จำกัดเพศ วัย และสถานะทางสังคม (ธีรยุทธ บุญมี, 2552) โดยมีภาคเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เป็นตัวชี้วัดความเจริญทางด้านวัตถุ ที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ดีมีสุขได้มากน้อยเพียงใด รวมถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โรคระบาด ภัยสงคราม ฯลฯ ล้วนมีผลส่งถึงคุณภาพชีวิตของทุกครอบครัวในสังคมทั้งสิ้น

ด้วยสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ยังก่อให้เกิดครอบครัวประเภทต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ ตามบริบท และความจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งการสร้างครอบครัวที่มีผู้ปกครองที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) โดยอาจจะเป็น พ่อ หรือแม่ รวมถึงปู่ ย่า ตา ยาย ตลอดจนเครือญาติ หรือบุคคลที่ไม่มีสายสัมพันธ์ใด ๆ ทางสายเลือดกับลูกก็ได้ แต่สามารถมีความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก และสร้างให้เป็นครอบครัวได้เช่นเดียวกัน ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ซึ่งไม่ได้จำกัดเพศ วัย สถานะทางสังคม หรือความสัมพันธ์เชิงสายเลือด (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560) เพียงแต่มีความผูกพันรักใคร่ห่วงใยดูแลกันและกัน โดยคนทั้ง 2 ฝ่าย อาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความสมัครใจในครอบครัวเดียวกัน มีความรักและความรับผิดชอบต่อการดูแลลูกและสร้างครอบครัว จนกลายเป็นครอบครัวที่อยู่นอกกรอบของความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติตามบรรทัดฐานทางสังคมของไทย ครอบครัวเหล่านี้สมควรแก่การได้รับการยอมรับ และคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อสิทธิและประโยชน์ที่สมควรได้รับจากสังคม เทียบเท่ากับครอบครัวกระแสหลัก เพราะมีหน้าที่บ่มเพาะสมาชิกใหม่ให้มีดีมีคุณภาพ เพื่อขับเคลื่อนสังคมได้ไม่แตกต่างกัน (ขวัญเนตร สุขใจ, 2562)

ดังนั้นประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงเห็นพ้องต้องกันในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) เจตนารมณ์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถสรุปได้ด้วยประโยคสั้น ๆ ว่า เราจะ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ทีมสหประชาชาติประจำประเทศไทยจะสนับสนุนกิจกรรมที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ หนึ่งในนั้นที่มีความสอดคล้องกับงานที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา นั่นคือ เป้าหมายที่ 5 การบรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ การเปิดรับคนชายขอบ โดยเฉพาะชุมชน LGBTI และเป้าหมายที่

16 เรื่องการส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิผล และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ (United Nations Development Programme, 2024)

นอกจากการได้รับโอกาส และความช่วยเหลือจากภาคประชาคมภายนอกประเทศในการส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมแล้ว หน่วยงานที่มีอำนาจภายในสังคมจะต้องมีส่วนช่วยผลักดันส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ทุกครอบครัวในนามของผู้เลี้ยงดูลูก สามารถช่วยเหลือครอบครัวของพวกเขาเองได้อย่างอิสระ และมีศักดิ์ศรีด้วย เพื่อการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงวัยของลูกให้มีพัฒนาการที่ดีมีคุณภาพ โดยเฉพาะที่อยู่ในแหล่งอนุบาลส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางสายเลือดด้วยแล้ว ถึงแม้ความเป็นปัจเจกที่มีความหลากหลาย และแตกต่างตามอัตลักษณ์ จะเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญของการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการแข่งขันเพื่อความอยู่ดีกินดีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การปรับตัวเพื่อชีวิตที่ดีกว่าของแต่ละครอบครัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อความมั่นคงของคุณภาพชีวิต และมีความสุขของแต่ละครอบครัว รวมถึงการมีชีวอำนาจ (Biopower) เข้ามากำกับควบคุมตนเองในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกในฐานะผู้เลี้ยงดูลูก ให้ทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ ด้วยความรัก แม้จะเหนื่อยยากแค่ไหนก็ตาม (Alejandra Rosemblatt, 2002; Cisney & Morar, 2020; Foucault, 1980)

โดยเป็นไปอย่างอัตโนมัติ ไร้การบังคับควบคุม ด้วยกระบวนการเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ที่ประกอบกับแนวทางการพัฒนาตนเอง (Self-formation) การสะท้อนตนเอง (Self-reflection) การดูแลตัวเอง (Care of self) การตรวจสอบตนเอง (Self- examination) การรู้จักตัวเอง (Know yourself) การสร้างอัตลักษณ์ตนเอง (Self- Identity) รวมถึงการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของตนเองให้คงอยู่ (Foucault, 1980) คือ เทคนิควิธีการเอาตัวรอดของผู้นำครอบครัว ที่จำเป็นต้องมี ไม่ว่าครอบครัวจะมีผู้นำลักษณะใด จึงเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาส่งเสริม และเปิดโอกาสให้พวกเขาได้เรียนรู้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัวตนเองให้อยู่รอดและมีความสุข

ดังนั้น ครอบครัวของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย รวมถึงผู้เลี้ยงดูลูกรายอื่น ๆ ควรสามารถก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการได้โดยจะต้องมีความรู้เท่าทัน (Knowledge) เป็นเทคนิคของอำนาจ เพื่อช่วยให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ และรู้เท่าทันจากการเบียดขับของสังคม (Foucault, 1988) หรือการแสดงออกให้สังคมยอมรับ ในความแตกต่างหลากหลายของรูปแบบชีวิต ไม่ให้ใครมาลดทอนคุณค่าของตนเองได้ เพราะทุกคนมีอิสระในชีวิตของตนเอง ตราบใดที่ไม่กระทบกับสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น สร้างเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่

ตกเป็นทาสวาทกรรมใดที่จะทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หรือในฐานะผู้เลี้ยงดูลูกอื่น ๆ ต้องสิ้นหวังในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองให้ประสบความสำเร็จ สามารถก้าวผ่านบรรทัดฐานรักต่างเพศที่เป็นต้นกำเนิดของชุดความรู้ต่าง ๆ ที่ทับซ้อนกันหลายชั้น ก่อกำเนิดเป็นตัวตน สร้างอัตลักษณ์เฉพาะตน และดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งตัวตน (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561) ด้วยความสามารถของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง และในฐานะของผู้เลี้ยงดูลูก อย่างผู้มีคุณธรรม และจริยธรรมด้วย เพื่อให้สามารถยืดหยัดได้ด้วยตนเองในที่สุด

โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะเปิดเผยเรื่องราวให้ข้อมูลที่ใครหลาย ๆ คนในสังคมอาจไม่เคยรู้จัก หรือรู้แต่ไม่ทราบว่าจะช่วยเหลือพวกเขาเหล่านั้นอย่างไร เพราะคำว่าครอบครัวไม่ว่าเพศใดก็มีส่วนสำคัญในการบ่มเพาะประชากร และสร้างสรรค์บุคลากรที่ดีมีคุณภาพสู่สังคมเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้เช่นกัน หากสังคมเปิดใจให้ทุกคนทุกเพศได้แสดงแนวคิดแบบเสรี ภาคประชาสังคมอาจเป็นพื้นที่สาธารณะของการต่อสู้กับบรรทัดฐานรักต่างเพศ เป้าหมายก็คือเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม ในนโยบายการพัฒนาและการสร้างสถาบันของพลเมืองเพื่อเสริมรัฐ หรือในความหมาย Gramscian ในการสร้างขีดความสามารถของพลเมืองให้คิดแตกต่าง เพื่อท้าทายสมมติฐานและบรรทัดฐาน และเพื่อนำเสนอแนวคิดและวิสัยทัศน์ใหม่ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อการกำหนดความเป็นไป หรือมีผลต่อพัฒนาการของสังคม (Gramsci, 1971) นำไปสู่แนวคิดที่ว่า อำนาจ (Power) มีอยู่ทุกหนทุกแห่ง กระจายและรวมเป็นหนึ่งไว้ในวาทกรรม (Discourse) ความรู้ (knowledge) และระบอบแห่งความจริง (Regime of truth) (Foucault, 2020) จนอาจกลายเป็นกฎหมายรองรับสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่พวกเขาสมควรจะได้รับ เพราะอำนาจทางกฎหมายไม่ได้เป็นเพียงสิ่งเชิงลบ บีบบังคับ หรือกดขี่ ที่บังคับให้เราทำสิ่งต่าง ๆ ที่ขัดต่อความปรารถนาของเรา แต่ยังเป็นพลังที่จำเป็นในการให้ผลผลิต และเป็นบวกในสังคมได้ด้วย (Avelino, 2021) ไม่ว่าการเมืองทั่วไป หรือระบอบความจริงเหล่านี้เป็นผลมาจากวาทกรรมและสถาบันทางวิทยาศาสตร์ ที่ได้รับการส่งเสริม และนิยามใหม่อย่างต่อเนื่องผ่านระบบการศึกษา สื่อ และกระแสของอุดมการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ

ดังนั้นการต่อสู้เพื่อความจริง ไม่ใช่เพื่อความจริงที่แน่นอนบางอย่างที่สามารถค้นพบและยอมรับได้ แต่เป็นการต่อสู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่ความจริงและเท็จถูกแยกออกจากกัน และผลกระทบเฉพาะของอำนาจแนบมากับความจริง (Hayward, 1998) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือแบ่งเบาปัญหาที่พวกเขาได้เผชิญอยู่เพียงลำพังให้มีที่ยืนในสังคม ได้รับสิทธิที่พึงจะได้ มีความเท่าเทียมกับทุก ๆ เพศในสังคมอย่างเสมอภาค ก็เท่ากับว่าได้พัฒนาและส่งเสริมให้สังคมมีความปกติสุข ช่วยลดปัญหาสังคมที่เกิดจากความเหลื่อมล้ำให้บรรเทาเบาบางลงได้ ผ่านผู้ให้ข้อมูลที่เป็น

พ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ ทั้งที่อยู่ระหว่างการฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ และผู้ให้ข้อมูลที่ผ่านเหตุการณ์ยากลำบากมาแล้ว เพื่อตีแผ่องค์ความรู้ใหม่ให้ออกสู่สังคมที่ทันสมัย เพื่อทุกคนในสังคมจะได้ก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั่งด้วยกัน ตามคำกล่าวที่ว่า “เราจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

นิยามศัพท์

บรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) คือ เพศกระแสหลักที่เกิดจากแนวคิดวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับสรีระทางเพศ ที่กำหนดให้มีเพียงเพศชายหญิงเท่านั้น แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม โดยมีหน้าที่สำคัญคือผลิตสร้างลูกให้เป็นพลังขับเคลื่อนให้แก่สังคม จนเบียดขับเพศอื่น ๆ ที่ไม่สามารถทำเช่นนี้ได้ ให้กลายเป็นอื่น

ครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อแม่และลูกอาศัยอยู่ด้วยกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกัน โดยให้คุณค่าต่อชายหญิงรักต่างเพศเป็นสำคัญ เพื่อทำหน้าที่หลักในการผลิตพลเมืองที่ดีมีคุณภาพสู่สังคมที่ทันสมัย

พ่อ (Father) คือ ผู้ที่ทำงานหาเลี้ยงครอบครัวและลูก สนับสนุนค่าใช้จ่ายทุกกิจกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการของลูกทุกด้าน ตลอดจนอบรมสั่งสอน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก จนเจริญเติบโตไปเป็นคนดีของสังคมอย่างดีมีคุณภาพ

พ่อเลี้ยงเดี่ยว (Single father) คือ พ่อผู้ที่ตัดสินใจเลิกลากับภรรยา หรือภรรยาเสียชีวิต และตัดสินใจไม่มีคู่ชีวิตใหม่ และมีลูกที่กำเนิดจาจกสายเลือกตนเอง มีลูกตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป และทำหน้าที่หลักในการอบรมเลี้ยงดูลูก

ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) คือ ผู้ปกครองผู้เยาว์ หรือเด็ก โดยอาจมีความสัมพันธ์ทางสายเลือด หรือไม่ก็ได้ ไม่จำกัดเพศและวัย ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กคนหนึ่ง โดยไม่อิงอยู่บนบทบาทหน้าที่ตามเพศของผู้เลี้ยงดู แต่เป็นการเลือกตามความเหมาะสมของตนเอง

เกย์ (Gay) คือ ผู้ที่มีเพศกำเนิดเป็นเพศชาย และมีความรู้สึกทางเพศที่ชอบผู้ชายเหมือนกัน สำหรับในงานวิจัยนี้ ต้องเป็นผู้ที่ระบุตนเองว่าเป็นเกย์ หรือมีรสนิยมทางเพศ แบบชายรักชาย และต้องกล้าเปิดเผยความชื่นชอบทางเพศของตนเอง โดยไม่ปกปิดเพศสภาพและเพศวิถี มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในการเป็นตัวของตัวเอง

เทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) คือ กระบวนการเสริมพลังในการสร้างตัวตน ด้วยชุดความรู้ที่เท่าทัน (Knowledge) เป็นเทคนิคของอำนาจ ช่วยให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ และรู้เท่าทันจากการเบียดขับของสังคม หรือการแสดงออกให้สังคมยอมรับ ในความ

แตกต่างหลากหลายของรูปแบบชีวิต ที่ประกอบกับแนวทางการพัฒนาตนเอง (Self-formation) การสะท้อนตนเอง (Self-reflection) การดูแลตัวเอง (Care of self) การตรวจสอบตนเอง (Self-examination) การรู้จักตัวเอง (Know yourself) การสร้างอัตลักษณ์ตนเอง (Self- Identity) รวมถึงการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของตนเองให้คงอยู่

ชีวอำนาจ (Biopower) คือ แนวทางในการควบคุมดูแลลูกด้วยจิตวิญญาณของความเป็นพ่อ ด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครบังคับเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรทำ คือสิ่งดีงาม มีความรู้เท่าทันความรู้กระแสหลัก แต่ยังคงอัตลักษณ์ของตนเองไว้ ตามแนวทางของตน

คำถามการวิจัย

พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลลูกในสังคมไทย ด้วยอัตลักษณ์เฉพาะตัวอย่างไร นำไปสู่กระบวนการต่อสู้ต่อรองกับบรรทัดฐานรักต่างเพศในสังคมไทยนั้นอย่างไร และความเป็นพ่อที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความหมายของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในสังคมไทย
2. เพื่อศึกษากระบวนการต่อสู้ต่อรองกับความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย
3. เพื่อศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย

คุณค่าของการวิจัย

ได้เปิดมุมมองให้สังคมได้รับรู้ในคุณค่าและความสามารถ ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อัตลักษณ์ในการทำหน้าที่ดูแลลูกในสังคมไทย และเห็นความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูกได้เหมือนคนทุกเพศ และเป็นการแสดงให้เห็นพื้นที่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ให้สามารถยืนหยัดต่อสู้กับความคิดความเชื่อเดิมที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยได้อย่างภาคภูมิ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากกาลเวลาที่แปรเปลี่ยนส่งผลให้ความคิดผันแปรไป ทำให้กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ได้มีบทบาทมากขึ้น และสามารถเปิดเผยตัวตนได้อย่างเสรีในสังคมไทย แต่อีกมุมมองหนึ่งของสังคมกลับมีการปิดกั้นและไม่ได้เปิดรับอย่างเต็มที่ ในขณะที่ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาชาติว่าเป็นดินแดนที่ยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแสดงออกความเป็นตัวตนได้ค่อนข้างอิสระ โดยครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่ควรใส่ใจเป็นลำดับแรก เพราะเป็นสิ่งสำคัญกว่าสิ่งอื่นใด โดยทั่วไปแล้วครอบครัวมักให้การยอมรับสนับสนุน อบรมให้บุคคลมีทักษะในการใช้ชีวิต และช่วยให้ได้รับโอกาสทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเพศใด หญิง ชาย เลสเบี้ยน เกย์ ไบเซ็กชวล คนข้ามเพศ หรือ คนที่มีสภาวะเพศกำกวม ทุกคนล้วนมีชีวิตอยู่ได้ด้วยความรักและการสนับสนุนจากครอบครัว แต่เป็นที่น่าเสียดายสำหรับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ที่หลายคนมาจากครอบครัวที่เป็นบ่อเกิดแห่งความรุนแรงหรือความเกลียดชัง (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) สร้างความกดดันให้ยอมรับบรรทัดฐานในสังคมผู้ชายเป็นใหญ่ หรือถูกตัดขาดจากความช่วยเหลือของครอบครัวที่สามารถช่วยเหลือพวกเขาได้

ในบางสังคมบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ สามารถเริ่มต้นชีวิตครอบครัวโดยได้รับความคุ้มครองจากสังคม แต่ยังคงมีอีกหลายประเทศที่ยังมีอุปสรรคด้านกฎหมายหรือการตีตราที่จำกัดบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในหลายๆเรื่อง เช่น ความอิสระในการเลือกที่จะมีรสนิยมทางเพศ และการแสดงออกที่หลากหลายไม่จำกัดเฉพาะเพศกระแสหลัก คือชายหญิงเท่านั้น นอกจากนี้ สิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ล้วนแล้วแต่อิงกับเพศชายหญิง หรือรักต่างเพศเป็นหลัก จนทำให้กลุ่มเพศที่หลากหลายไม่ได้รับความเท่าเทียมในฐานะมนุษย์ และสมาชิกในสังคมคนหนึ่ง บางครั้งสังคมก็กดขี่ เบียดขับให้พวกเขาเหล่านั้นกลายเป็นคนชายขอบ หรือเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากอัตลักษณ์ทางเพศของพวกเขาที่มีความแตกต่างให้กลายเป็นอื่นไม่มีความเท่าเทียมทางเพศให้เกิดขึ้นในสังคมไทย (เพศแห่งสยาม, 2562)

ในการศึกษาเรื่อง พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานการณ์บรรทัดฐานรักต่างเพศในสังคมไทย จากประสบการณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และกระบวนการต่อสู้ต่อรองในการสร้างอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

รวมถึงศึกษาอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในการทำหน้าที่ดูแลลูกในสังคมไทย ได้อย่างไร ผ่านแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ดังนี้

ครอบครัวสมบูรณ์แบบ: ในอุดมคติสังคมสมัยใหม่

แนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) จากแนวคิดนี้ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุในทุกๆด้าน เกิดการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่สังคมทั่วโลก ก่อให้เกิดแนวคิดครอบครัวที่ทันสมัย หรือครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) ในอุดมคติ ประกอบสร้างจากแนวคิดโครงสร้างนิยม (Structuralism) ที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่หล่อหลอมวิธีคิดของคนในสังคม วัฒนธรรมหนึ่งๆ ให้เป็นระบบเพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ และสร้างระบบกฎเกณฑ์ต่างๆเพื่อตีกรอบ นิยามความหมาย เพื่อมุ่งเป้าให้เกิดการพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคนในสังคมแบบองค์รวม การสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ ภายใต้แนวคิดทันสมัย ผลิตสร้างวาทกรรมจากความรู้ ความจริง และอำนาจ ประกอบสร้างเป็นวาทกรรมครอบครัวที่สมบูรณ์ และให้คุณค่าต่อชายหญิงรักต่างเพศเป็นสำคัญ เพื่อหน้าที่หลักในการผลิตพลเมืองสู่สังคมที่ทันสมัย จึงเบียดขับครอบครัวที่หลุดกรอบความสมบูรณ์ให้กลายเป็นอื่น

ความรู้กระแสหลักที่สร้างเพศให้แตกต่าง

การประกอบสร้างจากอำนาจ ความรู้ และความจริง จุดเปลี่ยนจากความล้าหลังสู่ความเจริญ ในการแบ่งเพศก็เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับสรีระทางเพศ ที่กำหนดให้ชายหญิงมีความแตกต่างกันอย่างไร ทั้งสรีระร่างกาย พฤติกรรม แนวคิด วิถีชีวิต ความรักความชอบ หน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและในสังคม เกิดความคาดหวังที่แตกต่าง รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงเท่านั้นถึงจะสามารถมีลูกออกมาเป็นผลผลิตให้แก่สังคมได้ ฯลฯ ทั้งหมดประกอบสร้างมาจากชุดความรู้หลายชุด กลายเป็นพลังอำนาจของความจริงที่คนในสังคมไม่อาจปฏิเสธได้ การสร้างครอบครัวที่อบอุ่นครบสมบูรณ์ตามอุดมคติจึงเป็นหน้าที่ของชายหญิงรักต่างเพศเท่านั้น เพศอื่นๆ จึงถูกเบียดขับเพราะไม่สามารถทำเช่นนี้ได้ เนื่องจากความรู้วิทยาศาสตร์เป็นตัวกำหนดกรอบความเชื่อนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการเผยให้เห็นว่าครอบครัวไม่ได้มีเพียงครอบครัวรักต่างเพศเท่านั้นที่สามารถสร้างครอบครัวที่อบอุ่นเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลประชากรให้แก่สังคมได้ การเกิดขึ้นของความรู้ ความจริง และอำนาจ ประกอบกันเป็นวาทกรรมรักต่างเพศ จึงเบียดขับให้กลุ่มรักเพศเดียวกันที่ต้องการเลี้ยงลูกและสร้างครอบครัวที่อบอุ่นให้กลายเป็นชนกลุ่มน้อย ขาดการเหลียวแลจากสังคม จนกลายเป็นบรรทัดฐานรักต่างเพศ

(Heterosexual norms) สู่วาทกรรมกระแสหลัก สร้างบรรทัดฐานที่สังคมให้การยอมรับอย่างไม่มีข้อแม้ เป็นผลจากการปฏิบัติการของวาทกรรมอย่างแยบยล ที่ส่งผลต่อทุกคนในสังคมให้ต้องมีสังกัดเพศชายหรือหญิงเท่านั้น เพื่อเป็นต้นทุนในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการแสดงให้เห็นว่า การให้คุณค่ารักต่างเพศ มากกว่ารักเพศเดียวกัน ซึ่งมาพร้อมกับความเป็นอื่นภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศ เกิดครอบครัวที่หลุดกรอบจากมาตรฐานของครอบครัวที่สมบูรณ์

ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว: ครอบครัวสวนกระแสสังคมสมัยใหม่

ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (Single parent) คือครอบครัวนอกกรอบจากครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติของสังคม ซึ่งมีครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวหลายประเภทนอกจากครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวแล้ว นั่นคือ ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว (Single father parent) ชนกลุ่มน้อยของสังคมที่ขาดการดูแลเอาใจใส่ที่รอการช่วยเหลือปรับปรุง ถึงแม้พวกเขาจะเป็นพ่อ เป็นเพศชายตามกรอบของสังคมที่ให้ความหมายว่าเป็นเพศที่แข็งแรง อดทนสูง เป็นหัวหน้าครอบครัว ขาดความละเอียดอ่อน ดุดัน แต่ในมุมที่อ่อนโยนบางคนก็ไม่ต่างกับเพศอื่นๆ ที่มีสุข เศร้า ท้อแท้ และสิ้นหวัง ได้ไม่แตกต่าง โดยเฉพาะในมุมของพ่อที่ต้องเลี้ยงลูกคนเดียว โดยพฤติกรรมตามความเข้าใจของคนในสังคมการเลี้ยงลูกไม่ใช่หน้าที่ของผู้ชาย หรือพ่อ อยู่นอกเหนือความคาดหวังของสังคม การศึกษาครั้งนี้ต้องสร้างข้อมูลใหม่ด้วยแนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodernism) เพื่อหาแนวทางที่จะก้าวผ่านจากการกดทับเบียดขับจากสังคม ให้หันกลับมาสนใจ และเปิดใจยอมรับ ให้โอกาสพ่อที่ต้องการเลี้ยงลูกด้วยตนเอง ให้สามารถทำหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จได้เหมือนกับเพศหญิง หรือแม่ ที่สังคมวางใจ

ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์: คนกลุ่มน้อยบนชายขอบ

ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ (Gay single father parent) เป็นคนกลุ่มน้อยที่ซ้อนอยู่ในครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวอีกชั้น นับว่าเป็นความซับซ้อนหลายเชิงชั้น เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจด้วยความซับซ้อนของปัญหา เพราะโดยปกติแล้วผู้ที่มีรสนิยมรักเพศเดียวกันที่เป็นชายรักชาย หรือเกย์ มันจะถูกมองจากสังคมในเชิงลบอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาพลักษณ์ นิสัยใจคอ การแสดงออก ที่ขัดกับเพศกำเนิด ส่งผลให้บางสังคมไม่ยอมรับ เพราะเชื่อว่าเป็นเรื่องวิปริตผิดธรรมชาติ ชายต้องคู่กับหญิงเท่านั้น ผู้ชายกับผู้ชายจะมีลูกและสร้างครอบครัวที่อบอุ่นด้วยกันเป็นไปไม่ได้ และในกรณีเกย์โสดแต่มีลูกติด จากการหย่าร้างเลิกลา หรือตายจากกันระหว่างแม่

ของลูก จึงเป็นเรื่องที่น่ากังวลจากคนในสังคม ว่าจะสามารถเลี้ยงลูกออกมาได้ดีเพียงใด เพราะตามเพศสภาพแล้ว แม้แต่เพศชายรักต่างเพศเองยังถูกสังคมด้อยค่าว่าไม่มีทางเลี้ยงลูกให้ได้ดีเท่าเพศหญิง หรือแม่แน่นอน การศึกษาครั้งนี้ต้องการเผยให้เห็นความจริงอีกด้าน เพื่อทลายความคิดความเชื่อเดิม เปิดพื้นที่ให้เกย์ที่อยากทำหน้าที่พ่อ ในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองให้ประสบความสำเร็จ และสร้างครอบครัวที่อบอุ่นในแบบฉบับของตนเอง ที่สังคมตีตราว่าไม่มีทางที่จะสามารถอบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีแก่สังคมได้ ผ่านเสียงเล็กๆ ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ ที่เลี้ยงลูกเองถึงแม้จะมีแฟนผู้ชายอยู่หรือไม่ก็ตาม แต่การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวของเขายังคงดำเนินต่อไปอย่างกล้าหาญ ทั้งที่กำลังฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการ และผู้ที่ผ่านเหตุการณ์ทั้งร้ายและดีมาแล้ว เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลให้แก่สังคมได้รับข้อมูลความรู้ใหม่ สร้างความรู้ความจริง เป็นพลังอำนาจ เพื่อต่อรองกับความคิดความเชื่อเดิม ในการมีชีวิตที่แตกต่างหลากลายของคนในสังคม

ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood)

ด้วยสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิดครอบครัวประเภทต่างๆ หลากหลายรูปแบบ ตามบริบท และความจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งการสร้างครอบครัวที่มีผู้ปกครองที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) โดยอาจจะเป็น พ่อ หรือแม่ รวมถึงปู่ย่า ตา ยาย ตลอดจนเครือญาติ หรือบุคคลที่ไม่มีสายสัมพันธ์ใด ๆ ทางสายเลือดกับลูกก็ได้ แต่สามารถมีความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก และสร้างให้เป็นครอบครัวได้เช่นเดียวกัน ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ซึ่งไม่ได้จำกัดเพศ หรือวุฒิการศึกษา หรือความสัมพันธ์เชิงสายเลือด เพียงแต่มีความผูกพันรักใคร่ห่วงใยดูแลกันและกัน โดยคนทั้ง 2 ฝ่าย อาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความสมัครใจในครอบครัวเดียวกัน มีความรักและความรับผิดชอบต่อการดูแลลูกและสร้างครอบครัว จนกลายเป็นครอบครัวที่อยู่นอกกรอบของความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ ตามบรรทัดฐานทางสังคมของไทย

ชีวอำนาจ การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวด้วยความรัก

ด้วย ชีวอำนาจ (Biopower) คืออำนาจที่มุ่งกระทำต่อร่างกายมนุษย์ และจิตใต้สำนึก เป็นอำนาจที่มีชีวิตเคลื่อนย้ายไปมา กระจายฟุ้งล่องลอยทั่วไปในอากาศ เป็นอำนาจภายในจิตใจที่บังคับเราได้โดยไม่สงสัย ที่เข้ามากำกับตัวเองให้เป็นเช่นนั้นโดยอัตโนมัติ กำกับลงไปในจิตวิญญาณ จึงมีผลต่อการปฏิบัติโดยไม่เคยสงสัย หรือตั้งคำถาม เช่น เราถูกความรู้เรื่องอาชีวอนามัยเข้ามาจัดการ เราจึงตื่นมาแปรงฟันทุกเช้าโดยไม่มีใครบังคับ อำนาจของความรู้เข้ามาใน

รูปแบบละมุนละม่อมที่จัดการให้เราเชื่อว่าเรามีอิสระ แต่แท้จริงเราไม่เคยอิสระ เราถูกทำให้เชื่อว่ามีเพียงสองเพศคือชายกับหญิง เพราะเราถูกความรู้ทางวิทยาศาสตร์ชีววิทยามาจัดการ เราจึงต้องสร้างตัวเองให้เป็นไปตามเพศที่กำหนด เช่น ชายต้องแข็งแรง มีความเป็นผู้นำ และหากมีครอบครัวเราจะต้องมีหน้าที่ทำงานหาเงินมาเลี้ยงดูคนในครอบครัวโดยอัตโนมัติอย่างไม่มีข้อสงสัย เพราะความรู้เข้ามากำกับให้เราทำ การทำเช่นนั้นคือสิ่งดีงาม สิ่งที่ผู้ชายทุกคนจะต้องทำ เราเชื่อเช่นนั้นและนำมากำกับตัวเองถึงแม้จะยากเย็นเพียงใดในการทำหน้าที่นั้นก็ตาม แต่ไม่ใช่ทุกคนจะคิดและเชื่อแบบนั้น ดังเช่นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่พวกเขายังดำรงอัตลักษณ์ของตนเองเอาไว้ได้ ถึงแม้สังคมกระแสหลักจะมีชุดความรู้มากำกับให้พ่อทุกคนจะต้องมีบทบาทหน้าที่ หรือจะต้องมีอัตลักษณ์เช่นไรก็ตาม แต่พวกเขาก็ไม่ยอมจำนนต่อชุดความรู้เหล่านั้น ว่าต้องทำเช่นนั้นเท่านั้น ถึงจะสามารถเป็นพ่อที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จได้

เทคโนโลยีแห่งตัวตน: กลยุทธของคนที่ต่อรองกับบรรทัดฐานทางสังคม

เทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) การที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย จะก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการได้ต้องมีเทคโนโลยีแห่งตัวตน มีความรู้เท่าทัน (Knowledge) เป็นเทคนิคของอำนาจ ช่วยให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ และรู้เท่าทันจากการเบียดขับของสังคม หรือการแสดงออกให้สังคมยอมรับ ในความแตกต่างหลากหลายของรูปแบบชีวิต ไม่ให้ใครมาตีตราให้ต้องระทมทนทุกข์จมปลักอยู่กับบรรทัดฐานทางสังคม ที่กำหนดให้แต่ละคน เพศ วัย หรือสถานะใดๆ ต้องมีบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมกำหนด เพราะทุกคนมีอิสระในชีวิตของตนเอง ตราบใดที่ไม่กระทบกับสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น สร้างเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ตกเป็นทาสวาทกรรมใดที่จะทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ ต้องสิ้นหวังในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ ก้าวผ่านบรรทัดฐานรักต่างเพศ ก่อดำเนิด สร้าง และดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งตัวตน ด้วยความสามารถของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง อย่างผู้มีคุณธรรม และจริยธรรมด้วย เพื่อให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถยืดหยัดได้ด้วยตนเองในที่สุด

ครอบครัวสมบูรณ์แบบ: ในอุดมคติสังคมสมัยใหม่

แนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) ต้นกำเนิดความเจริญ

แนวคิดนี้ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุในทุกๆ ด้าน รวมถึงการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สร้างความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมให้แก่สังคมของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยม สิ่งประดิษฐ์ วิทยาการ วิถีชีวิต และการปฏิบัติ เกิดการยอมรับการวิวัฒนาการของสังคมอย่างแพร่หลาย มีการทดแทนสิ่งเก่าด้วยสิ่งใหม่ที่ตอบสนองความต้องการได้ดีกว่าเดิม ฐานแนวคิดความทันสมัยเกิดจากความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการค้นหาความจริง เนื่องจากความคิดและความเชื่อทางศาสนาไม่สามารถให้คำตอบที่น่าพึงพอใจได้ นักปราชญ์หรือนักคิดทางสังคมบางท่านกล่าวว่าแนวคิดสมัยใหม่นี้ควรนับตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 14 ซึ่งเป็นยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) แต่นักสังคมวิทยาส่วนใหญ่เห็นว่าแนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) เป็นยุคประวัติศาสตร์ของสังคมยุโรปตะวันตกที่เกิดการวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 17 ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 16-17 เป็นยุคที่สนใจศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ธรรมชาติแบบวิทยาศาสตร์ (Scientism) เพื่อแก้ปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้น และมีอิทธิพลต่อการศึกษาสังคมวิทยาแบบวิทยาศาสตร์ของคองต์ในเวลาต่อมา (ธีรยุทธ บุญมี, 2552)

ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 จึงถือได้ว่าเป็นยุคแนวคิดความทันสมัย ซึ่งหมายถึงยุคที่ให้ความสนใจในเรื่องศิลปะ วรรณคดี วิทยาการ สถาบัน เหตุผล การศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ รูปแบบของชีวิต และความจริงของชีวิตบนฐานของความเจริญเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก กล่าวคือ เป็นช่วงเวลาแห่งความเจริญทางวัตถุ ความมั่นคงทางสังคม และความรู้เข้าใจตนเอง (Material progress, social stability, and self-realization) ในยุโรปตะวันตก โดยมีประเทศอย่างอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส และอิตาลี เป็นต้น เป็นผู้นำในการพัฒนาสมัยใหม่ เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้เกิดยุคสมัยใหม่ ได้แก่ ความจริง (Truth) เหตุผล (Rationality) วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) ผลของอุตสาหกรรม (Emergence of capitalism) การแผ่อำนาจทางตะวันตก (Western imperialism) การแพร่กระจายความรู้และอำนาจทางการเมือง (Spread of literature and political power) และการขับเคลื่อนทางสังคม (Social mobility) เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สนับสนุนและส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมโลก ซึ่งเรียกกันว่า แนวคิดความทันสมัย ผลของความเจริญทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการขับเคลื่อนทางสังคม ทำให้มนุษย์ต้องการรู้และเข้าใจตนเองและสังคมมากยิ่งขึ้น จึงต้องมีการคิดใหม่และทำใหม่ เพื่อความถูกต้องดีงามแบบสากล และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมโลก เพื่อความรู้และความเข้าใจร่วมกัน (ธีรยุทธ บุญมี, 2552)

จากแนวแนวคิดความทันสมัย ส่งผลให้เกิดการให้ความหมายครอบครัวที่สมบูรณ์และครอบครัวไม่สมบูรณ์ หรือครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ที่ถูกสังคมตีตราให้กลายเป็นอื่น เนื่องจากต้องการจัดแยกประเภทเป็นหมวดหมู่เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ สร้างคุณค่าของผู้มีอำนาจด้วยความรู้ ความจริง ประกอบเป็นวาทกรรม (Discourse) หลายชุด จนเกิดความคิดความเชื่อที่ฝังลึก กลายเป็นกรอบบรรทัดฐานทางสังคม โดยกำหนดให้ครอบครัวที่พึงประสงค์ คือครอบครัวที่สมบูรณ์ (Complete family) ตามอุดมคติ ต้องมีพ่อแม่และลูก แบ่งหน้าที่กันทำตามโครงสร้างหน้าที่ เพื่อสร้างผลผลิตที่ดีมีคุณภาพสู่สังคม กดทับให้ครอบครัวประเภทอื่น คือ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ให้ตกกรอบมาตรฐานจนกลายเป็นอื่น เพราะไม่เป็นไปตามวาทกรรมครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ ที่เกิดการประกอบสร้างจากแนวแนวคิดความทันสมัย ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวถูกวาทกรรมจัดให้เป็นคนชายขอบของสังคมอยู่แล้ว แต่ในกรณีของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ซึ่งมีความใหม่ในสายตาสังคม ถึงแม้ว่าสังคมจะทราบว่ามีกลุ่มชายรักชายเกิดขึ้นมาอย่างยาวนานตามประวัติศาสตร์โลกก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ช่วยให้เกย์ที่อยากทำหน้าที่พ่อในการเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง เกิดการยอมรับขึ้นมาเท่าที่ควรจะเป็นได้ หรือแม้แต่พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวรักต่างเพศเอง ยังคงถูกสังคมทันสมัยผลักดันให้กลับไปมีคู่ครอง เพื่อร่วมกันสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ตามอุดมคติที่สังคมคาดหวังต่อไปอยู่ดี

แนวคิดโครงสร้างนิยม (Structuralism) ตัวกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของสมาชิกในสังคม

แน่นอนว่าการที่ผู้คนในสังคมจะเปิดใจยอมรับในความแตกต่างหลากหลายของเรื่องเพศนี้ได้จำเป็นต้องให้แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เข้ามาช่วยเป็นแว่นขยาย เพื่อคลี่ปมออกให้เห็นถึงต้นต่อของปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไข เพื่อหาทางออกร่วมกัน ซึ่งมีหลากหลายทฤษฎีที่สอดคล้องและน่าสนใจจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่น่าสนใจแนวคิดแรกก็คือ ทฤษฎีโครงสร้างนิยม (Structuralism) ที่จะนำมาเชื่อมโยง และเป็นแว่นคลี่ขยายในการมองปัญหาของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทยได้ เพราะโครงสร้างทางสังคมเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะหล่อหลอมวิธีคิดของคนในสังคม วัฒนธรรมหนึ่งๆ ให้เป็นระบบ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทั้งมิติของเวลา สังคม วิธีคิด วัฒนธรรมหรือระบบความสัมพันธ์ ทั้งในทิศทางที่เป็นไปในทางที่พัฒนา หรือทำลายสิ่งเดิม เทียบเคียงได้กับกระบวนในการพัฒนานวัตกรรมของหน่วย หรือสังคมใดๆ พื้นฐานด้านวัฒนธรรม ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับต้นๆ ดังนั้นเราสามารถนำทฤษฎีโครงสร้างนิยม มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และอธิบายปรากฏการณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ภายใต้ระบบทุนนิยมได้ (ธีรศักดิ์ สุขสันติกมล, 2559)

ทำนองเดียวกัน Foucault ก็ให้ความสำคัญกับการศึกษาเรื่องอำนาจ (Power) รวมตลอดถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเมือง การบริหาร และทฤษฎีว่าด้วยความรู้หรือญาณวิทยา (Epistemology) ภายใต้มโนทัศน์ที่สำคัญของเขาเรื่องการปกครองชีวญาณ (Governmentality) หรือ ชีวอำนาจ (Biopower) การชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างอำนาจ ความรู้ และความจริง จนนำไปสู่การตั้งคำถามเพื่อวิพากษ์ กับ “ความจริง” ที่มีจุดยืนอยู่ข้างผู้เสียเปรียบ ผู้ถูกเก็บกดปิดกั้นจากสังคม และใช้ทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory) ของสำนักแฟรงค์เฟิร์ต ที่ได้พัฒนาแนวคิดจาก Marx ในการอธิบายภายใต้เงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยการใช้การศึกษาแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ในการทำความเข้าใจสังคม เป็นเครื่องมือในการหาความรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมยุคใหม่ แบบโมเดิร์นนิตี้ ที่เกิดจากการตั้งคำถามต่อพวกทฤษฎีและองค์ความรู้ทั้งหลาย ที่เชื่อถือกันมานานตั้งแต่ยุคของกลุ่มพุทธิปัญญา (Enlightenment movement) และยังคงมีอิทธิพลอยู่ในปัจจุบัน (Foucault, 1988; เชษฐา พวงหัตถ์, 2549)

มีนักคิดหลายท่านที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวคิดโครงสร้างนิยมไว้ เริ่มจากแนวคิดโครงสร้างนิยมแบบมาร์คซีส มองว่าภายใต้ระบบทุนนิยม เป็นภาวะที่คนถูกลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนลง Marx มองว่าค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมนั้นเป็นอุดมการณ์ที่ทำหน้าที่รองรับความถูกต้องของอำนาจของชนชั้นปกครองเท่านั้น โดยโครงสร้างแบบนีโอมาร์คซีส มองว่าการตกเป็นทาสของวัฒนธรรมของมนุษย์ การครอบงำทางอุดมการณ์ (Hegemony) ซึ่งเป็นการครอบงำชนชั้นในสังคมของนายทุนผ่านอำนาจรัฐ สถาบันที่ชนชั้นปกครองสร้างขึ้นเพื่อครอบงำความคิดของพลเมือง เช่น โรงเรียน ศาสนา สื่อ ครอบครัว แต่ทางออกโดยการจัดตั้งกลุ่มที่เป็นเอกเทศจากรัฐ และใช้เวทีนอกการเมือง ให้กลุ่มและบุคคลที่มีความหลากหลายมาร่วมกระทำกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความคิด สร้างอัตลักษณ์และความเชื่อร่วมกัน เป็นสิทธิและเสรีภาพในการมุ่งสู่จุดหมายในการสร้างอำนาจต่อรองพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่มตน เพราะมนุษย์แต่ละคนเป็นจุดหมาย มิใช่มุ่งที่วัตถุหรือมุ่งเฉพาะระบบเศรษฐกิจการเมือง การเปลี่ยนวัตถุและระบบเศรษฐกิจการเมืองก็เพื่อความสุขของมนุษย์ (สุรัช คมพจน์, 2554; ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2560)

การให้ความสำคัญในสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ และเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ที่จะทำให้ตนสมบูรณ์ได้โดยการที่ตัวมนุษย์เป็นฝ่ายกระทำ มิใช่มนุษย์เป็นผู้ถูกกระทำ เพราะเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรม จะใช้ศีลธรรมของชนชั้นมาบดบังมิได้ แม้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์จะมีแนวทางเสมอ แต่ภายใต้กรอบแนวทางนั้น มนุษย์แต่ละคนมี

สิทธิ์เลือกด้วยตนเองว่าจะปฏิบัติอย่างไร และโครงสร้างแบบกิสเด้น มองว่าการสะท้อนกลับความคิดที่ว่าทั้งบุคคลและสังคมไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นด้วยตัวเองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย ดังนั้นทั้งคู่จึงต้องนิยามตัวเองใหม่อย่างต่อเนื่องในการตอบสนองต่อผู้อื่นและต่อข้อมูลใหม่ เพื่อที่จะเข้าใจสังคมเราไม่สามารถมองเฉพาะการกระทำของบุคคลหรือพลังทางสังคมที่รักษาสังคมได้ แต่ทั้งสองอย่างนั้นเป็นตัวกำหนดความเป็นจริงทางสังคมของเรา เขาเชื่อว่าถึงแม้คนที่ไม่มีอิสระอย่างสิ้นเชิงที่จะเลือกการกระทำของตนเองและแม้ความรู้ของพวกเขาจะถูกจำกัด แต่พวกเขายังคงมีหน่วยงานโครงสร้างทางสังคมช่วยเหลือและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ (สุรัช คมพจน์, 2554; ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2560)

จากแนวคิดโครงสร้างนิยมข้างต้น ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ถูกจัดวางให้อยู่นอกกรอบมาตรฐานของครอบครัวที่สมบูรณ์ เป็นชนกลุ่มน้อย เพราะมีความแตกต่างห่างไกลจากความสมบูรณ์ที่สังคมกำหนด ทำให้กลายเป็นคนชายขอบที่ไม่ได้รับการเหลียวแล เมื่อยามต้องการความช่วยเหลือจากสังคม การสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อตำแหน่งแห่งที่ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ให้สามารถยืนหยัดอยู่ในสังคมได้อยากภาคภูมิใจ คือหนทางที่จะสร้างตัวตนให้มีความสำคัญในจุดยืนของตน และสร้างการยอมรับจากสังคม ให้เห็นถึงความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูลูก ให้ประสบความสำเร็จได้ไม่แตกต่างจากครอบครัวคนรักต่างเพศ

ความหมายของครอบครัว (Family)

คำนิยามของครอบครัวและครัวเรือน เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า คำว่า “ครอบครัว” กับ “ครัวเรือน” นั้นมีความหมายต่างกัน องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับครอบครัวและครัวเรือนไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องผูกพันกันทางสายโลหิต หรือโดยการรับเป็นบุตรบุญธรรม หรือโดยการสมรส ซึ่งโดยทั่วไปแล้วประกอบด้วยคู่สมรส บุตร พ่อแม่ และพี่น้อง และครัวเรือน หมายถึง หน่วยการอยู่อาศัยซึ่งประกอบด้วยที่อยู่อาศัยและบุคคลผู้อาศัยอยู่รวมกัน โดยเป็นอิสระจากความเกี่ยวข้องผูกพันกันทางสายโลหิตหรือการสมรส โดยสามารถจำแนกประเภทเป็นครัวเรือนคนเดียวและครัวเรือนหลายคน (United Nations, 2015)

ดังนั้น ครัวเรือนจึงถูกจำกัดอยู่ในบริบทของสถานที่ ขณะที่ครอบครัวสามารถขยายออกไปยังบริบทต่างๆ นอกเหนือจากสถานที่เพียงอย่างเดียวได้ ในแง่มโนทัศน์จะเห็นได้ว่าครัวเรือนอาจประกอบด้วยบุคคลเพียงคนเดียว แต่ครอบครัวต้องมีสมาชิกอย่างน้อยสองคนขึ้นไป สมาชิกของครัวเรือนหลายคนไม่จำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องผูกพันกัน แต่สมาชิกในครอบครัวต้อง

มีความเกี่ยวข้องผูกพันกันทางใดทางหนึ่ง แม้ว่าครอบครัวและครัวเรือนจะมีความหมายที่แตกต่างกัน แต่ความแตกต่างนั้นมักไม่เด่นชัด นอกจากนี้ ทั้งสองคำยังแยกออกจากกันได้ยากในทางปฏิบัติ เนื่องจากบุคคลที่ไม่ได้เป็นญาติกันอาจอาศัยอยู่ร่วมกันในครัวเรือนและสร้างหน่วยทางสังคมที่มีลักษณะคล้ายครอบครัวขึ้นมาได้ และบางครัวเรือนก็อาจมีหลายครอบครัวอาศัยอยู่ร่วมกันในสถานที่เดียวกันได้เช่นกัน (ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559)

ครัวเรือนและครอบครัวแม้จะมีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ก็มีความแตกต่างกันในบางด้าน ครัวเรือนหมายถึงกลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน ไม่จำกัดว่าจะต้องมีความเกี่ยวข้องทางสายเลือดหรือความสัมพันธ์ใดๆ สมาชิกในครัวเรือนอาจเป็นบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันก็ได้ ในขณะที่ครอบครัวหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องผูกพันกันทางสายเลือดหรือความสัมพันธ์ทางกฎหมาย โดยทั่วไปครอบครัวต้องมีสมาชิกอย่างน้อยสองคนขึ้นไป ความสัมพันธ์ในครอบครัวมักมีความผูกพันและความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกว่าครัวเรือน แม้ว่าครัวเรือนและครอบครัวจะมีความหมายที่แตกต่างกัน แต่ในทางปฏิบัติความแตกต่างนั้นมักไม่ชัดเจน บุคคลที่ไม่ได้เป็นญาติกันอาจอาศัยอยู่ร่วมกันในครัวเรือนและสร้างหน่วยทางสังคมที่มีลักษณะคล้ายครอบครัวได้ และในบางกรณี ครัวเรือนเดียวอาจประกอบด้วยหลายครอบครัวที่อาศัยอยู่รวมกันในสถานที่เดียวกัน (UNFPA, 2559) อย่างไรก็ตาม การให้คำนิยามความหมายของครอบครัว กับ ครัวเรือน ในประเทศไทยนั้นยังขาดความสอดคล้องกัน เช่น กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562)

ครอบครัวสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ ครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วยบุคคลที่ใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภริยา อาจมีหรือไม่มีลูก พ่อหรือแม่อยู่กับลูก หรือพี่น้องหรือญาติไม่เกินสองรุ่นใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน และครอบครัวขยาย อันประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่สามรุ่นขึ้นไป หรือครอบครัวเดี่ยวสองครอบครัวขึ้นไปที่มีความผูกพันทางสายเลือดหรือเกี่ยวดองเป็นเครือญาติ มีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันและอาศัยอยู่ในบ้านหรือบริเวณเดียวกัน นอกจากนี้จากข้อมูลและแนวโน้มของสถานการณ์ในปัจจุบัน ครอบครัวยังสามารถจำแนกตามลักษณะเฉพาะได้อีก 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว พ่อหรือแม่ต้องเลี้ยงดูบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะโดยลำพัง 2) ครอบครัวข้ามรุ่น ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่กับหลานตามลำพัง 3) ครอบครัวที่ผู้สูงอายุอยู่ด้วยกันตามลำพัง สมาชิกอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ตั้งแต่สองคนขึ้นไป อยู่ร่วมกันโดยไม่มีสมาชิกช่วงวัยอื่นอาศัยอยู่ด้วย 4) ครอบครัวผสม ชายหรือหญิงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีบุตรติดมา และได้สมรสหรืออยู่กินกันฉันสามีภริยาเป็นครอบครัวใหม่ และบุตร

นั้นอาศัยอยู่ด้วยกัน 5) ครอบครัวัยรุ่น ชายและหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภริยา 6) ครอบครัวคู่รักเพศเดียวกัน บุคคลเพศเดียวกันใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยา จากแนวโน้มทางสังคมที่มีบุคคลอาศัยอยู่คนเดียวหรืออาศัยกับบุคคลที่ไม่ใช่ญาติมากขึ้น จึงจัดให้อยู่ในกลุ่มครัวเรือน ซึ่งหมายถึงหน่วยการอยู่อาศัย (unit of residence) ของบุคคลหรือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันและกินอยู่ร่วมกันในสถานที่เดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือทางเครือญาติ (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562) นั่นหมายความว่า การจะสร้างครอบครัวขึ้นมาได้นั้น ต้องมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาศัยอยู่ร่วมกัน มีความเอื้ออาทร ผูกพันรักใคร่ใส่ใจดูแลกัน ก็สามารถเกิดเป็นครอบครัวขึ้นมาได้ โดยไม่จำกัดเพศและวัย

ความหมายของครอบครัวในเชิงสหสาขาวิทยา

ตามความหมายในด้านวิทยาศาสตร์ ครอบครัว คือ กลุ่มคนที่เกี่ยวพันกันทางสายโลหิต เช่น พ่อแม่มีลูก ลูกเกิดจากการปฏิสนธิของอสุจิจากพ่อผสมกับไข่ของแม่ ดังนั้น พ่อแม่และลูกจึงเกี่ยวพันกันทางสายเลือดโดยมีโครโมโซมและยีนที่ลูกได้รับมาจากทั้งพ่อและแม่ ความหมายในด้านกฎหมาย ครอบครัว คือ ชายหญิงที่จดทะเบียนสมรสกันและมีลูก คนเหล่านี้เป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย ลูกมีสิทธิ์ได้รับมรดกจากพ่อแม่ ถ้าไม่มีลูกผู้สืบสายเลือดโดยตรงหรือจดทะเบียนเป็นลูกบุญธรรม ก็นับว่าเป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย ความหมายในด้านเศรษฐศาสตร์ ครอบครัว คือ บุคคลที่ใช้งบประมาณรายรับ-รายจ่ายร่วมกัน รวมถึงพี่ที่ต้องอุปการะน้อง แม้ว่าจะแยกกันอยู่ก็ตาม จำเป็นต้องแบ่งเบาภาระจากพ่อแม่ช่วยเหลือส่งเสียให้ศึกษาเล่าเรียน ความหมายในด้านสังคมศาสตร์ ครอบครัว คือ กลุ่มคนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวพันทางสายเลือดหรือทางกฎหมาย แต่มีความสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในบ้านที่ต้องให้ความรัก ความเอาใจใส่ และมีความปรารถนาดีต่อกัน โดยสรุป ครอบครัวเป็นหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดในสังคม ประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือโดยการแต่งงาน มีความผูกพันกันทางอารมณ์และจิตใจ เป็นหน่วยย่อยของสังคมที่มีความคงทนที่สุด เป็นสถาบันที่จะสร้างสมาชิกใหม่ให้กับสังคมในรูปของเด็กที่เกิดใหม่ และอบรมเลี้ยงดูเด็กเหล่านั้นให้เจริญเติบโต พร้อมด้วยคุณสมบัติที่สังคมคาดหวัง เพื่อเป็นประชากรรุ่นใหม่ที่ขับเคลื่อนสังคมให้ก้าวหน้า (Dermott & Fowler, 2020; สาวิตรี ทยานศิลป์ และ คนอื่นๆ, 2564)

โดยความสำคัญของครอบครัว คือ เป็นสถาบันที่ให้การศึกษาอบรมเลี้ยงดูถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆและสร้างเสริมประสบการณ์ต่างๆ ให้กับสมาชิกที่อาศัยร่วมกัน ตั้งแต่

เกิดจนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ให้ความรัก ความเมตตา การเอาใจใส่ ห่วงใย อาทร สร้างความเข้าใจ และสร้างสมาชิกในครอบครัวให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ เพราะถ้าครอบครัวให้การดูแลอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานให้เป็นคนเก่ง และคนดีแล้ว สังคมก็จะเป็นสังคมของคนดี และมีความสามารถด้วยเช่นกัน ทำให้สังคมเดินต่อไปได้ และจากนิยามความหมายของครอบครัว และครัวเรือนข้างต้น มีความคล้ายและแตกต่างกันในบางประการ แต่หลักสำคัญคือการทำหน้าที่ในการมอบความรักความเอาใจใส่ระหว่างสมาชิกที่อยู่ร่วมกันให้ได้รับความรักความปราถนาดี เป็นจุดเริ่มต้นในการบ่มเพาะพลังในการใช้ชีวิตในสังคม ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยอย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางที่ทุกคนใฝ่ฝัน และแน่นอนว่าการจะก้าวผ่านปัญหาอุปสรรคต่างๆ จนสามารถสร้างครอบครัวที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนโอกาสที่สังคมเอื้อให้แต่ละครอบครัวสามารถที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่สู่ความมั่นคงในชีวิต จนสามารถยืดหยัดได้ด้วยตนเองอย่างภาคภูมิ และไม่สร้างภาระให้แก่สังคมด้วยเช่นกัน

ครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) ในอุดมคติ

ตามอุดมคติของสังคมที่ทันสมัย ครอบครัวที่สมบูรณ์คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก ซึ่งพ่อแม่อยู่ในวัยทำงานและทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวและดูแลลูกด้วยกัน ซึ่งเป็นครอบครัวที่ทุกคนไฝ่ฝันที่จะสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์นี้ขึ้น เพราะครอบครัวคือสถาบันทางสังคมอันดับแรก และมีขนาดเล็กแต่สำคัญที่สุด (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560) นอกจากนี้ สถาบันครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากครอบครัวเป็นตัวเชื่อมประสานกับสถาบันอื่น ๆ ในสังคม โดยมีหน้าที่ตามทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ (Structural-Functional Theory) ที่ต้องทำงานประสานกันเพื่อให้เกิดความสมดุล หากมีการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่ของสถาบันครอบครัว ย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันอื่น ๆ ในสังคม หน้าที่ของสถาบันครอบครัวประกอบด้วย 1) การให้กำเนิด สร้างความต่อเนื่องให้กับสังคมโดยการให้กำเนิดสมาชิกใหม่ 2) การอบรมเลี้ยงดู มอบความรัก ความอบอุ่น และการดูแลแก่สมาชิกในครอบครัว 3) การมอบสถานภาพทางสังคม ให้สมาชิกครอบครัวมีสถานภาพและบทบาทในสังคม 4) การส่งเสริมการมีพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ พัฒนาพฤติกรรมและนิสัยที่ดี 5) การเป็นที่พึ่งทางจิตใจ มอบความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ 6) การส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาให้สมาชิกครอบครัวมีคุณธรรมและจริยธรรม 7) การให้การศึกษา เพื่อให้สมาชิกครอบครัวมีความรู้และสติปัญญา 8) การประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว 9) การเคารพยึดถือในการ

ปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม บทบาทและหน้าที่เหล่านี้มีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ความเป็นมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ หากสถาบันครอบครัวสามารถปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ได้อย่างครบถ้วน สังคมย่อมมีความมั่นคงและมีคุณภาพมากขึ้น (Parsons, 1995)

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำเนิดและการดำรงชีวิตของบุคคล ครอบครัวเป็นองค์ประกอบหลักของสังคมที่มีความสำคัญต่อการสร้างมนุษย์และการผลิตสมาชิกใหม่ให้กับสังคม เป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่เป็นจุดเริ่มต้นและมีบทบาทเชื่อมโยงกับสถาบันอื่น ๆ ของสังคม หน้าที่ของครอบครัวส่งผลต่อการมีคุณลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก สติปัญญา รวมถึงการให้ความรัก ความอบอุ่น และความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ ครอบครัวยังส่งเสริมความมั่นใจและความภาคภูมิใจให้แก่บุคคลในสังคมอีกด้วย ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคลและสังคมโดยการมอบความรัก การดูแลเอาใจใส่ และการส่งเสริมให้บุคคลได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง ครอบครัวดูแลทั้งทางชีวภาพและส่งเสริมให้สมาชิกเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560)

สถาบันครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคคล โดยเฉพาะการพัฒนาให้มีความเป็นทุนมนุษย์ที่สมบูรณ์ ครอบครัวในปัจจุบันและอนาคตต้องมีบทบาทไม่เพียงแค่การให้กำเนิด แต่ยังต้องมุ่งเน้นการสร้างมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การพัฒนาด้านร่างกาย ครอบครัวต้องดูแลคุณภาพชีวิตตั้งแต่การตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด และการดูแลให้บุคคลเติบโตอย่างเหมาะสม โดยให้ปัจจัยสี่อย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมสุขภาพกายที่แข็งแรง มีชีวิตรอดและปลอดภัย 2) การพัฒนาด้านจิตใจ ครอบครัวต้องมอบความรัก ความอบอุ่น เป็นที่พึ่งทางใจ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 3) การพัฒนาด้านสังคม ครอบครัวต้องมอบสถานภาพแก่บุคคล พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการศึกษา ขัดเกลาทางสังคม สอนให้รู้กฎระเบียบของสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และให้เกียรติและการยอมรับจากสังคม 4) การพัฒนาด้านจิตวิญญาณ ครอบครัวต้องเลี้ยงดูบุคคลอย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่งเสริมความเชื่อมั่นศรัทธา ความมั่นคงปลอดภัย และมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ รวมถึงการมีญาติพี่น้องที่สนับสนุน บทบาทเหล่านี้ของครอบครัวเป็นการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของคุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่ดี แม้ว่าสังคมและวัฒนธรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและหลากหลาย จนก่อเกิดรูปแบบใหม่ของการดำเนินชีวิตของผู้คน ครอบครัวต้องปรับตัวและยังคงทำหน้าที่ในการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนที่มีคุณภาพต่อไป (เมธิรา ไกรนที และ คนอื่นๆ, 2563)

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาโครงสร้างอื่น ๆ ของสังคม โดยเฉพาะในการกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศไทยที่เน้นการสร้างความอยู่ดีมีสุขให้กับครอบครัวในสังคมไทย การดำเนินงานนี้มีรากฐานมาจากการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มุ่งให้ความสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรไทยในทุกช่วงวัย และยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ให้เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย เพื่อให้บุคคลได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง และเติบโตอย่างมีคุณภาพต่อไป ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นนี้สะท้อนถึงความเชื่อมโยงและความสำคัญของสถาบันครอบครัวไทย ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์ในแบบองค์รวม สถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็งและยึดมั่นในบทบาทของการผลิตสมาชิกที่มีคุณภาพแก่สังคม โดยการส่งเสริมให้บุคคลมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงด้วยการเลี้ยงดูที่ดี การส่งเสริมสุขภาวะทางใจที่มั่นคงบนฐานของคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธา และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมแวดล้อมที่ทันสมัย และหลากหลายของผู้คน การเชื่อมโยงหน้าที่ของสถาบันครอบครัวกับสถาบันอื่น ๆ ในสังคมและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนมิติของการพัฒนามนุษย์ในแบบองค์รวม เพื่อวางรากฐานของการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่สมบูรณ์และมีคุณภาพ ครอบครัวต้องเป็นพื้นฐานที่มั่นคงในการแก้ปัญหาครอบครัวและป้องกันปัญหาสังคม โดยมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมที่ดีและยั่งยืน (เมธิรา ไกรนที และ คนอื่นๆ, 2563)

ถึงแม้ครอบครัวจะเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด แต่ก็มีความสำคัญและมีบทบาทต่อสังคมมากที่สุดสถาบันหนึ่ง เนื่องจากครอบครัวสามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพหรือด้อยคุณภาพให้กับประเทศได้เช่นกัน การมีสังคมที่ดีต้องเป็นสังคมที่มีดุลยภาพ และครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องมีบทบาทในการสร้างดุลยภาพนี้ สมาชิกในครอบครัวต้องทำหน้าที่ของตนเพื่อให้เกิดความสมดุลในครอบครัว ทุกคนต้องการมีครอบครัวที่สมบูรณ์แบบตามอุดมคติ อย่างไรก็ตาม การศึกษาพบว่าครอบครัวที่สมบูรณ์แบบตามอุดมคติมีจำนวนน้อยลง ในขณะที่ครอบครัวประเภทอื่น ๆ หรือครอบครัวทางเลือก เช่น ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว และครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่วัยเยาว์ กลับมีจำนวนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้อาจเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ เช่น การหย่าร้าง การเสียชีวิตของคู่รัก การข่มขืน หรือความไม่รอบคอบ ทำให้วัยรุ่นกลายเป็นพ่อหรือแม่วัยเยาว์ เมื่อครอบครัวต้องเปลี่ยนแปลง ผู้เป็นพ่อหรือแม่ที่กลายเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวต้องทำหน้าที่เป็นทั้งพ่อและแม่ ดูแลลูกและหารายได้เพียงลำพัง วัยรุ่นที่กลายเป็นพ่อหรือแม่วัยเยาว์ต้องออกจากการเป็นนักเรียนมาเป็นพ่อหรือแม่ ทำให้มีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้พ่อหรือแม่ต้อง

เผชิญกับวิกฤติครอบครัว และหากไม่สามารถข้ามผ่านวิกฤตินี้ไปได้ก็จะส่งผลกระทบต่อลูกในอนาคต (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560)

ด้วยอำนาจของวาทกรรมประกอบสร้างให้เกิดครอบครัวประเภทต่างๆขึ้น นอกเหนือจากครอบครัวที่สมบูรณ์ คือ ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ หรือ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว และยังแบ่งย่อยลงไปอีกว่าเป็นครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว และครอบครัวอื่นๆ เช่น ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีพ่อเป็นเกย์ ได้อีกด้วย ยิ่งตอกย้ำความเป็นอื่น ให้กลุ่มคนที่อยู่นอกกรอบบรรทัดฐานรักต่างเพศ ออกห่างจากความปกติมากขึ้นไปอีก สร้างความไม่เท่าเทียม เพราะเลือกปฏิบัติ และให้ความสำคัญกับครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติตามกรอบที่สังคมคาดหวังมากเกินไป จนละเลยครอบครัวนอกกรอบอื่นๆ ให้ต่อสู้ดิ้นรนเอาตัวรอดตามยถากรรม สร้างรอยแผลในใจแก่คนในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ถึงความไม่ยุติธรรมที่ได้รับจากสังคม การศึกษาครั้งนี้คาดหวังว่าจะสร้างความรู้ใหม่ให้สังคมได้พิจารณา ว่าสิ่งที่ฝังลึกเป็นความคิดความเชื่อเดิมนั้นช่วยอะไรในสังคมบ้าง นอกจากกดทับเบียดขับ ให้ครอบครัวนอกกรอบความสมบูรณ์ในอุดมคติ ให้ได้รับความทุกข์ทรมาน ถูกเอาเปรียบจากสังคม และเลือกปฏิบัติเหมือนไม่มีตัวตน ให้หันกลับมามองด้วยใจเป็นกลาง ถึงภาระบทบาทหน้าที่ และความสามารถที่มีในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้มีคุณภาพออกสู่สังคมได้ดีไม่ต่างกัน ไม่มองเพียงรูปลักษณ์ภายนอกที่ตรงข้ามกับเพศสรีระ ให้มองถึงจิตใจข้างในที่โอบอ้อมอารี มีเมตตา อยากสร้างครอบครัวที่อบอุ่นเหมือนครอบครัวอื่นๆ ในสังคมเช่นกัน

ความรู้กระแสหลักที่สร้างเพศให้แตกต่าง

ความรู้เรื่องเพศกับการกำหนดชีวิตของคนที่เป็นเกย์

แนวแนวคิดความทันสมัยได้สร้างให้เกิดชุดความรู้ ความจริง และอำนาจ ที่ประกอบสร้างเป็นวาทกรรม (Discourse) ซึ่งมีอิทธิพลต่อมนุษย์ในสังคม วาทกรรมเป็นตัวกำหนดรูปแบบหรือกรอบความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่มีลักษณะเป็นสถาบันที่มีการสืบทอด ซึ่งแสดงออกผ่านการพูดและเขียนอย่างต่อเนื่อง วาทกรรมมีระบบความคิดและเหตุผลเป็นของตนเองในการอธิบายหรือมองความจริง และในเรื่องเดียวกันสามารถมีวาทกรรมหลายชุดที่มีความคิดและเหตุผลแตกต่างกันได้ วาทกรรมแต่ละชุดอาจขัดแย้งหรือปฏิเสธความจริงของอีกชุดหนึ่ง โดยทั่วไป คำว่า "วาทกรรม" หมายถึงการสื่อสารผ่านการพูดคุย (Talk) และตัวบท (Text) ที่เป็นการส่งสารด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การพูด การออกเสียง การใช้ภาษาท่าทาง ตลอดจนภาษาเขียน เพื่อบอกเล่าเรื่องราวให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจและรับรู้ ดังนั้น ในเรื่องเดียวกันจึงมีวาทกรรมหลายชุดที่เกี่ยวข้องกัน และวาทกรรมแต่ละชุดอาจมีมุมมองหรือความจริงที่แตกต่างกันออกไป (สามชาย ศรีสันต์, 2558)

วาทกรรมตามทัศนะของไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2560) หมายถึงระบบ และกระบวนการในการผลิตสร้าง (Constitute) อัตลักษณ์ (Identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่แวดล้อมเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง และอำนาจ หรือในตัวตนของเรา นอกจากนี้หน้าที่ของวาทกรรมยังตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของผู้คนในสังคมวงกว้าง (Valorize) กลายสภาพเป็นสิ่งที่เรียกว่า วาทกรรมหลัก (Dominant discourse) โดย Foucault ให้ความสำคัญกับภาษาอย่างมาก โดยมองว่า วาทกรรมคือ ระบบที่ทำให้ทั้งการพูด และการเขียนในสังคมนั้น ๆ เป็นไปได้ เพราะวาทกรรมจะเป็นตัวสำคัญในการกำหนดกฎเกณฑ์ เงื่อนไข และกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพูด และการเขียน ด้วยอำนาจความรู้ ความจริง (Foucault, 1991)

อีกทั้ง ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้สร้างวาทกรรมหลักที่อธิบายความจริงเรื่องเพศทำให้เพศกลายเป็นเรื่องของสรีระวิทยา อวัยวะเพศถูกใช้เป็นตัวบ่งชี้ความเป็นหญิงและชาย อำนาจในความรู้นี้มีอิทธิพลต่อสังคมอย่างมาก ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่ใช้เพศชายและเพศหญิงเป็นศูนย์กลาง ที่ส่งผลให้การแสดงออกทางเพศที่ไม่เป็นไปตามอุดมการณ์ของสังคมส่วนใหญ่ต้องถูกรังเกียจ เช่น การเป็นโฮโมเซ็กช่วลหรือกลุ่มรักเพศเดียวกัน ส่งผลให้การสร้างความรู้เกี่ยวกับเพศที่มาพร้อมกับอำนาจและการควบคุม แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมตะวันตกจากคริสต์ศตวรรษที่ 20 นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นบรรทัดฐาน ในการตรวจวัดความจริงในเชิงวัตถุวิสัย เรื่องเพศจึงถูกตรวจสอบในแนวทางเดียวกันและนำไปสู่การแบ่งแยกเพศเป็นสองกลุ่ม หรือคู่ตรงข้าม คือ กลุ่มเพศตามธรรมชาติ ได้แก่เพศชายและเพศหญิง และกลุ่มเพศที่ถูกมองว่าผิดปกติจากธรรมชาติ ได้แก่ คนที่เกิดมามีสองเพศ คนที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ และคนที่รักเพศเดียวกัน การแบ่งแยกเช่นนี้ มาพร้อมกับการให้คุณค่าทางศีลธรรมของสังคมที่ตัดสินว่าคนที่มีเพศผิดจากธรรมชาติ เป็นโรคจิตหรือผิดปกติไป ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทั้งหลายจึงทำให้มนุษย์ต้องตัดสินใจว่าตนเองจะอยู่ในหมวดหมู่เพศแบบไหนกันแน่ (Foucault, 2008)

ในเรื่องนี้ยังมีนักคิดบางกลุ่มที่คิดต่างกันและตั้งข้อสังเกตว่าความคิดของ (Foucault, 1980, 1991) เรื่องอำนาจและวาทกรรมทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและครอบงำการปฏิบัติทางเพศของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น ในโลกตะวันตกมีการควบคุมพฤติกรรมรักร่วมเพศโดยกฎหมาย และมีการลงโทษบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวอย่างชัดเจน แม้ว่าในสังคมไทยจะไม่มีการลงโทษผู้ที่รักร่วมเพศด้วยกฎหมาย ก็ตาม การนำแนวคิดของฟูโก้มาใช้ในการวิเคราะห์สังคมไทยอาจต้องพิจารณาบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไป เนื่องจากวิธีคิดของฟูโก้มีลักษณะเป็นการใช้ตะวันตกเป็นศูนย์กลาง (Eurocentric) สังคมไทยในอดีตอาจมีวิธีคิดต่อ

กลุ่มคนรักร่วมเพศในลักษณะที่แตกต่างจากแนวคิดตะวันตก จากจุดนี้ Jackson ได้เห็นว่า การศึกษาเกี่ยวกับเกย์ในช่วง พ.ศ. 2499-2537 นักวิชาการไทยส่วนหนึ่งถูกครอบงำด้วยแนวคิดตะวันตก ซึ่งมองพฤติกรรมและอัตลักษณ์ของผู้รักร่วมเพศว่าเป็นปัญหา โดยเฉพาะการศึกษาที่มาจากกลุ่มแพทย์ นักจิตวิทยา และนักเพศศาสตร์ (Sexologist) ซึ่งใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายว่าเกย์คือคนที่ผิดปกติทางเพศ (Jackson, 1997)

โดย Foucault ยังชี้ให้เห็นอีกว่า การผลิตซ้ำ การต่อยอดองค์ความรู้ และการลื่นไหลของความรู้ เป็นชุดวาทกรรม ที่หมายถึงชุดความรู้ของกฎเกณฑ์ที่ถูกประกอบสร้างให้กับสิ่งนั้นจนได้รับการยอมรับว่าเป็นความจริงให้กับสังคม วาทกรรมจึงเป็นตัวการสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้น เช่น เพศชาย เพศหญิง เกย์ กะเทย เลสเบี้ยน ฯลฯ ทุกสรรพสิ่งในสังคมที่ดำรงอยู่ล้วนเป็นผลผลิตจากวาทกรรมเป็นตัวกำหนดกรอบการกระทำของแต่ละบุคคล จนเป็นที่ยอมรับ และปฏิเสธไม่ได้ อำนาจของวาทกรรมแผ่กระจายอยู่ทั่วทั้งสังคม จนกลายเป็นกฎระเบียบของสังคมที่ทุกคนปฏิบัติตามเพื่อให้อาศัยอยู่ในสังคมนั้นได้อย่างเป็นปกติ โดยที่สมาชิกในสังคมไม่รู้สึกถึงการถูกบังคับจากอำนาจเหล่านั้น ในสังคมสมัยใหม่ถูกกำกับควบคุมโดยวินัยในตัวเองมากกว่าพลังบังคับจากภายนอก Foucault เรียกว่า อำนาจจุลภาค (Micro power) ที่หมายถึงวาทกรรมควบคุมกำกับร่างกายของบุคคลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ด้วยวินัยในตัวเองตามกรอบความคิดของสังคม ตลอดจนควบคุมดูแลผู้อื่นด้วย (นภาภรณ์ หะวานนท์, 2555) ตามแนวคิดของ Foucault จะไม่เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องเสรีภาพของชาวเกย์ เพราะการเรียกร้องเท่ากับเป็นการตอกย้ำการแบ่งประเภทของคนตามเพศสภาพและเพศวิถี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเคลื่อนไหวทางการเมืองของเกย์ไม่ลงรอยและขัดแย้งกับฟูโก้ เพราะเห็นว่าทฤษฎีกับการปฏิบัติไปด้วยกันไม่ได้ อย่างไรก็ตามมีนักวิชาการบางคนที่เห็นด้วยกับฟูโก้ ซึ่งมองว่าเกย์เป็นวาทกรรมที่ถูกสร้างขึ้นมิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สะท้อนความคิดของฟูโก้ที่ทำให้มองเกย์ในอีกมิติหนึ่งซึ่งเป็นการมองที่เรียกว่าความจริงไม่ได้จริงแท้ ที่ปรับเปลี่ยนตามบริบทของความรู้ ซึ่งประเด็นนี้อธิบายความเป็นเกย์ได้ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2553)

ทัศนะเรื่องเพศ ในช่วงศตวรรษที่สิบเจ็ดที่ผ่านมาว่า เป็นจุดเริ่มต้นของยุคปราบปราม สัญลักษณ์ของสิ่งที่เราเรียกว่าสังคมชั้นกลาง โดยพิจารณาจากการมองจากเรื่องเพศซึ่งปรากฏให้เห็นผ่านการใช้ชื่อเพศนำหน้าชื่อ จากการพิจารณาดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นจากการเรียนรู้ดังกล่าวนี้มาจากข้อเท็จจริงทางภาษา ที่พยายามควบคุมวิธีการพูดคุยให้ถูกบังคับด้วยคำเรียก ขณะเดียวกันก็ควบคุมการพูดคุยอย่างเสรี พยายามลบคำบางคำที่แสดงความหมายทางเพศออกไป และแม้แต่ความห้ามเหล่านี้ดูเหมือนว่า เป็นความกลัวที่จะเอ่ยถึงชื่อ โดยไม่ต้องมีการออก

เสียงคำ ความเคร่งครัดเกินไปในโลกสมัยใหม่ก็สามารถที่จะให้แน่ใจว่า หนึ่งไม่ได้พูดของเพศเพียงผ่านทางอิทธิพลของข้อห้ามที่อ้างว่ากลับไปยังอีกคนหนึ่ง กลายเป็นการไม่ออกเสียง จนไม่สามารถพูดได้กลายเป็นความเงียบ (Foucault, 1991)

นอกจากนี้ยังมี เกล รูบิ้น นักมานุษยวิทยาที่สนใจเรื่องเพศอย่างจริงจัง ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเพศวิถี ในบทความเรื่อง Thinking Sex (1984) ว่าเป็นวาทกรรมเช่นกัน ที่มีผลต่อการสร้างความรู้ของสังคม ที่บงชี้ว่าเพศวิถีสามารถเป็นสิ่งดีและไม่ดีได้ เพราะเกิดจากการแบ่งขั่วของคู่ตรงข้าม และสร้างบรรทัดฐานว่าวิถีของรักต่างเพศเป็นสิ่งที่น่าเชิดชูเหนือกว่าวิถีทางเพศแบบอื่นๆ นำไปสู่การสร้างกฎระเบียงทางสังคมที่เอื้อให้คนรักต่างเพศมีสิทธิพิเศษทางสังคม พร้อมกับกดทับควบคุมเพศวิถีอื่นๆให้กลายเป็นชายขอบ และไม่ได้รับการยอมรับในที่สุด จนกลายเป็นจารีตนิยมในการมองเรื่องเพศวิถี ว่าเพศชายหญิงคือสิ่งดีงามถูกต้องเหมาะสม ส่วนเพศอื่นๆ คือสิ่งที่ผิดปกติ เลวร้ายที่สุดของสังคมจากการจัดลำดับคุณค่าเชิงศีลธรรม รูบิ้นเน้นย้ำเรื่องบรรทัดฐานรักต่างเพศที่สังคมตะวันตกสร้างให้เป็นอุดมการณ์ทางสังคมให้มองเรื่องเพศแบบแบ่งแยกช่วงชั้น ส่งผลต่อพฤติกรรม อารมณ์ ความต้องการ และอัตลักษณ์ ให้ถูกตัดสินว่าแบบไหนดีแบบไหนไม่ดี จนกลายเป็นการใช้อำนาจ และภาษา ในการสร้างวาทกรรมเข้าครอบงำวิถีเพศต่างๆ ไป ซึ่งบางสังคมวัฒนธรรมอาจไม่มีการแบ่งช่วงชั้นของเพศภาวะ และเพศวิถีให้เหมือนกับสังคมตะวันตกที่พยายามขยายอิทธิพลทางความคิดโดยใช้วิทยาศาสตร์นำทางไปยังสังคมอื่นๆ การทำความเข้าใจเรื่องเพศควรมองให้เป็นธรรมชาติที่มีอยู่แล้ว ไม่ใช่ความจริงสากลที่ทุกสังคมวัฒนธรรมต้องเหมือนกัน การอธิบายบริบททางวัฒนธรรมของแต่ละสังคมเกี่ยวกับเพศขึ้นอยู่กับแนวคิดทฤษฎี หรือ กระบวนทัศน์ (Paradigm) ว่าจะมองในมิติใด (Garton, 2004)

ในสังคมไทยก็ได้รับเอาวาทกรรมทางเพศในยุคสมัยใหม่เข้ามาในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้นำแนวคิดแบบสมัยใหม่มาใช้เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาให้ทันสมัย เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้เกิดการสร้างวาทกรรมเรื่องเพศแบบตะวันตกในสังคมไทย และคำว่าเพศก็เปลี่ยนไปเป็นนิยามเชิงวิทยาศาสตร์ในช่วงทศวรรษ 1960-1970 โดยมีวิชาเพศศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศว่าสิ่งไหนดี สิ่งไหนผิดปกติ และเกิดวาทกรรมเรื่องรักร่วมเพศ โดยกล่าวหาว่าเป็นสิ่งไม่ดี ผิดธรรมชาติ บ่อเกิดปัญหาทางสังคมต่างๆ และบ่อนทำลายวัฒนธรรมอันดีงาม (Jackson, 1997) นอกจากนี้ วิชาเพศศึกษาของไทยได้สร้างจารีตของการดูหมิ่นเหยียดหยามเพศอื่นๆ ที่ไม่ใช่เพศชายหญิง คล้ายกับสังคมตะวันตกที่ไม่ยอมรับผู้ที่มีพฤติกรรมคนรักเพศเดียวกันและพฤติกรรมข้ามเพศ โดยไม่สนใจเพศวิถีในวัฒนธรรมไทยที่มีมาก่อนการมาถึงของความคิดความเชื่อแบบชาวตะวันตก เพศชาย เพศหญิง และกะเทยในสังคมไทย

จะดำรงอยู่ในสังคมผ่านการแสดงบทบาทหน้าที่ทางสังคม หรือการสร้างตำแหน่งแห่งที่ให้กับบุคคลในสังคมไทย โดยไม่สนใจว่าบุคคลนั้นจะมีความต้องการทางเพศกับเพศเดียวกันหรือเพศตรงข้ามก็ตาม (Jackson, 1999) การศึกษาสังคมวัฒนธรรมเกย์ไทยมักจะได้รับอิทธิพลทางความคิดจาก ฟูโก้ ที่นำมาอธิบายถึงการครอบงำจากกระบวนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ ผลิตสร้างวาทกรรม จากวงการแพทย์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และชีววิทยา สร้างความแปลกแยกแตกต่างให้กับกลุ่มเพศที่ไม่ใช่เพศชายหญิง ส่งผลให้กลุ่มเกย์ในสังคมไทยแสดงบทบาทเป็นชายในพื้นที่สาธารณะ ในครอบครัว หรือที่ทำงาน ฯลฯ และแสดงบทบาทเกย์ในพื้นที่ส่วนตัว ผับ บาร์ ซาวน่า คาราโอเกะ ฯลฯ สลับไปมาเพื่อความสะดวกในการดำเนินชีวิตให้เป็นปกติ ทำให้เกิดการรวมตัวในพื้นที่ชุมชนของตนเอง เกิดอัตลักษณ์ใหม่ของกลุ่มเพื่อการต่อรอง และเรียกร้องสิทธิในเชิงการเมืองในลำดับต่อไป (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2553)

ดังนั้น วาทกรรมไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาและคำพูด แต่ยังรวมถึงการปฏิบัติจริงในด้านต่างๆ เช่น จารีตปฏิบัติ, ความคิดความเชื่อ, คุณค่า, และสถาบันในสังคมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ด้วย จากมุมมองของฟูโกต์ วาทกรรมถูกสร้างขึ้นจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่สามารถพูดได้อย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์และตรรกะในช่วงเวลาหนึ่ง กับสิ่งที่ถูกพูดอย่างแท้จริงในขณะนั้น สนามของวาทกรรมในช่วงเวลาหนึ่งก็คือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับความแตกต่างนี้ ซึ่งหมายความว่าวาทกรรมสร้างสิ่งต่าง ๆ ภายใต้กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน กฎเกณฑ์เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดว่าอะไรจะยังคงอยู่, เปลี่ยนแปลง, หรือหายไป นอกจากการสร้างและการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่สังคมสร้างขึ้นแล้ว วาทกรรมยังมีบทบาทในการสร้างและเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ถูกพูดถึงด้วย ดังนั้น วาทกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิธีที่เราคิดและพูดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ โดยมีผลกระทบต่อการสร้างและเปลี่ยนแปลงความจริงในสังคมผ่านกฎเกณฑ์และแนวทางที่ชัดเจน (Foucault, 1991)

ด้วยอำนาจของวาทกรรมที่ปฏิบัติการอย่างเข้มข้น ทำให้สังคมตกอยู่ภายใต้วาทกรรมทางเพศ (Gender Discourse) จนไม่สามารถสร้างตัวตนที่อิสระแตกต่างออกไปได้ เพราะวาทกรรมจะเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ เงื่อนไข และกลไกต่างๆ ในการพูด การเขียน ด้วยชุดความรู้ความจริง และอำนาจ ประกอบสร้างเป็นวาทกรรมทางเพศอย่างสลับซับซ้อน ตอกย้ำให้มนุษย์ทุกคนต้องสังกัดเฉพาะเพศชายหรือหญิงรักต่างเพศเท่านั้น ครอบงำสังคมจนกลายเป็นบรรทัดฐานรักต่างเพศที่กดทับเบียดขับให้คนที่มีเพศแตกต่างจากนี้ให้กลายเป็นอื่นไป การที่จะต่อสู่ต่อรองกับวาทกรรมหนึ่งๆ ได้นั้น ต้องสร้างชุดความรู้ความจริงที่ทรงพลังอำนาจมากพอที่จะสร้างให้เกิดความคิดความเชื่อใหม่ เพื่อลดพลังในวาทกรรมหลักให้ขาดความน่าเชื่อถือลง เปิดพื้นที่ให้วาท

กรรมชุดใหม่เข้ามาแทนที่ เฉกเช่นวาทกรรมที่กำหนดให้เกิดความคิดความเชื่อเรื่องการแบ่งเพศตามเพศกำเนิดนั้น ที่สร้างความเจ็บปวดทั้งทางร่างกายและจิตใจให้กับคนที่มีความหลากหลายทางเพศ เพราะสังคมกดทับเบียดขับให้พวกเขาต้องกลายเป็นคนชายขอบ ถูกตีตรา ตราหน้าว่าเป็นคนผิดธรรมชาติ ไม่สมประกอบ รังเกียจเดียจฉันท์ เหมือนดังฆาตกรโรคจิต ที่คิดแต่เรื่องเลวร้ายค่อยทำร้ายทำลายสังคมอยู่ตลอดเวลา เพียงเพราะพวกเขาแตกต่างจากตน วาทกรรมชุดความเชื่อนี้ควรหมดไปจากสังคมที่ทันสมัยได้แล้ว เพราะมันไม่ช่วยให้สังคมดีขึ้นเลย กลับกันยิ่งทำให้ความสัมพันธ์ของคนในสังคม แปลกแยกแตกต่างกันออกไปมายิ่งขึ้น มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องปฏิสัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลา ต้องพึ่งพาอาศัยกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง ยิ่งมนุษย์อยู่ในสังคมระบบทุนนิยม ยิ่งทำให้ทุกคนต้องมีหน้าที่เพื่อขับเคลื่อนสังคม ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยไม่เว้นว่าเพศใดควรไม่ควรทำหน้าที่ใด จนปิดกั้นความรู้ความสามารถความรักความชอบ หรือพรสวรรค์ของแต่ละคนให้มีอาชีพ เพื่อมีรายได้ในการจุนเจือครอบครัว ตลอดจนการสร้างครอบครัวเล็กๆ ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่อยากอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อการเติบโตอย่างมีคุณภาพส่งต่อเข้าระบบสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ซึ่งหากเบียดขับ ปิดกั้นโอกาสเหล่านี้ด้วยเพราะความแตกต่างทางเพศแล้ว ปัญหาครอบครัวอื่นๆ จะตามมานับไม่ถ้วน เพราะครอบครัวคือสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุด ที่ทุกคนควรให้ความสำคัญ และให้โอกาส ควรสร้างวาทกรรมใหม่ได้แล้ว

บรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) กับการสร้างความชอบธรรมในการกำหนดเพศทางสังคม

เป็นกรอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศในสังคม เพื่อควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ให้เป็นไปตามครรลองที่สังคมกำหนด ซึ่งไม่มีบทลงโทษ หรือใช้ความรุนแรงโดยตรง แต่มนุษย์กลับยินยอมปฏิบัติตามกรอบบรรทัดฐานนี้อย่างว่าง่าย ภายใต้อุดมการณ์รักต่างเพศ (Heterosexism) คือ สมมติฐานภายใต้จิตไร้สำนึก ที่ว่ารักต่างเพศเป็นรูปแบบเดียวที่ปกติของความสัมพันธ์ทางเพศและความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของระบบความสัมพันธ์ที่สังคมกำหนดว่าถูกทำนองคลองธรรม (Legitimate sex) และไม่ถูกต้องให้มีความแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็นคู่ตรงข้ามชัดเจน (กิตติกร สันคติประภา, 2550) การอธิบายถึงเพศสภาพ (Gender) ของชายหญิง เป็นฐานคิดเรื่องการแบ่งแยกความแตกต่าง เพื่อจัดประเภท และสร้างระเบียบให้เข้ากรอบทางสังคม (Social Category) เป็นการยืนยันความเชื่อว่าเพศชายหญิงเป็นสิ่งที่ธรรมชาติกำหนดผ่านความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ที่แบ่งเพศชายหญิงให้แตกต่างกันด้วยชีววิทยา (Biological Distinction) ทำให้เรื่องเพศเป็นเรื่องของวัตถุ ที่สามารถตรวจนับวันค่าได้ เพื่อสร้างความแตกต่างให้สังคมแบ่งแยกตาม

เพศสภาพ และเป็นผู้วางกรอบกฎระเบียบให้ชายหญิงเท่านั้นที่ควรให้คุณค่าและให้การยอมรับ (Dunne, 2004)

เพื่อขยายความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ที่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์คือตัวการสำคัญในการสร้างนิยามความหมายตลอดจนให้มูลค่าแก่ทุกสรรพสิ่งบนโลกในยุคสมัยใหม่ รวมถึงบรรทัดฐานรักต่างเพศ จากการศึกษาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านวิทยาศาสตร์ ก่อนหน้าศตวรรษที่ 19 เรื่องเพศ ยังไม่ถูกพูดถึงในวงการวิชาการ เพราะมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัว ที่น่าระอายต้องห้าม และเป็นบาปไม่เหมาะที่จะนำเรื่องในเชิงการสังวาท และการสืบพันธ์ ออกมาสู่สาธารณะ (Bland & Doan, 1998) แต่ภายหลังศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ได้มีนักวิทยาศาสตร์หยิบยกเอาเรื่องเพศภาวะและเพศวิถี (Gender and Sexuality) มาทำการศึกษาและอธิบายให้เห็นกายภาพของเพศ และมองว่าเป็นเรื่องของธรรมชาติสร้างขึ้นมา เช่น เพศชายมีความเข้มแข็งก้าวร้าว เพศหญิงมีความสุภาพอ่อนโยน ทำให้เพศภาวะของชายหญิงมีความแตกต่างกันด้วยสรีระ และเชื่อว่าความต้องการทางเพศคือเพศวิถี ที่ธรรมชาติเป็นตัวขับเคลื่อนให้ชายและหญิงเกิดมาคู่กันเพื่อสืบพันธ์และดำรงเผาพันธุ์

วิทยาศาสตร์มองเรื่องเพศเป็นวัตถุทางกายภาพ เพื่อให้สามารถวัดและจำแนกได้ตามทฤษฎีสมัยใหม่ที่เน้นระบบสืบพันธุ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ ฮอร์โมนเพศ และกลไกการทำงานของร่างกายที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ในกรอบของเพศศาสตร์ (Sexology) ซึ่งมุ่งจัดระบบความรู้เกี่ยวกับความรู้สึกทางเพศและพฤติกรรมทางเพศ โดยแบ่งแยกเพศออกเป็นชาย, หญิง, และกระเทย พร้อมทั้งจัดประเภทอารมณ์ทางเพศเป็นกลุ่มรักต่างเพศ, กลุ่มรักสองเพศ, และกลุ่มรักเพศเดียวกัน การจำแนกประเภทนี้ทำให้เกิดการแบ่งแยกระหว่างเพศที่ถือว่าธรรมชาติและเพศที่ผิดธรรมชาติ ซึ่งส่งผลให้เพศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากชายและหญิง รวมถึงผู้ที่มีพฤติกรรมและอารมณ์ที่ไม่ตรงกับเพศสรีระ ถูกมองว่าเป็นความผิดปกติหรือปัญหาทางจิต โดยเฉพาะในช่วงที่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เฟื่องฟู ซึ่งยิ่งทำให้เพศที่แตกต่างจากเพศปกติถูกกดทับมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ต่อมา นักสังคมศาสตร์ นักสตรีนิยม และนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิทางเพศได้ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนความชอบธรรมของเพศที่แตกต่าง โดยยืนยันว่าความแตกต่างทางเพศเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น และควรได้รับการยอมรับเช่นกัน วิทยาศาสตร์ได้วางรากฐานของความรู้ทางเพศศาสตร์ (Sexology) ซึ่งอธิบายว่าเพศเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้นและมีการจัดประเภทอย่างชัดเจน รวมถึงมีความเป็นเอกภาพและคงที่ จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 20 ช่วงเวลานี้ได้รับการเรียกว่า "ยุคของการรู้แจ้งเรื่องเพศ" หรือ Sexual Enlightenment เนื่องจากการพัฒนาความรู้ทางเพศและการรับรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศมีบทบาทสำคัญในการกำหนด

กรอบความคิดและมาตรฐานทางเพศในสังคม (Garton, 2004) ช่วงเวลานี้สะท้อนให้เห็นถึงบริบททางสังคมของตะวันตกที่ได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ความคิดของระบบทุนนิยมที่เน้นการผลิตและบริโภคเพื่อผลกำไร การเมืองแบบเสรีนิยมประชาธิปไตยที่ส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคล การเติบโตของเมืองที่ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมืองและการย้ายถิ่นของแรงงานเพื่อหางานและโอกาสใหม่ ๆ รวมถึงค่านิยมแบบชนชั้นกลางที่เน้นการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษา และการยอมรับในสังคม (Greenberg, 1998)

การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 เกี่ยวกับเรื่องเพศเข้มข้นมากขึ้นเรื่อยๆ หนึ่งในงานวิจัยที่สำคัญคือในปี ค.ศ.1982 ซึ่งพบว่าสมองของเพศชาย โดยเฉพาะส่วนที่เรียกว่า Corpus Callosum และ Hypothalamus มีขนาดเล็กกว่าในเพศหญิง นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกันจะมีขนาดของไฮโปธาลามัสที่เล็กกว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ ในปี ค.ศ.1991 ไซม่อน เลอเวย์ ได้วิจัยและระบุว่าขนาดของเซลล์สมองที่เรียกว่า INAH 2-3 เป็นตัวกำหนดอารมณ์ความรู้สึกทางเพศหรือเพศวิถีของมนุษย์ จากการวิจัยเหล่านี้ ทำให้เกิดข้อสรุปว่าความเป็นชาย ความเป็นหญิง และการแสดงออกถึงเพศวิถีนั้น ถูกกำหนดขึ้นจากขนาดของสมอง (Spanier, 1995) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์พยายามอธิบายเรื่องเพศโดยการนำความคิดเรื่องสากล (Universal) เอกภาพและความคงที่มาอธิบายในเรื่องเพศ ส่งผลให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สถาปนาตัวเองเป็นศาสตร์ที่อยู่เหนือความรู้จากศาสตร์อื่นๆ เพราะอ้างว่ามีมาตรฐาน (Normative Science) ตรวจสอบได้ และเป็นกลาง (Greenberg, 1998) นำไปสู่การอธิบายว่าเรื่องเพศเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน เหมือนกับความรู้สึกอยากอาหาร แนวคิดนี้เชื่อในเรื่องกฎธรรมชาติ เป็นผลพวงจากยุค Enlightenment ที่มีอิทธิพลต่อนักคิดหลายคนไม่ว่าจะเป็น แม็กซ์ เวเบอร์, อีมิล เดอร์ไคม์ และออสกัสต์ คอมต์ ที่พยายามอธิบายว่าธรรมชาติมีกฎเกณฑ์ มีระเบียบแบบแผนเป็นสากลให้ทุกสรรพสิ่งบนโลก และรวมถึงเรื่องเพศก็เช่นเดียวกัน (William, 2003)

นอกจากนี้สังคมเรายังมีการแสดงบทบาททางเพศที่หลากหลาย โดยวิทยาศาสตร์ที่มีความเป็นสากลเป็นผู้กำหนดให้บทบาท และให้ความหมายแคบลง เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ โดยแบ่งแยกเพศออกเป็นชายและหญิงเท่านั้น ซึ่งทั้งสองเพศจะมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน แต่ด้วยวัฒนธรรมที่หลากหลายมีการให้ความหมายทางเพศแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ก่อให้เกิดการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศ และการให้คุณค่าความหมายแตกต่างกันไปตามแต่ละบริบทสังคม ส่งผลให้ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีกลุ่มรักร่วมเพศ เกย์และเลสเบี้ยน สร้างพื้นที่ทางวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เพื่อเรียกร้องความเท่าเทียมทางเพศ และสิทธิเสรีภาพ รวมถึงพื้นที่

ทางสังคม นำมาสู่การต่อสู้ทางการเมืองในที่สุด (Vance, 1991) จากการจัดประเภท เพื่อสร้างความแตกต่างให้สังคมโดยแบ่งแยกตามเพศสภาพ และวางกรอบกฎระเบียบให้ชายหญิง ส่งผลกระทบต่อสังคมหลายด้าน สามารถแบ่งได้เป็น 5 หัวข้อสำคัญคือ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการพัฒนาและทุนนิยม

วัฒนธรรมได้รับความสนใจ และให้ความสำคัญจากนักมานุษยวิทยาเป็นลำดับต้นๆ ในการศึกษาเรื่องเพศ เพราะเชื่อว่าวัฒนธรรมคือพื้นฐานในการกำหนด ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของคนในสังคม ความหลากหลายของวัฒนธรรมส่งผลให้เกิดความหลากหลายในแนวคิดเรื่องเพศที่แตกต่างกัน และไม่เชื่อความเป็นสากลในเรื่องเพศ (William, 2003) เอ็ดเวิร์ด เวสเตอร์มาร์ค นักมานุษยวิทยารุ่นแรกๆ ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 พบว่าการแสดงออกทางเพศในพิธีแต่งงานของแต่ละวัฒนธรรมมีความแตกต่างกัน และพบเห็นว่าคู่รักเพศเดียวกันอยู่ในแต่ละวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้ โดยไม่เป็นการแปลงแยก เพราะแต่ละวัฒนธรรมจะมีพื้นที่ทางสังคมของตนเอง (Gert, 2000) อีกทั้งวัฒนธรรม ยังส่งผลต่อค่านิยม ความคิด ความเชื่อ และการแสดงออกเกี่ยวกับเพศ จนกลายเป็นขนบธรรมเนียมทางเพศ (Sexual Custom) ที่เป็นข้อกำหนดทางสังคม ว่าสิ่งไหนความทำหรือไม่ควรทำ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมส่งผลถึงความแตกต่างของข้อปฏิบัติทางเพศ ซึ่งแน่นอนว่าแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเพศของตะวันตก อาจจะไม่สามารถใช้ร่วมกับสังคมอื่นๆที่ต่างวัฒนธรรมได้ และแน่นอนว่าวัฒนธรรมของคนรักร่วมเพศ ในแต่ละท้องถิ่นมีการให้ความหมายที่แตกต่างกันไปด้วย

ซึ่งอาจไม่เข้าใจความหมายของโฮโมเซ็กช่วล หรือรักเพศเดียวกันที่สังคมตะวันตกเป็นผู้นิยาม แต่ในอนาคตวัฒนธรรมเกย์สากลอาจเข้าไปมีอิทธิพลต่อคนในท้องถิ่นให้ปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปก็เป็นได้ (Weeks et al., 2003) ถึงแม้วัฒนธรรมจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดความคิดความเชื่อเรื่องเพศจนกลายเป็นวาทกรรมกระแสหลัก ฝั่งลึกลงในจิตใจจนยากที่จะรื้อถอนได้ แต่ผู้วิจัยยังมีความหวังอยู่ว่า หากมีชุดความรู้ความจริงอีกด้าน ที่ทรงพลังมากพอจนสามารถสร้างวัฒนธรรมใหม่ ที่ส่งผลให้ความคิดความเชื่อเดิมๆ ผ่อนคลายลง หรือลืมเลือนลงได้ รับเอาวัฒนธรรมความเชื่อใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับคนในสังคมสมัยใหม่ที่มีความแตกต่างหลากหลายทางเพศของผู้คนในสังคม ให้เกิดการยอมรับจนกลืนวัฒนธรรมทางเพศที่ไม่เหมาะกับการใช้ชีวิตของคนทุกเพศ ให้เลือนหายไปจากวัฒนธรรมกระแสหลักออกไปได้

ต่อมามุมมองด้านสังคม นอกจากเพศชายหญิงแล้ว ยังมีผู้พยายามอธิบายให้เห็นว่าในสังคมมนุษย์มีเพศอื่นๆ ที่ยังดำรงและทำหน้าที่ในสังคมอยู่ แต่เพราะต้องการอธิบายโครงสร้างทางสังคม ระบบเครือญาติ การสมรส และความสัมพันธ์ทางสังคม จึงต้องกำหนดกรอบ

หน้าที่เหล่านี้ขึ้น รวมถึงวัฒนธรรมของเกย์และเลสเบี้ยนในสังคมตะวันตกที่สถาปนาตนเองขึ้นโดยการสร้างอัตลักษณ์ เพื่อแสดงความมีตัวตนในพื้นที่ทางสังคมให้เกิดการยอมรับ ส่งผลให้นักมานุษยวิทยาค้นหาวัฒนธรรมเกย์และเลสเบี้ยนสากล ที่เชื่อว่ามีอยู่ในแต่ละสังคม (Vance, 1991) ในสังคมไทยมีการศึกษาเรื่องเพศยังไม่มากเหมือนกับประเทศฝั่งตะวันตก ส่วนใหญ่จะนำเอาแนวคิดและทฤษฎีของตะวันตกมาอธิบายความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ และมองว่าเพศเป็นสิ่งสากลที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การแสดงออกต่อการความต้องการทางเพศ ตามลักษณะของเพศที่ถูกแบ่งออกเป็นเพศชายและหญิง โดยเพศที่มีภาวะการเบี่ยงเบนออกนอกเหนือจากนี้ จะถือว่าเป็นสิ่งผิดปกติจากธรรมชาติ เป็นโรคชนิดหนึ่งที่ต้องรักษา โดยจะพบว่าในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้นำแนวคิดแบบชาวตะวันตกมาใช้เพื่อควบคุมบทบาททางเพศของพลเมือง การแสดงออกที่บงบอกว่าเพศใดควรมีลักษณะเช่นไร ทั้งเรื่องการแต่งกาย กิริยามารยาทให้สอดคล้องกับเพศสรีระ หากพบว่ามีการแสดงออกที่แตกต่างตรงข้ามกับเพศของตนจะถือว่าทำลายวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ซึ่งแต่เดิมสังคมไทยไม่ได้แบ่งแยกเพศตามเพศภาวะ และเพศวิถี ที่ถูกให้ความหมายใหม่ภายหลังได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตก ที่มองเรื่องเพศแบบวิทยาศาสตร์ โดยวัฒนธรรมไทยในอดีตก่อนยุคสมัยใหม่ ได้แบ่งเพศจากรูปลักษณ์ภายนอก และการแสดงออก เป็นเพศชาย เพศหญิง และกะเทย ที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา โดยไม่นับรวมถึงอารมณ์ความต้องการทางเพศ เพราะเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้เกิดการสร้างวาทกรรมเรื่องเพศแบบตะวันตกในสังคมไทย และคำว่าเพศก็เปลี่ยนไปเป็นนิยามเชิงวิทยาศาสตร์ในช่วงทศวรรษ 1960-1970 โดยมีวิชาเพศศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนผิดปกติ และเกิดวาทกรรมเรื่องรักร่วมเพศ โดยกล่าวหาว่าเป็นสิ่งไม่ดี ผิดธรรมชาติ บ่อเกิดปัญหาทางสังคมต่างๆ และบ่อนทำลายวัฒนธรรมอันดีงาม (Jackson, 1997)

วิชาเพศศึกษาของไทยได้สร้างจารีตของการดูหมิ่นเหยียดหยามเพศอื่นๆ ที่ไม่ใช่เพศชายหญิง คล้ายกับสังคมตะวันตกที่ไม่ยอมรับผู้ที่มีพฤติกรรมแสดงความรักระหว่างคนเพศเดียวกันและพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับเพศที่กำเนิด โดยไม่สนใจเพศวิถีในวัฒนธรรมไทยที่มีมาก่อนการมาถึงของความคิดความเชื่อแบบชาวตะวันตก เพศชาย เพศหญิง และกะเทยในสังคมไทยจะดำรงอยู่ในสังคมผ่านการแสดงบทบาทหน้าที่ทางสังคม หรือการสร้างตำแหน่งแห่งที่ให้กับบุคคลในสังคมไทย โดยไม่สนใจว่าบุคคลนั้นจะมีความต้องการทางเพศกับเพศเดียวกันหรือเพศตรงข้ามก็ตาม การศึกษาสังคมวัฒนธรรมเกย์ไทยมักจะได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของ Foucault ที่อธิบายถึงการครอบงำจากกระบวนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ การผลิตสร้างวาทกรรม ทั้งจากศาสตร์ทางการแพทย์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และชีววิทยา สร้างให้เกิดความแปลกแยกและแตกต่างให้กับ

กลุ่มเพศที่ไม่ใช่เพศชายหญิง ส่งผลให้กลุ่มเพศที่หลากหลายในสังคมไทยต้องเลือกแสดงบทบาทที่สอดคล้องกับเพศกำเนิดของตนเองในพื้นที่สาธารณะ ในครอบครัว หรือที่ทำงาน ฯลฯ และแสดงบทบาทความเป็นตัวเองในพื้นที่ส่วนตัว ผับ บาร์ ซาวน่า และคาราโอเกะ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงบทบาทลักษณะเหล่านี้เป็นการกระทำเพื่อช่วยให้กลุ่มเพศที่หลากหลาย สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ อย่างสะดวกสบาย และไม่โดนตั้งคำถามจากสังคม ความกดดันลักษณะนี้ทำให้กลุ่มเพศที่หลากหลายเกิดการรวมตัวในพื้นที่ชุมชนของตนเอง เกิดอัตลักษณ์ใหม่ของกลุ่มเพื่อการต่อรองและเรียกร้องสิทธิในเชิงการเมือง ในลำดับต่อไป (Jackson, 1999; นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2553)

โดยผู้วิจัยเชื่อว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้อยู่รอดจากอุปสรรคต่างๆ ในการดำรงชีวิต เพราะมิเช่นนั้นมนุษย์คงดับสูญไปเหมือนกับไดโนเสาร์ที่สูญไปพันธุ์ไปก่อนหน้าแล้วหลายล้านปี นี่อาจเป็นยุครุ่งเรืองยุคหนึ่งที่มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของคนในสังคม จากที่เคยตกอยู่ใต้วาทกรรมทางเพศกระแสหลัก หรือวาทกรรมรักต่างเพศ ที่สังคมกำหนดว่าคือสิ่งดีงามเหมาะสมที่สุด ให้หันกลับมาทบทวนใหม่ เพราะการมีเพศภาพตามเพศกำเนิดและการสร้างครอบครัวที่อบอุ่นตามอุดมคติของสังคมที่คาดหวัง เราทุกคนคงปฏิเสธไม่ได้ว่า มีทั้งผู้ประสบความสำเร็จและล้มเลวจากการมีชีวิตคู่ จนเกิดเหตุการณ์การหย่าร้าง นำไปสู่ปัญหาทางสังคมและอุปสรรคในการดำเนินชีวิตของตนเอง ทำให้ต้องตกอยู่ในความผิดหวัง โดนตีตราจากสังคมว่าเป็นคนไม่เอาไหน ไร้คุณภาพ ขาดความรับผิดชอบ ฯลฯ กลายเป็นคนไม่มีความสุขกับชีวิต ทั้งๆที่เรามีหน้าที่ทำให้ตนเองมีความสุข ไม่ใช่การโยนความรับผิดชอบให้ผู้อื่นหรือสังคมเป็นผู้กำหนดให้ว่าเราควรมีความสุขกับชีวิตตอนไหน ดังนั้น เราสามารถออกแบบชีวิตของเราเองได้ ไม่ว่าเราจะมีรสนิยมทางเพศแบบไหน อยากมีอาชีพแบบไหน อยากมีชีวิตอย่างไร ตลอดจนการมีชีวิตครอบครัวแบบไหนเรากำหนดเองได้ และสร้างมันด้วยตัวเราเอง บนพื้นฐานของหลักความเท่าเทียม ที่ให้อิสระในการใช้สิทธิบนเรือนกายของเราเองได้อย่างเต็มที่ ตราบใดที่ไม่กระทบกับชีวิตคนอื่นในสังคมให้ต้องเดือดร้อนไม่เป็นสุขได้

ในมุมมองด้านการเมืองของชีวิต การปรับตัวต่อสู้กับบรรทัดฐานทางเพศ ที่เรียกว่าเป็นระบบการปกครองแห่งความเป็นปกติ (regimes of the normal) (Warner & Collective, 1993) ซึ่งหมายถึงการเมืองที่ใช้ความเป็นปกติเป็นอุดมการณ์หลักในการปกครองพลเมือง เพื่อควบคุมและจัดระเบียบว่าอะไรที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ทำให้พลเมืองพยายามทำให้ตนเองเป็นปกติเพื่อสอดคล้องกับอุดมการณ์นั้น การซึมซับอุดมการณ์นี้ทำให้ระบบการปกครองแห่งความเป็นปกติหยั่งรากลึกในสังคมจนทำให้เราขยับเขยื่อนไม่ได้ ทุกคนมีตำแหน่งแห่งที่ในสังคมที่เป็นผลมาจากระบบการปกครองแบบนี้ สิ่งที่เราต่อสู้ขัดขืนไม่ใช่การปลดปล่อยจากการปกครอง

นั้น แต่เป็นการทำให้เราต่อสู้ขัดขืนกับตัวเราเองมากขึ้น เพราะถ้าเราถูกจัดให้เป็นคนไม่ปกติ เราก็จะต่อสู้เพื่อให้เป็นคนปกติ สิ่งนี้ไม่ได้ทำให้เราหลุดพ้นจากการเมืองของความเป็นปกติแต่อย่างใด แต่กลับทำให้เรายิ่งผูกพันกับระบบนี้มากขึ้น (Hall, 2003)

นอกจากการต่อสู่เพื่อความปกติทางเพศให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ทางการเมืองของพลเมืองทุกคนแล้ว ยังมีผู้ทำการศึกษาความหลากหลายของเพศภาวะและเพศวิถีในสังคมไทยเพื่อต่อสู่ทางการเมืองด้วย ซึ่งในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีผู้สนใจทำการศึกษาในสองลักษณะ คือ หนึ่ง ศึกษาวาทกรรมทางสังคมที่กดทับกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน (เกย์ เลสเบี้ยน) และกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย สาวประเภทสอง ทอม) โดยชี้ให้เห็นว่าสังคมตีตราเพศที่ไม่ได้มีลักษณะสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมว่าเป็น “ความเบี่ยงเบนทางเพศ” “เพศผิดธรรมชาติ” เป็นปัญหาทางสังคมและความเสื่อมเสียทางศีลธรรม การศึกษาแนวที่สอง เป็นการศึกษาวิธีการสร้างอัตลักษณ์ ชุมชน วัฒนธรรม และวิถีชีวิต โดยการนำประสบการณ์ของกลุ่มคนเพศนอกกรอบทั้งหลายมาอธิบาย เพื่อทำให้สังคมเกิดความเข้าใจว่าคนเหล่านี้ต้องเผชิญกับปัญหา อุปสรรค และอคติทางสังคมอย่างไรบ้าง บทความนี้จะชี้ให้เห็นปัญหาที่ปรากฏอยู่ในการศึกษาทั้งสองแนวนี้ โดยเฉพาะการทำความเข้าใจหมวดหมู่ของเพศภาวะและเพศวิถีแบบตะวันตก ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวทางสังคมและการเมืองของเกย์ เลสเบี้ยน และ คนข้ามเพศในระดับสากล เราจำเป็นต้องทบทวนการศึกษาสิทธิของเกย์ กะเทย ทอมดี้ เพื่อที่จะเข้าใจว่าอะไรคือความหลากหลายหรือพหุวัฒนธรรมทางเพศในสังคมไทย และการเคลื่อนไหวของเพศนอกกรอบในปัจจุบันอยู่ใต้อำนาจ และความรู้วิทยาศาสตร์ และเกย์กะเทย ทอมดี้ชนชั้นกลางคือผู้ที่ได้ประโยชน์ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) ดังนั้น การที่ทุกคนเกิดมาเป็นเพศใดก็ตาม ต้องไม่ควรโดนสังคมกีดกันด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ ถึงแม้จะมีรัฐธรรมนูญรองรับในบางมาตรา แต่ก็ไม่สามารถที่จะปกป้องได้ทุกกรณี ดังนั้นการต่อสู่เพื่อให้ได้รับการยอมรับในความแตกต่างจากกรอบมาตรฐานของสังคม จึงเป็นสิ่งที่ควรทำ และสามารถทำได้ เพราะเราทุกคนเกิดมาเป็นมนุษย์ที่มีความเท่าเทียมในความเป็นมนุษย์ ดังนั้นสังคมควรรับฟัง และให้โอกาสในการเลือกใช้ชีวิตในแบบของตนเอง รวมถึงการมีรสนิยมทางเพศ แม้จะอยู่นอกกรอบบรรทัดฐานรักต่างเพศก็ตาม

ในยุคที่วิทยาศาสตร์กลายเป็นพระเจ้าผู้กำหนดชะตาชีวิตผู้คนในสังคม ยุคดังกล่าวนี้เชื่อว่าการตรวจวัดเชิงปริมาณและสถิติคือความรู้ที่เชื่อถือได้และเป็นสากล (Burdett, 1998) การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการคำนวณมาใช้ในเศรษฐศาสตร์ ได้กลายเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญในการสร้างชาติและความเจริญให้กับมนุษย์ เช่น การสำรวจสำมะโนประชากร การเก็บภาษี และการคำนวณการเติบโตทางเศรษฐกิจ เมื่อวิทยาศาสตร์เข้ามาอธิบายเรื่องเพศ ทำให้เพศ

กลายเป็นผลผลิตทางธรรมชาติที่ต้องถูกจัดการ วางโครงสร้าง และจัดประเภทอย่างเป็นระบบ (William, 2003) การดำเนินชีวิตของเกย์ไทยได้รับผลกระทบจากการสร้างชุมชนและอัตลักษณ์ภายใต้วัฒนธรรมบริโภค โดยเกย์ชนชั้นกลางที่มีรายได้และอาศัยอยู่ในเมืองสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการต่างๆ ได้ ในขณะที่เกย์ชนชั้นแรงงานไม่สามารถเข้าถึงสิ่งเหล่านี้ได้เท่าเทียมกัน ส่งผลให้สังคมเกย์ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแท้จริง สถานประกอบการที่รองรับชาวเกย์ทำให้เกย์มีชีวิตในฐานะผู้บริโภคมากกว่าที่จะมีสถานะเป็นพลเมืองของรัฐ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการศึกษาเกี่ยวกับเกย์ไทยในบริบทของวัฒนธรรมบริโภคต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจของระบบทุนนิยม ที่เป็นทั้งเครื่องมือในการแสดงตัวตนและเสรีภาพในการใช้ชีวิต (Jackson, 2018) ถ้ามองในเรื่องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อให้การตลาดเจริญเติบโต ด้วยการเพิ่มกำลังการซื้อ-ขาย สินค้าและบริการต่างๆ กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ คือนักบริโภคนิยมผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ดังนั้นรัฐไม่ควรมองข้ามที่จะเสริมศักยภาพให้กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ได้ออกมาใช้ชีวิตที่มีสีสัน และขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปในตัว สังคมควรมองเห็นความสำคัญจุดนี้ด้วย ไม่ควรมองแค่เพียงมุมเดียว หรือภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ดังนั้น หากเกย์ที่ต้องการอยากจะเลี้ยงลูกของตนเองด้วยตนเอง สังคมควรให้การสนับสนุนในเต็มที่ ไม่ควรปิดกั้นเพียงเพราะภาพจำที่เลวร้ายอย่างที่พบเห็นในสื่อสังคมทั่วไป ที่สร้างให้เกย์เป็นคนไม่น่าเชื่อถือ ปากคอเราะร้าย รักสนุกไปวันๆ คงไม่สามารถเลี้ยงและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกได้ เป็นการตีตรา ด้อยค่า กลุ่มคนรักเพศเดียวกันมากเกินไป เพราะสังคมมีความจริงหลายด้าน หากสังคมเปิดใจรับข้อมูลเพิ่มขึ้นอีกด้านที่ยังไม่เคยสัมผัส อาจทำให้เข้าใจ และยอมรับกลุ่มผู้หลากหลายทางเพศ หรือพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ ได้ง่ายขึ้นได้ ขอเพียงรับฟังเสียงเล็กๆ ที่ส่งออกมาจากคนชายขอบ ที่สังคมเบียดขับให้กลายเป็นอื่นเช่นทุกวันนี้

จากกระบวนทัศน์การพัฒนากระแสหลัก ได้สร้างให้เกิดการให้คุณค่ากับการแบ่งเพศชายกับหญิง (Hamer & Marchioro, 2002) กระบวนทัศน์ดังกล่าวดำเนินควบคู่ไปกับแนวคิดเรื่องเพศของสังคมไทย ที่ส่งผ่านความเชื่อต่อๆ กันมาว่าเกย์คือคนที่เบี่ยงเบนและมีพฤติกรรมส่ำส่อนทางเพศ ความเชื่อนี้กลายเป็นแหล่งอ้างอิงที่องค์กรเกย์และนักวิชาการที่ทำวิจัยเรื่องเกย์นำไปขยายผลเพื่อที่จะตอบโต้กับสังคมว่าความคิดเรื่องเพศกระแสหลักของไทยกำลังเบียดขับเพศอื่นๆ ออกไปจากสังคม องค์กรเกย์จึงมีความชอบธรรมที่จะออกมาเคลื่อนไหว รณรงค์เพื่อทำให้สังคมเข้าใจ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้ไม่อาจมองข้ามเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่เกย์มีกับระบบทุนนิยมและธุรกิจของเกย์ที่สถาปนาตัวเองมาอย่างเข้มแข็งและยาวนาน การทำให้องค์กรเกย์เปลี่ยนไปสู่ขบวนการภาคประชาชนและมีสำนึกทางการเมืองนั้น

อาจเป็นเรื่องยาก เพราะอุดมการณ์แบบสังคมนิยม (Socialism) ในชุมชนเกย์ไทยยังเลือนลางและถูกบดบังด้วยวัฒนธรรมบริโภค (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) หากจะมองว่าเป็นสิ่งดี ที่คนเป็นเกย์มีอัตลักษณ์แบบบริโภคนิยม เพราะนั่นคือการจับจ่ายใช้สอยสินค้า เป็นผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างแท้จริง และหากการมีลูกของเกย์ที่ต้องการจะเลี้ยงดูลูกเอง สังคมควรดีใจที่คนเป็นเกย์มีความรับผิดชอบ ช่วยในการเลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งที่กำพร้าแม่ อย่างน้อยก็มีคนมาทำหน้าที่พ่อ หรือผู้ปกครองของเด็กจากสายเลือดของเขาเอง โดยไม่ปล่อยให้เป็นปัญหาเด็กกำพร้าไร้บ้าน สร้างปัญหาให้แก่สังคมต่อไปอย่างเกินจะคาดเดาได้

จากบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) ที่เป็นกรอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศในสังคม เพื่อควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ให้เป็นไปตามครรลองที่สังคมกำหนด ด้วยการควบคุมตนเอง (Biopower) ภายใต้อุดมการณ์รักต่างเพศ (Heterosexism) คือ สมมติฐานภายใต้จิตไร้สำนึก ที่ว่ารักต่างเพศเป็นรูปแบบเดียวที่ปกติของความสัมพันธ์ทางเพศ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของระบบความสัมพันธ์ที่สังคมกำหนดว่าถูกทำนองคลองธรรม (Legitimate sex) และไม่ถูกต้องให้มีความแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็นคู่ตรงข้ามชัดเจน แบ่งแยกเพศออกเป็นเพศชายเพศหญิง และการให้ค่ากับกลุ่มรักต่างเพศมากกว่ากลุ่มอื่นที่นอกเหนือจากนี้ ส่งผลเป็นอย่างมากต่อความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ที่เชื่อว่าเป็นต้นกำเนิดของการแบ่งแยกเพศ และแบ่งหน้าที่ตามสรีระร่างกายของเพศกำเนิด ด้านวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อที่สืบต่อๆ กันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน ด้านสังคมที่กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่เพศ เพื่อให้บริหารจัดการคนในสังคมได้ง่ายขึ้น ด้านการเมืองใช้ระบบการแบ่งเพศเพื่อควบคุมจัดระเบียบให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อย และเพื่อการพัฒนาส่งเสริมให้เป็นหมวดหมู่มากยิ่งขึ้น ด้านเศรษฐศาสตร์ มีการตรวจนับวัดค่า เพื่อใช้เป็นสถิติในการบริหารจัดการทรัพยากร ตลอดจนการจัดเก็บภาษี หรือการสร้างมูลค่าจากความเป็นเพศซึ่งมีความแตกต่างกัน ด้านการพัฒนาและทุนนิยม ให้ความสำคัญกับเพศเป็นอย่างมาก เพราะการพัฒนาต้องชัดเจนว่าต้องการพัฒนาด้านใด มีเพศไหนเข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างไร เป็นการมุ่งเป้า และให้ความสำคัญกับเพศที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้ เช่น เชื่อว่าเพศชายเป็นแรงงานที่สำคัญกว่าเพศหญิง เป็นต้น ซึ่งการให้ความสำคัญกับการแบ่งเพศตามบรรทัดฐานทางสังคมที่กำหนดว่าเพศที่สังคมยอมรับและให้การสนับสนุน คือกลุ่มคนรักต่างเพศ เพราะสามารถสร้างทรัพยากรบุคคลให้กับสังคมได้ และเป็นชนกลุ่มใหญ่ของสังคม จึงส่งผลให้เกิดการกดทับเบียดขับ กลุ่มคนที่ไม่ใช่รักต่างเพศให้กลายเป็นอื่น เมื่อไม่ได้รับการเหลียวแล หรือถูกมองข้ามไปให้กลายเป็นกลุ่มของคนชายขอบ ไม่ให้ความสำคัญหรือเห็นคุณค่า จึงทำให้กลุ่มคนชายขอบเหล่านี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่ ยามเมื่อเกิด

ปัญหา เมื่อต้องการความช่วยเหลือจากสังคม หรือถึงขั้นการถูกรังเกียจจากสังคม ปิดกั้นโอกาสไม่ให้การยอมรับ ส่งผลให้กลุ่มชายขอบเหล่านี้ต้องทนทุกข์ทรมาน และยากลำบากในการใช้ชีวิตให้เป็นปกติสุขเหมือนกลุ่มรักต่างเพศได้รับ

จากปรากฏการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นของสถานภาพของแต่ละเพศในสังคม ที่แบ่งแยกเพศและแบ่งหน้าที่ออกตามสรีระเพศกำเนิด เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ และพัฒนาสังคมได้อย่างมีหลักการ แต่ด้วยความหลากหลายของเพศ ที่มีมากกว่าหนึ่งเพศ ส่งผลให้การรับมือกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม มีความหลากหลายมากขึ้น และปัญหาที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในครั้งนี้เกี่ยวกับการเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ที่สังคมไทยและสังคมโลกพบเจอเหมือนกันคือปัญหาของครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวที่พบมากกว่าครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว ด้วยสัญญาตญาณความเป็นแม่ เมื่อเกิดการหย่าร้างเกิดขึ้น ส่วนใหญ่ลูกจะอยู่ในการเลี้ยงดูของแม่ จึงทำให้ปริมาณของครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวพบมากกว่าครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว ทำให้สังคมมองข้าม และไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเท่าที่ควร ซึ่งเป็นที่มาของความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องพ่อเลี้ยงเดี่ยวชาย และโดยเฉพาะพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เนื่องจากเป็นปัญหาที่สลับซับซ้อนหลายเชิงชั้น ซ้อนอยู่ในชนกลุ่มน้อยพ่อเลี้ยงเดี่ยวอีกชั้น ที่สังคมไม่ควรมองข้าม

ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว: ปรากฏการณ์จากสังคมสมัยใหม่

ครอบครัวคือกลุ่มบุคคลที่เชื่อมโยงกันด้วยการแต่งงาน ความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือการรับเลี้ยงลูกบุญธรรม ครอบครัวยังเป็นหน่วยที่ซับซ้อนและบูรณาการที่ประกอบกันเป็นระบบจากระบบย่อยหลายระบบและรวมกันเป็นส่วนหนึ่งของระบบที่กว้างขึ้น (ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559) แต่เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป สถานภาพครอบครัวตามองค์ประกอบเดิมที่เคยเป็นก็เริ่มเปลี่ยนแปลงและปรากฏให้เห็นเด่นชัดขึ้น จากที่เคยมีพ่อแม่และลูก อยู่รวมกันเป็นครอบครัวเดี่ยว ทำหน้าที่ตามสภาพเศรฐกิจและสังคมจะเอื้ออำนวย และเพื่อตอบสนองความทันสมัยที่ต้องการความคล่องตัวทั้งการทำงาน และชีวิตครอบครัวที่ต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่ต้องดิ้นรนในการหาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว จนบางครั้งทำให้สถานภาพในครอบครัวสั่นคลอนไม่มั่นคง เกิดการแตกแยกแหลกสลายลงอย่างไม่มีวันกลับมาเหมือนเดิมได้ อาจเกิดการแบ่งแยงลูก หรือผลักภาระการเลี้ยงดูลูกให้ซึ่งกันและกันระหว่างพ่อและแม่ จนนำไปสู่การเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ทั้งแบบพ่อเลี้ยงเดี่ยวและแม่เลี้ยงเดี่ยว

ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวตามมามากมาย จากการที่ต้องรับภาระเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง ซึ่งเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีตามที่สังคมคาดหวัง

(Chavda & Nisarga, 2023)ให้ความหมายการเลี้ยงลูกว่าเป็นการตัดสินใจที่จะมีลูกโดยตั้งใจและยอมรับบทบาทของผู้ปกครองและกำหนดเป้าหมายและค่านิยมใหม่ มันคือการเกิดของลูกของพวกเขา การคุ้มครองและดูแลบำรุงรักษาชีวิต และการพัฒนาตลอดจนคำแนะนำและช่วยเหลือพวกเขาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัย ซึ่งมันคือหน้าที่ของพ่อแม่ การเลี้ยงดูลูกจากประสบการณ์ของความเป็นแม่ถือว่าเป็นสิ่งที่สังคมคุ้นเคยและเชื่อมั่นในประสบการณ์และความสามารถของแม่ดูเป็นเรื่องปกติ แต่ในแนวคิดสมัยใหม่ของการเป็นพ่อแม่ ในความเป็นพ่อยังถูกศึกษาว่าเป็นปัจจัยสำคัญในส่งผลต่อพัฒนาการของเด็ก ในตอนต้นของศตวรรษที่ผ่านมาพ่อได้รับบทบาทเป็นผู้ปกครองที่สนับสนุนในปีแรกของเด็กแรกเกิด ซึ่งพ่อทำหน้าที่หลักในความดูแลแม่ หรือสนับสนุนช่วยเหลือให้แม่สามารถอบรมเลี้ยงดูลูกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ Atkinson and Blackwelder (1993) กล่าวถึงช่วงต้นศตวรรษที่ 20 พ่อถูกคาดหวังในเรื่องการหาเงินมาจุนเจือครอบครัว ตรงกันข้ามกับที่พ่อสมัยใหม่ที่ถูกคาดหวังให้มีส่วนร่วมในชีวิตของลูก มีส่วนในการอบรมเลี้ยงดูลูก โดยการดูแลลูกของตนทั้งทางด้านอารมณ์และด้านร่างกาย โดย (Gjurkovic & Tudor, 2018) อธิบายถึงผู้ชายบางคนต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกเกิด แต่พวกเขาไม่มีโอกาสหรือถูกผู้หญิงปฏิเสธพวกเขา เพราะมีความเชื่อสืบต่อกันมาว่าพ่อไม่มีความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูก เช่น พ่อไม่รู้วิธีการจัดการกับลูก หรือลูกอาจจะตกจากมือของพ่อได้ แต่หากเมื่อใดเกิดกรณีที่พ่อแม่จำเป็นต้องแยกทางกันไม่ว่ามาจากสาเหตุใดก็ตาม ย่อมส่งผลให้เกิดครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว โดยพบว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูโดยพ่อหรือแม่เพียงคนเดียวไม่ประสบความสำเร็จในวัยผู้ใหญ่มากกว่าเด็กที่เติบโตในครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ ผลลัพธ์ดังกล่าวมาจากพื้นฐานรายได้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูลูก และความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับชุมชนที่อาศัยอยู่ของพวกเขา ครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเป็นกลุ่มที่เปราะบางที่สุดของครอบครัวรูปแบบสมัยใหม่และมีความเสี่ยงต่อความผิดปกติสูงสุด ปัจจัยที่ส่งผลต่อสิ่งนี้คือการขาดการสนับสนุนจากคู่ชีวิต ความยากลำบากทางเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น ความต้องการของเด็ก แม้จะมีปัญหาที่เกิดขึ้นจากครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว จากการศึกษาพบว่า ถึงแม้ว่าครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวจะมีศักยภาพในการเลี้ยงดูลูกมากขึ้น ที่จะส่งผลให้ลูกไม่ผิดแผลกไปจากความคาดหวังของสังคม แต่ความแตกต่างระหว่างครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว กับครอบครัวที่มีพ่อแม่ครบสมบูรณ์ ก็สามารถส่งผลดีและผลเสียต่อพัฒนาการของเด็กได้พอๆ กัน (Ford-Gilboe, 2000) ซึ่งแน่นอนว่าคงไม่มีใครอยากที่จะนำพาครอบครัวให้มาถึงจุดที่ครอบครัวแตกแยกเช่นนี้ เพราะทุกคนล้วนอยากจะมีครอบครัวที่อบอุ่น มีพ่อ แม่และลูกครบตามบรรทัดฐานทางสังคมที่คาดหมาย แต่หากเมื่อใดครอบครัวไม่ครบองค์ประกอบดังที่กล่าวมา จะนับว่าเป็นครอบครัวที่ผิดปกติ เป็นครอบครัวที่ไม่พึงประสงค์ เพราะ

เชื่อว่าจะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับสังคมตามมาอีกมากมาย จากการที่มีพื้นฐานครอบครัวที่ไม่ครบสมบูรณ์ตามอุดมคติที่ตั้งไว้ (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560)

จากรายงานครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก เช่นในปี พ.ศ. 2554 ประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) ระบุถึงจำนวนร้อยละของครัวเรือนเลี้ยงเดี่ยวที่มีระดับสูงสุดตามลำดับ ได้แก่ นิวซีแลนด์ (ร้อยละ 11.2) ลัตเวีย (ร้อยละ 11.5) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 10.4) แคนาดา (ร้อยละ 10.3) เม็กซิโก (ร้อยละ 9.9) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 9.5) และสาธารณรัฐเกาหลี (ร้อยละ 9.2) (OECD, 2016) โดยมีสัดส่วนของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้หญิงสูงกว่าครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้ชายในเกือบทุกประเทศ ทั้งนี้มีการคาดประมาณว่าจากช่วงปี พ.ศ. 2543 ไปจนถึง ช่วงปี พ.ศ. 2568-2573 ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นอร์เวย์ และนิวซีแลนด์ จะมีพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้นคิดเป็นระหว่างร้อยละ 22-29 (OECD, 2011)

ซึ่งแน่นอนว่าครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในประเทศไทยก็มีอัตราเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกันกับหลายประเทศข้างต้น ผลพวงจากความทันสมัยที่บีบบังคับให้พฤติกรรมของคนในสังคมทั่วโลกต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความเป็นปัจเจกของแต่ละคน ที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างหลากหลาย ถึงแม้จะต่างเชื่อชาติศาสนา ต่างภูมิภาคของโลก แต่แนวโน้มกลับเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (UNFPA, 2559) นับว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวทั่วโลกเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสนใจ เพราะเด็กที่เกิดจากครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีโอกาสที่จะขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดีมีคุณภาพมากกว่าครอบครัวที่มีพ่อและแม่ครบสมบูรณ์ ที่ทั้งคู่จะช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระในการอบรมเลี้ยงดูซึ่งกันและกัน ซึ่งแตกต่างจากการเลี้ยงดูคนเดี่ยว ซึ่งอาจเป็นต้นเหตุของปัญหาที่จะก่อให้สังคมส่วนใหญ่ไม่ปกติสุขได้ หรือต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ หรือแนวคิด ให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนในยุคสมัยที่มีความลื่นไหลไม่หยุดนิ่งอยู่ตลอดเวลา ที่มีแนวโน้มว่าสังคมเริ่มมองในมุมกลับว่าการเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวอาจจะไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไปในอนาคต แต่ผู้มีอำนาจในสังคมในฐานะผู้บริหารจัดการทรัพยากรของคนในสังคมจะแก้ไขสถานการณ์เช่นนี้อย่างไร ให้คนในสังคมเกิดความรู้สึกเป็นปกติ ไม่แปลกแยกแตกต่าง เพราะว่าเด็กๆ ที่เกิดมาทุกคนต้องการการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นในฐานะพ่อหรือแม่ หรือไม่ก็ตาม ฉะนั้น การจะเป็นครอบครัวครบสมบูรณ์ตามอุดมคติหรือเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวประเภทใดก็ตามอาจไม่สำคัญอีกต่อไป ขอเพียงทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูทารกให้เติบโตเป็นอนาคตของชาติได้อย่างมีคุณภาพเท่านั้นน่าจะเพียงพอ

สถานการณ์ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศไทย

การเติบโตอย่างรวดเร็วของครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวนั้น จากการรายงานของสำนักงานสำรวจสำมะโนประชากรของสหรัฐฯ 2554 ระบุว่าครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้นจาก 3 ล้านคนในปี 1970 เป็นเกือบ 10 ล้านคนในปี 2010 ในช่วงเวลาเดียวกัน พ่อเลี้ยงเดี่ยวก็มีจำนวนครอบครัวเพิ่มขึ้นจาก 393,000 เป็นประมาณ 2 ล้านคน และในเร็ว ๆ นี้ อัตราการเติบโตของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวได้อาจจะแซงหน้าครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวในที่สุด (Hofferth et al., 2013) ในส่วนของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทยก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นเช่นกัน จากการรายงานสถานการณ์ครอบครัวไทย พ.ศ.2558 ให้ความหมายว่า คือ ครัวเรือนที่ประกอบด้วยพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาศัยอยู่เพียงลำพังกับลูกตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป โดยที่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเป็นครอบครัวที่พ่อหรือแม่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกแต่เพียงผู้เดียว แม้ว่าพ่อหรือแม่ที่ไม่ได้อยู่ด้วยอาจยังคงมีบทบาทในการสนับสนุนลูกอยู่ก็ตาม สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย เช่น การทำงานหรือการศึกษา ทำให้พ่อหรือแม่ต้องแยกกันอยู่ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย การยอมรับครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวต้องใช้ความพยายาม แม้ว่าทัศนคติต่อครอบครัวแบบนี้จะเริ่มเปลี่ยนแปลง แต่ยังคงมีการตีตราเกี่ยวกับการหย่าร้างหรือการแยกกันอยู่ ซึ่งมักเป็นอคติต่อฝ่ายหญิงมากกว่าฝ่ายชาย โดยส่วนใหญ่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในประเทศไทยเป็นครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว ประมาณร้อยละ 80 ของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวทั้งหมดในประเทศเกิดจากการสิ้นสุดความสัมพันธ์ การหย่าร้าง หรือการแยกทาง ข้อมูลจากปี พ.ศ. 2556 ระบุว่าครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวมีจำนวนมากกว่าครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่มีประมาณร้อยละ 20 (UNFPA, 2559)

ครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวครอบครัวที่ถูกตีตราจากสังคม

จากสถานการณ์ของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งและรวดเร็วในสังคมสมัยใหม่ เกิดความสัมพันธ์กับรูปลักษณ์ที่หลากหลายของครอบครัวประเภทอื่นที่ไม่ใช่ครอบครัวสมัยใหม่ขนาดเล็ก ในประเภทครอบครัวใหม่เหล่านี้มีครอบครัวคนเดียว ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันโดยมีหรือไม่มีบุตร การอยู่ร่วมกันในครอบครัว (ก่อนแต่งงานหรือไม่ได้แต่งงาน) หรือคู่สมรสที่ไม่มีบุตรโดยสมัครใจ และพบว่ามีอัตราการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในปลายศตวรรษที่ 20 (Bert, 2010) ทำให้ครอบครัวมีสถานภาพที่คล่องตัวมากขึ้น โครงสร้างครอบครัวมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีชีวิตของเด็ก (Sahu, 2016) ลูกหลายคนที่เกิดมาจากพ่อแม่ที่แต่งงานแล้ว แต่ต้องเกิดการหย่าร้าง และสร้างครอบครัวใหม่ เมื่อ

พ่อแม่ต้องเลี้ยงลูกคนเดียว ทำให้ต้องออกเดทเพื่อหาชีวิตคู่ใหม่ และเด็กหลายคนที่เกิดจากแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ไม่ได้แต่งงานก็มีประสบการณ์การสร้างครอบครัวใหม่ในบางช่วงของชีวิต (Zito, 2013) จำนวนของผู้ปกครองคนเดียวที่เป็นหัวหน้าครอบครัว โดยมีแม่หรือพ่อที่รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในการเลี้ยงดูลูกๆ ของพวกเขา มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากในโลกตะวันตกตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 1980 ในสหรัฐอเมริกา ปี 2018 มีร้อยละ 28 จากครอบครัวทั้งหมดมีหัวหน้าครอบครัวคนเดียว ซึ่งเป็นอัตราที่มากกว่าสองเท่าของปี 1960 ของครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ซึ่งส่วนใหญ่มีแม่เป็นผู้ดูแลหลัก แต่อัตราของครอบครัวที่มีพ่อเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตอนนี้ประมาณร้อยละ 17 ของครัวเรือน (United States Census Bureau, 2018)

ในอิสราเอลได้มีทำการศึกษาในเรื่องนี้พบว่า มีอัตราครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศ OECD แต่อัตรานี้ก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Roby et al., 2017) ในปี 2560 มีจำนวนร้อยละ 11 ของครอบครัวมีหัวหน้าครอบครัวเป็นพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว มีจำนวนร้อยละ 87 เป็นผู้หญิงที่ทำหน้าที่แม่เลี้ยงเดี่ยว ส่วนใหญ่เกิดจากการหย่าร้าง การเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดนี้ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาคือเกือบร้อยละ 20 ของผู้หญิงโสดที่เป็นหัวหน้าครอบครัวไม่เคยแต่งงาน จากครอบครัวเดี่ยวในอิสราเอล ในปี 2017 และอีก ร้อยละ 15.5 เป็นหม้าย อัตราของแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้นอย่างมาก จากประมาณร้อยละ 15 ในช่วงกลางทศวรรษ 1990 เพิ่มเป็นร้อยละ 25 ในช่วงครึ่งหลังของปี 2010 (Dror, 2020) ตัวเลขที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวอย่างสำคัญ และสะท้อนถึงความจำเป็นในการทำความเข้าใจการรับรู้ทางสังคมของประชากรกลุ่มนี้ให้ดียิ่งขึ้น การเลี้ยงดูคนเดียวอาจเกิดจากการแยกทางกัน การหย่าร้าง หรือการเสียชีวิตของผู้ปกครองคนใดคนหนึ่ง แม้ว่ากรณีหลังจะมีน้อยกว่าก็ตาม นอกจากนี้ยังอาจเป็นผลมาจากการตัดสินใจในชีวิตของการเป็นพ่อแม่โดยไม่มีคู่ครอง หรือพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวอย่างสมัครใจ และในสหรัฐอเมริกา ผู้ปกครองเลี้ยงเดี่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงหรือแม่ และส่วนใหญ่แยกกันอยู่ หย่าร้าง หรือเป็นหม้าย พวกเขาเหล่านี้มีความเสี่ยงต่อปัญหาทางเศรษฐกิจ ความเครียดและภาวะซึมเศร้า โดยมีสาเหตุมาจากขาดสภาพคล่องทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งในช่องโหว่นี้ (Berryhill & Durtschi, 2017; Copeland & Harbaugh, 2010; Pujar et al., 2018; Ta et al., 2017; Taylor & Conger, 2017) แม่เลี้ยงเดี่ยวมักมีรายได้น้อยกว่าแม่ที่แต่งงานแล้วหรือมีคู่ครอง ส่งผลให้มีโอกาสยากจนมากกว่าปกติ และประสบปัญหาความไม่มั่นคงทางอาหาร พวกเขามักจะไม่มีประกันสุขภาพ และไม่มีเงินสำหรับการศึกษาของตนเองหรือของลูกๆ (Taylor & Conger, 2017) สำนักงานสำมะโนประชากรของสหรัฐอเมริกา (2018) ในเวลาเดียวกันเด็ก ๆ ในครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวแสดงให้เห็นถึงการมีปัญหาทางจิตใจในระดับที่สูงกว่าเด็กที่มาจาก

ครอบครัวที่มีพ่อและแม่ทั้งคู่ (Copeland & Harbaugh, 2005; Dunn et al., 1998; Pujar et al., 2018; Sahu, 2016; Thwala et al., 2015) จากการศึกษาในรายงานเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของการเลี้ยงลูกคนเดียวต่อพ่อแม่และลูก และภาพที่แตกต่างกัน ถูกเปิดเผยขึ้นเมื่อพูดถึงพ่อแม่ที่ไม่เคยแต่งงาน แต่เลือกที่จะเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวตั้งแต่เริ่มแรก ผู้ปกครองที่เป็นจุดสนใจของการศึกษาของ Jadva, Badger, Morrissette และGolombok et al. กล่าวว่าจำนวนผู้หญิงโสดที่ไม่เคยแต่งงานแต่เลือกที่จะมีลูกโดยไม่มีคู่ครองเพิ่มสูงขึ้น บางทีอาจจะมีความสัมพันธ์กับอัตราการครองตัวเป็นโสดที่เพิ่มขึ้น ในสหรัฐอเมริกามีร้อยละ 28 ของผู้ใหญ่ชาวอเมริกัน ไม่เคยแต่งงาน (Jackson, 2018) Weinraub, Horvath พบว่า American SMCs มักมีการศึกษาสูง คือ ชนชั้นกลางชาวยุโรป-อเมริกา พวกเขาอยู่ในวัยสามสิบกลางๆ ถึงปลายๆ มีงานทำรายได้ดีและการเงินดีและมั่นคง (Weinraub et al., 2002) เลือกที่จะเลี้ยงดูลูกโดยไม่ร่วมรับผิดชอบจากคู่ครอง และมักมาพร้อมกับการรับมือกับคำวิพากษ์วิจารณ์จากสังคม โดยไม่คำนึงว่าการเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวจะเป็นเช่นไร จากการตัดสินใจหรือผลของความผันผวนของชีวิต ตาม Kislev (2019) ความคาดหวังและนโยบายทางสังคม คือยังคงออกแบบมาเพื่อสนับสนุนการแต่งงาน DeJean et al. (2012) อ้างถึงเอกสารของหลาย ๆ ฉบับ ถึงทัศนคติและความเชื่อทางสังคมเชิงลบเกี่ยวกับพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว โดยเฉพาะเกี่ยวกับแม่เลี้ยงเดี่ยว จากข้อมูลของ Bennett and Jamieson (1999) พ่อแม่ที่ไม่เคยแต่งงานกัน มักถูกมองว่ามีโอกาสมากกว่าพ่อแม่ที่แต่งงานแล้ว ที่จะมีความสัมพันธ์ในครอบครัวและทักษะการเลี้ยงดูที่ไม่ดี และดูเหมือนว่าเพศของผู้ปกครองคนเดียวมีผลกระทบอย่างมากต่อทัศนคติทางสังคม เพราะผู้หญิงหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวได้รับทัศนคติเชิงลบมากกว่าผู้ชาย หรือพ่อเลี้ยวเดี่ยว

แม่เลี้ยงเดี่ยวถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่สามารถรักษาความสัมพันธ์ และล้มเหลวในความรับผิดชอบในการจัดหาครอบครัวที่ปลอดภัยสำหรับลูก ๆ ของพวกเขาได้ แม่เลี้ยงเดี่ยวอาจถูกเข้าใจว่าเป็นผู้หญิงที่เข้าสู่การเป็นพ่อแม่โดยไม่ได้ตั้งใจที่จะเป็นแม่จริงๆ เนื่องจากการตั้งครรภ์โดยไม่ได้วางแผนหรือเกิดจากความผิดพลาด (DeJean et al., 2012) แม่เลี้ยงเดี่ยวถูกมองว่าไม่มีความสุข เบี่ยงเบน มีปัญหา และไม่สามารถเลี้ยงดูลูกได้ดีเท่าแม่ประเภทอื่น ๆ (Ganong & Coleman, 1995) พบว่าทัศนคติเชิงลบต่อศีลธรรมอันดีของแม่เลี้ยงเดี่ยว รวมถึงความเชื่อที่ว่าพวกเขาไม่รักษาค่านิยมดั้งเดิม ไม่ให้ความสำคัญกับการแต่งงาน และมีความสำส่อน ในทางกลับกันพ่อเลี้ยงเดี่ยวถูกมองในแง่บวกมากขึ้น โดยมองว่ามีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ลูกๆ เพราะพวกเขาต้องก้าวเข้ามาเนื่องจากสถานการณ์ต่างๆ กัน เช่น การตายของภรรยา หรือแม่ของลูก หรือการไม่สามารถเติมเต็มสิ่งที่มีมาแต่เดิมได้ตามความคาดหวังของภรรยา จึงเกิดการ

หย่าร้าง หรือเป็นหม้ายเกิดขึ้น การศึกษาอื่น ๆ เปิดเผยมุมมองเชิงลบเกี่ยวกับพ่อเลี้ยงเดี่ยว ซึ่งบ่งชี้ว่าพวกเขาประสบกับปัญหาจากการที่สังคมไม่ยอมรับ (Chima, 1999; Emmers-Sommer et al., 2003; Goldscheider & Kaufman, 2006) ซึ่งมีนักวิชาการที่แย้งว่าก่อนหน้านี้ แย้งว่าอคติการต่อต้านพ่อเลี้ยงเดี่ยวในกฎหมายและนโยบายหลายฉบับแสดงให้เห็นถึงระบบความเชื่อทางสังคมที่ว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวไม่ใช่ผู้ปกครองที่ดีเท่าแม่เลี้ยงเดี่ยว (Meyer and Garasky, 1993)

ทางด้าน Maier and McGeorge, (2014) แสดงถึงมุมมองที่แตกต่างออกไป ซึ่งพบว่าแม่เลี้ยงเดี่ยวถูกมองว่าเป็นคนทำงานหนัก รักอิสระ และเสียสละ เช่นนี้ลูกของพวกเขาต้องมีความสามารถในการพัฒนาองค์กรสูง มีทักษะความคิดริเริ่มและการบริหารเวลาที่ดี พบว่ามารดาเลี้ยงเดี่ยวชาวอิสราเอลเชื้อสายยิวตั้งข้อสังเกตว่า ทัศนคติต่อพวกเขาดีขึ้นหลังจากที่พวกเขากลายเป็นแม่ และพวกเขาได้รับการยอมรับมากขึ้น สิ่งนี้ดีขึ้นในการยอมรับทางสังคมสามารถอธิบายได้จากความเป็นศูนย์กลางของชีวิตครอบครัวในสังคมอิสราเอล และโดยความจริงที่ว่าประเพณีของชาวยิวส่งเสริมการให้กำเนิดและทำให้แม่เลี้ยงเดี่ยวรู้สึกสบายใจมากขึ้น ในขณะที่คนหนุ่มสาวในโลกตะวันตกจำนวนมากขึ้นเลือกที่จะเป็นโสด และมีความสุข พึงพอใจในการใช้ชีวิตที่เลือกเอง การเป็นผู้ปกครองคนเดียวควรถูกมองว่าเป็นเรื่องปกติ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Kislev, 2019) โลกตะวันตกได้เห็นการเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้หญิงและความเป็นอิสระทางการเงิน การก้าวขึ้นสู่การครอบงำของปัจเจกนิยม ชั่วโมงการทำงานที่ยาวนานในหลายๆ อาชีพ การล่มสลายของครอบครัวยุคเก่า วุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ล่าช้า และความยากลำบากในการหาคู่ครองยุคโซเชียลเน็ตเวิร์ก แรงจูงใจในการเป็นพ่อแม่มีร่วมกันประมาณร้อยละ 95 ของประชากร ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีความต้องการที่จะแต่งงานหรือไม่ก็ตาม จากการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม และลักษณะนิสัยในการใช้ชีวิตของคนหนุ่มสวยสมัยใหม่ของไทย ที่ชอบความอิสระและมีค่านิยมในการใช้ชีวิตคู่แบบอยู่ก่อนแต่ง ด้วยเหตุผลหลายอย่าง เช่น ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่าหอพัก หรือการคบเผื่อเลือก ซึ่งเป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหาการท้องก่อนวัยอันควร หรือการท้องอย่างไม่ตั้งใจ โดยสถานภาพของครอบครัวยังไม่มั่นคงเพียงพอที่จะเลี้ยงดูลูก ที่มาพร้อมกับภาระค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ในภาวะเศรษฐกิจสมัยใหม่ที่ต้องแก่งแย้งแข่งขันเพื่อความอยู่รอดอย่างหนักหน่วง ประกอบกับชายหญิงมีความอดทนอดกลั้นต่อปัญหาครอบครัวต่างๆ น้อยลง จึงเกิดการหย่าร้างแยกทาง และเกิดครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (Single Parent) ตามมา กลายเป็นครอบครัวไม่สมบูรณ์ (Uncompleted Family) (Lampic et al., 2006; Kennedy & Ruggles, 2014)

โดยส่วนใหญ่ภาระเลี้ยงเดี่ยวมักจะตกเป็นของแม่ เพราะมีสัญชาตญาณของความเป็นแม่ที่รักลูก และมีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูลูกส่วนใหญ่สูงกว่าชาย จึงจำเป็นต้องทำหน้าที่แม่เลี้ยงเดี่ยว (Single Mother) อย่างจำใจเพราะจำเป็น (จีรนันท์ พิมถาวร และ คนอื่นๆ, 2560) จากรายงานสถานการณ์แม่เลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทย พบว่าไม่มีความแตกต่างเท่าใดนัก จากการศึกษารายงานสถานการณ์แม่เลี้ยงเดี่ยวในต่างประเทศข้างต้น ที่ยังกดทับและเบียดขับเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวที่เพิ่มปริมาณสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีสัดส่วนของแม่วัยใส หรือท้องก่อนวัยอันควรมากขึ้นตามไปด้วย และสังคมยังคงมองว่าเป็นจุดบอดของสังคม ตีตราว่าพวกเธอเป็นคนไม่รักดี มีนิสัยไม่พึงประสงค์ ไม่รักนวลสงวนตัว มักมากในกามารม ซึ่งในบางรายอาจเกิดจากความผิดพลาด การโดนข่มขืน หรืออื่นๆ แต่สังคมได้ตีตราพวกเธอไปแล้ว ทำให้พวกเธอต้องได้รับความยากลำบากในการใช้ชีวิต และทำหน้าที่แม่อบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดี และมีคุณภาพแก่สังคมได้ไม่ดีเท่าที่ควร อันด้วยจากสถานทางเศรษฐกิจ สภาพสังคมสมัยใหม่ที่ตกอยู่ในสภาวะค่าครองชีพที่สูง แม่เลี้ยงเดี่ยวบางคนต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเองและลูกน้อย สภาพดังกล่าวบีบบังคับให้แม่เลี้ยงเดี่ยวต้องทำงานอย่างหนักในการหาเลี้ยงตนเอง และลูกตามลำพัง จนทำให้ไม่มีเวลาใส่ใจดูแลลูกได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ลูกเติมโตมาอย่างขาดๆเกินๆ จนนำไปสู่การสร้างปัญหาให้แก่สังคมเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งแตกต่างจากครอบครัวที่มีพ่อและแม่สมบูรณ์ หรือบางครอบครัวยังสามารถที่จะพึ่งพิงครอบครัวเดิมของแม่เลี้ยงเดี่ยวได้บ้าง ซึ่งอาจจะไม่ก่อปัญหาให้กับแม่เลี้ยงเดี่ยวมากเท่าใดนัก แต่หากเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวที่แยกตัวออกมาจากครอบครัวเดิม นั่นคือปัญหาใหญ่ที่พบ และเป็นต้นเหตุของความยากลำบากในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้ดีมีคุณภาพได้

จากสถิติครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวทั้งหมด ปัจจัยที่ทำให้เกิดครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว คือ สิ้นสุดความสัมพันธ์ และเกิดการหย่าร้าง แยกทาง ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 80 ของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวทั้งหมดในประเทศไทย คือครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว ข้อมูลจากปี พ.ศ. 2556 (UNFPA, 2559) สถานการณ์แม่เลี้ยงเดี่ยวปรากฏมานาน สังคมรับรู้เสมือนเป็นเรื่องปกติ การเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวบางครั้งสังคมก็ให้ความเมตตาสงสารในโชคชะตาของครอบครัวตกมาตรฐานนี้ บ้างก็หยิบยื่นโอกาสให้ เพราะด้วยความเป็นแม่ที่มีความรับผิดชอบต่อลูก แม้เหตุการณ์ในอดีตจะสร้างเรื่องราวทั้งร้ายและดีเอาไว้อยู่เบื้องหลังอยู่มาก แต่แม่เลี้ยงเดี่ยวก็นับว่าได้รับโอกาสมากกว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทยพอสมควร อันเนื่องมากจากวัฒนธรรมของไทย ที่เมื่อใดเกิดการหย่าร้างหรือเป็นพ่อหม้ายเรือพ่วงขึ้นมา สังคมแวดล้อมมักสนับสนุนให้มีครอบครัวใหม่ เพื่อหาแม่มาช่วยเลี้ยงลูก เพราะสังคมไม่เชื่อมั่นในการทำหน้าที่ของพ่อในการเลี้ยงลูกเองเพียงลำพัง ว่าจะสามารถทำหน้าที่นี้ได้ดีเท่าเพศหญิงหรือแม่ได้ เกิดการมองความข้ามความสามารถไป แต่เมื่อใดที่พ่อทำ

หน้าที่เลี้ยงเดี่ยวจนประสบความสำเร็จ สังคมจะตื่นเต้นชื่นชมยินดีในความสามารถของพ่อผู้ทำหน้าที่เลี้ยงเดี่ยวอย่างมาก เพราะไม่คาดหวังว่าผู้ชายจะทำหน้าที่เลี้ยงลูกได้ดีเท่าผู้หญิงได้

ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว: ครอบครัวที่มักถูกมองข้ามจากสังคม

การเพิ่มขึ้นของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนของความสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีคนโสดมากขึ้นกว่าครอบครัวที่สมบูรณ์โดยทั่วไป และการเพิ่มความเท่าเทียมทางเพศในที่ทำงาน และในบ้าน (Robinson, 2009) รวมถึงด้านกฎหมายการหย่าร้างที่ไม่มีความผิด เพราะมีความเท่าเทียมเป็นกลางทางเพศ การเพิ่มขึ้นของแรงงานหญิง ส่งผลให้ผู้ชายรับหน้าที่เลี้ยงลูก และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น (Goldscheider & Kaufman, 2006) ล้วนมีส่วนสนับสนุนการเพิ่มขึ้นของพ่อเลี้ยงเดี่ยว โดยเฉพาะในกรณีที่คุณแม่มีภาวะจำกัดของร่างกาย หรือปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (เช่น การใช้ยาเสพติด) แนวโน้มจากสถานการณ์เหล่านี้อาจทำให้พ่อเต็มใจที่จะเลี้ยงดูลูกๆ ของเขาเองมากขึ้น (Risman, 1986) ซึ่งจากพฤติกรรมต่างๆ ที่ถูกหล่อหลอมโดยสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อาศัยอยู่ และทรัพยากรที่พวกเขาต้องมีอย่างเพียงพอต่อความต้องการของพวกเขา สิ่งนี้ทำให้สามารถพิจารณาถึงเงื่อนไขต่างๆ ได้ เช่น การใช้สารเสพติด สุขภาพจิตไม่ดี และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งอาจทำให้ผู้ปกครองมีแรงจูงใจภายในและมีความสามารถในการเลี้ยงดูลูก มุมมองนี้ยังช่วยให้เราสามารถพิจารณาเงื่อนไขโครงสร้างที่เป็นผลอย่างใดอย่างหนึ่ง กับผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นที่รับอุปการะเลี้ยงดูลูก ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและโอกาส เครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุน และความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับพ่ออาจกำหนดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในการก่อตัวของครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวหรือพ่อเลี้ยงเดี่ยวอาจเกิดขึ้นในฐานะผลจากความชอบ ทางเลือก และหรือข้อจำกัดของทั้งพ่อและแม่

ถึงแม้จะมีจำนวนพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้น แต่พ่อเลี้ยงเดี่ยวก็ยังถือว่าน้อยกว่าแม่เลี้ยงเดี่ยว (Herrerías, 1995) ในปี 2010 มีประมาณ 1.8 ล้านคน ที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวในสหรัฐอเมริกา และประมาณร้อยละ 15 ของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเป็นผู้ชาย (United States Census Bureau, 2018) แม้ว่าจะมีเอกสารงานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว แต่ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของครอบครัวยุคใหม่ การจัดการกับปัญหาที่มีความแตกต่างจากครอบครัวทั่วไปและของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว ในขณะที่เผชิญกับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ส่งผลให้พวกเขาใช้ชีวิตยากลำบากมากขึ้น การวิจัยจำนวนมากได้พิสูจน์ว่าพ่อเป็นพ่อแม่ที่ดีพอๆ กัน หรือดีกว่าแม่ด้วยซ้ำ แต่สังคมยังคงให้ความสำคัญกับแม่ใน

ฐานะผู้ดูแลหลัก สื่อและงานวิจัยต่างๆ อุทิศให้กับแม่และปัญหาของพวกเธอเกือบทั้งหมด (Goldscheider et al., 2015; Sepek & Jevtic, 2019)

ความรับผิดชอบในการดูแลลูกถูกโอนไปยังพ่อโดยไม่คาดคิด พ่อจะต้องปรับตัวและรับบทบาหน้าที่ที่แม่เคยทำทั้งหมดได้ และสามารถพัฒนาความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเด็กได้อย่างเต็มที่ ข้อเท็จจริงที่ว่าพ่อไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม เหมือนเช่นเดียวกับแม่ในความสัมพันธ์กับการเป็นพ่อแม่ ไม่ได้หมายความว่าพ่อเป็นพ่อแม่ที่ไม่ดี แต่หมายถึงแม่และพ่อเป็นพ่อแม่ที่แตกต่างกันด้วยวิธีการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ทั้งหมดข้างต้นบ่งชี้ว่าพ่อมีส่วนทำให้สังคมเข้าใจแม่ในฐานะพ่อแม่ที่ดีขึ้นเพราะความกลัวของตัวเอง ความกลัวของแม่และความกลัวที่จะถูกปฏิเสธจากบทบาททางสังคมที่กำหนด บทบาทของพ่อในชีวิตของลูกคือมีความสำคัญอย่างยิ่งและปรากฏให้เห็นในหลายๆ ด้าน ได้แก่ ทักษะการรู้หนังสือและวิชาการในระยะเริ่มต้นพัฒนาการและพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น มันได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเด็กที่มีความสุขที่พ่อของพวกเขามีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูพวกเขาตั้งแต่อายุยังน้อย จะส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และมีโอกาสน้อยที่จะเป็นพ่อแม่ในช่วงวัยรุ่น อีกทั้งการมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูลูกมีผลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก (Clarke-Stewart, 1978)

การเฝ้าสังเกตพ่อและเด็กอายุ 15 และ 30 เดือนพบว่าสติปัญญาทักษะจะสูงขึ้นกับเด็กที่พ่อมีส่วนร่วมในการเล่นแบบไม่มีโครงสร้างกับเด็ก ประเมินเชิงบวกโดยพ่อที่มีปฏิสัมพันธ์กับพ่อบ่อยขึ้น และพ่อของใครสนับสนุนความเป็นอิสระของเด็ก การวิจัยพบว่าพ่อมีอิทธิพลต่อการอ่านออกเขียนได้ของลูกให้พัฒนาการได้อย่างดี แม้ว่าตัวเองจะเรียนไม่สูงก็ตาม การศึกษาดังกล่าวดำเนินการโดย (Dufur et al., 2010) และสรุปว่าเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีพ่อแม่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนมากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่ ความแตกต่างนี้คือสืบเนื่องจากสภาพคล่องทางเศรษฐกิจและสังคมที่เด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่กับพ่อเลี้ยงเดี่ยวจะได้รับมากกว่าเด็ก ๆ อยู่กับแม่เลี้ยงเดี่ยว สิ่งสำคัญคือต้องสังเกตว่าหากความสัมพันธ์กับพ่อเป็นไปในเชิงบวกเด็กจะมีภาพลักษณ์ที่ดีและมีความมั่นใจมากขึ้น จากผลบวกดังกล่าวผลกระทบของพ่อที่มีต่อลูก จะเห็นได้ว่าพ่อมีส่วนสำคัญต่อลูกในการอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างมาก

บทบาทและความสำคัญของการเป็นพ่อที่ดี หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพ่อมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจของลูกเป็นอย่างมาก สำหรับลูกชาย พ่อคือต้นแบบสำคัญของการเป็นชาย เป็นพ่อ เป็นสามี เด็กผู้ชายมักจะเลียนแบบพ่อของตนเอง ไม่ว่าด้านดีหรือไม่ก็ตาม ส่วนลูกสาว พ่อคือต้นแบบของผู้ชายทุกคนบนโลกนี้ เวลาเธอเติบโตเป็นสาวและเริ่มคบหาเพศตรงข้าม อิทธิพลจากความสัมพันธ์ที่เธอมีกับพ่อมีบทบาทสำคัญมาก นอกจากการอบรมเลี้ยง

ดูลูกให้เป็นคนดีแล้ว การเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกๆ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่า เพราะการปฏิบัติให้เห็นย่อมสร้างการจดจำได้ดีกว่า และภาระการอบรมเลี้ยงดูลูกในสังคมสมัยใหม่จึงมักยกภาระหลักนี้ให้กับผู้เป็นแม่เสียส่วนใหญ่ เพราะคิดว่าแม่มีความผูกพันใกล้ชิดกับลูกมากกว่าพ่อ น่าจะทำหน้าที่อบรมดูแลลูกได้ดีกว่าพ่อ จากบรรทัดฐานทางสังคมลักษณะนี้ ส่งผลให้หลายคนมองข้ามความสำคัญของพ่อไป แต่ความเป็นจริงพ่อมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กแรกเกิดอย่างมาก พ่อควรจะมีบทบาทในการเลี้ยงลูกด้วยตนเองมากขึ้น เช่น การให้ความบันเทิง หรือสันทนาการเพื่อพัฒนาการการเรียนรู้ของลูกให้เหมาะสมตามวัย การผลัดเปลี่ยนเวรในการให้นมลูกในกลางดึก การทำอาหารง่ายๆให้ลูกทานในบางมื้อเพื่อส่งเสริมความผูกพันในครอบครัว สร้างภาพจำที่ดีจากพ่อสู่ลูก คอยปกป้องลูกจากภัยอัตรายต่างๆ พร้อมกับแบ่งเบาภาระงานในบ้านของแม่ด้วย (Martinez et al., 2013; สุรีย์ ธรรมิกบวร และ จารุวรรณ ชุปวา, 2563; อัจฉรา สุขารมณ์, 2544)

โดยแบ่งหน้าที่ช่วยเหลือกันและกันในการดูแลเลี้ยงดูลูก ไม่เพียงแต่มีหน้าที่หาทรัพย์สินเงินทอง เพื่อมาจุนเจือครอบครัว และซื้อนมให้ลูกเพียงเท่านั้น ไม่ควรยกภาระการเลี้ยงลูกให้เป็นหน้าที่ของแม่ทั้งหมด การที่พ่อสัมผัสร่างกายของลูกด้วยความรักใคร่ทะนุถนอม จะส่งผลให้ลูกมีความรู้สึกผูกพัน และปลอดภัยจากการรับสัมผัสจากพ่อ และไม่ควรมีข้ออ้างอื่นใดที่พ่อจะไม่เอาใจใส่ และเลี้ยงลูกอย่างที่แม่ทำไม่ได้ เพราะทั้งพ่อและแม่ต่างก็ทำหน้าที่หาเงินมาจุนเจือครอบครัว เพื่อเลี้ยงลูกได้เช่นเดียวกัน ทั้งคู่ควรแบ่งหน้าที่และช่วยกันอบรมเลี้ยงดูลูก ให้แข็งแรงทั้งกายและใจ เพื่อให้ลูกเติบโตมาอย่างมีคุณภาพ และมีความสุขตามวัย ซึ่งบทบาทของพ่อต่อครอบครัวควรจะมีและปฏิบัติได้แก่ การให้ความคุ้มครองปกป้องครอบครัว การสนับสนุนด้านเศรษฐกิจในครอบครัว เป็นที่พึ่งพาที่ปรึกษาในยามต้องการ ให้ความรักความอบอุ่นแก่ครอบครัว เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ให้เกียรติและเคารพสิทธิของคนในครอบครัว และบทบาทหน้าที่ของพ่อที่ควรมีต่อลูก คือ เลี้ยงดูลูกให้ดีทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ให้การศึกษาแก่ลูกตามควรแก่ฐานะแห่งตน ฝึกฝนอบรมลูกให้เป็นคนมีจิตใจใฝ่รักสังคม สะสมทุนทรัพย์ สร้างครอบครัวและฐานะความเป็นอยู่ (Hofferth et al., 2013; Meyer & Garasky, 1993; สุรีย์ ธรรมิกบวร และ จารุวรรณ ชุปวา, 2563)

นอกจากนี้ยังมีผู้อธิบายบทบาทของพ่อที่จำเป็นต่อการเลี้ยงดูลูกเพิ่มเติมอีกห้าบทบาทซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน บทบาทแรก คือด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้วยโครงสร้างทางครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่คู่สมรสมักแยกครอบครัวออกมาอยู่ตามลำพังต่างหาก ทำให้หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูก ไม่จำเป็นต้องเป็นหน้าที่ของคนใดคนหนึ่ง ด้วยสภาวะเศรษฐกิจ ภรรยาก็มีบทบาทในการหารายได้เพื่อจุนเจือครอบครัวเช่นกัน ทำให้บทบาทในการเลี้ยงดูลูกลดลง ส่งผลให้

พ่อต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้นคือการเลี้ยงดูลูกแทนภรรยาเพิ่มขึ้นมา บทบาทต่อมา ด้านการเป็นตัวแบบให้ลูก โดยธรรมชาติลูกจะเรียนแบบบทบาทจากพ่อแม่ที่เลี้ยงดูมา ลูกชายอาจเรียบแบบพ่อ ลูกสาวอาจเลียนแบบแม่ การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก พ่อแม่ต้องปรับปรุงนิสัยที่ไม่ดีให้น้อยลงกว่าแต่ก่อนที่จะมีลูก

เพื่อปลูกฝังให้ลูกเป็นคนดี มีลักษณะนิสัยที่สังคมคาดหวัง ปลูกฝังความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ รู้จักการแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เป็นภาระของสังคม บทบาทที่สาม ด้านการแก้ปัญหา พ่ออยู่ในตำแหน่งที่ต้องคอยแก้ปัญหา และช่วยวางแผนต่างๆ ภายในครอบครัว ด้วยวิธีคิดแบบทันสมัยพ่อมักอยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจมากกว่าแม่ ด้วยบุคลิกความเป็นผู้นำของครอบครัว จึงต้องแสดงบทบาทนำในการตัดสินใจหลักๆ ของครอบครัว ซึ่งลูกๆ จะซึมซับพฤติกรรมเหล่านี้จากพ่อ บทบาทที่สี่ ด้านการหาเลี้ยงครอบครัว พ่อมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่หาทรัพย์สิน เพื่อสนับสนุนด้านวัตถุต่างๆ แก่ครอบครัว ถึงแม้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงไป แม่ต้องออกมาทำงานนอกบ้านเพิ่มขึ้น แต่บทบาทหลักในการหาทรัพย์สินมาจุนเจือครอบครัวยังเป็นหน้าที่ของพ่ออยู่ โดยไม่อาจปฏิเสธได้ และบทบาทสุดท้าย ด้านการสันทนาการ พ่อมีบทบาทด้านการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับลูกมากกว่าแม่ ในการสร้างเสริมทักษะการเข้าสังคม เพื่อพัฒนาด้านการเรียนรู้ และด้านอารมณ์ โดยการนำลูกๆ ออกสู่สังคมภายนอก เช่น สนามเด็กเล่น สวนสัตว์ หรือธรรมชาติในชนบทต่างๆ (อัจฉรา สุขารมณ์, 2544) ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นประกอบสร้างเป็นวาทกรรมความเป็นพ่อที่ดีที่รักครอบครัวตามที่สังคมต้องการ

โดยวาทกรรมแบบชายรักครอบครัวปรากฏขึ้นในทศวรรษ 2530 ซึ่งก่อนหน้านั้นสังคมไทยยังคงให้คุณค่าเชิดชูยกย่องความเป็นชายแบบขุนแผน ที่เป็นทั้งนักรักและนักรบ ยังไม่มีกระแสการวิพากษ์บทบาททางเพศที่ปลูกฝังว่าชายเป็นผู้นำครอบครัว เป็นผู้หารายได้หลัก ปกป้องลูกเมีย และไม่ให้ความสนใจในการอบรมเลี้ยงดูลูกเท่าที่ควร แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปสังคมเปิดกว้าง ด้วยภาวะทางเศรษฐกิจที่หญิงต้องออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น โดยสังคมหญิงชนชั้นกลางที่เป็นสาวออฟฟิศ ที่พอจะมีเงินจ้างพี่เลี้ยงมาช่วยแบ่งเบาในการอบรมเลี้ยงดูลูกได้บ้าง ซึ่งแตกต่างจากค่านิยมของหญิงชนชั้นล่างที่มีความก้าวหน้ามากกว่าหญิงชนชั้นกลาง ที่ต้องทำงานนอกบ้าน และต้องดูแลลูกพร้อมกับรับผิดชอบงานภายในบ้านไปด้วย จึงมีความคาดหวังอยากได้ชายแบบรักครอบครัว มาช่วยแบ่งเบาภาระในการเลี้ยงดูลูก ไม่ว่าจะเป็นการมาเล่านิทานให้ลูกฟัง ทำอาหารให้ลูกทาน พาครอบครัวออกท่องเที่ยวในวันหยุด ทำหน้าที่แบบแฟมมิลี่แมน ซึ่งมีเพียงชาวตะวันตกเท่านั้นที่มีลักษณะแบบนี้ที่ตอบสนองความต้องการได้ ในทศวรรษ 2540 มีการแสดงออกผ่านบทความ การให้สัมภาษณ์ของเหล่าคนดัง ดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น ว่า

พ่อของตน หรือว่าตนเองเวลาว่างจะเล่านิทานให้ลูกๆ ฟัง หรือทำอาหารให้ลูกๆทาน เป็นคนรักครอบครัว รักเดียวใจเดียว มีภาวะความเป็นผู้นำ คอยปกป้องครอบครัวและเป็นกำลังหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว จนเกิดการเรียกร้องให้ฝ่ายชายต้องมีลักษณะแฟมมิลี่แมน (เสนาะ เจริญพร, 2552)

ซึ่งแท้จริงแล้ววาทกรรมเหล่านี้ ยังดำเนินควบคู่ไปกับความเป็นขุนแผนของชายไทยที่ต้องพูด เขียน หรือให้สัมภาษณ์ว่าตนเองเป็นพ่อที่ชอบเล่านิทาน ทำอาหาร หรือพาครอบครัวไปเที่ยวตากอากาศ หรือว่าวาทกรรมเหล่านี้ช่วยอำพรางวาทกรรมความเป็นชายแบบนักรบนักรักให้คงอยู่สืบไปอย่างแนบเนียนก็อาจเป็นได้ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมา เกี่ยวกับความสำคัญของพ่อที่จำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกช่วยภรรยา เป็นแนวปฏิบัติที่ดีให้กับครอบครัวสมบูรณ์ในอุดมคติที่มี พ่อ แม่และลูก แบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามบริบทของครอบครัว แต่หากเมื่อใดครอบครัวถึงอันต้องล่มสลายเหลือเพียงพ่อและลูกอยู่กันเพียงลำพังโดยปราศจากผู้ที่ทำหน้าที่แม่ คอยดูแลเอาใจใส่ชีวิตความเป็นอยู่ของคนทั้งครอบครัวแล้ว หน้าที่อันหนักหนาทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องการหารายได้เข้ามาใช้จ่ายในครอบครัว การดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน การดูแลเอาใจใส่สุขภาพอนามัยของลูก ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีของสังคม จึงจำเป็นต้องตกอยู่กับผู้เป็นพ่อโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ กลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่สังคมไม่คาดหวังว่าจะสามารถทำหน้าที่ทั้งพ่อและแม่ ในการเลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จได้เท่าแม่เลี้ยงเดี่ยว ซึ่งมีความห่างไกลจากครอบครัวที่สมบูรณ์อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งสร้างแรงกดดันให้กับพ่อเลี้ยงเดี่ยวเป็นอย่างมาก (เสนาะ เจริญพร, 2552)

ทั้งนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายพ่อเลี้ยงเดี่ยวไว้ว่า คือผู้ที่ทำหน้าที่พ่อที่ต้องแบกรับหน้าที่ความรับผิดชอบและการบีบคั้นทางอารมณ์จากการที่ต้องเลี้ยงลูกเพียงลำพัง ความรู้สึกสูญเสียขาดความมั่นใจในตนเอง รวมถึงการที่ต้องเผชิญความเปลี่ยนแปลงในชีวิต การพยายามให้ตัวเองเป็นแบบอย่างให้กับลูก การที่ต้องแสดงบทบาทพ่อและแม่ในเวลาเดียวกัน (เสนาะ เจริญพร, 2552) การเผชิญปัญหาและการใช้ชีวิตร่วมกับลูกที่มีพ่อเพียงคนเดียว มีผู้ศึกษาและพบว่าเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการเลี้ยงลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยว เพื่อสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัว เกิดองค์ความรู้ในกระบวนการสร้างเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็กและครอบครัว ให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวเกิดทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวชายที่ถือว่าเป็นชนกลุ่มน้อยในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (วรุณศิริ ปราณีธรรม และ ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์, 2559) ยังนับว่าเป็นไปตามปกติที่สังคมสามารถจิตนาการได้ ภายใต้กรอบบรรทัดฐานรักต่างเพศ บางครั้งครอบครัวของพ่อและแม่เลี้ยงเดี่ยว อาจ

ต้องพบเจออุปสรรคที่คล้ายคลึงกัน สังคมเองก็พร้อมจะเข้าใจรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้สึกผิดปกติจากกรอบของสังคม ซึ่งแตกต่างจากพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่แยกออกมาจากกลุ่มพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นชนชายขอบ ที่สังคมมองว่าผิดปกติตั้งแต่ทราบถึงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปกติ ส่งผลให้ได้รับโอกาสการให้ความช่วยเหลือแตกต่างกัน

ถึงแม้ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวจะเป็นชนกลุ่มน้อย เมื่อเทียบกับครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว แต่ความรับผิดชอบในหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวก็ยังไม่หมดไป ยังคงเข้มข้นไปต่างกัน แต่ความเป็นชายในสังคมผู้ชายเป็นใหญ่ แบบปิตาธิปไตย (Familial Patriarchy) อาจส่งผลให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวชายไม่กล้าเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากสังคมมากนัก เพราะอาจถูกตราหน้าว่าเป็นคนไม่เอาไหน เมียทิ้ง แถมมีลูกติดอีกด้วย จากรายงานถึงจำนวนครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวชายว่ามีจำนวนน้อยกว่าครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวหญิงส่วนหนึ่งเกิดจากการที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวชายจะแต่งงานใหม่สูงกว่าแม่เลี้ยงเดี่ยว เพราะค่านิยมของไทย เมื่อเกิดการหย่าร้าง หรือภรรยาเสียชีวิตลง พ่อเลี้ยงเดี่ยวมักจะได้รับการสนับสนุนให้แต่งงานใหม่เพื่อหาภรรยามาช่วยเลี้ยงลูก ซึ่งแตกต่างจากแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีสัดส่วนในการแต่งงานใหม่น้อยกว่า และอีกครอบครัวหนึ่งที่เป็นชนกลุ่มน้อยกว่าครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว (รักต่างเพศ) ที่ต้องให้ความสำคัญเช่นกัน นั่นคือ ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ (รักเพศเดียวกัน) ที่รอการช่วยเหลือจากสังคมรักต่างเพศ เพราะเขาถูกตีตราว่าไม่มีคุณสมบัติในการที่จะเป็นพ่อดูแลลูกให้ดีได้ ถือว่ารุนแรงต่อความรู้สึก ที่สร้างแรงกดดันและความเครียดอย่างมากให้แก่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่คอยบั่นทอนจิตใจ ให้ห่อเหี่ยวสิ้นหวังในการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองเป็นอย่างมาก (UNFPA, 2559)

ผลจากแนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) ที่หลั่งไหลเข้ามาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง จากประเทศมหาอำนาจนำโดยสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้รัฐไทยต้องปรับตัวให้ทันตามสังคมโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุกด้าน (สุมิตร สุวรรณ, 2554) สู่สังคมสมัยใหม่ (Modern society) ในฐานะมนุษย์และสมาชิกในสังคมดังกล่าว เราปฏิเสธไม่ได้ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมในทุกมิติ เรื่องเพศไม่ได้หมายถึงเพียงแค่เรื่องของเพศสัมพันธ์ หรือการสืบพันธุ์เท่านั้นที่ทำหน้าที่ในการเพิ่มจำนวนประชากรแก่สังคม แต่รวมไปถึงมิติอื่น ๆ ด้วย ตั้งแต่ เพศสรีระ (Sex) เพศสภาวะ (Gender) และ เพศวิถี (Sexuality) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับปัจเจก หรือตัวตนของแต่ละบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การกำหนดเป้าหมายในชีวิต แนวทางในการใช้ชีวิต ไปจนถึงการให้ความหมายความสุขของแต่ละคน โดยสังคมสมัยใหม่ยึดถือค่านิยมแบบบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) (Huffer, 2009) ซึ่งจัดประเภทและกำหนดหน้าที่ของมนุษย์โดยอิงกับความแตกต่างระหว่างเพศชายหญิง (Gender binary) และ

เพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง หรือรักต่างเพศเป็นหลัก จนเป็นบรรทัดฐานให้สังคม นำไปสู่การตีตราตัวตนทางเพศและรสนิยมทางเพศที่ไม่ได้อยู่ภายใต้กรอบค่านิยมดังกล่าวว่าเป็นสิ่งที่ผิดปกติ

ในขณะเดียวกันรัฐมุ่งเน้นความสนใจหลักในการเพิ่มจำนวนประชากรและคุณค่าทางเศรษฐศาสตร์ ด้านความคุ้มค่า (Hughes, 2002) มุ่งรักษาให้ผู้คนดำเนินชีวิตตามค่านิยมชายหญิงรักต่างเพศดังกล่าว โดยมองว่าค่านิยมชุดนี้จะรักษาระเบียบและความเจริญรุ่งเรืองของสังคมเอาไว้ได้ (Foucault, 1978) มุมมองที่เน้นการดำรงอยู่ของรัฐและสังคมมากกว่าความสุขของปัจเจกบุคคล ละเลยสิทธิของมนุษย์ที่จะใช้ชีวิตตามตัวตนของตนเอง ควรได้รับการเคารพและยอมรับในฐานะที่พวกเขาเป็น รวมถึงโอกาสที่จะได้ใช้ชีวิตและมีปฏิสัมพันธ์กับคนที่รักและสามารถอยู่ในสังคมที่รู้สึกปลอดภัยและเป็นส่วนหนึ่ง การยึดถือค่านิยมชายจริงหญิงแท้หรือรักต่างเพศอย่างเคร่งครัด และต่อต้านกลุ่มคนที่ไม่สามารถดำเนินชีวิตตามกฎเกณฑ์นี้ นอกจากเป็นความหวาดกลัวอย่างไร้เหตุผล (Phobia) แล้วยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาสังคมที่ดี ความกดดัน ความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มหลากหลายทางเพศ ทำให้พวกเขามีความเครียดมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และเกิดปัญหาสุขภาพทางจิตใจและร่างกายตามมา นอกจากนี้ยังเกิดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียม ขาดการแข่งขันอย่างเสรี ส่งผลให้การพัฒนาสังคมมีมิติที่คับแคบและไม่หลากหลาย (Meyer & Garasky, 1993)

แนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodernism) ด้านเพศ

การสร้างความเข้าใจว่าตัวตนและอัตลักษณ์ทางเพศไม่ได้มีลักษณะหยุดนิ่งตายตัว แต่มีความลื่นไหลและซับซ้อน โดยมีเงื่อนไขและบริบททางสังคม รวมถึงประสบการณ์สำคัญในชีวิตบางช่วง (life course) เป็นส่วนหนึ่งในการหล่อหลอมให้บุคคลพัฒนา ธำรง หรือปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางเพศ การดำเนินชีวิตและการใช้ชีวิตคู่ของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในหลายมิติไม่ได้แตกต่างจากความสัมพันธ์แบบหญิงชาย อย่างไรก็ตาม ภาพเหมารวม (stereotype) ที่คนทั่วไปมีต่อความสัมพันธ์ของคนที่มีความหลากหลายทางเพศ เช่น มองว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ยั่งยืน รุนแรง และเบี่ยงเบน รวมถึงความกดดันจากสังคมที่มีต่อกลุ่มคนเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการใช้ชีวิตคู่ของพวกเขา (ปณิธี บราวน์, 2557) แนวคิดที่สนับสนุนการรับรู้ความหลากหลายทางเพศมีการกล่าวถึงว่า บุคคลมีความแตกต่างหลากหลายทางเพศ รวมถึงรสนิยมและอัตลักษณ์ทางเพศ ที่ไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะเพียงเพศชายและเพศหญิงตามที่เกิดมาแต่เพียงอย่างเดียว (กนกวรรณ ธราวรรณ, 2555) สอดคล้องกับทฤษฎีกฎหมาย เควียร์ (Queer Legal Theory) ที่มีการพัฒนาแนวคิด และการวิเคราะห์ทางกฎหมายเพื่อตระหนักถึง

การมีตัวตนของชนกลุ่มน้อยทางเพศเพื่อยุติการปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านั้นเยี่ยงบุคคลชายขอบ (Hall, 2003)

นอกจากนั้นยังมีแนวคิดของฮาเบอร์มาสมีความแตกต่างจากของมากซ์อย่างชัดเจน โดยฮาเบอร์มาสเสนอว่าการสื่อสารมีความสำคัญยิ่งกว่าการกระทำที่เป็นการใช้แรงงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญและแพร่หลายในชีวิตมนุษย์ การสื่อสารถูกมองว่าเป็นรากฐานของชีวิตทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงมนุษยศาสตร์ทุกสาขา ขณะที่มากซ์เน้นที่ความสำคัญของแรงงาน ฮาเบอร์มาสมองว่าการสื่อสารเป็นพื้นฐานที่สำคัญกว่า ฮาเบอร์มาสซึ่งเป็นนักทฤษฎีวิพากษ์ในสำนักแฟรงค์เฟิร์ต รุ่นที่สอง ได้ชี้ให้เห็นว่ามีการสร้างอาณานิคมในโลกแห่งชีวิต ซึ่งทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างไม่เสรีและเปิดกว้าง เขาจึงเสนอทฤษฎีการปฏิบัติการทางการสื่อสารเพื่อแก้ปัญหานี้ โดยแนะนำให้เราค้นหาความจริงผ่านการอภิปรายในพื้นที่สาธารณะที่เปิดกว้างและเสรี ซึ่งผู้เข้าร่วมจะต้องมีสถานะที่เท่าเทียมกัน จนก่อให้เกิดฉันทานุมัติ ฮาเบอร์มาสจึงเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีความจริงแบบใหม่ที่เรียกว่า "ทฤษฎีความจริงแบบฉันทานุมัติ" (Finlayson, 2559; Outhwaite, 2009) การใช้พื้นที่สาธารณะในการสื่อสารแสดงเจตจำนงของตนให้สาธารณชนทราบถึงตัวตนและอัตลักษณ์ของตนเอง ตลอดจนความต้องการ เป็นความชอบธรรมเพื่อให้เกิดความเท่าเทียม หากพบว่าตนเองไม่ได้รับโอกาสนั้น เพื่อยุติการปฏิบัติต่อตนเองเยี่ยงคนชายขอบ เพราะคงเป็นการยากหากจะทนอยู่เฉย ๆ โดยไม่คิดทำอะไรเลย รอให้สังคมเกิดความเมตตากรุณาเอง คงเป็นไปได้ยาก เพราะทุกคนต้องต่อสู่ดิ้นรนเอาตัวรอดในแนวทาง ตามสิทธิของตนเองอยู่แล้ว คงไม่มีเวลามาสนใจหวังดีต่อคนผิดธรรมชาติ นอกกรอบบรรทัดฐานทางสังคมให้เสียเวลา การสร้างวาทกรรมใหม่ ที่มีชุดความรู้ความจริงที่ทรงพลังอีกด้าน ขึ้นมาต่อสู้ต่อรองอาจคือทางออก

จากสถานการณ์การหย่าร้าง ของชายหญิงรักต่างเพศที่มีจำนวนสูงขึ้น ส่งผลให้มีครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งคงไม่มีใครอยากให้เกิดเหตุการณ์ครอบครัวแตกแยกหากเลือกได้ (บุษกร กาศมณี, 2552) คงอยากมีครอบครัวที่สมบูรณ์ตามอุดมคติ มีครอบครัวที่อบอุ่นสร้างสมาชิกใหม่ที่มีคุณภาพ ตามความคาดหวังของสังคมสมัยใหม่ แต่เมื่อเหตุได้เกิดขึ้นแล้ว คงไม่จำเป็นที่จะต้องรื้อฟื้นให้ต้องเจ็บปวด เพื่อหาผู้รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่ผ่านมา สู่อุตส่าห์มุ่งมั่นรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้สถานการณ์ชีวิตครอบครัวไม่ต้องแย่ลงไปกว่านี้ การยอมรับสภาพครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จึงเป็นทางออกที่เหมาะสม ถึงแม้จะสร้างความผิดหวังให้สังคมก็ตาม ซึ่งนอกจากจะมีครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวแล้ว ยังมีครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวด้วย

ถึงแม้จะมีปริมาณที่น้อยกว่าก็ตาม ถึงอย่างไรก็ตามการทำหน้าที่ผู้ปกครอง หรือพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ในการให้ความอบอุ่นและอบรมเลี้ยงดูทารกที่เกิดมาลืมตาดูโลก และจะเป็น

อนาคตของมนุษยชาติในภายภาคหน้า ต้องถูกทอดทิ้งให้ช่วยเหลือตนเองเพียงลำพัง แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม ที่ลำเอียงให้คุณค่าเฉพาะกับครอบครัวครบสมบูรณ์ และกดทับเบียดขับคนชายขอบด้วยชุดความรู้ที่เก่า เพราะมีมานานหลายทศวรรษ ซึ่งสร้างตราบาปให้กับพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ให้ได้รับความขมขื่น ยากลำบากในการใช้ชีวิต และทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก ต้องพลาดโอกาส หรือขาดการสนับสนุนจากสังคม เพียงเพราะพวกเขาแตกต่าง ถึงแม้จะเป็นเส้นทางที่พวกเขาเลือกเองก็ตาม สังคมก็ไม่ควรไปด้อยค่าคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ที่มีศักดิ์และสิทธิในการเลือกใช้ชีวิตในแบบที่พวกเขาเลือก และต้องการจะเป็นหรือไม่ก็ตาม ทุกคนในสังคมความเคารพในการตัดสินใจ และสนับสนุนในแนวทางที่พวกเขาและเธอได้มุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อคนในสังคมในอนาคต เพราะการที่มีสมาชิกในสังคมเพิ่มขึ้น ในขณะที่สังคมทั่วโลกมีอัตราการเกิดน้อยลง และมีอัตราการมีอายุยืนยาวเพิ่มขึ้น ซึ่งในอนาคตจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ กลุ่มคนที่ไม่สามารถพัฒนา หรือสร้างมูลค่าใดๆให้แก่สังคมได้แล้ว และหากเป็นเช่นนั้น สังคมคงจะขาดทรัพยากรบุคคลที่จะมาสานต่อ และขับเคลื่อนสังคมให้พัฒนาให้ยั่งยืนสืบไปได้ ดังนั้น ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวจึงควรได้รับโอกาสให้มีที่ยืนในสังคม ได้อย่างภาคภูมิ สังคมควรมองมุมกลับ ด้วยชุดความรู้ใหม่ เพื่อความยั่งยืนของมวลมนุษยชาติสืบไป

ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์: คนกลุ่มน้อยบนชายขอบ

พ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ (Gay single father parent) มีผู้ให้ความหมายแก่กลุ่มผู้รักร่วมเพศ ว่าเป็นผู้ที่รักคนเพศเดียวกัน ได้แก่ ชายรักชาย (เกย์) หรือหญิงรักหญิง (เลสเบี้ยน) จากการศึกษาเป็นปัญหาสังคมที่มีแนวโน้มลดลง ไม่รุนแรง จนอาจเชื่อได้ว่าปัญหานี้ จะถือว่าไม่ใช่เป็นปัญหาสังคมอีกต่อไปในอนาคต เมื่อเทียบกับปัญหาในสังคมอื่นๆ เช่น ปัญหายาเสพติด การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ฯลฯ ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ส่วนสาเหตุที่รักร่วมเพศเป็นสิ่งต้องห้ามของสังคมไทยในอดีต เนื่องจากการเป็น เกย์ และเลสเบี้ยน นั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่วิปริตผิดธรรมชาติ เพราะเชื่อว่าคนรักร่วมเพศไม่สามารถผลิตแรงงานให้กับสังคมเกษตรกรรมได้ และไม่สามารถสืบพันธ์เพื่อการดำรงเผ่าพันธ์ของมนุษย์ต่อไปได้ และยังมองว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย ทำให้ผู้เป็นรักร่วมเพศต้องปกปิดตนเอง โดยการปรับบุคคลิกให้สอดคล้องกับเพศสรีระ หรือจำต้องแต่งงานกับเพศตรงข้ามเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริง จากการถูกตราหน้าว่าวิปริตผิดเพศ แต่เมื่อเวลาผ่านไปบางคนอาจทนต่อเสียงเรียกร้องภายในจิตใจตนเองไม่ไหว จนต้องเปลี่ยนสถานะกับคู่สมรส และมีปัญหาครอบครัวอื่นๆตามมา ถึงขั้นหย่าร้างกันได้ (พระกุศล สุภเนตฺโต และ คนอื่นๆ, 2563)

คำว่าเกย์ ใช้เรียกแทนผู้ที่เป็นชายรักชาย ในสังคมไทยเป็นคำที่คนทั่วไปรับรู้และเข้าใจว่าหมายถึงใคร หากย้อนกลับไปดูเหตุการณ์ที่ผ่านมาจะพบว่าความหมายของเกย์ ยังคงมีความไม่ชัดเจน เนื่องจากยังสับสนกับคำว่ากะเทย ซึ่งเป็นคำที่มีอยู่ในสังคมไทยมานานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา จากการศึกษาของ เทอดศักดิ์ ร่มจำปา (2545) พบว่าสังคมไทยมองว่าพฤติกรรมชายรักชายเป็นเรื่องแปลกแตกต่าง และไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม วิปริต และวิตถาร ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมรูปแบบนี้ จึงถูกมองเป็นเรื่องในเชิงลบที่ถูกนำมาเผยแพร่โดยสื่อไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การทำอาชีพโสเภณีทั้งชายและหญิงที่แสดงถึงการขายบริการทางเพศ พฤติกรรมรักร่วมเพศของนักโทษชายในคุก และการฆาตกรรมเพราะความหึงหวง ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง สังคมไทยยังไม่เข้าใจว่าพฤติกรรมของกะเทย ต่างจากพฤติกรรมเกย์อย่างไร จึงเป็นภาพเหมารวมว่ากะเทยก็เหมือนกับ เกย์ กระบวนทัศน์ดังกล่าวดำเนินควบคู่ไปกับความคิดเรื่องเพศของไทย ที่เชื่อต่อๆ กันมาว่า เกย์คือคนที่เบี่ยงเบนทางเพศและสำส่อนทางเพศ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ , 2558) ความเชื่อนี้ ส่งผลถึงการรับบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพังของเกย์ ที่มีความแตกต่างจากพ่อเลี้ยงเดี่ยวเพศชายรักต่างเพศ ตั้งแต่ตำแหน่งแห่งที่ของเพศ ที่ถูกจัดลำดับชั้นให้เป็นเพศผิดปกติ และเป็นสิ่งเลวร้ายในสายตาของสังคม จนกลายเป็นคนชายขอบไม่ได้รับโอกาสและไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ทำหน้าที่พ่อในการเลี้ยงดูลูกให้เป็นตัวแบบตามความคาดหวังของสังคมได้ ด้วยภาพลักษณ์และความเชื่อข้างต้น และการที่สังคมกดทับเบียดขับด้วยวาทกรรมครอบครัวที่สมบูรณ์ ก็อาจทำให้เกย์ที่มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงดูลูกของตนให้เติบใหญ่เป็นสรรพยากรบุคคลให้กับสังคม เกิดความท้อแท้สิ้นหวัง ขาดความมุ่งมั่นและความตั้งใจในการเลี้ยงดูลูกลง จนอาจพบเด็กถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง กลายเป็นปัญหาทางสังคมอื่นๆ ที่อาจจะตามมาอีกมากได้

จากวาทกรรมครอบครัวที่สมบูรณ์ แน่นอนว่าครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของพ่อที่เป็นเกย์ย่อมได้รับผลกระทบจากความห่างไกลกับคำว่าครอบครัวในอุดมคติ หรือครอบครัวที่สมบูรณ์ จากเดิมที่ครอบครัวปกติชายหญิงรักต่างเพศก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพครอบครัวที่สมบูรณ์ สู่ครอบครัวที่หลุดกรอบของสังคม เป็นครอบครัวไม่สมบูรณ์ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ที่ส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นพ่อหรือแม่ และลูก ต้องได้รับผลกระทบจากการถูกตีตราว่าเป็นครอบครัวที่เป็นลูกกำพร้าพ่อหรือแม่ และคาดการณ์ถึงผลของการอบรมเลี้ยงดู ว่าต้องไม่มีคุณภาพ ไม่ประสบความสำเร็จ ลูกที่เกิดจากครอบครัวนี้ จะกลายเป็นเด็กมีปัญหา สร้างภาระต่างๆ ให้กับสังคม ส่งผลต่อการใช้ชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต การต่อสู้เพื่อความอยู่รอดภายใต้ความคาดหวังจากสังคมอุดมคตินี้ สร้างความกดดัน บีบคั้นให้ต้องทนทุกข์อยู่กับการถูกตราหน้า ตีตรา สร้างความไม่เท่าเทียมในโอกาส หรือแม้แต่ความเข้าใจ ส่งผลให้ขาดการส่งเสริมสนับสนุน

ครอบครัวในแบบที่แตกต่างจากอุดมคติ ให้สามารถสร้างครอบครัวที่ประสบความสำเร็จได้เฉกเช่นกับครอบครัวในอุดมคติ ในแบบของตัวเองได้

ครอบครัวนอกกรอบเหล่านี้ต้องใช้ความพยายามอย่างสูงในการฟันฝ่าอุปสรรคนานับประการกว่าจะผ่านพ้นวิกฤต จนสามารถยืนหยัดได้ด้วยลำแข้งของตนเอง ซึ่งมีไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จอยู่ในสังคมนี้ได้อย่างภาคภูมิ ซึ่งแตกต่างจากครอบครัวที่สมบูรณ์ตามอุดมคติที่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างดีจากสังคม หรือรัฐบาล ไม่มีการตีตราจากคนในสังคมให้ต้องเสียขวัญและกำลังใจในการใช้ชีวิต ทำให้มีพลังในการต่อสู้เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพได้ง่ายกว่าครอบครัวนอกกรอบ หรือครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ แต่ก็มีไม่น้อยที่ไม่ประสบความสำเร็จ และสร้างปัญหาต่างๆ เป็นภาระให้กับสังคมได้เหมือนกับครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเช่นกัน ดังนั้นการถูกตีตราครอบครัวไม่สมบูรณ์นอกกรอบอุดมคติว่าคือ ตัวปัญหาและเป็นภาระให้กับสังคมจึงอาจเป็นการให้ร้ายจนเกินไป แน่นอนว่าครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ แม้ว่าจะพึ่งปรากฏให้เห็นชัดในสังคมไทย และสังคมโลกได้ไม่นาน แต่ก็เป็นปัญหาที่รอการช่วยเหลือแก้ไขปรับปรุง ให้ดีขึ้นเหมือนกับปัญหาครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของชายหญิงรักต่างเพศ ที่เป็นครอบครัวนอกกรอบเช่นกัน เพราะการอบรมเลี้ยงดูลูก ผู้ซึ่งจะเติบโตไปเป็นพลังขับเคลื่อนที่ดีให้กับสังคมได้จะต้องผ่านการอบรมเลี้ยงดูที่ดีมีคุณภาพเช่นเดียวกัน ไม่ว่าผู้อบรมเลี้ยงดูจะเป็นเพศใด ก็ต้องการโอกาสจากสังคมช่วยโอบอุ้ม และเปิดโอกาสให้พวกเขาเหล่านั้นได้ทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดเท่าที่ศักยภาพ และความสามารถของพวกเขามี ในฐานะผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการสังคมส่วนรวมของชาติให้เป็นปกติ และเจริญรุ่งเรืองไปข้างหน้า ให้เทียบเคียงกับนานาอารยะที่เจริญแล้ว ที่จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (ขวัญเนตร สุขใจ, 2562).

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่กลุ่มเพศที่หลากหลายยังพบอุปสรรคในการเข้าถึงบริการสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดของการพัฒนาสังคมและการให้บริการสวัสดิการของรัฐไทยที่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชากรทุกกลุ่มได้อย่างครบถ้วน จึงเกิดเป็นกลุ่มชายขอบในสังคมไทย กลุ่มเพศหลากหลาย ซึ่งถือเป็นกลุ่มชายขอบทางเพศและเป็นพลเมืองของรัฐ มีสิทธิเข้าถึงการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่ระบุในมาตรา 30 ว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้” ดังนั้น รัฐไทยควรมุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของกลุ่มเพศหลากหลายและประชากรทุกกลุ่มอย่างจริงจัง เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึง

บริการสวัสดิการสังคมได้อย่างเท่าเทียมและมีความมั่นคงในชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2550) คำว่า “เพศที่ 3” ที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญมีการบันทึกเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญว่าให้รวมถึงกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย แต่ในทางปฏิบัติ ภาครัฐยังไม่มีการสำรวจประชากรเพศหลากหลายอย่างเป็นทางการ และไม่มีฐานข้อมูลประชากรที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังขาดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุน คุ้มครอง และรองรับสถานภาพทางเพศของกลุ่มดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาหลายอย่างตามมา เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การจัดบริการของรัฐสำหรับกลุ่มเพศหลากหลายยังขาดความชัดเจน เนื่องจากผู้เสนอนโยบายทางสังคมส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความเข้าใจในตัวตนและวิถีชีวิตของเพศที่หลากหลาย ส่งผลให้กลุ่มที่ยึดมั่นในกรอบเพศกระแสหลัก (ชายและหญิง) เท่านั้นที่จะได้ได้รับการยอมรับและเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ มากกว่าเพศกระแสรองหรือเพศอื่นๆ นอกจากนี้ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศในหลายระดับ ทั้งครอบครัว ชุมชน และสังคมยังนำไปสู่การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์และปรากฏการณ์ของเพศที่หลากหลาย การรับรู้เรื่องความแตกต่างทางเพศจึงถูกจำกัดอยู่ภายใต้วัฒนธรรมทางเพศกระแสหลัก ซึ่งมีอิทธิพลกระทบต่อการให้บริการทางสังคมต่าง ๆ และการสร้างนโยบายที่ไม่ละเอียดอ่อนต่อประเด็นความหลากหลายทางเพศ (เคท ครั้งพิบูลย์, 2561)

การเปิดพื้นที่สู่ปัญหาของกลุ่มเพศที่หลากหลาย ซึ่งมีมากมายหลายปัญหาตามจำนวนประชากรที่ยิ่งมากเท่าใดปัญหาก็มากตามเท่านั้น อย่างเช่นกรณีพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย แต่เนื่องจากสังคมไทยได้ผ่านการรับรู้ถึงการมีตัวตนของกลุ่มคนหลากหลายทางเพศมาพอสมควร ทำให้กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนที่มีหลากหลายมิติ ทั้งเรื่องที่น่าชื่นชมยินดี และเรื่องที่คนในสังคมเกินจะคาดเดาถึงได้ ซึ่งในฐานะผู้วิจัยที่มีความใคร่รู้ และอยากจะนำเสนอเรื่องราวที่สังคมส่วนใหญ่ยังไม่ทราบ และไม่คาดคิดว่าจะเป็นปัญหาที่รอการแก้ไขปรับปรุง เพื่อเป็นองค์ความรู้ใหม่สำหรับผู้ที่กำลังหาทางออกจากปัญหาเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง ที่จะมาบอกเล่าถึงประสบการณ์ที่ยากลำบาก น่าอึดอัดใจ ไม่ราบรื่นในการเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ว่าพวกเขาเหล่านั้นมีกระบวนการต่อสู้ต่อรอง และการสร้างตัวตนด้วยเทคโนโลยีแห่งตัวตน จนผ่านประสบการณ์ทั้งดีและร้ายเหล่านั้นมาได้อย่างไร โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่หลากหลายมาเป็นแว่นขยาย ในการเชื่อมโยงกับผู้ให้ข้อมูลเรื่องพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศในสังคมไทย ให้คลี่ขยายจนเห็นถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนทางออกที่น่าสนใจ เพื่อประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องและสนใจในเรื่องนี้

ให้สามารถสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตน เพื่อยืนหยัดความเป็นตัวตนได้อย่างอิสระจากกรอบที่สังคมสร้างขึ้น บนสิทธิในร่างกายของตนเองไม่ตกเป็นทาสวาทกรรมรักต่างเพศที่กดทับให้ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์กลายเป็นอื่นไปได้

ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood)

จากสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และความจำเป็นบางอย่างก่อให้เกิดผู้ที่ทำหน้าที่ในการดูแลครอบครัว และต้องมีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) กลายเป็นครอบครัวที่มีผู้ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก โดยอาจจะเป็นพ่อ หรือแม่ รวมถึงปู่ ย่า ตา ยาย เครือญาติ หรือไม่มีสายสัมพันธ์ใด ๆ กับลูกเลย ก็สามารถที่จะมีความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกแบบนี้ได้ หากมีผู้ปกครองที่สมัครใจทำหน้าที่เป็นทั้งพ่อและแม่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป โดยคนทั้ง 2 ฝ่าย อาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความสมัครใจในครอบครัวเดียวกัน มีความผูกพันรักใคร่ห่วงใยดูแลกัน ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลครอบครัว โดยไม่จำกัดเพศและวัย ตลอดจนความสัมพันธ์ทางสายเลือดของคนในครอบครัว เพียงแต่ต้องมีความรักและความรับผิดชอบต่อคนในครอบครัว (Ahlberg & Cholbi, 2017; Wilcox & Kathleen, 2013) ซึ่งครอบครัวประเภทนี้ เป็นครอบครัวนอกกรอบของครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ ตามบรรทัดฐานทางสังคมของไทย ที่ถูกด้อยค่าด้วยชุดความรู้ความเชื่อเดิมว่าเป็นครอบครัวที่ไม่มีคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูลูกที่จะเป็นอนาคตของชาติได้

หากจะพิจารณาลงให้ลึกถึงประเภทของครอบครัวแบบต่างๆ เพื่อขยายให้เห็นบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ว่ามีนิยามหมายถึงผู้ใดบ้างนั้น โดยหลักแล้วครอบครัวที่จะนับว่าเป็น Parenthood จะต้องมีลูก ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (ตามกฎหมายไทย มาตรา 19 บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์) อาจจะมีความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือไม่ก็ได้อยู่ในปกครอง และต้องทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูด้วยตนเอง จากสถิติในรายงานสถานการณ์ประชากรไทย พ.ศ.2558 ได้ให้ความหมายครอบครัวแต่ละประเภทไว้ดังนี้ ครอบครัวประเภทแรกคือ ครอบครัวเดี่ยว แบ่งเป็นสามประเภทย่อย หนึ่งคือคู่สามีและภรรยา แต่ไม่มีบุตร ซึ่งไม่นับว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก เพราะไม่มีเด็ก หรือผู้เยาว์อยู่ในความปกครอง สองคือครอบครัวที่มีพ่อกับแม่และลูก ไม่นับว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก แต่จะหมายถึง Parent คือครอบครัวเดี่ยวที่มีพ่อกับแม่และลูก และสามครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ที่มีพ่อหรือแม่อยู่กับลูกซึ่งนับว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ได้เช่นกัน เพราะทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้ปกครองลูก ครอบครัวขยาย นับเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกด้วย โดยแบ่งเป็นสองประเภทย่อย คือ หนึ่ง ครอบครัวสามรุ่น ประกอบด้วยปู่ย่า หรือตา

ยาย อยู่ร่วมกับลูก และหลาน ครอบครัวข้ามรุ่น ประกอบด้วย ปู่ย่า หรือตายาย อยู่กับหลาน ต่อมาคือครอบครัวคนเดียว ซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ของผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก และสุดท้ายครอบครัวที่ไม่ใช่ญาติ (เมธิรา ไกรนที และ คนอื่นๆ, 2563)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 ถึง 2556 ครอบครัวเดี่ยวที่ประกอบด้วยคู่สามีภรรยาที่ไม่มีบุตรมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นสามเท่า โดยมีการเพิ่มขึ้นในพื้นที่ชนบทสูงกว่าในเขตเมือง ซึ่งบางครอบครัวไม่ต้องการมีบุตร บ้างก็เป็นความต้องการของทั้งคู่แม้ว่ามีรายได้แต่ไม่อยากมีบุตร หรือที่เรียกว่า DINK (Double Income, No Kids) หรือบางคู่มีภาวะมีบุตรยาก ตลอดจนอยู่ในวัยทำงานหรือวัยสูงอายุที่ทายาทไม่ได้พักอาศัยอยู่ด้วย โดยครอบครัวเดี่ยวแบบดั้งเดิมที่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นพ่อ แม่ ลูกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เป็นครอบครัวที่พบมาในสังคมไทย ภายในระยะเวลา 25 ปีที่ผ่านมา ถึงแม้ครอบครัวลักษณะนี้จะลดลงประมาณครึ่งหนึ่ง โดยมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อยระหว่างพื้นที่เขตเมืองกับชนบท ทั้งครอบครัวเดี่ยวที่มีลูกและครอบครัวเดี่ยวที่ไม่มีลูก ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว หรือแม่เลี้ยงเดี่ยวเป็นอีกลักษณะหนึ่งของครอบครัวเดี่ยว ซึ่งมีพ่อหรือแม่เท่านั้นที่อาศัยอยู่กับลูก ครอบครัวประเภทนี้มีจำนวนค่อนข้างคงที่อย่างต่อเนื่อง โดยลดลงเพียงเล็กน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท ในระหว่างปี พ.ศ. 2530-2556 จำนวนครัวเรือนที่มีครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้นจาก 970,000 ครัวเรือนเป็น 1.37 ล้านครัวเรือน (UNFPA, 2559)

ในช่วงเวลาเดียวกัน จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวลดลงจาก 3.9 ล้านคนเป็น 3.8 ล้านคน ซึ่งหมายความว่า แม้จำนวนครัวเรือนพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวจะเพิ่มขึ้น แต่จำนวนผู้ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนประเภทนี้กลับลดลง นี่บ่งชี้ว่าขนาดของครัวเรือนพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวมีแนวโน้มลดลง ซึ่งแตกต่างจากความเข้าใจทั่วไปที่ว่าครอบครัวประเภทนี้ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตลอดหลายปีที่ผ่านมา ครอบครัวประเภทถัดไปคือครอบครัวขยาย ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 25 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ครอบครัวขยายทั่วไปมักมีลักษณะดังนี้:ครอบครัวข้ามรุ่น ซึ่งมีปู่ย่าตายายอาศัยอยู่ร่วมกับหลานโดยไม่มีคนวัยแรงงานอาศัยอยู่ในครัวเรือน และครอบครัวสามรุ่น หรือครอบครัวขยายทั่วไป ที่มีรุ่นปู่ย่าตายายอาศัยอยู่กับรุ่นลูกวัยแรงงานและรุ่นหลาน ในครอบครัวขยาย คนรุ่นปู่ย่าตายายอาจไม่จำเป็นต้องเป็นผู้สูงอายุอายุเกิน 60 ปี ส่วนครอบครัวสามรุ่นอาจรวมเครือญาติคนอื่น ๆ หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกครอบครัวอาศัยอยู่ในครัวเรือนด้วย (UNFPA, 2559)

ถึงแม้ครอบครัวข้ามรุ่นจะยังคงมีจำนวนน้อย แต่สัดส่วนยังเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในระยะเวลา 25 ปีที่ผ่านมา ทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบท ครอบครัวต่อมา คือ ครอบครัวคนเดียว ไม่นับว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก เพราะไม่มีลูก อยู่ในความปกครอง ซึ่งครอบครัวคนเดียวนี้มี

จำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในระยะเวลา 25 ปีที่ผ่านมาทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบท ปรากฏการณ์เช่นว่านี้อาจมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของการย้ายถิ่นจากชนบทสู่เมืองเพื่อการศึกษาและการจ้างงานที่ดีกว่า ทั้งจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้คนและการตัดสินใจอยู่เป็นโสดนานขึ้น และสุดท้ายประเภทครอบครัวที่ไม่มีความสัมพันธ์กันทางเครือญาติอาศัยอยู่ร่วมกัน อาจนับว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ได้หากมีเด็ก หรือผู้เยาว์อยู่ในความปกครอง ครอบครัวประเภทนี้ยังคงมีสัดส่วนต่ำกว่าร้อยละ 1 โดยในพื้นที่เขตเมืองมีสัดส่วนมากกว่าชนบทเพียงเล็กน้อย ด้วยเหตุที่โครงสร้างครอบครัวประเภทนี้มีอยู่น้อย กอปรกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั่วไปก็มีไม่มากพอ (UNFPA, 2559)

หากจะนับครอบครัวที่มีเด็กหรือผู้เยาว์อยู่ในความปกครอง ว่าผู้เลี้ยงดูเด็กกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น ทุกคนก็ทำได้ แต่การทำให้ได้ดี ถูกต้องเหมาะสมกับชุดความรู้อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ในตัวเด็กนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง เพราะเพียงลำพังความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความรัก ยังไม่เพียงพอ สำหรับการเลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งให้เติบโตมาเป็นบุคคลที่มีจิตใจดี ต้องรวมถึงพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องควบคู่ไปด้วยกัน โดยความรู้ทางจิตวิทยาเชื่อว่า ความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เกิดจากการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันในวัยเด็ก ที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้ คุณภาพชีวิตหรือพัฒนาการของเด็กจึงขึ้นอยู่กับบุคคลที่ทำการอบรมเลี้ยงดูเป็นสำคัญ นั่นก็คือ พ่อแม่และผู้ปกครองที่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกด้วย ที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดนั่นเอง ที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็กได้ เช่น ความต้องการในการดำรงชีวิต ความต้องการด้านความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ดูแลอย่างเต็มศักยภาพ และถูกวิธีด้วยนั่นเอง (ฐิติมา ชูใหม่, 2562) และตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก ได้แก่ สิทธิที่จะมีชีวิตรอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง สิทธิในการพัฒนา และสิทธิในการมีส่วนร่วม และตั้งอยู่บนหลักการไม่เลือกปฏิบัติ และถือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นที่ตั้ง (กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2532) ซึ่งตามกฎหมายแพ่ง หน่วยที่ 4 สาระสำคัญเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กหรือผู้เยาว์ คือ พ่อและแม่ ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองร่วมกันในกรณีที่ผู้เยาว์นั้นมีทั้งพ่อและแม่ หรืออาจจะเป็นพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้ ในกรณีที่พ่อหรือแม่เสียชีวิต ไม่แน่นอนว่าพ่อหรือแม่มีชีวิตอยู่ พ่อหรือแม่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ พ่อหรือแม่ต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลเพราะจิตฟั่นเฟือน ศาลสั่งให้อำนาจปกครองอยู่กับพ่อหรือแม่ และผู้ปกครองของผู้เยาว์ ที่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก จะมีได้ก็แต่เฉพาะในกรณี

อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ ผู้เยาว์ไม่มีพ่อ หรือมีพ่อแม่แต่ได้ถูกถอนอำนาจปกครองแล้ว (กรมการปกครอง, 2567)

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างจาก จาฏุพัจน์ มงคลวัจน์ (2557) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก หรือไม่ก็ตาม ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กอนุบาลว่า ต้องมีการฝึกทักษะชีวิตและปลูกฝังลักษณะนิสัยอันดีงามให้แก่เด็ก ความร่วมมือจากผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การส่งเสริมเด็กให้ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย ส่งเสริมระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ส่งเสริมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและโรงเรียน ส่งเสริมมารยาทแบบไทย การเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติและเล่นอิสระ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีแก่เด็ก และในทางจิตวิทยาว่าด้วยครอบครัวเด็กและเยาวชน ถือว่า ผู้ปกครองที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก รวมถึงพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย และเครือญาติ ที่ต้องดูแลเลี้ยงดู หรือสถาบันครอบครัว เป็นส่วนประกอบที่สำคัญสูงสุด ที่จะมีผลต่อเด็กคนนั้นไปยาวนาน อาจส่งผลแทบทั้งชีวิตหลังจากนั้นเลยก็ว่าได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอบรมลูกหลาน และในแง่ของการศึกษา ว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดในการพัฒนาศักยภาพของเด็กแต่ละคนให้ได้คุณภาพสูงสุด หัวใจสำคัญคือ การสร้างความสัมพันธ์ ความอบอุ่นภายในครอบครัว สุดท้ายแล้วครอบครัวก็คือสถาบันพื้นฐานที่สำคัญที่สุด (Wilcox & Kathleen, 2013)

โดยในกรณีพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อาจถูกสังคมมองว่าเป็นครอบครัวนอกกรอบอีกรูปแบบหนึ่ง ที่แตกต่างและหลุดกรอบ หากต้องทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูกด้วยอัตลักษณ์ของความเป็นเกย์ ซึ่งสังคมได้ตีตราว่าเป็นบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะหรืออัตลักษณ์ที่ไม่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดู และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกให้เติบโตมาได้อย่างมีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวังได้ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ต้องการจะสร้างชุดความรู้ใหม่ เผยออกสู่สังคมเปิดมุมมองที่แตกต่าง ให้เห็นถึงความรู้ความสามารถ และความพยายามในการอบรมเลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ว่ามีความรู้ความสามารถ และความพยายามมากน้อยเพียงใด ตลอดจนการก้าวผ่านปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการบ่มเพาะลูกที่เป็นลูกในสายเลือดของเขาเอง ให้เป็นคนดีมีคุณภาพเข้าสู่สังคมได้ไม่แตกต่างจากครอบครัวประเภทอื่นๆ ที่อยู่ในกรอบและนอกกรอบของบรรทัดฐานของสังคมไทยได้อย่างน่าชื่นชม และสมควรให้คุณค่า ยอมรับและให้เกียรติ ไม่เบียดขับจนหลุดออกจากสังคมที่พวกเขาเป็นสมาชิก ให้กลายเป็นตาบาปในโซคชะตาของผู้เป็นพ่อที่มีอัตลักษณ์ที่สังคมไม่ยอมรับ และ

ส่งผลต่อการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองในอนาคต ซึ่งอาจไม่เป็นดังที่สังคมด้อยค่าก็เป็นได้ หากพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ผู้นั้นเป็นผู้มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood)

เทคโนโลยีแห่งตัวตน: กลยุทธ์การสร้างอัตลักษณ์

กระบวนการเสริมพลังในการสร้างตัวตน หรือเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ที่ Foucault ได้กล่าวว่าตัวตนประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นผู้กระทำ (Active) และส่วนที่เป็นฝ่ายถูกกระทำ (Passive) ดังที่เขาได้จำแนกวิถีทางการสร้างตัวตนออกเป็น 3 ประเภท ในการแบ่งประเภท (Dividing Practice) หรือการสร้างความแตกต่างระหว่างตัวเองกับความเป็นอื่น (The Otherness) ทั้งจากภายในและภายนอกตัวเอง ซึ่งเกิดจากการสร้างองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงและซับซ้อนระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมนุษย์ มีความรู้เท่าทัน (knowledge) อันส่งผลให้บุคคลกำหนดแนวปฏิบัติสำนึกด้วยตนเองได้ และเป็นสิ่งที่ตนควรยึดถือ การกระทำใดที่สำนึกว่าไม่ควรกระทำ และแตกต่างจากผู้อื่น ถือเป็นการแบ่งแยกกลุ่มให้มีสถานะ เหนือกว่ากลุ่มคนบางกลุ่ม หรือเป็นการยัดเยียดอัตลักษณ์บางประการให้แก่คนอีกกลุ่ม (Foucault, 1988, 2020)

องค์ความรู้อันเป็นศาสตร์ที่สะท้อนถึงความเป็นกฎเกณฑ์สากลเปรียบเสมือน “วัตถุ” ที่เป็นกลาง บุคคลเข้าไปครอบครองเป็นองค์ประธานเหนือสรรพสิ่งทั้งปวงได้โดยเฉพาะใน 3 ศาสตร์ต่อไปนี้ ภาษาศาสตร์ทำให้ผู้ใช้ภาษาเป็นองค์ประธานของภาษานั้น ๆ เศรษฐศาสตร์ที่ทำให้เราสร้างสำนึกของความเป็นแรงงานขึ้นมา และชีววิทยาที่เกิดจากประสบการณ์ในการใช้ชีวิตทามกลางธรรมชาติ สุดท้ายคือการกระทำตัวเองหรือการสร้างตัวเองให้ตัวเอง (Subjectification) Foucault เสนอมุมมองด้านใหม่ที่ว่ามนุษย์มีคุณลักษณะ 2 ด้าน คือ ด้านที่มนุษย์อยู่ภายใต้โครงสร้างทางสังคม และด้านที่มนุษย์มีอิสระในการแสวงหาหรือเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง ควบคุมตนเองได้ Foucault จะให้ความสำคัญกับตัวตนที่มีความรู้คิดด้วยตนเองมากที่สุด เนื่องจากตัวตนที่ถูกสร้างนี้สัมพันธ์กับความเป็นจริง ในการที่มนุษย์สร้างตัวตนด้วยการยอมรับว่าตนเองเป็นองค์ประธาน สามารถตัดสินใจในกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง (Conscious Agency) ไม่ได้เป็นการสยบยอมโดยร่างกาย ที่สะท้อนถึงการปฏิบัติการของอำนาจอีกต่อไป ตัวตนที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้เป็นผลมาจากบริบทของสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ที่ซับซ้อนอันส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย ความคิด จิตวิญญาณ รวมไปถึงพฤติกรรมของมนุษย์ หากผ่านกระบวนการใช้เหตุผล และการทำความเข้าใจ พิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสบการณ์ จะส่งผลต่อการเลือกการแสดงออกอย่างไม่มีข้อสงสัย (Foucault, 2008)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมาย Technology of Self เพิ่มเติมว่า หมายถึง ชุดของวิธีการในการสร้างความเป็นตัวตนของมนุษย์จากร่างกาย จากความรู้สึกนึกคิด และจากกฎเกณฑ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น เทคโนโลยีสะท้อนตัวตน เป็นวิธีการที่สมบูรณ์แบบในการสร้างตัวตนที่มนุษย์คิดค้นขึ้น เพื่อให้ตนเองมีความสุข และมีอิสระตามต้องการ (Danaher et al., 2000)ทางเลือกที่หลากหลายในการสร้างตัวตนของมนุษย์ เพื่อสนองตอบคำเรียกร้องภายในตนเองได้อีกครั้ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคโนโลยีแห่งตังตน เป็นแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยมีความเชื่อว่าพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนมีอิสระในการเลือกที่จะเป็น และทำในสิ่งใดที่มีความเหมาะสมถูกต้องได้ตามต้องการ เพื่อการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า และมีสุนทรียะ แนวคิดนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมองเห็นกระบวนการสร้างตัวตนของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในการสร้างความหมายให้กับตนเองบนทางเลือกที่หลากหลายด้วยตนเอง จากความรู้เท่าทันในอัตลักษณ์ที่สังคมยัดเยียดให้

เทคโนโลยีแห่งตัวตนกับการต่อสู้ต่อรองชีวอำนาจ

การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ หรือใครก็ตามที่ทำด้วยความรักความสมัครใจ บางครั้งไม่สามารถอธิบายให้ความหมายด้วยคำจำกัดความสั้น ๆ ให้เข้าใจได้ง่าย แต่เพราะด้วยพลังอำนาจบางอย่างที่อยู่ใต้จิตสำนึกของพวกเขาเหล่านั้น ให้ทำหน้าเลี้ยงดูลูกอย่างมุ่งมั่นตั้งใจโดยไม่มีข้อแม้ สิ่งนั้นคือ ชีวอำนาจ (Biopower) ในทัศนะของ Foucault คืออำนาจที่มุ่งกระทำต่อร่างกายมนุษย์ และจิตใต้สำนึก เป็นอำนาจที่มีชีวิตเคลื่อนย้ายไปมา กระจายฟุ้งล่องลอยทั่วไปในอากาศ เป็นอำนาจภายในจิตใจที่บังคับเราได้โดยไม่สงสัย ที่เข้ามากำกับตัวเองให้เป็นเช่นนั้นโดยอัตโนมัติ กำกับลงไปในจิตวิญญาณ จึงมีผลต่อการปฏิบัติโดยไม่เคยสงสัย หรือตั้งคำถาม เช่น เราถูกความรู้เรื่องอาชีวอนามัยเข้ามาจัดการ เราจึงตื่นมาแปรงฟันทุกเช้าโดยไม่มีใครบังคับ อำนาจของความรู้เข้ามาในรูปแบบละมุนละม่อมที่จัดการให้เราเชื่อว่าเรามีอิสระ แต่แท้จริงเราไม่เคยอิสระ เราถูกทำให้เชื่อว่ามีเพียงสองเพศคือชายกับหญิง เพราะเราถูกความรู้ทางวิทยาศาสตร์ชีววิทยามาจัดการ เราจึงต้องสร้างตัวเอง โดยการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามเพศที่กำหนด เช่น ชายต้องแข็งแรง มีความเป็นผู้นำ รักและแต่งงานกับผู้หญิง สร้างครอบครัวมีลูกร่วมกัน เราจะต้องมีหน้าที่ทำงานหาเงินมาเลี้ยงดูคนในครอบครัวโดยอัตโนมัติอย่างไม่มีข้อสงสัย เพราะความรู้เข้ามากำกับให้เราทำ (Cisney & Morar, 2020; Ferrante, 2017; Foucault, 1995; Sargiacomo, 2009; จารุณี วงศ์ละคร, 2561)

การทำเช่นนั้นคือสิ่งถูกต้องดีงาม สิ่งที่ผู้ชายทุกคนจะต้องทำ เราเชื่อเช่นนั้น และนำมากำกับตัวเองถึงแม้จะยากเย็นเพียงใดในการทำหน้าที่นั้นก็ตาม แต่ไม่ใช่ทุกคนจะคิดและเชื่อ

แบบนั้น ดังเช่นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่พวกเขายังดำรงอัตลักษณ์ของตนเองเอาไว้ได้ ถึงแม้สังคมกระแสหลักจะมีชุดความรู้มากำกับให้พ่อทุกคนจะต้องมีบทบาทหน้าที่ หรือจะต้องมีอัตลักษณ์เช่นไรก็ตาม แต่พวกเขาก็ไม่ยอมจำนนต่อชุดความรู้เหล่านั้น ว่าต้องทำเช่นนั้นเท่านั้น ถึงจะสามารถเป็นพ่อที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จได้ การสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่าง เพื่อเป็นการสร้างคุณค่า และความรู้ใหม่ในแบบฉบับของตนที่พึงพอใจ ให้สังคมยอมรับในความแตกต่างของอัตลักษณ์นี้คือทางเลือก ที่พวกเขาจะต้องยืดหยัดให้คงอยู่ต่อไป เพื่อแสดงให้เห็นว่าอำนาจความรู้ใด ๆ ก็ตามที่สังคมยัดเยียดให้ ไม่ได้มีผลต่อตัวตนของเค้าแล้ว พวกเขาสามารถกำกับการเลี้ยงดูลูกตามแนวทางของเขาตัวเองได้ โดยที่ไม่สนใจว่าใครจะว่าอย่างไร ตลอดจนการมีอัตลักษณ์ของตนเองที่อาจแตกต่างไปจากสังคมกระแสหลัก ไปบ้างแต่ไม่แตกต่างต่างจนรู้สึกแปลกแยก เพราะเขารู้เท่าทันว่าต้องปฏิบัติตนเช่นไร ในแต่ละสถานการณ์ (จารุณี วงศ์ละคร, 2561; อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561)

ดังเช่นการศึกษาของ พีรเดช ประคองพันธ์ (2566) ถึงเยาวชนหญิงที่ไม่ยอมทำแท้งเนื่องจากตั้งครรภ์ก่อนบรรลุนิติภาวะ หรือก่อนอายุ 20 ปีบริบูรณ์ จากชุดความรู้ความเชื่อของผู้คนในสังคมไทยที่กล่าวว่า ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรจะถูกสังคมตีตราว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่รักนวลสงวนตัว เป็นผู้หญิงใจแตก ใจง่าย ผู้หญิงเช่นนี้ไม่คู่ควรที่จะทำหน้าที่แม่ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกไม่ได้ เพราะอายุยังน้อยไม่มียังไม่มีวุฒิภาวะ และไม่มีความสามารถเพียงพอต่อการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก ที่ต้องมีความรับผิดชอบมากมาย และหากพ่อของลูกไม่ยอมรับลูกในครรภ์ด้วยแล้ว ถ้าหากปล่อยลูกเอาไว้จนคลอดออกมาจะทำให้ใช้ชีวิตลำบาก ไม่มีพ่อคอยช่วยเลี้ยงลูก และรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายอีกด้วย ผู้หญิงคนนี้ต้องเลี้ยงลูกเองตามลำพัง ซึ่งเป็นไปได้ยากที่จะสามารถเลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จได้ แต่เพราะว่าเธอมีชีวอำนาจที่กำกับตนเอง ผ่านการต่อสู้ต่อรอง ด้วยเทคโนโลยีแห่งตัวตน จนมีความรู้เท่าทันผ่านการอบรมสั่งสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การซึมซับจากการเข้ารวมกลุ่ม การอ่านหนังสือ การรับรู้ข่าวสาร และจากตัวอย่างตามสื่อช่องทางต่าง ๆ ในสังคม จนเธอมีความมั่นใจที่จะเดินตามทางที่เธอเลือกแล้วว่าดี อย่างมุ่งมั่นไม่สนต่อคำกล่าวอ้างที่สังคมหยัดเยียดให้ เธอมีความกล้าหาญที่จะเก็บลูกเอาไว้จนคลอด และทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกด้วยความรักจนเติบโต ถึงแม้สังคม และคนรอบข้างจะตีตราพวกเธอเพียงใดก็ตาม ผ่านการพิสูจน์ตัวตนด้วยผลการทำหน้าที่แม่ที่เลี้ยงดูลูกที่เกิดจากการตั้งท้องก่อนบรรลุนิติภาวะ และสังคมกังวลกับความสามารถ และคุณภาพของครอบครัวของเธอ ว่าจะมีคุณภาพที่ดีเพียงใด เพราะไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคม เรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ จนสามารถก้าวข้ามความกลัวต่าง ๆ ของผู้คนในสังคมจนประสบความสำเร็จได้นั่นเอง

การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของผู้ปกครองในครอบครัวทางเลือกต่าง ๆ หรือครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเพศ วัย สถานะทางสังคม หรือความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ต้องใช้ชีวอำนาจในตัวตนเป็นอย่างมาก เพราะในแต่ละวัน แต่ละช่วงเวลา พวกเขาต้องต่อสู้ต่อรองกับตนเอง กับผู้คนในสังคมแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา หากไม่มีชีวอำนาจในตัวตนที่เข้มแข็งมากพอ พวกเขาอาจไม่สามารถทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก หรือพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ให้ประสบความสำเร็จได้เฉกเช่นทุกวันนี้ และผู้ที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดคือลูกที่อยู่ในความดูแลของพวกเขานั่นเอง ซึ่งสังคมส่วนใหญ่คงไม่อยากให้เห็นเป็นเช่นนั้น

อัตลักษณ์แห่งตัวตน

ตามความหมายของคำว่า อัตลักษณ์ ประกอบด้วยคำว่า อัต ซึ่งหมายถึง ตน หรือตัวเอง กับ ลักษณ์ ซึ่งหมายถึง สมบัติเฉพาะตัว คำว่า อัตลักษณ์ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Identity” หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ ในวงการสังคมศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) มีการใช้คำว่า อัตลักษณ์ แทนคำว่า เอกลักษณ์ และความหมายของคำว่า Identity ได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากเกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการมองโลก การเข้าถึงความรู้ ความจริง และความเชื่อในสิ่งต่างๆ ที่เป็นแกนหลักของปัจเจก ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามบริบท ดังนั้น คำว่า อัตลักษณ์ จึงมีความเหมาะสมกว่าคำว่า เอกลักษณ์ (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561)

การจำแนกประเภทของอัตลักษณ์ (Identity) ด้วยความหมาย ที่แสดงถึงการมีลักษณะเฉพาะของบุคคล หรือลักษณะที่คล้ายคลึงกันของกลุ่มคน หรือของบุคคลเกิดจากกระบวนการภายในตนเอง คือ อารมณ์และความรู้สึก และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม อันดับแรก คือ อัตลักษณ์บุคคล (Individual Identity) เกี่ยวโยงกับมุมมองภายในปัจเจก อาทิ อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกต่อตนเอง สื่อถึงการให้ความหมาย เป็นการให้ความหมายตนเองผ่านกระบวนการที่เกิดจากการสัมพันธ์กับสังคมโลก ต่อมาคือ อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ตามสถานภาพทางสังคมที่บุคคลนั้นสังกัด ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้น ที่มีความทับซ้อนกันอยู่ระหว่างอัตลักษณ์บุคคล กับอัตลักษณ์ทางสังคม ส่งผลให้บุคคลมีการเรียนรู้ และปรับตัวให้สอดคล้องเหมาะสมกับสังคมตามบริบทต่างๆ เกิดการระบุตัวตน หรือสร้างสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้อื่นรับทราบถึงการเป็นสมาชิกของสถาบัน สังคมนั้นๆ (Jackson,1997)

ซึ่งการให้ความหมาย และการแสดงออกให้ผู้อื่นเห็นอาจไม่สอดคล้องกันเสมอไป ในการสร้างอัตลักษณ์แห่งตัวตนมีความเกี่ยวข้องกับทั้งมิติภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคล

โดยมิติภายในหมายถึงการรู้จักและรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ขณะที่มิติภายนอกเกี่ยวข้องกับการให้คุณค่าและการเปลี่ยนแปลงความหมายเกี่ยวกับตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมโลก อัตลักษณ์ของแต่ละบุคคลและกลุ่มสามารถกลายเป็นอัตลักษณ์ทางสังคม ซึ่งเกิดจากกระบวนการที่สังคมหล่อหลอมสร้างอัตลักษณ์บุคคล วงจรแห่งวัฒนธรรม (The Circuit of Culture) มีความสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์บุคคล ซึ่งประกอบด้วย:การผลิต (Production) การสร้างและผลิตอัตลักษณ์ การให้ความหมายและการเปลี่ยนแปลงความหมาย (Meaning and Change) การสร้างความหมายและการเปลี่ยนแปลงความหมายจากการปฏิสัมพันธ์กับสังคมที่หลากหลาย การบริโภค (Consumption) การบริโภคทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน อัตลักษณ์ (Identity) การแสดงออกต่อสังคม กฎระเบียบ (Regulation) การควบคุมและระเบียบปฏิบัติในสังคม ภาพตัวแทน (Representation) การใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อสาร อัตลักษณ์องค์กร (Organizational Identity) การเชื่อมโยงและผลกระทบของอัตลักษณ์บุคคลและอัตลักษณ์ทางสังคม การสร้างอัตลักษณ์แห่งตัวตนช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสุนทรียะของความเป็นมนุษย์ โดยกระบวนการนี้รวมถึงการก่อกำเนิด การสร้าง และการรักษาอัตลักษณ์บุคคล ซึ่งสามารถนำไปสู่การเข้าใจและการแสดงออกในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561)

ทั้งนี้ การสร้างอัตลักษณ์แห่งตัวตนมีความสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและสุนทรียะของความเป็นมนุษย์ การสร้างตัวตนของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์รวมถึงกระบวนการตั้งแต่การก่อกำเนิด การสร้างสรรค์ และการรักษาอัตลักษณ์แห่งตัวตน กระบวนการเหล่านี้จะได้รับการสำรวจผ่านแนวคิดเทคโนโลยีแห่งตัวตน โดยจะใช้เป็นพื้นฐานทางความคิดเพื่อวิเคราะห์กระบวนการต่างๆ คือ การก่อกำเนิด การเริ่มต้นและการก่อตัวของอัตลักษณ์ การสร้าง การพัฒนาและการสร้างอัตลักษณ์ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม การดำรงไว้ การรักษาและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการเผชิญกับความท้าทายและการปรับตัวในสังคม แนวคิดเทคโนโลยีแห่งตัวตนจะช่วยให้เห็นถึงกระบวนการเหล่านี้และการเชื่อมโยงระหว่างอัตลักษณ์บุคคลกับบริบททางสังคมที่กว้างขึ้น

การกำเนิดอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งในการสร้างตัวตน (Technology of self) เป็นกระบวนการที่มีเทคนิคเฉพาะในการสร้างและปรับตัวตนของบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสามประเด็นหลัก:การตรวจสอบตนเองกระบวนการที่บุคคลตรวจสอบว่าตนมีความผูกพันหรือยึดติดกับสังคมมากน้อย

เพียงใด การตรวจสอบนี้ช่วยให้บุคคลเข้าใจว่าความสัมพันธ์กับสังคมมีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์ของตนอย่างไร การทำความเข้าใจในตัวตน การสำรวจความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเอง รวมถึงการตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถือเป็นความปกติและความไม่ปกติในตัวตนของเรา การสำรวจตัวตน การพิจารณาทุกด้านของตัวตนในการตอบสนองต่อความจริงต่างๆ ซึ่งช่วยให้บุคคลตระหนักว่าอัตลักษณ์ของตนได้รับการสร้างขึ้นจากโลกทางสังคม และจะเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีของอำนาจและวาทกรรมที่บงการร่างกายมนุษย์ ผ่านกระบวนการและกลไกต่างๆ ที่แพร่ขยายและซึมซับเข้าไปในตัวตนสุดท้ายของบุคคล กระบวนการเหล่านี้ทำให้มนุษย์ตระหนักถึงวิธีการที่โลกสังคมมีบทบาทในการสร้างและเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของตนตามกระบวนการทางสังคมและเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและตัวตนของมนุษย์ (Foucault, 1986)

ดังนั้น พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถใช้เทคนิคการตรวจสอบตนเองเพื่อวิเคราะห์และประเมินประสบการณ์ชีวิตที่ถูกสังคมตีตรา การตรวจสอบนี้ช่วยให้เขาหันกลับมาทบทวนว่าแท้จริงแล้วชีวิตของเขาเป็นเช่นนั้นจริงหรือเป็นเพราะสังคมได้กำหนดบทบาทให้เขา การตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายและบทบาทที่สังคมกำหนดจึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการสร้างตัวตนใหม่ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หากพบว่าพฤติกรรมหรือบทบาทที่เขามีไม่ได้สะท้อนตัวตนที่แท้จริง แต่เป็นผลมาจากการกำหนดของสังคม พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถเปลี่ยนแปลงตัวตนของตนเองเพื่อสร้างอัตลักษณ์ใหม่ได้ การตระหนักรู้ในจุดนี้ช่วยให้เขามีโอกาสในการกำหนดและสร้างตัวตนของเขาเองให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของตนเองมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีอีกเทคนิคหนึ่ง ที่ Foucault เสนอเกี่ยวกับการสร้างตัวตน คือการรู้จักตัวตน (Knowing the self) ผ่านการดูแลตัวตน (The care of self) การดูแลตนเองเป็นจริยธรรมในตัวของมัน และยังใช้ฐานคิดของอำนาจในการควบคุมกำกับจิตใจและร่างกายของเรา เพื่อให้ตระหนักว่าเราจะพัฒนาตนเองอย่างไรเพื่อให้มีความสมบูรณ์แบบในเป้าหมายของตนเองที่กำหนดไว้ เพื่อต่อสู่กับเครือข่ายของอำนาจในวาทกรรมต่างๆ ที่มาควบคุมกำกับตัวเรา ให้เราสามารถเป็นนายตนเองได้อย่างแท้จริง (Danaher et al., 2000) ดังนั้นการรู้จักตนเอง ผ่านการสำรวจตรวจตราชีวิตที่ผ่านมา รวมถึงการดูแลเอาใจใส่ตนเอง ให้เกิดการตระหนักรู้ และมีความปราถนาอย่างแรงกล้าในการพัฒนาตัวตน ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในแบบฉบับของตนเองได้อย่างอิสระ นอกเหนือจากการควบคุมของสังคมได้ ซึ่งไม่ใช่มนุษย์ทุกคนจะสามารถทำได้ เพราะข้อจำกัดแต่ละคนแตกต่างกัน ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก

การสร้างอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

ขั้นตอนถัดไปในการสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์คือการพัฒนาตัวตนตามมุมมองและความเข้าใจของตนเอง ซึ่งแต่ละบุคคลมีการมองเห็นและสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความหลากหลายในการสร้างตัวตน สิ่งสำคัญที่ทำให้การสร้างอัตลักษณ์ประสบความสำเร็จคือความปรารถนาในระดับลึกของจิตใจในการหลุดพ้นจากอัตลักษณ์ที่สังคมกำหนดให้ วิธีการสร้างตัวตนต้องเหมาะสมกับตัวตนของแต่ละบุคคล เพราะหากเลือกวิธีการที่ขัดแย้งกับสังคม อาจไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิด และหากขาดความเพียรพยายาม อาจทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลับไปอยู่ภายใต้วาทกรรมของสังคมที่สร้างอัตลักษณ์ให้เขาอีกครั้ง Foucault เสนอเทคนิคที่เรียกว่า "ศิลปะของการดำรงอยู่" (Arts of Existence) (ณัฐพัชร์ อภิรุ่งเรืองสกุล และ พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2561)

ซึ่งหมายถึงการที่มนุษย์สามารถสร้างตัวตนของตนเองจากพื้นฐานของตนเองเพื่อต่อรองกับโครงสร้างของอำนาจ อำนาจถูกสร้างจากความรู้ภายในบริบทสังคม ดังนั้นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถใช้เทคนิคนี้ในการสร้างตัวตนที่สะท้อนตามที่เขาต้องการในความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ รอบข้าง Foucault เปรียบเทียบการสร้างตัวตนกับการสร้างงานศิลปะที่ผู้สร้างสามารถกำหนดผลงานของตนเองได้อย่างอิสระ ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ดังนั้นผลงานของแต่ละคนจึงมีความแตกต่างกันตามค่านิยม ความคิด ความเชื่อและมุมมองของผู้สร้าง การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ตามแนวคิด "เทคโนโลยีแห่งตัวตน" (Technology of Self) จึงมีอัตลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละคน โดยไม่มีมาตรฐานแบบเดียว (Universal) ตามที่วาทกรรมกำหนด การสร้างตัวตนตามแนวทางนี้ทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถกลับมาเป็นผู้กำหนดการกระทำของตนเอง มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการสร้างตัวตนในความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ได้อย่างอิสระ ภายใต้ค่านิยม กฎเกณฑ์ และบริบทสังคมที่เขาเป็นสมาชิก ตัวตนของแต่ละคนจึงมีความหลากหลาย (Diversity) ที่ประกอบจากความฝัน ความหวัง ความต้องการ และความปรารถนาของแต่ละบุคคล เพื่อการดำรงอยู่แบบใหม่ที่มีสุนทรียะทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Foucault, 1988; ณัฐพัชร์ อภิรุ่งเรืองสกุล และ พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2561)

การดำรงอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

เมื่อพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ประสบความสำเร็จในการสร้างตัวตนผ่านแนวทาง "ศิลปะของการดำรงอยู่" (Arts of Existence) แล้ว ขั้นตอนสำคัญถัดไปคือการเสริมพลังอำนาจให้กับตัวตนที่สร้างขึ้น เพื่อให้ความเป็นตัวตนนี้ยั่งยืน การเสริมพลังอำนาจนี้ต้องอาศัยความเข้าใจ

ด้านจริยธรรม (Ethical) และศีลธรรม (Moral) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งรอบตัว การมีจริยธรรมแห่งตัวตนถือเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมพลังอำนาจ (Empower) ให้กับตัวตนที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สร้างขึ้น เพื่อความยั่งยืน Foucault ให้ความหมายของศีลธรรมว่าเป็นชุดของกฎเกณฑ์และข้อห้ามที่มาจากสังคม ขณะที่จริยธรรมหมายถึงการที่มนุษย์ให้คุณค่าแก่กฎเกณฑ์และข้อห้ามเหล่านั้น ซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์แตกต่างกันไปตามการให้คุณค่าดังกล่าว ทั้งศีลธรรมและจริยธรรมจึงถือเป็นเทคโนโลยีของอำนาจที่ใช้ควบคุมความสัมพันธ์ทางสังคม อย่างไรก็ตาม ในยุคโลกาภิวัฒน์ รัฐชาติไม่สามารถควบคุมการใช้ศีลธรรมและจริยธรรมได้อย่างทั่วถึง และความเข้าใจเหล่านี้ขึ้นอยู่กับการให้คุณค่าของแต่ละบุคคล ดังนั้น มนุษย์สามารถสร้างจริยธรรมของตนเองในความสัมพันธ์กับตัวตนของตนเองได้ ด้วยเหตุนี้ การเสริมพลังอำนาจให้กับตัวตนที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สร้างขึ้น จำเป็นต้องอาศัยการเข้าใจและการใช้จริยธรรมและศีลธรรมในลักษณะที่สอดคล้องกับตัวตนของตนเองและบริบทสังคมที่เขาอาศัยอยู่ เพื่อสร้างความยั่งยืนและการยอมรับในระยะยาว (Foucault, 1978, 1986, 2008)

ฉะนั้น จริยธรรมควรถูกกำหนดขึ้นจากความรู้ จากความสัมพันธ์กับอำนาจ และจากบริบททางสังคมนั้นๆ ในการที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะสามารถดำรงอัตลักษณ์แห่งตัวตนเอาไว้ได้นั้น ต้องผ่านการพิจารณาตามแนวคิดการสร้างตัวตนในฐานะที่เป็นผู้กระทำการที่มีจริยธรรม (Ethical Subject) ซึ่งสัมพันธ์กับสี่อย่างนี้ คือ อย่างแรก การที่คนเราสามารถกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับจริยธรรมที่ตนเองตัดสินใจได้ อย่างต่อมา การกระทำการของผู้มีจริยธรรม เกิดจากการตระหนักรู้ในหน้าที่ หรือข้อกำหนดกฎเกณฑ์ทางศีลธรรม ผ่านคำสอนของศาสนาที่ผ่านการอ้างเหตุผล หรือผ่านการกลั่นกรองจากกฎระเบียบ จนสร้างเป็นตัวตนที่มีความตระหนักรู้ในจริยธรรมนั้น อย่างที่สาม มีประสบการณ์ และผ่านการฝึกฝนตรวจสอบ จนจดจำในแนวทางที่ก่อให้เกิดสุนทรียะอย่างผู้มีจริยธรรม และอย่างสุดท้าย การดำรงอยู่ในฐานะผู้กระทำการอย่างมีจริยธรรม ถือว่าเป็นผู้อยู่ในศีลธรรมอันดีงามอยู่แล้ว (Foucault, 2008; Packer, 2010)

การสร้างอัตลักษณ์ในพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ให้ทำหน้าที่ดูแลลูกในสังคมไทย จนก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการได้ต้องมีเทคโนโลยีแห่งตัวตน ต้องรู้เท่าทัน ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง ความพากเพียรพยายาม ขยันอดทน ความกล้าแสวงหาโอกาส และสร้างอนาคตบนเส้นทางที่เลือกด้วยตนเอง อย่างมีคุณธรรม และจริยธรรมด้วย ถึงจะสามารถยืนยัดอยู่ทามกลางกระแสสังคมกระแสหลักได้ การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อาจไม่เลวร้ายเสมอไป เพราะหากเรามีความรู้เท่าทัน ไม่ตกอยู่ใต้วาทกรรมที่จะบันทอนชีวิตและจิตใจเราให้ตกต่ำย่ำแย่ จนไม่สามารถ

ใช้ชีวิตให้ปกติสุขได้ ก็เท่ากับว่าเราได้ก้าวผ่านการตีตราจากคนอื่นในสังคมไปแล้ว ด้วยเทคโนโลยีแห่งตน เพราะพวกเขาเหล่านั้นจะไม่สามารถทำอะไรเราได้ ในทางตรงกันข้ามเรากลับมีพลังบวกในการดำเนินชีวิตให้มีความสุขในแบบของเรา ถึงแม้สังคมจะตีตรา เบียดขับ (ณัฐพัชร์ อภิรุ่งเรืองสกุล และ พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2561) อย่างไรก็ตามจะไม่สามารถสร้างความกดดัน หรือความเครียดให้กับเราได้ ขอเพียงให้เรามีความพยายาม ตั้งใจเลี้ยงดูลูก ด้วยความรักอันบริสุทธิ์ มีความเมตตาปราณี มีความปราถนาดีต่อลูก ยึดมั่นในอุดมการณ์นี้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเกิดปัญหาอุปสรรคใดก็ยากที่จะทำลายครอบครัวเล็กๆ ของเราให้แหลกสลายลงได้

จากการศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีข้างต้น เพื่อที่จะนำมาเป็นแว่นขยาย เพื่อเปิดพื้นที่สู่ผู้ให้ข้อมูล เรื่อง พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย แต่เนื่องจากสังคมไทยได้ผ่านการรับรู้ถึงการมีตัวตนของกลุ่มคนหลากหลายทางเพศมาพอสมควร ทำให้กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนที่มีหลากหลายมิติ ทั้งเรื่องที่น่าชื่นชมยินดี และเรื่องที่คนในสังคมเกินจะคาดเดาถึงได้ ซึ่งในฐานะผู้วิจัยที่มีความใคร่รู้ และอยากจะนำเสนอเรื่องราวที่สังคมส่วนใหญ่ยังไม่ทราบ และไม่คาดคิดว่าจะเป็นปัญหาที่รอการแก้ไขปรับปรุง เพื่อเป็นองค์ความรู้ใหม่สำหรับผู้ที่กำลังหาทางออกจากปัญหาเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างนี้ ที่จะมาบอกเล่าถึงประสบการณ์ที่ยากลำบาก ท้อแท้สิ้นหวัง และน่าอึดอัดใจ ไม่ราบรื่นในการเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ว่าพวกเขาเหล่านั้นผ่านประสบการณ์ทั้งดีและร้ายเหล่านั้นมาได้อย่างไร ภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) ที่เป็นกรอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศในสังคม ที่ใช้ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ให้เป็นไปตามครรลองที่สังคมกำหนด ภายใต้อุดมการณ์รักต่างเพศ (Heterosexism) คือสมมติฐานภายใต้จิตไร้สำนึก ที่ว่ารักต่างเพศเป็นรูปแบบเดียวที่ปกติของความสัมพันธ์ทางเพศและความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของระบบความสัมพันธ์ที่สังคมกำหนดว่าถูกทำนองคลองธรรม (Legitimate sex) และไม่ถูกต้องให้มีความแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็นคู่ตรงข้ามชัดเจน แบ่งแยกเพศออกเป็นเพศชายเพศหญิง และการให้ค่ากับกลุ่มรักต่างเพศมากกว่ากลุ่มอื่นที่นอกเหนือจากนี้ ส่งผลเป็นอย่างมากต่อความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม (Foucault, 1978)

ด้วยความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ที่เชื่อว่าเป็นต้นกำเนิดของการแบ่งแยกเพศ และแบ่งหน้าที่ตามสรีระร่างกายของเพศกำเนิด ด้านวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อที่สืบต่อๆ กันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน ด้านสังคมที่กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่เพศ เพื่อให้บริหารจัดการคนในสังคมได้ง่ายขึ้น ด้านการเมืองใช้ระบบการแบ่งเพศเพื่อควบคุมจัดระเบียบให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อย และเพื่อการพัฒนาส่งเสริมให้เป็นหมวดหมู่มากยิ่งขึ้น ด้านเศรษฐศาสตร์ มีการ

ตรวจนับวัดค่า เพื่อใช้เป็นสถิติในการบริหารจัดการทรัพยากร ตลอดจนการจัดเก็บภาษี หรือการสร้างมูลค่าจากความเป็นเพศซึ่งมีความแตกต่างกัน ด้านการพัฒนาและทุนนิยม ให้ความสำคัญกับเพศเป็นอย่างมาก และให้ความสำคัญกับเพศที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้ เพราะสามารถสร้างทรัพยากรบุคคลให้กับสังคมได้ และเป็นชนกลุ่มใหญ่ของสังคม (Foucault, 2008; ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551)

การเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ก็นับว่าเป็นคนชายขอบของสังคม จากการรายงานสถานการณ์ครอบครัวไทย พ.ศ.2558 ให้ถือว่าครัวเรือนที่ประกอบด้วยพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาศัยอยู่เพียงลำพังกับลูกตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งอาจอยู่ในฐานะผู้อุปการะเลี้ยงดูที่เป็นอิสระ แต่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา ครอบครัวซึ่งพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่งไม่ได้อาศัยอยู่ด้วย เนื่องจากการทำงานหรือการศึกษา ทำให้ต้องแยกกันอยู่ก็ถือว่าเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว โดยในสังคมไทยและสังคมโลก จะพบว่ามีครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวมากกว่าครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว ทำให้ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวชาย (รักต่างเพศ) กลายเป็นคนส่วนน้อยของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ซึ่งมีผู้ให้ความหมายว่าคือผู้ที่ทำหน้าที่พ่อที่ต้องแบกรับหน้าที่ความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง ที่ต้องเผชิญความเปลี่ยนแปลงในชีวิต และต้องพยายามให้ตัวเองเป็นแบบอย่างให้กับลูก พร้อมทั้งการที่ต้องแสดงบทบาทพ่อและแม่ในเวลาเดียวกัน และในขณะเดี่ยวกันที่สังคมก้าวล้ำไปข้างหน้าไม่หยุดยั่งด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆ สร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ตลอดจนความคิดความเชื่อ ได้สร้างให้มีความเป็นปัจเจกมากขึ้น ส่งผลให้ผู้คนในสังคมกล้าที่จะเปิดเผยตัวตนออกสู่สาธารณะ เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของตัวตน จนนำไปสู่การมีพื้นที่ของตนเองที่มี อัตลักษณ์เฉพาะ เพื่อต่อรองกับสังคมที่ก้าวล้ำไปพร้อมๆกัน จนทำให้สังคมได้พบเจอกับครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ (ชายรักเพศเดียวกัน) ที่แตกแขนงย่อยมาจากครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวชาย ซึ่งจากภาพลักษณ์ที่แสดงออกสู่สายตาสังคม (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560)

บางครั้งคนในสังคมอาจแยกไม่ออกว่าเป็นชายรักต่างเพศ หรือชายรักเพศเดียวกัน จากสถาพการณ์เช่นนี้ ส่งผลถึงการรับบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพังของเกย์ที่มีความแตกต่างจากพ่อเลี้ยงเดี่ยวเพศชายรักต่างเพศ ตั้งแต่ตำแหน่งแห่งที่ของเพศ ที่ถูกจัดลำดับชั้นให้เป็นเพศผิดปกติ และเป็นสิ่งเลวร้ายในสายตาของสังคม จนกลายเป็นคนชายขอบไม่ได้รับโอกาส และไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ทำหน้าที่พ่อในการเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีของสังคมได้ ด้วยภาพลักษณ์และสภาพการณ์ข้างต้น และการที่สังคมกดทับเบียดขับ อาจทำให้เกย์ที่มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงดูบุตรของตนให้เติบใหญ่เป็นสรรพยากรบุคคลให้กับสังคม เกิดความท้อแท้สิ้นหวัง ขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการเลี้ยงดูบุตรลง จนอาจพบเด็กถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง กลายเป็นปัญหาทาง

สังคมอื่นๆ ที่จะตามมาได้ ซึ่งจากความเป็นมาของปัญหาและอุปสรรคที่พบ เราสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เป็นแว่นขยายมองเพื่อคลี่คลายออกให้เห็นเรื่องราวต่างๆที่ซ้อนอยู่ เผยให้เห็นปัญหาและทางออกได้ (เพศแห่งสยาม, 2562)

ด้วยพลังจากแนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุในทุกๆด้าน ซึ่งเกิดจากการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างความเจริญรุ่งเรือง และความเสื่อมให้แก่สังคมของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยม สิ่งประดิษฐ์ วิทยาการ วิถีชีวิต การปฏิบัติ ทั้งหลายล้วน เกิดจากวิวัฒนาการสังคม มีการทดแทนสิ่งเก่าด้วยสิ่งใหม่ที่ตอบสนองความต้องการได้ดีกว่าเดิม ซึ่งฐานแนวคิดความทันสมัย เกิดจากการความอยากรู้อยากเห็นความรู้ความจริง ที่ความคิดความเชื่อทางศาสนาไม่สามารถให้คำตอบอันน่าพึงพอใจได้ และเพื่อประสิทธิภาพประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น การที่ได้พบเห็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ที่ปรากฏให้เห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้นในสังคม ก็ด้วยจากการพัฒนาความคิดที่ทันสมัย กล้าท้าทายความคิดความเชื่อเดิม ที่สังคมมองว่าชายต้องคู่กับหญิง หรือมีพ่อก็ต้องมีแม่ ซึ่งเป็นความคิดที่ไม่ทันสมัย ไม่ตอบโจทย์กับความต้องการของคนในสังคม (ธีรยุทธ บุญมี, 2552)

ถึงแม้จะเป็นชนกลุ่มน้อยที่สังคมยังไม่ยอมรับเท่าที่ควรก็ตาม จากแนวคิดแบบ Postmodernism ที่เน้นให้บุคคลเข้าใจว่า ความหยุดนิ่งตายตัวไม่ใช่ลักษณะของตัวตนหรืออัตลักษณ์ทางเพศ อต่มีลักษณะลื่นไหลซับซ้อนตามเงื่อนไข ประสบการณ์ และบริบททางสังคมที่กระทบต่อบางช่วงชีวิต (life course) มีส่วนให้บุคคลหล่อหลอม พัฒนา ดำรง และ/หรือเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ทางเพศในการใช้ดำเนินชีวิตและใช้ชีวิตคู่ในคู่ที่มีความหลากหลายทางเพศบางครั้งไม่ได้แตกต่างจากความสัมพันธ์แบบชายหญิงหากแต่ภาพเหมารวม (Stereotype) ที่คนทั่วไปมีต่อลักษณะความสัมพันธ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีลักษณะไม่ยั่งยืน รุนแรงและเบี่ยงเบน ตลอดจนการที่สังคมแสดงความกดดันต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าว มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตคู่ และการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนเหล่านั้น ร่วมถึงทฤษฎีโครงสร้างนิยม (Structuralism) ที่จะนำมาเชื่อมโยง และเป็นแว่นคลี่ขยายในการมองปัญหาของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย เพราะโครงสร้างทางสังคมเป็นพื้นฐานสำคัญเพราะการหล่อหลอมวิธีคิดของคนในสังคม เป็นผลมาจากโครงสร้างทางสังคมพื้นฐานสำคัญวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ให้เป็นระบบและเมื่อมิติของเวลามีการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรม วิธีคิด สังคม หรือระบบความสัมพันธ์ จึงเป็นไปในทิศทางที่พัฒนาหรือทำลายสิ่งเดิม เปรียบดังกระบวนการสร้างนวัตกรรมของสังคมบนพื้นทางของวัฒนธรรม อันเป็นปัจจัยสำคัญลำดับแรก (ขวัญเนตร สุขใจ, 2562)

ดังนั้นการศึกษาเรื่อง พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย จึงมีความต้องการที่จะเปิดพื้นที่สาธารณะให้เขาเหล่านั้นที่ผ่านประสบการณ์ผ่านแนวคิดเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ได้พูดได้สื่อสารกับสังคม ถึงกระบวนการ และประสบการณ์ความยากลำบากในการอบรมเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง สาเหตุอาจเกิดจากทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ตาม หรือสังคมมองเห็นว่าพวกเขาเป็นเพียงคนชายขอบ ไม่สมควรที่จะได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้มีชีวิตที่ดีขึ้นเหมือนกับพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวรักต่างเพศ หรือเหมือนกับครอบครัวที่มีพ่อแม่ครบสมบูรณ์ ทั้ง ๆ ที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางคนมีความรับผิดชอบ มีความปราถนาในการสร้างครอบครัวที่อบอุ่น และมีความสามารถในการเลี้ยงดูลูกให้ออกมาเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติได้ดีไม่แพ้ชายหญิงรักต่างเพศทั้งหลายเลย พวกเขาสมควรได้รับการยอมรับและมีสิทธิเท่าเทียมเหมือนกับคนทุกเพศในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง ที่มีความรักความต้องการที่จะสร้างครอบครัวให้มีคุณภาพ ตามความฝันของพวกเขา โดยที่ไม่โดนกีดกันด้วยกฎหมาย วัฒนธรรม และค่านิยมของสังคม ที่ตีกรอบว่าชายต้องคู่กับหญิงเท่านั้นจึงจะสามารถสร้างครอบครัวที่แสนอบอุ่นได้ ผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดความเชื่อ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่พวกเขาต้องพบเจอ และข้อเรียกร้องที่ต้องการให้สังคมช่วยเหลือ หรือหยิบยื่นโอกาสให้เพื่อสร้างความเท่าเทียมตามสิทธิความเป็นมนุษย์และสมาชิกในสังคมคนหนึ่ง จนตกตะกอนเป็นแนวทางแก้ไข และสื่อสารเรื่องราวที่ค้นพบให้สังคมได้รับรู้ถึงปัญหาที่ทับซ้อน ซุกซ่อนอยู่ใต้พรหมให้สังคมหันกลับมามอง และหาทางออกร่วมกัน จนเป็นฉันทานุมัติ และอาจมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้ในอนาคต รวมถึงสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมใหม่ ให้เหมาะสมกับยุคสมัยต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีดำเนินการศึกษาแบบเรื่องเล่า (Narrative Approach) มีกระบวนทัศน์ของงานวิจัยแบบวิพากษ์นิยม (Critical) เพื่อไปต่อรองกับชุดความรู้กระแสหลัก ที่ประกอบสร้างพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย ด้วยอำนาจ ความรู้ และความจริง (Foucault, 2008) ซึ่งการศึกษาเรื่องเล่าในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธีด้วยกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงเล่าเรื่อง (Narrative interview) และใช้การวางกรอบในการเล่าเรื่อง (Narrative frame) ผ่านแนวคิดสมัยใหม่ (Modernization) ที่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุในทุก ๆ ด้าน เกิดการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่สังคมทั่วโลก เกิดแนวคิดครอบครัวที่ทันสมัย หรือครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) ในอุดมคติ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่หล่อหลอมวิธีคิดของคนในสังคมไทย การประกอบสร้าง

จากชุดความรู้ต่าง ๆ ทำให้เกิดวิธีคิดและสร้างคุณค่าให้กับสิ่งที่เรียกว่าทันสมัย (นภาภรณ์ หะวานนท์, 2550)

นำไปสู่การแบ่งเพศชายหญิงก็เพื่อให้สอดคล้องกับชุดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ เกี่ยวกับสรีระทางเพศของคนที่กำหนดให้ชายหญิงมีความแตกต่างกันอย่างไร ทั้งด้านร่างกาย พฤติกรรม ความคิด วิถีชีวิต ความรักความชอบ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและในสังคม จนกลายเป็นบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) สร้างเป็นมาตรฐานของครอบครัวที่สมบูรณ์ และเกิดครอบครัวไม่สมบูรณ์ขึ้น นั่นคือครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (Single parent) คือครอบครัวนอกกรอบจากครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติของสังคม ซึ่งมีครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวหลายประเภทนอกจากครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวแล้ว ยังมีครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว (Single father parent) รวมถึงผู้ทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) ที่ถูกมองข้ามจากวิธีคิดกระแสหลักของสังคมด้านครอบครัว และกรณีของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่เป็นคนชายขอบของความรู้เพศกระแสหลัก ซึ่งพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นี้ถูกซ่อนอยู่ภายใต้ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวอีกชั้นหนึ่ง การศึกษาครั้งนี้จึงต้องการสร้างความรู้ใหม่โดยใช้แนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodern) เป็นเลนส์คลี่ขยาย และอธิบายปรากฏการณ์ในมุมมองที่แตกต่างออกไป จากวิธีคิดหลักเรื่องครอบครัวของสังคมไทย เพื่อหาแนวทางที่จะช่วยเหลือพ่อเลี้ยงเดี่ยวกลุ่มนี้ ให้ก้าวผ่านจากการกดทับเบียดขับจากสังคม ให้หันกลับมาสนใจ และเปิดใจยอมรับ ให้โอกาสพ่อที่เป็นเกย์ที่ต้องการเลี้ยงลูกด้วยตนเอง ให้สามารถทำหน้าที่จนประสบความสำเร็จได้เหมือนกับพ่อแม่ทั่วๆไป ที่มีเพศวิถีสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมที่สังคมวางใจ เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจด้วยความซับซ้อนของปัญหา

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาโดยใช้เรื่องเล่าจากประสบการณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ซึ่งประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยตนเอง โดยมีลักษณะเป็นผู้มีชีวอำนาจ (Biopower) ผ่านการต่อสู้และต่อรองกับชุดความรู้กระแสหลักต่าง ๆ ในสังคมไทย เช่น บรรทัดฐานเรื่องความรักต่างเพศและความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ รวมถึงคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) การศึกษาจะอิงตามแนวคิด "เทคโนโลยีแห่งตัวตน" (Technology of the Self) ของ Foucault ซึ่งเป็นเทคนิคที่บุคคลใช้ในการต่อรองกับชุดความรู้ต่าง ๆ ด้วยวิธีการสร้างความเป็นตัวตนของมนุษย์จากร่างกาย ความรู้สึกนึกคิด และกฎเกณฑ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น การใช้เทคนิคนี้ช่วยให้บุคคลมีความรู้เท่าทัน (knowledge) และสามารถบรรลุผลในการสร้างตัวตนที่มีความสมบูรณ์แบบ มีความสุข มีสุนทรียะ และมีอิสระตามต้องการ (Danaher et al., 2000) ในการสร้างตัวตนของตนเองบนทางเลือกที่หลากหลาย บนพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนที่มีอิสระในการเลือกที่จะเป็น

และทำในสิ่งใดที่มีความเหมาะสมถูกต้องได้ตามต้องการ เพื่อการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า และอยู่ได้อย่างมีสุนทรียะของความเป็นมนุษย์

ซึ่งกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เริ่มจากการกำเนิดอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบตนเอง โดยพิจารณาว่าตนมีความผูกพันหรือยึดติดกับสังคมมากน้อยเพียงใด รวมถึงการทำความเข้าใจและสำรวจตัวตนในทุกด้านเพื่อให้ตอบสนองต่อความจริงที่มีอยู่ การตรวจสอบตัวตนผ่านมิติทางประวัติศาสตร์ช่วยให้ตระหนักถึงความจริงที่มนุษย์ถูกสร้างจากโลกทางสังคม และจะมีการเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีของอำนาจและวาทกรรมที่บงการร่างกายมนุษย์ การสร้างอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นั้นจะดำเนินไปในขั้นตอนต่อไป ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างตัวตน (Self Identities) ตามความเข้าใจและมุมมองของตนเอง โดยพิจารณาจากความปรารถนา (Desirable) ที่แท้จริงจากภายในจิตใจ เพื่อให้หลุดพ้นจากอัตลักษณ์ที่สังคมกำหนด โดยใช้เทคนิคศิลปะของการดำรงอยู่ (Arts of Existence) เพื่อสร้างอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับตัวตนของตนเองอย่างแท้จริง (Foucault, 1988; อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561)

เพื่อให้มนุษย์สามารถสร้างตัวตนได้จากพื้นฐานของตนเอง เพื่อต่อรองกับโครงสร้างของอำนาจได้ เพราะอำนาจประกอบสร้างจากความรู้ ภายในบริบทสังคม พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถใช้เทคนิคนี้ สร้างตัวตนในความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบข้าง เพื่อให้ตัวตนที่สร้างสะท้อนออกมาตามแบบที่ตนเองต้องการได้ ตามค่านิยม ความคิด ความเชื่อ มุมมองในการมองโลกของผู้สร้างสรรค์ผลงานเอง การดำรงอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ของแต่ละคน เมื่อพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ประสบความสำเร็จในการสร้างตัวตนของตนเองผ่านศิลปะของการดำรงอยู่ (Arts of Existence) แล้ว สิ่งสำคัญต่อมาคือการเสริมพลังอำนาจให้กับตัวตนที่ตนเองสร้างขึ้น เพื่อความยั่งยืน ผ่านความเข้าใจด้านจริยธรรม (Ethical) และศิลธรรม (Moral) ประกอบสร้างเป็นความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆรอบตัว การมีจริยธรรมแห่งตัวตนก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเสริมพลังอำนาจ (Empower) ให้แก่ตัวตนที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สร้างขึ้น เพื่อความยั่งยืน โดยการนำเสนอเรื่องราวของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ผู้สามารถก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการได้ด้วยตัวตน ได้อย่างมีชั้นเชิง และรู้เท่าทันการทำงานของวาทกรรมต่าง ๆ ในสังคม เพื่อเปิดมุมมองให้สังคมได้รับรู้ในคุณค่าและความสามารถของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย และเห็นความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูกได้เหมือนคนทุกเพศ และเป็นการแสดงให้เห็นพื้นที่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ให้สามารถยืนหยัดต่อสู้กับความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยได้อย่างภาคภูมิ

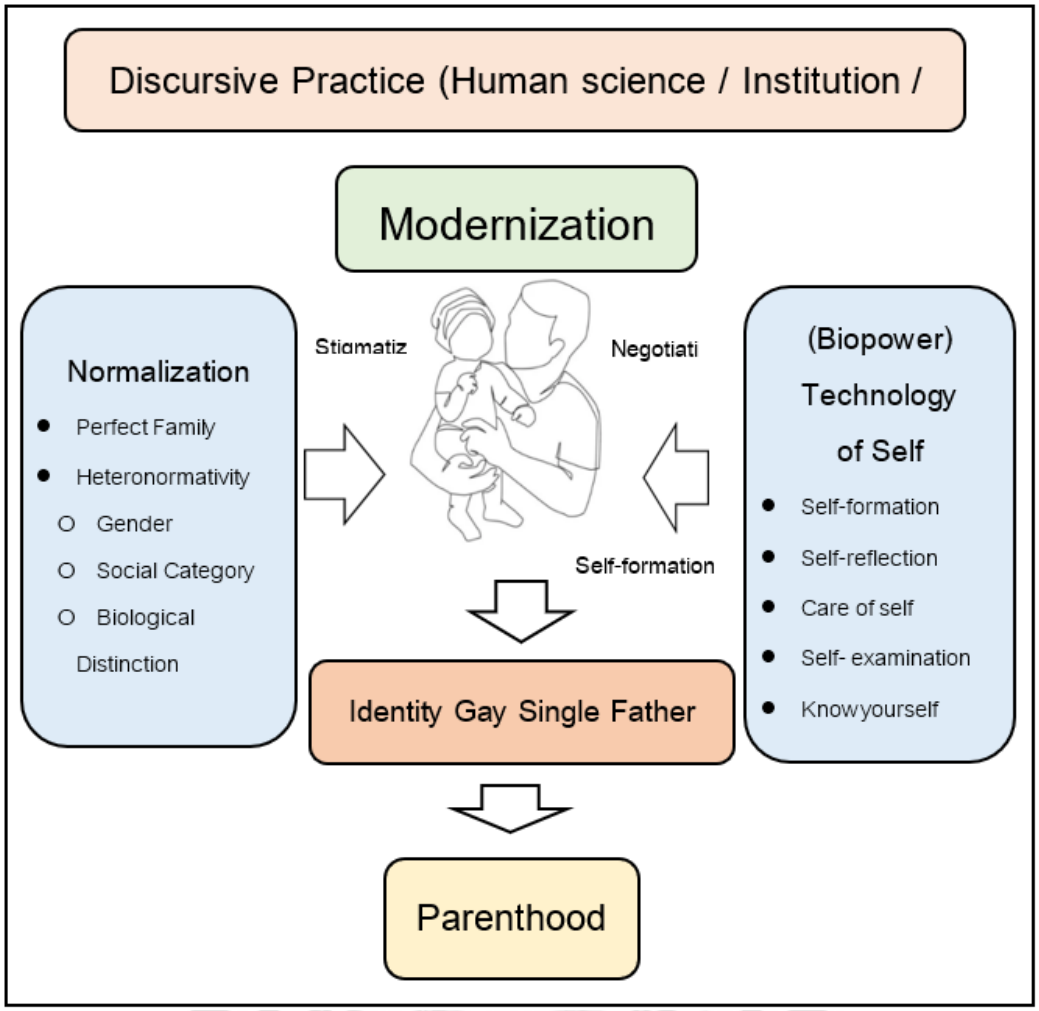

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการใช้วิธีดำเนินการศึกษาแบบเรื่องเล่า (Narrative Approach) มีกระบวนทัศน์ของงานวิจัยแบบวิพากษ์นิยม (Critical) เพื่อทำให้เกิดการวิพากษ์ และตระหนักรู้กับวาทกรรม ที่ประกอบสร้างที่ทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย ถูกเบียดขับออกไปกลายเป็นคนชายขอบของสังคม (Foucault, 2008; เคท ครั้งพิบูลย์, 2561) โดยการเปิดพื้นที่ให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้สื่อสารกับสังคมผ่านเรื่องราวประสบการณ์ที่หลากหลายของพวกเขา ที่มีความซับซ้อนและน่าสนใจ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดมีลูกน้อยที่เป็นต้นเรื่องของเรื่องเล่าทั้งหมดในครั้งนี้ ระหว่างการเดินทางก่อนที่จะมาถึงจุดที่ความสัมพันธ์ต้องสิ้นสุดลง จากการแยกทางกัน หรือการเสียชีวิตของฝ่ายหญิง และประสบการณ์ที่ต้องอาศัยความอดทนอดกลั้น ตลอดจนความพากเพียรพยายาม ในการฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคทั้งน่าจดจำและน่าลบเลือนไปพร้อมกับกาลเวลา หล่อหลอมให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ก้าวผ่านอุปสรรคเหล่านั้น และสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้ดูแลลูกของตนเองมาได้อย่างภาคภูมิ ผ่านการวิเคราะห์กลั่นกรองร้อยเรียงเป็นเรื่องเล่าด้วยการประกอบสร้าง (Co-construction) ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก (นภาภรณ์ หะวานนท์, 2550)

การศึกษาแบบเล่าเรื่อง (Narrative approach)

การศึกษาครั้งนี้ ใช้แนวคิดเชิงชาติพันธ์วรรณนาแนววิพากษ์ (Critical ethnography) เป็นเสมือนแว่นเพื่อเข้าถึงความหมายของประสบการณ์ชีวิต ด้วยการศึกษาวิธีคิด การให้ความหมาย การตีความที่เกี่ยวพันกับสถานการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งการนำเสนอปรากฏการณ์ทางสังคมที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องพบเจอ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการสังเกตพฤติกรรมปฏิกิริยาและบริบทของผู้เล่าเรื่อง (Somekh & Lewin, 2005) ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธีด้วยกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงเล่าเรื่อง (Narrative interview) และใช้การวางกรอบในการเล่าเรื่อง (Narrative frame) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นทัศนคติ อารมณ์ความรู้สึก รวมถึงได้วิเคราะห์ความรู้จากประสบการณ์ และกระบวนการต่อสู้ต่อรอง ผ่านการสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ของ Foucault (1988) รวมถึงทักษะต่างๆ ที่ได้จากการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศใน

สังคมไทย ว่าเกิดการเรียนรู้ และมีการพัฒนาองค์ความรู้ รวมถึงทักษะด้านใดบ้าง ในการฟันฝ่าอุปสรรคจากการอบรมเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังอย่างไรบ้าง (Polkinghorne, 1988; นภาภรณ์ หะวานนท์, 2552)

โดยผู้วิจัยได้วางกรอบการเล่าเรื่อง หรือโครงสร้างเรื่องไว้ชั่วคราว และปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมของผู้ให้ข้อมูลและคอยซักถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความรายละเอียดและตรงประเด็นสอดคล้องกับคำถามการวิจัยมากที่สุด โดยการเล่าเรื่องในที่นี้หมายถึงเรื่องเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตของผู้เล่าโดยตรง เพราะเรื่องเล่าจากผู้เล่าเองจะแฝงไปด้วยชุดความรู้และอำนาจที่สามารถต่อสู้ต่อรองกับวาทกรรมหลักในสังคมได้ การวิจัยแนวนี้เชื่อว่าจะไม่มีผู้ใดที่จะสามารถเล่าประสบการณ์เหล่านี้ได้ดีไปกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ตรงได้ โดยเรื่องที่จะเล่ามักเป็นเหตุการณ์ที่อยู่ในชีวิตประจำวัน ที่ปฏิบัติจนเป็นปกติวิสัย อันมีผู้เล่าเป็นประธานและสื่อออกมาด้วยอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ที่ประกอบสร้างด้วยเวลา สถานที่ วัฒนธรรมประเพณี สังคม การเมือง ฯลฯ จนหล่อหลอมให้กลายเป็นเรื่องราวที่แตกต่างกันไปแล้วแต่บุคคล เผยให้เห็นโครงสร้างทางสังคมและชุดความรู้ที่เป็นกลไกการทำงานอยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์เหล่านั้น (นภาภรณ์ หะวานนท์, 2550)

ได้กล่าวถึงการศึกษาจากประวัติชีวิตหรือเรื่องเล่าว่า ประเด็นสำคัญที่สุดคือการอธิบายตำแหน่งแห่งที่ของผู้อื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้องในประสบการณ์ชีวิตของผู้เล่า ว่ามีความสัมพันธ์กับผู้เล่านั้นอย่างไร ซึ่งเขาเชื่อว่าช่องทางที่ดีที่สุดในการเข้าใจในประสบการณ์ชีวิตของแต่ละคนได้นั้น เกิดจากการรับฟังเสียงของผู้เล่าก่อน เพราะผู้เล่าจะเล่าผ่านการตีความจากมุมมองของตนเอง การศึกษาจากประวัติชีวิต เป็นเรื่องส่วนบุคคลที่จะบอกเล่าเรื่องราวในความทรงจำต่าง ๆ ที่เกิดกับผู้เล่าด้วยความซื่อสัตย์และสมบูรณ์ที่สุด โดยมีคำถามชวนคิด ชวนไตร่ตรองจากผู้วิจัย เพื่อให้เรื่องราวต่างๆ ไม่หลุดไปนอกกรอบที่จะศึกษาโดยไม่เกี่ยวกับเวลา ผู้เล่าสามารถที่จะเล่าเรื่องราวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้หากเนื้อหามีความเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถาม ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์สำคัญในชีวิต จุดพลิกผัน ความรู้สึกนึกคิดในช่วงเวลาต่าง ๆ เรียบเรียงเป็นเรื่องราวสอดคล้องกับปรากฏการณ์ทางสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ สามารถใช้เทคนิคการเล่าได้อย่างอิสระ (Atkinson, 1998) เพียงแต่ต้องอธิบายได้ว่า ผู้เล่าและผู้อื่นเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่สร้างความประทับใจ เช่น วันจบการศึกษา วันแรกในการทำงาน วันเกิด วันแต่งงาน หรือเรื่องราวชวนสลดหดหู่ การเกิดอุบัติเหตุ การจากไปอย่างไม่มีวันกลับของผู้เกี่ยวข้องในเรื่องราวต่าง ๆ ของประสบการณ์ชีวิต ด้วยบรรยากาศเป็นกันเองและไม่กดดัน โดยให้ผู้เล่าเป็นผู้กำหนดสถานที่ให้สัมภาษณ์เอง ซึ่งเรื่องราวต่างๆ อาจผ่านเวลามาเป็นระยะเวลานานแล้ว เมื่อนำกลับมาเล่าอีกครั้ง

ก็ทำให้รู้สึกได้ว่าเหมือนเรื่องราวเกิดขึ้นมาไม่นาน ในขณะที่ผู้ศึกษาทำการใช้คำถามเพื่อชวนคิดตามสะท้อนประสบการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เพื่อให้ผู้เล่าตอบผ่านเรื่องราวชีวิตนั้นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น นี่คือกระบวนการสร้างเรื่องราวร่วมกันของทั้งสองฝ่ายที่พึงใจ โดยเฉพาะผู้เล่าเรื่องมีความพึงพอใจที่จะเล่าอย่างสบายใจ ไม่มีความกดดัน บีบคั้นใดๆ เกิดขึ้น ถึงแม้ผู้ศึกษาจะไม่สามารถควบคุมเรื่องราวได้ทั้งหมดก็ตาม ซึ่งอาจจะมีทั้งสมหวัง และผิดหวังบ้าง หากเรื่องเล่าไม่ตรงกรอบที่วางไว้ แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่แนวคิดและมุมมองต่างๆ ที่กลั่นกรองออกมาเป็นข้อมูลใหม่ในปัจจุบัน ผ่านเรื่องราวในอดีต ถูกนำกลับมาเล่าใหม่ให้มีชีวิตอีกครั้ง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาในครั้งนี้ (Atkinson, 1998; Barkhuizen & Wette, 2008)

ผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัย

โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) ในงานวิจัยนี้ คือพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่มีลูกของตนเอง โดยใช้การคัดเลือกแบบมีผู้แนะนำ (Gatekeepers) ในการคัดกรองผู้ให้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ จากแนวคิดและทฤษฎีของผู้เปิดและปิดประตูสาร (Gatekeeper Theory) โดย Gatekeeper จะเป็นผู้ตัดสินใจว่าข้อมูลใดควรถูกส่งไปยังกลุ่มหรือรายบุคคลใด และข้อมูลใดไม่ควรส่งไป ทั้งนี้ผู้เฝ้าประตูคือผู้มีอำนาจตัดสินใจที่จะปล่อยให้ข้อมูลเข้าสู่ระบบสังคมทั้งหมดหรือไม่ ซึ่งผู้รักษาประตูมีดุลยพินิจในตัวเอง เช่น ทางสังคม วัฒนธรรม จริยธรรม และการเมือง ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจส่วนบุคคลที่จะตัดสินใจว่าควรให้ข้อมูลกับกลุ่มนั้นหรือไม่ ผ่านกระบวนการกลั่นกรองข้อมูลที่ไม่เหมาะสม โดยแนวคิดนี้ Lewin (1947) นักวิชาการทางด้านจิตวิทยาเป็นผู้ให้นิยามความหมาย Gatekeeper หรือผู้เฝ้าประตู ทำหน้าที่ในการปิดกั้นสิ่งที่ไม่ต้องการหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งผู้ที่ตัดสินใจ เรียกว่า ผู้เฝ้าประตู เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีแนวความคิดเรื่องผู้เฝ้าประตู ของ White (ไวน์) ได้กล่าวว่าเป็นผู้มีสิทธิในการเปิดและปิดประตูสารต่าง ๆ ได้แก่ นักข่าว บรรณาธิการข่าว หัวหน้าฝ่ายข่าวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือวัฒนธรรม ผู้เขียน ผู้พิมพ์ นักวิจารณ์ หัวหน้าหน่วยงานด้านสื่อสาร ผู้จัดการโฆษณา ประธาน ครู และพ่อแม่เป็นต้น (White, 1950) โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาปรับใช้กับผู้ที่ทำหน้าที่คัดกรองผู้ที่มีคุณสมบัติตรงกับเกณฑ์การคัดเข้าของงานวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูล ไม่สามารถเข้าถึงได้โดยง่ายทั่วไป ต้องผ่านการแนะนำจากผู้เปิดปิดประตูสาร ที่เป็นผู้รู้จักใกล้ชิด หรือคนในแวดวงเดียวกัน ที่ทราบถึงคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล ว่ามีความสอดคล้อง และสามารถตอบวัตถุของการศึกษาครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งช่วงชั้นในการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลอาจมีมากกว่าหนึ่งชั้น รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย

ออนไลน์ เฟสบุ๊ค เพื่อหาผู้ที่สนใจอยากเล่าประสบการณ์การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวของตนเอง โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusive criteria)

1) เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จากการเลิกลาแยกทาง หรือภรรยาเสียชีวิต

2) เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่มีลูกอายุตั้งแต่ 6 – 18 ปี จากสายเลือดตนเอง จำนวนตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป

3) เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่อบรมเลี้ยงดูลูกเองเป็นหลัก ไม่ปกปิดตัวตนต่อสาธารณะว่าเป็นเกย์ แม้จะมีคู่รักเป็นเพศชายอยู่หรือไม่ก็ตาม และไม่ปกปิดตัวตนต่อสาธารณะว่าเป็นเกย์

4) นิยามตนเองว่าเป็นเกย์

เกณฑ์การคัดออก (Exclusive criteria)

1) ผู้ที่ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้ หรือไม่เคยได้รับผลกระทบ หรือการตีตราจากสังคมในการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

2) รวมถึงผู้ที่ไม่สามารถให้การสัมภาษณ์จนครบกระบวนการได้

เครื่องมือในงานวิจัย

ผู้วิจัยใช้ตนเองเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยมีประสบการณ์ที่สัมผัสใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มชายรักชาย มากกว่า 30 ปี และใช้การสัมภาษณ์เชิงเล่าเรื่อง โดยมีการวางกรอบการเล่าเรื่อง หรือโครงเรื่อง เป็นแนวทางก่อนการสัมภาษณ์ คุณภาพเครื่องมือโดยผู้วิจัยมีทักษะในการเป็นพิธีกรในงานวิชาการ และกิจกรรมสันทนาการมากกว่า 15 ปี มีบุคลิกภาพเป็นมิตรกับทุกคน ใจเย็นเป็นกันเอง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้คนได้ง่าย และแนวคำถามผ่านการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ก่อนจะนำไปทดลองสัมภาษณ์และปรับแก้ไขซ้ำไปมา (test re test) จนได้คำถามที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ในการวิจัยครั้งนี้ได้มากที่สุด (ชาย โพธิสิตา, 2556)

การรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเชิงคุณภาพฉบับนี้ เป็นแบบเล่าเรื่อง ใช้ผู้วิจัย และใช้การสัมภาษณ์เชิงเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือหลัก โดยมีการวางกรอบการเล่าเรื่อง หรือโครงเรื่อง และแนวทางก่อนจะเข้าสู่การสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยให้ผู้เล่าเรื่องในฐานะผู้ให้ข้อมูลสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย และกระบวนการวางโครงเรื่องที่เขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง รวมถึงได้วิเคราะห์ความรู้ และความรู้สึกต่างๆ และกระบวนการต่อสู้ต่อรอง ตลอดจนการสร้างเทคโนโลยี

แห่งตัวตน โดยผู้วิจัยได้ใช้หลายวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการจดบันทึก และเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเข้าด้วยกัน ก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์แบบเล่าเรื่อง โดย Barkhuizen and Wette (2008) ได้ออกแบบการคิดกรอบการเล่าเรื่องนี้เพื่อช่วยให้ผู้เล่าเรื่องได้ทราบถึงโครงเรื่อง รวมถึงเนื้อหาของสิ่งที่จะเล่าได้ และผู้เล่าเรื่องมีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในเรื่องราวที่ตนเองจะสะท้อนออกมาจากประสบการณ์ที่เคยเกิดขึ้นกับตนเอง

ในการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในอดีตที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเองได้ใช้แนวคำถามแบบกึ่งโครงสร้างในการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ได้พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรม โดยก่อนที่จะได้มาซึ่งข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการติดต่อขอข้อมูลเบื้องต้นจากมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว เพื่อขอข้อมูลพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในประเทศไทย และประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เฟสบุ๊ค กลุ่มเกย์แต่ละภูมิภาค กลุ่มพ่อเลี้ยงเดี่ยว กลุ่มพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว รวมถึงติดต่อไปยังผู้ที่สามารถแนะนำผู้ให้ข้อมูล ที่สนใจอยากเล่าประสบการณ์การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวของตนเอง โดยผู้เล่าจะต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอน และกระบวนการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาทบทวนเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัย

2. การเก็บข้อมูลเพื่อวางกรอบการเล่าเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ส่งกรอบคำถามในการเล่าเรื่องผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ให้ล่วงหน้า

3. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงเล่าเรื่อง ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ติดต่อผู้เล่าเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์

3.2 นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ในการสัมภาษณ์ และในกรณีที่ไม่สะดวกให้เข้าพบโดยตรงสามารถสัมภาษณ์ผ่านระบบออนไลน์ได้ตามช่องทางที่สะดวก และทำการส่งลิงค์การประชุมให้ผู้เล่าล่วงหน้า

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ผ่านช่องทางที่ผู้เล่าเรื่องราวสะดวกตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมายไว้ ในขณะสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะต้องให้ความสนใจประสบการณ์เหล่านั้น ที่เต็มไปด้วยความหมาย มีการสังเกตท่าทาง การแสดงสีหน้า รวมถึงกริยาอาการอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะคัดเลือกสิ่งที่สังเกตเห็นจากการปรากฏที่เกิดขึ้นในเบื้องต้น และจะมีการคัดสรรบางส่วนที่มิได้สะท้อนถึงสิ่งที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ออกไป

3.4 ถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาสรุปผลการศึกษา นอกจากนี้ ก่อนการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะส่งร่างคำถามให้ผู้เล่าเรื่องได้เตรียมตัวก่อน

ล่วงหน้า ซึ่งจะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าประสบการณ์ และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้เล่าสามารถที่จะเปิดใจถามและเล่าได้อย่างอิสระเพิ่มเติมจากกรอบที่วางไว้ ในเวลาประมาณ 30-90 นาที ต่อผู้ให้ข้อมูล 1 ท่าน ด้วยบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ มีความเป็นเพื่อนเป็นกันเอง ตลอดการสัมภาษณ์ใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเทปภาคสนาม และการสังเกตพฤติกรรมแบบมีส่วนร่วมด้วย เพื่อร้อยเรียงเรื่องราวที่มีความหมายร่วมกันให้สมบูรณ์ที่สุด (Barkhuizen & Wette, 2008) โดยในงานวิจัยนี้เก็บรวมรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 15 คน ซึ่งสามารถแบ่งประเด็นคำถามออกเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ

1. คำถามเกี่ยวกับความหมายของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในสังคมไทย

2. คำถามเกี่ยวกับกระบวนการต่อสู้ต่อรองกับความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย

3. คำถามเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รับอนุญาตการทำวิจัยในมนุษย์ หมายเลขรับรอง SWUEC/E/G-042/2566 และได้ทำการศึกษาตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว โดยวิเคราะห์ตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคน 3 ข้อ (สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ, 2560) ได้แก่

1. หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) โดยการขอความยินยอมจากผู้ที่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายของการวิจัย ให้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการวิจัย

2. หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-maleficence) โดยระบุว่าอาสาสมัครจะได้รับประโยชน์หรือไม่ ประโยชน์อะไร หรือประโยชน์อื่นๆ อาจเกิดความเสี่ยงอะไรต่อตัวอาสาสมัคร ผู้วิจัยจะเก็บรักษาความลับของอาสาสมัครโดยในแบบบันทึกข้อมูลจะไม่มี identifier ที่จะระบุถึงตัวอาสาสมัคร โดยใช้ชื่อสมมุติทุกราย

3. หลักความยุติธรรม (Justice) คือมีเกณฑ์การคัดเข้าและออกชัดเจน ไม่มีอคติ มีการกระจายประโยชน์และความเสี่ยงอย่างเท่าเทียมกันโดยวิธีการสุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อสร้างเรื่องเล่า จากการนำบันทึกเทปบทสนทนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ที่ได้มาถอดเทปบทสนทนา และนำข้อมูลที่ได้จากการ

สนทนำมาวิเคราะห์เรื่องเล่าโดยใช้วิธีวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) และนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ พร้อมทั้งนำหมวดหมู่มาจัดเป็นประเด็นหลัก (Themes) จากประเด็นย่อย (Sub-theme) และหากประเด็นใดพูดถึงบ่อยครั้งในการสัมภาษณ์ประเด็นเหล่านั้นจะถูกนำมาจัดเป็นกลุ่ม (Category) และนำกลุ่มเหล่านี้มาจัดเป็นตัวบท (Bold, 2012) เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งผู้ให้ข้อมูลได้มีประสบการณ์ร่วมกันฉะนั้นการสร้างเรื่องเล่าตามแนวทางการวิเคราะห์จึงไม่ใช่การนำทุกเรื่องราวที่ผู้วิจัยมีอยู่มาใส่ไว้ในเรื่องเล่าทั้งหมด หากแต่เป็นการเลือกเอาเฉพาะเรื่องราวที่มีนัยสำคัญต่อการศึกษามาเล่าเรื่องราวใหม่

โดยการใช้เรื่องเล่าของผู้เล่าแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลาย รวมทั้งเรื่องราวของเหตุการณ์ หรือข้อถกเถียง เพื่อสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์แนวทางนี้จึงควรมีการนำเสนอที่สนุกสนานและสร้างสรรค์ชวนอ่าน (นภาภรณ์ หะวานนท์, 2552) หลังจากนั้นผู้วิจัยรวบรวมตัวบทที่ได้มาจัดกลุ่มแยกประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกมาเพื่อคัดเลือกเรื่องเล่าและนำมาสร้างเรื่องเล่า โดยนำองค์ประกอบต่างๆ ทั้งเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ให้ข้อมูล ความหมายและการตีความเพื่อสร้างเรื่องเล่า เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ สร้างขึ้นเป็นเรื่องราว ที่ให้ความหมายของความสำเร็จของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ซึ่งประสบความสำเร็จในการดูแลเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองในฐานะพ่อเลี้ยงเดี่ยว ว่ามีกระบวนการต่อสู้ต่อรองกับบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทยที่เป็นวาทกรรมกระแสหลัก จนนำไปสู่ความสำเร็จและรู้เท่าทัน ตลอดจนถึงกระบวนการเรียนรู้การเสริมพลังอำนาจในตนเองไปสู่ความสำเร็จในความหมายของตนได้อย่างไร

ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เพื่อสื่อถึงคุณภาพโดยรวมของงานวิจัย จึงมีขั้นตอนที่สำคัญในการแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้ หลักเกณฑ์ของ Lincoln and Guba (1985) นั้น ได้แสดงวิธีการพิจารณาตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ (Trustworthiness) ของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพไว้ คือ ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมเชิงทฤษฎี โดยผู้เชี่ยวชาญระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพิจารณาความลุ่มลึก และความถูกต้องของข้อมูล พร้อมทั้งให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Member checks) แล้วผู้วิจัยจึงนำประเด็นจากการวิเคราะห์ดังกล่าวมาตรวจสอบ ทำความเข้าใจ สรุปตลอดจนตีความข้อมูลนั้น ด้วยการยืนยันกับผู้ให้ข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าข้อสรุปดังกล่าวเกิดจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลจริง โดยความสามารถในการถ่ายโอน (Transferability) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ที่สามารถอ้างอิงได้ (Dependability)

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการจดบันทึก ตลอดจนการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน เพื่อให้ตนเอง เข้าใจและเข้าถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง ตลอดจนนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาหารือและขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อลดอคติจากการวิเคราะห์และตีความข้อมูล ความสามารถในการยืนยัน (Conformability) (Creswell, 2011) โดยผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบกระตุ้นแนวความคิดในการสร้างแนวคำถามเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษา และผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และภายหลังสิ้นสุดท้ายการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการถอดเทปด้วยตนเอง และนำข้อมูลมาบันทึกอย่างเป็นระบบ จัดหมวกหมู่ หลังการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นในแต่ละคริ้ง

ประวัติโดยสังเขปของผู้ให้ข้อมูล

1. คุณตุ๊ “เพราะความคึกคะนอง”

ขณะนั้นเขายังเด็ก เป็นเด็กบ้านนอกเข้ากรุง วัยรุ่นอยากรู้อยากลอง อยู่ในช่วงค้นหาตัวเอง เพราะยังไม่แน่ใจว่าเขามีรสนิยมทางเพศแบบไหนแน่ แต่เพราะมีเพื่อนชักพาไปจึงคล้อยตาม เห็นเพื่อนมีแฟนเป็นผู้หญิงเขาก็อยากมีบ้าง และได้ลองมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงที่เข้ามาชอบเขา ซึ่งตอนนั้นเขารู้สึกเฉย ๆ ไม่รู้สึกพิเศษเกินจากคำว่าเพื่อน แต่เพื่อนผู้หญิงคนนั้นเข้ามาสนิทสนมด้วยเขาก็โอเคไม่อยากปฏิเสธ เขารู้สึกก็เท่ดี ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งเพื่อนคนอื่น ๆ เขาก็มีหญิงสาวมาติดพันธ์เช่นกัน และสถานการณ์ต่าง ๆ ก็นำพาให้ทั้งคู่มีเพศสัมพันธ์กัน แม้เพียงแค่ครั้งสองครั้ง ก็สามารถตั้งครรภ์ และเป็นไปตามความคาดหมายของผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ชีวิตมาก่อน เด็กวัยรุ่นสองคนไม่สามารถเลี้ยงดูลูกของตนเอง และคงสถานการณ์ครอบครัวเอาไว้ได้ พ่อแม่จึงต้องเข้ามาจัดการรับผิดชอบ โดยให้เขายอมรับเอาลูกมาเลี้ยงคนเดียว โดยมีพ่อและแม่เป็นผู้สนับสนุน เพื่อประคับประคองให้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์มือใหม่วัยกระเตาะอย่างเขา สามารถดูแลลูก และตนเองให้ก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากเหล่านี้ไปให้ได้ ขณะให้สัมภาษณ์เขาทำงานเป็นพนักงานบริษัท สลับกับการทำหน้าที่พ่อดูแลอบรมลูกของตนเอง โดยมีพ่อและแม่ของเขาคอยให้คำแนะนำปรึกษาได้ทุกเรื่อง ถึงแม้เขาจะยังติดเพื่อนติดเที่ยวอยู่บ้าง แต่ก็นับว่าน้อยลงมากจากเมื่อก่อนที่จะมีลูก พ่อและแม่ของเขาพอใจมากที่ตัวเขามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นไม่เกเรเท่าเมื่อก่อน

2. คุณต๊ะ “ถูกคลุมถุงชน ให้แต่งงานกับลูกสาวเพื่อนพ่อ”

เนื่องจากฝ่ายหญิงยังไม่พร้อมมีบุตร เพราะไม่มั่นใจในสถานภาพชีวิตสมรสระหว่างเขากับเธอ และเลิกลากันในที่สุด เขาเรียนจบวิศวกรก่อสร้าง มีบริษัทรับเหมาเล็ก ๆ เป็นของตนเอง เข้ามาอยู่กรุงเทพตั้งแต่ศึกษาอยู่ระดับมหาวิทยาลัย ใช้ชีวิตโสดและอิสระได้สักพักหลักเรียนจบปริญญาตรี เขาก็ถูกเรียกตัวให้กลับบ้านไปแต่งงานกับลูกสาวของเพื่อนพ่อ โดยเขาไม่สามารถปฏิเสธใด ๆ ได้ และจำใจต้องมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาแม้เพียงครั้งเดียว ภรรยาของเขาก็ตั้งครรภ์ได้ในเวลาต่อมา ตามความคาดหมายของครอบครัว แต่ระหว่างนั้นภรรยาของเขาไม่มีความสุขเลยที่จะต้องอยู่ในสถานภาพเช่นนี้ เนื่องจากเขาไม่ชอบมีเพศสัมพันธ์กับภรรยา อยู่ร่วมชายคากันแบบห่างเหิน ภรรยาบอกกับเขาว่าอยากทำแท้ง แต่แม่ของเขาไม่อนุญาต และมีข้อตกลงกันภายในว่าเธอจะอุ้มท้องให้จนคลอด แล้วจะขอออกไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ตามแนวทางของเธอที่ต้องการ และมอบลูกให้เขาดูแลเพียงลำพัง โดยที่ทางครอบครัวทั้งสองฝ่ายไม่ทราบว่าพวกเขาจะเลิกร้างกัน จนเมื่อสามปีที่แล้วพ่อของเขาเสียชีวิตลง เขาจึงได้เปิดเผยเรื่องราวทั้งหมดให้ทุกคนทราบความจริง ขณะให้สัมภาษณ์ลูกชายของเขาเรียนอยู่มัธยมต้นกำลังขึ้นมัธยมปลาย แม่และน้อง ๆ ของเขารักและเอ็นดูลูกชายของเขามากเพราะเป็นหลานคนแรก เขาพยายามพูดคุยกับลูกทุกวัน เขาอยากให้ลูกพูดคุยเปิดอกปรึกษากับเขาได้ทุกเรื่อง ไม่อยากให้ลูกมีปมด้อยเรื่องแม่ และขาดความอบอุ่น เพราะพวกเขาไม่ได้อยู่ด้วยกันตลอดเวลาเหมือนเมื่อก่อน ถึงแม้เขาจะเปิดเผยว่ามีแฟนเป็นผู้ชายแล้วก็ตาม การให้เวลากันและกันจึงสำคัญอยู่เสมอ

3. คุณต๋อม “เมาขาดสติ อารมณ์พาไป”

เขาทำงานอยู่บริษัทเอกชนชื่อดังทางภาคใต้ เป็นหัวหน้าอยู่ฝ่ายการตลาด และมีทีมงานหลายคนหลายเพศ อยู่มาวันหนึ่งต้องไปเลี้ยงรับรองลูกค้าหลังเลิกงาน มีการดื่มกินกันเหมือนทุกครั้ง แต่ครั้งนี้ดูจะเมามายมากกว่าปกติ จนเกิดเหตุไม่คาดฝันขึ้น เขาและลูกน้องหญิงที่พึ่งมาทำงานได้ไม่นาน เมาจนเกินเลยขาดสติ และได้เสียกันในคืนนั้น เพียงครั้งเดียว เขาก็กลายเป็นพ่อคนแล้ว ซึ่งเขาไม่เคยคิดว่าจะสร้างครอบครัวฉันสามีภรรยากับน้องคนนี้มาก่อนเลย และฝ่ายหญิงเข้าใจดีว่าเขาเป็นเกย์ แต่การที่จะแสดงความรับผิดชอบลูกในท้องของเธอคือเรื่องที่

จะต้องตกลงกัน ทั้งคู่ตกลงจะตรวจดีเอ็นเอ หลังจากลูกคลอด เพื่อความมั่นใจ และหากเป็นลูกของเขาจริง เขาก็พร้อมจะรับผิดชอบ ต่อมาหลังจากเธอคลอดลูกได้ไม่นานก็ขอตัวย้ายไปอยู่ต่างประเทศด้วยสาเหตุหลายประการ พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายเข้าใจและอนุญาติให้ไป โดยที่เขาขอลูกเอาไว้เลี้ยงเอง เพราะอยากให้แม่ของลูกไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ โดยไม่ต้องกังวลอะไร หากจะกลับมาก็สามารถมาหาลูกได้เสมอ แต่เพื่อความสะดวกในการรับผิดชอบลูกชาย เขาจึงขอให้มอบสิทธิการเลี้ยงดูให้เขาดูแลแต่เพียงผู้เดียว ขณะให้สัมภาษณ์ลูกชายศึกษาอยู่ในระดับประถมต้น เป็นเด็กน่ารัก เขายังทำงานอยู่ที่เดิม และเลี้ยงลูกชายไปด้วย โดยมีพ่อและแม่วัยเกษียณช่วยดูแลในยามจำเป็น ชีวิตส่วนตัวเขายังคงโสด ถึงแม้จะเลิกลากับแฟนหนุ่มไปแล้วหลายรายก็ตาม แต่เพราะความรักที่มีต่อลูก เขาต้องปรับเปลี่ยนตนเองให้เวลาเอาใจใส่ลูกมากขึ้น จากเมื่อก่อนชีวิตของเขามีอิสระกินเที่ยวอย่างเสรี ต้องกลายมาเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่มีบุคลิกอบอุ่น รักลูก และพร้อมเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกตลอดเวลา ถึงแม้เขาจะไม่คาดคิดว่าจะทำได้มาก่อนก็ตาม

4. คุณแต๋ม “เมาอยากลอง และโดนท้าทาย”

เขาเป็นน้องชายคนเล็กของบ้าน มีพี่ชายและพี่สาว 2 คน ทั้งครอบครัวค่อนข้างเคร่งศาสนา เขาออกจากบ้านมาเสี่ยงโชคตั้งแต่เรียนจบมัธยมปลาย เพราะรู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องอาศัยอยู่กับสมาชิกที่เคร่งศาสนา เนื่องจากเขามีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชาย ไม่สามารถใช้ชีวิตดังต้องการได้ เข้ามาอยู่กรุงเทพได้สิบกว่าปี มีเพื่อนฝูงหลากหลายเพศ ใช้ชีวิตอิสระไม่ติดกรอบ อยู่มาวันหนึ่งไปปาร์ตี้กับเพื่อน ๆ จนเมามาย และโดนท้าทายจากเพื่อนผู้หญิงในกลุ่ม จึงเกิดการอยากลอง ด้วยความเมาจึงเกิดความกล้า พร้อมทั้งโดนท้าทาย จนได้เสียกันโดยไม่คาดคิดว่าอีกไม่กี่เดือนต่อมาเขาจะกลายเป็นพ่อคน แต่เพราะเขาเป็นคนรักเด็ก อยากมีลูกอยู่แล้ว เลยอาสารับผิดชอบและรับเลี้ยงลูกเองตั้งแต่แรกคลอดจนถึงขณะให้สัมภาษณ์ถึงแม้จะยากลำบากบ้าง เพราะเขาทำอาชีพอิสระค้าขายตามตลาดนัด มีรายได้ไม่แน่นอน แต่เขาก็ไม่เคยปล่อยให้ลูกอดอยาก จนลูกเริ่มโตเข้าโรงเรียนแล้ว มีเพื่อนมีสังคมหลากหลายขึ้น ลูกมีพัฒนาการที่ดี เขาคาดหวังว่าโตขึ้นลูกจะเป็นคนดีและกตัญญูรู้คุณเขาบ้าง ถึงแม้มันอาจจะไม่เป็นเช่นนั้นก็ตาม เขาก็ยังมีความตั้งใจที่จะเลี้ยงอบรมดูแลลูกให้เติบโตต่อไปโดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ถึงจะมากมายเพียงใดก็ตาม ตอนนี้อายุสามสิบกลาง ๆ แล้ว รู้สึกชอบตัวเองในเวอร์ชั่นนี้ พึ่งเคยพาลูกกลับบ้านเมื่อต้นปีที่ผ่านมา หลังจากที่พ่อแม่เสียชีวิตไปตั้งแต่เขาเข้ามาอยู่ที่กรุงเทพได้ไม่กี่ปี

5. คุณต้น “ใช้สารกระตุ้นจนขาดสติ”

สมัยวัยเด็กเขาและแม่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งกลางใจเมือง ซึ่งเป็นแหล่งรวมด้านมืดของสังคมอย่างที่หลายคนทราบกันดี อยู่มาวันหนึ่งเขาได้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมแม่ในชุมชนแห่งนั้นอีกหลังจากเขาเรียนจบ และมีหน้าที่การงาน มีสังคมที่ดี จนสามารถมีบ้านเดี่ยวอยู่ชานเมืองได้ วันนั้นเขาได้ไปรู้จักและมีเพศสัมพันธ์กับเด็กผู้หญิงคนหนึ่งแถวนั้นโดยบังเอิญเพียงครั้งเดียว จากการปาร์ตี้มั่วสุมยาเสพติด โดยเขาไม่ได้ใส่ใจจดจำอะไรทั้งสิ้น และเขาก็ไม่ได้อยู่ที่นั่นประจำ จะแวะเวียนไปเยี่ยมแม่เป็นครั้งคราว ส่วนใหญ่จะอยู่บ้านชานเมืองเป็นหลัก แต่หลังจากเหตุการณ์วันนั้นผ่านไปประมาณ 2-3 ปี ซึ่งเขาลืมเรื่องราวของเหตุการณ์ในวันนั้นไปแล้ว แม่ของเขาก็มาบอกว่ามีผู้หญิงแถวบ้านเอาลูกมาให้รับผิดชอบ บอกว่าเป็นลูกของเขา ซึ่งเขาถึงกับช็อค โดยผู้หญิงคนนั้นไม่สามารถเลี้ยงลูกเองได้แล้ว เพราะต้องติดคุก เนื่องจากเสพ และค้ายา นั่นจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่เขาต้องเอาเด็กมาเลี้ยงแบบไม่ตั้งใจได้ทำหน้าที่พ่ออย่างไม่เคยคาดคิดมาก่อนนั่นเอง

6. คุณเต็ม “โดนลักหลับ แต่ปล่อยเลยตามเลย”

ด้วยความอยากรู้อยากลองในช่วงวัยที่กำลังค้นหาตัวตนและรสนิยมที่แท้จริง เขาโดนลักหลับจากช่างผมแม่หม้ายลูกติด ที่ร้านทำผมบริเวณหอพักนักศึกษา เขาจองคิวเป็นรายสุดท้ายก่อนร้านปิด หลังจากเลิกทำกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยในค่ำคืนหนึ่ง ระหว่างนอนสระผมบนเตียงด้วยความอ่อนเพลียเขาจึงเผลอหลับไป และตื่นขึ้นมาเพราะเขารู้สึกว่ามีใครคนหนึ่งกำลังออรัลเซ็กส์ให้กับเขาอยู่ แต่แทนที่เขาจะปฏิเสธ เขากลับให้ความร่วมมือด้วยอารมณ์พาไป และความอยากรู้อยากลอง จนสำเร็จความใคร่ด้วยกันทั้งคู่ หลังจากนั้นประมาณ 3 เดือน ช่างทำผมคนนั้นก็มาบอกกับเขาว่าเธอตั้งครรภ์กับเขา ซึ่งเขาต้องทำใจอยู่นาน และปรึกษากับพ่อและแม่ของเขาแล้วสุดท้ายเขายินยอมที่จะรับเป็นพ่อของเด็ก โดยมีข้อแม้ว่าต้องตรวจดีเอ็นเอ หลังจากคลอดเพื่อความมั่นใจ ช่างทำผมคนนั้นก็ตกลง เพราะไม่อยากทำแท้งและเขาเลือกที่จะคบหากับแฟนหนุ่มแทนที่จะคบหากับผู้หญิงที่เป็นแม่ของลูก สุดท้ายเขาก็กลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวหลังจากนั้น เส้นทางการเลี้ยงลูกคนเดียวของเขาก็ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ เขาต้องลองผิดลองถูกอยู่

ตลอดเวลา ต้องประหยัด ขยัน อดทน เพื่อประคับประคองครอบครัวเล็ก ๆ ของเขาให้ผ่านพ้นไปให้ได้ ขณะให้สัมภาษณ์ลูกชายเรียนอยู่ระดับมัธยมปลาย และกำลังเตรียมตัวจะเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว มีแนวคิดความทันสมัย ถึงแม้จะทราบว่าเขามีพ่อเป็นเกย์ ลูกของเขาก็ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจแต่ประการใด ยังคงรักและเคารพเขาเช่นเดิม

7. คุณแต้ม “โดนคลุมถุงชน เมื่อถึงวัยต้องแต่งงาน”

ด้วยความที่เป็นคนต่างจังหวัด พอเรียนจบมัธยมปลายแล้วไม่ได้เรียนต่อ ก็ช่วยที่บ้านทำงานค้าขาย และทำไร่ทำนาอยู่บ้านปกติ แต่พอเข้าสู่วัยที่ต้องแต่งงานสร้างครอบครัว พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายเห็นดีเห็นงามด้วย จึงจัดหาให้ทั้งคู่แต่งงานกัน เขาอยู่ด้วยกันได้เพียงปีเดียวก็ขอแยกทางกัน เพราะลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมต่าง ๆ เข้ากันไม่ค่อยได้ รวมทั้งที่บ้านอดีตภรรยาก็ไม่ชื่นชอบเขาเท่าใดนัก เขาจึงตกลงขอแยกทางกันด้วยดี แม่ของลูกเดินทางไปทำงานที่ต่างประเทศ ส่วนเขากลับมาอยู่กับพ่อและน้องชาย โดยที่ลูกชายของเขาไป ๆ มา ๆ ระหว่างสองบ้าน ทั้งปู่และตายาย เพราะเป็นหลานคนแรกของทั้งสองบ้าน ตัวเขาเลยไม่กังวลใจในการทำหน้าที่พ่อเท่าใดนัก เพราะมีญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายช่วยดูแลเลี้ยงดูในยามต้องการความช่วยเหลือเป็นอย่างดี เขาทำหน้าที่อบรมสั่งสอนดูแลลูกอย่างเต็มความสามารถ สำหรับลูกชายของเขากำลังเรียนอยู่ในชั้นประถม ร่างกายแข็งแรงร่าเริงดี ชีวิตส่วนตัวยังโสด ไม่ปิดกั้นตนเองหากมีคนสนใจมาอยู่ด้วยความรักและจริงใจ เขาก็ยินดีคบหา

8. คุณต้อย “เต็มใจให้ผู้ใหญ่หาภรรยาให้”

เนื่องจากพ่อแม่อยากให้เขามีครอบครัวที่อบอุ่น มีคนเลี้ยงดูยามแก่เฒ่า เมื่อเขาเข้าสู่วัยสมควรสร้างครอบครัว มีหน้าที่การงานมั่นคงแล้ว จึงถูกครอบครัวจับแต่งงาน ประกอบกับเขาก็เห็นชอบไปด้วย จนกระทั่งมีลูกสาวด้วยกันสองคน และเป็นเรื่องปกติของการเลี้ยงดูลูก ซึ่งก่อนหน้าเขาก็ช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกร่วมกันกับภรรยาด้วยดีเสมอมา มีปัญหาอะไรก็ช่วยกันแก้ช่วยกันรับผิดชอบร่วมกันเรื่อยมา จนลูกคนโตอายุได้ 15 ปี ภรรยาของเขาก็ขอเลิกไปมีสามีใหม่ เนื่องจากเขาไม่ชอบการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาเท่าใดนัก เขาจึงยินยอมเลิกลาแต่โดยดี และยังอาสาเอาลูกมาเลี้ยงดูเองทั้ง 2 คน ถึงแม้ภรรยาจะมีครอบครัวใหม่ แต่ยังเป็นพี่น้องที่ดีต่อกันอยู่ เขาใช้ชีวิตพ่อเลี้ยงเดี่ยวปกติ ไม่มีแฟนใหม่มีเพียงคนคุยแก้เหงาบ้างเท่านั้น อย่างไรก็ตามเขายังได้รับสวัสดิการช่วยเหลือในการเลี้ยงดูลูกจากที่ทำงาน จึงทำให้เขาทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกได้อย่างไม่ลำบาก

มากนัก ลูก ๆ ของเขาเป็นเด็กดี ไม่ดื้อรั้น ว่านอนสอนง่าย และทำให้เขารู้สึกมีความสุข เพราะสามารถบริหารจัดการการเลี้ยงดูลูก ๆ ของเขาเองได้อย่างลงตัวเหมาะสม

9. คุณเต้ย “เมื่อความรักมาถึงจุดอิ่มตัว”

ภรรยาของเขาเป็นคนเกาหลี แต่งงานกันเพราะความรัก แต่เลิกลากันเพราะลักษณะนิสัยใจคอและทัศนคติไม่ตรงกัน ก่อนที่จะแต่งงานและมีลูกกับภรรยาชาวเกาหลี เขาก็เคยผ่านการมีแฟนทั้งชายและหญิงมาพอสมควร แต่เขาคิดว่าชีวิตน่าจะต้องแต่งงานกับใครสักคนที่รักและหวังจะสร้างครอบครัวไปด้วยกัน จึงตกลงแต่งงานกับแฟนสาวชาวเกาหลี แต่เมื่ออยู่ด้วยกันนานวันเข้านิสัยต่าง ๆ ของทั้งสองฝ่ายก็ปรากฏให้เห็นเป็นความเบื่อหน่าย และสุดท้ายเก็บกดความรู้สึกต่อไปไม่ไหว จึงขอเลิกลากันไปด้วยดีทั้งสองฝ่าย ภรรยาย้ายกลับไปอยู่เกาหลี และเขาขอลูกทั้งสองไว้ดูแลเอง เพราะเขามีพ่อแม่ค่อยช่วยเหลือสนับสนุนอยู่ไม่มีปัญหา ลูกสาวคนโตได้เรียนโรงเรียนประจำประจำจังหวัด ส่วนลูกสาวคนเล็กยังเรียนโรงเรียนใกล้บ้าน ขณะให้สัมภาษณ์เขาใช้ชีวิตเรียบง่าย รับงานสอนพิเศษเป็นครั้งคราว เน้นใช้ชีวิตแบบพอเพียงไม่หวือหวา พักผ่อน และออกกำลังกาย ในวัยใกล้เกษียณ มีเพื่อนชายคนสนิทแวะเวียนมาหาประจำ ก็ดูแลกันไป แบบนี้ก็สบายใจดี

10. คุณตุ๋ม “ภรรยาทิ้งเขาไปตั้งแต่ลูกชายอายุได้ 3 เดือน”

เมื่อก่อนเขาเป็นหนุ่มโรงงาน ได้คบหากับภรรยาได้ไม่นานก็ตั้งครรภ์และคลอดลูก ภายหลังจากคลอดลูกได้ไม่กี่เดือนภรรยาของเขาก็หนีหายไป จนเวลาผ่านไประยะหนึ่งเขาจึงมั่นใจแล้วว่าเขาโดนทิ้ง เขาจึงลาออกจากงานประจำมาทำงานรับจ้างทั่วไป เพราะจะได้มีเวลาเอาใจใส่ดูแลลูกได้เต็มกำลัง และตั้งหน้าทำมาหากินเพื่อเลี้ยงดูลูกเองมาตลอดอย่างเข้มแข็ง โดยมีญาติที่อยู่ใกล้เคียง และมีลูกอยู่ในวัยเดียวกันให้ความช่วยเหลือหากจำเป็น ให้เขาได้พึ่งพาในยามที่เขาเดือดร้อนต้องการผู้ช่วยดูแลลูก ขณะให้สัมภาษณ์เขาอยู่ในวัยใกล้เกษียณ รับจ้างขับรถส่งของกับบริษัทใกล้บ้าน ลูกชายคนเดียวของเขาหลังจากจบมัธยมปลาย เขาวางแผนว่าจะให้เข้าทำงานในโรงงานแถวบ้าน เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงดูตนเอง ส่วนเขาก็ยังพอมีรายได้จากการขับรถส่งของแถวบ้าน ไม่ขัดสนอะไร มีความสุขกับคนระแวกบ้าน และยังครองตัวเป็นโสดต่อไป หากลูกชายจะมีครอบครัวในอนาคตเขาก็ไม่ขัดแต่ประการใด ขอให้ลูกเติบโตไปมีความรับผิดชอบ เป็นคน

ดีของสังคม ส่วนในอนาคตลูกชายของเขาจะสนใจดูแลในยามแก่เฒ่าหรือไม่นั้น เขายังไม่อยากคิดรอเวลาให้ถึงวันนั้นก่อน ซึ่งอนาคตอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเช่นกัน

11. คุณโต้ง “เขาจับได้ว่าแฟนมีคนอื่น”

เขาแต่งงานเพราะอยากสร้างครอบครัวอยากมีลูก ครอบครัวก็ส่งเสริมไม่ขัดข้องอะไร ถึงแม้ในใจเขาจะชอบผู้ชายมากกว่าก็ตาม แต่เพื่อที่เขาจะได้มีลูกและสร้างครอบครัวที่อบอุ่น จึงแต่งงานกับคนในหมู่บ้านใกล้เคียง และมีลูกด้วยกันสองคน พวกเขาช่วยกันเลี้ยงดูลูกมาด้วยกัน แต่จำเป็นต้องเลิกลากันเพราะว่าเขาไม่ค่อยชอบการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยา ทุกครั้งที่จะมีอะไรด้วย เขาต้องถูกภรรยาเล้าโลมประกอบกับการใช้จินตนาการร่วมด้วยเสมอ แรก ๆ ก็ผ่านไปได้ด้วยดี หลังๆ เขาเกิดความเบื่อหน่าย สุดท้ายภรรยาของเขาต้องแอบไปมีชู้จนเขาจับได้ และเลิกลากันในที่สุด ปล่อยให้เขาต้องกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเลี้ยงดูลูกสองคนเพียงลำพัง ขณะให้สัมภาษณ์ลูกโตกำลังจะขึ้นมัธยมต้น ถึงแม้จะยากลำบากบ้าง แต่ด้วยความที่เขามีครอบครัวที่ดี มีญาติพี่น้องคอยยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือในยามจำเป็นเสมอ ถึงแม้เขาจะครองตัวเป็นโสดแต่ก็มีผู้คนแวะเวียนเข้ามาทั้งชายหญิง มาขายขนมจีบอยู่เนื่อง ๆ ซึ่งเขายังไม่ตกลงปลงใจกับใคร เพราะห่วงว่าลูกจะมีปัญหากับสมาชิกใหม่ที่จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวของเขาอยู่

12. คุณติ๊ก “ภรรยาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ”

ภรรยาของเขาประสบอุบัติเหตุรถชนจนเสียชีวิตระหว่างทางกลับบ้าน ขณะที่พวกเขาแวะตลาดนัดข้างทาง ช่วงนั้นเหมือนเคราะห์ซ้ำกรรมซัด เขาต้องทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวเต็มตัว ต้องออกจากงานมาเลี้ยงลูก และทำสวนปาล์มไปด้วย ซึ่งไม่มีคนดูแลพอดี ก่อนหน้าเขาเป็นพนักงานบริษัทในตัวจังหวัด มีลูกคนแรกตั้งแต่ยังเรียนไม่จบปริญญาตรี เรียกว่าใจแตกก็คงได้ ลูกของเขาคลอดขณะที่ภรรยา และเขาเรียนจบพอดี ภรรยาต้องมาเลี้ยงลูกอยู่บ้านกับแม่ของเขา ส่วนตัวเขาทำงานในตัวจังหวัดห่างจากบ้านประมาณสามสิบกว่ากิโลเมตร ต้องเดินทางไปกลับทุกวัน พอลูกคนแรกโตสักหน่อยภรรยาของเขาก็อยากไปทำงานบ้างเลยให้เข้าเมืองไปทำงานด้วยกันทุกวัน และอยู่มาวันหนึ่งภรรยาของเขาเดินข้ามถนนไปตลาดเย็น ระหว่างทางผ่านกลับบ้าน มีรถเสียหลักพุ่งมาชนภรรยาเขาเสียชีวิต ขณะนั้นลูกคนเล็กอายุประมาณสามขวบเท่านั้น พอภรรยาของเขาเสียชีวิตลงเขาจึงตัดสินใจลาออกจากงานมาเลี้ยงลูกเอง และทำสวนปาล์มไปด้วย ในขณะที่ให้

สัมภาษณ์เขาโสด อายุสามสิบต้นๆ มีลูกสาวสองคน มีหนุ่ม ๆ มาจีบเขาพอสมควรแต่ยังไม่เลือกใคร เขารู้ตัวว่าชอบผู้ชายมาตั้งแต่สมัยเรียนแล้ว แต่เพราะความคึกคะนอง และพลาดพลั้งทำภรรยาท้องจึงจำเป็นต้องแต่งงานและอยู่กินกันมาจนเป็นโสดลูกติดนั่นเอง

13. คุณตุ๊ก “ถูกแฟนจับได้ว่าแอบไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย”

แฟนของเขาโกรธและเกลียดเขามาก เธอไม่สามารถยกโทษให้เขาได้เลย และขอแยกทาง เขาเสียใจกับสิ่งที่มันเกิดขึ้นมาก ขณะนั้นเขามีอาชีพทำงานอิสระไม่สังกัดหน่วยงาน แฟนทำงานในระบบราชการ สาเหตุที่แต่งงานเพราะอยากมีครอบครัว หลังจากที่ลองคบหาผู้ชายมาพอสมควรแล้วพบว่าไม่มีความยั่งยืนเพราะคบ ๆ เลิก ๆ เขาจึงเลือกที่จะมีครอบครัว เพราะรู้สึกว่าเพศหญิงจะมีความมั่นคงกับสถาบันครอบครัวมากกว่าเกย์ เขายังรู้สึกว่าเกย์รักง่ายหน่ายเร็ว อาจเป็นเพราะสังคมไทยมองว่าผู้ชายกับผู้ชายไม่สามารถมีลูก ที่จะเชื่อมสัมพันธ์ของคนสองคนให้เป็นคน ๆ เดียวกันได้เท่าชายหญิงก็เป็นได้ ประกอบกับไม่มีหลักประกันส่งเสริมให้คนรักเพศเดียวกันได้อยู่คู่กันจนแก่เฒ่า ซึ่งในอนาคตอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและเป็นประโยชน์แก่คนรักเพศเดียวกันก็เป็นได้ เขาแสดงความคิดเห็น ขณะให้สัมภาษณ์เขาโสดอายุสามสิบปลายๆ ลูกติดหนึ่งคน กำลังซน เรียนอยู่โรงเรียนชั้นประถมแถวบ้าน ถึงแม้เขาจะทำงานอาชีพอิสระรายได้ไม่สม่ำเสมอ แต่หากเขามีระเบียบวินัยบริหารจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นระบบ เขาก็สามารถที่จะดูแลตนเองและลูกของเขาได้ดีระดับหนึ่ง โดยไม่ต้องพึ่งพาญาติพี่น้องให้เดือดร้อนก็ย่อมได้

14. คุณตั๊ก “รสนิยมทางเพศ และเรื่องบนเตียงเป็นเรื่องสำคัญ”

ในมุมมองของเขาเรื่องเพศเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากเขาไม่มีอารมณ์ร่วมกับแฟนของเขาเลย แฟนของเขาจะแสดงท่าทีให้เขาเห็นว่าหงุดหงิดตลอดเวลา บ่อยครั้งที่ต้องมีปากเสียงกัน บางครั้งถึงกับลงไม้ลงมือกับเขาเลยทีเดียว ถึงแม้พวกเขาจะมีลูกด้วยกันหนึ่งคนแล้วก็ตาม แต่เมื่อลูกมีอายุได้สามขวบภรรยาของเขาก็หนีไปอยู่ต่างจังหวัด ทิ้งให้เขารับผิดชอบทุกอย่างเพียงลำพังโดยไม่สนใจใยดี และเขาไม่สามารถดูแลลูกเองได้ตลอดเวลาเพราะต้องทำงานเข้าเวร เขาจึงต้องส่งลูกไปเข้าสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนช่วยเลี้ยงดู เขาต้องขอหัวหน้าเข้ากะกลางวันตลอด และคอยแลกเวรเมื่อถึงคราวต้องไปเข้ากะกลางคืน หัวหน้าก็เข้าใจดี เพราะเขาไม่อยากให้ลูกรู้สึกว่าขาดความอบอุ่นจากเขา และเป็นช่องทางเดียวที่เขาจะสามารถอบรมดูแลใส่ใจลูกได้อย่างเต็มที่ตามเวลาที่เขาต้องการ ถึงแม้จะไม่มีแม่แต่เขาก็มั่นใจว่าเขาได้ทำหน้าที่พ่ออย่างดีที่สุดเท่าที่เขาจะ

สามารถทำได้แล้ว ขณะให้สัมภาษณ์เขาโสดอายุสี่สิบต้น ๆ ทำงานอยู่ในเมืองหลวง เพราะฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน เรียนจบแค่มัธยมต้น เขาไม่คาดหวังว่าลูกจะต้องกลับมาเลี้ยงดูเขาในอนาคตเมื่อยามที่เขาแก่เฒ่า ไม่แน่เมื่อถึงจุดหนึ่งเขาอาจจะออกบวชไม่สึกก็เป็นได้

15. คุณต่อ “ทดลองยาปลุกเซ็กส์ เกินขนาด”

แม่ของลูกเป็นเพื่อนกันกับเขา เมื่อก่อนพวกเขาสนิทกันมาก อยู่ในช่วงวัยรุ่นอยากรู้อยากลองเหมือนกันทั้งกลุ่ม ทุกเรื่องพวกเขาจะแชร์ประสบการณ์กัน รวมทั้งเรื่องเพศก็ไม่มีการปิดกั้น พวกเขาไม่มีความลับกันในกลุ่ม พวกเขารู้สึกท้าทายและตื่นเต้นดีในช่วงนั้น มีประสบการณ์อะไรแปลกใหม่พวกเขามักจะเรียนรู้ทดลอง ถึงแม้พวกเขาจะรู้ว่ามันอันตราย และไม่ดีต่อตนเอง อย่างไรก็ตาม จนเกิดเรื่องเลยเถิดให้เดือดร้อนเมื่อพวกเขาทดลองยาปลุกเซ็กส์เกินขนาดด้วยอารมณ์คึกคะนอง โดยไม่คาดคิดว่ามันจะเกินการควบคุมจนไม่รู้ตัวว่าทำอะไรลงไปบ้าง ซึ่งจากการทดลองในครั้งนั้นส่งผลให้พวกเขามีเพศสัมพันธ์กันเองโดยไม่มีการป้องกัน และเมื่อเวลาผ่านไปหลังจากครั้งนั้น เพื่อนสนิทของเขาก็ตั้งครรภ์ขึ้นมาอย่างไม่คาดคิดว่าเหตุการณ์วันนั้นจะทำให้เธอท้องได้ แม้ว่าเพื่อน ๆ ทุกคนจะทราบดีว่าเขาเป็นเกย์ก็ตาม เรื่องราวเริ่มใหญ่โตเกินที่เยาวชนอย่างพวกเขาจะรับมือไหว สุดท้ายต้องจบลงด้วยการที่พ่อแม่ทั้งสองฝ่ายเข้ามาไกล่เกลี่ย และตกลงกันว่าจะยกหลานให้กับฝ่ายชายรับผิดชอบ เพราะพ่อแม่ของเขาอยากมีหลาน นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมาเขาจึงกลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์จนถึงขณะให้สัมภาษณ์

บทที่ 4
ผลการวิจัย

เพื่อศึกษาสถานการณ์บรรทัดฐานรักต่างเพศในสังคมไทยจากประสบการณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์และกระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ตลอดจนการสร้างตัวตนด้วยเทคโนโลยีแห่งตัวตน(Technology of self) ผ่านแนวคิดชีวอำนาจ (Biopower) ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อันจะนำไปสู่ผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) และการแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกับทุก ๆ เพศในสังคม พัฒนาและส่งเสริมให้สังคมมีความปกติสุข ช่วยลดปัญหาสังคมที่เกิดจากความเหลื่อมล้ำ หรือแบ่งเบาปัญหาที่พวกเขาได้เผชิญอยู่เพียงลำพังให้มีที่ยืนในสังคม ได้รับสิทธิที่พึงจะได้ ผ่านผู้ให้ข้อมูลพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทั้งที่อยู่ระหว่างการฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ และผู้ให้ข้อมูลที่ผ่านเหตุการณ์ยากลำบากมาแล้ว เพื่อเผยองค์ความรู้ใหม่ให้ออกสู่สังคมไทยให้ทุกคนในสังคมได้ก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั่งด้วยกัน (Foucault, 1986; Foucault, 1988; United Nations Development Programme, 2024)

โดยเปิดพื้นที่ให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้สื่อสารกับสังคมผ่านเรื่องราวประสบการณ์ของตนเอง จากการเล่าเรื่อง (Narrative Approach) มีกระบวนทัศน์แบบวิพากษ์นิยม (Critical) เพื่อไปต่อรองกับวาทกรรมความเป็นพ่อ ที่ประกอบสร้างด้วยอำนาจในสังคมที่สร้างบรรทัดฐานรักต่างเพศ กับชุดความรู้เรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ ที่ทำให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย ถูกเบียดขับออกไปกลายเป็นคนชายขอบของสังคม(Carone et al., 2020) ผ่านการคัดเลือกแบบมีผู้แนะนำ (Gatekeepers) ในการคัดกรองผู้ให้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ ตามแนวคิดและทฤษฎีของผู้เปิดและปิดประตูสาร (Gatekeeper Theory) (White, 1950) เพื่อให้สามารถคลี่ขยายการให้ความหมาย และบอกเล่าเรื่องราวที่มีความสลับซับซ้อนหลายเชิงชั้น ผู้ศึกษาจึงขอแบ่งเป็นประเด็นการอธิบายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาความหมายของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในสังคมไทย สามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ 3 ประเด็นหลักคือ ความเป็นพ่อ ความหมายของผู้เลี้ยงลูก การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษากระบวนการต่อสู้ต่อรองกับความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทย มีประเด็นหลักคือ กระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์

ส่วนที่ 3 เพื่อศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทยมี ประเด็นหลักคือ การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์

จากการศึกษาประสบการณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ รวม 15 ราย พบว่ามีความเป็นมาและมีประสบการณ์ที่แตกต่างหลากหลายอย่างน่าสนใจ บางส่วนมีลูกจากการถูกคลุมถุงชนจากวัยที่สมควรแก่การสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ตามประเพณี ที่หล่อหลอมจนเป็นวัฒนธรรมสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน และกลายเป็นมาตรฐานทางสังคมที่ผู้คนส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติตามอย่างว่าง่าย แต่สุดท้ายเขาไม่สามารถประคับประคองครอบครัวของเขาให้ตลอดลอดฝั่งได้ ทั้งจากการเลิกลา และภรรยาเสียชีวิต และอีกหลายรายที่เกิดจากความผิดพลาดหลากหลายสาเหตุ เช่น วัยที่คึกคะนองอยากรู้อยากลอง หรือบางรายอยู่ระหว่างการค้นหาตัวตนที่แท้จริง แล้วเกิดการผิดพลาดจนต้องกลายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างไม่ตั้งใจขึ้นในที่สุด จากสถานการณ์เหล่านี้ทำให้ผู้ชายที่เป็นเกย์ต้องรับหน้าที่เลี้ยงดูลูกเพียงลำพังทามกลางกระแสสังคมกระแสหลักในเรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ ที่ประกอบไปด้วยพ่อแม่และลูก ๆ โดยแต่ละตำแหน่งมีความรู้เข้ามาจัดการนิยามการให้ความหมายอย่างชัดเจน เช่น พ่อต้องเป็นผู้นำมีหน้าที่รับผิดชอบหาเลี้ยงดู และปกป้องครอบครัว แม่ต้องเป็นผู้ตาม มีหน้าที่ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของบ้าน ตลอดจนเรื่องการหุงหาอาหารสำหรับทุกคนในครอบครัว และที่สำคัญต้องเป็นผู้อบรมเลี้ยงดูลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์จนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ พร้อมออกสู่โลกภายนอกเป็นประชากรที่ดีแก่สังคม

แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปในสังคมที่ทันสมัย บทบาทในแต่ละตำแหน่งเกิดการเปลี่ยนแปลงลื่นไหลไปตามบริบททางสังคม และของแต่ละบุคคล พ่อและแม่อาจมีหน้าที่สลับกันไปมา หรือมีสัดส่วนหนักเบาแตกต่างกันไปตามแต่ละครอบครัว ประกอบกับการลื่นไหลทางเพศที่มีการนิยามตัวตนที่หลากหลายมากขึ้นตามรสนิยมทางเพศ แต่การมีลูกยังคงเดิม นั่นคือ ต้องเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ทางเพศกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น ถึงแม้บุคลิกลักษณะภายนอก และรสนิยมทางเพศของพ่อจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามแต่ละบุคคล แต่เมื่อพวกเขาเหล่านี้ผ่านจุดของการมีปฏิสัมพันธ์ทางเพศกันจนมีลูกด้วยกัน แน่นอนว่าลูก ๆ ของพวกเขาจำเป็นต้องมีผู้เลี้ยงดู ซึ่งอาจจะเป็นพ่อ แม่ หรือบุคคลอื่น ๆ แต่ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก คือ ผู้เป็นพ่อ

โดยกำเนิดที่ต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง โดยไม่มีแม่ และที่สำคัญพวกเขาเป็นเกย์ หรือเป็นผู้มีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชายอีกด้วย ซึ่งสังคมมีความเชื่อว่าคนกลุ่มนี้ ไม่สามารถทำหน้าที่ในบทบาทนี้ได้ พวกเขาต้องมีเทคโนโลยีแห่งตัวตน ที่สร้างขึ้นมาจากประสบการณ์ และชุดความรู้ในแบบของตนเอง และใช้ความพยายามในการต่อสู้กับบรรทัดฐานทางสังคมกระแสหลัก ที่ให้นิยามความเป็นพ่อว่าต้องเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำ มีบุคลิกลักษณะเป็นชายชาตรี เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกตามเพศกำเนิด ที่สำคัญต้องมีรสนิยมทางเพศแบบรักต่างเพศเท่านั้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดเพราะพวกเขามีรสนิยมรักเพศเดียวกัน ไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีตามเพศกำเนิดให้แก่ลูกได้ พวกเขาอาจไม่สามารถทำหน้าที่พ่อตามบรรทัดฐานของสังคมได้ แต่ด้วยความหลากหลายของสาเหตุส่งผลให้พวกเขายังคงต้องทำหน้าที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวต่อไป ถึงแม้จะเป็นเกย์ก็ตาม โดยจะขอเริ่มต้นที่ประเด็นแรก ดังนี้

1. ความเป็นพ่อ

ตามนิยามความเป็นพ่อของสังคมไทย ที่ผู้คนส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น หรือจากสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว วัด โรงเรียน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือจากผู้มีอำนาจในสังคม ที่ถูกยกให้เป็นคุณค่าที่สังคมยอมรับว่าเป็นวัฒนธรรมประเพณี ความคิดความเชื่อที่ดีงาม ควรค่าแก่การดำรงให้คงอยู่สืบไป ว่าผู้ที่จะเป็นพ่อที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะความเป็นผู้นำ กล้าหาญ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ เป็นคนดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ไม่เสพติดอบายมุก ไม่ประพฤติผิดศีลธรรมอันดีของสังคมที่เป็นความเชื่อทางศาสนา อีกทั้งความรู้เรื่องสุขศึกษาที่ระบุว่าพ่อที่ดีต้องมีบุคลิกลักษณะเป็นชายชาตรี มีสุขภาพดี มีร่างกายแข็งแรงบึกบึน เป็นผู้มีปัญญาสามารถแก้ไขปัญหา และปกป้องคุ้มครองสมาชิกภายในครอบครัวให้อยู่รอดปลอดภัยจากภยันตรายต่าง ๆ ได้ (Bales & Parsons, 1956; Clarke-Stewart, 1978; กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562; จาฎุพัจน์ มงคลวัจน์, 2557; ชาย โพธิสิตา, 2554; ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559) ทั้งยังเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัวทำงานหาเงินภายนอกบ้าน มีหน้าที่การงานสุจริต ในอาชีพที่สุจริตต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ เป็นลูกจ้าง พนักงานบริษัท เป็นพ่อค้า เป็นเกษตรกร หรือชาวประมง ฯลฯ อันเป็นหน้าที่ของพ่อตามแนวคิดทุนนิยม ที่ต้องทำหน้าที่หาทรัพสินเงินทองเพื่อมาจุนเจือเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้อิ่มหนำไม่โหยหิว ขยันอดทน มีน้ำใจ เป็นที่รักของผู้คนในสังคม และทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูกตามสมควรยามว่างจากกิจการงานภายนอกบ้าน ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกในทุก ๆ ด้าน ปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีที่สังคมต้องการแก่ลูก ๆ ที่อยู่ภายในครอบครัว ให้สามารถ

ปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกบ้านได้อย่างดีมีคุณภาพ (กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2532; จาฏุพัจน์ มงคลวัจน์, 2557)

เพื่ออนาคตที่สดใส ไม่เป็นที่รังเกียจแก่ผู้คนและสังคมรอบข้าง ที่สำคัญคุณพ่อจะต้องมีรสนิยมทางเพศแบบรักต่างเพศเท่านั้น หรือมีภรรยาที่สามารถคลอดลูกเพื่อเพิ่มประชากรให้กับสังคมทุนนิยมได้ คือบรรทัดฐานที่สังคมได้กำหนดไว้ให้ทุกคนในสังคมเชื่อ และปฏิบัติตาม แต่กลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้ พวกเขามีเทคโนโลยีแห่งตัวตน จนสามารถให้ความหมายของความเป็นพ่อของแต่ละรายแตกต่างกันออกไปหลากหลายอย่างน่าสนใจ ส่งผลให้การทำหน้าที่พ่อจึงมีความแตกต่างกันตามแต่ละครอบครัว จากภูมิหลังและพื้นฐานทางครอบครัวเดิมของแต่ละบุคคล ตลอดจนสังคมแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีส่วนกล่อมเกลาให้คนในครอบครัวนั้น ๆ มีพฤติกรรม และลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันออกไป ตามกรอบบรรทัดฐานที่สังคมนั้น ๆ กำหนดไว้ ส่งผลถึงแนวทางการอบรมเลี้ยงดูลูกของเหล่าคุณพ่อแต่ละรายให้มีความแตกต่างหลากหลายออกไปเช่นกัน จากการรับฟังประสบการณ์ ผ่านการบอกเล่าเรื่องราวของความเป็นพ่อในแต่ละราย สามารถแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่น่าสนใจ โดยอันดับแรกก่อนที่จะเข้าสู่เรื่องราวการทำหน้าที่พ่อของแต่ละราย เพื่อทราบถึงสาเหตุของจุดเริ่มต้นในการเป็นพ่อของแต่ละราย ว่าพวกเขามีรายละเอียดและมีความรู้สึกอย่างไร

1.1 ก่อนที่จะเริ่มต้นหน้าที่พ่อครั้งแรก

การเป็นพ่อครั้งแรกของเพศชายส่วนใหญ่เมื่อถึงเวลาที่จะต้องมีลูก นับว่าเป็นสิ่งที่ผู้จะเป็นพ่อทุกคนต่างรู้สึกตื่นเต้น และดีใจเป็นเรื่องปกติมากน้อยแตกต่างกันไป เพราะตามความคาดหวังของสังคมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น มองว่าเป็นเรื่องปกติที่จะมีความรู้สึกในเชิงบวกกับบทบาทใหม่ที่จะได้รับ โดยสังคมมักให้ความสำคัญกับบทบาทของความเป็นพ่อที่แตกต่างจากแม่ เพราะพ่อคือผู้นำ เป็นผู้หาเลี้ยงดู ให้ความอบอุ่นและความรู้สึกปลอดภัยสำหรับครอบครัว แม่มีบทบาททำหน้าที่แม่บ้าน ดูแลเรื่องอาหารการกิน สุขภาวะความเรียบร้อยภายในบ้าน และหน้าที่สำคัญคือเลี้ยงดูลูก แม้ในสังคมที่ทันสมัยเองก็ยังให้คุณค่ากับความเป็นพ่อเช่นนี้อยู่อย่างเข้มข้นในบางครอบครัว และมีบางครอบครัวที่บทบาทของความเป็นพ่ออาจมีการคลาดเคลื่อนไปจากเดิมบ้างเพื่อความสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่ทันสมัยของแต่ละครอบครัว แต่โดยหลักแล้วพ่อต่างก็มีหน้าที่ในการช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกร่วมกับแม่ ถึงจะนับว่าเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ตามบรรทัดฐานทางสังคมที่ตีกรอบไว้

แต่ในผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ บทบาทของความเป็นพ่อถูกให้ความหมายใหม่ ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากกรอบบรรทัดฐานเดิมที่สังคมคุ้นเคย จากคุณลักษณะของพ่อที่สังคมคาดหวังไปสู่พ่อที่มีคุณลักษณะที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว หรือที่พวกเขานิยามตนเองว่าเป็นคุณพ่อที่เป็นเกย์ คงเป็นเรื่องปกติหากเกย์คนที่ยอมรับว่าตนเองเป็นเกย์ และสังคมรอบข้างทราบว่าตนเองเป็นเกย์ รักที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคนที่มีเพศเดียวกัน จะต้องมีความรู้สึกช็อคเป็นเรื่องธรรมดาเมื่อรู้ว่าพวกเขากำลังจะเป็นพ่อคน โดยทุกคนเล่าเป็นเสียงเดียวกันว่ารู้สึกตกใจมาก ส่วนกลุ่มที่คุณพ่อที่มีความตั้งใจที่จะมีลูกกลุ่มนี้จะมีความดีใจเป็นอย่างมากที่ความตั้งใจของพวกเขาสัมฤทธิ์ผล เพราะพวกเขามีความคาดหวังว่าหลังจากการแต่งงาน หรือการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของเขา จะส่งผลให้เขามีลูกได้ตามที่ครอบครัวทั้งสองฝ่ายคาดหวัง บางรายต้องใช้ความพยายามหลายครั้งในการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยากว่าที่จะตั้งครรภ์ได้ และมีบางรายที่มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาเพียงครั้งเดียว แต่ภรรยาสามารถตั้งครรภ์ได้เลย นำมาซึ่งความชื่นชมยินดีของครอบครัวทั้งสองฝ่าย แต่มีสามีและภรรยาบางคู่ที่ไม่รู้สึกถึงความชื่นชมยินดีนั้น พวกเขากลับรู้สึกถึงความยุ่งยากที่จะตามมาอีกมากมาย และยาวนาน ดังเช่นกรณีของคุณต๊ะที่ถูกคลุมถุงชนจากความเห็นพ้องของครอบครัวทั้งสองฝ่าย ที่อยากให้ทั้งคู่แต่งงานและมีครอบครัว มีลูกเป็นทายาทไว้สืบสกุลตามประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน เป็นสิ่งที่คุณต๊ะไม่ค่อยยินดียินร้ายเท่าใดนักในการสร้างครอบครัว และการมีลูกตามที่ครอบครัวต้องการในช่วงแรก แต่เพราะบทบาทที่ได้รับ และต้องดำเนินต่อไป เมื่อมีภรรยาตามประเพณีแล้วการมีลูกจึงเป็นลำดับต่อมา จนท้ายที่สุดเขาก็สามารถเป็นพ่อคนได้หลังจากในคืนหนึ่งที่เขาทำหน้าที่เป็นสามีจำเป็นให้กับภรรยา เพียงครั้งเดียวเท่านั้น หลังจากนั้นไม่นานก็ตรวจพบว่าภรรยาของเขาตั้งครรภ์ ทุกคนในครอบครัวมีความสุขมากจากข่าวนี้ *“ก็ตกใจนิดหน่อย ไม่คิดว่าครั้งเดียวจะทำให้ท้องได้”* ถึงแม้ว่าเขาจะไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาก็ตาม แต่เพราะหน้าที่ตามครรลองของสังคม เขาจึงต้องจำใจ ไม่ขัดขืน และสามารถเป็นพ่อคนได้นั้นเอง

สำหรับในกรณีที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่พวกเขาไม่ได้ตั้งใจที่จะมีลูกมาก่อน เพราะบางรายอายุยังน้อยอยู่ในวัยเรียน ยังไม่คิดถึงการมีครอบครัวมาก่อน ยังสนุกกับการใช้ชีวิต ติดเพื่อน ติดสังคมนอกบ้าน หรือบางรายไม่เคยคิดที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงด้วยซ้ำ เนื่องจากทราบมาโดยตลอดว่าตนเองชอบผู้ชายมากกว่าผู้หญิง การมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงจึงเป็นเรื่องเลวร้ายน่ารังเกียจในความคิดของพวกเขา แต่ด้วยเหตุสุดวิสัย เช่น การขาดสติจากสารเสพติด สิ่งมึนเมาต่าง ๆ ทำให้พวกเขาต้องรับหน้าที่พ่ออย่างไม่คาดฝัน เพราะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งที่มีความรักต่อลูกของพวกเขาเอง และจากการที่พ่อแม่ผู้ปกครองยินดีให้พวกเขารับผิดชอบลูกที่เกิดมาเพื่อเป็นทายาทให้กับครอบครัว ซึ่งบางครอบครัวมีความต้องการ

ทายาทจริง ๆ หรือบางครอบครัวถูกกดดันจากสังคมรอบข้างให้ต้องรับผิดชอบสมาชิกใหม่ที่เกิดมา เพื่อลดเสียงติฉินนินทา หรือคำครหาต่าง ๆ จากสังคม เพื่อปกป้องชื่อเสียงเกียรติยศของวงศ์ตระกูลไม่ให้มัวหมอง จากการกระทำของสมาชิกในครอบครัวของตน สอดคล้องกับเรื่องราวของคุณต๋อมที่มึนเมาจนขาดสติ จากงานเลี้ยงรับรองลูกค้าของบริษัท จนเกิดการผิดพลาดมีเพศสัมพันธ์กับลูกน้องผู้หญิงในทีม และตั้งครรภ์ในเวลาต่อมา *"ตกใจมาก ไม่อยากเชื่อตอนแรกว่าเป็นลูกเราจริงๆ"* หลังจากคลอดลูกเขาได้ตรวจ DNA แล้วปรากฏว่าเป็นลูกของเขาจริง ๆ ทำให้เขาต้องแสดงความรับผิดชอบลูกคนนี้ แต่เนื่องจากลูกที่เกิดมาจากเหตุบังเอิญ ทำให้เขาไม่สามารถที่จะใช้ชีวิตครอบครัวฉันท์สามีภรรยากับแม่ของลูกได้ ด้วยรสนิยมทางเพศของเขานั่นเอง และแม่ของลูกก็เข้าใจในเรื่องนี้ดี จนต่อมาแม่ของลูกจึงขอย้ายไปใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศ และมอบอำนาจในการเลี้ยงดูลูกให้กับเขาทั้งหมด โดยครอบครัวทั้งสองฝ่ายรับรู้ และยินยอม

การที่ครอบครัวมีสมาชิกเกิดใหม่ส่วนใหญ่พวกเขาต่างรู้สึกยินดีในรายที่มีความตั้งใจที่จะมีลูก และรู้สึกตกใจในรายที่ไม่คาดคิดมาก่อนว่าจะมีลูก แน่นอนว่าบทบาทใหม่ที่พวกเขากำลังจะได้รับ พวกเขากำลังท้าทายกับกระแสสังคมที่ให้คุณค่ากับความเป็นชายที่จะมาเป็นพ่อว่าจะต้องมีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวังอย่างไร ซึ่งมีความตรงข้ามกับพวกเขาที่แตกต่าง หรือคลาดเคลื่อนไปมากน้อยแตกต่างกัน ดังนั้น การที่ชายคนหนึ่ง จะเปลี่ยนสถานะจากคนธรรมดากลายเป็นพ่อผู้ต้องรับผิดชอบชีวิตลูกคนหนึ่งที่สร้างมาจากร่างกายของเขาออกมาเป็นเด็กคนหนึ่งที่มีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ก็นับว่าน่าดีใจ และตกใจมากเป็นพิเศษอยู่แล้ว ถึงแม้สังคมทั่วไปจะยอมรับว่าเป็นเรื่องปกติที่ชายคนหนึ่ง เมื่อถึงวัยที่ต้องสร้างครอบครัวจะต้องมีทายาทเพื่อสืบสกุล

หากแต่บางครั้งชายที่จะมารับบทเป็นพ่อไม่ได้ให้ความหมายของความเป็นพ่อตามสังคมในยุคทันสมัย แต่พวกเขากลับมีนิยามของตนเองที่แตกต่างออกไปว่าไม่ใช่ผู้ชายตามที่สังคมคาดหวัง พวกเขาเป็นเกย์ หรือชายที่รักชายด้วยกันนั้น เท่ากับว่าพวกเขากำลังท้าทายค่านิยมความเชื่อที่สังคมปลูกฝัง และสืบทอดกันมาอย่างยาวนานให้สั่นคลอนอยู่ไม่น้อย การที่พวกเขาจะดีใจ และตกใจ จึงเป็นเรื่องที่พิเศษกว่าปกติ เพราะพวกเขาจะถูกสังคมจัดกลุ่มให้เป็นคนชายขอบนอกกระแส ที่ยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร การเป็นตัวเองของพวกเขาอาจจะต้องได้รับการขัดเกลา หรือปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับสถานภาพที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ที่ต้องต่อสู้ต่อรองกับตนเอง และสังคมแวดล้อมต่าง ๆ

ซึ่งแน่นอนว่าพวกเขาเหล่านี้ได้ผ่านจุดนั้นมาพอสมควร เมื่อพวกเขามองย้อนกลับไปจะพบกับความภาคภูมิใจ ที่มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะสัมผัสถึงความรู้สึกของพวกเขาเหล่านั้นได้ การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการสื่อสารช่องทางหนึ่ง ที่จะเผยให้เห็นความภาคภูมิใจนี้ให้แพร่ขยาย

ออกไป ผ่านประสบการณ์ที่พวกเขาได้พบเจอกันมาแตกต่างหลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจในความแตกต่างเหล่านี้ให้ผู้คนในสังคมสมัยใหม่ได้เรียนรู้รับฟังอย่างเข้าใจต่อไป แน่นอนว่าเหตุการณ์หลังจากที่พวกเขาต้องกลายมาเป็นพ่อคนแล้วนั้น จะมีปัญหาอุปสรรคมากมายเพียงใดก็ตาม หรือมีเพียงเล็กน้อยในบางราย แต่ทุกรายที่ผ่านประสบการณ์เหล่านั้นมาต่างต้องทำหน้าที่ในบทบาทของความเป็นพ่อที่คล้ายคลึงกันไม่มากก็น้อย เพื่อที่จะปกป้องคุ้มครองลูกน้อยให้เจริญเติบโตไปเป็นสมาชิกในสังคมได้อย่างดีมีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวัง นั่นเอง

1.2 การปกป้องคุ้มครองลูก

การทำหน้าที่พ่ออีกหน้าที่หนึ่งที่สำคัญไม่แพ้การเลี้ยงดูให้อาหาร ให้ที่พักอาศัย ให้ยารักษาโรค ให้เครื่องนุ่งห่มตามปัจจัยพื้นฐานสี่ประการแล้ว นั้นคือ การปกป้องคุ้มครองลูกและสมาชิกในครอบครัวให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ และมีความมั่นคงในชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยสังคมจะเห็นบทบาทนี้จากผู้เป็นพ่อปฏิบัติต่อลูกที่กำลังเจริญเติบโตไปในทุกช่วงวัย จากอำนาจความรู้ของวัฒนธรรมประเพณีไทยที่ส่งต่อ ๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่น และแนวคิดเกี่ยวกับทุนนิยมที่พ่อต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพนั่นเอง ซึ่งการปกป้องคุ้มครองลูกมีหลากหลายรูปแบบตามแต่ละบุคคลจะให้ความหมาย และมีแนวทางเป็นของตนเอง โดยสามารถแยกออกเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ การปกป้องคุ้มครองลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ หรือการฟูมฟักลูกให้อยู่รอดปลอดภัยจนถึงกำหนดคลอดโดยไม่เกิดการแท้งลูก ทั้งที่จากการตั้งจะใจทำแท้ง และไม่ตั้งใจทำแท้ง การจัดสรรเวลาในการปกป้องคุ้มครองดูแลลูก ตั้งแต่แรกเกิดจนบรรลุนิติภาวะได้อย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างหลากหลาย ตลอดจนแหล่งที่มาของแรงบรรดาลใจในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้อยู่รอดปลอดภัยอย่างปกติสุข มีต้นแบบจากแหล่งเรียนรู้ใดบ้าง

1.2.1 การปกป้องคุ้มครองลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์

คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แต่ละรายถ่ายทอดเรื่องราวในการปกป้องคุ้มครองลูกของตนเองไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการปกป้องคุ้มครองลูกหลังจากลืมตาดูโลกมาสักระยะแล้ว นับว่าเป็นเรื่องปกติสามารถพบเห็นได้ทั่วไป แต่สำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายการปกป้องลูกให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ อาจเริ่มตั้งแต่ลูกยังอยู่ในครรภ์มารดาด้วยซ้ำ โดยเกย์กลุ่มนี้ต่างให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันถึงสาเหตุที่พวกเขาไม่ทำแท้ง รวมถึงในบางรายพวกเขาเคยคิดที่จะทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์ด้วยเหตุผลใด ในคำถามนี้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายอาจเคยได้ยินได้ฟังมาพอสมควรในระยะแรกที่ทราบว่าแม่ของลูกกำลังตั้งครรภ์ ซึ่งหลายรายไม่เห็นด้วยกับคำถามหรือคำแนะนำทำนองนี้ พวกเขาพอใจและเต็มใจที่จะไม่ทำแท้งและนับวันรอที่จะพบหน้าลูกของเขา แต่ก็มีไม่น้อยที่จำเป็นต้องทำแท้งเพื่อยุติปัญหาต่าง ๆ ร้อย

แปดพันประการที่จะตามมาในอนาคตสุดจะคาดเดา เรามาติดตามกันว่าเหตุใดพวกเขาเหล่านี้ถึงเลือกที่จะไม่ทำแท้ง หรือยุติการตั้งครรภ์ ในครั้งนั้น

1.2.1.1 การปกป้องคุ้มครอง เพราะอยากมีลูก

จากการสัมภาษณ์เหตุผลอันดับต้น ๆ คงหนีไม่พ้นเพราะว่าพวกเขาอยากจะมีลูก ซึ่งบางรายคาดหวังมาก่อนว่าเขาจะต้องมีลูกเป็นของตนเองให้ได้ภายหลังจากแต่งงานกับภรรยา ทั้งที่ตั้งใจแต่งงานถึงแม้จะรู้ว่าตนเองเป็นเกย์ไม่ชอบมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงก็ตาม หรือถูกบังคับแต่งงานจากแรงกดดันของครอบครัวของทั้งสองฝ่าย หรือเกิดจากความผิดพลาดไม่ได้ตั้งใจที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงจากหลากหลายสาเหตุ แต่ท้ายที่สุดพวกเขามีลูกได้ ตลอดจนความคิดความเชื่อเรื่องการมีทายาทไว้สืบสกุล หรือสืบทอดกิจการ ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล และมีลูกหลานไว้เลี้ยงดูยามแก่เฒ่า เมื่อคราวไร้เรี่ยวแรงทำมาหากิน หรือในยามเจ็บไข้ได้ป่วยต้องมีลูกหลานเป็นผู้ดูแลพยาบาลรักษา แม้กระทั้งเมื่อยามที่ต้องจากโลกนี้ไป ก็ต้องอาศัยสมาชิกในครอบครัวลูกหลานจัดการงานศพให้เป็นไปตามประเพณี วัฒนธรรม และพิธีทางศาสนาที่เคารพนับถือ ซึ่งเป็นชุดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ของสังคมไทยที่มีอิทธิพลส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ในบางพื้นที่ค่านิยมนี้ยังคงเข้มข้นมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคม

ถึงแม้ในบางสังคมเริ่มมีชุดความรู้ ความคิด ความเชื่อที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และเริ่มผ่อนคลายความจำเป็นที่จะต้องมีทายาทไว้เลี้ยงดูยามแก่ชราลงบ้างแล้ว เนื่องจากความทันสมัยของศาสตร์แต่ละแขนง ที่เปลี่ยนแปลงชีวิตผู้คนในสังคมให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น ผู้คนเข้าถึงการศึกษาที่ดี มีช่องทางการเรียนรู้หาข้อมูลเปิดโลกกว้างที่ทันสมัยมากขึ้น มีหน้าที่การงานที่ดี มีรายได้ที่เพียงพอต่อการยังชีพ มีสุขภาพที่ดี จากการมีเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยกระจายตัวอย่างทั่วถึงมากขึ้น สามารถมีชีวิตที่ยืนยาวมากขึ้น ส่งผลให้ประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนไปตามความทันสมัยที่เข้ามาทดแทนสิ่งเก่าที่ไม่สอดคล้องกับบริบทสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับประสบการณ์ของคุณต้อยที่ถูกครอบครัวปลูกฝังเรื่องการมีครอบครัวที่สมบูรณ์ มีทายาทไว้สืบสกุล และเลี้ยงดูยามที่เขาแก่ชรา *“อยากมีลูกตามที่ผู้ใหญ่แนะนำ เอาจริง ๆ มันคือวัฒนธรรมของคนในชุมชน ว่าผู้ชายที่โตได้วัยที่ต้องมีครอบครัวก็ต้องมี จะได้มีความรับผิดชอบ บงบอกว่า โตเป็นผู้ใหญ่ แก่ตัวไปจะได้สบายมีลูกหลานคอยดูแลพัดวี”* หลายรายพวกเขาอยากมีลูกเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จากสาเหตุใด ๆ ก็ตาม ซึ่งเป็นเรื่องที่มนุษย์ทุกคนสามารถที่จะมีความรู้สึกอยากจะมีลูกได้ ไม่ใช่เรื่องแปลก แต่การเลี้ยงดูจนเติบใหญ่ต่างหากคือประเด็นสำคัญ เพราะกว่าเด็กคนหนึ่งจะเจริญเติบโตจนบรรลุนิติภาวะสามารถดูแลตนเองได้นั้น ต้องใช้ทรัพยากร ร่วมถึงกำลังกายกำลังใจเป็นอย่างมาก เพื่อกล่อม

เกลาให้ลูกของพวกเขาเติมโตไปอย่างดีมีคุณภาพ ตามที่สังคมคาดหวัง ถึงแม้ว่าจะต้องลงสนามแข่งขัน เพื่อช่วงชิงเอาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ นำมาซึ่งความอยู่ดีกินดี และโอกาสแข่งขันในอนาคตของสมาชิกในครอบครัวทุกคนต่อไป ตามกระแสทุนนิยมที่ควบคุมสังคมเป็นวัฏจักรสืบไปนั่นเอง

1.2.1.2 การปกป้องคุ้มครอง เพราะต้องการแสดงความรับผิดชอบ

การตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์มีหลากหลายสาเหตุ คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายบอกกับเราว่าพวกเขาต้องรับผิดชอบลูกที่เกิดมา ถึงแม้ว่าจะเกิดจากความไม่ตั้งใจก็ตาม ในบางรายที่ทำแท้งเพื่อตัดปัญหาที่จะตามมาอีกมากมายในอนาคต จากการไม่พร้อมของทั้งพ่อและแม่ที่เป็นเยาวชน วัยรุ่นวัยเรียน ยังไม่มีความสามารถในการเลี้ยงดูลูก อีกทั้งครอบครัวไม่สนับสนุนให้มีลูกจากความไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้าน แต่มีไม่น้อยที่เลือกไม่ทำแท้งเพราะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่พวกเขาได้ก่อขึ้น พวกเขาเลือกที่จะเก็บลูกเอาไว้ให้เจริญเติบโตต่อไปตามครรลอง หรือเกิดจากการกลัวผิดบาปตามความเชื่อทางศาสนา หรือบางรายให้เหตุผลว่าเด็กไม่ได้ทำผิดอะไร ทำไมเด็กจึงต้องได้รับโทษเช่นนั้น หรือบางรายถูกสังคมกดดันบีบคั้นให้ต้องรับผิดชอบ บางครอบครัวเป็นผู้มีชื่อเสียงในสังคม มีชาติตระกูลที่ดี เพื่อรักษาชื่อเสียงเกียรติยศของครอบครัวไม่ให้มัวหมอง

การยอมรับเด็กที่เกิดมาจากความไม่ตั้งใจจึงเป็นทางเลือกสุดท้าย หรือบางครอบครัวมีความต้องการทายาทไว้สืบสกุล หรือสืบสอดกิจการ การรับผิดชอบลูกหลานที่เกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจนี้จึงสมประโยชน์กันทุกฝ่าย ได้ทำตามประเพณีวัฒนธรรมของไทย และได้ช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตไปเป็นแรงงานเข้าสู่สังคมแบบทุนนิยมต่อไป การไม่ทำแท้งและเลือกที่จะเลี้ยงดูรับผิดชอบลูกที่เกิดมาจึงสมเหตุสมผลแล้ว สังคมพร้อมให้โอกาสคนเหล่านี้ ที่อย่างน้อยพวกเขายังมีความรับผิดชอบอยู่บ้าง ไม่ทอดทิ้งให้เป็นภาระสังคม สอดคล้องกับเรื่องราวของคุณต่อที่เขาต้องแสดงความรับผิดชอบผลจากการกระทำ ประกอบกับถูกครอบครัวสั่งห้ามเด็ดขาด *“แม่ไม่ให้ทำ เพราะเอาเรื่องนี้ไปปรึกษาพ่อกับแม่ แม่ห้ามเด็ดขาดเลย เพราะเด็กเขาไม่รู้เรื่อง แม่ต้องยื่นมือเข้ามาช่วยดูแลกำกับ แม่ของลูกเรื่องการดูแลลูกในท้องทั้งหมด”* ความรับผิดชอบ ถือว่าเป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่สังคมพยายามปลูกฝังให้ผู้คนในสังคมทุกเพศวัยต้องมี จึงไม่แปลกที่พวกเขาจะต้องมีคุณธรรมข้อนี้ และไม่ถูกสังคมตีตราให้อับอายไร้ที่ยืนในสังคม ว่าเป็นคนไม่เอาไหนไร้ความรับผิดชอบ หรือในความเชื่อทางศาสนาพุทธหากทำแท้งบาปกรรมนี้จะติดตัวไปทำให้ไม่เจริญรุ่งเรืองในชาตินี้ถึงภพชาติหน้า และในบางรายที่ตัดสินใจไปทำแท้งอาจเกิดการผิดพลาดจนถึงแก่ชีวิต และยังผิดกฎหมายอีกด้วย

1.2.1.3 เคยคิดจะให้ฝ่ายหญิงยุติการตั้งครรภ์ แต่สุดท้ายต้องล้มเลิกความคิดไป

การที่จะมีบางรายเคยคิดที่จะยุติการตั้งครรภ์ หรือทำแท้ง ไม่ใช่เรื่องแปลกในสังคมสมัยใหม่ เพราะสภาพสังคมที่ต้องแก่งแย่งแข่งขันกันสูงทำให้พวกเขาต้องหยุดคิดถึงโอกาสที่จะอยู่รอดปลอดภัย และประสบความสำเร็จในชีวิตจึงเป็นสิ่งที่ไม่เกินความคาดหมาย เพราะหากเขาต้องลงสนานแข่งขันในระบบทุนนิยมทั้งที่รู้ว่าตนเองไม่มีความพร้อม พวกเขาอาจแพ้พ่ายตั้งแต่ยังไม่ลงแข่งก็เป็นได้ อีกทั้งการที่จะเลี้ยงดูลูกสักหนึ่งคนในสังคมที่ค่าครองชีพสูงขึ้นตามการพัฒนาของเศรษฐกิจภายในประเทศ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลยกับครอบครัวที่ยังไม่มีความพร้อม บางรายอยู่ในวัยเรียน ขาดวุฒิภาวะ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการเลี้ยงดูลูก ที่สำคัญคือขาดทุนทรัพย์ บางรายยังไม่มีความพร้อมหลาย ๆ ด้าน ทั้งการงาน การเงิน รวมถึงเวลาที่จะต้องใช้ในการเลี้ยงดูลูกที่เกิดมา

การที่จะขอความช่วยเหลือจากครอบครัว บางครอบครัวขาดความพร้อมเป็นอย่างมาก บางครอบครัวเป็นครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่น มีพ่อหรือแม่เพียงฝ่ายเดียว ไร้เครือญาติที่จะช่วยเหลือดูแลยามจำเป็นอีกด้วย การที่พวกเขาบางรายมีความคิดที่จะทำแท้งหรือยุติการตั้งครรภ์จึงเป็นทางออกที่จำเป็นสำหรับพวกเขา และตัดปัญหาที่เด็กจะเกิดมาพบกับความไม่พร้อมทั้งการเลี้ยงดูที่ดีมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ การทำแท้งจึงเป็นทางเลือก แต่สำหรับในผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ พวกเขาเลือกที่จะไม่ทำแท้ง ถึงแม้พวกเขาจะจินตนาการได้ว่า ความยากลำบากในการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขา หนทางไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ แต่เพราะองค์ประกอบหลายอย่างทำให้พวกเขายกเลิกความคิดที่จะทำแท้ง หรือไม่ยุติการตั้งครรภ์ โดยคุณติ๊กเล่าว่า *“ตอนแรกก็มีแวบเข้ามาเหมือนกันครับ เพราะว่าท้องตอนเรียนจบใหม่ ๆ งานก็ยังไม่ได้ทำเป็นเรื่องเป็นราว แต่ได้ปรึกษากับพ่อแม่ของทั้งสองฝ่าย ก็เลยได้แต่งงานกันครับ”* ถึงแม้พวกเขาจะเคยมีความคิดที่จะทำแท้งเพื่อยุติปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามในอนาคตลง แต่นั่นไม่ใช่ปัญหา เพราะสุดท้ายพวกเขายินดีที่ปกป้องคุ้มครอง และยอมรับที่จะเลี้ยงลูกของพวกเขาให้เติมใหญ่ตามครรลองที่สมควรจะเป็น นับว่าพวกเขาคิดถูกที่ยังเก็บลูกของพวกเขาไว้ และเลี้ยงดูลูกจนเจริญเติบโตมาอย่างมีคุณภาพ เมื่อพวกเขามองย้อนกลับไปจะพบกับรอยยิ้ม และความภาคภูมิใจในตัวเอง และในตัวลูกของพวกเขามาก ที่ฝันฝ่าช่วงวิกฤตเหล่านั้นมาจนได้

ดังนั้น การที่พวกเขาเหล่านี้จะยังคงเก็บลูกเอาไว้ ตัดสินใจไม่ยุติการตั้งครรภ์ด้วยสาเหตุใดก็ตาม นับว่าเป็นการปกป้องคุ้มครองลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ให้สามารถออกมาลืมตาดูโลกได้อย่างที่สมควรจะเป็น เผยให้สังคมได้เห็นระดับคุณค่าภายในจิตใจของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนดีมีคุณธรรม ตามคุณสมบัติการเป็นคนดีในสังคม

สมัยใหม่ แม้ว่าพวกเขาจะรู้ดีว่าการรับผิดชอบในครั้งนี้จะเปลี่ยนชีวิตของเขาไปตลอดกาลก็ตาม เพราะหนทางข้างหน้าอาจต้องพบเจอกับความยากลำบากในการเลี้ยงดูลูกก็ตามพวกเขาก็ยังคงยินดีรับผิดชอบเลี้ยงดูลูกของพวกเขาต่อไป หรือบางรายอาจไม่เข้าใจและมองเห็นถึงอุปสรรคนี้อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพราะยังขาดประสบการณ์วุฒิภาวะ และสถานะทางสังคมที่ยังไม่ได้รับการยอมรับเนื่องจากวัยวุฒิยังน้อยในการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย แต่เนื่องจากมีครอบครัวคอยให้การสนับสนุนอยู่ไม่ห่าง จึงทำให้พวกเขากล้าที่จะออกมาปกป้องคุ้มครองลูก ๆ ของพวกเขา เนื่องจากในการทำหน้าที่พ่อคนไม่ใช่เรื่องง่าย ถึงแม้จะมีพ่อแม่ลูกครบสมบูรณ์ตามค่านิยมแล้วก็ตาม พวกเขายังต้องเสียสละ และทุ่มเทสรรพกำลังทุกอย่างเพื่อให้ลูก ๆ เจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ และในบทบาทพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่มีความซับซ้อนจนบางครั้งสังคมไม่เข้าใจ และอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา จากความไม่เข้าใจในความหลากหลายทางเพศของผู้คนในสังคม ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวมีความลื่นไหลทางเพศอยู่อย่างไม่หยุดนิ่งในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้

1.2.2 การบริหารจัดการตนเอง เพื่อการปกป้องดูแลลูกได้อย่างเหมาะสม

ปัญหาที่พบบ่อย ๆ ในกลุ่มครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ปัญหาหนึ่งคือ การจัดสรรเวลาส่วนตัว กับเวลาในการอบรมเลี้ยงดู และปกป้องลูกจากเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์อย่างไร เพราะโดยลักษณะนิสัยของคุณพ่อที่เป็นเกย์จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์ มีความหลากหลายและมีสีสัน แตกต่างจากชายหญิงรักต่างเพศพอสมควร การแบ่งเวลาในการใช้ชีวิต การทำงาน การปกป้องดูแลลูกหรือหน้าที่อื่น ๆ ออกจากกันเพื่อการจัดการชีวิตที่มีประสิทธิภาพ บางรายอาจบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบระเบียบ และมีบางรายเลือกที่จะไม่จัดสรรปันส่วนเวลาให้ชัดเจน แต่เลือกที่จะผสมกลมกลืนไปกับการใช้ชีวิตในแต่ละหน้าที่อย่างลงตัวตามแบบฉบับของแต่ละราย เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ผลจากอิทธิพลของแนวคิดเศรษฐกิจในระบบทุนนิยม และความคิดความเชื่อของวัฒนธรรมสังคมไทย จึงต้องใช้การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเข้ามาจัดการให้ลงตัวตามความเหมาะสมของแต่ละครอบครัวนั่นเอง

1.2.2.1 การปกป้องดูแลลูกได้อย่างเหมาะสมลงตัว

คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ส่วนใหญ่เล่าเป็นเสียงเดียวกันว่า พวกเขาสามารถบริหารจัดการเวลา แยกแยะ และแบ่งได้ บางหลายอาจจะมากน้อยแตกต่างกัน แรก ๆ อาจมีการสับสนบ้าง แต่เมื่อผ่านไปสักพักพวกเขาก็เริ่มปรับตัวได้ เพราะต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ ถึงแม้เวลาส่วนตัวจะลดน้อยลง แต่พวกเขาก็เต็มใจ เพราะการเลี้ยงลูกได้ใช้เวลากับลูกมันคุ้มค่า และมีความสุขมาก ถึงจะลำบากอดหลับอดนอนไม่ได้ออกไปเที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ เหมือน

ก่อนก็ตาม บางรายต้องทำงานตอนกลางวัน หลังเลิกงานถึงจะมีเวลาอยู่กับครอบครัว บางรายในบางช่วงที่ทำงานก็ต้องฝากเนอสเซอรี่เลี้ยงดูแทน หรือจ้างพี่เลี้ยงช่วยดูแลแทนในบางครั้งที่ต้องไปจัดการธุระต่าง ๆ ดังเช่นคุณต้อยด้วยก็ไม่ต่างกัน *“ก็ต้องแบ่งให้ได้ เพราะเราต้องทำงานหาเงินมาจุนเจือครอบครัวอยู่ ลูก ๆ กำลังโต ต้องใช้จ่ายเยอะ โชคดีที่ผมรับราชการมีรายได้แน่นอนในแต่ละเดือน และมีสวัสดิการในบางอย่างก็ช่วยแบ่งเบาไปได้เยอะพอสมควร”* สอดคล้องกับอีกหลายคุณพ่อที่ต้องพยายามแบ่งเวลาให้เป็นระบบ เพราะต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว บางรายเป็นเสาหลักของครอบครัวมีรายได้เพียงคนเดียว จะขาดตกบกพร่องไม่ได้เลย นั่นหมายถึงชีวิตจะรวน สับสน จับต้นชนปลายได้ยาก และทำให้พวกเขาพบกับปัญหาอื่น ๆ ที่จะตามมาได้

1.2.2.2 การปกป้องดูแลลูกได้อย่างเป็นระบบ ตามแบบฉบับตนเอง

คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายที่บอกกับเราว่าเขาต้องเพิ่มความสามารถในการแบ่งสรรปันส่วนเวลาส่วนตัวออกจากการเลี้ยงดูลูกให้ได้ เพราะปัญหาหรือความต้องการของลูกและครอบครัว ตลอดจนหน้าที่การงานต่าง ๆ มีไม่เป็นเวลา ไม่เป็นระบบ พวกเขาจึงเลือกที่จะเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยอาจไม่แยกประเภท ว่าเวลาไหนควรเป็นของลูก ของตัวเอง ของสังคมรอบข้าง หรือที่ทำงาน โดยเฉพาะช่วงที่ลูกอยู่ในวัยทารกที่ต้องการความเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยช่วงแรก ๆ หลายรายเล่าว่าพวกเขาแบ่งเวลาลำบากมากครับ เพราะเด็ก ๆ ตื่นบ่อยหิวบ่อย จนกว่าลูก ๆ จะเข้าโรงเรียนประถมและพูดคุยรู้เรื่อง จึงพอที่จะบริหารเวลาไปทำงาน ทำภารกิจส่วนตัวอื่น ๆ ได้สะดวกมากขึ้น หลายรายก็แสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ สลับ ๆ ปน ๆ กันไป เพราะบางครั้งแบ่งแยกชัดเจนมากไม่ได้ เว้นแต่เมื่อมีธุระจำเป็นจึงต้องใช้บริการพี่เลี้ยงชั่วคราว จนกว่าลูก ๆ จะโตและอยู่คนเดียวได้ และพวกเขาจะต้องบริหารจัดการกิจธุระให้เสร็จเรียบร้อยโดยไว ไม่ให้ข้ามวันข้ามคืน และระหว่างวันพวกเขาก็จะเตรียมอาหารการกินต่าง ๆ ไว้ให้ ตามความต้องการของลูก ๆ ซึ่งลูกชายและลูกสาว อาจมีความต้องการและความละเอียดอ่อนแตกต่างกัน *“ผมคิดว่าเด็กผู้ชายเลี้ยงง่ายกว่าเด็กผู้หญิงนะครับ บางครั้งก็ฝากเพื่อนบ้านที่เขามีลูกวัยใกล้เคียงกันให้ช่วยดูให้หน่อย หากต้องออกไปทำภาระกิจต่าง ๆ ให้เขาได้เล่นกันเองกะเพื่อน ๆ จะระวังแต่เรื่องเล่นซน ให้คนอื่นเดือดร้อน รึได้รับบาดเจ็บอะไรบ้าง ที่ต้องลุ้นในแต่ละครั้งที่ต้องแยกกันอยู่ แยกไปทำธุระอะไรแบบนี้”* คุณตุ๊ก กล่าว

การเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการอาจจะเป็นทางออกที่ดีของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่ยังสับสนในการดูแลลูกอยู่ โดยเฉพาะช่วงที่ลูกอยู่ในวัยทารก เพราะลูก ๆ ยังต้องการการเอาใจใส่ดูแลปกป้องอย่างใกล้ชิด แตกต่างจากลูก ๆ ที่โตพอที่จะบริหารจัดการชีวิตตัวเองได้บ้างแล้ว หากการดำรงชีวิตในแต่ละวันของพวกเขาไม่มีผลเสียหาย

กระทบกับการใช้ชีวิตผู้อื่นแล้ว การไม่แบ่งเวลาเป็นสัดส่วนชัดเจนก็คงเป็นสิทธิที่พวกเขาพึงกระทำได้ด้วยความสมัครใจ ตราบใดที่ไม่กระทบกับวิถีชีวิตของพวกเขาให้เสียการควบคุม เช่น พบปัญหาทางการเงินหากต้องหยุดงานนานหลายวันในบางราย เป็นต้น

1.2.2.3 การปกป้องคุ้มครองลูกแบบมีความยืดหยุ่นสูง

สำหรับบางรายด้วยรูปแบบการใช้ชีวิต และการทำงานอาจส่งเสริมให้พวกเขาไม่มีความจำเป็นในการแบ่งสรรเวลาให้เป็นสัดส่วนที่แน่นอนตายตัว เนื่องจากลักษณะการทำงาน หรือการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงวัน ไม่มีความแน่นอนตายตัว งานและการใช้ชีวิตผสมกลมกลืนไปด้วยกันได้ ดังเช่นคุณแต้มเปิดเผยว่า *"ก็ไม่ได้แบ่งอะไรนะ ปกติก็ทำงานอยู่บ้านขายของแล้วก็เลี้ยงลูกไปด้วย เสาร์อาทิตย์หรือวันหยุด หลังเลิกเรียนลูกก็จะอยู่กับผม เวลาไปโรงเรียนเมื่อก่อนก็มีคนไปส่งแทนตลอด ตอนนี้ก็ไปกลับเองได้แล้วเขามีเพื่อน ๆ วัยเดียวกันบ้านใกล้กันด้วย"* มีความสอดคล้องกับบางรายที่ต้องมีการปะปนกันของเวลาเลี้ยงดูลูกกับการทำงาน หรือธุระกิจอื่น ๆ เพราะต้องทำงานไม่เป็นเวลา แต่สามารถเลี้ยงดูลูกได้ ตามความเหมาะสมในแต่ละวัน ข้อดีข้อเสียอาจมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกันบ้าง ตามบริบททางสังคมแวดล้อมของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แต่ละคน รูปแบบการใช้ชีวิตของแต่ละคุณพ่อมีความแตกต่างกันส่งผลให้การบริหารจัดการเวลามีความแตกต่างกันไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่การงาน การดูแลเลี้ยงดูลูก ชีวิตส่วนตัวถูกหลอมรวมเป็นเนื้อเดียวกันอย่างลงตัวจนไม่รู้สึกถึงความแตกต่าง ให้ต้องแบ่งแยกออกเป็นสัดส่วนเหมือนกับคุณพ่อรายอื่น ๆ

ถึงแม้จะมีความหลากหลายในแนวทางการบริหารจัดการเวลาให้เหมาะสมกับความต้องการในชีวิตของแต่ละราย เพราะไม่มีกรอบบังคับว่าต้องเป็นเช่นไร แบบไหนจะดีถูกต้องเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล อยู่ที่ความสมัครใจนั่นเอง แต่มีสิ่งหนึ่งที่พวกเขามีเหมือนกันคือ เวลาที่ต้องทุ่มเทให้กับลูก ๆ ของพวกเขาวัยกำลังเติบโตที่ต้องการการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษ เพื่อการเจริญเติบโตอย่างดีมีคุณภาพสู่การขับเคลื่อนสังคมแบบทุนนิยมเป็นวัฏจักรต่อไปในอนาคต หากการบริหารจัดการชีวิตไม่ให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมาได้ รูปแบบชีวิตที่หลากหลายจึงมีความเหมาะสมกับแต่ละบุคคล ที่มีความแตกต่างกันได้ โดยมีความอิสระไม่ติดกรอบของกันและกันนั่นเอง

1.2.3 แรงบรรดาลใจในการทำหน้าที่ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หลายรายต้องพึ่งพาเครือญาติ เช่น พ่อแม่พี่น้อง ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูลูกมาก่อน คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำในการทำหน้าที่เลี้ยงลูกในแต่ละบริบท ตามแต่ละปัญหาที่เกิดขึ้น นอกเหนือจากการทำหน้าที่กิจวัตรประจำวัน หรือผู้เชี่ยวชาญในการช่วยสอนวิธีการ ตลอดจนเทคนิคการดูแลเลี้ยงดูลูก บางรายเครือ

ญาติไม่สะดวกในการช่วยเหลือแนะนำ พวกเขามักจะปรึกษาพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น หมอ พยาบาล จากสถานพยาบาล ครู พี่เลี้ยงเด็ก จากสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือสถานศึกษา วิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตามช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานะทางการเงิน และความสะดวกของแต่ละครอบครัว โดยมีบางรายที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัวในการเลี้ยงดูลูกเองเพียงลำพัง ที่เคยมีประสบการณ์จากการเลี้ยงน้อง ๆ หรือหลาน ๆ เมื่อครั้งยังไม่มีลูกเป็นของตนเอง และเกิดการเรียนรู้สะสมประสบการณ์จนมีเทคนิควิธีในการดูแลแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กับลูก ๆ ของพวกเขาได้ ซึ่งมีความแตกต่างกัน และน่าสนใจมาก

1.2.3.1 แรงบรรดาลใจที่เกิดจากคนในครอบครัว เครือญาติใกล้ชิด และสื่อต่าง ๆ

การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะเกิดความพยายามในการทำทุกวิถีทางในการเลี้ยงดูลูกให้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพได้นั้น พวกเขาต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ มากมาย ตลอดจนกำลังกายกำลังใจ และแรงบรรดาลใจอย่างมาก ซึ่งที่มาของแรงบรรดาลใจในการปกป้องคุ้มครองลูกมีที่มาแตกต่างกัน หลายรายเกิดจากผู้มีประสบการณ์ใกล้ชิด ครอบครัว เครือญาติ หรือผู้คนในสังคมแวดล้อม ตามความเชื่อทางสังคมแวดล้อมนั้น ๆ นับว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดี เพราะเป็นการพัฒนาทักษะการปกป้องคุ้มครองลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่ใฝ่รู้และพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติ เนื่องจากการเลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จได้ ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกรายจะทำได้ จากประสบการณ์ของหลายรายถ่ายทอดให้เราทราบว่าแรงบรรดาลใจเกิดจากลูกของพวกเขาเอง เพราะลูกคือแก้วตาดวงใจของพวกเขาที่ทำทุกอย่างก็เพื่อลูก ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำเช่นนั้นเพื่อใคร บางครั้งพวกเขาอยากจะเลี้ยงลูกให้ได้ดีตามแบบในสื่อต่าง ๆ ที่พวกเขาพบเห็น แต่เพราะมีข้อจำกัดต่าง ๆ

บางรายต้องออกจากงานมาทำงานอิสระรับจ้างทั่วไป เพื่อที่จะสามารถจัดสรรเวลาเลี้ยงดูลูกและทำงานได้คล่องตัวมากกว่าทำงานประจำ เพราะพวกเขามีแรงบรรดาลใจอยากทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้ดีเหมือนในสื่อต่าง ๆ จากตัวอย่างที่เคยพบเห็นและเคยรับรู้มา แต่ส่วนใหญ่มีแรงบรรดาลใจจากลูก พวกเขาอยากเห็นอนาคตของลูกเติบโตไปเป็นคนดีคนเก่งมีอนาคตที่สดใส บางรายไม่อยากให้ลูกเกิดมามีชะตาชีวิตที่ย่ำแย่ หรือเหมือนกับพวกตน พวกเขาจึงต้องพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกได้รับสิ่งที่ดีที่สุด เพื่อโอกาสที่ดีที่สุดในการแข่งขันในระบบทุนนิยม เมื่อลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตไปเข้าสู่สังคมที่มีการแข่งขันสูงขึ้นในอนาคต พวกเขาจึงให้ความสำคัญกับลูก ๆ มาก่อนเป็นอันดับแรกเสมอ โดยคุณตุ๊กเล่าว่าเขามีแบบอย่างที่ดีจากพ่อและแม่ของเขา *“ก็คงจากพ่อกับแม่มั้งครับ ในการเลี้ยงลูกของผม เพราะก่อนที่พ่อจะเสีย พ่อเหมือนฮี*

โร่ของผมเลย ทำหน้าที่ได้ดีมาก จนพ่อจากไป ก็มีแม่ทำหน้าที่แทนเองทั้งหมด แม่จึงเป็นไอดอลของผม ไม่ว่าปัญหาจะมารูปแบบใด แม่จะจัดการได้หมด แรก ๆ ผมก็ได้แม่นี่แหละแนะนำในการเลี้ยงลูก ๆ หลัง ๆ ก็เรียนรู้เอง จนคิดว่าจัดการได้โดยไม่ต้องโทรไปหาแม่เพื่อสอบถามวิธีการจัดการปัญหาต่าง ๆ แล้วครับ" ซึ่งสอดคล้องกับหลาย ๆ ราย การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เกิดแรงบรรดาลใจ และได้เรียนรู้เทคนิควิธีการเลี้ยงดูลูก จากผู้มีประสบการณ์แวดล้อมใกล้ชิด หรือครอบครัว และเครือญาติ รวมทั้งจากช่องทางสื่อสารอื่น ๆ ที่พวกเขาสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกนั้น นับว่าเป็นช่องทางการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้สามารถทำหน้าที่พ่อได้อย่างดีเยี่ยม โดยมีแนวทาง หรือวิธีการผ่านการลองผิดลองถูก และส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นมาอย่างยาวนานต่อเนื่อง หรือบางครั้งความรู้เทคนิควิทยาการสมัยใหม่ จากแวดวงวิชาการทางการแพทย์ หรืออื่น ๆ ก็มีส่วนในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของลูก ๆ ในทุก ๆ ด้าน ของพวกเขาได้อย่างดียิ่ง

1.2.3.2 ไม่ระบุแหล่งที่มาของบรรดาลใจที่ชัดเจน

การที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย บอกกับเราว่าเขาไม่มีแรงบรรดาลใจในการเลี้ยงลูกของพวกเขา จากภายนอกเลย ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวใกล้ชิด เครือญาติ ผู้เชี่ยวชาญ หรือช่องทางการสื่อสารในแบบต่าง ๆ เลย ทุกอย่างเกิดจากการลงมือปฏิบัติ ลองผิดลองถูกเองทั้งสิ้น จนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์โดยเฉพาะ แต่ในบางรายก็พบว่าเป็นการผสมผสานกันโดยไม่รู้ตัว แบบครูพักลักจำ ซึ่งทั้งหมดล้วนน่าสนใจ และควรค่าแก่การเรียนรู้เป็นอย่างมาก โดยจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่บอกกับเราว่าพวกเขาไม่มีแรงบันดาลใจจากที่ใด หากจะมีก็คงเป็นหน้าของลูก ที่พวกเขาต้องเลี้ยงดูอย่างดีที่สุด อีกทั้งยังเป็นกำลังกายและพลังใจในการต่อสู้ทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัวให้พวกเขาได้ก้าวผ่าน และมีพลังในการทำงานหาเงินมาเลี้ยงดูลูกจนกว่าจะเรียนจบมีงานทำ ตามความคาดหวังของสังคมสมัยใหม่ เวลาเห็นหน้าลูกแล้วพวกเขามีความหวังและกำลังใจในการทำหน้าที่ทุกอย่างให้ผ่านไปได้ด้วยดี เพื่อพวกเขาจะมีชีวิตอยู่เห็นความสำเร็จของลูก

นั่นคือที่สุดของพวกเขา หรือบางรายอาจได้แรงบันดาลใจบางส่วนจากคุณแม่ของพวกเขา ที่ดูแลพวกเขามาตั้งแต่เล็กจนโต และพวกเขาก็ซึมซับแนวทางการเลี้ยงดูมาโดยอัตโนมัติ นับว่าเป็นชีวอำนาจอีกอย่างหนึ่ง บางรายบอกกับเราว่าเลี้ยงดูไปตามสัญชาตญาณของพวกเขา สอบถามคนรอบข้างบ้างตามโอกาส ประกอบกับลูก ๆ ของพวกเขาเป็นเด็กดีว่านอนสอนง่าย ไม่ค่อยสร้างปัญหาให้เท่าใดนัก หรือหากมีปัญหาก็แก้ไขตามสถานการณ์เฉพาะหน้าไปตามแต่เรื่องที่พบเจอ บางรายบอกกับเราว่าไม่มีแรงบรรดาลใจจากที่ใด มีเพียงแค่ความตั้งใจของพวกเขาเอง พวกเขาต้องผ่านมันไปให้ได้ ด้วยวิธีการของตนเอง หรือจากญาติพี่

น้องที่ช่วยแนะนำช่วยเหลือ แล้วทุกอย่างก็จะผ่านไปได้ พวกเขารู้แต่เพียงว่าอยากให้ลูก ๆ เติบโตไปเป็นคนดีของสังคมไม่สร้างปัญหาให้คนรอบข้าง เท่านี้พวกเขาก็พอใจแล้ว พวกเขาก็แค่ทำตามหน้าที่บทบาทที่ได้รับ คือความเป็นพ่อ มันไม่จำเป็นต้องมีแรงบันดาลใจก็ได้ เพียงแค่พวกเขาทำตามหน้าที่ของตนเองที่รับผิดชอบอยู่ มันก็จะพาพวกเขาไปยังจุดหมายของมันเอง สอดคล้องกับเรื่องราวของคุณต๋อม *“เราไม่เคยคิดว่าจะกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยว แต่พอมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวแล้ว สิ่งสำคัญที่เราต้องทำนั่นคือความรับผิดชอบที่เราต้องทำหน้าที่พ่อ มันอาจจะไม่ใช่แรงบรรดาลใจ แต่มันคือหน้าที่”* หรือในบางรายโชคดีหน่อยนอกจากจะมีผู้ช่วยดูแลหลายคนแล้ว ยังมีผู้ช่วยบอก ช่วยทำ จากคนในครอบครัว เขาจึงไม่รู้สึกว่าต้องใช้แรงบันดาลใจมากมายขนาดนั้น ทำทุกวันให้ดี มีความสุข ไม่กดดัน มีปัญหาก็แก้ไปตามวาระและโอกาสเท่านั้น แล้วกาลเวลาจะช่วยสะสมประสบการณ์ ความรู้และเทคนิควิธี ตลอดจนรู้จักตัวตนและความต้องการที่แท้จริงของทั้งลูก และพ่อ หลอมรวมเป็นครอบครัวเดียวกันที่มีอัตลักษณ์เฉพาะครอบครัว หากพวกเขามีจิตใจบริสุทธิ์ คิดและทำแต่สิ่งดีงาม ครอบครัวก็จะพบแต่สิ่งดีงามตามที่ครอบครัว และสังคมคาดหวังนั่นเอง

จากผู้ให้ข้อมูลข้างต้นที่เปิดเผยกับผู้วิจัยว่าไม่ได้รับบรรดาลใจจากภายนอกอย่างเด่นชัดเท่าใดนัก เนื่องจากพวกเขาให้เหตุผลไปในทิศทางเดียวกันว่า มันคือหน้าที่ ๆ พวกเขาต้องทำไปตามสัญชาตญาณ ตามความต้องการของลูกเป็นสำคัญ ในฐานะที่พวกเขาเป็นพ่อจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าพวกเขาต้องทำตามความต้องการของลูก และตามความคาดหวังของสังคม ที่กำหนดให้พ่อต้องทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับ ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงดูให้ลูกได้กินอิ่มนอนหลับตามความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ คือปัจจัยสี่ ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากความต้องการพื้นฐานเหล่านี้แล้ว พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างพวกเขาต่างบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า พวกเขามีความตั้งใจเป็นอย่างมากในการทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มกำลังสามารถ เพื่อที่ลูกจะเจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ ตามที่สังคมคาดหวัง

การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทำหน้าที่เป็นคุณพ่อตามแบบฉบับของตนเอง โดยการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ทั้งที่เป็นคนในครอบครัว และเครือญาติ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อนำมาเป็นแบบอย่าง และเป็นพลังขับเคลื่อนให้ทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มความสามารถ เกิดแรงบรรดาลใจให้กับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้ ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่ผ่านการลองผิดลองถูกมาก่อนล่วงหน้าอย่างโชกโชน จนทำให้เทคนิควิธีนั้น ๆ มีความแม่นยำเหมาะสมอย่างมากสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขา หรือแม้กระทั่งกลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่บอกกับเราว่าพวกเขาไม่มีแรงบรรดาลใจจากภายนอกเลย ทุกสิ่ง

เกิดจากความตั้งใจจริงของพวกเขา ที่ไม่อาจปฏิเสธจากความรับผิดชอบได้ โดยทั้งสิ้นล้วนเกิดจากความมุ่งมั่นตั้งใจทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความหวังว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะเจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ถึงแม้หนทางจะยากลำบากสักเพียงใดในการสร้างการยอมรับในความสามารถสำหรับการเลี้ยงดูลูก ด้วยชุดความรู้ของความเป็นพ่อที่สังคมกระแสหลักสร้างกรอบไว้ จนบางรายขาดโอกาสในการพิสูจน์ตัวตน ไม่มีโอกาสในการทำหน้าที่พ่อตามแบบฉบับของพวกเขา แต่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้ก็ไม่ละทิ้งความพยายามในการทำหน้าที่พ่อตามสัญชาตญาณความเป็นพ่อในแบบฉบับของพวกเขาไป ถึงแม้ว่าการกระทำหรือแนวทางในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาจะแตกต่างหลากหลายออกไปจากประเพณีวัฒนธรรมเดิมของสังคมที่สร้างเป็นมาตรฐานไว้บ้างก็ตาม จากแนวทางนี้ที่พวกเขาเลือกที่จะลงมือปฏิบัติในการเลี้ยงดูลูกในแบบฉบับของพวกเขา เผยออกสู่สังคมให้ได้เห็นถึงศักยภาพ และมีผลงานเชิงประจักษ์ อาจก่อเกิดเป็นแรงบรรดาลใจ ที่ส่งต่อไปยังครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวประเภทอื่น ๆ ให้ดำเนินรอยตามได้อีกต่อหนึ่งเช่นกัน กลายเป็นพลังอำนาจที่ซึมลึกลงในจิตใต้สำนึกของสมาชิกในสังคมรายอื่น ๆ ต่อไป

ดังนั้น การปกป้องคุ้มครองลูก จึงเป็นการทำหน้าที่พ่อที่สำคัญ เพื่อการปกป้องคุ้มครองลูกและสมาชิกในครอบครัวให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ และมั่นคงในชีวิต โดยสังคมจะเห็นบทบาทนี้จากผู้เป็นพ่อปฏิบัติต่อลูกที่กำลังเจริญเติบโตไปในทุกช่วงวัย โดยการปกป้องคุ้มครองลูกมีหลากหลายรูปแบบตามแต่ละบุคคลจะให้ความหมาย จากการศึกษาสามารถแยกออกได้ดังนี้ การปกป้องคุ้มครองบุตรตั้งแต่อยู่ในครรภ์ คือการตัดสินใจไม่ยุติการตั้งครรภ์ และมุ่งมั่นตั้งใจทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มความสามารถ เพราะพวกเขาอยากมีลูก ถึงแม้ตนเองจะรู้ว่าตนไม่ใช่ผู้ชายตามที่สังคมคาดหวังก็ตาม แต่เพื่อสนองความต้องการของตนเองและครอบครัว การปกป้องคุ้มครองลูกให้เจริญเติบโตไปอย่างดีในอนาคต จึงเป็นหน้าที่สำคัญและจำเป็น การปกป้องคุ้มครอง เพราะต้องการแสดงความรับผิดชอบ ในกรณีนี้ อาจเกิดจากอุบัติเหตุทางเพศ ที่เกิดการท้องโดยไม่ตั้งใจ การทำหน้าที่เพื่อปกป้องคุ้มครองลูกด้วยเหตุความบังเอิญจึงเกิดขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่สมควรจะเป็นหากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ มีความกล้าหาญเพียงพอต่อการรับผิดชอบลูกที่จะเกิดมาในอนาคตอันใกล้นี้ กรณีเคยคิดจะให้ฝ่ายหญิงยุติการตั้งครรภ์ แต่สุดท้ายต้องล้มเลิกความคิดไป การทำแท้งในบางรายอาจเป็นทางออกที่ดีที่สุด แต่ไม่อาจนับได้ทุกกรณีไป เนื่องจากเหตุผลและองค์ประกอบของแต่ละรายมีความแตกต่างกัน การทำหน้าที่พ่อต่อไปอาจเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในขณะนั้น

ซึ่งแน่นอนว่ามีผลระยะยาวกับพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์รายนี้อย่างแน่นอน รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ ก็อาจจะมีส่วนได้รับผลกระทบไปด้วยอย่างแน่นอน ซึ่งการไม่ทำแท้งคือคุณสมบัติของการเป็นคนดีในสังคมที่ทันสมัย และความเชื่อของศาสนาพุทธ นั่นเอง การบริหารจัดการตนเอง เพื่อการปกป้องดูแลลูกได้อย่างเหมาะสม มีหลากหลายแนวทาง ประเด็นแรกคือการปกป้องดูแลลูกได้อย่างเหมาะสมลงตัว หลายรายให้ข้อมูลเช่นนั้น เพราะคุณพ่อส่วนใหญ่ต้องทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวของตนเองเป็นหลัก หากไม่มีการวางแผนที่ชัดเจน อาจเกิดการผิดพลาดคลาดเคลื่อน เกิดความเสียหายกระทบต่อการปกป้องดูแลทุกชีวิตในครอบครัวได้ การมีตารางชีวิตที่เหมาะสมเป็นของตนเอง จะทำให้บริหารจัดการเวลาและทรัพยากรต่าง ๆ ได้โดยง่าย สามารถวางแผนล่วงหน้าในระยะยาวได้อย่างแม่นย่ำกว่าการที่ไม่มีการวางแผนใด ๆ ไว้เลย ลูก และสมาชิกในครอบครัวได้รับความสะดวก และมีความสุขในการบริหารจัดการป้องปกดูแลทุกคนอย่างลงตัวเหมาะสมประเด็นต่อมา การปกป้องดูแลลูกได้อย่างเป็นระบบ ตามแบบฉบับตนเอง การปกป้องดูแลลูกที่ และป้องกันการสับสนวุ่นวายในแต่ละวัน หากมีการจัดการให้เป็นระบบ จะช่วยลดปัญหาทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายได้อย่างมาก ซึ่งทุกครอบครัวสามารถออกแบบได้ตามความพึงพอใจตามแบบฉบับตนเอง อาจคล้ายหรือแตกต่างกันได้ในแต่ละครอบครัว หากวิธีการใดมีประสิทธิภาพสูง ลงมือปฏิบัติง่าย อาจได้รับความนิยมแพร่หลาย และสามารถแนะนำส่งต่อให้กับรุ่นต่อไปได้ เพราะผ่านการทดลองใช้งานจริง และประสบความสำเร็จมาแล้วนั่นเอง ประเด็นสุดท้ายการปกป้องคุ้มครองลูกแบบมีความยืดหยุ่นสูง

การมีแผนการปกป้องคุ้มครองลูกที่ยืดหยุ่นเกินไปอาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เพราะเกิดการยืดหยุ่นจนเป้าหมายคลาดเคลื่อนห่างออกไปมากขึ้นทุกขณะ จนขาดการควบคุม การกำหนดกะเกณฑ์อาจใช้ไม่ได้ผล แต่เพื่อการทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองลูกให้ตลอดรอดฝั่ง อาจต้องปรับความยืดหยุ่นให้มีความเหมาะสมลงตัวตามแต่ละครอบครัวพึงพอใจ เพราะแต่ละบริบทอาจมีความแตกต่างกัน ควรยึดถือลูกเป็นเป้าหมายสำคัญเผื่อการปกป้องคุ้มครองลูกอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดส่วนการได้รับแรงบรรดาลใจในการทำหน้าที่ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นั้น มีความคิดเห็นแตกต่างเล็กน้อยคือ มีกับไม่มี การทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูก หลายรายอาจได้รับแรงบันดาลใจในการเลี้ยงดูลูกจากสังคมแวดล้อม ตั้งแต่พ่อแม่พี่น้องเครือญาติ ผู้ที่เคารพนับถือ ล้วนสามารถให้แรงบรรดาลใจแก่ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ได้ ทั้งจากประสบการณ์ที่เคยถูกเลี้ยงดูมา หรือการแนะนำสั่งสอนจากรุ่นสู่รุ่นตามแนวทางที่ครอบครัวหรือคนในสังคมสั่งสมมาอย่างยาวนาน ซึ่งที่ผ่านมาสามารถประสบความสำเร็จได้ตามที่คาดหวังจนสามารถแนะนำบอกต่อ ๆ กันได้ จากรุ่นสู่รุ่นนั่นเอง จนกลายเป็นแรงบันดาลใจให้ดำเนินรอย

ตามในที่สุด ซึมลึกลงในจิตใต้สำนึกกลายเป็นชีวอำนาจ สำหรับช่องทางการสื่อสารหลากหลายรูปแบบอื่น ๆ ก็สามารถสร้างแรงบันดาลใจตามแต่ละครอบครัวจะสะดวกและนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการทำหน้าที่ของครอบครัวตนเองซึ่งไม่มีข้อจำกัด และในกรณีที่ไม่มีแหล่งที่มาของแรงบันดาลใจ ซึ่งพ่อเลี้ยงเดี่ยวบางรายให้ข้อมูลเช่นนั้น ซึ่งไม่มีผิดถูก ทุกอย่างมีความเป็นไปได้ เนื่องจากบางรายเล่าให้ฟังว่าพวกเขาเรียนรู้จากเหตุการเฉพาะหน้าในการแก้ไขปัญหา และแนวทางที่เกิดจากการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง จนกลายเป็นวิธีที่ถูกนำมาใช้อยู่บ่อยครั้งกลายเป็นแนวทางที่พึงพอใจที่พวกเขาค้นพบด้วยตนเอง

1.3 การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

การทำหน้าที่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในทางปฏิบัตินั้น ถึงแม้ว่าพวกเขาบางรายจะนิยามว่าตนเองเป็นพ่อนอกกรอบมาตรฐานของสังคมแล้วก็ตาม แต่หน้าที่หลักอันสำคัญอีกหน้าที่หนึ่ง ซึ่งในสังคมที่ทันสมัยนี้เป็นหน้าที่ที่จำเป็นอย่างมาก นั่นคือหน้าที่การทำงานหาเงินเพื่อมาจุนเจือครอบครัวเล็ก ๆ ของเขานั่นเอง ถึงแม้จะมีคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย ที่โชคดีมีผู้ทำหน้าที่นี้ช่วยเหลืออยู่บ้าง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเดิม ที่มีคุณพ่อและคุณแม่ ตลอดจนเครือญาติให้ความช่วยเหลืออยู่ตามความเหมาะสมบ้างก็ตาม แต่โดยหลักแล้วหากผู้ใดทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวเป็นหลัก จะถูกนับว่าเป็นผู้นำครอบครัวโดยอัตโนมัติ ถึงแม้ในสังคมปัจจุบันจะมีการสร้างนิยามคำว่าผู้นำครอบครัวอย่างหลากหลายก็ตาม และตามวาทกรรมของความเป็นพ่อหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวยังเป็นหน้าที่ประจำตัวของผู้เป็นพ่อในสังคมที่ทันสมัยนี้อยู่เช่นเดิมก็ตาม แต่ด้วยความหลากหลายของภูมิหลังของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่มีความแตกต่างกัน การทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวจึงอาจแตกต่างกันไป ตามแต่ละบริบทของแต่ละครอบครัว โดยสามารถแยกหมวดหมู่ได้เป็นกลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นผู้ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง และกลุ่มที่มีผู้อื่นช่วยเหลือแบ่งเบาในการทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ มีรายละเอียดที่น่าในใจดังนี้

1.3.1 พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นผู้ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง

การเกิดขึ้นของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวบางครอบครัวสามารถตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลง และบทบาทหน้าที่ใหม่ได้อย่างเข้มแข็ง เพราะมีภูมิหลังที่มากด้วยประสบการณ์ และมีความพร้อมในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาพอสมควร โดยคุณต๊ะเล่าด้วยความภาคภูมิใจว่าเขาทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเพียงลำพังโดยไม่พึ่งพาครอบครัว คุณพ่อคุณแม่ และเครือญาติเลย ด้วยเงินทุกบาทที่เก็บหอมรอบริบมา และปัจจุบันเขาทำงานและเลี้ยงดูลูกอย่างดี การเลี้ยงดูลูกคนเดียวจึงไม่ใช่ปัญหาสำหรับเขาเลย *“ตอนเป็นเด็กเราเป็นลูกชายคนโตไง ก็เลยได้ช่วยแม่เลี้ยงน้อง ๆ มา*

โดยตลอด เลยพอจะรู้ว่าจะจัดการกับการเลี้ยงลูกอย่างไรบ้าง เราไม่มีปัญหาเลย มีความสุขด้วยซ้ำ” คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อีกหลายรายก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เกี่ยวกับการทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวเล็ก ๆ ของพวกเขาที่ต้องดูแลช่วยเหลือตนเอง จากการทำงานที่ค่อนข้างมั่นคง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพของทั้งสองชีวิต บางครั้งการขอความช่วยเหลือจากผู้คนและสังคมรอบข้างอาจนำความลำบากใจไปให้ผู้คนเหล่านั้น การมุ่งมั่นตั้งใจรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตนเองและลูกของเขาให้อยู่รอดในทุก ๆ เดือน นับว่าเป็นความท้าทาย และความภาคภูมิใจในตนเอง ที่ได้พัฒนาตัวตนทุก ๆ ด้านเพื่อความอยู่รอดของตนและลูก โดยไม่ต้องพึ่งพาหรือเบียดบังเครือญาติให้ต้องมาช่วยเหลือรับผิดชอบจากสิ่งที่เขาได้สร้างขึ้น การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้สามารถใช้ได้อย่างรู้คุณค่าเหมาะสม จึงเป็นทางเลือกที่พวกเขาตั้งใจให้สำเร็จในทุก ๆ วันของการดำเนินชีวิต รวมถึงอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้พวกเขาต้องดูแลลูกเองโดยลำพัง เช่น ความเกรงใจ และไม่อยากรบกวนครอบครัว คุณพ่อคุณแม่และเครือญาติ หรือบางครั้งสมาชิกเหล่านั้นอาจจะมีน้อย เจ็บป่วย หรือไม่มีเลย หรืออยู่ในสถานะที่ไม่อาจช่วยเหลือเขาได้ การช่วยเหลือตนเองจึงเป็นทางออกสุดท้าย

การเป็นผู้ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง นับว่าเป็นความท้าทายความสามารถของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นอย่างมาก เพราะไม่ใช่ทุกคนจะทำหน้าที่นี้ได้อย่างเข้มแข็ง และจะสามารถประสบความสำเร็จได้ทุกราย ด้วยปัจจัยบางประการของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง ส่วนหนึ่งมาจากคุณวุฒิและวัยวุฒิของคุณพ่อบางรายที่มีลูกในขณะที่ยังไม่มีความพร้อม บางรายยังอยู่ในวัยเรียน ยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือบางรายหน้าที่การงานยังไม่มีความมั่นคง รายได้ยังไม่เพียงพอในการรับผิดชอบดูแลลูกนั่นเอง แต่สำหรับคุณพ่อที่อยู่ในวัยทำงาน สามารถหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้แล้ว นับว่าโชคดีกว่ามาก อย่างน้อยคุณพ่อกลุ่มนี้ก็ยังสามารถมีรายได้สำหรับจุนเจือตนเอง และลูกน้อยของเขาได้ โดยไม่ก่อปัญหาเดือดร้อนให้กับครอบครัว พ่อแม่พี่น้อง หรือเครือญาติ รวมถึงสังคมรอบข้างอีกด้วย คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลุ่มนี้ควรค่าแก่การยกย่องยอมรับ และมองข้ามความผิดพลาดในอดีตได้อย่างไม่ยากเย็นนัก นับว่าเป็นคู่แข่งที่น่ากลัวในสังคมทุนนิยม เพราะเขามีความพร้อมเป็นอย่างมาก

1.3.2 การมีสมาชิกในครอบครัวบางรายทำหน้าที่หาเลี้ยงช่วยเหลือคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

หลายครอบครัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า เกิดความยากลำบากในการดูแลเลี้ยงดูลูกแน่นอนหากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัวและเครือญาติ เพราะโดยปกติแล้วตัวคุณพ่อเองก็ยังต้องพึ่งพาครอบครัว หรือคุณพ่อคุณแม่ตนเองอยู่ และ

ต้องมารับหน้าที่เป็นคุณพ่อมือใหม่อีกด้วย บางรายเป็นคุณพ่อที่อายุยังน้อย ยังไม่จบการศึกษาระดับที่พอช่วยเหลือตนเองได้ และยังไม่มีหน้าที่การงานทำเป็นหลักแหล่งชัดเจน หรือยังไม่มีรายได้ที่มั่นคงเพียงพอ โดยคุณตุ๊แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า *"ลำบากมากกกกครับ ไม่ต้องนึกเลย เพราะตอนนั้นผมอายุ 20 ต้น ๆ เอง ทำอะไรก็ยังไม่ค่อยเป็น ถ้าไม่มีแม่ ผมน่าจะให้เขาทำแท้งไปแล้ว หรือไม่รับผิดชอบแบบนี้เลยก็ได้"* ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอีกหลาย ๆ คุณพ่อ เนื่องมาจากพวกเขาเหล่านี้ยังมีวุฒิภาวะน้อย การคิดการตัดสินใจ หรือการลงมือปฏิบัติยังขาดประสบการณ์ และความรอบคอบ ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย รวมถึงสภาพจิตใจที่ยังไม่เข้มแข็งพอที่จะรับผิดชอบชีวิตเด็กคนหนึ่งให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้เพียงลำพัง เพราะความพร้อมของผู้ที่จะเลี้ยงดูลูกได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ที่สำคัญต้องมีรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่เพียงพอ และมีความรักความห่วงใยใส่ใจดูแลในการเลี้ยงดูลูกของเขาพอสมควร แต่ต้องยอมรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกคนที่มีความรับผิดชอบทั้ง ๆ ที่ตนเองอาจจะไม่มีความพร้อม ทั้งร่างกาย จิตใจ สถานะทางสังคม สถานะทางเศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ เลยก็ตาม ซึ่งตามค่านิยมของสังคมทุนนิยมที่สร้างความรู้ความเข้าใจไว้ว่า การที่จะมีลูกของพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องมีความพร้อมในการทำหน้าที่เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูลูก ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จได้อย่างดีมีคุณภาพจะต้องมีเงิน เพราะทุกกิจกรรมขับเคลื่อนด้วยเงิน และผู้คนในสังคมตระหนักถึงเรื่องนี้เป็นอย่างดี หากครอบครัวใดมีสภาพเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง การเลี้ยงดูลูกก็จะยากลำบาก และลูกก็จะเจริญเติบโตไปด้วยความไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้าน ที่ขาดกำลังทรัพสนับสนุน ส่งผลให้เป็นผู้แข่งขันที่ไม่พร้อม และขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้ไม่เต็มศักยภาพนั่นเอง

โดยส่วนใหญ่ครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่บอกกับเราว่าจะลำบากมากหากพวกเขาไม่มีคุณพ่อคุณแม่และเครือญาติให้ความช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกของพวกเขา เพราะลูก ๆ ของพวกเขาส่วนใหญ่เกิดจากความไม่ตั้งใจ และไม่รู้ตัวล่วงหน้าจากการเกิดอุบัติเหตุทางเพศ แล้วตั้งครรภ์ในที่สุด แต่เพราะพวกเขามีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบ และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะพวกเขามีครอบครัว มีคุณพ่อคุณแม่และเครือญาติ คอยให้ความช่วยเหลืออยู่นั่นเอง จึงทำให้พวกเขามีความกล้าหาญที่จะแสดงความรับผิดชอบ ในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาให้เติบโตไปข้างหน้า โดยไม่ยุติการตั้งครรภ์ไปตั้งแต่แรกเมื่อทราบว่าตนเองกำลังจะเป็นพ่อคนในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า มีส่วนน้อยที่เกิดจากความตั้งใจ แต่ด้วยความรักและปรารภนาดีของครอบครัว คุณพ่อคุณแม่และเครือญาติ จึงต้องยื่นมือเข้ามาช่วยในท้ายที่สุด สอดคล้องกับประเพณีวัฒนธรรมในสังคมไทย ที่มีลักษณะครอบครัวแบบขยาย มีสมาชิกหลากหลายวัยอาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน

แบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสม และช่วยเหลือกันและกันในยามที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งนับว่าเป็นข้อดีของครอบครัวขยายในสังคมไทย

แม้ว่าการเลี้ยงดูลูกในยุคที่ทันสมัยนี้ไม่มีกฎระเบียบตายตัวว่าใครจะต้องเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว หรือใครจำเป็นต้องเข้ามาช่วยเหลือคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นี้ ทุกอย่างอยู่ที่ตัวคุณพ่อเองเป็นหลัก เพราะเมื่อตัดสินใจจะรับหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูกแล้ว แน่นอนว่าตัวของคุณพ่อที่เป็นเกย์เองต้องจินตนาการในบทบาทความเป็นพ่อให้ได้ว่าต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายพวกเขาต้องมีการวางแผน และต้องมีทรัพยากรด้านต่าง ๆ รองรับพอสมควร ถึงแม้บางครั้งอาจจะไม่เพียงพอ บางครอบครัวต้องปากกัดตีนถีบ ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของทั้งคุณพ่อและคุณลูกด้วยซ้ำ โดยกลุ่มที่ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเองนับว่าเป็นความท้าทายความสามารถของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นอย่างมาก เพราะไม่ใช่ทุกคนจะทำหน้าที่นี้ได้อย่างเข้มแข็ง และจะสามารถประสบความสำเร็จได้ทุกราย ด้วยปัจจัยบางประการของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง ส่วนหนึ่งมาจากคุณวุฒิและวัยวุฒิของคุณพ่อบางรายที่มีลูกในขณะที่ยังไม่มีความพร้อม บางรายยังอยู่ในวัยเรียน ยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือบางรายหน้าที่การงานยังไม่มีความมั่นคง รายได้ยังไม่เพียงพอเท่าใดนัก แต่นั่นก็เป็นเพียงบทพิสูจน์หนึ่งเท่านั้น ที่เขาจะต้องฟันฝ่ามันไปให้ได้ตามแนวทางของแต่ละคน

1.4 การอบรมสั่งสอนลูก

การอบรมสั่งสอนลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แต่ละครอบครัวต่างมีเทคนิควิธีที่แตกต่างกันออกไป ตามความต้องการของลูก หรือตามความสามารถของผู้เป็นพ่อ และตามภูมิหลังของผู้เลี้ยงดูของแต่ละครอบครัว หรือบ่อยครั้งที่เกิดจากการเรียนรู้เพิ่มเติมของตนเอง ตามช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ที่มากมายตามแต่ละครอบครัวจะพึงพอใจ ในการศึกษาครั้งนี้ จากการรับฟังเรื่องราวของแต่ละกรณีของกลุ่มตัวอย่างสามารถแยกประเด็นเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนลูกได้ดังนี้ 1.4.1 อบรมสั่งสอนตามแนวทางของครอบครัวที่มีคุณพ่อคุณแม่ และเครือญาติ 1.4.2 การอบรมสั่งสอนลูกตามแนวทางของตน หรือทำตามสัญชาตญาณ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 1.4.3 อบรมสั่งสอนตามตัวอย่างในสื่อ และผู้เชี่ยวชาญประเภทต่างๆ 1.4.4 อบรมสั่งสอนตามความคาดหวังของสังคม

1.4.1 การอบรมสั่งสอนตามแนวทางของครอบครัวที่มีคุณพ่อคุณแม่ และเครือญาติ

วิธีการเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แต่ละครอบครัว ส่วนหนึ่งเกิดจากความทรงจำในวัยเด็ก และการถูกเลี้ยงดูมาของผู้เลี้ยงเอง ตามวัฒนธรรมของแต่ละ

ครอบครัวโดยมีพื้นฐานจากครอบครัว จากคุณพ่อคุณแม่ หรือญาติพี่น้องใกล้ชิดที่ถ่ายทอดส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น และอาจมีความแตกต่าง หรือคล้ายคลึงกับครอบครัวอื่น ๆ บ้าง แล้วแต่ภูมิภาค หรือสภาพสังคมแวดล้อม ที่หล่อหลอมให้เกิดการเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่ง ที่เกิดจากความคิดความเชื้อของคนในชุมชน หรือสังคมใกล้เคียงกลายเป็นชีวอำนาจ โดยคุณตุ๊ได้รับเทคนิคการเลี้ยงลูกมาจากคุณแม่ของเขาเอง *“แม่เลยครับ แม่ผมสอนผมหมดทุกอย่าง ผมทำเป็นหมด โดยแม่จะช่วยสอนให้ในช่วงแรก ๆ สลับกันเลี้ยงบ้างเวลาผมไม่ว่าง แม่เขารักหลานมากครับ”* ซึ่งพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายบอกเป็นเสียงเดียวกันว่าคุณแม่ของพวกเขาเป็นผู้ถ่ายทอดเทคนิควิธีการเลี้ยงดูลูกให้กับพวกเขาแทบทั้งสิ้น หรือแม้กระทั้งสาธิตให้เห็นเป็นตัวอย่าง บางครั้งต้องทำหน้าที่แทนและช่วยเลี้ยงลูกให้ในบางเวลา คุณแม่บางรายตกหลุมรักหลานจากความน่ารักน่าเอ็นดู รักมากกว่าลูกของตนเองแท้ ๆ หรือเพื่อชดเชยแก้ไขในสิ่งที่พวกเขาขาดตกบกพร่องไปเมื่อครั้งอดีต โดยถือโอกาสนี้แก้มืออีกครั้ง จึงทำหน้าที่ผู้ช่วยเลี้ยงดูหลานเหมือนลูกแท้ ๆ แน่นอนว่าจากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้คุณแม่เกิดความเชี่ยวชาญ และสามารถถ่ายทอดให้กับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้เป็นอย่างดี ประกอบกับเหล่าคุณพ่อเองก็รักลูกไม่น้อยเช่นกัน จึงมีความใส่ใจดูแลลูกเป็นพิเศษ

ในบางครั้งคุณแม่เองก็ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ว่าคุณพ่อของหลานรักจะทำหน้าที่อบรมสั่งสอนหลานได้ดีและถูกต้องเพียงใด แต่ก็มีไม่น้อยที่คุณแม่ตามใจหลานจนเกินไป ซึ่งทั้งคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และคุณแม่ของพวกเขาต้องหาจุดร่วมที่ยอมรับกันให้ได้ทั้งสองฝ่าย ด้วยความรักและปรารถนาดีต่อลูกหลานของพวกเขานั่นเอง หรือบางกรณีที่นอกเหนือจากคุณแม่ของพวกเขาแล้วก็อาจจะมีญาติ ๆ ของพวกเขาที่เข้ามาช่วยเหลือถ่ายทอดวิธีการเลี้ยงลูกให้กับบางรายให้สามารถดูแลเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตไปได้ อย่างถูกวิธีตามที่ถ่ายทอดส่งต่อ ๆ กันมาด้วย อาทิคุณแต้ม *“ตัวผมไม่ค่อยทำอะไรมาก เพราะมีญาติ ๆ ช่วยกันดูแลเอาใจใส่ ผมก็คอยดูอยู่ไม่ห่าง ทำอะไรไม่เป็นก็จะมีคนคอยช่วยบอกช่วยสอนตลอดจนผมสามารถทำได้อย่างดีด้วยตัวเอง”* ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับบางราย และใกล้เคียงกับกรณีของคุณแต้มที่ต้องร้องขอความช่วยเหลือให้ผู้ที่มีความสามารถและผ่านประสบการณ์ให้ช่วยเหลือแนะเทคนิควิธีในการเลี้ยงลูกให้ *“ก็ถามคนโน้นคนนี้บ้าง เรียนรู้ด้วยตนเอง หาข้อมูลเท่าที่หาได้ แก้ปัญหาไปเรื่อย ๆ โชคดีที่น้องสุขภาพแข็งแรงดีไม่ค่อยป่วย เลี้ยงง่าย”* นับว่าเป็นจุดแข็งของครอบครัวขยายที่มีสมาชิกหลากหลายตำแหน่งให้ศึกษาเรียนรู้เทคนิควิธีในการอบรมเลี้ยงดูลูกของเหล่าคุณพ่อมือใหม่ทั้งหลาย นับว่าเป็นความดีงามของวัฒนธรรมไทยที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกันของสมาชิกในครอบครัวแบบขยาย

การได้รับการถ่ายทอดเทคนิควิธีในการเลี้ยงอบรมลูกของคุณพ่อมือใหม่ ที่ต้องเลี้ยงเดี่ยวด้วยนั้นถือว่าเป็นดังแสงสว่างในความมืด ทำให้เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีความมั่นใจในการอบรมเลี้ยงดูลูกของเขามากยิ่งขึ้น เพราะอย่างน้อยพวกเขาก็ไม่โดดเดี่ยวในการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวอยู่เพียงลำพังไร้ผู้คนสนใจใยดี และขาดองค์ความรู้ที่จะจัดการกับปัญหาที่มากมายในแต่ละวันอีกต่อไป ถึงแม้เทคนิคเหล่านั้นจะไม่แปลกใหม่ แต่ก็มั่นใจได้ว่าวิธีการเหล่านี้เคยผ่านการทดลองใช้มาก่อนแล้ว ซึ่งดีกว่าไม่มีญาติคนใดยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือในยามจำเป็นเสียเลย

1.4.2 การอบรมสั่งสอนลูกตามแนวทางของตน

การทำหน้าที่อบรมสั่งสอนลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในบางครอบครัวต้องดูแลรับผิดชอบลูกเพียงลำพัง จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นอาจไม่ทันกาล บางครั้งต้องใช้สัญชาตญาณในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเข้ามาช่วยให้ทันท่วงที โดยไม่มีเวลาพิจารณาเพียงพอ หรือศึกษามาก่อนล่วงหน้ามากนัก ความถูกผิดจึงเกิดขึ้นได้เสมอ ซึ่งก็อาจไม่มีผลรุนแรงมากเมื่อเปรียบเทียบกับการอยู่รอดปลอดภัยดีของลูก ดังเช่นกรณีของคุณต้อยก็ไม่ต่างกัน *“ตอนลูกเด็ก ๆ ก็เรียนรู้จากภรรยาในการดูแลลูก ๆ แต่พอลูกโตเราก็ดูแลกันไปตามสถานการณ์เฉพาะหน้า ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นเวลาลูกหันกลับมาจะเห็นพ่ออยู่ข้างหลังตลอด คอยให้กำลังใจ ค่อยให้คำปรึกษา มันทำให้เราเติบโตขึ้นไปพร้อมกับลูก ๆ เพราะบางอย่างเราก็ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน โลกมันเปลี่ยนไปไม่เหมือนสมัยเราเป็นเด็ก เรายิ่งต้องปรับตัวให้ทันลูกอย่างน้อยฟังเขาให้รู้เรื่องก็ยังดี”* ซึ่งสอดคล้องกับเทคนิคการเลี้ยงลูกของหลาย ๆ ราย ที่บอกว่าพวกเขาทำตามสัญชาตญาณบ้างในบางครั้ง เพราะบางครั้งพวกเขาไม่เคยเจอ จะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมจากเหตุการณ์เฉพาะหน้าเหล่านั้น และในบางกรณีคุณพ่อส่วนใหญ่ก็พบว่ามีการใช้เทคนิคนี้ร่วมด้วยมากน้อยแตกต่างกันไป

จากการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าโดยการใช้สัญชาตญาณของความเป็นพ่อของแต่ละราย ในการเดาวิธีการแก้ไขปัญหาให้กับลูก ๆ ของพวกเขาบ่อยครั้งที่ประสบความสำเร็จตอบสนองความต้องการของลูก ๆ ได้เป็นอย่างดี สิ่งไหนที่นำมาปรับใช้แล้วเกิดผลดีมากกว่าผลเสียก็อาจจะนำมาใช้อยู่เป็นประจำ แต่หากสิ่งไหนไม่ตอบโจทย์ ก็อาจต้องมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนเทคนิคแนวทาง ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูก ๆ ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกคนต้องรู้จักเรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนแนวทาง หรือแสวงหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ ที่จะมาจัดการกับปัญหาให้ลูก ๆ ให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้ นับเป็นตัวอย่างที่ทรงคุณค่าและน่ายกย่อง

1.4.3 การอบรมสั่งสอนตามตัวอย่างในสื่อ และผู้เชี่ยวชาญประเภทต่าง ๆ

การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสังคมสมัยใหม่ อาจมองว่าเป็นเรื่องปกติ ที่ไม่จำเป็นต้องเจ็บป่วยทางร่างกายเท่านั้นถึงต้องไปพบผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ เพราะหากพบปัญหาในการใช้ชีวิตจากพฤติกรรมต่าง ๆ ของทุกคนในสังคม ก็สามารถที่จะขอคำปรึกษา หรือเรียนรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญมากมายหลายสาขาให้เลือกตามความต้องการ การเลี้ยงดูลูกก็เช่นกัน มีไม่น้อยที่คุณพ่อมือใหม่เลือกที่จะเข้าพบขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ซึ่งมีหลายช่องทางให้เลือกติดต่อประสานการช่วยเหลือ หรือสามารถเรียนรู้จากเพจส่งเสริมสุขภาวะสำหรับการดูแลเด็กในช่วงวัยต่าง ๆ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ในโลกยุคดิจิตอลได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ กรณีของคุณต๊ะเองนอกจากจะดูแลลูกเองเป็นหลักแล้ว เขาจะมีคุณหมอประจำที่ให้คำปรึกษาอยู่เป็นระยะ เกี่ยวกับสุขภาพร่างกายของลูก *“ไปหาหมอ ๆ ก็แนะนำเป็นครั้ง ๆ ไป แล้วแต่ว่าเราสนใจในเรื่องอะไร”* ซึ่งเป็นเรื่องปกติของเด็ก และผู้ปกครองในแต่ละช่วงวัย ที่ต้องมีการดูแลเป็นพิเศษแตกต่างกันไป หรือบางครั้งพวกเขาก็สามารถหาข้อมูลได้ตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนกลุ่มสังคมออนไลน์ กลุ่มผู้ปกครองในสถานศึกษาของลูก กลุ่มคุณพ่อคุณแม่เลี้ยงเดี่ยว หรือกลุ่มที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกัน เพราะจะเข้าใจในบริบทของสมาชิกภายในกลุ่มเป็นอย่างดี และมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในกลุ่มด้วย นับว่าในสังคมที่ทันสมัยไม่โดดเดี่ยวอย่างที่คิด เพียงแต่ย้ายจากโลกแห่งความเป็นจริง เข้าสู่โลกเสมือนจริง หรือโลกออนไลน์นั่นเอง

การเข้าพบผู้เชี่ยวชาญในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมที่ทันสมัย ต้องแข่งขันกับเวลา ประกอบกับสภาพครอบครัวขนาดเล็กมีเพียงสมาชิกไม่กี่คน การจะร้องขอความช่วยเหลือสังคมรอบข้างหรือคนรู้จักใกล้ชิดอาจเป็นการรบกวนจนเกินไป พวกเขาจึงเลือกการเข้าพบผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่จะสามารถให้คำปรึกษาแนะนำได้ตรงจุดมากกว่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอยู่ที่ความพึงพอใจจากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นสำคัญที่อาจจะตามมาด้วยค่าใช้จ่าย เพราะในยุคดิจิตอลนี้มีหลากหลายช่องทางให้เลือกตามความสมัครใจ

1.4.4 การอบรมสั่งสอนตามความคาดหวังของสังคม

การอบรมสั่งสอนลูกตามความคาดหวังของสังคมของแต่ละครอบครัวมีแนวทางที่แตกต่าง หรือคล้ายคลึงกันได้ ไม่มีกฎตายตัว ทุกครอบครัวมีอิสระในการใช้สิทธิของความเป็นพ่อตามกรอบที่สังคมสร้างไว้ เพื่ออบรมสั่งสอนดูแลลูกให้เติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพตามแบบฉบับของพวกเขา

1.4.4.1 การอบรมสั่งสอนอย่างดีเต็มความสามารถ

การให้ความหมาย หรือข้อมูลในมุมมองที่เรียกว่าอบรมสั่งสอนตามความคาดหวังของสังคม ตามทัศนคติของพวกเขาแต่ละรายอาจมีความหลากหลายอย่างน่าสนใจ บางรายในทัศนของเขาอาจมองว่าการอบรมสั่งสอนที่ดี คือลูกไม่ขาดความอบอุ่น และเป็นคนมีคุณภาพ จากการอบรมสั่งสอนต่อ ๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่น ถ่ายทอดเทคนิควิธีตลอดจนอบรมบ่มนิสัยถึงการเป็นคนดีของสังคมต้องมีคุณลักษณะอย่างไรให้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้ซึมซับและรับไปสั่งสอนลูกของพวกเขาต่อไป ซึ่งเป็นเทคโนโลยีแห่งตัวตนที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูกของแต่ละราย จากสมาชิกภายในครอบครัว และจากสังคมภายนอก ซึ่งอาจเป็นสถาบันต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับนับถือให้เป็นแหล่งบ่มเพาะอบรมกล่อมเกลาให้ลูกหลานเติบโตไปเป็นคนดีตามที่สังคมต้องการ

ดังตัวอย่างของคุณต๊ะที่เลี้ยงอบรมลูกเองและเติบโตมาอย่างดีมีคุณภาพน่ายกย่อง เขาเล่าว่าเขาทุ่มเทกับการอบรมสั่งสอนลูกเกินร้อย เขามั่นใจว่าอบรมสั่งสอนลูกเป็นอย่างดี อาจเป็นเพราะพ่อของเขาเสียชีวิตไปสักพักแล้ว เขาไม่กังวลเรื่องการยอมรับของครอบครัวอีกต่อไป เขามีอิสระเต็มที่ในการอบรมสั่งสอนลูกชายของเขา *“น้องเป็นเด็กที่แข็งแกร่งมากน้ำตาไม่มีสักหยดเลย คือเราจะสอนทุกอย่างไม่ว่าจะอยู่กับใคร จะไม่เอาของคนอื่นนะลูก ไม่โกหกกันนะเราพูดเสมอว่าป๊าอยากให้น้องคิดกับป๊าเหมือนเป็นเพื่อนเป็นพ่อ ไว้ใจพ่อ พ่อไว้ใจลูก เราคุยกันได้ทั้งนั้นแหละ จะไม่โกรธกัน น้องอยากได้อะไรป๊าเต็มใจให้ น้องโทรมาจะขอ iPhone 14 ป๊าซื้อให้น้องเลย อยากได้อันโน้นอันนี้เราไม่เคยขัดเลย เราบอกได้ตลอดแต่ว่าต้องมีข้อแลกเปลี่ยน ไม่ใช่ว่าอะไรก็ได้ไม่ใช่นะ อย่างเช่น ผลการเรียนต้องดีขึ้นต้องตั้งใจเรียนขึ้น เพื่อฝึกฝนให้เขามีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำหน้าที่ของตนเอง”* ลูกของเขาขอย้ายไปเรียนมัธยมต้นอยู่ที่โรงเรียนประจำจังหวัดอาศัยอยู่กับแม่และญาติ ๆ ของเขา ถึงแม้พวกเขาจะไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันเหมือนเมื่อก่อน แต่ก็ยังโทรหากันทุกวัน วันละหลายรอบ ด้วยความรักและห่วงใย และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ลูกชายของเขาขยันตั้งใจเรียนให้ดีขึ้น เขามักจะอัดฉีดด้วยสิ่งของที่ลูกชายอยากได้ แต่มีข้อแม้คือผลการเรียนที่ดีขึ้น เขาพยายามอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นเด็กดีมีความรับผิดชอบ ด้วยวิธีของเขาที่อาจแตกต่างจากพ่อคนอื่น ๆ ไปบ้างแต่ได้รับการตอบสนองที่ดีจากลูกของเขามาโดยตลอด

ซึ่งไม่ต่างจากอีกหลาย ๆ ราย พวกเขาทุ่มเทเต็มที่ในการอบรมสั่งสอนลูกเพราะพวกเขาอยากให้ลูก ๆ เติบโตไปอย่างมีคุณภาพที่สุด ไม่ให้เขารู้สึกขาดจากการที่เขาไม่มีแม่ สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพของลูกพวกเขาจัดเต็มไม่มีบกพร่อง ในบางรายบอก

กับเราว่าพวกเขาไม่ใช้การประคบประหงมลูกจนเกินพอดี เนื่องจากพวกเขาต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว หรือทำหลายหน้าที่ การให้ลูกได้เลือกในสิ่งที่เขาชอบทำในบางเวลา เช่น ให้ลูกนั่งดูการ์ตูน เล่นเกมต่าง ๆ ไปตามแต่จะสนใจ แยกกันพักผ่อนอยู่คนละมุม ก็เป็นรูปแบบการเลี้ยงดูแบบไม่เข้มงวดมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวอื่น อาจจะแตกต่างไป ในบางครั้งไม่ใช่สิ่งเลวร้าย ลูก ๆ ของพวกเขาได้กินเวลาหิว เวลานอนได้นอนไม่ลำบาก ลูกของเขามีรอยยิ้ม มีเสียงหัวเราะดูมีความสุขปกติดี สอดคล้องในบางรายที่ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกัน พวกเขาทำหน้าที่เต็มที่ในการอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตในแต่ละวัน ถึงแม้มันจะลำบากบ้างในบางครั้ง แต่มันก็ผ่านมาได้จนทุกวันนี้ พวกเขาประเมินตนเองว่าอบรมสั่งสอนดีกว่าหลาย ๆ ครอบครัวที่พบเจอ การนิยามคำว่าอบรมสั่งสอนอย่างดีแต่ละคน แต่ละครอบครัวอาจจะมีเกณฑ์วัดที่แตกต่างกัน โดยบางรายบอกกับเราว่าเขาอบรมสั่งสอนลูกอย่างดี ทั้งครอบครัวปู่ย่า ตายาย และญาติทั้งสองฝ่ายช่วยกันอบรมสั่งสอนช่วยกันดูแล ซึ่งนับว่าเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่โชคดีที่สุดคนหนึ่ง เพราะชีวิตดูราบรื่นสงบสุขเป็นอย่างมาก ไม่ต้องพบกับความลำบากใจในการอบรมสั่งสอนดูลูกเลย เพราะมีญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายช่วยดูแลอบรมสั่งสอนอยู่ไม่ห่าง หรืออาจเป็นเพราะพวกเขารู้สึกผิดจากการที่จับให้เขาและอดีตภรรยาต้องแต่งงานกัน เพราะมองว่าเหมาะสมกันดี แต่แล้วชีวิตครอบครัวของเขาก็มาจบลงอย่างง่ายดาย หรือไม่ก็อาจเป็นเพราะลูกของเขาเป็นหลานคนแรกของแต่ละบ้านก็เป็นได้ นอกจากนี้ยังพบอีกหลายรายบอกกับเราว่าพวกเขาอบรมสั่งสอนลูกอย่างดีเช่นกัน เท่าที่พ่อคนหนึ่งจะทำได้ ไม่ให้ลูกลำบากในตอนโต จะใช้จ่ายอะไรก็ต้องรอบคอบไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ลูก ๆ ก็เข้าใจดีและช่วยกันประหยัดกินประหยัดใช้อย่างรู้คุณค่าแต่ก็ไม่ถึงกับอดอยาก พวกเขามีความสุขกันดีไม่มีปัญหาอะไรภายในครอบครัว

นอกจากนี้ยังมีในบางรายที่มีคุณแม่ของพวกเขาทำหน้าที่ผู้ช่วยเลี้ยงดูลูกให้เขาในบางครั้งเป็นอย่างดี ช่วยอบรมสั่งสอนความเป็นกุลสตรี กิริยามารยาทต่าง ๆ แทนพวกเขาที่เป็นผู้ชาย อาจมีความละเอียดอ่อนน้อยกว่าแม่ของพวกเขา ที่สำคัญลูก ๆ เข้าใจเขาเป็นอย่างดีทั้งเรื่องส่วนตัว และชีวิตครอบครัว การสนับสนุนการศึกษาที่ดีก็เป็นอีกปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมให้ลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตในสังคมที่ดีเพื่อสังคมที่ดี เพื่อคุณภาพที่ดี พวกเขายอมจ่ายแม้จะมีราคาแพงก็ตาม พวกเขายอมทำงานหนักมากขึ้นเพื่อให้ลูก ๆ ได้เรียนโรงเรียนดี ๆ เพราะหวังว่าอนาคตลูก ๆ จะดีไปด้วย ความหวังดีของพ่อมีไม่น้อยที่บริหารจัดการชีวิตลูกให้อยู่ในสังคมที่ดีมีคุณภาพ เพื่อหวังว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะมีอนาคตที่ดี มีความสุขต่อไปภายภาคหน้า ไม่เป็นภาระแก่สังคมในระบบทุนนิยม จนกว่าพวกเขาจะโตมีการมีงานทำหาเลี้ยงตัวเองได้ ถึงจะปล่อยให้เขารับผิดชอบตัวเอง ความสุขของพ่อแม่ทุกคนคงอยากให้ลูกเติบโตไปไม่เป็นภาระสังคม สามารถเป็นตัวอย่างที่

ดีให้แก่ครอบครัวของพวกเขาได้ หลายรายวางระบบให้ลูก ๆ ได้เดินอย่างเป็นระเบียบ ให้เวลาและใส่ใจทุกรายละเอียด เพราะยิ่งต้องดูแลรับผิดชอบคนเดียวต้องคิดและวางแผนอย่างมากในแต่ละวันต้องทำอะไรตอนไหน ให้เป็นระบบ ไม่เช่นนั้นจะรวนผิดแผนได้

หากมีการวางขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ดี ผลของมันก็จะดีตามไปด้วย หน้าที่ของพวกเขาคือทำตามที่ได้คิดเอาไว้ เพราะพวกเขาต้องทำหลายหน้าที่ จึงต้องมีแผนต่าง ๆ เตรียมไว้ มีครอบครัวไม่น้อยในสังคมไทย ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อการใช้ชีวิตที่เป็นระเบียบ มีแผนการรองรับต่าง ๆ ในกรณีที่เหตุการณ์ได้แปรเปลี่ยนไป ในการอบรมสั่งสอนลูกอย่างดีหลายครอบครัวอาจมีแนวทางที่ชัดเจน มีระเบียบแบบแผ่นรองรับป้องกันการผิดพลาดที่ไม่คาดเดาไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจเป็นวิธีที่ดีเป็นความคิดที่ทุกครอบครัวตั้งเป้าหมายเอาไว้ให้ลูกๆ ของพวกเขาได้เดินไปถึงจุดหมายนี้ อาจจะมีความแตกต่างจากบางรายบ้าง เนื่องจากบางรายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวอายุน้อย มีคุณแม่ของพวกเขาคอยช่วยเหลืออยู่ไม่ห่าง แนวคิดอาจจะแตกต่างไปบ้าง การอบรมสั่งสอนเต็มที่เพราะแม่ของเขาไม่ยอมให้หลานโตมาเป็นคนเอาแต่ใจ มีนิสัยไม่ดี แม่ต้องยื่นมือเข้ามาช่วยอบรมสั่งสอนตลอด เพราะภูมิหลังของแต่ละครอบครัวมีที่มาแตกต่างกันหลากหลาย ขอเพียงพวกเขาช่วยกันรับผิดชอบชีวิตเด็กคนหนึ่ง ที่บางรายเกือบจะต้องพบกับการยุติการตั้งครรภ์ไม่ได้มีโอกาสลืมตาดูโลกใบนี้ ให้เติบโตไปเป็นคนคุณภาพที่มาร่วมสร้างสรรค์สังคมให้ผาสุข ขับเคลื่อนสังคมทุนนิยม และส่งมอบความปราถนาดีทางวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทยให้คนรุ่นต่อ ๆ ไปได้อย่างเต็มความสามารถ

การอบรมสั่งสอนลูกอย่างดีของหลายตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนเป็นแนวคิดและวิธีที่ดี เพียงแต่อาจมีแนวทางที่แตกต่างกันไป ตามแต่ละครอบครัว ซึ่งมีอิสระต่อกันไม่มีข้อจำกัดใด ๆ แต่สามารถสรุปได้ว่า ทุกครอบครัวล้วนมีความปรารถนาที่จะให้ลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพไปสู่สังคมที่ทันสมัยเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมตามความคาดหมาย และประสบความสำเร็จ มีชีวิตที่ดีมีความสุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยที่พวกเขาไม่คาดหวังว่าสุดท้ายปลายทางพวกเขาจะอยู่ ณ จุดใดในชีวิตลูก ๆ ของพวกเขาด้วยซ้ำ

1.4.4.2 การอบรมสั่งสอนตามกำลังสามารถ

ครอบครัวในสังคมไทยไม่น้อยที่เลี้ยงลูกตามมีตามเกิด เพราะชีวิตของพวกเขาไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ ต้องดิ้นรนต่อสู้กับการหาเลี้ยงชีพในสังคมเศรษฐกิจทุนนิยม ตามแต่วิถีของแต่ละคน จึงไม่แปลกหากจะมีครอบครัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะมีแนวคิดและวิถีชีวิตแบบนี้ ซึ่งฟังดูแล้วสลดหดหู่กับอนาคตของเด็กที่จะเติบโตจากครอบครัวเช่นนี้ ซึ่งมันอาจไม่เสมอไป เหมือนกับครอบครัวของคุณต๋อม *“ช่วงเวลาที่เราไม่อยู่บ้านกับเขา คือเราต้อง*

ออกไปทำงาน ต้องปล่อยให้พ่อกับแม่ หรือปู่กับย่าช่วยดูแลแทน ซึ่งเราก็ไม่ได้บังคับกะเกณฑ์มากในเรื่องวิธีการอบรมสั่งสอนลูก ก็ต้องปล่อยให้ปู่กับย่าจัดการไปตามความเหมาะสมจากประสบการณ์การอบรมสั่งสอนลูกของเขาเอง" พื้นฐานครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ การกล่าวว่าอบรมสั่งสอนลูกแบบตามมีตามเกิด อาจจะดูถ่อมตนเกินไป เพราะบางครอบครัวทุ่มเทเต็มที่ในการอบรมสั่งสอนลูกหลานของพวกเขาให้เติบโตไปอย่างมีคุณภาพ เพียงแต่มีความแตกต่างในการให้ความหมายเท่านั้น สอดคล้องกับครอบครัวของคุณแต๋มเองก็ไม่ต่างกัน *"ก็อบรมสั่งสอนดีนะ น้องก็เชื่อฟังบ้าง มีดื้อมีซนไปตามประสา มีงอแงบ้าง แต่ก็สงบเองได้ จะดุหน่อย น้องจะค่อนข้างกลัวเรา แต่เด็กก็คือเด็ก แต่น้องเป็นเด็กฉลาดมาก"*

ในความหมายของเขาการอบรมสั่งสอนลูกตามมีตามเกิดคือ การอบรมสั่งสอนลูกอยู่บ้างไม่มากไม่น้อย ส้อดคล้องกับวิถีชีวิตพ่อค้าตลาดนัด ที่บางวันขายดีก็อารมณ์ดี บางวันขายไม่ได้ก็อาจจะมีอารมณ์หงุดหงิดบ้าง เพราะมีรายได้ไม่แน่นอนกระมั้ง หากจะเปรียบเทียบกรณีของคุณตุ๋ม ในความหมายการอบรมสั่งสอนดีตามมีตามเกิดนั้น อาจจะฟังดูแล้วหดหู่เกินไป *"ก็อบรมสั่งสอนเต็มที่ตามความสามารถของผมแล้วนะ แต่ถ้าว่าดีเท่าคนอื่นไหมก็อาจจะไม่ดีเท่า แต่มันก็ที่สุดของผมแล้ว เพราะผมต้องทำงานโรงงานรายได้ต่ำตอนนั้น ก็ดีกว่าไม่มีงาน"* ต้องยอมรับว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการบ่งชี้ว่าคุณภาพชีวิตของคนในครอบครัว หรือลูกที่อาศัยอยู่ในครอบครัวนี้จะมีแนวโน้มเป็นเช่นไร สังคมคงไม่ไปตัดสินว่าครอบครัวไหนอบรมสั่งสอนดีกว่าครอบครัวไหน แต่ขอให้มองที่เจตนาในการอบรมสั่งสอนลูกของพวกเขาเป็นสำคัญ อย่างน้อยพวกเขาก็อบรมสั่งสอนด้วยความตั้งใจตามสถานภาพของพวกเขา ซึ่งเขาเองมองว่าดีที่สุดในศักยภาพของเขาแล้วก็ตาม

ถึงแม้พวกเขาจะให้ความหมายการอบรมสั่งสอนลูกที่แตกต่างหลากหลาย แต่ก็มีคุณค่าไม่แตกต่างกันเพราะพวกเขามีความตั้งใจเช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลทุกกรณีที่มีความมุ่งมั่นในการอบรมสั่งสอนลูกของตนเองให้เติมโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพสู่สังคมในอนาคตเช่นกัน แม้ว่าจากเรื่องเล่าที่พวกเขาถ่ายทอดออกมาอาจดูหดหู่ไปบ้างในบางราย แต่ในความเป็นจริงพวกเขามีความตั้งใจ และรักลูกทุกคน แต่เพราะพื้นฐานทางครอบครัวของแต่ละรายมีความแตกต่างกัน วิธีการอบรมสั่งสอนเพื่อให้ลูกเป็นคนดีตามความคาดหวังของสังคมจึงมีความแตกต่างกันไปด้วย ระยะทางพิสูจน์ม้ากาลเวลาพิสูจน์คน ผลผลิตของแต่ละครอบครัวจะเป็นเช่นไร คงไม่สามารถบอกได้ในทันทีหากแต่ต้องรอเวลาที่เหมาะสม เมื่อลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมให้เจริญก้าวไปข้างหน้า เมื่อนั้นอาจจะแสดงให้เห็นถึงผลของ

การอบรมสั่งสอนลูกที่ดีจากครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากแนวทางของพวกเขาเอง ที่ยังยืนหยัดความเป็นตัวตนเอาไว้ได้ พร้อมกับทำหน้าที่สำคัญนี้

บทสรุปความเป็นพ่อ

การให้ความหมายของความเป็นพ่อของแต่ละราย มีความแตกต่างกันตามแต่ละครอบครัว จากภูมิหลังและพื้นฐานทางครอบครัวเดิมของแต่ละบุคคล ตลอดจนสังคมแวดล้อม ที่มีส่วนกล่อมเกลาให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ตามกรอบมาตรฐานที่สังคมนั้น ๆ กำหนดไว้ ส่งผลถึงแนวทางการอบรมเลี้ยงดูลูกของเหล่าคุณพ่อแต่ละราย จากการรับฟังประสบการณ์ผ่านการบอกเล่าเรื่องของความเป็นพ่อในแต่ละรายสามารถแบ่งเป็นหัวข้อที่น่าสนใจย่อย ได้ 4 ประเด็น 1.1 ก่อนที่จะเริ่มต้นหน้าที่พ่อครั้งแรก กล่าวถึงอารมณ์ความรู้สึกเมื่อแรกเริ่มหน้าที่ความเป็นพ่อของแต่ละราย 1.2 ปกป้องคุ้มครองลูก หน้าที่สำคัญของพ่อตามบรรทัดฐานทางสังคมที่คาดหวังว่าต้องทำหน้าที่นี้ 1.3 รับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ตามค่านิยมในสังคมคาดหวังว่าพ่อจะทำหน้าที่หลักนี้อย่างเต็มกำลังสามารถ 1.4 การอบรมสั่งสอนลูก โดยคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องทำหน้าที่นี้เพียงลำพัง หรือพวกเขามีทางออกให้กับหน้าที่นี้อย่างไร ซึ่งมีความหลากหลายอย่างน่าสนใจ

1.1 ก่อนที่จะเริ่มต้นหน้าที่พ่อครั้งแรก การที่ชายคนหนึ่งจะเปลี่ยนสถานะจากคนธรรมดาที่ไม่ต้องรับผิดชอบชีวิตใคร แต่เพราะสิ่งมหัศจรรย์จากธรรมชาติ ที่กลั่นมาจากร่างกายของเขาถ่ายทอดออกมาเป็นเด็กคนหนึ่งที่มีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นพ่อลูก ก็นับว่าน่าตื่นเต้นมากเป็นพิเศษอยู่แล้ว ถึงแม้ความรู้ของสังคมทั่วไปจะยอมรับว่าเป็นเรื่องปกติที่ชายคนหนึ่งเมื่อถึงวัยที่ต้องสร้างครอบครัวจะต้องมีทายาทเพื่อสืบสกุลจะมองเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้วก็ตาม หากแต่ชายที่จะมารับบทเป็นพ่อไม่ได้เป็นชายตามนิยามความหมายของความเป็นพ่อของสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ แต่พวกเขากลับมีนิยามของตนเองที่แตกต่างออกไปว่าไม่ใช่ชายตามที่สังคมคาดหวัง พวกเขาเป็นเกย์ หรือชายที่รักชายด้วยกันนั้น เท่ากับว่าพวกเขากำลังท้าทายค่านิยม ความเชื่อที่สังคมปลูกฝัง และสืบทอดกันมาอย่างยาวนานให้สั่นคลอนอยู่ไม่น้อย อีกทั้งความคิดความเชื่อของระบบทุนนิยมก็ได้รับผลกระทบนี้เช่นกัน

การที่พวกเขาจะตื่นเต้น และตกใจ จึงเป็นเรื่องที่พิเศษกว่าปกติ เพราะพวกเขาจะถูกสังคมจัดกลุ่มให้เป็นคนชายขอบนอกกระแส ที่ยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร การเป็นตัวเองของพวกเขาอาจจะต้องได้รับการขัดเกลา หรือปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับสถานภาพที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ซึ่งแน่นอนว่าพวกเขาเหล่านี้ได้ผ่านจุดนั้นมาพอสมควร เมื่อ

พวกเขามองย้อนกลับไปจะพบกับความภาคภูมิใจ ที่มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะสัมผัสถึงความรู้สึกของพวกเขาเหล่านั้นได้ การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการสื่อสารช่องทางหนึ่ง ที่จะเผยให้เห็นความภาคภูมิใจนี้ให้แพร่ขยายออกไป ผ่านประสบการณ์ที่พวกเขาได้พบเจอกันมาแตกต่างหลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจในความแตกต่างเหล่านี้ให้ผู้คนในสังคมสมัยใหม่ได้เรียนรู้รับฟังอย่างเข้าใจต่อไป แน่นอนว่าเหตุการณ์หลังจากที่พวกเขาต้องกลายมาเป็นพ่อคนแล้วนั้น จะมีปัญหาอุปสรรคมากมายเพียงใดก็ตาม หรือมีเพียงเล็กน้อยในบางราย แต่ทุกรายที่ผ่านประสบการณ์เหล่านั้นมาต่างต้องทำหน้าที่ในบทบาทของความเป็นพ่อที่คล้ายคลึงกันไม่มากก็น้อย ตามแนวทางแห่งตน

1.2 ปกป้องคุมครองลูก เป็นการทำหน้าที่พ่อที่สำคัญเพื่อปกป้องคุ้มครองลูกและสมาชิกในครอบครัวให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ และมั่นคงในชีวิต โดยสังคมจะเห็นบทบาทนี้จากผู้เป็นพ่อปฏิบัติต่อลูกที่กำลังเจริญเติบโตไปในทุกช่วงวัย โดยการปกป้องคุ้มครองลูกมีหลากหลายรูปแบบตามแต่ละบุคคลจะให้ความหมาย โดยสามารถแยกออกเป็นหมวดหมู่ได้ ดังนี้ 1.2.1 การปกป้องคุ้มครองบุตรตั้งแต่อยู่ในครรภ์ หรือการฟูมฟักลูกให้อยู่รอดปลอดภัยจนถึงกำหนดคลอดโดยไม่เกิดการแท้งลูก 1.2.2 การจัดสรรเวลาในการปกป้องคุ้มครองดูแลลูก ตั้งแต่แรกเกิดจนกว่าจะบรรลุนิติภาวะ 1.2.3 แหล่งที่มาของแรงบรรดาลใจในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้อยู่รอดปลอดภัยอย่างปกติสุข พวกเขาได้เรียนรู้จากต้นแบบเช่นไรหรือไม่

การปกป้องคุ้มครองบุตรตั้งแต่อยู่ในครรภ์ การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้จะยังคงเก็บลูกเอาไว้ ไม่ทำแท้งหรือยุติการตั้งครรภ์ด้วยสาเหตุใดก็ตาม นับว่าเป็นการปกป้องคุ้มครองลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ให้สามารถออกมาลืมตาดูโลกได้อย่างที่สมควรจะเป็น เผยให้สังคมได้เห็นระดับคุณค่าภายในจิตใจของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่แสดงถึงการเป็นคนดีมีคุณธรรมประจำใจ ตามคุณสมบัติการเป็นคนดีในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ แม้ว่าพวกเขาจะรู้ดีว่าการรับผิดชอบในครั้งนี้จะเปลี่ยนชีวิตของเขาไปตลอดกาลก็ตาม เพราะหนทางข้างหน้าบางรายอาจมองเห็นถึงความยากลำบากอย่างชัดเจนเพียงใด พวกเขาก็ยังคงยินดีรับผิดชอบเลี้ยงดูลูกของพวกเขาต่อไป หรือบางรายอาจมองไม่เห็นปัญหาอุปสรรคเหล่านั้นมากนัก เพราะยังขาดความพร้อมของวุฒิภาวะในทุก ๆ ด้าน และสถานะทางสังคมที่ยังไม่ได้รับการยอมรับเนื่องจากวัยวุฒิยังน้อยในพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย แต่เนื่องจากมีครอบครัวคอยให้การสนับสนุนอยู่ไม่ห่าง จึงทำให้พวกเขากล้าที่จะออกมาปกป้องคุ้มครองลูก ๆ ของพวกเขา เนื่องจากในการทำหน้าที่พ่อคนไม่ใช่เรื่องง่าย ถึงแม้จะมีพ่อแม่ลูกครบสมบูรณ์ตามค่านิยมก็ตาม พวกเขายังต้องเสียสละ และทุ่มเทสรรพกำลังทุกอย่างเพื่อให้ลูก ๆ เติบโตไปอย่างมีคุณภาพ และในบทบาทพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่มีความซับซ้อนจนบางครั้งสังคมไม่เข้าใจ และอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา จากความไม่เข้าใจใน

ความหลากหลายทางเพศของผู้คนในสังคม ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวมีความลื่นไหลทางเพศอยู่อย่างไม่หยุดนิ่งในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้

การจัดสรรเวลาในการปกป้องคุ้มครองดูแลลูก ถึงแม้จะมีความหลากหลายในแนวทางการบริหารจัดการเวลา ให้เหมาะสมกับความต้องการในชีวิตของแต่ละราย เพราะไม่มีกรอบบังคับว่าต้องเป็นเช่นไร แบบไหนจะดีถูกต้องเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล อยู่ที่ความสมัครใจนั่นเอง แต่มีสิ่งหนึ่งที่พวกเขามีเหมือนกันคือ เวลาที่ต้องทุ่มเทให้กับลูก ๆ ของพวกเขาวัยกำลังโตที่ต้องการการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษ เพื่อการเจริญเติบโตอย่างดีมีคุณภาพ หากการบริหารจัดการชีวิตไม่ให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมาได้ รูปแบบชีวิตที่หลากหลายจึงมีความเหมาะสมกับแต่ละบุคคล ที่มีความแตกต่างกันได้ โดยมีความอิสระไม่ติดกรอบของกันและกันนั่นเอง

แหล่งที่มาของแรงบรรดาลใจในการอบรมเลี้ยงดูลูก การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทำหน้าที่เป็นคุณพ่อตามแบบฉบับของตนเอง โดยการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ทั้งที่เป็นคนในครอบครัว และเครือญาติ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อนำมาเป็นแบบอย่าง และเป็นพลังขับเคลื่อนให้ทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มความสามารถ เกิดแรงบรรดาลใจให้กับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้ ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่ผ่านการลองผิดลองถูกมาก่อนล่วงหน้าอย่างโชกโชน จนทำให้เทคนิควิธีนั้น ๆ มีความแม่นยำเหมาะสมอย่างมากสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขา หรือแม้กระทั้งกลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่บอกกับเราว่าพวกเขาไม่มีแรงบรรดาลใจจากภายนอกเลย ทุกสิ่งเกิดจากความตั้งใจจริงของพวกเขา ที่ไม่อาจปฏิเสธจากความรับผิดชอบได้ โดยทั้งสิ้นล้วนเกิดจากความมุ่งมั่นตั้งใจทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความหวังว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะเจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ถึงแม้หนทางจะยากลำบากสักเพียงใดในการสร้างการยอมรับในความสามารถสำหรับการเลี้ยงลูก ด้วยชุดความรู้ของความเป็นพ่อที่สังคมกระแสหลักสร้างกรอบไว้ จนบางรายขาดโอกาสในการพิสูจน์ตัวตน ไม่มีโอกาสในการทำหน้าที่พ่อตามแบบฉบับของพวกเขา แต่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้พวกเขามีเทคโนโลยีแห่งตัวตน จึงไม่ละทิ้งความพยายามในการทำหน้าที่พ่อตามสัญชาตญาณความเป็นพ่อในแบบฉบับของพวกเขาไป ถึงแม้ว่าการกระทำหรือแนวทางในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาจะแตกต่างหลากหลายออกไปจากประเพณีวัฒนธรรมเดิมของสังคมที่สร้างเป็นมาตรฐานไว้บ้างก็ตาม จากแนวทางนี้ที่พวกเขาเลือกที่จะลงมือปฏิบัติในการเลี้ยงดูลูกในแบบฉบับของพวกเขา เผยออกสู่สังคมให้ได้เห็นถึงศักยภาพ และมีผลงานเชิงประจักษ์ อาจก่อเกิดเป็นแรงบรรดาลใจ ที่ส่งต่อไปยังครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวประเภทอื่น ๆ ให้ดำเนินรอยตามได้อีกต่อหนึ่งเช่นกัน

1.3 รับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในทางปฏิบัติแล้ว ถึงแม้ว่าพวกเขาบางคนจะนิยามว่าตนเองเป็นพ่อนอกกรอบมาตรฐานของสังคมแล้วก็ตาม แต่หน้าที่หลักอันสำคัญอีกหน้าที่หนึ่ง ซึ่งในสังคมที่ทันสมัยขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจแบบทุนนิยมนี้ เป็นหน้าที่ที่จำเป็นอย่างมาก สามารถสรุปรายละเอียดที่น่าในใจได้ ดังนี้

การเป็นผู้ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง นับว่าเป็นความท้าทายความสามารถของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นอย่างมาก เพราะไม่ใช่ทุกคนจะทำหน้าที่นี้ได้อย่างเข้มแข็ง และจะสามารถประสบความสำเร็จได้ทุกราย ด้วยปัจจัยบางประการของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง ส่วนหนึ่งมาจากคุณวุฒิและวัยวุฒิของคุณพ่อบางราย ที่มีลูกในขณะที่ยังไม่มีความพร้อม บางรายยังอยู่ในวัยเรียน ยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือบางรายหน้าที่การงานยังไม่มีความมั่นคง รายได้ยังไม่เพียงพอเท่าใดนัก นั่นเอง

การมีผู้ทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวแทนคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ส่วนใหญ่ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่บอกว่าจะลำบากมากหากพวกเขาไม่มีคุณพ่อคุณแม่และเครือญาติให้ความช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกของพวกเขาในยามจำเป็น เพราะลูก ๆ ของพวกเขาส่วนใหญ่เกิดจากความไม่ตั้งใจ และไม่รู้ตัวล่วงหน้าจากการเกิดอุบัติเหตุทางเพศ แล้วตั้งครรภ์ในที่สุด แต่เพราะพวกเขามีจิตสำนึกที่ดีมีความรับผิดชอบ และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะพวกเขามีครอบครัว มีคุณพ่อคุณแม่และเครือญาติคอยให้ความช่วยเหลืออยู่นั่นเอง จึงทำให้พวกเขามีความกล้าที่จะแสดงความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาให้เติบโตไปข้างหน้า โดยไม่ยุติการตั้งครรภ์ไปตั้งแต่แรกเมื่อทราบว่าตนเองกำลังจะเป็นพ่อคนในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้านั้นเอง มีส่วนน้อยที่เกิดจากความตั้งใจ แต่ด้วยความรักและปรารภนาดีของครอบครัว คุณพ่อคุณแม่และเครือญาติ จึงต้องยื่นมือเข้ามาช่วยในยามจำเป็นท้ายที่สุดอยู่นั่นเอง

การเลี้ยงดูลูกในยุคที่ทันสมัยนี้ไม่มีกฎระเบียบตายตัวว่าใครจะต้องเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว หรือใครจำเป็นต้องเข้ามาช่วยเหลือคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นี้ ทุกอย่างอยู่ที่ตัวคุณพ่อเองเป็นหลัก เพราะเมื่อตัดสินใจจะรับหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูกแล้ว แน่นอนว่าตัวของคุณพ่อที่เป็นเกย์เองต้องจินตนาการในบทบาทความเป็นพ่อให้ได้ว่าต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายพวกเขาต้องมีการวางแผน และต้องมีทรัพยากรด้านต่าง ๆ รองรับพอสมควร ถึงแม้บางครั้งอาจจะไม่เพียงพอ บางครอบครัวต้องปากกัดตีนถีบ ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของทั้งคุณพ่อคุณลูกด้วยซ้ำ

1.4 การอบรมสั่งสอนลูก ของแต่ละครอบครัวต่างมีเทคนิควิธีที่แตกต่างกันออกไปตามความต้องการของลูก หรือตามความสามารถของผู้เป็นพ่อ และตามภูมิหลังของผู้เลี้ยงดูของ

แต่ละครอบครัว หรือบ่อยครั้งที่เกิดจากการเรียนรู้เพิ่มเติมของตนเอง ตามช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ที่มากมายตามแต่ละครอบครัวจะพึงพอใจ ในการศึกษาครั้งนี้ จากการรับฟังเรื่องเล่าของแต่ละกรณีของกลุ่มตัวอย่างสามารถแยกประเด็นเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนลูกได้แก่ การอบรมสั่งสอนตามแนวทางของครอบครัวที่มีคุณพ่อคุณแม่ และเครือญาติ การอบรมสั่งสอนลูกตามแนวทางของตน หรือทำตามสัญชาตญาณ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า อบรมสั่งสอนตามตัวอย่างในสื่อ และผู้เชี่ยวชาญประเภทต่างๆ อบรมสั่งสอนตามความคาดหวังของสังคมทุนนิยมนั่นเอง

ดังนั้น การให้ความหมายของความเป็นพ่อของแต่ละราย จึงมีความแตกต่างกันตามแต่ละครอบครัว จากภูมิหลังและพื้นฐานทางครอบครัวเดิมของแต่ละบุคคล ตลอดจนสังคมแวดล้อม ที่มีส่วนกล่อมเกลาให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ตามกรอบมาตรฐานที่สังคมนั้น ๆ กำหนดไว้ ส่งผลถึงแนวทางการอบรมเลี้ยงดูลูกของเหล่าคุณพ่อแต่ละราย ถึงแม้แรกเริ่มในการทำหน้าที่ความเป็นพ่อ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่างก็มีอาการตื่นเต้น และตกใจอยู่บ้าง แต่เมื่อพวกเขาตั้งสติ รวบรวมความกล้าได้ พวกเขาก็พร้อมที่จะปกป้องดูแลรับผิดชอบในสิ่งที่พวกเขาได้ก่อขึ้น ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ พวกเขาพร้อมที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะด้วยวิธีการต่างๆ เช่นการทำงานหาเงินด้วยตนเอง หรือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และเครือญาติก็ตาม ตลอดจนพวกเขามีความตั้งใจอบรมสั่งสอนลูก ๆ ตามแนวทางที่หลากหลายของแต่ละครอบครัวที่มีความสะดวก เพื่อให้ลูก ๆ ของพวกเขาเจริญเติบโตไปคนดีมีคุณภาพเข้าสู่สังคมที่ทันสมัย ตามความคาดหวังของสังคมทุนนิยม เพื่อสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าไปเหมือนกับครอบครัวอื่น ๆ เช่นกัน

2. ความหมายของผู้เลี้ยงลูก

การให้ความหมายของผู้เลี้ยงลูกของแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความต้องการและจำเป็นของสมาชิกทำการตกลงกันเองภายในครอบครัวว่าผู้ใดจะทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูก หรือทำงานนอกบ้าน ในยุคสมัยใหม่และขับเคลื่อนด้วยระบบทุนนิยมหน้าที่การทำงานนอกบ้านสามารถทำได้ทุกเพศ ในวัยที่สามารถเป็นแรงงาน และมีความรู้ความสามารถตอบสนองการทำงานแต่ละประเภทได้ โดยไม่เพียงแต่หน้าที่ทำงานนอกบ้านเท่านั้นที่ทุกเพศวัยสามารถทำได้หากมีคุณสมบัติตรงตามงานที่ทำ การเลี้ยงดูลูกของแต่ละครอบครัวก็เช่นกัน สามารถทำหน้าที่นี้ได้หลากหลายเพศและวัย รวมถึงการทำหน้าที่อื่น ๆ ก็มีการปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายหน้าที่ไปอย่างมาก เพื่อความอยู่รอดในสังคมที่มีการแข่งขันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การทำหน้าที่แต่ละบทบาทเป็นไปตามแต่ละครอบครัวจะตกลงแบ่งหน้าที่ช่วยเหลือกันในแต่ละหน้าที่

หรือบางครอบครัวอาจช่วยเหลือกันแทบทุกอย่าง ไม่มีการแบ่งแยกกันชัดเจนมากนัก ซึ่งบางครั้งสังคมภายนอกยากที่จะเข้าใจ สำหรับครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกรายหลายทำหน้าที่เองเต็มร้อยเปอร์เซน และมีอีกหลายรายเช่นกัน ที่มีผู้ช่วยดูแลแบ่งเบาในยามที่เขาต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ที่เป็นการทำงานเพื่อหาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว และลูกของพวกเขาอีกรูปแบบหนึ่ง และเพื่อเป็นการให้ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของผู้ให้ข้อมูล จากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในครั้งนี้ ที่สร้างจากชุดความรู้ความจริงอีกแง่มุมหนึ่งให้มีพื้นที่แสดงตัวตนของพวกเขาเหล่านี้ ถึงการให้ความหมายของผู้เลี้ยงลูกผ่านการทำหน้าที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกในทุก ๆ ด้าน ของการเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของแต่ละครอบครัว จากผู้ให้ข้อมูลของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก สามารถแยกออกเป็นประเด็นสำคัญเพื่อสะท้อนการให้ความหมายของผู้เลี้ยงลูกที่มีความหลากหลายแตกต่างในแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัว ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ลูก ๆ เติบโตไปเป็นคนเก่ง คนดี เป็นที่ต้องการของสังคมและระบบทุนนิยม ได้แก่ 2.1 การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก 2.2 การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของลูก 2.3 การสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อมได้ ดังรายละเอียดจากเรื่องเล่าในแต่ละประเด็นต่อไปนี้

2.1 การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก

การรับบทของผู้เลี้ยงดูลูก ในทางปฏิบัติสามารถเป็นได้ทุกเพศทุกวัย ที่พร้อมจะทำหน้าที่ต่างๆ ด้วยมือของตนเอง รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในการร่วมกันขัดเกลาให้ลูกของเขาเติบโตไปเป็นคนดีตามที่สังคมและระบบทุนนิยมต้องการ อีกทั้งการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งต้องใช้ทรัพยากรอย่างมากกว่าที่จะเจริญเติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพในสังคมได้ โดยผู้ทำหน้าที่สนับสนุนและเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่จะสนับสนุนส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ดีมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ อย่างลงตัวเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย แน่นอนว่าการเลี้ยงลูกของแต่ละครอบครัวอาจมีความเหมือนและแตกต่างกันเป็นเรื่องปกติ และเมื่อกล่าวถึงการเลี้ยงดูลูกตามความต้องการพื้นฐานด้านร่างกายทุกคนต้องนึกถึงปัจจัยสี่ ที่ร่างกายของทุกคนต้องการเป็นพื้นฐานนั่นเอง ส่วนด้านจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกที่นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กที่พึ่งลืมตาดูโลกได้ไม่นานยังขาดประสบการณ์ชีวิตอีกมาก จึงต้องได้รับการกล่อมเกลาให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องดูแลใส่ใจด้วยตนเองเป็นสำคัญ หรือผ่านการช่วยเหลือจากคนในครอบครัว เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เช่น พี่เลี้ยง ครู ผู้เชี่ยวชาญ หรืออื่น ๆ โดยผู้ศึกษาสามารถแยกได้เป็น 2

ประเด็นย่อยที่น่าสนใจได้ดังนี้ 2.1.1 คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ดูแลรับผิดชอบเองทั้งหมดเป็นหลัก 2.1.2 การได้รับความช่วยเหลือจากคนในครอบครัว เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในการสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก

2.1.1 คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ดูแลรับผิดชอบเองทั้งหมดเป็นหลัก

ตามกรอบบรรทัดฐานทางสังคมในการทำหน้าที่พ่อ นอกจากจะเป็นผู้นำครอบครัวแล้ว ยังต้องเป็นผู้หาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ อีกด้วยในบางครอบครัว อีกทั้งยังต้องใส่ใจในรายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการในด้านอารมณ์ และสติปัญญาของลูกน้อยด้วย เพื่ออบรมสั่งสอนกล่อมเกลาให้ลูกเติบโตไปเป็นคนดีคนเก่งเป็นที่รักของผู้คนแวดล้อมสามารถเอาตัวรอด และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้เป็นอย่างดี และมีความสุขในอนาคต โดยส่วนใหญ่แล้วคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นอกจากจะทำหน้าที่ดังที่กล่าวมาแล้ว อำนาจการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อลูกโดยตรง ผู้เป็นพ่อจะเป็นผู้ตัดสินใจเองเป็นหลักด้วย ซึ่งอาจจะมีสมาชิกรายอื่น ๆ ในบางครอบครัวร่วมเป็นที่ปรึกษา และร่วมลงมือปฏิบัติด้วยในบางครั้งเพื่อคัดสรรและมอบสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกหลานของพวกเขา ว่าควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลเรื่องใดมากน้อยแตกต่างอย่างไร มีจำนวนคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่น้อยในผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้ที่บอกกับเราว่าพวกเขาทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกตามความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจเองทั้งหมด เป็นสิ่งที่น่าสนใจในรายละเอียดของแต่ละรายว่ามีอะไรที่เหมือนหรือแตกต่างจากคุณพ่อคุณแม่เลี้ยงเดี่ยว รวมถึงคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์รายอื่น ๆ หรือไม่อย่างไร

โดยส่วนใหญ่บอกกับผู้วิจัยว่าพวกเขาทำเองทุกอย่าง เพราะลูกอยู่กับพวกเขาตัวติดกันตลอด แม้ในบางรายจะมีผู้ช่วยเหลือดูแลบ้างก็ตาม ในช่วงแรก ๆ พวกเขาต้องปรับตัวทุกอย่าง และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูก ๆ ของพวกเขาให้ได้ดีที่สุด ตั้งแต่เรื่องพื้นฐาน เช่น การอาบน้ำ เปลี่ยนผ้าอ้อม ป้อนข้าว ป้อนนม ป้อนยา พาเข้านอน เล่านิทาน สอนการบ้าน เป็นเพื่อนเล่น เพื่อนคุย เพื่อนทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นครูคอยชี้แนะอบรมสั่งสอนให้ความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป หรือความรู้รอบตัวต่าง ๆ เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้ลูก ๆ มีความรู้ความเข้าใจ ส่งเสริมจินตนาการพัฒนาความสามารถ ได้เรียนรู้การใช้ชีวิต รู้จักการแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้น และระยะยาว รู้จักใช้ปฏิพานไหวพริบเอาตัวให้รอดพ้นจากผู้ไม่หวังดี หรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นหากกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งนั้น ส่งเสริมให้ลูก ๆ เกิดการเรียนรู้ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา มีโอกาสลองผิดลองถูกเพื่อเรียนรู้ในทุก ๆ เรื่องราว ทั้งดีและร้ายจนกว่าจะเติบโตขึ้นไปเรื่อย ๆ ในแต่ละช่วงวัย และสามารถดูแลรับผิดชอบเรื่องพื้นฐานของชีวิตในกิจวัตร

ประจำวันได้เอง มีความรับผิดชอบ มีทักษะด้านต่าง ๆ แม้จะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยก็ต้องรู้จัก และเรียนรู้เอาไว้ เพื่อสามารถนำออกมาใช้เมื่อต้องการได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที

โดยที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ต้องยืนมือเข้าไปช่วยเหลือเหมือนเมื่อครั้งลูก ๆ ยังช่วยเหลือตนเองยังไม่ได้ เพราะยังเป็นเด็กเล็ก ยกเว้นยามเจ็บป่วยไข้ต่าง ๆ พวกเขาจึงต้องรับบทเป็นทั้งคุณหมอและพยาบาลไปพร้อมในคราวเดียวกัน หรือต้องพาไปพบหมอฉีดยา หรือทำการรักษา ตลอดจนการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ หรือบางครั้งมีอาการงอแงเอาแต่ใจไร้เหตุผล เหล่าคุณพ่อก็ต้องเข้ามามีบทบาทอย่างมาก เพื่อควบคุมสถานการณ์ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยไร้ปัญหารบกวนผู้อื่นได้อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในวัยเด็กจะต้องดูแลใกล้ชิด แต่เมื่อลูกเติบโตเป็นวัยรุ่นแล้วรูปแบบการดูแลจะเป็นอีกแบบหนึ่งที่ไม่ต้องดูแลประคบประหงมเท่าเมื่อครั้งยังเด็ก เพียงแค่พวกเขาดูแลอยู่ห่าง ๆ สอนให้เขาได้คิดและเลือกเอง ไม่บังคับขืนใจให้สิทธิตามสมควร และสอนให้เขายอมรับผลของการกระทำของเขาให้ได้ด้วย กรณีที่เกิดความผิดพลาดไม่เป็นไปตามแผนที่เขาวางไว้ พวกเขาจะคอยดูอยู่ห่าง ๆ รอให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษายามที่ลูก ๆ ต้องการ ซึ่งหน้าที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อาจดูไม่แตกต่างจากคุณพ่อคุณแม่รายอื่น ๆ เท่าใดนัก ในเรื่องหลัก ๆ แต่จะแตกต่างกันในส่วนรายละเอียดปลีกย่อยที่มีความแตกต่างหลากหลายกันไปตามแต่ละครอบครัว และความต้องการของลูก ๆ แต่ละรายไป โดยมีเรื่องราวจากผู้เล่าที่น่าสนใจหลายราย

เริ่มต้นที่คุณต๊ะ รายนี้ต้องยอมรับว่ามีรายละเอียดมากล้วนน่าสนใจทั้งสิ้น เขาเล่าว่าในช่วงที่ลูกของเขาโตพอที่จะพาออกสู่โลกภายนอกบ้านได้แล้วนั้น สถานที่แรก ๆ ที่เขาพาไปคือที่ทำงาน เขาพาลูกไปทำงานด้วย ซึ่งเมื่อก่อนเขามีบริษัทรับเหมาก่อสร้างมีพนักงานพอสมควร ลูกของเขาสามารถปรับตัวเขากับผู้คนที่ทำงานได้อย่างดี ไม่งอแง เขาคอยสังเกตพฤติกรรมของลูกอยู่ตลอดเวลา และต่อ ๆ มาก็พาไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อน ๆ ของเขา ช่วงที่เขาพูดคุยสนุกอยู่กับเพื่อน ๆ ลูกของเขาสามารถปรับตัวเขากับลูกของเพื่อนคนอื่น ๆ ได้อย่างง่ายดาย เขามีความภาคภูมิใจในตัวลูกมากที่สามารถปรับตัวเขากับทุกคนได้เป็นอย่างดี ไม่ซุกซน หรือดื้อรั้น สิ่งหนึ่งที่เขาค่อนข้างมั่นใจว่า เขาจะสามารถเลี้ยงดูลูกของเขาให้เติบโตได้ด้วยตัวเขาเองคือ เมื่อครั้งยังอยู่ที่ต่างจังหวัด เขามีพี่น้องเจ็ดคน เขาเป็นคนโต และต้องทำหน้าที่เลี้ยงน้อง ๆ ช่วยแม่ของเขาตลอด จึงเกิดทักษะและสามารถวิเคราะห์อาการต่าง ๆ ของเด็กได้เอง จากประสบการณ์ที่เคยผ่านการเลี้ยงน้อง ๆ มา อย่างเช่น เขารู้ว่าลูกของเขาท้องอืด เพราะร้องงอแงจากการปวดท้อง *“เราก็ดูที่ท้องเขาว่าป่องกว่าปกติไหม เคาะฟังเสียงดูประกอบ ถ้าเข้าข่ายท้องอืด เราก็จะไปหามหาหิงค์มาทาบนสะดือแล้วก็มาชุบสำลีมาแปะที่สะดือ”* โชคดีในร้านสะดวกซื้อมีขายหาได้ไม่อยาก

แต่สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือตอนที่ลูกของเขาพูดได้ แล้วถามหาแม่โดยที่เขาไม่รู้ว่าไปเอามาจากไหน มันเป็นคำถามหนึ่งซึ่งเขาต้องอธิบายให้ลูกฟัง ลูกของเขาพูดได้ตอนสองขวบเข้าเนอสเซอรี่แล้ว น่าจะมาจากเนอสเซอรี่เขาถึงกับสตั้นไปชั่วครู่ และเปลี่ยนเรื่องชวนคุยเรื่องอื่น ๆ ทันทีเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจ ช่วงนั้นเขาทรมานจิตใจมากต้องพยายามเบี่ยงเบนความสนใจไปเรื่องอื่นทุกครั้ง แต่ด้วยความรักความผูกพันที่เขามอบให้ลูกอย่างเต็มเปี่ยม หลังจากนั้นไม่นานลูกก็ไม่ถามถึงแม่อีกเลย เขาจะไปไหนมาไหนเขาจะพาลูกของเขาไปด้วยทุกที่ เขาไม่เคยห่างกันเลย มีเฉพาะเวลาไปโรงเรียนเท่านั้น ที่ทั้งคู่ต้องห่างกัน ความรักความผูกพันที่เป็นเส้นใยระหว่างเขาและลูกชั่งเหนี่ยวแน่นอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ เพราะนอกจากปัจจัยสี่ที่เขาจัดหาให้ลูกอย่างไม่ขาดตกบกพร่องแล้ว การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย ตลอดจนความรู้สึกผูกพันทั้งทางจิตใจและร่างกาย เขาไม่เคยให้ลูกรู้สึกขาดความอบอุ่นแม้เสี่ยววินาที เขาตั้งใจทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มความสามารถ

ต่อมาเป็นเรื่องราวของคุณต้น เนื่องจากรับลูกชายมาอยู่ด้วยตอนที่ลูกอายุได้ 2 ขวบแล้ว ต้องปรับตัวเข้าหากันพอสมควร จากคนที่ไม่เคยเลี้ยงเด็กมาก่อน เขาเคยถามลูกว่าอยากกลับไปอยู่กับแม่ไหม ลูกตอบว่าไม่อยากกลับ เวลาลูกของเขาดื้อเขาเคยขู่ลูกว่าจะจับไปส่งแม่ ทำให้ลูกกลัวและไม่ดื้อ เพราะไม่อยากกลับไปอยู่กับแม่เหมือนเมื่อก่อนแล้ว *“เราก็ดุเขาเหมือนกัน คือมันไม่ดีเนอะคือแบบถ้าทำตัวไม่ดีพ่อจะเอาไปส่งแม่นะอะไรเงี้ยเขาก็บอกไม่เอาไม่เอาไม่ไปไม่เอา รักพ่อ แต่รักย่ามากกว่า ไปตามเรื่องของเด็ก แล้วเราก็พยายามสอนในเรื่องตอบแทนบุญคุณคนเลี้ยงดูมาอะไรแบบเนี่ย”* ซึ่งการปลูกฝังในสิ่งดีงามตามประเพณีวัฒนธรรมของสังคมไทยที่เขาจะสามารถกล่อมเกลาลูกได้ เขาก็พยายามบอกพยายามสอน แต่บางครั้งเขาก็หงุดหงิดอารมณ์เสียบ้าง เพราะนอกจากทำหน้าที่อบรมสั่งสอนแล้ว เขายังมีหน้าที่จัดเตรียมอาหารไว้สำหรับทุกคนในบ้านด้วย *“เราต้องตื่นตีห้าครึ่งก็ต้องมานั่งอุ่นข้าว เตรียมเสื้อผ้าไว้ให้ ใส่ก็ไม่เป็นปอสองแล้วเจ็ดขวบแล้ว กลับจากโรงเรียนเสื้อผ้าก็เลอะเทอะทำไมถึงต้องมาเจออะไรแบบนี้ อันนี้ก็ถือว่าเหนื่อยมากแล้วอ่ะ แล้วแม่เป็นอัลไซเมอร์อีกอ่ะก็ต้องแบบเด็กเล่นอีกคนนึงเอ่อโชคสองชั้นสามชั้นเลยทีเดียวแต่มันก็มีความสุข มันเป็นความสุขที่เราได้ดูแลทั้งแม่และก็พอดีมีลูกเข้ามาให้เราดูแล”* เขาพูดคุยกับแฟนเขาตลอดว่าให้สู้อุตส่าห์เลี้ยงดูลูกเขาต่อไป เพราะถ้าพวกเขาเลี้ยงดูลูกด้วยความรักอย่างตั้งใจ อนาคตข้างหน้าลูกอาจจะสำนึกในบุญคุณของพวกเขา หันกลับมาสนใจใยดีพาไปหาหมอ พาไปโรงพยาบาลในยามเจ็บไข้ได้ป่วยบ้างก็เป็นได้

แน่นอนว่าการรับผิดชอบเลี้ยงชีวิตเด็กสักคน มันคือภารกิจที่ยิ่งใหญ่มากมีผลกระทบอย่างมากต่อเขา ที่ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จากเมื่อก่อนไม่ต้องรับผิดชอบหน้าที่ใน

การเตรียมอาหาร เสื้อผ้า อุปกรณ์ของใช้ให้ใครจริงจัง แต่กลับต้องมาบริหารจัดการทั้งหมด ซึ่งมันคือภาระที่เขามิอาจปฏิเสธได้ หรือแม้กระทั้งเรื่องการอบรมสั่งสอนเด็กที่เปรียบเหมือนผ้าขาว ที่พร้อมจะจดจำในสิ่งที่เขาพร่ำสอนไว้แทบทุกวินาที โดยที่เขาไม่เคยคาดคิดว่าจะได้ทำหน้าที่นี้ก็ตาม แต่ถึงแม้มันจะยากลำบากสักเพียงใด ภายใต้ความวุ่นวายและยากลำบากนั้นกลับมีรอยยิ้มแห่งความสุขซ่อนอยู่ตลอด หรือแม้แต่คุณโต้งเองก็บ่นว่ายากลำบากมากในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกด้วยตนเอง *"ในการเลี้ยงลูกคนเดียว ก็ว่ายากก็ยากนะ เพราะเราต้องทำงานด้วยเลี้ยงลูกไปด้วย เมื่อก่อนทำงานรับจ้างทั่วไป หลังจากทำนา รายได้ก็พอมั้งไม่พอมั้ง โชคดีที่ครอบครัวพี่สาวผมอยู่บ้านใกล้กันก็ได้เขาช่วยเลี้ยงลูกให้ยามที่เราไปทำงาน เขาขายของอยู่บ้านไม่ได้ไปไหน ขาดเหลืออะไรก็ได้ป้าผมนี่แหละช่วยมาโดยตลอด ผมมีลูกชายกับลูกสาว ป้าจะช่วยดูลูกสาวให้ ส่วนลูกชายไม่ค่อยได้อะไรมาก เขาก็โตไปกับเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกันกับเด็กในหมู่บ้าน มีปัญหาทีก็แก้กันทีตามเรื่องตามราวไปครับ"* นับว่าเป็นวิถีชนบทที่น่ายกย่องและอนุรักษ์ไว้ เพราะคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล ตลอดถึงการอบรมสั่งสอน โดยไม่แบ่งแยกว่าเป็นลูกของใครคนนั้นต้องรับผิดชอบเองทั้งหมด

ส่วนคุณติ๊กเล่าให้ฟังว่าค่อนข้างยากลำบากพอสมควรเช่นกันในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกด้วยตนเองเป็นหลัก *"ผมเลี้ยงคนเดียวเป็นหลัก มีญาติ ๆ ช่วยเหลือให้คำแนะนำบ้างแต่สุดท้ายผมต้องตัดสินใจ และแถบทุกครั้งต้องลงมือจัดการเองถึงจะเรียบร้อย"* ด้วยความที่เขาเลี้ยงเองไปด้วย ทำงานไปด้วย โชคยังดีที่เขาได้เงินค่าทำขวัญของภรรยาเป็นค่าประกันภัยต่าง ๆ พอที่จะเป็นทุนให้เขาและลูกได้ใช้จ่ายมาในช่วงแรก และต่อมาเขาก็หันมาทำไร่ และทำสวนปาล์มอย่างจริงจังไปด้วย มีรายได้พอใช้จ่ายไม่เป็นปัญหาเท่าไหร่ แต่จะเป็นปัญหาบ้างตรงที่ต้องเลี้ยงลูกสาวถึง 2 คน ซึ่งเขาไม่มีประสบการณ์ยิ่งลูกสาวคนโต กำลังเข้าสู่วัยรุ่น และมีประจำเดือนแล้ว การดูแลตัวเองต่าง ๆ ต้องขอให้ญาติ ๆ ที่เป็นผู้หญิงช่วยแนะนำ ซึ่งเขาค่อนข้างสนิทกับลูกเมื่อก่อน แต่พอเริ่มโตเป็นสาวขึ้นเขาจึงเริ่มให้พื้นที่ส่วนตัวแก่ลูกมากขึ้น แต่เขาจะพยายามดูแลใกล้ชิดลูก ๆ ตลอด เพราะไม่อยากให้เขาขาดความอบอุ่น เมื่อมีปัญหาอะไรลูก ๆ สามารถพูดคุยกับเขาได้ทุกเรื่อง โดยไม่มีความลับ ความยากก็คือเวลาที่ต้องใส่ใจลูก ๆ ตลอด ไม่ว่ายามกินยามนอน หรือกระทั้งออกข้างนอกไกลหูไกลตา เพราะพวกเขาไม่เคยห่างกันเลย ไปไหนไปด้วยกันตลอด เฉพาะไปโรงเรียนเท่านั้นที่ห่าง

สุดท้ายคุณตุ๊ก ก็บอกกับผู้วิจัยว่าทำเองทุกอย่างเช่นกันในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของลูก *"มีช่วงแรก ๆ เท่านั้นที่มีภรรยาช่วย เพราะอยู่ในช่วงลาคลอด แต่พอครบกำหนดลาคลอด ผมต้องทำหน้าที่เองทั้งหมด แต่ผมเต็มใจเพราะตกลงกับภรรยาไว้แล้ว ตั้งแต่ตื่น*

นอนยันเช้านอนผมจัดการเองหมด ภรรยาไม่ต้องทำอะไรมากเลย เป็นเพียงกองหนุนคอยช่วยเหลือยามที่ผมต้องการ หรือช่วยดูเรื่องอาหารการกินของผมบ้างในบางครั้ง ผมจะมีเวลาพักผ่อนบ้างในวันหยุดเพราะภรรยาจะเข้ามาช่วยเลี้ยง" การแบ่งหน้าที่กันระหว่างสามีภรรยาคงเป็นเรื่องปกติของคนสองคน ที่ต้องช่วยเหลือแบ่งเบาภาระเลี้ยงดูลูกร่วมกัน แต่เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ต้องกลายมาเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยว ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเพียงลำพังแล้ว หน้าที่ทุกอย่างไม่ว่าจะหนักหรือเบา คุณพ่อต้องทำหน้าที่เองทุกอย่าง จึงไม่ใช่เรื่องง่ายว่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกคนจะสามารถทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตได้ทั้งร่างกายและจิตใจ ให้ผ่านไปได้อย่างง่ายดาย

การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเองทั้งหมด อันเนื่องมาจากหลากหลายสาเหตุไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนผู้ช่วยเหลือที่เป็นคนรู้จักใกล้ชิดรวมถึงญาติพี่น้องต่าง ๆ ที่ไว้วางใจ ตลอดจนการขาดแคลนทุนทรัพย์ในการจ้างผู้ดูแลช่วยเหลือ ซึ่งในสังคมสมัยใหม่การบริการผู้ช่วยเลี้ยงดูเด็กมีค่าใช้จ่ายตามความสามารถ และการบริการที่ครบครันหรือเพราะพวกเขาสมัครใจในการเลี้ยงดูลูกเองเพียงลำพังนั้น นั่นคือความสามารถเฉพาะตัวมิใช่ทุกคนจะสามารถทำได้ เพราะการอบรมเลี้ยงดูลูกไม่ใช่ว่าใคร ๆ ที่อยากทำหน้าที่นี้จะทำได้ดีทุกรายไป ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างทั้งภายในภายนอก ตลอดจนถึงความขยันอดทน อดกลั่น มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี มีจิตวิทยาเด็ก เข้าใจความเป็นเด็กที่มีความแตกต่างในความต้องการพื้นฐานด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อตอบสนองให้ตรงจุดและถูกวิธี ที่สำคัญต้องมั่นเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพราะกาลเวลาหมุนเวียนไปข้างหน้าพร้อม ๆ กับการเจริญเติบโตของลูก ๆ ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนพฤติกรรมของเด็กที่ต้องมีการเปลี่ยนตามไปด้วย ศาสตร์และศิลป์ในการอบรมเลี้ยงดูลูกจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องเหมาะสม หากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ปรับตามให้ทันกับยุคสมัย อาจเกิดช่องว่างระหว่างวัยที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของความเห็นห่างระหว่างลูกและพ่อเกิดความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน อาจนำไปสู่ปัญหาที่ยากจะแก้ไขได้ในอนาคต

2.1.2 การได้รับความช่วยเหลือจากคนในครอบครัว เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

การได้รับความช่วยเหลือจากคนในครอบครัว พ่อแม่พี่น้อง หรือเครือญาติ รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมาย เช่น พี่เลี้ยง ครู ผู้เชี่ยวชาญ หรืออื่น ๆ สำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่ไม่สามารถดูแลเลี้ยงดูสนับสนุนส่งเสริมการเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจด้วยตนเองได้ตลอดเวลา การเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังอาจจะหนักหนาสาหัสเกินไปสำหรับพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายที่ต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การทำงานหาเลี้ยงตนเอง และสมาชิกใน

ครอบครัว ดังนั้นทางออกที่ดีคือ การหาผู้ช่วยมาเลี้ยงดูลูกแทนจึงเป็นตัวเลือกอันดับต้น ๆ เพราะเป็นทางออกที่ดีและมีความเหมาะสม แต่การที่จะได้ผู้ช่วยดูแลลูกที่ดีมีคุณภาพบางครั้งไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับบางราย การได้รับความช่วยเหลือเจือจุนยามจำเป็น อาจได้รับการยื่นมือเข้ามาช่วยจากเครือญาติ ซึ่งการเลี้ยงดูอาจไม่สามารถกำหนดคุณภาพได้เท่าใดนัก เนื่องจากทางเลือกมีจำกัด การยอมรับในคุณภาพตามอัตภาพจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และหากอยากได้บริการที่ดีมีคุณภาพ แน่นอนว่าจะตามมาพร้อมค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นตามบริการที่ได้รับ ดังนั้น การตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุด จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพความรับผิดชอบของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่จะเลือกให้ได้ด้วย ซึ่งการบริการที่ดีมีคุณภาพสามารถหาได้ไม่ยากเย็น ตามกำลังที่จะต้องจ่ายหากต้องการ โดยจากประสบการณ์ของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ มีรายละเอียดที่น่าสนใจ

เริ่มต้นที่คุณต๋อมที่ไม่ได้เลี้ยงดูลูกเองโดยตรง เขาเลี้ยงลูกผ่านผู้ช่วย เนื่องจากภาระหน้าที่ไม่เอื้อให้เขาทำหน้าที่พ่อดังเช่นคุณพ่อรายอื่น ๆ เขาได้รับความช่วยเหลือจากคุณพ่อและคุณแม่วัยเกษียณของเขาที่ว่างไม่ต้องรับผิดชอบงานหน้าที่ใดแล้วในวัยนี้ ด้วยเพราะเป็นหลานของพวกเขาแท้ ๆ จึงไม่สามารถปฏิเสธหน้าที่ผู้ช่วยเลี้ยงดูลูกให้เขาไปได้ ซึ่งคุณต๋อมให้คุณพ่อและคุณแม่ช่วยเหลือในบางครั้งที่เขาไม่สามารถทำหน้าที่นั้น ๆ ได้ เนื่องจากสาเหตุต่างๆ *“ก็ไปส่งที่โรงเรียนเองบ้างสลับกับปู่กับย่าช่วยกัน ในวันไหนที่เราไม่ว่าง แต่ก็พยายามจะไปส่งเอง เพราะปู่กับย่าอายุมากแล้วไม่อยากรบกวนมากถ้าไม่จำเป็น แต่ขากลับปู่จะเป็นตัวหลักเพราะผมกลับบ้านค่ำบ่อยๆ แต่พอมาถึงบ้านก็จะมีเวลาพูดคุยกัน ปู่กับย่าเขาก็ช่วยได้เยอะ เรื่องอาหารการกิน เสื้อผ้าต่าง ๆ เวลาที่เราไม่อยู่ แต่ในอนาคตก็จะปล่อยให้ไปกลับเอง เพราะโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน มีเพื่อนรุ่นเดียวกันในซอยบ้านไปกลับพร้อมกัน ก็เป็นแม่ที่ช่วยจัดการและให้คำปรึกษายามมีปัญหา ก็ผ่านมาได้ตลอด บ้างครั้งอาจจะไม่ราบลื่นมากนักก็ผ่านมาได้ จนบางครั้งกลายเป็นเรื่องปกติไปแล้ว”* ซึ่งหลายครอบครัวเป็นเช่นนี้ จนกลายเป็นเรื่องชินตาในสังคมบริบทไทย ที่ญาติผู้ใหญ่จะอยู่บ้านในวัยเกษียณ และทำหน้าที่เลี้ยงดูหลานให้กับลูก ๆ ที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านหรือต่างพื้นที่

โดยมีความแตกต่างจากคุณเต็มที่เขาไม่ได้พักอาศัยอยู่ในจังหวัดเดียวกับคุณพ่อและคุณแม่ของเขา เขาจึงเลือกที่จะใช้บริการสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนเรื่อยมา *“เราส่งเข้าเนอสเซอรี่ล้วน ๆ เลย แต่กว่าจะเจอที่ดี ๆ ก็ต้องผ่านการคัดเลือกพอสมควร ทั้งคุณภาพและราคา ให้เหมาะสมกับรายได้ที่พอที่จะจ่ายไหว เพราะเงินเดือนช่วงแรก ๆ ที่เราทำงานก็ไม่เยอะ ต้องบริหารจัดการอย่างหนัก”* ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเขาต้องวางแผนอย่างรัดกุม เพราะมีค่าใช้จ่ายมากในแต่ละเดือนแทบไม่พอใช้ นอกจากเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับเขาและลูกแล้ว เขายัง

ต้องบริหารจัดการเรื่องอื่น ๆ ด้วย ทั้งการเข้าออกที่ทำงาน ต้องมีเวลาที่แตกต่างจากคนอื่น แต่โชคดีที่เพื่อนร่วมงานและหัวหน้าเข้าใจ ให้ความช่วยเหลือและเอื้ออำนวยพอสมควร พอโตเข้าโรงเรียนประถมก็เริ่มผ่อนคลายความยากลำบากลงพอสมควร เพราะเริ่มโตสามารถดูแลตัวเองได้บ้างแล้ว เขามีเวลาทุ่มเทกับงาน และเริ่มมีชีวิตส่วนตัวมากขึ้น และพอลูกเรียนมัธยม ก็จะมีปัญหาที่แตกต่างจากเด็กเล็กพอสมควร เขาก็สอนลูกในเรื่องการปรับตัวให้เป็นไปตามวัยที่เปลี่ยนแปลงไป สอนเรื่องความรับผิดชอบต่าง ๆ เขาได้มีโอกาสพูดคุยปรึกษากับคุณครูที่โรงเรียนถึงพฤติกรรมของลูกชาย ว่าเป็นไปอย่างปกติเหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ หรือไม่ อยู่ตลอดเมื่อมีโอกาส เขาต้องขอบคุณคุณครูประจำชั้นที่ให้ความร่วมมือด้วยดีทุกชั้นปีเสมอมา

ส่วนกรณีคุณแต้มที่ลูกของเขาอยู่ในวัยเรียนเช่นกัน แต่เขาอาจจะโชคดีกว่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์คนอื่น ๆ เนื่องจากเขามีญาติผู้ใหญ่ที่มีทั้ง ปู่ ตาและยาย ของลูกชายของเขา ให้ความช่วยเหลือดูแลอย่างดี พลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่อย่างแข็งขัน โดยที่เขาแทบไม่ต้องทำหน้าที่พ่อให้ลำบากเลยด้วยซ้ำ เขามีหน้าที่ดูแลให้ความอบอุ่น สั่งสอนและปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีให้ลูกชายเป็นส่วนใหญ่ และคอยกำกับคุณภาพอยู่ห่าง ๆ ส่วนเรื่องอาหารการกิน เสื้อผ้าหน้าผม สิ่งของเครื่องใช้ภายนอก ญาติผู้ใหญ่เหล่านี้จัดหาให้ลูกของเขาอย่างเต็มกำลัง เพราะเป็นหลานหัวแก้วหัวแหวนคนเดียวของทั้งสองครอบครัว และเมื่อลูกชายเขาเริ่มโตขึ้นไปตามวัย บทบาทความเป็นพ่อก็แตกต่างกันไปเช่นกัน เขาต้องคอยสอดส่องติดตามพฤติกรรมของลูกอยู่ไม่ห่าง เพื่อป้องกันการเดินหลงผิดออกนอกลู่นอกทางที่สมควรจะเป็นไป โดยเฉพาะเมื่อลูกเริ่มโตเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นมีสิ่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงรอบตัวลูกชายของเขาอย่างมากมาย การให้คำปรึกษาพูดคุย และอธิบายต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น และมันเป็นสิ่งที่เขาตั้งใจจะทำหน้าที่นี้ให้ดีที่สุด

ด้านคุณเต้ยที่มีคุณแม่ช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกสาวทั้ง 2 คนของเขาก็เช่นกัน *“โชคดีที่ผมมีแม่คอยช่วยเหลือซัพพอตตลอด ในยามที่ผมไม่สามารถทำหน้าที่เองได้ ก็จะมีแม่คอยช่วยดูแลลูก ๆ ให้ แต่หลัก ๆ ผมจะเป็นคนทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มที่ ส่วนแม่จะเป็นผู้ช่วยทุกอย่าง ทั้งช่วยคิดช่วยตัดสินใจ และช่วยลงมือทำด้วยในบางครั้ง”* แม่ของเขาเป็นผู้ช่วยที่ดีมากในการเลี้ยงดูลูกสาวของเขา อาจเพราะเป็นผู้หญิงเหมือนกันจึงน่าจะสื่อสารกันได้เข้าใจง่ายกว่าเขาที่ยังมีความเป็นผู้ชายอยู่มากเมื่อเปรียบเทียบกับคุณแม่ของเขา รวมถึงคุณตั๊กและคุณต่อด้วย ที่มีความโชคดีอย่างมากที่มีผู้ช่วยเลี้ยงดูเป็นคุณแม่ของพวกเขา ผู้ที่มากด้วยประสบการณ์ในการเลี้ยงเด็กและให้ความช่วยเหลือเรื่องอื่น ๆ ด้วย รวมถึงเป็นกำลังสำคัญในการเลี้ยงดูลูก ๆ ของพวกเขา โดยที่พวกเขายังคงรับหน้าที่ในการหาเงินเพื่อมาใช้จ่ายในครัวเรือน และอื่น ๆ ที่คุณแม่ไม่สามารถทำ

แทนตัวเขาได้ โดยเฉพาะเรื่องการทำงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาซึ่งยังคงเป็นหน้าที่หลักของพวกเขาอยู่ พวกเขาและคุณแม่ต่างแบ่งหน้าที่ในการดูแลลูก และปรึกษาหารือกันเป็นประจำ หากจะนับว่าคุณแม่ของพวกเขาทำหน้าที่เสมือนแม่ของลูกของเขาอีกคนคงไม่เกินจริง

ด้านคุณติ๊กนอกจากจะเลี้ยงลูกเองเป็นหลักแล้ว เขายังได้รับการช่วยเหลือจากเครือญาตอีกด้วย ซึ่งอาจมีความแตกต่างเล็กน้อย เนื่องจากไม่ใช่คุณแม่ของเขา แต่เป็นญาติผู้หญิงคอยให้การช่วยเหลือดูแลลูกสาวให้ เพราะลูกสาวคนโตเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งบางครั้งเขาเองไม่เข้าใจ และไม่สามารถสื่อสารให้ลูกสาวเข้าใจได้ตามที่ต้องการ *“มีญาติผู้หญิงหลายคนมาช่วยเหลือให้คำแนะนำบ้าง เนื่องจากผมต้องเลี้ยงลูกสาว ซึ่งเราไม่มีประสบการณ์ยิ่งลูกสาวคนโตกำลังเข้าสู่วัยรุ่นมีประจำเดือนแล้ว การดูแลตัวเองต่างๆ ต้องขอให้ญาติ ๆ ที่เป็นผู้หญิงช่วยแนะนำ”* การที่ครอบครัวไทยที่มีลักษณะครอบครัวขยายขนาดใหญ่หลงเหลือให้เห็นอยู่บ้างในสังคมสมัยใหม่นี้ อาจเป็นเพราะจุดแข็งนี้ที่ทำให้ครอบครัวขนาดใหญ่ยังสามารถพบเห็นได้ในชุมชนชนบท เพราะทุกคนในครอบครัวจะช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี และรวมถึงผู้คนในชุมชนชนบทเองก็มีส่วนในการสอดส่องดูแล ตลอดจนอบรมสั่งสอนลูก ๆ ของเพื่อนบ้าน หรือสมาชิกในชุมชนด้วยกันเอง ด้วยความจริงใจและปรารถนาดี

นับว่าการมีผู้ช่วยเลี้ยงดูลูกหลากหลายความเป็นมา ทั้งญาติสนิท เพื่อนบ้าน หรือแม้แต่คุณพ่อคุณแม่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง พวกเขาล้วนมีความสัมพันธ์ที่ดีรูปแบบหนึ่งในสังคมสมัยใหม่ที่หาได้ยากในสังคมเมือง ที่แตกต่างจากสังคมต่างจังหวัดที่พบเห็นครอบครัวขยายที่มีพ่อแม่ปู่ย่าตายาย หรือเครือญาติ หลายคนช่วยดูแลเลี้ยงดูเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่บ้านบริเวณใกล้เคียงกัน แต่หากเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวไร้ญาติมิตรที่อยู่บ้านใกล้เรือนเคียงด้วยแล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์คงต้องรับบทหนักในการทำหน้าที่ทุกอย่าง เพื่อเลี้ยงดูลูกให้เติบโตไปอย่างมีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึก ให้มีความมั่นคงแข็งแรงได้ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย และหากเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ด้วยแล้ว คงไม่ใช่ทุกคนจะทำเช่นนั้นได้ แต่สำหรับครอบครัวเดี่ยวในสังคมที่ทันสมัย หรือสังคมเมืองที่มีเพียงพ่อแม่และลูก ๆ บรรยากาศการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเช่นนี้คงจะพบเห็นได้ยาก เพราะครอบครัวคนเมืองใหญ่ที่มีการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดสูง การช่วยเหลือเกื้อกูลในแบบให้เปล่าคงหาได้ยากยิ่งนั้นเอง ทำให้เกิดช่องทางการบริการมากมายให้เลือกใช้บริการนั้น นับว่าเป็นข้อดีแต่ต้องแลกกับค่าใช้จ่ายมากน้อยตามคุณภาพและบริการนั้น ๆ ที่จะตามมานั่นเอง

ดังนั้น การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ในทางปฏิบัติสามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย ที่พร้อมจะทำหน้าที่ต่าง ๆ ด้วยมือของตนเอง รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในการร่วมกันขัดเกลาให้ลูกของเขาเติบโตไปเป็นคนดีตามที่สังคมต้องการ อีกทั้งการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งต้องใช้ทรัพยากรอย่างมากกว่าที่จะเจริญเติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพในสังคมได้ โดยผู้ทำหน้าที่สนับสนุนและเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่จะสนับสนุนส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ดีมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ อย่างลงตัวเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย แน่นอนว่าการเลี้ยงลูกของแต่ละครอบครัวอาจมีความเหมือนและแตกต่างกันเป็นเรื่องปกติ และเมื่อกล่าวถึงการเลี้ยงดูลูกตามความต้องการพื้นฐานด้านร่างกายทุกคนต้องนึกถึงปัจจัยสี่ ที่ร่างกายต้องการเป็นพื้นฐานนั่นเอง ส่วนด้านจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกที่นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กที่พึ่งลืมตาดูโลกได้ไม่นานยังขาดประสบการณ์ชีวิตอีกมาก จึงต้องได้รับการกล่อมเกลาให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องดูแลใส่ใจด้วยตนเองเป็นสำคัญ หรือผ่านการช่วยเหลือจากคนในครอบครัว เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เช่น พี่เลี้ยง ครู ผู้เชี่ยวชาญ หรืออื่น ๆ

การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทั้งการเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง และการได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่น นอกเหนือจากตัวเขาเองซึ่งมีความหลากหลายสถานะของผู้ช่วยเลี้ยงดูลูก นั่นไม่ใช่ปัญหาสำหรับการสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ทั้งร่างกายและจิตใจ ขอเพียงทุกผู้เกี่ยวข้องมีความปราถนาดีในการทำหน้าที่สนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ให้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีอารมณ์สดใสร่าเริง มีพัฒนาการเหมาะสมไปตามวัย สอดคล้องกับความหลากหลายของชุดความรู้ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของลูกในแต่ละช่วงวัย ที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในการเลี้ยงลูกในแต่ละยุคสมัยที่มีความแตกต่างกัน เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้ทำหน้าที่การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ต้องรู้จักเรียนรู้และพัฒนาวิธีการที่ทันสมัยเหมาะสมกับลูก ๆ ในแต่ละรายอยู่ตลอด ประกอบกับต้องไม่ย่อท้อกับการลองผิดลองถูก เพราะการเลี้ยงลูกมีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล วิธีการเดียวกันอาจไม่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละราย ความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญสำหรับการพลิกแผลงเทคนิควิธีให้เหมาะสมลงตัวตามความต้องการของเด็กในแต่ละรายประกอบกันไปด้วยนั่นเอง

2.2 การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้

การเลี้ยงลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในเรื่องการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกนั้น คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีวิธีการที่แตกต่างกันในแต่ละครอบครัว เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ในชีวิต ที่จะส่งผลให้ลูก ๆ มีประสบการณ์ที่แตกต่างหลากหลาย สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างรวดเร็วทันทวงที นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการมีชีวิตอยู่ในสังคมที่ทันสมัยได้อย่างดีมีคุณภาพ หากขาดประสบการณ์ หรือมีประสบการณ์น้อยไม่เพียงพอสำหรับการเอาตัวรอดของลูก ๆ ให้อยู่รอดปลอดภัย และการจะประสบความสำเร็จในชีวิตในอนาคตจะเป็นเรื่องยาก เพราะจะไม่สามารถแข่งขันเพื่อความอยู่รอดในสังคมที่มีการแข่งขันสูงในอนาคตได้ การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้จึงขึ้นอยู่กับความพร้อม และความสามารถของแต่ละครอบครัว จากพื้นฐานทางครอบครัว และประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมาของคุณพ่อเอง ตลอดจนสังคมแวดล้อมที่ส่งอิทธิพลให้เกิดการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในแต่ละครอบครัวแตกต่างกัน โดยผู้ศึกษาสามารถแยกประเด็นออกได้ ดังนี้ 2.2.1 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดตัวลูกเป็นสำคัญ 2.2.2 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกโดยยึดคุณพ่อเป็นหลักสำคัญ 2.2.3 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม ดังรายละเอียดที่น่าสนใจต่อไปนี้

2.2.1 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดที่ลูกเป็นสำคัญ

การอบรมเลี้ยงดูลูกในสังคมที่ทันสมัยนั้น ต้องใช้ทรัพยากร และความสามารถในการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้เป็นอย่างมาก หลายครอบครัวจึงให้อิสระกับลูกในการเลือกที่จะเรียนรู้ ครอบครัวจะเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้นั้น ๆ ของลูกให้สำเร็จลุล่วงตามที่สมควรจะเป็น เนื่องจากคุณพ่อในครอบครัวกลุ่มนี้มีแนวคิดที่อยากให้อิสระแก่ลูกในการเลือกที่จะพัฒนาตนเองในแต่ละด้าน มากกว่าการบังคับขู่เข็น เพื่อให้ลูก ๆ ทำตามที่ตนคาดหวัง ซึ่งอาจไม่ใช่การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีในมุมมองของคุณพ่อกลุ่มนี้ โดยหลายรายมีประสบการณ์ที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันว่า พวกเขาให้ความสำคัญกับความต้องการของลูกเป็นหลัก ในการเลือกทำในสิ่งที่ดีมีประโยชน์แก่ตัวลูกเอง โดยเหล่าคุณพ่อจะพิจารณาในภาพรวมหากลูก ๆ ชอบ มีความสุขกับสิ่งที่เลือก และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของลูก ๆ พวกเขาก็พร้อมที่จะสนับสนุนเต็มที่ ถึงแม้บางรายจะกลัวว่าลูกจะติดนิสัยเอาแต่ใจบ้างก็ตาม หลายรายพยายามอบรมสั่งสอนให้ลูกมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น รู้จักความผิดหวัง สมหวัง รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย รู้จักการปรับตัวยอมรับความเป็นจริง อยู่กับปัจจุบัน ฝึกฝนให้ลูกกล้าคิดกล้าตัดสินใจเอง รู้จักการยอมรับความผิดพลาด และเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีมีความสามารถ ปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้อย่างดี มีความสุข โดยไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เคารพผู้อื่น เป็นคนดีมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนมนุษย์ และมีเมตตาต่อสัตว์โลก

บางรายให้เหตุผลว่าที่ให้โอกาสลูกเลือกสิ่งที่ชอบ บางครั้งเพราะไม่อยากขัดใจ ไม่อยากเสียเวลาทะเลาะกับลูก ๆ ของพวกเขา หากเป็นส่งดีมีประโยชน์พวกเขาไม่รังเลที่จะเปิดโอกาสให้ลูก ๆ ได้ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง หรือบางครั้งต้องพบกันครึ่งทาง

ถึงแม้เหล่าคุณพ่อจะรู้จุดสิ้นสุด แต่ก็เพื่อการเรียนรู้ของลูก ๆ พวกเขาก็มักจะให้โอกาสลูก ๆ ได้ทดลองด้วยตนเองเสมอ จนกว่าลูก ๆ จะเติบโต และคิดทบทวนสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้เอง พวกเขาเพียงทำหน้าที่เปิดโอกาส และสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อการเรียนรู้ของบรรดาลูก ๆ ของพวกเขา เท่าที่พ่อคนหนึ่งจะทำได้ อีกทั้งเป็นการเรียนรู้ลักษณะนิสัยของลูก ๆ ไปพร้อมกันด้วย ว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะมีความชอบ ความถนัด ไปในทิศทางใด เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนไปให้ถูกทางกับความชอบความต้องการของลูก ๆ ได้ ซึ่งพวกเขามีความเชื่อว่า หากสิ่งใดที่ลูก ๆ พวกเขาชอบและสนใจ บรรดาลูก ๆ จะทำสิ่งนั้นออกมาได้ดีมีคุณภาพมากกว่าการบังคับขื่นใจ โดยตัวอย่างประสบการณ์ของคุณโต้งที่เปิดโอกาสให้ลูก ๆ ได้เลือกในสิ่งที่ชอบ และสนใจ *“ผมให้ลูก ๆ เป็นส่วนสำคัญในการเลือกจะคิดเลือกที่จะทำ ผมมีหน้าที่คอยสนับสนุน บ่อยครั้งที่ลูกจะมาปรึกษา และให้ช่วยทำโน้นนี่ หรือขอเงิน เขาก็จะมีเรื่องมาบอกมาเล่า เราก็จะพิจารณาอีกว่าจะช่วยอะไรอย่างไรดี ตามที่ผมสามารถจะทำได้อีกที”* ซึ่งการเปิดโอกาสให้ลูก ๆ เลือกในสิ่งที่สนใจเอง จะฝึกให้พวกเขากล้าคิดกล้าตัดสินใจ และยอมรับกับผลที่จะตามมา ทั้งดีและร้ายได้ และมีภูมิคุ้มกัน ยอมรับกับความผิดหวังได้ นั่นเอง

การเลี้ยงลูกโดยการเป็นผู้อำนวยให้ความสะดวกที่ดี ได้รับความนิยมมากในสังคมที่ทันสมัย โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีความพร้อมทางเศรษฐกิจ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลุ่มนี้มีทัศนคติในการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้แบบก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ไม่เห็นด้วยกับการบังคับขู่เข็น โดยมีแนวคิดที่อยากให้อิสระแก่ลูกในการเลือกที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่เขาสนใจ ไม่ปิดกั้นโอกาส และความสนใจของลูก ๆ ในการเรียนรู้ในทุกการเรียนรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต ในสังคมที่มีการแข่งขันสูงเช่นนี้ พวกเขาเพียงทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองในเบื้องต้นก่อน ถึงความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ทั้งความพร้อมของลูก และความพร้อมในการสนับสนุนของคุณพ่อและครอบครัวด้วย การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้จึงจะส่งผลแก่ผู้เรียนได้อย่างราบรื่น และสำเร็จลุล่วงตามที่คาดหวังด้วยดี

2.2.2 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูก โดยคุณพ่อเป็นผู้ตัดสินใจหลัก

ในสังคมที่ทันสมัย มีคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่น้อยที่มองว่าการสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของลูก ต้องผ่านการพิจารณากลั่นกรอง และตัดสินใจจากคุณพ่อเอง

ทั้งหมดเป็นสำคัญ เพราะอาจมองว่าลูก ๆ ของพวกเขายังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอในการคิดและตัดสินใจ ว่าสิ่งใดมีความเหมาะสมแก่การพัฒนาการเรียนรู้ของตัวลูกเองในแต่ละช่วงวัย ที่มีทั้งที่ชอบและไม่ชอบแต่มีความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละทักษะ ตลอดจนความรับผิดชอบที่คุณพ่อกลุ่มนี้ต้องเป็นผู้ควบคุมค่าใช้จ่าย และความเสียหายที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งหมด จึงส่งผลให้มีคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลุ่มนี้ คิดและตัดสินใจเลือกการสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของลูกด้วยตนเองเป็นสำคัญ เพราะพวกเขาต้องการควบคุมทุกอย่างให้อยู่ในความดูแลของตนทั้งหมด เพื่อลดความยุ่งยากลำบากทั้งร่างกายและจิตใจของเขาเอง และบรรดาลูก ๆ หรือผู้คนรอบข้างของพวกเขา ต้องหมั่นตรวจเช็คความพร้อมว่ามีศักยภาพความสามารถในการรับผิดชอบทั้งร่างกาย และจิตใจรวมถึงความพร้อมทางด้านการเงินด้วย ต้องมีความรอบคอบรอบรู้ ไม่ประมาท คำนึงถึงความปลอดภัยและความคุ้มค่า มากกว่าความสะดวกสบาย สิ่งใดที่อาจจะกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ให้ครอบครัวของพวกเขาได้รับความยากลำบาก หรือเกิดความยุ่งยากจิตใจ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะต้องเข้าไปมีบทบาทพิจารณากลั่นกรอก แยกแยะและตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีและเหมาะสมให้บรรดาลูก ๆ ของพวกเขา ซึ่งอาจไม่ใช่สิ่งที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับครอบครัวอื่น ๆ แต่เป็นสิ่งที่คุ้มค่าและมีความเสี่ยงต่ำเป็นสำคัญ

เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจส่งผลเสียหายขยายวงกว้างออกไปเกินกว่าจะคาดคิดได้ และการใช้อำนาจคิดและตัดสินในการสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของลูก ๆ ส่งผลให้เหล่าคุณพ่อมีทักษะในการคิดและตัดสินใจที่มีความเฉียบคม ชาญฉลาดและรอบครอบมากขึ้นตามไปด้วย ดังเช่นประสบการณ์ของคุณต้อย *“ผมคิดว่าการที่ผมกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยว สิ่งสำคัญจากประสบการณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวคือ ทำให้ผมกล้าคิดกล้าตัดสินใจอะไรบางอย่างเพียงลำพังโดยไม่ต้องแชร์ความคิดกับภรรยา หรือสมาชิกในครอบครัวคนอื่น ๆ ในบางเรื่องผมสามารถตัดสินใจได้เองอย่างไม่เวลา ไม่เหมือนเมื่อก่อนที่ยังไม่เลิกกัน การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวบางครั้งมันก็ไม่ได้เลวร้ายอะไรขนาดนั้น มันง่ายสะดวกรวดเร็วทันใจไม่ต้องรอ หรือต้องชักแม่น้ำทั้งห้า เพื่อให้ภรรยาเข้าใจตามสิ่งที่เราเข้าใจ ก็ง่ายดีนะผมว่า”* การมีอำนาจคิดและตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ นอกเหนือจากการควบคุมค่าใช้จ่ายได้แล้ว การควบคุมความเสียงในบางเรื่องที่ต้องใช้ความรวดเร็วในการคิดและตัดสินใจจึงมีความสำคัญ แต่ในส่วนของโอกาสที่จะเลือกในสิ่งที่ลูกชอบอาจจะลดสัดส่วนลงไปบ้าง บางครั้งลูก ๆ อาจไม่ชอบในกิจกรรมนั้น ๆ แต่เพราะความพร้อมและเหมาะสมส่งผลให้คุณพ่อเลือกที่จะให้ลูก ๆ ทำกิจกรรมเหล่านั้น เพียงเพราะว่าคุณพ่อควบคุมมันได้ทุก ๆ ด้าน โดยไม่อาจหวังผลสัมฤทธิ์ได้มากมาย

เท่าใดนัก ซึ่งเหล่าคนพ่อบางรายค่อนข้างเข้าใจในจุดนี้ดี แต่เพื่อความสงบเรียบร้อย และความคุ้มค่าคุณพ่อจึงเลือกที่จะยึดเอาตนเองเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจเป็นหลักสำคัญ

การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของลูก ๆ โดยการตัดสินใจของคุณพ่อหรือผู้ปกครองเป็นหลักไม่ใช่เรื่องใหม่ในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายก็อาจจะเติบโตมากับสภาพการเลี้ยงดูแบบนี้เช่นกัน จึงไม่แปลกหากพวกเขาจะคิดและตัดสินใจใช้แนวทางการอบรมเลี้ยงลูกของพวกเขาในแนวทางเช่นนี้ และคงไม่ตัดสินว่าแบบใดจะผิดหรือถูก แต่ต้องมองไปที่ผลลัพธ์ที่พวกเขาคาดหวัง ว่าเป็นไปตามที่คาดคิดไว้หรือไม่ เมื่อกาลเวลาผ่านไป ผลแห่งการกระทำจะเผยออกมาให้เห็นจากการเจริญเติบโตของลูก ที่สามารถใช้ชีวิตในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ได้อย่างดีมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ซึ่งแต่ละครอบครัวสามารถกำหนดแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ของพวกเขาเองได้ ตามครรลองที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าพวกเขาสามารถทำได้ ขอเพียงไม่ผิดกฎหมาย และออกนอกกรอบจารีตประเพณีที่สังคมสร้างไว้จนผิดปกติไปเท่านั้น

2.2.3 การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม

การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูก ๆ บางครอบครัวมีแนวทางที่หลากหลายไม่มีกรอบจำกัดว่าต้องเป็นเช่นนั้นเช่นนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้า ความพร้อมของคุณพ่อ ความพร้อมของลูก ๆ และครอบครัว หรือแม้แต่สังคมแวดล้อมว่าเห็นความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ตลอดจนสถานภาพทางเศรษฐกิจที่เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ ที่ต้องมีความพร้อมเหมาะสมตามแต่ละสถานการณ์นั้น ๆ หลายรายให้ความสำคัญกับงบประมาณที่จะต้องจ่าย ว่ามีความคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ ลูก ๆ พึงพอใจกับสิ่งนั้นเพียงใด กิจกรรมเหล่านั้นส่งเสริมทักษะความสามารถด้านใด เทียบเคียงกับทักษะด้านอื่น ๆ ในงบประมาณ และเวลาที่เสียไป สิ่งใดคุ้มค่ามากกว่า และสถานการณ์เฉพาะหน้าบางครอบครัวหรือในคุณพ่อบางราย อาจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกกิจกรรมนั้น ๆ ได้ เช่น เหตุผลประกอบของลูก ๆ มีน้ำหนักเพียงพอ หรือได้แรงสนับสนุนจากผู้คน และสังคมรอบข้าง ส่งเสริมให้ตัดสินใจเลือกในสิ่งเหล่านั้นประกอบด้วย หรือในบางรายการให้ค่าน้ำหนักไปยังบรรดาลูก ๆ มากกว่าความสามารถในการรับผิดชอบของเขาในบางครั้ง หรือในบางครั้งให้ค่าน้ำหนักการตัดสินใจของตัวคุณพ่อเองมากกว่าความสนใจของลูก ๆ ในบางกิจกรรม เพราะในบางครั้งลูก ๆ ของพวกเขายังไม่มีวุฒิภาวะ หรือข้อมูลเพียงพอเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกกิจกรรมบางอย่างได้

ซึ่งอำนาจการตัดสินใจสามารถปรับเปลี่ยนไปมาได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่ที่ความเหมาะสมเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวทางการเลี้ยงดูลูกของคุณเต้ยพอสมควรที่ให้

ความสำคัญกับการพัฒนาการแต่ละช่วงวัย ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แนวทางการอบรมเลี้ยงดูก็พัฒนาตามกระแสบ้างบางครั้ง *"ก็เลี้ยงตามช่วงวัยครับ ถ้าเป็นตอนเด็ก เราก็ต้องประคับประคองชี้แนวทางให้ความรักอบอุ่นใกล้ชิด แต่ถ้าโตขึ้นมาหน่อยก็ต้องค่อยส่งเสริมความเป็นตัวของเค้า ให้พื้นที่อิสระในตัวเค้าเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมของช่วงวัย โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น เราต้องปล่อยให้เค้ามีพื้นที่ส่วนตัว แต่เราจะคอยบอกเค้าเสมอว่าความเป็นพ่อแม่ลูกไม่จำเป็นต้องห่างเหินกันเพราะลูกโตขึ้น โตขึ้นไม่ได้หมายความว่าเราต้องห่างกัน แค่เค้ามีพื้นที่ของเค้าเองเพิ่มมากขึ้นตามช่วงวัย ก่อนหน้านี้เค้ามีแต่เรา แต่วันนึงเค้าก็มีเพื่อน มีแฟน มีสังคมของเค้า ให้ได้เรียนรู้ที่หลากหลายประสบการณ์"* การประคับประคองให้ลูก ๆ ของพวกเขาค่อย ๆ เติบโตไปตามแต่ละสถานการณ์ ให้ได้เรียนรู้พัฒนาทักษะในแต่ละด้านอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามที่เหล่าคุณพ่อมองว่ามีความเหมาะสม มีความรอบครอบและไม่ประมาทจนเกินไป อาจส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดีกว่าการด่วนคิดและตัดสินใจอย่างรวดเร็ว จนขาดการไตร่ตรองที่ดีและรอบครอบได้

การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม อาจเป็นวิธีการที่มีความยืนหยุ่นสูงกว่าทั้งสองเหตุผลข้างต้น เนื่องจากต้องมีการพิจารณาร่วมด้วยหลาย ๆ ด้าน ที่มีผลกระทบกับพัฒนาการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ซึ่งไม่ผิด เป็นอีกแนวทางที่สามารถพบเจอได้ในสังคมที่ทันสมัย และมีการแข่งขันสูง เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อควบคุมทุกปัจจัยแวดล้อม เพื่อความคุ้มค่าเหมาะสมในทุก ๆ การลงทุนลงแรงต้องไม่เสียเปล่า การให้ความสำคัญกับความคุ้มค่านับว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับบางครอบครัวที่มีข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากรที่จะมาสนับสนุนการเรียนรู้ให้ใช้อย่างรู้คุณค่า และมีประโยชน์สูงสุด ตลอดจนพิจารณาถึงความปลอดภัย และความสำเร็จที่จะได้รับจากการพัฒนาการเรียนรู้นั้น ๆ ร่วมด้วย

การเลี้ยงลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในเรื่องการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกนั้น คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีวิธีการที่แตกต่างกันในแต่ละครอบครัว เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ในชีวิต ที่จะส่งผลให้ลูก ๆ มีประสบการณ์ที่แตกต่างหลากหลาย สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการมีชีวิตอยู่ในสังคมที่ทันสมัยได้อย่างดีมีคุณภาพ หากขาดประสบการณ์ หรือมีประสบการณ์น้อยไม่เพียงพอสำหรับการเอาตัวรอดของลูก ๆ ให้อยู่รอดปลอดภัย และประสบความสำเร็จในชีวิตในอนาคตจะเป็นเรื่องยาก เพราะจะไม่สามารถแข่งขันเพื่อความอยู่รอดในสังคมที่มีการแข่งขันสูงในอนาคตได้ การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้จึงขึ้นอยู่กับความพร้อม และความสามารถของแต่ละครอบครัว จากพื้นฐานทาง

ครอบครัว และประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมาของคุณพ่อเอง ตลอดจนสังคมแวดล้อมที่ส่งอิทธิพลให้เกิดการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในแต่ละครอบครัวแตกต่างกัน

โดยผู้ศึกษาสามารถแยกประเด็นออกได้ 3 ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดตัวลูกเป็นสำคัญการที่พวกเขาต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเองอันเนื่องมาจากหลากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนผู้ช่วยเหลือที่เป็นคนรู้จักใกล้ชิด รวมถึงญาติพี่น้องต่าง ๆ ที่ไว้วางใจ ตลอดจนการขาดแคลนทุนทรัพย์ในการจ้างผู้ดูแลช่วยเหลือ ซึ่งในสังคมสมัยใหม่การบริการผู้ช่วยเลี้ยงดูเด็กมีค่าใช้จ่ายตามความสามารถ และการบริการที่ครบครัน หรือเพราะพวกเขาสมัครใจในการเลี้ยงดูลูกเองเพียงลำพังนั้น นั่นคือความสามารถเฉพาะตัวมิใช่ทุกคนจะสามารถทำได้ เพราะการอบรมเลี้ยงดูลูกไม่ใช่ว่าใคร ๆ ที่อยากทำหน้าที่นี้จะทำได้ดีทุกรายไป ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างทั้งภายในภายนอก ตลอดจนถึงความขยันอดทน อดกลั้น มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี มีจิตวิทยาเด็ก เข้าใจความเป็นเด็กที่มีความแตกต่างในความต้องการพื้นฐานด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อตอบสนองให้ตรงจุดและถูกวิธี ที่สำคัญต้องมั่นเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพราะกาลเวลาหมุนเวียนไปข้างหน้าพร้อม ๆ กับการเจริญเติบโตของลูก ๆ ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนพฤติกรรมของเด็กที่ต้องมีการเปลี่ยนตามไปด้วย ศาสตร์และศิลป์ในการอบรมเลี้ยงดูลูกจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องเหมาะสม หากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ปรับตามให้ทันกับยุคสมัย อาจเกิดช่องว่างระหว่างวัย ที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของความเหินห่างระหว่างลูกและพ่อเกิดความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน อาจนำไปสู่ปัญหาที่ยากจะแก้ไขได้ในอนาคต

การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกโดยยึดคุณพ่อเป็นหลักสำคัญนับว่าการมีผู้ช่วยดูแลเลี้ยงดูลูกหลากหลายความเป็นมา ทั้งญาติสนิท เพื่อนบ้าน หรือแม้แต่คุณพ่อคุณแม่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง พวกเขาล้วนมีความสัมพันธ์ที่ดีรูปแบบหนึ่งในสังคมสมัยใหม่ที่หาได้ยากในสังคมเมือง ที่แตกต่างจากสังคมต่างจังหวัดที่พบเห็นครอบครัวขยายที่มีพ่อแม่ปู่ย่าตายาย หรือเครือญาติ หลายคนช่วยดูแลเลี้ยงดูเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่บ้านบริเวณใกล้เคียงกัน แต่หากเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวไร้ญาติมิตรที่อยู่บ้านใกล้เรือนเคียงด้วยแล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์คงต้องรับบทหนักในการทำหน้าที่ทุกอย่าง เพื่อเลี้ยงดูลูกให้เติบโตไปอย่างมีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึก ให้มีความมั่นคงแข็งแรงได้ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย และหากเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ด้วยแล้ว คงไม่ใช่ทุกคนจะทำเช่นนั้นได้ แต่สำหรับครอบครัวเดี่ยวในสังคมที่ทันสมัย หรือสังคมเมืองที่มีเพียงพ่อแม่และลูก ๆ บรรยากาศการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเช่นนี้คงจะพบเห็นได้ยาก เพราะครอบครัวคนเมืองใหญ่ที่มีการแข่งขันเพื่อ

ความอยู่รอดสูง การช่วยเหลือเกื้อกูลในแบบให้เปล่าคงหาได้ยากยิ่งนั้นเอง ทำให้เกิดช่องทางการบริการมากมายให้เลือกใช้บริการนั้น นับว่าเป็นข้อดีแต่ต้องแลกกับค่าใช้จ่ายมากน้อยตามคุณภาพและบริการนั้น ๆ นั่นเอง

การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม อาจเป็นวิธีการที่มีความยืนหยุ่นสูงกว่าทั้ง 2 กรณีข้างต้น เนื่องจากต้องมีการพิจารณาร่วมด้วยหลาย ๆ ด้าน ที่มีผลกระทบกับพัฒนาการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ซึ่งไม่ผิด เป็นอีกแนวทางที่สามารถพบเจอได้ในสังคมที่ทันสมัย และมีการแข่งขันสูง เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อควบคุมทุกปัจจัยแวดล้อม เพื่อความคุ้มค่าเหมาะสมในทุก ๆ การลงทุนลงแรงต้องไม่เสียเปล่า การให้ความสำคัญกับความคุ้มค่านับว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับบางครอบครัวที่มีข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากรที่จะมาสนับสนุนการเรียนรู้ให้ใช้อย่างรู้คุณค่า และมีประโยชน์สูงสุด ตลอดจนพิจารณาถึงความปลอดภัย และความสำเร็จที่จะได้รับจากการพัฒนาการเรียนรู้นั้น ๆ ร่วมด้วย

ดังนั้น การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในแต่ละครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน ทั้งการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดตัวลูกเป็นสำคัญ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกโดยยึดคุณพ่อเป็นหลักสำคัญ และการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม คือแนวทางที่แต่ละครอบครัวพิจารณาแล้วเห็นควรว่าเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์หลัก ความสามารถของแต่ละครอบครัวในการเลือกสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูก ๆ โดยในแต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างหลากหลายไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ขอให้ลูก ๆ ของพวกเขามีความสุขกับการเรียนรู้ มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย เป็นเป้าหมายสูงสุด หากทุกครอบครัวทำหน้าที่ของตนเองได้ดีแล้วในการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในปัจจุบัน สำหรับอนาคตคาดว่าลูก ๆ ของพวกเขาต้องเป็นผลผลิตที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมอย่างแน่นอน

2.3 การสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อม

การเลี้ยงลูกให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุขต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง นอกจากการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และจิตใจแล้วต้องมีความสมดุลทางความคิด และทัศนคิตที่ดีในการมองสังคมแวดล้อมตามความเป็นจริง ต้องสามารถปรับตัวให้ดำรงอยู่ในสังคมที่มีการแข่งขันสูงได้อย่างปกติดี และมีความสุข การที่จะอบรมบ่มเพาะให้ลูก ๆ มีคุณสมบัติข้างต้นได้นั้น ตัวผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก หรือผู้เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะปฏิเสธความรับผิดชอบในการอบรมบ่มนิสัย และการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก ๆ ได้ปฏิบัติตามนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะการอบรมสั่งสอนที่ดีคือการลงมือปฏิบัติจริง ให้เกิดการเรียนรู้จาก

สถานการณ์จริง และมีโอกาสในการปรับปรุงแก้ไขจนเกิดความลงตัวเหมาะสม บางรายต้องใช้เวลา และทรัพยากรมากกว่าปกติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เลี้ยงดูจึงมีส่วนสำคัญในการอบรมสั่งสอนลูก ๆ ให้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ และหากผู้เลี้ยงดูขาดองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละช่วงวัย ไม่มีการเรียนรู้และปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อการสนับสนุนส่งเสริมให้ลูก ๆ ได้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ อาจพบกับอุปสรรคในการใช้ชีวิต ไม่มีความสุข และสร้างปัญหาให้กับสังคมรอบข้างได้ในอนาคต ดังนั้นผู้เลี้ยงดู หรือคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้บทบาทและหน้าที่ เพื่อการอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตไปสู่สังคมอย่างดีมีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวัง พวกเขาต้องเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อส่งเสริมให้ลูกสามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อมอย่างไรบ้างนั้น จากผู้ให้ข้อมูลในแต่ละรายได้แสดงทัศนคติ และแนวคิดไว้อย่างน่าสนใจหลากหลาย สามารถรวบรวม และแยกเป็นประเด็นที่น่าสนใจได้ 2 ประเด็น คือ 2.3.1 การสนับสนุนส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม 2.3.2 การสนับสนุนส่งเสริมการมีทักษะชีวิต โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังนี้

2.3.1 การสนับสนุนส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

การที่เด็กคนหนึ่งจะเจริญเติบโตมาในสังคมที่ทันสมัยได้อย่างมีความปกติสุข เป็นที่รักแก่ผู้คนรอบข้าง พวกเขาต้องได้รับการปลูกฝังให้เกิดสำนึกที่ดีทั้งคุณธรรม และจริยธรรม ตั้งแต่อายุยังน้อย คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ คือผู้ดูแลใกล้ชิดมีหน้าที่อบรมบ่มนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณธรรมประจำใจ คิดและทำให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ๆ โดยเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น หรือการจัดสรรสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ลูก ๆ ได้อยู่ ได้เรียนรู้ ตลอดจนการปฏิบัติฝึกฝนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม และจริยธรรม มีจิตใจเอื้ออารีย์ มีเมตตา ที่สำคัญคือเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น

ซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นคนดีที่สังคมต้องการ โดยมีแนวทางในการฝึกฝนให้ลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตไปมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อย่างหลากหลายแนวทาง เช่น การเข้าค่ายฝึกอบรม เพื่อฝึกฝนเฉพาะด้าน หรือเข้าโรงเรียนเพื่อกล่อมเกลาหลาย ๆ ทักษะในคราวเดียวกัน และที่สำคัญที่สุดคือ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกรายจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก ๆ ได้เห็นเป็นตัวอย่าง และร่วมกันฝึกฝนปฏิบัติลองผิดลองถูกอยู่เป็นนิจจนเกิดความชำนาญ จดจำและซึมลึกลงไปในจิตสำนึก เมื่อใดก็ตามที่เกิดเหตุการณ์ที่ส่อให้เกิดแนวคิดที่ออกนอกจารีต หรือกฎระเบียบของสังคมที่ดีงาม บรรดาลูก ๆ ของพวกเขาจะต้องเกิดมโนสำนึกที่ดี ละเว้นต่อสิ่งที่จะก่อให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมเหล่านั้นไป ดึงสติกลับมาในสิ่งที่ถูกต้องตาม

ครรลอง และกฎระเบียบของสังคมได้ด้วยตนเอง แม้ไม่มีผู้ใดจับจ้องก็ตาม ในหลายรายการที่บรรดาลูก ๆ ของพวกเขาจะเป็นคนดีตามที่สังคมคาดหวังแล้ว คุณพ่อหลายรายต้องปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตนอยู่ในศีลในธรรม ตามกฎระเบียบของสังคม ละเว้นอบายมุก สิ่งของมึนเมา การเที่ยวเตร่ ลักเล็กขโมยน้อย การพูดจาส่อเสียด หรือการโกหก มีความสื่อสัตย์ การรู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม

การเป็นผู้มีความกตัญญูรู้คุณพ่อแม่และผู้มีพระคุณ เพราะทุกย่างก้าวของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะมีบรรดาลูก ๆ ของพวกเขามองอยู่ตลอดเวลา หากเมื่อใดที่เหล่าคุณพ่อปฏิบัติตนผิดแปลกไปจากคุณธรรมอันดีงามของสังคม บรรดาลูก ๆ มักจะจดจำ และทำตาม โดยที่เหล่าคุณพ่อไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้นเลย การเป็นแบบอย่างที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าการอบรมสั่งสอนให้จดจำ ลูก ๆ จะเกิดทักษะมากกว่าหากมีตัวอย่างที่ดีให้เห็นและเดินตาม ถึงแม้เหล่าคุณพ่อจะต้องใช้ความอดทนอดกลั่น ในการทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีมากเพียงใดก็ตาม จากประสบการณ์ของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายราย มีความสอดคล้องกับประสบการณ์ของคุณแต๋ม *“เราต้องรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองก่อนเป็นอันดับแรก รู้ว่าเรามีลูกที่ต้องดูแลเลี้ยงดู จะยากดีมีจนยังไง เขาก็คือลูกเราที่เราทิ้งไม่ได้ และที่สำคัญเขาคืออนาคตของเราด้วย เรามีชีวิตเพื่อเลี้ยงดูเขาจนโต เมื่อเขาเติบโตไปเป็นคนดีของสังคมมีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ คิดและทำในสิ่งที่ดีงาม ในอนาคตเขาอาจจะมาสนใจใฝ่กตัญญูรู้คุณพ่ออย่างเราในวันข้างหน้าบ้าง คิดแบบนี้ก็สบายใจ”* ซึ่งแนวทางการอบรมสั่งสอนลูก ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ของแต่ละครอบครัวอาจมีความคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ส่วนเรื่องที่บรรดาลูก ๆ ของพวกเขาจะมาสนใจใยดีในยามที่พวกเขาแก่ชราหรือไม่นั้น หลายรายบอกกับเราว่าพวกเขาไม่สนใจเท่าใดนัก เพราะอนาคตอีกยาวไกล การไม่คาดหวังก็จะไม่ผิดหวัง พวกเขาทำวันนี้ให้ดีที่สุด และมีความสุขกับปัจจุบันเท่านั้น คือความสุขที่พวกเขามี การได้เห็นลูก ๆ เติบโตไปเป็นคนดีเป็นที่ต้องการของสังคม ผู้คนรักใคร่ มีชีวิตที่ความสุข ถือว่าพวกเขาประสบความสำเร็จแล้วในการเลี้ยงอบรมดูแลลูก

การทำหน้าที่พ่อที่มีความรับผิดชอบให้ลูก ๆ ได้สัมผัส และเรียนรู้เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการแข่งขันกันสูง ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ทุกชนชั้น ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยเริ่มต้นในเรื่องความรับผิดชอบ นับว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สังคมต้องการ โดยเฉพาะสังคมเมืองที่ให้ความสำคัญกับการเอาตัวรอดของตนเองเป็นสำคัญ จนอาจมองเห็นเพื่อนมนุษย์เป็นคู่แข่งไปเสียหมด เกิดการแก่งแย่งเพื่อความอยู่รอดอยู่ตลอดเวลา ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กลายเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยคน

เห็นแก่ตัว คอยเอารัดเอาเปรียบสังคมและผู้อื่น ส่งผลให้ทุกคนต้องคอยระแวดระวังตนเองตลอดเวลาจนขาดความสุข การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีจิตใจที่โอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนรอบข้าง โดยเริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ กับคนใกล้ชิด แล้วขยายส่งต่อ ๆ กันไปสู่สังคมในวงกว้าง เพื่อสร้างรอยยิ้มแห่ความเอิบอิ่ม ลดความเห็นแก่ตัว สร้างสรรค์สังคมแห่งการช่วยเหลือเผื่อแผ่ และแบ่งปัน เพื่อความผาสุขของทุกคนในสังคมให้ยั่งยืนต่อไปนั่นเอง

2.3.2 สนับสนุนส่งเสริมการมีทักษะชีวิต

การดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยในสังคมที่ทันสมัย และมีการแข่งขันสูงนี้ การมีความรอบรู้หลากหลายด้านเป็นความสามารถพื้นฐานที่ทุกคนต้องฝึกฝนให้เป็นผู้มีความรอบรู้ในทักษะการใช้ชีวิต เริ่มจากเรื่องเล็กน้อยใกล้ตัว ไปจนถึงเรื่องไกลตัวออกไป เพื่อการประเมินสถานการณ์ เมื่อต้องการข้อมูลประกอบการตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแบบเร่งด่วน ผู้ที่มีทักษะการใช้ชีวิต หรือความรอบรู้หลากหลายยอมมีโอกาสก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรคได้อย่างรวดเร็วทันการ การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะเน้นปลูกฝังทักษะการเอาตัวรอด การสังเกต การจดจำ และนำไปใช้ หรืออื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อลูกนั้น เป็นการติดอาวุธทางปัญญาให้แก่ลูกได้มีทักษะเพื่อการเอาตัวรอด เมื่อต้องออกไปเผชิญโลกกว้างในอนาคต โดยคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายเมื่อรู้ว่าตนเองเป็นพ่อคนแล้ว จะต้องมีความรอบรู้ทุกเรื่องเกี่ยวกับลูกเป็นเบื้องต้น เพราะจะต้องทำหน้าที่แทนทั้งพ่อและแม่ ต้องคิดวางแผน ต้องลงมือปฏิบัติจัดการทั้งชีวิตตนเองและของลูกไปพร้อม ๆ กัน การรู้ข้อมูลพื้นฐานในตัวลูก และของตัวเอง คือสิ่งพื้นฐานที่สำคัญ และบางรายสอนลูกว่าต้องมีความรู้หลากหลายเรื่อง แต่ไม่จำเป็นต้องเก่งทุกเรื่อง ขอเพียงเราสามารถบริหารจัดการได้ ควบคุมในปัจจัยที่เรามีอยู่ได้ ก็นับว่าเพียงพอแล้ว เพราะความแน่นอนคือความไม่แน่นอน เหตุเกิดขึ้นได้ก็จบลงได้ เวลาเท่านั้นจะเป็นเครื่องพิสูจน์ ขอจงมั่นใจ และมุ่งมั่นทำหน้าที่ของพ่อที่ดีอย่างมีสติ และวิธีการเลี้ยงลูกที่สอดคล้องกับความต้องการต่าง ๆ ของลูกก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปตามวัย จะต้องรู้จักปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของลูก คือต้องเรียนรู้ที่จะตอบสนองความต้องการของลูกและคนรอบข้างอย่างถูกวิธี และเข้าใจตามสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งลูก ๆ ก็จะซึมซับลักษณะนิสัยของเราไปเองโดยอัตโนมัติ

โดยคุณตั๊กเผยถึงการสอนลูกเกี่ยวกับทักษะการใช้ชีวิตว่า *“การที่เลี้ยงดูเขาเติบใหญ่ไป จนสามารถเอาตัวรอดให้ได้ในทุกสถานการณ์ บางครั้งเหตุการณ์เกินกว่าจะบอกสอนกันได้ลูกเราจะต้องออกไปประสบด้วยตนเอง ลองผิดลองถูกเองเท่านั้น ถึงจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับการใช้ชีวิตในทุกย่างก้าวของลูกเองได้ หากเราเลี้ยงลูกให้อยู่เฉพาะในเขตพื้นที่ปลอดภัย ลูกเราอาจไม่รู้จัดการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างแท้จริง ไม่รับรู้รสชาติความเป็นมนุษย์ที่มีความหลากหลาย ทั้งสุขเศร้า ปะปนกันไป ขอให้ลูก ๆ เติบโตไปเป็นคนดี มีประโยชน์ต่อสังคม*

ไม่สร้างปัญหาหรือภาระให้ผู้อื่นด้วยเท่านี้ผมก็ว่าดีแล้วนะ" ถึงแม้จะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปของการใช้ชีวิตในแต่ละก้าวย่าง แต่แฝงไปด้วยรายละเอียดที่ต้องหมั่นฝึกฝนเรียนรู้ให้เกิดทักษะความชำนาญจนสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างดี และกลายเป็นเรื่องปกติไม่มีปัญหานั้น เท่ากับว่าบรรดาลูก ๆ ของพวกเขามีทักษะการเอาตัวรอดที่ดีแล้วในสังคมที่แข่งขันเช่นนี้

การปลูกฝังทักษะการใช้ชีวิตมีรูปแบบ และแนวทางที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความชำนาญ หรือความต้องการของแต่ละครอบครัว ว่าอยากให้ลูกเจริญเติบโตมามีคุณลักษณะแบบใด ตามที่สังคมต้องการหรือไม่มากน้อยเพียงใด ซึ่งไม่มีเกณฑ์มาตรฐานตายตัว บางอย่างต้องใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ และคอยขัดเกลาให้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และลูก ๆ ของพวกเขา ได้ลองผิดลองถูกสำหรับแก้ปัญหาแต่ละอย่างจนเกิดทักษะความชำนาญ ตามที่พวกเขาออกแบบอยากให้เป็นไป แน่นอนว่าลูกที่เติบโตมากับการฝึกทักษะในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลามักจะมีทักษะการเอาตัวรอดในสังคมได้ดีกว่าลูกที่ครอบครัวไม่เน้นทักษะการมีชีวิตอยู่ในสังคมแห่งการแข่งขัน ซึ่งส่งผลให้ลูก ๆ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่ทันสมัยได้อย่างปกติสุขได้เท่าที่ควร บางครั้งอาจสร้างปัญหาจนเป็นผลร้ายกับลูก ๆ ที่ขาดทักษะบางอย่างในการใช้ชีวิตไป

บทสรุปความหมายของผู้เลี้ยงลูก

จากการรวบรวมคำบอกเล่าของประสบการณ์ จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในประเด็นการให้ความหมายของผู้เลี้ยงลูกของแต่ละราย แต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละครอบครัว ซึ่งบางครั้งสังคมภายนอกยากที่จะเข้าใจ แต่เพื่อให้มีพื้นที่แสดงตัวตนของพวกเขาเหล่านี้ ถึงการทำหน้าที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกในทุก ๆ ด้าน ของการเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของแต่ละครอบครัว ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก สามารถแยกออกเป็นประเด็นสำคัญเพื่อสะท้อนการให้ความหมายของผู้เลี้ยงดูลูกที่มีความหลากหลายแตกต่างในแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัว ได้ 3 ประเด็นสำคัญ คือ การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ การสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อม

โดยการสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ผู้ศึกษาสามารถแยกได้เป็น 2 ประเด็นย่อยที่น่าสนใจได้ คือ คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ดูแลรับผิดชอบเองทั้งหมดเป็นหลัก และการที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่ได้รับความช่วยเหลือจากคนในครอบครัว เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทั้งการเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง และการได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่น นอกเหนือจากตัวเขาเองซึ่งมีความหลากหลาย

สถานะของผู้ช่วยเลี้ยงดูลูก นั่นไม่ใช่ปัญหาสำหรับการสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูกทั้งร่างกายและจิตใจ ขอเพียงทุกผู้เกี่ยวข้องมีความปราถนาดีในการทำหน้าที่สนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ให้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีอารมณ์สดใสร่าเริง มีพัฒนาการเหมาะสมไปตามวัย สอดคล้องกับความหลากหลายของชุดความรู้ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของลูกในแต่ละช่วงวัย ที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในการเลี้ยงลูกในแต่ละยุคสมัยที่มีความแตกต่างกัน เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้ทำหน้าที่การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ต้องรู้จักเรียนรู้และพัฒนาวิธีการที่ทันสมัยเหมาะสมกับลูก ๆ ในแต่ละรายอยู่ตลอด ประกอบกับต้องไม่ย่อท้อกับการลองผิดลองถูก เพราะการเลี้ยงลูกมีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล วิธีการเดียวกันอาจไม่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละราย ความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญสำหรับการพลิกแผลงเทคนิควิธีให้เหมาะสมลงตัวตามความต้องการของเด็กในแต่ละรายประกอบกันไปด้วยนั่นเอง

การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ โดยผู้ศึกษาสามารถแยกประเด็นออกได้ 3 ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดตัวลูกเป็นสำคัญ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกโดยยึดคุณพ่อเป็นหลักสำคัญ และการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในแต่ละครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน ทั้งการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดตัวลูกเป็นสำคัญ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกโดยยึดคุณพ่อเป็นหลักสำคัญ และการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม คือแนวทางที่แต่ละครอบครัวพิจารณาแล้วเห็นควรว่าเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับ ภูมิหลัง ประสบการณ์ หลักความสามารถของแต่ละครอบครัวในการเลือกสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้กับครอบครัว โดยในแต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างหลากหลายไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ขอให้ลูก ๆ ของพวกเขามีความสุขกับการเรียนรู้ มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย เป็นเป้าหมายสูงสุด หากทุกครอบครัวทำหน้าที่ของตนเองได้ดีแล้วในการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในปัจจุบัน สำหรับอนาคตคาดว่าลูก ๆ ของพวกเขาต้องเป็นผลผลิตที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมอย่างแน่นอน

การสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อม จากผู้ให้ข้อมูลในแต่ละรายได้แสดงทัศนคติ และแนวคิดไว้อย่างน่าสนใจหลากหลาย สามารถรวบรวม และแยกเป็นประเด็นที่น่าสนใจได้ 2 ประเด็น คือ การเป็นแบบอย่างที่ดี และการปลูกฝังทักษะการใช้ชีวิตในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งการสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อมได้ ต้องอาศัยผู้คนในสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีตามที่ครอบครัวและสังคม

คาดหวัง ที่สำคัญคือที่ทำหน้าที่ผู้อบรมเลี้ยงดูที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และที่ปฏิเสธไม่ได้คือ คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะต้องเป็นผู้ออกแบบชีวิต และดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างคร่าว ๆ และต้องมีความยืดหยุ่นพอสมควร ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ที่ดำเนินไปในแต่ละวัน และในแต่ละช่วงวัย คอยประคับประคองให้ลูก ๆ ของพวกเขาเจริญเติบโตไปในสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด ขึ้นอยู่กับหลักความสามารถของแต่ละครอบครัว แต่สุดท้ายปลายทาง ทุกครอบครัวคาดหวังว่าผลผลิตของพวกเขา จะเจริญงอกงามได้ในทุกสภาพแวดล้อม สามารถดำรงตนให้เป็นคนดีของสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้คนในสังคมสืบไป

ดังนั้น จากการรวบรวมคำบอกเล่าจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในประเด็นการให้ความหมายของผู้เลี้ยงลูกของแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัวจึงมีความแตกต่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับภูมิหลัง และความต้องการของแต่ละครอบครัว ซึ่งบางครั้งสังคมภายนอกยากที่จะเข้าใจ แต่เพื่อให้มีพื้นที่แสดงตัวตนของพวกเขาเหล่านี้ ถึงการทำหน้าที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกในทุก ๆ ด้าน ของการเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของแต่ละครอบครัว ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของสมาชิกในสังคมที่ยังขาดชุดความรู้ที่หลากหลาย และอาจแตกต่างจากชุดความรู้เดิมที่ผู้คนในสังคมมี ที่สะท้อนการให้ความหมายของผู้เลี้ยงลูกที่มีความหลากหลายแตกต่างในแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัว เพื่อความเข้าใจในความหลากหลายดังกล่าวแก่สังคมต่อไปนั่นเอง

3. การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การเป็นพ่อ คือ ผู้ชายที่ต้องมีความสามารถในการดูแลรับผิดชอบสมาชิกในครอบครัว ทั้งด้านการหาเลี้ยงครอบครัวตามปัจจัยสี่ที่ร่างกายต้องการพื้นฐาน การอบรมสั่งสอน การให้ความรัก ความอบอุ่น การเป็นฮีโร่ของลูก ๆ และเป็นสามีที่ดีของภรรยา ฯลฯ คุณสมบัติเหล่านี้เป็นมาตรวัดระดับของความเป็นพ่อ ตามกรอบที่สังคมกระแสหลักกำหนดไว้ให้สมาชิกในสังคมยอมรับและปฏิบัติตาม หากสามารถทำได้ทุกหน้าที่ผู้ชายคนนั้นจะเป็นพ่อที่มีความครบสมบูรณ์ เป็นพ่อที่ดีที่สังคมต้องการ ซึ่งผู้ชายส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ และยินยอมที่จะปฏิบัติตนให้เป็นพ่อที่มีความสมบูรณ์แบบตามกรอบที่สังคมตั้งไว้ให้ได้มากที่สุด และมีหน้าที่ส่งต่ออุดมการณ์นี้จากรุ่นสู่รุ่นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จนลืมความหลากหลายทางเพศ ที่สังคมในยุคที่ทันสมัยได้เผยให้เห็นความหลากหลายของผู้คนที่มีรสนิยมทางเพศหลากหลาย และมีพฤติกรรมการแสดงออกไม่ตรงตามเพศที่กำเนิด จนสามารถพบเห็นได้ง่ายขึ้น เนื่องจากคนกลุ่มนี้มีความกล้าที่จะเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงให้สังคมพบเห็นได้มากขึ้นตามไปด้วยนั่นเอง ซึ่งพวกเขาพยายามสร้างนิยามความหมาย และ

ความเป็นตัวตนให้กับสังคมรับรู้ได้จากหลากหลายช่องทาง เพื่อการมีตัวตน และเพื่อสร้างการยอมรับในความหลากหลายทางเพศเหล่านี้

โดยมีกลุ่มชายรักชายที่มีลูกจากสายเลือดตนเองที่พยายามทำหน้าที่ของพ่อตามแนวทางของความเป็นพ่อที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากบรรทัดฐานของความเป็นพ่อที่สังคมกำหนดไว้ แต่เพื่อสร้างความเข้าใจ และการยอมรับในการดำรงอยู่ของพวกเขา ที่ต้องการความเข้าใจและการยอมรับจากสังคมรอบข้างเพื่อความอยู่รอด และความปกติสุขเฉกเช่นเดียวกับเพศชายหญิงมีรสนิยมรักคนต่างเพศ ตามหลักสิทธิความเป็นมนุษย์ที่พวกเขาพึงได้พึงมี การทำหน้าที่พ่อของผู้ที่เป็นเกย์ในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้สามารถพบเห็นได้ง่ายขึ้น เนื่องจากพวกเขาบางรายไม่อยากเก็บซ้อนอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงเอาไว้ได้อีกต่อไป หลายรายเป็นพ่อได้เพราะถูกบังคับ กดดัน จากครอบครัวที่มีความคาดหวังว่าอยากให้ลูกชายซึ่งอาจไม่ทราบว่าเป็นเกย์ มีครอบครัวตามที่พ่อแม่และเครือญาติปรารถนา พวกเขาจึงจำเป็นต้องยอมรับหน้าที่ว่าที่พ่ออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และมีบางรายที่เป็นพ่อโดยไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งมีหลายปัจจัยเสริมให้พวกเข้าต้องกลายเป็นพ่อโดยบังเอิญ จนสุดท้ายความเป็นเกย์ของเขานำพาให้ครอบครัวที่ครบสมบูรณ์ตามมาตรฐานของสังคมต้องมีอันล่มสลายลงอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง แต่ก่อนที่จะเดินทางมาถึงจุดแตกหักของชีวิตครอบครัว และกลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในที่สุดนั้น เส้นทางของการมีลูกของผู้ที่เป็นเกย์มีผู้คนในสังคมบางส่วนที่ให้ความสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากเป็นสิ่งใหม่ในสังคมไทยและไม่คุ้นเคยเท่าที่ควร จากการบอกเล่าเรื่องราวของผู้ให้ข้อมูล สามารถแบ่งประเภทคุณพ่อที่เป็นเกย์ได้ 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่มีลูกจากความตั้งใจ และมีลูกจากความไม่ตั้งใจ

3.1 ลูกที่เกิดจากความตั้งใจ

คงเป็นเรื่องปกติหากมนุษย์บางคนจะอยากมีลูกเป็นของตนเอง และเป็นสายเลือดตนเองเท่านั้น ไม่ว่าเพศไหนก็สามารถมีความอยากที่จะมีลูกได้ ไม่เว้นแม้แต่เกย์ ผู้ที่มีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชาย แต่พวกเขาอาจมีข้อจำกัดในการมีลูก เพราะส่วนใหญ่โดยปกติของผู้ที่เป็นเกย์แล้วจะไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม เพราะการที่จะมีลูกได้ ต้องมีการปฏิสนธิกันระหว่างอสุจิของผู้ชาย กับไข่สุกของผู้หญิง เท่านั้น แต่สำหรับบางรายพวกเขารู้สึกรังเกียจ ขยักแขยง ไม่มีอารมณ์ทางเพศด้วย เมื่อรู้ว่าคนที่พวกเขาจะต้องมีเพศสัมพันธ์ด้วยเป็นเพศตรงข้าม แต่เพราะความอยากที่ต้องชดเชยด้วยการตอบสนองความอยาก เพื่อเติมเต็มความรู้สึกที่ขาดหายไป ส่งผลให้การฝืนทำในสิ่งที่พวกเขาไม่ปรารถนา ดังเช่นการอยากมีลูกของผู้ที่เป็นเกย์

บางราย ที่อยากจะมีลูกเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ตามมาตรฐานของสังคมที่ผู้คนส่วนใหญ่จะต้องปฏิบัติตามเมื่อถึงช่วงวัยที่สมควร และเหมาะสม

ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะไม่อยากมีความแปลกแยกแตกต่างจากผู้คนในสังคมแวดล้อม หรือจากสาเหตุอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น เพราะว่าพวกเขารักเด็ก อยากทำหน้าที่พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือบางรายอาจจะอยากมีทายาทไว้สืบสกุล สืบทอดกิจการ ทรัพสมบัติต่าง ๆ ให้เจริญรุ่งเรืองและคงอยู่สืบไป บางรายอยากทำให้พ่อแม่สบายใจ หรืออยากมีลูกเอาไว้ดูแลยามแก่เฒ่า และในบางรายอยากจะพิสูจน์ความสามารถของตนเองในการเลี้ยงดูลูกให้ดีมีคุณภาพ เนื่องจากมีประสบการณ์ที่ไม่ดีในวัยเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปถัมภ์ค้ำชูให้เขาได้ใช้ชีวิตในวัยเด็กได้อย่างดีมีคุณภาพได้ เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ และเมื่อเขาเติบโตและมีโอกาส พร้อมกับความสามารถในการเลี้ยงดูลูกแล้ว เขาจึงอยากทำหน้าที่นี้ให้ดีกว่าในอดีตที่ผ่านมาของเขานั่นเอง ซึ่งหลากหลายเหตุผลของการอยากมีลูก ซึ่งถือว่าเป็นการอยากมีลูกด้วยความตั้งใจที่จะมีตามเหตุผลต่าง ๆ ข้างต้น โดยการมีลูกจากความตั้งใจ สามารถแบ่งย่อยได้อีก 2 กรณีที่น่าสนใจ คือ จากการถูกคลุมถุงชน หรือถูกบังคับแต่งงาน และเป็นกลุ่มผู้ที่อยากมีลูกอย่างเดียว แต่ไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง เพราะพวกเขาเป็นกลุ่มชายรักชายนั่นเอง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องเล่าที่น่าสนใจต่อไปนี้

3.1.1 จากการถูกคลุมถุงชน

การคลุมถุงชน เกิดจากความต้องการของพ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันเป็นหลัก โดยในบางรายมีแม่สื่อแม่ชัก หรือคนกลาง ช่วยติดต่อประสานความสัมพันธ์ให้ชายและหญิงได้พบเจอดูตัวกัน ซึ่งต้องผ่านการเห็นชอบจากพ่อแม่ญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายได้พิจารณาก่อนแล้ว และเห็นดีเห็นงามว่าทั้งคู่มีความเหมาะสมที่จะแต่งงานกันได้ โดยมองข้ามความรู้สึกภายในจิตใจลึก ๆ ว่าพวกเขาทั้งสองรักและพึงพอใจกันและกันมากน้อยเพียงใด หรือแม้กระทั้งมองข้ามรสนิยมทางเพศที่แท้จริงของเจ้าบ่าวเจ้าสาวไป การคลุมถุงชนเป็นที่นิยมมากในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา และยังคงมีหลงเหลือให้เห็นอยู่บ้างในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ ที่เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องเล่าจากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาก่อนที่ครอบครัวของพวกเขาจะเดินมาถึงทางตัน และจบลงด้วยการเลิกลาหย่าร้าง กลายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในที่สุด

โดยคุณต๊ะเล่าให้ฟังว่าเขาโดนคุณพ่อของเขา จัดแจงให้แต่งงานกับลูกสาวของเพื่อนที่ทำงาน โดยที่เขาไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะเขาเกรงกลัวคุณพ่อมาก และคนในครอบครัวคนอื่น ๆ ก็ไม่กล้าที่จะขัดขืนเช่นกัน เขาจึงต้องจำใจยอมเข้าพิธีแต่งงาน และเข้าหอกับ

เจ้าสาวที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อนเลย และด้วยบทบาทที่เขาทราบดีว่าเมื่อแต่งงานแล้ว เขาจะต้องมีเพศสัมพันธ์กับเจ้าสาวเพื่อมีทายาทสืบสกุลตามประเพณีที่สืบทอดกันมาของคนในชุมชน โดยที่เขาต้องจำใจมีเพศสัมพันธ์กับเจ้าสาวเพียงครั้งเดียวเท่านั้น *"หลังจากที่แต่งงานกันมาได้หลายคืนแล้ว เราก็ไม่ได้แตะต้องตัวน้องเขาเลย จนคืนหนึ่งน้องคงรอจังหวะนี้มานานแล้ว ระหว่างที่นอนข้าง ๆ กัน น้องใช้มือมาจับ เล้าโลม และจัดการเองจนเสร็จทั้งคู่ เราแค่นอนเฉย ๆ เองนะก็ไม่ได้ขัดขืนอะไร"* และหลังจากนั้นไม่กี่สัปดาห์ ภรรยาของเขาจึงตรวจพบว่าตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นไปตามความคาดหมายของทุกคน ที่เฝ้ารอการมาถึงของวันนี้อย่างใจจดจ่อ โดยเฉพาะคนในครอบครัวต่างรู้สึกยินดีกับเหตุการณ์ครั้งนี้เป็นอย่างมาก แต่ระหว่างการอุ้มท้องของภรรยา เธอเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงในชีวิตคู่ ระหว่างเธอกับเขา ว่าคงไม่สามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้จึงมีความคิดที่จะทำแท้ง แต่คุณต๊ะและคุณแม่ไม่ยินยอม จึงเกิดข้อตกลงร่วมกันแลกกับการอุ้มท้องจนคลอดลูก และหลังจากคลอดลูกไม่กี่สัปดาห์ ภรรยาของคุณต๊ะก็จากไป พร้อมกับเงินจำนวนหนึ่ง เพื่อแลกกับการมอบลูกให้คุณต๊ะเป็นผู้เลี้ยงดูเพียงลำพัง จนเวลาผ่านไป 15 ปีแล้วที่คุณต๊ะต้องทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยว โดยที่อดีตภรรยาไม่มาปรากฏตัวให้เขาและลูกเห็นอีกเลย

การถูกคลุมถุงชนในสังคมที่ทันสมัย บางพื้นที่อาจมองว่าเป็นการลิดรอนสิทธิ เป็นการบังคับขืนใจให้แต่งงานกันของเพศชายและเพศหญิงที่ครอบครัวของพวกเขาเห็นพ้องต้องกันว่ามีความเหมาะสม แต่ในบางสังคมอาจมองว่าเป็นสิ่งที่สมควรเหมาะสมแล้วในสภาวะสังคมที่มีการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดสูง มุ่งทำงานหาเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต จนไม่มีเวลาจับคู่แต่งงานและสร้างครอบครัว ในบางรายลูกชายไม่มีหน้าที่การงานมั่นคง ใช้ชีวิตสนุกสนานไปวัน ๆ เหมือนคนไม่มีความรับผิดชอบ พ่อแม่ผู้ปกครองจึงอยากให้มีครอบครัวเพื่อสร้างลักษณะนิสัยให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อลูกเมียของเขา และสร้างชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นเจริญเติบโตไปในวันข้างหน้า ตามมุมมองของผู้หลักผู้ใหญ่ที่ผ่านประสบการณ์ชีวิตมาอย่างโชกโชน หรือบางรายเกิดจากความต้องการของครอบครัวที่มองเห็นความเหมาะสมด้านอื่น ๆ ประกอบ เช่น ฐานะทางสังคม ทรัพย์สินเงินทอง เชื้อสายวงศ์ตระกูล มียศฐาบรรดาศักดิ์ หรืออื่น ๆ และมองข้ามไม่ให้ความสำคัญในเรื่องความรักความสมัครใจของเจ้าบ่าวและเจ้าสาวไป

การคลุมถุงชนคือทางออก การมีทายาทเพื่อสืบทอดชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล จึงเป็นผลพวงของการแต่งงาน ที่ครอบครัวและสังคมคาดการณ์ไว้แล้วล่วงหน้า การตั้งครรภ์หลังแต่งงานจึงเป็นเรื่องปกติที่สังคมยอมรับได้ และการอย่าร้างเป็นเรื่องราวที่ไม่อยากให้เกิดขึ้นในสังคม เพราะครอบครัวที่สมบูรณ์ตามกรอบบรรทัดฐานทางสังคม จะต้องมีครบทั้งพ่อแม่และลูก ๆ เมื่อใดครอบครัวไม่ครบองค์ประกอบดังที่กล่าวมานี้ จะนับว่าเป็นสิ่งผิดปกติไม่พึง

ปรารถนาของสังคม โดยสาเหตุของการหย่าร้างมีหลากหลายเหตุผลของแต่ละคู่ โดยเฉพาะคู่ที่ถูกคลุมถุงชน มีโอกาสเลิกลาอย่าร้างมากกว่าปกติ เพราะพวกเขาเริ่มต้นชีวิตการเป็นสามีภรรยากันจากการไม่ได้มีความรักให้แก่กัน ทั้งยังไม่มีความคุ้นเคยถึงลักษณะนิสัยที่แท้จริง และไม่เคยศึกษาดูใจกันมาก่อน อัตราการเลิกลาจึงมีสูงตามไปด้วย ถึงแม้พวกเขาจะมีลูกด้วยกันแล้วก็ตาม และเมื่อกาลเวลาผ่านไป สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนไป สังคมเปิดรับความหลากหลายเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ การเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของเหล่าคุณพ่อที่ซ้อนความเป็นเกย์ไว้มาอย่างเนิ่นนาน ต้องถึงคราวต้องระเบิดออกมา หรือบางรายไม่ได้ปกปิดตัวตนตั้งแต่แรก การยอมรับในความเป็นเกย์ของพวกเขาจึงไม่ยากเย็นนัก ส่งผลให้สามารถพบเห็นครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้ง่ายขึ้นตามไปด้วย

3.1.2 อยากมีลูกแต่ไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง

สำหรับผู้ชายที่เป็นเกย์บางกลุ่มที่อยากมีลูกแต่ไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง เพราะเป็นสิ่งที่ยากลำบากใจ ต้องกล้ำกลืนฝืนความรู้สึกที่แท้จริงเอาไว้ เพื่อเป้าหมายคือการมีลูก และมีครอบครัวที่อบอุ่นตามประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปสังคมเปิดรับความหลากหลายได้มากขึ้น และพวกเขาได้ผ่านการมีลูกมาแล้ว การยื้อหรือฉุดรั้งสถานภาพครอบครัวที่สมบูรณ์ตามบรรทัดฐานทางสังคมให้คงสถานะไว้จึงไม่ใช่เป้าหมายสูงสุดของชีวิต การยอมรับในสถานภาพคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวคือปลายทางที่พวกเขายอมรับได้ ประกอบกับสังคมแวดล้อมที่มีการเปิดรับความหลากหลายได้มากขึ้นนั่นเอง

จึงเผยให้เห็นครอบครัวที่มีความแตกต่างหลากหลาย หรือครอบครัวนอกกรอบมาตรฐานของสังคมได้มากขึ้นตามไปด้วย การมีครอบครัวที่อบอุ่น อาจเป็นความฝันของใครหลาย ๆ คน ในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ นับว่าเป็นเรื่องปกติ หรือบางรายไม่อยากมีครอบครัวที่ครบสมบูรณ์พ่อแม่ลูก ไม่อยากสร้างครอบครัวที่อบอุ่นตามบรรทัดฐานทางสังคม เพราะมองว่าการมีครอบครัวคือภาระที่ต้องแบกรับไปตลอดชีวิต ซึ่งนับว่าไม่ใช่เรื่องแปลก แต่สำหรับบางรายที่อยากมีลูกเพียงอย่างเดียว แต่ไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงให้ลำบากใจเพราะพวกเขาเป็นเกย์ ชายที่ชอบเพศเดียวกันก็สามารถคิดและเกิดขึ้นได้เช่นกัน เพราะจากการรับฟังเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละราย อาจทำให้เปิดมุมมองใหม่ที่น้อยคนนักจะทราบถึงรายละเอียดที่น่าสนใจในเหล่านี้

โดยมีหลายรายบอกกับเราว่าเขาเป็นคนรักเด็ก เคยคิดว่าอยากจะมีลูก แต่ไม่มั่นใจว่าจะมีได้ไหม เพราะเขาเป็นเกย์ ด้วยความไม่ได้ตั้งใจจะมีอะไรกับผู้หญิง แต่เพราะถูกท้าทาย บวกกับฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ ทำให้เขากล้าที่จะมีสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนผู้หญิงคนนั้น โดย

ไม่คาดคิดว่าจะมีลูกจากความคึกคะนองเพียงแค่ชั่วคราว และมีลูกด้วยความไม่ตั้งใจจนได้ หรือบางรายมีครอบครัวและมีลูกได้ เนื่องจากผู้ใหญ่หาให้เพราะอยากให้มีครอบครัวที่อบอุ่น มีคนเลี้ยงดูยามแก่เฒ่า เขาเลยตกลงแต่งงานและมีลูกตามที่ผู้ใหญ่แนะนำ โดยที่เขาไม่ได้รักภรรยามาก่อน แต่ก็มีบ้างที่แต่งงานเพราะความรัก การที่จะมีลูกมันจึงไม่เกินความคาดหมายของคนในสังคม และตัวของเขาเอง แต่แล้วก็ต้องมาถึงจุดอิ่มตัว เมื่อภรรยาและตัวเขาไม่สามารถมองข้ามในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ รอบตัวที่เป็นต้นเหตุของความขัดแย้งได้ จึงต้องยุติความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยาลง และมีรายที่ตั้งใจจะมีแฟนเป็นผู้หญิงเพราะอยากสร้างครอบครัวอยากมีลูก เพราะพวกเขารู้สึกว่าเพศหญิงจะมีความมั่นคงกับสถาบันครอบครัวมากกว่าเกย์ พวกเขามีรู้สึกว่าเกย์รักง่ายหน่ายเร็ว อาจเป็นเพราะสังคมไทยมองว่าผู้ชายกับผู้ชายไม่สามารถมีลูกที่จะเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายสองคนให้เป็นคน ๆ เดียวกันได้เท่ากับผู้ชายและผู้หญิงก็เป็นได้ ประกอบกับไม่มีหลักประกันที่ส่งเสริมให้คนรักเพศเดียวกันได้อยู่คู่กันจนวันตายในหลาย ๆ ประเทศ รวมถึงสังคมไทยด้วย ซึ่งในอนาคตอาจจะมีการที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและเป็นประโยชน์แก่คนรักเพศเดียวกัน ให้สามารถสร้างครอบครัวและมีลูกเป็นของตนเองได้

ดังครอบครัวของคุณต๋อม ครั้งหนึ่งเขาเคยอยากมีลูกกับแฟนเก่าที่เป็นผู้ชายคนที่คบหากันมากว่า 10 ปี พวกเขาเคยคุยกันว่าวันนึงจะรับเด็กกำพร้ามาเลี้ยงดู แต่ยังไม่ทันได้ลงมือกระทำการใด ๆ จนเวลาผ่านไป และหลงลืมกันไปแล้ว โดยไม่คาดคิดว่าจะมีเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นกับตัวเขา *“พวกเราอยากสร้างครอบครัวด้วยกันนะครับตอนนั้น อยากมีสิ่งยึดเหนี่ยวให้เราผูกพันกันมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่”* แต่สุดท้ายตัวเขาเองกับต้องเจออุบัติเหตุทางเพศ เมาจนไม่ได้สติ ลืมรสนิยมที่แท้จริงของตนเองชั่วขณะ และไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงหลังงานปาร์ตี้ในคืนหนึ่งจนผู้หญิงตั้งท้องในเวลาต่อมา และกลายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ในที่สุด เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนคำว่าครอบครัวอาจไม่จำเป็นต้องเป็นแบบที่คิดไว้เสมอไปก็เป็นได้ การที่พวกเขาอยากจะมีลูกไม่ใช่เรื่องผิดปกติในสายตาคนทั่วไป หรือสังคมกระแสหลัก เพราะตามเพศสภาพแล้วพวกเขาก็ควรเป็นเช่นนั้น แต่หากมองในมุมเดี่ยวกันจากกลุ่มชายรักชาย หรือเกย์ พวกเขาอาจมองว่าเป็นสิ่งแปลกเป็นไปได้ยาก เพราะเกย์จะไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงจนมีลูกได้อย่างไรกัน นอกจากจะรับลูกบุญธรรมมาเลี้ยง ตามที่คนส่วนใหญ่เข้าใจ และสามารถพบเห็นได้ทั่วไป

ทั้งหมดทุกรายที่กล่าวมา พวกเขากลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทั้งสิ้น ถึงแม้จะมีความคิดว่าอยากจะมีลูก และไม่เคยคิดที่จะมีลูก หรือจะมีลูกหรือไม่มีก็ได้ รวมอยู่ด้วยก็ตาม ไม่ว่าสาเหตุแห่งที่มาของการมีลูกของแต่ละรายจะมีความคล้ายหรือแตกต่างกันไปก็ตาม สิ่งที่เหมือนกันคือ ทุกคนมีความรับผิดชอบ และมีคุณสมบัติของความเป็นพ่ออยู่เต็มเปี่ยม เขาต้อง

ผ่านปัญหาอุปสรรคมากมายหลายอย่าง ทั้งค่านิยมที่สังคมส่วนใหญ่คาดหวังและสร้างกฎเกณฑ์ไว้ และการยอมรับในสถานภาพของตนเอง ที่มีบางส่วนยังต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมแวดล้อม และมีบางส่วนที่มีความเป็นตัวเองสูง สร้างการยอมรับให้ผู้อื่นเข้าใจในอัตลักษณ์ของตนเองได้โดยใส่ใจเฉพาะกลุ่มที่ควรค่าแก่การสร้างความเข้าใจเท่านั้น และแน่นอนว่าพวกเขาเหล่านี้สามารถทำหน้าที่เป็นพ่อได้อย่างดีในแบบฉบับของตนเอง ถึงแม้อัตลักษณ์จะแตกต่างกันไปหลากหลายก็มิใช่ข้อจำกัดในการทำหน้าที่พ่อเลย ซึ่งมีสังคมรอบข้างใกล้ชิดยอมรับในความเป็นพ่อของเกย์เหล่านี้ไม่น้อย และอาจจะมีสังคมแวดล้อมที่ไกลตัวออกไปที่ยังมีข้อสงสัยใคร่รู้ถึงความเป็นมาอยู่บ้างในบางส่วน ซึ่งเป็นเรื่องปกติของคนในสังคมกระแสหลัก ที่สามารถแยกแยะความผิดปกติออกจากความปกติในสังคมได้ และย่อมมีบางคนบางกลุ่มที่ยังต้องการปรับความเข้าใจ และสร้างการยอมรับในความหลากหลายให้พวกเขาได้เข้าใจถึงที่มาที่ไป เพื่อเปิดโลกที่กว้างขึ้นให้ผู้คนเหล่านั้นยอมรับความแตกต่างนี้ให้ได้มากขึ้น หรือหากจะมีกลุ่มคนที่ไม่ยอมรับในความแตกต่างเหล่านี้อยู่บ้าง ก็คงต้องยอมรับและเขาใจพวกเขาเหล่านั้นด้วยเช่นกัน อาจต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจอันดีในอนาคตต่อไปอีกสักระยะ

3.2 การมีลูกที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ

การเป็นพ่อคนโดยไม่ตั้งใจของเกย์ หรือผู้ชายที่รักผู้ชายตามความเข้าใจของผู้คนในสังคมบางส่วนที่คุ้นเคยกับบุคลิกลักษณะของเกย์ จะทราบว่าพวกเขาไม่ชอบ และไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง เพราะพวกเขารักเพศเดียวกันคือเพศชายนั่นเอง การที่เกย์บางคนจะต้องมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงได้นั้น ในบางรายไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงได้เลย หลายคนรังเกียจกลัว ไม่มีอารมณ์เพศ และไม่เคยคิดฝันที่จะอยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงแม้แต่น้อย ตรงกันข้ามในบางรายอยากเป็นผู้หญิง อยากมีรูปลักษณ์ และเรือนกายที่เป็นผู้หญิง อยากมีผู้ชายเข้ามารักมาชอบ และอยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายมากกว่าที่จะอยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง ส่วนในบางรายที่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงได้หากจำเป็น หรืออารมณ์พาไปก็สามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงได้ ตราบใดที่อวัยวะเพศชายยังอยู่ สามารถปล่อยน้ำอสุจิไปผสมกับไข่ที่พร้อมปฏิสนธิของผู้หญิงได้ โอกาสที่จะตั้งครรภ์ก็เกิดขึ้นได้เช่นกัน แม้เพียงครั้งเดียวก็สามารถตั้งครรภ์ได้ ซึ่งการมีลูกที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ ในสังคมทั่วไปสามารถพบเห็นได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง เมื่อมีเพศสัมพันธ์กันเกิดขึ้น โอกาสที่จะตั้งครรภ์ย่อมเกิดขึ้นได้อย่างไม่ยากเย็นนัก แต่กับเกย์ การมีลูกคือสิ่งที่ไม่คุ้นตาของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมมากนัก เพราะลักษณะนิสัยของเกย์ที่รักชอบเพศเดียวกัน การที่จะไปมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

นับว่าเป็นสิ่งที่ไม่คาดคิดจากผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม เพราะเข้าใจว่าผู้เป็นเกย์ไม่มีทางทำเช่นนั้นได้แน่นอน แต่สิ่งที่ไม่คาดคิดมักเกิดขึ้นได้เสมอ การมีลูกระหว่างเกย์กับผู้หญิงก็เช่นเดียวกัน เมื่อโอกาสและสภาพแวดล้อมอำนวย การมีเพศสัมพันธ์และบังเอิญตั้งครรภ์จนคลอดลูกออกมาให้เลี้ยงดู จึงพบเห็นได้แม้เกิดจากความไม่ตั้งใจก็ตาม จากการบอกเล่าเรื่องราวของผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ มีหลากหลายเรื่องราวของสาเหตุจากความไม่ตั้งใจ ซึ่งนับว่าเป็นการเปิดเผยเรื่องราวที่บุคคลทั่วไปอาจไม่คาดคิด ว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นได้ บางรายถูกลักหลับ จากความอ่อนเพลียหลังจากผ่านกิจวัตรประจำวันมา บางรายขาดสติจากการเสพสารเสพติด สิ่งมึนเมา จนเกิดการขาดสติไม่สามารถควบคุมอารมณ์เพศของตนเองได้ และปล่อยให้ลื่นไหลไปตามสถานการณ์โดยไม่ขัดขืน หรือไม่สามารถขัดขืนได้ จนเกิดการมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง และตั้งครรภ์จนคลอดลูกออกมาให้เลี้ยงดูในที่สุด โดยแยกสาเหตุของความไม่ตั้งใจออกได้เป็นสองประเด็นย่อย คือ เกิดระหว่างการค้นหารสนิยมทางเพศของตนเอง ซึ่งยังไม่สามารถระบุรสนิยมที่แท้จริงได้ และแบบไม่รู้ตัวจากสารเสพติดจนมึนเมา ไร้สติควบคุมตนเองได้

3.2.1 เกิดจากการค้นหารสนิยมทางเพศของตนเอง

จากการศึกษาเพิ่มเติม ถึงกรณีที่เกย์หลายรายเปิดตัวว่าเป็นเกย์ตอนที่มีอายุมากแล้ว หรือบางรายผ่านการมีครอบครัว มีภรรยาและมีลูกมาแล้วนั้น บางรายให้เหตุผลว่าพึ่งรู้ตัวว่าชอบผู้ชายมากกว่าผู้หญิง เนื่องจากก่อนหน้านั้นมีโอกาสน้อยในการเลือกคู่ และลองผิดลองถูก ประกอบกับกรอบทางสังคมบีบบังคับให้ต้องเลือกมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเท่านั้น ถึงจะนับว่าเป็นชายชาตรีตามครรลองของสังคมกระแสหลักในช่วงนั้น หรือบางรายปกปิดรสนิยมที่แท้จริงเอาไว้ ไม่กล้าเปิดเผยให้ผู้คนในสังคมรับรู้ หรือแม้กระทั้งคนในครอบครัวใกล้ชิด และมีแนวคิดว่าคงจะลืมเรื่องรสนิยมทางเพศที่แท้จริงไปในที่สุด หากได้แต่งงานกับผู้หญิงแล้ว และมีหลายรายขาดประสบการณ์ทางเพศที่จะช่วยพิสูจน์รสนิยมที่แท้จริงให้ปรากฏเด่นชัดขึ้น เนื่องจากอายุยังน้อยนั่นเอง และเนื่องจากการที่มีอายุยังน้อย ที่อ่อนด้อยประสบการณ์ การเผชิญโลกกว้างเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จึงพบเห็นได้ในหมู่วัยรุ่นวัยเรียน ที่มีอารมณ์ความต้องการทางเพศสูง การมีโอกาสได้ลองมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน และต่างเพศ จึงเป็นประสบการณ์ที่น่าอยากรู้อยากลองของวัยรุ่นหลายราย จนสามารถนิยามความหมายที่เป็นตัวตนและมีอัตลักษณ์ได้อย่างหลากหลาย ตามแต่รสนิยมและความชอบของแต่ละราย

ดังเช่นครอบครัวของคุณเต็ม เขายังไม่คิดที่จะมีลูกมีครอบครัวด้วยซ้ำ เพราะอายุยังน้อย ยังสนุกกับชีวิตวัยรุ่นวัยเรียน กับเพื่อนกับสังคมที่แปลกใหม่อยู่ในขณะนั้น *“ไม่เคยคิดเลยว่าจะมีลูกเพราะยังเด็ก เรียนมหาลัยปี 3 กำลังวุ่นวายกับชีวิตวัยเรียน และสับสนในรสนิยม*

ของตัวเองอยู่เลย" การสับสนในรสนิยมทางเพศของตนเองสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนทุกเพศทุกวัย เพราะกว่าที่เขาจะแน่ใจว่าตนเองชอบผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ก็หลังจากที่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงจนตั้งครรภ์มาแล้ว ก่อนที่จะเลือกตามสิ่งที่เขาปรารถนาและกลายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในที่สุด

3.2.2 แบบไม่รู้ตัว มึนเมาจากสารเสพติด

ในสังคมที่สับสนวุ่นวาย มีหลากหลายแง่มุมทั้งดีและร้ายให้ค้นหาเรียนรู้ แต่หลายรายเลือกที่จะสนใจใคร่รู้กับสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น นั่นคือนำพาตนเองไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ที่มีพิษร้ายแรงและหลากหลาย จนบางครั้งเกิดความประมาทคาดไม่ถึง และส่งผลไปถึงอนาคตอย่างไม่คาดคิดมาก่อน ด้วยวัยที่อยากรู้อยากลอง และสังคมเพื่อนที่คบหายุยงส่งเสริมกันไปในทางที่ผิด นำพาให้ชีวิตเขาตกต่ำเข้าสู่มุมมืดของสังคม อย่างเช่นกรณีของคุณต้นเอง เขาก็ยังไม่เคยคิดเรื่องการมีครอบครัวมาก่อน เพราะยังไม่มีศักยภาพในการดูแลครอบครัว แต่เพราะอยู่ในวัยที่คึกคะนอง อยากรู้อยากลอง เลยทำให้ต้องกลายเป็นพ่อโดยไม่ตั้งใจ *"ไม่เลย ไม่เคยคิดเลย แต่ด้วยการขาดสติทำให้เราทำอะไรแบบไม่รู้ตัว"* แต่พอสติกลับคืนมาเขาก็พบว่าได้มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลังจากที่เกิดเหตุการณ์ครั้งนั้น จนเวลาผ่านไปสักระยะจนเขาแทบจะลืมเรื่องราววันนั้นไปแล้ว เพื่อนสาวคนดังกล่าวก็แจ้งข่าวให้เขารู้ว่ากำลังตั้งครรภ์ลูกของเขา และต้องเป็นเขาที่ต้องรับผิดชอบกับสิ่งที่เกิดขึ้น ในแวบแรกเขารู้สึกตกใจอย่างบอกไม่ถูก เพราะเขาไม่คาดคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กันครั้งเดียวจะทำให้ท้องได้ และแล้วเรื่องก็แดงไปถึงผู้ปกครองของทั้งคู่ สุดท้ายตกลงกันได้ด้วยดี หลังคลอดแม่ของลูกก็จากไป ทิ้งให้เขากลายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยว โดยมีครอบครัวเก่าของเขาคอยช่วยเหลืออยู่ไม่ห่าง เหตุการณ์หลังจากนั้นเหมือนเป็นบทเรียนครั้งใหญ่ในชีวิตของเขา จากเด็กเกเรชอบกินชอบเที่ยว มีเพื่อนฝูงมากมาย กลับกลายเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ตั้งใจทำงานและดูแลลูกอย่างดีมีความรับชอบ แม่ของเขาพึงพอใจมากที่ลูกกลับมาเป็นคนดีของครอบครัว และเป็นคุณพ่อที่ดีของลูกในวันนี้ได้ ถึงแม้ลูกของเขาจะเกิดจากความไม่ตั้งใจก็ตาม แต่ทั้งคุณพ่อและคุณแม่ของเขาต่างก็รักและเอ็นดูลูกของเขาเสมือนเป็นลูกของพวกเขาเองอีกคนหนึ่งด้วยซ้ำ เขาต้องขอบคุณครอบครัวของเขาที่ให้ความอบอุ่น และปรารถนาดีกับเขามาโดยตลอด ถึงแม้ว่าเขาจะเคยเกเรมาก่อนก็ตาม ครอบครัวก็พร้อมให้อภัย และให้โอกาสเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้เสมอ สถาบันครอบครัวถึงแม้จะเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดของสังคม แต่เป็นสถาบันที่สำคัญอย่างยิ่งในการบ่มเพาะประชากรที่ดีมีคุณภาพสู่สังคมที่ทันสมัย เพื่อร่วมกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปนั่นเอง

การที่พวกเขาเหล่านี้จะไม่เคยคิด และไม่ตั้งใจที่จะมีลูกไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ เพราะหลายครอบครัวในสังคมเคยผ่านประสบการณ์เช่นนี้มาไม่น้อย แต่สิ่งที่เหมือนกันคือพวกเขายินยอมที่จะเก็บลูกเอาไว้ ไม่ทำแท้ง หรือยุติการตั้งครรภ์ลง บ่งบอกถึงคุณธรรมในจิตใจของพวกเขาที่มีความเมตตาอยู่มาก ซึ่งสังคมไทยปลูกฝังกันมานาน เรื่องความเมตตาปราณีต่อชีวิตเพื่อนร่วมโลกไม่ว่าคนหรือสัตว์ และนี่คือเลือดเนื้อเชื้อไขของพวกเขาเอง จึงคู่ควรที่จะต้องมีความเมตตากรุณาเป็นอย่างมาก ถึงแม้ลูกของพวกเขาจะเกิดมาจากความไม่ตั้งใจก็ตาม แต่เมื่อสิ่งใดเกิดขึ้นแล้ว ทางพุทธสาสนามองว่าสิ่งนั้นคือสิ่งที่ดีงามแล้ว การที่จะละทิ้งลูกให้ได้รับความยากลำบากในการใช้ชีวิต และละทิ้งความรับผิดชอบไปนั้น จึงไม่ใช่วิถีของผู้คนในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ การแสดงความรับผิดชอบคือทางออกที่จะได้รับความชื่นชมยินดี และให้อภัยในสิ่งที่เคยผิดพลาดมา โดยสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้อย่างเต็มกำลังความสามารถของแต่ละรายไป และไม่ก่อให้เป็นภาระของสังคมโดยรวมให้ต้องมาร่วมรับผิดชอบจากความผิดพลาดของพวกเขาอีกด้วย

3.3. การวางแผนรับมือกับคำว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

จากการรับฟังเรื่องเล่าของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ถึงจุดเริ่มต้นของความเป็นพ่อของแต่ละราย โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เกิดจากความตั้งใจ และกลุ่มที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ โดยกลุ่มที่เกิดจากความตั้งใจ สามารถจัดกลุ่มได้อีกสองกลุ่มย่อย คือ กลุ่มที่เกิดจากการถูกคลุมถุงชน หรือถูกบังคับแต่งงาน และกลุ่มที่เกิดจากการอยากมีลูกอย่างเดียว ไม่อยากแต่งงานมีภรรยา รวมถึงการมีครอบครัว ซึ่งทั้งสองกลุ่มย่อยนี้ล้วนเกิดจากความตั้งใจ ส่วนกลุ่มที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ ก็สามารถแยกได้เป็นสองกลุ่มเช่นกัน คือ กลุ่มที่เกิดจากการค้นหารสนิยมทางเพศของตนเอง และกลุ่มที่มีลูกจากการไม่รู้ตัวล่วงหน้า หรือจากสารเสพติดสิ่งมึนเมา ซึ่งการเตรียมตัวของสองกลุ่มใหญ่ คือกลุ่มที่เกิดจากความตั้งใจและกลุ่มที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ การวางแผนรับมือกับคำว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงมีความแตกต่างกัน หลังจากผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ หลายรายอาจไม่คาดคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กันเพียงครั้งเดียวในครั้งนั้นจะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมาได้ จนทราบว่าตนเองกำลังจะมีลูกในอนาคตอันใกล้นี้ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลุ่มนี้พวกเขามีการวางแผนรับมือกันหรือไม่อย่างไร จะเหมือนกับคุณพ่อมือใหม่คนอื่น ๆ หรือจะมีความแตกต่างเพียงใด เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะสิ่งที่พวกเขาจะได้พบเจอในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้านี้ อาจเป็นสิ่งที่พวกเขาไม่เคยคาดคิดว่าจะพบเจอ หรืออาจไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาปรารถนาก็เป็นได้ พวกเขาวางแผนรับมือกันหรือไม่นั้น มีหลากหลายปัจจัยแวดล้อม ให้สามารถเตรียมการวางแผนรับมือกับการทำหน้าที่พ่อแม่มือใหม่เหล่านี้ เพื่อวางอนาคตที่ดี และสดใสไว้ให้ลูกน้อยที่กำลังจะลืมตาดูโลกในไม่ช้านี้

3.3.1 วางแผนรับมือ

การเตรียมตัวเพื่อที่จะเป็นคุณพ่อคุณแม่มือใหม่ คงมีความกังวลปนความตื่นเต้นมากไม่น้อย ที่พวกเขาจะพบหน้าลูกที่บรรจงสร้างอย่างตั้งใจ จะมีการเตรียมการที่พร้อมตามแต่สถานะทางสังคมของแต่ละคู่ แต่ในกรณีคุณพ่อที่เป็นเกย์พวกเขาเตรียมตัวกันหรือไม่อย่างไร เพราะบางรายลูกของพวกเขาเกิดจากความตั้งใจ แน่นอนว่าการเตรียมความพร้อมย่อมมีมากกว่ากลุ่มที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ เนื่องจากพวกเขารับรู้ล่วงหน้ามาแล้วว่าสักวันหนึ่งในอนาคตไม่ช้าหรือเร็ว พวกเขาจะต้องกลายเป็นคุณพ่อตามครรลองของการมีครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมชาติของการสร้างครอบครัว หรือจากการแต่งงานของผู้ชายกับผู้หญิงที่จะต้องมีลูกให้ชื่นชมเลี้ยงดู ซึ่งเป็นไปตามประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่อดีตกาลนานมาแล้ว เว้นแต่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะมีปัญหาเกี่ยวกับระบบสืบพันธุ์ จนไม่สามารถมีลูกได้ แต่ทุกผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ พวกเขามีความพร้อมและมีความสามารถในการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง จนปฏิสนธิ และคลอดลูกออกมาให้ได้ พวกเขาสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับตอนรับสมาชิกใหม่ได้อยู่ตลอดเวลาเมื่อต้องการ การวางแผนในการดำเนินชีวิต หลายครอบครัวจะมีการวางแผนไว้แล้วคราว ๆ ทั้งระยะสั้นระยะยาวแตกต่างกันไป หรือบางคู่ ครอบครัวอาจเข้ามามีสวนสำคัญในการวางแผนรับมือกับการเกิดมาของสมาชิกใหม่ก็ย่อมได้ เพราะเรื่องการเกิดใหม่ของสมาชิกในครอบครัว นับว่าเป็นเรื่องของแต่ละครอบครัวที่ให้ความสำคัญแตกต่างกันไป บางครอบครัวสมาชิกทุกคนมีส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนกันและกันในทุกเรื่องราว พวกเขาเป็นผู้ร่วมชะตากรรมในทุก ๆ กิจกรรม ไม่ว่าสิ่งนั้นจะทำให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรืองขึ้น หรือตกต่ำลง คำว่าครอบครัวยังคงเหนี่ยวแน่นอยู่ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นสิ่งดีหรือร้ายผ่านเข้ามาให้ครอบครัวได้ต่อสู่ฟันฝ่า

โดยเฉพาะครอบครัวขยายที่มีเครือญาติอยู่ร่วมกันหลายระดับชั้น ซึ่งทุกระดับใช้ชีวิตสอดประสานกันอย่างเหนี่ยวแน่น การมีสมาชิกเกิดขึ้นใหม่ในครอบครัวจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องรับรู้และร่วมยินดี ตลอดจนมีส่วนในการส่งเสริมการเจริญเติบโตไปของสมาชิกใหม่ทุกคนในครอบครัว แต่สำหรับใสครอบครัวขนาดเล็ก ที่มีเพียงสามีและภรรยา การที่จะมีสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในครอบครัว พวกเขาต้องมีการเตรียมความพร้อมมากเป็นพิเศษ เพราะความรับผิดชอบสมาชิกใหม่ที่เกิดมา จะเป็นหน้าที่ของพวกเขาเพียงสองคนเท่านั้น หากพวกเขาเตรียมตัวไม่พร้อมที่จะมีลูก ความยากลำบากที่เกิดขึ้นกับทุกคนในครอบครัวจะรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ

ดังนั้นพวกเขาจะต้องเตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้าน ไว้รองรับการเกิดมาของลูกของพวกอย่างดีที่สุด ซึ่งบางครอบครัวอาจมีขาดตกบกพร่องไปตามแต่ละครอบครัว ซึ่ง

หลากหลายแตกต่างกันไป แต่ทุกครอบครัวสามารถวางแผนเตรียมความพร้อมสำหรับการมีลูกได้ทุกครอบครัว เนื่องจากทราบล่วงหน้าอยู่แล้วนั่นเอง ส่วนในบางรายที่รู้ตัวว่าตนเองเป็นเกย์ และต้องการจะเลิกลากับภรรยาของตนเองในสักวันก็อาจมีการวางแผน และวิธีการต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าแล้วเช่นกัน ซึ่งพวกเขากลุ่มนี้ ไม่มีความสุข และไม่คาดหวังกับการมีครอบครัวของตนเองกับภรรยา บางรายหวังแค่ให้ผ่านการมีลูกไปแล้วเท่านั้น เนื่องจากพวกเขาแค่อยากมีลูกเป็นของตนเองเพียงอย่างเดียว ส่วนอื่นนอกเหนือจากนี้พวกเขาไม่ให้ความสำคัญ แต่พบไม่มากนักเกี่ยวกับรายที่มีความชัดเจนในความต้องการที่จะมีลูกเพียงอย่างเดียว และมีการวางแผนที่จะเลิกลากับภรรยาหลังคลอดลูก ส่วนใหญ่ที่พบเกิดจากความไม่พึงพอใจของภรรยา ในการใช้ชีวิตคู่กับสามีที่เป็นเกย์ เนื่องจากรสนิยมทางเพศของสามีที่ไม่สอดคล้องกับภรรยานั่นเอง ที่เป็นจุดฉนวนของความไม่พึงพอใจกับการมีชีวิตคู่ร่วมกับสามี และเมื่อสบโอกาสภรรยามักจะเป็นฝ่ายขอยุติความสัมพันธ์กับสามีก่อนในบางราย ซึ่งจะตรงกับความต้องการกับสามีที่คาดหวัง ว่าจะต้องเลิกลากับภรรยาในที่สุด แต่ส่วนใหญ่จะตกลงกันด้วยดี มีความเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย และหลังจากเลิกลากับภรรยาแล้ว ส่วนใหญ่คุณพ่อที่เป็นเกย์จะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบลูกที่เกิดมาเอาไว้เองแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งมีหลากหลายเหตุผล เช่น สามีที่เป็นเกย์มีศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูลูกมากกว่าภรรยา หรือสามีไม่อยากให้ลูกไปอยู่กับครอบครัวที่มีพ่อเลี้ยง หากภรรยาจะต้องไปสร้างครอบครัวใหม่ และไม่อยากให้เป็นภาระกับภรรยาซึ่งอาจสร้างความอึดอัดใจให้กับสามีใหม่ได้ อันจะนำไปสู่ปัญหาในอนาคตได้นั่นเอง

การวางแผนเตรียมตัวรับมือกับคำว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงเริ่มต้นขึ้นหลายรายบอกกับเราว่าไม่ได้เตรียมตัวอะไรมาก เพียงเป็นตัวของตัวเอง แบ่งบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน ระหว่างบทบาทของความเป็นพ่อ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญในชีวิต ส่วนบทบาทความชอบหรือรสนิยมส่วนตัว พวกเขาสามารถแยกแยะได้ โดยให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่พ่อมาก่อนเป็นอันดับแรก ส่วนเรื่องความชอบส่วนตัวจะให้ความสำคัญในลำดับท้าย ๆ เพื่อการใช้ชีวิตครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของเขาอย่างมีคุณภาพ และมีความสุข โดยเฉพาะลูก ๆ ของพวกเขา จะต้องไม่ได้รับผลกระทบจากรสนิยมทางเพศของพวกเขาเป็นอันขาด สิ่งใดที่จะส่งผลกระทบกับลูก ๆ พวกเขาพร้อมที่จะงดเว้นไม่กระทำสิ่งนั้น จนกว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะเจริญเติบโตจนสามารถแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองก่อน พวกเขาถึงจะให้ความสำคัญกับเรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาตามลำดับ สำหรับการเตรียมตัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ยอมรับกับเรามีการวางแผนที่ดีระดับหนึ่งหลังจากที่พวกเขาทราบว่า กำลังจะเป็นคุณพ่อมือใหม่

อย่างผู้ให้ข้อมูลของคุณต๊ก เมื่อครั้งยังมีภรรยาอยู่ และกำลังจะคลอดลูก เขาและภรรยาก็มีการเตรียมการพอสมควร เพราะเขาตั้งใจจะมีครอบครัวมีลูกกับภรรยา แต่เหตุการณ์กลับพลิกผัน เขาและภรรยาไม่สามารถที่จะประคับประคองครอบครัวเล็ก ๆ ของเขาให้เติบโตไปด้วยกันได้ หลังคลอดไม่นานภรรยาก็มาขอเลิก และทิ้งเขาและลูกไปอยู่ต่างจังหวัด ทำให้เขาต้องวางแผนชีวิตใหม่ ทั้งของตนเองและของลูก *"ตั้งแต่ผมเลิกกับเขาแล้วผมไม่คิดหาใหม่ ผมคิดอยู่เสมอว่าผมจะดูแลลูกของผมให้ดีที่สุด ส่วนเขาจะไปจากผมก็ไป ผมก็ไม่รั้งเขา ไม่ได้ว่าอะไรเขา ทั้งนั้น เขาจะไปมีคนใหม่ก็ปล่อยเขา ผมก็คิดอยู่เสมอว่าสงสัยของผมไม่ใหญ่เขาก็เลยไปหาคนที่ใหญ่กว่าผม อันนี้ผมคิด"* ถึงแม้ว่าเขาและภรรยาจะอยู่ด้วยกันมาเกือบ 7 ปีก็ตาม สู้สร้างอนาคตมาด้วยกัน เขารู้สึกเสียใจที่ลูกต้องมาขาดแม่ เขากลัวลูกขาดความอบอุ่น จึงไม่คิดมีใหม่ และเมื่อคิดได้ดังนั้นเขาจึงวางแผนส่งลูกไปให้พ่อกับแม่ของเขาที่ต่างจังหวัดช่วยเลี้ยงดู ระหว่างที่เขาทำงานหาเงินอยู่ที่เมืองใหญ่ เพื่อส่งเสียให้ลูกและพ่อแม่ของเขาอย่างมุ่งมั่นอีกครั้ง หวังสร้างอนาคตให้กับลูกของเขาที่จะเติบโตไปข้างหน้าแม้ว่าจะไม่มีแม่ แต่เขาก็จะทำหน้าที่พ่อให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้ลูกรู้สึกขาดความเอาใจใส่จากเขา ทุกวันเขาจะวีดีโอคอลไปหาพูดคุยกับลูกเป็นประจำ

การที่จะมีลูกสักหนึ่งคน ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ต้องเตรียมความพร้อมหลายอย่าง และการมีลูกของแต่ละครอบครัวถึงแม้ที่มาของแต่ละรายจะแตกต่างกันบ้าง แต่เมื่อพวกเขารับรู้รับทราบว่าตนเองกำลังจะเป็นพ่อคน ทุกคนต่างเริ่มวางแผนชีวิตเพื่อรองรับสมาชิกใหม่ที่กำลังจะลืมตาดูโลกในอนาคตอันใกล้นี้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพของแต่ละครอบครัว ซึ่งบางรายอาจจะพอทราบอนาคตแล้วว่า ครอบครัวของเขาจะไม่ครบสมบูรณ์ตามมาตรฐานของสังคมที่จะต้องมีพ่อแม่และลูก ๆ เท่านั้น และครอบครัวของเขาที่กำลังจะมีสมาชิกใหม่อาจจะมีความกังวลอยู่บ้างพอสมควร แต่พวกเขาต้องมีสติ และตั้งรับเหตุการณ์ที่กำลังจะมาถึงในไม่ช้านี้ให้ได้ อะไรจะเกิดก็คงต้องปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติที่สมควรจะเป็น ส่วนครอบครัวที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์ครอบครัวแตกแยกเกิดการหย่าร้างกันในภายหลังนั้น คงยากที่จะเตรียมตัวได้ถูก คงทำได้เพียงทำหน้าที่พ่อและแม่ในวันนี้ให้ดีที่สุด และหากเมื่อถึงทางแยกที่พวกเขาและภรรยาต้องออกเดินไปคนละทาง ก็คงต้องปรับตัวปรับใจตอบรับสิ่งใหม่ที่สุดจะคาดเดาในอนาคตต่อไป ด้วยเป้าหมายใหม่ที่มีเพียงเขาและลูกเป็นหลักอย่างตั้งใจ และมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว

3.3.2 ไม่ทันได้วางแผน

มีจำนวนไม่น้อยที่มีลูกอย่างไม่ตั้งใจ และไม่ทันได้วางแผนชีวิตไว้รองรับสำหรับสมาชิกใหม่ ที่จะลืมตาดูโลกในอนาคตอันใกล้นี้ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงในขณะที่ไม่รู้ตัว หรือไม่ตั้งใจจะมีเพศสัมพันธ์ และผลที่ตามมาคือมีลูกโดยที่

ไม่คาดคิดมาก่อน จึงส่งผลให้ขาดการเตรียมตัวเตรียมใจเพื่อรองรับการมีลูก ซึ่งหลายรายบอกกับเราว่าพวกเขาช็อคมากต้องรีบแจ้งทางบ้านให้รับรู้ เพราะไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นจากจุดไหนก่อน ต้องบริหารจัดการอย่างไร บางครอบครัวโชคดีไม่ซ้ำเติมเข้ามาช่วยเหลืออย่างดี บางรายมารู้ตัวว่าท้องเมื่ออายุครรภ์ได้ 3-4 เดือนแล้ว โดยที่ผ่านมาพวกเขาไม่คิดว่าจะท้องด้วยซ้ำ อาจเป็นเพราะพวกเขารู้ตัวว่าเป็นเกย์มาโดยตลอด สังคมรอบข้างรับรู้ว่าพวกเขาเป็นเกย์ การมีลูกเป็นเรื่องไกลตัวจึงไม่เคยคิดที่จะวางแผนว่าจะมีลูก หลายรายบอกกับเราว่าโชคดีที่ครอบครัวช่วยเหลือเป็นอย่างดีทั้งสองฝ่าย โดยมีพ่อตาแม่ยายช่วยกันดูแลหลานเป็นอย่างดีพวกเขาไม่ลำบากเลยนับว่ายังโชคดีมาก หรือบางรายเล่าว่าทุกอย่างเกิดขึ้นรวดเร็วมากยังไม่มีการวางแผนในตอนแรก ต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก จนใกล้คลอดแล้วจึงเริ่มวางแผนว่าจะต้องทำอย่างไรบ้าง ซึ่งหลายรายเป็นเช่นนั้น บางรายเมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายก็จัดงานแต่งงานให้ หลังจากนั้นจึงคิดวางแผนเป็นลำดับต่อไป ส่วนใหญ่ที่มีการวางแผน มักจะมีพ่อแม่ผู้ปกครองร่วมในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าด้วย ถือว่ายังพอทันการณ์อยู่บ้าง แต่ในบางกรณีไม่ได้วางแผนอะไรเลย ส่วนใหญ่เป็นกรณีที่ไม่รู้ตัวมาก่อน จึงไม่ได้วางแผนที่จะมีลูกเตรียมการต่าง ๆ รองรับนั่นเอง ตัวอย่างเช่นกรณีคุณเต็มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่โดนลักหลับจนตั้งท้องแบบไม่คาดฝัน *“ไม่ทันได้วางแผนทุกอย่างเกิดขึ้นเร็วมาก แต่ด้วยสปริท ทำให้เราต้องรับผิดชอบทำหน้าที่พ่อครับ”* โชคดีที่เขาเจรจากันรู้เรื่อง ว่าเขายังอยากเรียนต่อให้จบ และไปต่อในอนาคตที่วาดฝันไว้ ประกอบกับฝ่ายหญิงไม่ได้เรียกร้องอะไรไปมากกว่าการให้รับผิดชอบลูกของเขา จึงจบลงเพียงแค่ให้รับผิดชอบลูกเท่านั้น หลังจากที่เธอคลอดลูกผ่านไปสักระยะ พ่อแม่ของเขาก็อนุญาตให้เขารับลูกมาดูแลจนเวลาผ่านไป 18 ปี ลูกโตเป็นหนุ่มแล้ว แต่กว่าที่จะผ่านพ้นในแต่ละช่วงวัยมาได้ เขาต้องบริหารจัดการชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและลูก ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ ซึ่งเขาเองก็บอกกับเราว่าค่อนข้างหนักหนาพอสมควร กว่าจะมาถึงจุดนี้ได้

ถึงแม้ว่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายจะไม่มีการวางแผนที่ดีไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะต้องมารับบทบาทพ่อที่สำคัญอย่างยิ่งในสังคมที่เต็มไปด้วยคนเห็นแก่ตัว และต้องยอมรับในความสามารถ และความรับผิดชอบของพวกเขาที่เลือกที่จะรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่พวกเขาได้กระทำลงไปทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่งมีไม่มากในสังคมทันสมัยที่สับสนวุ่นวายต้องแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอดของตนเองเป็นสำคัญ แต่กับพวกเขาเหล่านี้ไม่เป็นเช่นนั้น พวกเขารู้ว่าอนาคตอาจจะลำบากมากถ้าหากเขาต้องรับผิดชอบในความผิดพลาดครั้งนี้ แต่พวกเขาก็เลือกที่จะยืดอกรับผิดชอบภาระที่สำคัญนี้ อย่างมุ่งมั่นตั้งใจและไม่ละทิ้งหน้าที่ แม้จะพบกับความ

ยากลำบากสักเพียงใด ในบทบาทที่เขาไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น และทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวในชีวิตของเกย์คนหนึ่งในครั้งนี้

3.4 ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูก

ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูกมีมากมายหลากหลายจนบางครั้งไม่สามารถอธิบายได้หมด หรือไม่สามารถจินตนาการถึงทั้งหมดได้ ในบางรายอาจมองว่าเป็นปัญหาใหญ่หลวงมากสำหรับครอบครัว แต่บางครอบครัวอาจมองว่าเป็นเพียงอุปสรรคเล็กน้อยที่สามารถควบคุมและจัดการได้ หรือมองว่าไม่เป็นปัญหาเลยสำหรับครอบครัวของเขา แต่ทุกปัญหาจะต้องผ่านการแก้ไขจากผู้ที่ทำหน้าที่พ่อที่เป็นเกย์ในบริบทนี้ทั้งสิ้น โดยปัญหาเหล่านั้นจะสามารถแก้ไขให้สำเร็จลงได้หรือไม่นั้นขึ้นอยู่แต่กับละครอบครัว แต่ละบุคคล และบริบทแวดล้อม ซึ่งไม่สามารถระบุถึงวิธีการหรือแนวทางที่ชัดเจนตายตัวได้ ว่าปัญหาแบบนี้ต้องแก้ไขแบบนี้เท่านั้น โดยมีผู้ตอบว่ามีปัญหาอุปสรรคมากมาย และผู้ที่ตอบว่าไม่มีปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูกเลย

3.4.1 มีปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูก

ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูกนับว่าเป็นเรื่องปกติมาก เพราะไม่ว่าจะกระทำการอันใดบางอย่างให้ประสบความสำเร็จ จะต้องมีปัญหาอุปสรรคมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่วิถี รวมถึงการเลี้ยงลูกให้เติบโตจนบรรลุนิติภาวะได้ อาจมีปัญหามากมายเกินกว่าจะคาดเดาได้ และในกรณีที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะต้องเลี้ยงดูลูกให้เติบโต และประสบความสำเร็จได้นั้นนับว่ายากมิใช่น้อย ทั้งปัญหาที่อาจเกิดจากตัวของผู้เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง ที่สังคมส่วนใหญ่มีการตั้งคำถามถึงความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูก ว่ามีคุณภาพและมาตรฐานมากน้อยเพียงใด เนื่องจากบุคลิกลักษณะที่มีความเป็นอัตลักษณ์ มีความโดดเด่น และแตกต่างจากคุณพ่อรายอื่น ๆ อย่างหลากหลาย บางรายมีการแสดงออกที่ขัดกับเพศสภาพภายนอก จนบางครั้งผู้คนในสังคมไม่คาดคิดว่าจะสามารถเป็นพ่อ และทำหน้าที่พ่อได้ เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่ไม่คาดคิดว่าเหล่าเกย์ กะเทย จะสามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงจนตั้งท้องได้ แม้ว่านี่จะเป็นจุดเริ่มต้นของข้อสงสัยใคร่รู้ของผู้คนในสังคมแวดล้อม ที่อาจจะนำมาซึ่งปัญหาอื่น ๆ ที่ยังมาไม่ถึงก็ย่อมได้ และเมื่อลูก ๆ ของพวกเขากว่าที่จะเจริญเติบโตไปจนจะบรรลุนิติภาวะ มีหน้าที่การงานมั่นคง จนสามารถดูแลรับผิดชอบตนเองได้อย่างดีมีความสุขได้นั้น บางครอบครัวต้องพบเจอกับปัญหาอุปสรรคมากมาย จนบางครั้งแทบเอาตัวไม่รอดจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น

ในผู้ให้ข้อมูลหลายรายบอกกับเราว่ามีปัญหาอุปสรรคมากมาย โดยเฉพาะบางรายที่ยังเป็นเยาวชน ยังไม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หน้าที่การงานที่ยังไม่มั่นคง มีรายได้

ยังไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งของตนเองและของลูก หลายครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ เพราะต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูทั้งลูกและสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย บางครอบครัวมีสมาชิกมากกว่าสองคน การทำงานในอาชีพเดิม ๆ ที่เคยทำอาจมีรายได้ไม่เพียงพอต้องหารายได้เสริมหรือทำงานหนักมากขึ้น เพื่อให้มีค่าใช้จ่ายเพียงพอต่อความต้องการสำหรับสมาชิกทั้งครอบครัว ซึ่งบางครั้งไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในบางช่วง เช่น ค่าเทอม ค่ารักษาพยาบาลกรณีฉุกเฉิน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่คาดคิด และขาดการวางแผนมาก่อนล่วงหน้า จึงอาจจำเป็นต้องเป็นหนี้ หยิบยืมจากคนรอบข้าง หรือขอสินเชื่อจากธนาคารต่าง ๆ ตามแต่ละครอบครัวจะมีความสะดวก หลายครอบครัวต้องอาศัยอยู่กับครอบครัวเดิม เพื่อรับความช่วยเหลือเกื้อกูลในหลาย ๆ ด้าน เพื่อความอยู่รอดของเหล่าคุณพ่อมือใหม่ หรือครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่ต้องมารับหน้าที่พ่อ ทั้ง ๆ ที่หลายรายยังไม่มีความพร้อม เนื่องจากมีลูกอย่างไม่ตั้งใจ ส่วนหนึ่งเพราะพวกเขายังเด็ก ยังไม่ทราบถึงวิธีการเลี้ยงดูเด็กว่าต้องทำอย่างไรบ้าง ในช่วงแรก ๆ ต้องให้ญาติผู้ใหญ่ หรือสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงเด็กเข้ามาช่วยเหลือเลี้ยงดู และถ่ายทอดเทคนิควิธีการเลี้ยงดูลูกให้ ซึ่งค่อนข้างสับสนวุ่นวายพอสมควรกว่าที่จะปรับตัวได้ ต้องอดหลับอดนอนคอยดูแลเทคแคร์อย่างใกล้ชิด ในแต่ละช่วงวัยแตกต่างกันไป จากเด็กแบเบาะ สู่วัยเรียนรู้ อยากรู้อยากเห็น อยากลอง การปรับจูนอารมณ์ที่มีความอ่อนไหว และบางครั้งแปรปรวนจากการเจ็บไข้ของร่างกาย ซึ่งเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันไป จนเข้าสู่วัยที่ต้องออกสู่สังคมภายนอกบ้าน การเข้าโรงเรียนทุกระดับชั้น การปรับตัวเพื่อให้อยู่รอด และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติ ปัญหาการแบ่งเวลาในการเลี้ยงดูลูกกับการทำงานที่ต้องควบคู่กันไป นับว่าค่อนข้างเหนื่อยและหนักในรายที่ทำงาน และต้องเลี้ยงลูกไปด้วย เนื่องจากครอบครัวเดิมอยู่ห่างไกล หรือไม่สามารถช่วยเหลือดูแลลูกช่วยได้จากสาเหตุอื่น ๆ ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนก่อนวัยเรียน ที่เปิดให้บริการทั่วไปทั้งรัฐบาลและเอกชน ตามความสะดวกของเหล่าคุณพ่อ

ซึ่งแน่นอนว่าจะตามมาด้วยค่าใช้จ่ายมากน้อยขึ้นอยู่กับการบริการที่ได้รับที่แตกต่างกันไป มีบางรายตัดปัญหาไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูก หลังจากเลิกลากับภรรยาพวกเขาตัดสินใจส่งลูกไปให้ย่า หรือแม่ของพวกเขาช่วยเลี้ยงดู เขาทำหน้าที่ทำงานหาเงิน และปรึกษาหารือเรื่องการอบรมเลี้ยงดูลูกผ่านวิดีโอคอล เพื่อลดความห่างเหินที่จะเกิดขึ้นระหว่างพ่อกับลูก นอกจากนี้ก็อาจจะพบกับปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูของบางรายที่มีความไม่เข้าใจกันบ้าง เนื่องจากลูกของบางครอบครัวเริ่มโต เริ่มมีความคิดความอ่านเป็นของตนเอง หากไม่มีเหตุผลเพียงพอ ก็อาจจะสร้างความเข้าใจได้ยากในเด็กบางราย หรือในบางรายเมื่อลูก ๆ เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นปัญหาต่าง ๆ จึงมีความแตกต่างไปจากเดิม การลดช่องว่างระหว่างวัยคือเรื่องสำคัญในบางครอบครัว หลาย

ครอบครัวจะวางตัว หรือวางบทบาทพ่อของตนให้มีความสนิทสนมกับลูกให้ได้มากที่สุด ลูก ๆ สามารถพูดคุยปรึกษาหารือได้ทุกเรื่อง หรือบางครอบครัวตั้งกฎว่าห้ามมีความลับระหว่างคนในครอบครัว เป็นต้น ซึ่งการเลี้ยงลูกในแต่ละยุคสมัย จะมีความแตกต่างกันไป เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในยุคสมัยของพ่อยังเด็ก อาจจะนำมาใช้กับลูกตนเองในปัจจุบันไม่ได้ บางครั้งต้องผสมผสานความคิดความเชื่อ หรือความรู้วิทยาการใหม่ ๆ ทางการแพทย์เข้ามาร่วมด้วย

ในเรื่องความยากง่ายคงขึ้นอยู่กับความถนัดของคุณพ่อแต่ละราย ที่สำคัญคือความรักและหวังดีต่อลูกอย่างบริสุทธิ์ใจ ซึ่งพวกเขามีดุบ้างเวลาที่ลูกดื้อไม่มีเหตุผล หลายรายพยายามไม่ตีลูก มีการดุด่าตามความเหมาะสม ตามแต่ละสถานการณ์ มีข้อตกลง ต่อรอง การคาดโทษ มีกฎระเบียบเพื่อให้ลูก ๆ ได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตทั้งในครอบครัว และสังคมภายนอก พ่อและลูกต้องเรียนรู้นิสัยใจคอของกันและกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสงบสุข นอกจากนี้หลายครอบครัวยังมีการพาไปเรียน ไปทำกิจกรรมนอกบ้านด้วย เพื่อเรียนรู้การใช้ชีวิต การฝึกทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การเอาตัวรอดจากภัยอันตรายต่าง ๆ รอบตัว หลายครอบครัวต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ชมรมผู้ปกครองต่าง ๆ เพื่อร่วมกันฝึกฝนพัฒนาลูก ๆ ของพวกเขาให้เติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพ ตามที่ครอบครัว และสังคมคาดหวัง พวกเขาส่วนใหญ่ต้องยอมร่วมมือกับทุกกรณี นอกจากเพราะความรักที่มีต่อลูกแล้ว นั่นคือความรับผิดชอบ เนื่องจากพวกเขามีส่วนทำให้เกิดเรื่องนี้ขึ้นมา การก้มหน้ารับผิดชอบทุกสิ่ง จึงเป็นทางออกเดียวที่พวกเขาไม่อาจขัดขืนได้ มิเช่นนั้นสังคมจะตราหน้า และไม่ไว้วางใจในการทำหน้าที่พ่อของพวกเขาได้

ดังครอบครัวของคุณต้นนับว่ามีปัญหาหนักพอสมควร เนื่องจากเขาต้องดูแลแม่ที่เป็นผู้ป่วยอัลไซเมอร์ หลง ๆ ลืม ๆ เป็นประจำ และต้องมาทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลลูกให้เขาในยามที่เขายังไม่กลับจากที่ทำงาน เขาต้องดูแลทั้งแม่ที่ป่วย และลูกชายที่กำลังชนวัยประถม เขาต้องบริหารจัดการเวลาให้ลงตัวที่สุด บ่อยครั้งที่ต้องอาศัยเพื่อนบ้านในการดูแลลูกชายในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ในการจัดหาอาหารเย็นให้ลูกชายกิน จนกว่าเขาจะกลับมาจากทำงาน และในช่วงเช้าเขาต้องเตรียมอาหารและเสื้อผ้าให้ทั้งแม่และลูกชายทุกวัน *“มีบ่อยเหมือนกันที่เกิดความเครียด ต้องได้บ่นได้ด่าบ้าง มันไม่ได้ดังใจ มันหงุดหงิดอารมณ์เสียงี้”* ซึ่งเขาก็รู้ตัวมาโดยตลอดแต่บางครั้งเกินจะเก็บกดเอาไว้ได้ โชคดีที่เขามีแฟนหนุ่มที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันด้วย คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในสิ่งที่เขาไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแล เช่น เป็นเพื่อนเล่น สอนการบ้าน ช่วยดูแลเสื้อผ้าหน้าผมให้ลูกชายเขาด้วย เวลาไปโรงเรียนเขาต้องจ้างให้ครูผู้ชายที่โรงเรียนขับ

รถจักรยานยนต์มารับ มาส่งทุกวัน ช่วงปิดเทอมเขาก็ให้ลูกเรียนพิเศษ เพื่อให้มีทักษะความรู้ต่าง ๆ ที่ดีขึ้นกว่าปกติ ซึ่งนับว่าเป็นหน้าที่สำคัญมากในชีวิตของความเป็นทั้งพ่อและลูกของเขา

ปัญหาอุปสรรคในการอบรมเลี้ยงดูลูก บางรายมีมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่บริบทของแต่ละคนแต่ละครอบครัว แต่นับว่าเป็นเรื่องปกติของการอบรมเลี้ยงดูลูก ทุกครอบครัวมีปัญหาแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่นับว่าโชคยังดีที่มีผู้ช่วยค่อยให้ความช่วยเหลือบ้าง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเก่า คุณพ่อคุณแม่ หรือจะเป็นครอบครัวใหม่ คือแฟนหนุ่มของพวกเขา รวมถึงสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนก่อนวัยเรียนต่าง ๆ ที่ค่อยให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลืออยู่เบื้องหลังมาโดยตลอด หรือแม้กระทั้งสถานศึกษาทุกระดับชั้นที่มีส่วนช่วยเหลือดูแลลูก ๆ ของพวกเขา ในขณะที่ลูก ๆ อยู่ที่โรงเรียน และพวกเขาบางรายต้องไปทำงานหาเลี้ยงชีพตามปกติ ตลอดจนสังคมแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีส่วนขัดเกลาให้ลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพสู่สังคม รวมถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อ ที่พวกเขาต้องเรียนรู้และปรับตัวให้สอดคล้องเหมาะสม และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก ๆ ของพวกเขาอยู่ตลอดเวลา เพราะความคาดหวังจากสังคมรอบข้างมีค่อนข้างสูง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะพวกเขาเป็นเกย์ ที่มีรสนิยมแตกต่างจากชายหญิงทั่วไปของสังคม การทำหน้าที่พ่อของพวกเขาจึงอาจมีความแปลก และแตกต่างจากกรอบมาตรฐานของสังคมที่กำหนดไว้ การสร้างมาตรฐานใหม่จึงต้องใช้ความสามารถและความพยายามมากกว่าปกติหลายเท่า เพื่อสร้างการยอมรับและไว้วางใจให้ผู้คนในสังคมยอมรับในการทำหน้าที่พ่อของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ให้ได้มากที่สุด เพื่อการเจริญเติบโตไปของลูกได้อย่างดีมีคุณภาพปราศจากอคติ และแรงกดดันที่จะส่งไปถึงบรรดาลูก ๆ ของพวกเขา ให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3.4.2 ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงลูก

การไม่มีปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงดูอบรมลูก นับว่าเป็นความโชคดีของครอบครัวนั้น ๆ ซึ่งน้อยครอบครัวนักที่จะโชคดีเช่นนี้ เพราะส่วนใหญ่ต้องมีปัญหาไม่มากก็น้อย ซึ่งหลายครอบครัวบอกกับเราว่านั่นไม่ใช่ปัญหาสำหรับครอบครัวของพวกเขา ในความโชคดีไม่มีปัญหาแต่หากพูดคุยกันอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง ภายใต้ความราบเรียบในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก มักจะมีปัญหาซ้อนอยู่เสมอ เพียงแต่เหล่าคุณพ่อในบางครอบครัวไม่เก็บเอามาใส่ใจให้เปลืองสมอง เพราะสุดท้ายพวกเขาก็สามารถแก้ไขสถานการณ์ หรือเหตุการที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้นให้ผ่านพ้นไปจนได้ไม่ช้าก็เร็ว ซึ่งบ่อยครั้งจะมีบุคคลที่สามเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้คลี่คลายลงอย่างไม่ยากเย็นนัก คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย จึงไม่สามารถรับรู้รับทราบถึงรายละเอียดของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการอบรมเลี้ยงดูลูกของเขาก็เป็นได้ เนื่องจาก

หลายครอบครัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะมีครอบครัวเดิม เครือญาติ พี่เลี้ยงเด็ก หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการเลี้ยงดูลูกแทนเหล่าคุณพ่อบ้างในบางช่วงในแต่ละวัน ทำให้เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ได้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองทั้งหมด แต่พวกเขาเลือกที่จะทำหน้าที่อื่นเพื่อชดเชย หรือสนับสนุนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเลี้ยงดูลูก ๆ ของพวกเขา เช่น การทำงานนอกบ้าน หรือทำงานเพื่อหารายได้อาชีพอื่น ๆ เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ส่วนหนึ่งจะถูกจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเลี้ยงดูลูก ๆ ของพวกเขานั่นเอง

โดยผู้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจอย่างเช่น กรณีของคุณต๊ะแล้ว เขามองว่านั่นไม่ใช่ปัญหาอะไรเลยสำหรับเขา *“เรามองว่ามันไม่ใช่ปัญหาเพราะทุกอย่างมันก็ผ่านมาได้หมด มีทะเลาะกันครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นก็ไม่มี อาจเป็นเพราะพ่อเราไม่อยู่แล้ว ปัญหาเรื่องที่กลัวพ่อจะไม่ยอมรับก็หมดไป ส่วนเรื่องแม่ของลูก อันนี้ก็คงไม่ห้ามถ้าแม่ของลูกจะกลับมาหา เขาก็ยังเป็นแม่ลูกกันอยู่”* เขาต้องขอบคุณทุกคนที่บ้านของเขา รวมถึงญาติพี่น้อง หรือแม่ของเขาก็ช่วยกันดูแลลูกชายเขาเป็นอย่างดี ไม่มีปัญหาอะไร ตั้งแต่ลูกชายขอย้ายไปเรียนต่อระดับมัธยมต้นที่ต่างจังหวัด แม้ว่าเขาจะห่างไกลจากลูกมากด้วยระยะทาง แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาสำหรับเขา เพราะยังติดต่อสื่อสารกันได้ทุกวัน และบ่อยครั้งได้ตามต้องการ เขาพยายามให้ความอบอุ่นกับลูก พูดคุยซักถามสารทุกข์สุกดิบอยู่ตลอดเป็นระยะ ๆ เขาและลูกสนิทกันมาก ลูกของเขาสามารถพูดคุยปรึกษากับเขาได้ทุกเรื่องทุกเวลา และช่วยกันแก้ไขปัญหาให้ผ่านพ้นมาด้วยกันตลอด จนไม่รู้สึกว่าปัญหาเหล่านั้นคือปัญหา เพราะทุกอย่างคือความสุขความทรงจำที่ดีตลอดมา

การไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงอบรมดูแลลูก คงมีไม่มากสำหรับครอบครัวที่จะโชคดีเช่นนี้ ส่วนใหญ่จะต้องลงมือบริหารจัดการกับปัญหาเหล่านั้นเองเกือบทั้งสิ้น ซึ่งแน่นอนว่าความภาคภูมิใจอาจจะต้องยกความดีความชอบให้กับผู้ที่เข้ามาช่วยดูแลรับผิดชอบลูก ๆ ของพวกเขาเหล่านั้นด้วย สำหรับในรายที่มีผู้ช่วยเหลือหลายคน แต่ในกรณีที่มีผู้เลี้ยงดูคนเดียว และไม่พบปัญหาอะไรในการเลี้ยงดูเลย นับว่าเป็นคนที่มีความสามารถสูงในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวของเขาได้เป็นอย่างดี สมควรยกย่องให้เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ตัวอย่างที่สามารถฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มาได้อย่างราบรื่นดี จนลูกเติบโตไปอย่างมีคุณภาพตามความคาดหวังของเขาและสังคมแวดล้อมได้

3.5 เราได้เรียนรู้อะไรจากการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทุกรายตอบไปในทิศทางเดียวกันว่าได้พบเจอกับประสบการณ์ชีวิตที่หลากหลายแตกต่างกันอย่างไม่คาดคิดมาก่อน โดยเฉพาะเรื่องความ

รับผิดชอบ พวกเขาเป็นพ่อคนแล้วในบางรายถึงแม้จะอายุยังน้อยก็ไม่ใช่ปัญหาถ้าพวกเขาจริงจังจริงใจที่จะเลี้ยงดูลูกด้วยความเต็มใจ พวกเขารู้สึกว่าตนเติบโตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น การที่จะเลี้ยงเด็กสักคนให้ประสบความสำเร็จได้ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอน จากชีวิตโสดไม่ต้องรับผิดชอบอะไรมากมายในแต่ละวัน เพียงแค่ตื่นเช้าไปเรียนไปทำงาน ตกเย็นหลังเลิกงานหรือเลิกเรียน หลายรายไปเที่ยวกินดื่มไปใช้ชีวิตโสดอิสระ มั่วสุม เสเพล ไปพบปะเพื่อนฝูง รวมถึงนิสัยส่วนตัวที่ไม่ดีไม่พึงปรารถนาของใครหลาย ๆ คน ทุกอย่างที่กล่าวมาต้องถูกปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมากมาย พวกเขาต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเมื่อก่อน กลายมาเป็นต้องโฟกัสที่ลูกแทน พวกเขาอยากดูแลลูกให้ดีที่สุด เพราะคือหน้าที่สำคัญที่พวกเขาต้องทุ่มเท มันคือหน้าที่ต้องบริหารจัดการเองถึงจะจบ ต้องอาศัยความอดทนมุมานะ ฟันฝ่าไปกว่าจะผ่านไปได้แต่ละวัน

การเรียนรู้ที่จะเป็นพ่อ ความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นพ่อ เพื่อเลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งให้เติบโตไปเป็นคนดีคนเก่งของสังคม มีเรื่องราวใหม่ ๆ ให้ต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จากที่สนใจแต่เรื่องตนเองต้องหันมาคิดและทำเพื่อลูก ๆ ของพวกเขา มีการลองผิดลองถูกอยู่เป็นระยะ ได้ฝึกทักษะการมีภาวะความเป็นผู้นำ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ ความอดทนอดกั้น การมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ความเพียรพยายาม อุตสาหะต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้ความสามารถและทรัพยากรเป็นอย่างมากกว่าลูกจะโตจนบรรลุนิติภาวะ ต้องใช้เงินจำนวนมากในแต่ละเดือน บางรายบอกกับเราว่าพวกเขาอาจไม่สามารถผ่านพ้นไปได้ ถ้าหากไม่มีความรับผิดชอบ ลูกของพวกเขาคงไม่รอดตั้งแต่แรกเกิดแล้ว ในบางรายที่ได้รับความช่วยเหลือจากเครือญาติ ที่เป็นสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ เพราะความรับผิดชอบที่พวกเขาไม่อาจปฏิเสธได้ จนเริ่มคุ้นชินกับการทำกิจวัตรประจำวันร่วมกับลูก และของตนเอง ว่าเมื่อใดควรทำอะไรในแต่ละช่วงเวลาของวัน ของสัปดาห์ ของเดือน ของปี พวกเขาได้ฝึกวางแผน และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งบางครั้งมีความแตกต่างหลากหลายไม่ซ้ำกันเลย เป็นความท้าทายอย่างมากสำหรับบางรายที่มีประสบการณ์ชีวิตไม่มากนัก

นอกจากนี้ยังได้ฝึกการเป็นพ่อมีความรอบรู้รอบคอบ การแบ่งปัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเป็นตัวอย่างที่ดี การบริหารจัดการเวลาให้ได้อย่างดีมีคุณภาพมากที่สุด แบ่งสรรความรับผิดชอบในแต่ละเรื่องให้ลงตัว ถึงแม้บางครั้งจะต้องการเวลาส่วนตัวบ้างบางอารมณ์ แต่สุดท้ายพวกเขาก็ต้องอยู่กับความจริงที่ว่า พวกเขามีภาระต้องรับผิดชอบต้องแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ผ่านพ้นไปจนได้อย่างดีที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ และไม่ลำบากตนเองจนเกินไป ซึ่งท้าทายความสามารถของพ่อทุกคน จนบางครั้งนึกถึงในทางกลับกัน เมื่อครั้งพวกเขายังเป็นเด็กพ่อและแม่ของพวกเขาผ่านมาได้อย่างไร ซึ่งพวกเขาเชื่อว่ายุคสมัยมีความแตกต่างกันอย่างมากกว่าที่พวกเขาจะเติบโตมาได้ขนาดนี้ ต้องผ่านอะไรมาบ้าง ถ้าพวกเขาไม่มีลูกก็คงไม่มีวันรู้รสชาด

ของการเป็นพ่อเป็นแม่อย่างแน่นอน ซึ่งเพื่อน ๆ หลายคนที่เป็นเกย์เหมือนกัน พวกเขาไม่มีลูกหรือไม่มีโอกาสที่จะมีลูกทั้ง ๆ ที่บางคนอาจจะอยากมีลูก อยากทำหน้าที่พ่อในแบบของพวกเขา ต่างก็ชื่นชมยินดีในความสามารถในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาที่อาจจะไม่เหมือนใคร ๆ แต่พวกเขามั่นใจว่าได้มอบสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูก ๆ นั่นคือความรักและความปราถนาดีแบบไม่มีเงื่อนไข

รวมถึงประสบการณ์ความสุขเศร้าปะปนกันไปในแต่ละวัน มีบางรายบอกกับเราว่ามีความท้อแท้สิ้นหวังบ้าง จากปัญหาอื่น ๆ เข้ามารุมเร้าในบางช่วงของชีวิต แต่ก็ต้องให้ความอดทน ความขยันหมั่นเพียรเข้าจัดการ หรือบางครั้งในบางรายต้องขอความช่วยเหลือจากสังคมรอบข้าง เนื่องจากไม่สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ในขณะนั้นได้เอง หรือบางครั้งการสงบเงียบก็ให้พวกเขาได้เรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาโดยเพียงปล่อยผ่าน ปัญหาบางอย่างก็จะคลี่คลายด้วยตนเอง เพราะในบางครั้งเวลาสามารถแก้ไข และเยียวยาได้เช่นกัน หลายรายได้รับคำแนะนำจากญาติพี่น้องที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน อะไรที่ไม่เคยทำไม่เคยเจอก็ได้พบเจอได้แก้ปัญหา งานบ้านงานเรือนจากเมื่อก่อนไม่สนใจที่จะทำ ก็ต้องหัดทำให้เป็น และสอนลูก ๆ ให้ทำได้ด้วย รวมถึงการสอนการบ้านวิชาต่าง ๆ พวกเขาก็สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกับลูก ๆ ของพวกเขา ได้ทำหน้าที่อื่น ๆ อีกไม่ว่าจะเป็นเอ็นเตอร์เทรน เล่นกับลูก สอนทักษะการใช้ชีวิตแบบอื่น ๆ ได้เรียนรู้ว่าชีวิตสำคัญการที่เราจะเกิดและเติบโตมาได้จนปัจจุบันไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นการที่จะใช้ชีวิตอย่างไรให้คุ้มค่าที่เกิดมานั้นต้องใช้สติอย่างรอบครอบ ไม่ประมาท เพราะพวกเขาไม่ใช่ตัวคนเดียวอีกต่อไป ยังมีคนที่พวกเขารักและรักพวกเขาอยู่นั่นคือ ลูก และสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ ด้วย จะทำอะไรก็ต้องคิดให้ถี่ถ้วน อย่าให้ผู้อื่นมาเดือดร้อนกับการกระทำของตนอีก ประสบการณ์ที่ผ่านมานำมาเป็นบทเรียนราคาแพง และถ่ายทอดสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป เมื่อมีโอกาส นอกจากนี้พวกเขายังได้เรียนรู้ที่จะเอาตัวรอด จากปัญหาเรื่องของรสนิยมทางเพศของพวกเขาเองว่า ควรแยกแยะให้ออกระหว่างความรับผิดชอบ กับรสนิยมส่วนตัว อย่าให้ส่งผลกระทบถึงกันและกัน เพราะจะมีผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดไม่ใช่ตนเองอีกต่อไป แต่คือบรรดาลูก ๆ ของพวกเขานั่นเอง

โดยผู้ให้ข้อมูลของคุณเต็มได้กล่าวถึงประสบการณ์ของจากการทำหน้าที่พ่อของตนเองว่า *“ปัญหาในเรื่องของการเป็น LGBTQ ผมมองว่าในมุมเอาจากตัวเองเลยนะครับว่าถ้าเมื่อไหร่ก็ตามที่เราบอกว่าการเป็นเกย์เป็นเรื่องที่ผิดเราจะใช้ชีวิตที่ยากมากเลย เพราะเรามีวิธีคิดที่ว่ามันเป็นความผิดตั้งแต่แรก มันจะทำให้เราจัดการตัวเองไม่ได้ และไม่รู้จักตัวตนของตนเองอีกด้วย ปัญหาอื่น ๆ ก็จะตามมา เริ่มต้นด้วยการที่จัดการตัวเองให้ได้ ว่าการเป็นเกย์ไม่ใช่เรื่องผิดและถ้าเรามีลูกก็แค่รับผิดชอบก็แค่นั้นแหละ จากนั้นเราก็ทำความเข้าใจกับลูกและดูแลลูกต่อไปได้และทำวันนี้ให้ดีที่สุดอนาคตก็จะดีเอง”* นอกจากนี่แนวคิดที่มีผลต่อการใช้ชีวิตของเหล่าคุณ

พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย ตั้งแต่ก่อนที่จะเป็นคุณพ่อ ที่มีผลจากความคิดความเชื่อเรื่องความกตัญญูรู้คุณของลูกหลาน ที่มีต่อพ่อแม่บรรพบุรุษ ที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นอย่างต่อเนื่อง ว่าหน้าที่สำคัญของลูกหลานในตระกูลคือเลี้ยงดูพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย สมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้แล้ว เพื่อตอบแทนบุญคุณเมื่อครั้งพวกเขายังเล็ก ให้สมกับที่บรรพบุรุษผู้หลักผู้ใหญ่ในครอบครัวทุ่มเทเลี้ยงดูมา ให้สมฐานะตามอัตภาพ ให้ดีที่สุด ซึ่งบางครั้งมันกดทับตัวตนของพวกเขาให้ต้องเก็บซ้อนเอาไว้ใต้คำว่าความกตัญญู ซึ่งส่งผลให้ชีวิตของพวกเขาไม่มีความสุข ไม่เป็นตัวของตัวเอง

ดังกรณีที่น่าสนใจของคุณต้อย *“ได้เรียนรู้บทบาทที่เราถูกผู้ใหญ่ใส่ข้อมูล ใส่ความคิดความเชื่อว่าต้องแบบนี้ อย่างนี้ ถึงจะเป็นแบบนี้ อย่างนี้ ซึ่งมันก็มีจริงบ้างไม่จริงบ้างตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป และยิ่งพอเรามาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวแล้ว ผู้หลักผู้ใหญ่บางคนเขาไม่เคยมีประสบการแบบนี้ เขาอาจจะไม่สามารถแนะนำหรือให้คำปรึกษาเราได้แล้ว มันขึ้นอยู่กับตัวเรา สิทธิของเราที่จะคิดจะตัดสินใจทำอะไรลงไปด้วยตัวเอง ประกอบกับเรามีวุฒิภาวะที่มากขึ้นตามวัย มันทำให้เราเข้าใจอะไรง่ายขึ้น และเรียนรู้ที่จะอยู่กับปัจจุบัน บางครั้งคำสอนของผู้ใหญ่หรือบรรพบุรุษของเราก็ใช้ไม่ได้แล้ว เราต้องสร้างความรู้จากประสบการณ์ของเราเอง”* การที่ยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ความคิดความเชื่อเคลื่อนไหลตามไปด้วย แนวคิดและความเชื่อเดิม ๆ อาจไม่สามารถนำมาใช้ได้ดังเดิม ด้วยเพราะสังคมที่เปิดเผย มีความเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น ความคิดความเชื่อที่ไม่อยู่บทหลักการและเหตุผลอาจถูกลดทอนความน่าเชื่อถือลง จนอาจไม่เหลือความน่าเชื่อถือและสูญหายไปได้ ตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

บทสรุปการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จากประสบการณ์ข้างต้น อาจสามารถอนุมานได้ว่าไม่ใช่สิ่งเลวร้ายในการทำหน้าที่พ่อของผู้ที่เป็นเกย์เสมอไป ถึงแม้ลูกที่เกิดมาจะเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม สิ่งหนึ่งที่สรุปได้คือ พวกเขาเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นผู้มีความรับผิดชอบและความเพียรพยายาม ในทุก ๆ ด้าน พวกเขามีการวางแผนรับมือกับคำว่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์พอสมควร โดยเฉพาะรายที่มีความตั้งใจที่จะมีลูก พวกเขามีความพร้อม และศักยภาพจากครอบครัวเดิมของพวกเขาเองเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เพื่อการทำหน้าที่พ่อในแบบฉบับของพวกเขา ถึงแม้จะพบปัญหาอุปสรรคมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่ละครอบครัว นับว่าเป็นเรื่องปกติสำหรับทุกครอบครัวมักจะมีปัญหาภายในครอบครัวใหญ่น้อยแตกต่างกันไป เพราะการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ให้เติบโตจนบรรลุนิติภาวะได้ ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับบางครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่มีความพร้อมน้อย เมื่อเทียบเคียงกับบางครองครัวที่มีความพร้อมในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ แต่เป็น

เพราะเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ พวกเขามีความรักความจริงใจต่อลูกอย่างบริสุทธิ์ใจ ไม่แตกต่างจากครอบครัวที่มีรสนิยมทางเพศแบบอื่น ๆ ที่ไม่คาดหวังสิ่งใดตอบแทน ถึงแม้หลายรายจะไม่มั่นใจในอนาคตของลูก ๆ ของพวกเขาว่าจะมีศักยภาพในการดูแลเอาใจใส่พวกตนมากน้อยเพียงใดในอนาคต เพราะระยะทางอีกยาวไกลกว่าที่บรรดาลูก ๆ ของพวกเขาจะสามารถดูแลรับผิดชอบตนเองให้อยู่รอดได้อย่างดีมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จในชีวิตตามวิถีของแต่ละคนได้อาจยาวนาน การฝากความหวังและอนาคตไว้กับลูก ๆ ของพวกเขาดูจะเป็นการเห็นแก่ตัวมากเกินไป หรือล่องลอยไร้ความแน่นอน ประกอบกับสังคมที่ทันสมัยเปิดโอกาสให้เหล่าคุณพ่อเกย์ทั้งหลาย สามารถทำงานหาเลี้ยงตนเองได้ไม่จำกัดในหลายอาชีพ

การที่พวกเขาสามารถประกอบอาชีพได้อย่างอิสระ ส่งผลให้พวกเขามีศักยภาพในการดูแลตนเองตอนแก่เฒ่าได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ลูกหลานมาดูแลใส่ใจ นอกจากนี้ระบบสวัสดิการต่าง ๆ ที่รัฐเปิดให้บริการอย่างทั่วถึงมีมากขึ้น และเอกชนที่มีบริการหลักประกันสุขภาพต่าง ๆ ไว้ให้บริการตามความสามารถ ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถวางแผนเอาไว้หากไร้ผู้ดูแลใส่ใจยามแก่เฒ่า ส่งผลให้แนวความคิดความเชื่อของผู้คนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป เปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ มากขึ้น โดยไม่ยึดติดกับความคิดความเชื่อเดิมอีกต่อไป ปรากฏการณ์การเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อาจมีผลต่อการดำเนินชีวิตของทุกคนไม่เท่าใดนัก โดยเฉพาะเมื่อยามแก่เฒ่าไร้เรี่ยวแรง ความเชื่อเรื่องการเลี้ยงตอบแทนบุญคุณพ่อแม่และเครือญาติอาจจะผ่อนคลายลงได้มาก ประกอบกับหลักสวัสดิการต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนมีครอบคลุมมากขึ้น การปกปิดซ้อนเร้นรสนิยมทางเพศของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอาจไม่จำเป็นต้องปิดบังอีกต่อไป

การทำหน้าที่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จากการรับฟังเรื่องเล่าของผู้ให้ข้อมูลพบว่ามีแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ อย่างหลากหลาย ได้เรียนรู้เทคนิคจากประสบการณ์ที่น่าสนใจ หลายรายกล่าวถึงผู้คนและสังคมแวดล้อมน้อยมาก เนื่องจากพวกเขาให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัว หรือบรรดาลูก ๆ ของพวกเขามากกว่า การมีรสนิยมทางเพศที่หลากหลายไม่มีผลต่อการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก ๆ แต่อย่างใด ตราบใดที่พวกเขาทำหน้าที่พ่อในแบบฉบับของเขาให้ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ของสังคมที่ตายตัวว่าจะต้องทำตามข้อบังคับต่าง ๆ อย่างไรหรือไม่นั้น เหล่าคุณพ่อมีอิสระเต็มในความเป็นพ่อ พวกเขาสามารถทำหน้าที่พ่อตามแบบที่พวกเขาพึงพอใจ แต่ต้องมีคุณภาพ และประสิทธิผลที่สังคมยอมรับได้ โดยไม่กระทบ หรือสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นในสังคมแวดล้อม เพียงเท่านี้ก็สามารถทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวได้อย่างดีมีความสุขแล้ว

4. กระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคทันสมัยนี้ได้ ต้องใช้ความสามารถในการต่อสู้ต่อรองในการปรับตัวเพื่อสร้างการยอมรับอยู่ตลอดเวลา ความไว้วางใจในบทบาทหน้าที่ที่พวกเขาได้รับในแต่ละช่วงเวลา บางรายนับตั้งแต่การมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเรื่อยมาจนถึงการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวอย่างเต็มตัว และยังดำเนินต่อไปตามบริบทในแต่ละหน้าที่และสังคมแวดล้อม ซึ่งแน่นอนว่ายังไม่สามารถบอกจุดสิ้นสุดได้ ส่งผลให้ระหว่างการเดินทางในการใช้ชีวิตในแต่ละวันของพวกเขาต้องเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดจากค่านิยม หรือบรรทัดฐานทางสังคมอยู่ทุกวินาที เนื่องจากผู้คนในสังคมต่างจับจ้องมายังตัวเขาที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในบทบาทความเป็นพ่อว่ามีความปกติ หรือแตกต่างจากพ่อคนอื่น ๆ อย่างไรหรือไม่ ตลอดจนการสำรวจตรวจสอบในความสามารถสำหรับการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขา ที่จะเจริญเติบโตไปเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ว่าจะประสบความสำเร็จได้ดีเทียบเท่าพ่อแม่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวอื่น ๆ หรือไม่อย่างไร กระบวนการเสริมพลังในการสร้างตัวตน หรือเทคโนโลยีแห่งตัวตน หรือการสร้างความต่างระหว่างตัวเองกับความเป็นอื่น ทั้งจากภายนอกและภายในตัวเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่พวกเขาต้องเรียนรู้ที่จะนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่ออยู่รอดตลอดเวลา ซึ่งเกิดจากกระบวนการสร้างองค์ความรู้ที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน ระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมนุษย์ให้มีความรู้เท่าทัน จนก่อเกิดสำนึกด้วยตนเองถึงแนวปฏิบัติที่พวกเขาควรยึดถือ และการกระทำใดที่ควรละเว้นไว้ด้วยสำนึกของตัวเอง โดยต้องอาศัยสามศาสตร์คือ ภาษาศาสตร์ในการเจราต่อรอง เศรษฐศาสตร์ในการสร้างมูลค่าในมิติต่าง ๆ และชีววิทยาที่ก่อกำเนิดตัวตนขึ้นจากประสบการณ์ในการดำรงชีวิตร่วมกับธรรมชาติ ซึ่งเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่างมีความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคมแวดล้อมได้อย่างหลากหลาย บางรายต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการรักษาสถานภาพทางสังคมขณะนั้นไว้ หรือในบางรายปล่อยให้ลื่นไหลไปตามกระแสสังคม ซึ่งจากการจัดหมวดหมู่ประเด็นสำคัญของประสบการณ์การต่อสู้ต่อรองของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถแบ่งได้ดังนี้

4.1 การต่อสู้ต่อรองกับตนเอง

การต่อสู้ต่อรองกับตนเอง นับว่าเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่สำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย เพราะหลายรายกว่าที่จะยอมรับตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้ต้องใช้เวลามากน้อยแตกต่างกันไป และประสบการณ์ตรงเพื่อพิสูจน์ และตรวจสอบตัวตนถึงรสนิยมทางเพศ และความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามแต่ละบริบทจากการเป็นเพศชายของพวกเขา ว่ามีความ

เหมือนหรือแตกต่างอย่างไร เพื่อความอยู่รอดอย่างสงบสุข และประสบความสำเร็จตามที่พวกเขาคาดหวัง บางครั้งพวกเขาต้องเสียสละบางสิ่งบางอย่างเพื่อแลกกับบางอย่างที่ต้องการ เพื่อเติมเต็มช่องว่างในจิตใจให้สมบูรณ์ตามที่พวกเขาปรารถนา จนต้องลืมตัวตน หรือความต้องการที่แท้จริงไปในชั่วขณะ แม้กระทั้งการยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงตามความต้องการของพ่อและแม่ หรือผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือของครอบครัว เพื่อหวังจะมีลูกหลานไว้สืบสกุลให้คงอยู่สืบไป หรือบางรายต้องยอมรับบทบาทความเป็นพ่อจากความรู้สึกผิด และต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น แม้บางรายเกิดจากอุบัติเหตุ ความไม่ตั้งใจก็ตาม

4.1.1 การยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง

หลายครอบครัว บทบาทหน้าที่พ่อของเขาถูกกำหนดไว้แล้วจากผู้ปกครองและผู้หลักผู้ใหญ่ที่ครอบครัวเคารพนับถือ เพราะหวังจะให้สืบทอดเจตนารมของวงศ์ตระกูลให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป โดยการจัดหาผู้หญิงที่มีความเหมาะสมให้มาครองเรือนด้วยกันตามประเพณี และมีลูกหลานจากรุ่นสู่รุ่นต่อ ๆ ไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การคลุมถุงชนจึงยังพบเห็นได้ในยุคสมัยนี้ ถึงแม้ในหลายครอบครัวจะให้อิสระในการเลือกคู่ครองแก่บุตรหลานมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่นั่นอาจไม่ใช่ความต้องการของครอบครัวที่มีความเคร่งครัดและยังมีค่านิยมแบบดั้งเดิมอยู่ การที่ครอบครัวเป็นผู้จัดการให้บ่าวสาวได้แต่งงานกันโดยเกิดจากความเห็นพ้องของครอบครัวทั้งสองฝ่ายนั้น ส่งผลให้เจ้าบ่าวที่มีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชาย จำเป็นต้องเข้าพิธีแต่งงานตามความต้องการของครอบครัว เพื่อรักษาเกียรติประวัติของครอบครัวไว้ให้คงอยู่สืบไป โดยยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงที่แต่งงานด้วย และมองข้ามความต้องการทางเพศของตนเองไป ถึงแม้บางรายจะต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมากในการร่วมหอกับฝ่ายเจ้าสาว เพื่อให้ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายสมหวัง นั่นคือการมีลูกไว้เป็นทายาทสืบสกุลนั่นเอง โดยในกลุ่มพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่ถูกคลุมถุงชน หรือบังคับแต่งงานมีทั้งรายที่พอที่จะสามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงได้บ้างถึงแม้จะชอบผู้ชายมากกว่าก็ตาม และบางรายที่ให้ข้อมูลว่าไม่ชอบที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเลย แต่ด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ส่งผลให้พวกเขาต้องเก็บกดอารมณ์ความต้องการที่แท้จริงเอาไว้หลับหูหลับตาเพื่อให้ผ่านกระบวนการมีลูกไปให้รวดเร็วที่สุด แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง ความกล้าหาญที่จะเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงมีมากพอ พวกเขาก็พร้อมที่จะแลกชีวิตครอบครัวที่สมบูรณ์กับความสุขของตนเอง และเลือกเดินตามทางที่พวกเขาต้องการ โดยยังคงสถานภาพความเป็นพ่อเอาไว้เพื่อให้ลูกได้มีหลักยึดให้ความอบอุ่นดูแลต่อไป ถึงแม้จะมีการให้ความหมายที่คลาดเคลื่อนจากบรรทัดฐานความเป็นพ่อของสังคมอยู่บ้างก็ตาม

อย่างเช่นคุณแต้มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่ยอมรับว่าเขาเป็นเกย์ และมีลูกชายหนึ่งคน เปิดเผยกับเราว่าเขาถูกพ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายเป็นธุระจัดการแต่งงานให้เขาและอดีตภรรยาได้แต่งงานกัน จนมีลูกชายด้วยกันหนึ่งคน แต่เพราะลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันของทั้งสองคน ชีวิตคู่ของพวกเขาจึงต้องจบลงด้วยการเลิกลากัน ภรรยาของเขาเดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยมีเขาทำหน้าที่เป็นพ่อคอยให้ความอบอุ่นแก่ลูกวัยกำลังซน *“ผมก็ไม่อยากจะขัดใจพ่อผมนะ พวกเขาว่าดีผมก็เลยทำตาม คือผมเป็นคนบ้านนอกด้วย ชีวิตคู่แบบชายรักชายในต่างจังหวัดไม่ค่อยมีตัวอย่างให้เห็น ถึงแม้ผมจะรู้ตัวว่าชอบผู้ชายมากกว่าก็ตาม แต่คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่พอเป็นหนุ่มโตพอที่จะมีครอบครัว เขาก็จะแต่งงานสร้างครอบครัวกันเป็นเรื่องปกติ แก่ตัวมาจะได้มีคนดูแลใส่ใจ ยิ่งถ้ามีลูกด้วยก็ถือว่าครบสูตร เป็นครอบครัวที่คนส่วนใหญ่ต้องการจะเป็น”* การถูกคลุมถุงชนในมุมมองของเขา ก็ไม่ได้เลวร้ายอะไร เพียงแค่เขาต้องรู้จักเก็บซ้อนอารมณ์ความต้องการทางเพศที่แท้จริงไว้ และยิ่งถูกสังคมแวดล้อมกล่อมเกลาเรื่องการสร้างครอบครัวที่อบอุ่น และเมื่อเข้าสู่วัยชรา การมีทายาทของตนเองเพื่อสืบทอดเจตนารมของวงตระกูลจึงเป็นสิ่งที่ผู้คนในหมู่บ้านเห็นคุณค่าว่าดีงาม และการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิงถือว่าเป็นเรื่องปกติ หากปฏิบัติตามครรลองครองธรรมที่สังคมกำหนดไว้ การแต่งงานจึงเป็นการประกาศให้สังคมรับทราบว่าชายหญิงคู่นี้ ตกลงจะเป็นสามีภรรยา และมีเพศสัมพันธ์กันได้อย่างถูกต้องตามประเพณี และการมีลูกจึงเป็นเรื่องปกติ เป็นความชอบธรรมที่สมควรจะเกิดขึ้นเมื่อชายหญิงแต่งงานกันแล้ว โดยที่สังคมปิดหูปิดตาไม่อยากยอมรับรสนิยมทางเพศแบบชายรักชาย เพราะมองว่าเป็นเรื่องผิดธรรมชาติชายกับชายไม่สามารถที่จะมีลูกด้วยกันได้ และไม่สอดคล้องกับประเพณีที่สืบทอดกันมาว่าชายหญิงเท่านั้นที่จะแต่งงานและสร้างครอบครัวมีลูกมีอนาคตร่วมกันได้เท่านั้น

การที่พวกเขายินยอมที่จะแต่งงานกับผู้หญิงตามที่ครอบครัวจัดหาให้ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะพวกเขาอยากมีลูกจากสายเลือดตนเอง อยากสร้างครอบครัวที่อบอุ่นสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ อันประกอบไปด้วยพ่อแม่และลูก ๆ ถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่ได้รักและชอบที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงก็ตาม แต่เพียงเพราะต้องการที่จะมีลูก พวกเขาจึงละทิ้งรสนิยมทางเพศของตนเพียงชั่วข้ามคืน เพื่อแลกกับการมีลูกเป็นของตนเองตามที่สังคมคาดหวัง ด้วยชุดความรู้เรื่องการเป็นลูกกตัญญู ที่ต้องรับผิดชอบดูแลพ่อแม่เมื่อยามแก่เฒ่า แลกเปลี่ยนกับการถูกดูแลจากพ่อแม่เมื่อครั้งตนเองยังเด็ก ที่พ่อแม่ต้องใส่ใจดูแล เลี้ยงดู อบรมบ่มนิสัย ให้โอกาสและสนับสนุนส่งเสริมจนเจริญเติบโตมีหน้าที่การงาน และสามารถสร้างครอบครัวของตนเองที่พรั่งพร้อมและอบอุ่น ซึ่งมาพร้อมกับหน้าที่อันสำคัญที่ขาดไม่ได้คือการต้อง

เอาใจใส่ดูแลพ่อแม่ที่แก่เฒ่าให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามอัตภาพ ตลอดจนการปรนนิบัติพัดวียามที่พ่อแม่เจ็บไข้ได้ป่วย และไร้เรี่ยวแรงไปตามกาลเวลา

ยกตัวอย่างคุณต้อย หนุ่มใหญ่พ่อหม้ายลูกติด เขาถูกครอบครัวจับแต่งงานกับผู้หญิงที่ตนเองไม่ได้ปรารถนาที่จะมีเพศสัมพันธ์ เมื่อครั้งเขาเรียนจบมีหน้าที่การงานมั่นคง พ่อแม่จึงเห็นสมควรว่าเขาควรที่จะมีครอบครัวเป็นของตนเองได้แล้ว พ่อและแม่เคยเร่งรัดให้คุณต้อยแต่งงานหลายครั้ง แต่คุณต้อยมีข้ออ้างเรื่อยมา เนื่องจากเขามีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชาย แต่ครอบครัวไม่ทราบเรื่องนี้ เขามีความรู้สึกอึดอัดใจทุกครั้งที่ถูกถามถึงเรื่องการแต่งงานมีภรรยาและลูก แต่ท้ายที่สุดเขาก็ทนจากการรบเร้าของพ่อและแม่ต่อไปไม่ไหว เพราะญาติผู้ใหญ่ที่พ่อและแม่เคารพนับถือได้ไปเจรจาเพื่อหาเจ้าสาวให้กับเขา โดยที่พ่อและแม่เห็นพ้องด้วย และว่านล้อมให้เขาเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการแต่งงานสร้างครอบครัว *“พ่อแม่ผมก็ให้เหตุผลว่าพวกเขาไม่สามารถอยู่กับผมไปตลอดชีวิต สักวันเมื่อพ่อแม่ต้องจากไปใครจะมาช่วยดูแลเอาใจใส่ พ่อแม่อยากให้แต่งงานมีลูกมีเมียจะได้หมดห่วง ผมจึงยอมตกลงแต่งงานเพื่อให้พ่อแม่สบายใจ ตามที่พวกเขาจัดการให้ และอีกอย่างผมก็รักเด็กอยากมีลูกอยู่แล้วด้วย”* ถึงแม้ว่าเขาจะมีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชายก็ตาม แต่นั่นก็ไม่ใช่ปัญหาสำหรับเขา เขาสามารถที่จะมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของเขาได้ แต่เฉพาะช่วงแรก ๆ เท่านั้น แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปนานเข้า การมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาเริ่มจะเป็นเรื่องยาก และน่าเบื่อหน่าย สุดท้ายชีวิตคู่ของเขาก็ต้องจบลงด้วยการหย่าร้างโดยการขอเลิกจากภรรยา เนื่องจากไม่มีความสุขกับชีวิตคู่ร่วมกับเขานั่นเอง ซึ่งเขาก็ยินยอมให้ภรรยาแยกทางไปแต่โดยดี และเขาอาสารับเอาลูกทั้งสองมาดูแลเองเพียงลำพัง ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ยากมากกับการเลี้ยงดูลูกถึงสองคน แต่ด้วยความอดทน และมีความตั้งใจจริงทำให้การทำหน้าที่พ่อของเขาสามารถก้าวผ่านปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มาได้อย่างภาคภูมิใจ เนื่องจากชุมชนแวดล้อมไม่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำหน้าที่พ่อของเขาเลย และยังชื่นชมยินดีในความสามารถของเขาด้วยซ้ำ ที่ดูแลลูก ๆ ได้เป็นอย่างดีมีคุณภาพ

การที่เกย์ชายรักชายคนหนึ่ง จะต้องฝืนความต้องการทางเพศที่แท้จริงของตน เพื่อแลกกับการมีลูกตามที่ตนเอง ครอบครัว และสังคมคาดหวัง เพื่อนำไปสู่ความปกติไม่รู้สึกแปลกแยกแตกต่างของเขา เพื่อสร้างการยอมรับจากครอบครัวและสังคมรอบข้าง ให้กลายเป็นเรื่องปกติไม่มีความแตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคมคือเป้าหมายหนึ่งที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายพยายามสร้างตัวตนให้เกิดการยอมรับจากสังคมรอบข้าง แม้จะต้องใช้ความสามารถอย่างหนักในการเก็บกดอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงเอาไว้ ภายใต้กรอบที่สังคมคาดหวังว่าชายทุกคนเมื่อถึงวัยสร้างครอบครัวและทายาท จะต้องปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานที่สังคมตั้งเอาไว้เท่านั้น ถึงจะ

เป็นที่ยอมรับของผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ แต่สุดท้ายความจริงก็ปรากฏเมื่อกาลเวลา และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป พวกเขาเกิดความกล้ามากพอที่จะเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงต่อสาธารณะมากขึ้น แม้จะกลายเป็นคนนอกกรอบตามที่สังคมกำหนดไว้ก็ตาม

4.1.2 การรับผิดชอบลูกที่เกิดมา

จากผู้ให้ข้อมูลหลายราย ที่ตกที่นั่งลำบากไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบได้ แม้การที่เขามีลูกจะเกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจ หรือขาดสติไปชั่วขณะหนึ่งก็ตาม และเมื่อลูกของเขาเกิดมาแล้วทางออกมีไม่มากซึ่งครอบครัวและสังคมรอบข้างอาจเป็นตัวแปรสำคัญ ในการสร้างความรู้สึกให้ต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น โดยไม่มีการสอบถามถึงความสมัครใจ และความสามารถในการเลี้ยงดูอย่างที่แท้จริงของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ด้วยซ้ำ หรืออาจเป็นเพราะประเพณีวัฒนธรรม หรือกฎระเบียบของสังคม ที่บังคับให้ต้องยอมรับต่อสิ่งที่เกิดขึ้น แม้ไม่ได้เกิดจากความรัก และความตั้งใจก็ตาม

การยอมรับต่อสิ่งที่เกิดขึ้นมีปัจจัยแวดล้อมหลายส่วน ก่อนที่เกย์คนหนึ่งจะมีความกล้าหาญ ออกมายืดอกยอมรับผลที่ตนเองก่อด้วยความไม่ตั้งใจนั้น อาจเป็นเพราะตัวของเขาเองต้องการที่จะมีลูกจากสายเลือดของตนเอง มีความรักและปรารถนาที่จะมีลูกเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น เขาจึงพร้อมที่แสดงความรับผิดชอบอย่างไม่ลังเล โดยคุณแต๋ม เกย์หนุ่มวัยคะนองที่มีเพื่อนรายล้อมทั้งชายและหญิง มีชีวิตสนุกสนานตามวัย แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ถูกเพื่อนผู้หญิงในกลุ่มท้าทาย เรื่องความสามารถในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงของเขา และเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นอย่างไม่คาดคิด ทำให้เขาต้องกลายเป็นคุณพ่ออย่างไม่ทันตั้งตัวนั้น แต่เมื่อเขาตั้งสติได้ ว่านี่คือผลจากการกระทำของเขา คุณแต๋มจึงไม่ลังเลที่จะแสดงความรับผิดชอบเพราะเขาฝันว่าอยากมีลูกเป็นของตนเอง อยากมีลูกไว้เป็นทายาท คอยดูแลยามแก่เฒ่า ถึงแม้ปัจจุบันความคิดนี้อาจจะไม่ชัดเจนเหมือนเมื่อก่อนแล้วก็ตาม *“ผมเคยคิดอยากมีลูกเป็นของตัวเองสมัยอยู่ต่างจังหวัด อยากเลี้ยงลูกให้ดีมีคุณภาพ ผมมีประสบการณ์ตอนเด็กที่ไม่ค่อยดีเท่าไหร่ ผมเกิดในครอบครัวที่เคร่งครัดมีข้อจำกัดเยอะ ผมโตมากับข้อจำกัดมากมาย ผมเลยคิดว่าถ้าผมมีลูกเองได้ ผมจะเลี้ยงลูกอีกแบบ คือ ให้อิสระทุก ๆ ด้านเท่าที่ผมสามารถจะให้ได้ และทุ่มเทให้กับลูก เพื่อเขาจะได้เติบโตไปอย่างดีมีความสุข อีกอย่างถ้าเราดูแลเขาดี อนาคตเขาอาจจะไม่ทอดทิ้งเราให้โดดเดี่ยวก็ได้”* ถึงแม้ลูกชายของเขายังเรียนชั้นอนุบาลกว่าจะเติบโตไปจนรับผิดชอบตนเองได้คงอีกหลายปี การทำหน้าที่พ่อของเขาก็ยังคงดำเนินต่อไป ถึงแม้หน้าที่การงานของเขาอาจไม่มั่นคงเหมือนครอบครัวอื่น ๆ ก็ตาม แต่ด้วยความหวังลึก ๆ ว่าการทำหน้าที่พ่อของเขาจะไม่สูญเปล่า อนาคตลูกต้องเห็นความสำคัญของเขาในสักวัน ซึ่งเขาเองก็ตอบไม่ได้ว่าถึงตอนนั้นอนาคตของเขาจะยังชัดเจนเหมือนตอนนี้อยู่หรือไม่ก็ตาม

สาเหตุต่อมาเนื่องจากครอบครัวเดิม คือ คุณพ่อคุณแม่ของฝ่ายชายมีศักยภาพเพียงพอในการดูแลหลาน ด้วยความรักและความปรารถนาที่อยากจะมีหลาน อยากมีทายาทรุ่นต่อไป และเพศของหลานก็อาจมีส่วนในการแสดงความรับผิดชอบของครอบครัว เช่น หากเป็นเพศชายครอบครัวของฝ่ายชายอาจจะอยากมีทายาทไว้สืบสกุล หรือหากเป็นเพศหญิงครอบครัวฝ่ายชายอาจอยากได้หลานสาว เพราะในครอบครัวมีแต่ลูกและหลานที่เป็นเพศชาย การมีหลานที่มีเพศตรงกับความต้องการของครอบครัว ก็อาจเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ยกตัวอย่างคุณตุ๊ ลูกชายคนเดียวของครอบครัว เมื่อพบกับเหตุการณ์ที่ยากที่จะปฏิเสธได้ ประกอบกับคุณแม่ของเขาอยากมีหลาน เมื่อครั้งเกิดเหตุการณ์ใหม่ ๆ เขาต้องรีบนำเรื่องที่เขาทำผู้หญิงท้องอย่างไม่ตั้งใจไปปรึกษาคุณแม่ของเขา เพราะเขามืดแปดด้านคิดอะไรไม่ออก แต่เมื่อคุณแม่ของเขาทราบเรื่องก็ไม่ซ้ำเติม กลับยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือรับผิดชอบอย่างดีในสิ่งที่เขาก่อขึ้น *“ถ้าผมไม่มีแม่คอยช่วยเหลือ และยื่นมือเข้ามาช่วยในตอนนั้น ไม่แน่ผมอาจจะให้แม่ของลูกทำแท้งก็ได้ แต่พอดีแม่ผมอยากมีหลาน ผมก็เลยไม่ทำแท้ง และยอมรับผิดชอบเอาลูกมาเลี้ยงเอง และปล่อยให้แม่ของลูกไปตามทางที่เขาต้องการ ลูกผมน่ารักด้วย พูดเก่ง แม่ผมหลงมาก ผมก็เหมือนกัน”* เขาต้องขอบคุณคุณแม่ของเขาเป็นอย่างมาก เพราะหากไม่มีคุณแม่ของเขาในวันนั้น ลูกที่น่ารักในวันนี้อาจไม่มีโอกาสลืมตาดูโลกก็เป็นได้

ส่วนอีกกรณีที่ครอบครัวของฝ่ายชายเป็นผู้มีชื่อเสียงในสังคม ครอบครัวไม่เคยมีประวัติด่างพร้อย เป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่ผู้คนในสังคม จึงต้องรักษาภาพลักษณ์ และชื่อเสียงให้กับวงศ์ตระกูล การรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก นอกจากความสามารถในการสนับสนุนของครอบครัว และเครือญาติต่อการเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวแล้ว ยังมีแรงสนับสนุนจากสังคมแวดล้อมอื่น ๆ ด้วย เช่น สังคมเพื่อน สังคมที่ทำงาน สังคมเพื่อนบ้าน สังคมออนไลน์ และผู้คนในชุมชนแวดล้อมอื่น ๆ ก็มีส่วนสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริม ตลอดจนการกดดันให้การรับผิดชอบเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวให้มีความกล้าหาญที่จะยืดอกยอมรับผิดชอบอย่างหลีกเลี่ยงได้ยากอีกด้วย

โดยคุณต่อ เกย์วัยรุ่น วัยอยากรู้อยากลอง หลังจากเกิดการผิดพลาด เพราะขาดสติจากการใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศจนเกินการควบคุม และมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนสาว จนเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมาอย่างไม่ตั้งใจ และสุดท้ายต้องเดือดร้อนคุณพ่อคุณแม่ของทั้งสองฝ่ายให้ออกมาช่วยเหลือรับผิดชอบแก้ไขสถานการณ์ที่ย่ำแย่นี้ให้ดีขึ้นมาได้ *“ถ้าผมไม่มีครอบครัวลำบากมากแน่นอน เพราะผมพึ่งเรียนจบและกำลังจะเริ่มทำงานตอนนั้น อะไรก็ยังไม่เข้าที่ มีรายได้เป็นของตนเองก็น้อยแทบไม่พอใช้ ไหนจะต้องเลี้ยงลูกด้วย ค่าใช้จ่ายติดลบทุกเดือน ดีที่แม่และ*

ครอบครัวช่วยเหลือตลอด ไม่งั้นผมไม่รอดแน่นอน” การที่มีครอบครัวที่พร้อมจะให้การช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา นับว่าเป็นโชคดีของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวหลายรายที่มีชะตากรรมใกล้เคียงกับคุณต่อ เพราะการที่จะรับผิดชอบชีวิตเด็กคนหนึ่งให้เติบโตไปอยากดีมีคุณภาพ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่ใคร ๆ จะสามารถทำได้หากสังคมแวดล้อมไม่ให้การช่วยเหลือไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง อย่างน้อยการส่งกำลังใจให้กับครอบครัวเล็ก ๆ ที่กำลังเติบโตในสังคมที่มีการแข่งขันสูงนี้ ก็เป็นแรงผลักดันที่ยิ่งใหญ่ให้พวกเขาทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อเป้าหมายคือการฟูมฟักสมาชิกใหม่ให้เจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพนั่นเอง

4.2 การต่อสู้ต่อรองกับครอบครัว

การที่ผู้ที่เป็นเกย์ หรือชายรักชาย ตั้งแต่เล็กจนโตนอกจากพวกเขาต้องต่อสู้ฝันฝ่ากับตัวเองแล้ว ครอบครัวก็เป็นด่านสำคัญมากสำหรับบางราย ที่พวกเขาต้องการสร้างการยอมรับจากคนในครอบครัวถึงตัวตนที่แท้จริงของเขา ต้องผ่านทั้งการลองผิดลองถูก และปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างตัวตนจนเป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว ตามแต่ละบุคคลจะคิดและจินตนาการสร้างขึ้นมาเองได้ ในบางครอบครัวถือว่าเป็นเรื่องที่เปราะบางมาก เพราะสมาชิกในครอบครัวบางราย เช่น พ่อหรือแม่ไม่ยอมรับการที่ลูกของเขา หรือสมาชิกในครอบครัวจะเป็นเกย์ ที่มีรสนิยมรักเพศเดียวกัน เพราะนั่นคืออนาคตที่สมาชิกของครอบครัวทุกคนต้องเผชิญร่วมกัน ในการปลูกฝังบทบาทให้เหมาะสมตามเพศ และวัยของสมาชิกที่เกิดใหม่ เพราะเป็นหน้าที่สำคัญของพ่อและแม่ผู้ปกครอง ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวคนอื่น ๆ เช่น ปู่ย่าตายาย หรือเครือญาติ ต้องมีส่วนขัดเกลาให้สมาชิกใหม่มีแนวทางในการดำเนินชีวิตตามบรรทัดฐานทางสังคม เรื่องเพศ และการแสดงออกของแต่ละเพศในแต่ละช่วงวัยอย่างถูกต้องเหมาะสมตามเพศกำเนิด

ซึ่งหากสมาชิกใหม่เหล่านั้นมีรสนิยม หรือพฤติกรรมเหมาะสมกับเพศและวัย คงไม่ใช่ปัญหาให้คนในครอบครัวต้องร่วมกันแก้ไขขัดเกลา แต่หากตรงกันข้ามเมื่อสมาชิกเกิดใหม่ในครอบครัว มีพฤติกรรมและการแสดงออกไม่ตรงตามเพศกำเนิด การต่อสู้ต่อรองจึงเริ่มต้นขึ้น ณ จุดนี้ การสร้างการยอมรับและทำตามแบบฉบับที่สังคมเห็นชอบว่าเหมาะสมจึงเป็นแนวทางที่สมควรจะเป็น แต่หากเกิดการต่อสู้ดิ้อดึงของสมาชิกใหม่เองเพื่อเปิดทางเดินใหม่ตามแบบฉบับที่พวกเขาอยากเป็นและอยากเดิน ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสังคมแวดล้อม ตลอดจนช่องทางการสื่อสารประเภทต่าง ๆ บางรายรับรู้มาโดยตลอดว่าตนเองเป็นเกย์ กะเทย ตั้งแต่อายุยังน้อย ครอบครัว และสังคมรับรู้ แต่สำหรับบางรายครอบครัว และสังคมไม่เคยรับรู้ว่าแท้จริงแล้วพวกเขามีรสนิยมทางเพศ และการแสดงออกตรงตามเพศกำเนิดหรือไม่ จนเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม

ความจริงจึงปรากฏให้สมาชิกในครอบครัวรับทราบ ซึ่งบางครอบครัวยอมรับได้ แต่บางครอบครัวมีไม่น้อยที่ทำใจยอมรับได้ยาก

4.2.1 การยอมรับความเป็นเกย์ของสมาชิกในครอบครัว

การยอมรับตัวตนที่แท้จริงของสมาชิกในครอบครัวเป็นปราการด่านแรกที่สำคัญยิ่ง เป็นจุดเริ่มต้นก่อนที่ผู้ที่เป็นเกย์จะก้าวผ่านไปยังสังคมภายนอกได้อย่างดี หรือสวยงามเพียงใด ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ร่วมของสมาชิกในครอบครัวเป็นสำคัญ เพราะครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญมากที่สุดในการบ่มเพาะให้สมาชิกใหม่มีคุณลักษณะที่ดีตามที่สังคมคาดหวัง ก่อนที่สมาชิกใหม่จะก้าวออกสู่สังคมภายนอกได้อย่างดีเพียงใดนั้น ครอบครัวมีส่วนพลักดันและส่งเสริมเป็นอย่างมาก และการที่ครอบครัวจะพลักดันและส่งเสริมได้ต้องรู้จักตัวตนที่แท้จริงของสมาชิกใหม่อย่างดีเสียก่อนถึงจะส่งเสริมให้สมาชิกใหม่เติบโตไปได้อย่างดีมีอนาคตที่สวยงาม เป็นที่ต้องการของสังคมภายนอก และประสบความสำเร็จในชีวิต แต่หากพ่อแม่ผู้ปกครอง ตลอดจนเครือญาติในครอบครัวไม่สามารถรับรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของสมาชิกใหม่ อาจเกิดการเข้าใจผิด และส่งเสริมพลักดันไปในทิศทางที่ผิด ไม่ตรงกับความต้องการของสมาชิกที่เป็นเกย์อย่างแท้จริง อาจทำให้การส่งเสริมพลักดันนั้น ๆ ไม่ก่อประโยชน์เท่าที่ควรและอาจสูญเสียทรัพยากรไปอย่างไม่คุ้มค่าได้ ตลอดจนเกิดการสร้างความคิดความเชื่อความคาดหวังที่คลาดเคลื่อนออกห่างไปจากความเป็นจริงทุกขณะ ทางออกของประเด็นนี้คือการสร้างการยอมรับของสมาชิกในครอบครัวให้ตรงกับความเป็นจริง เพื่อให้การสนับสนุนส่งเสริมไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุด ตามความต้องการของสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเกย์แต่ละรายไป ซึ่งความต้องการต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างหลากหลาย ไม่มีสูตรสำเร็จที่จะสามารถใช้เป็นแบบอย่างเดียวกันได้ทั้งหมด

การเปิดเผยความต้องการที่แท้จริงของสมาชิกใหม่ที่เป็นเกย์จึงเป็นทางออกที่เหมาะสมแก่การส่งเสริมสนับสนุนก่อนที่จะออกไปสู่สังคมภายนอก การยอมรับความจริงของพ่อแม่ผู้ปกครอง ตลอดจนสมาชิกในครอบครัว และเครือญาติ จึงเป็นสิ่งที่ควรเกิดขึ้น เพื่อสมาชิกใหม่ที่เป็นเกย์จะสามารถยืนหยัดและเจริญเติบโตไปในอนาคตได้เอง อย่างดีมีคุณภาพ มีความสุข และประสบความสำเร็จในชีวิต แต่มีไม่น้อยที่พ่อแม่ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนเครือญาติยังทำใจยอมรับความจริงไม่ได้ บางครอบครัวพยายามไม่รับรู้ ปิดหูปิดตา หรือพยายามมองข้ามความจริงที่พวกเขาไม่อยากรับรู้ และต่อสู้กับความจริงนี้อยู่เป็นระยะเมื่อมีโอกาส อาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าสิ่งที่สมาชิกเกย์มีรสนิยมทางเพศ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมนั้น เกิดจากการเรียนรู้ที่ผิดพลาด มีตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม เกิดการ

เลียนแบบ เป็นแฟชั่น ที่สักวันหนึ่งจะหายไปและกลายเป็นปกติได้ แต่ความเป็นจริงนั้นตรงกันข้าม สมาชิกในครอบครัวที่เป็นเกย์มีการเรียนรู้เพื่อที่จะต่อสู้ต่อรองเพื่อคงสถานะของรสนิยมและพฤติกรรมบางอย่างเอาไว้เช่นกัน โดยการปกปิดซ้อนเร้นด้วยพฤติกรรมที่ตรงกันข้ามจากความเป็นจริงภายในจิตใจ เพื่อความสุขสงบของสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ โดยเก็บกดความต้องการที่แท้จริงเอาไว้ และรอเวลาที่จะถูกเปิดเผยออกในสักวันเมื่อโอกาสเหมาะสม

ตัวอย่างคุณแต๋ม เขาต้องออกจากบ้านที่ต่างจังหวัดเข้าเมืองใหญ่มาเพื่อใช้ชีวิตที่อิสระไร้การควบคุมจากพ่อแม่และครอบครัวที่เคร่งครัดเรื่องวิถีเพศอย่างมาก รวมถึงสภาพสังคมแวดล้อมในชุมชนที่เขาอาศัยอยู่ ล้วนมองว่าการเป็นเกย์ของคุณแต๋มเป็นสิ่งแปลกประหลาด ผิดจารีต และประเพณีวัฒนธรรมของคนในชุมชน ส่งผลให้คุณแต๋มตัดสินใจเดินทางออกจากชุมชนบ้านเกิด สู่เมืองใหญ่ที่มีความหลากหลายของวัฒนธรรมความเชื่อ เพื่อสร้างตัวตนตามวิถีของเขา และผ่านเหตุการณ์ที่สำคัญในชีวิตหลากหลายด้วยตัวของเขาเองอย่างอิสระ จนกลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวในที่สุด *“ตอนแรกผมก็ไม่เชื่อหรอกนะว่าผมจะเป็นพ่อคนได้ แต่เมื่อมันเกิดขึ้นแล้ว ผมก็ยินดีที่จะรับผิดชอบประกอบกับผมอยากมีลูกเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และผมเชื่อว่าทางบ้านผมก็คงยินดีกับผมด้วยที่ผมสามารถมีลูกได้โดยที่พวกเขาอาจจะไม่คาดคิดก็ได้ และที่สำคัญผมไม่ให้พวกเขาต้องเดือดร้อนกับการมีลูกของผมแน่นอน ถึงแม้เขาจะยอมรับได้ว่าผมเป็นเกย์แล้วก็ตาม”* การที่คุณแต๋มพยายามปลีกตัวออกมาจากครอบครัว และชุมชนสังคมแวดล้อมเดิมนั้น เป็นเพราะเขาตระหนักอยู่เสมอว่า เขาไม่สามารถสร้างการยอมรับให้ทุกคนในสังคมนั้นยอมรับความเป็นตัวตนของเขาได้ทั้งหมด ถึงแม้สังคมส่วนใหญ่ของไทยจะเปิดใจยอมรับมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่ข้อจำกัดของประเพณีวัฒนธรรมความเชื่อต่าง ๆ ยังคงเหนี่ยวแน่นในบางพื้นที่ของสังคม การเลือกที่จะออกมาสร้างพื้นที่ปลอดภัยของตนเองจึงเป็นทางออกหนึ่งที่หลายคนเลือกที่จะทำเช่นนั้น

การยอมรับการเป็นเกย์ของบางครอบครัวอาจมีข้อจำกัดหลายด้าน ขึ้นอยู่กับผู้เป็นเกย์เองจะเลือกและดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด การเป็นเกย์ในสังคมไทยนับว่าเป็นความโชคดีของชาวเกย์ เพราะสังคมไทยเป็นแบบพหุวัฒนธรรมที่ยังมีพื้นที่ปลอดภัยอีกมากให้สามารถเลือกดำเนินชีวิตในแบบที่พวกเขาต้องการ แตกต่างจากบางสังคมบางประเทศในโลกที่ยังไม่เปิดรับความหลากหลายทางเพศ และสามารถพบเห็นความโหดร้ายทารุณตามสื่อโซเชียลต่าง ๆ ได้มากมายเกินที่จะรับได้ การเป็นเกย์ของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเสมอไป ทุกสังคมมีคนดีคนเลวปะปนกันโดยไม่แบ่งเพศขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และบริบทสังคม ที่พวกเขาต่างต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อมีชีวิตอยู่ตามวิถี การยอมรับตัวตนที่แท้จริงของสมาชิกในครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสมควรปฏิบัติ เพราะครอบครัวเป็นพื้นที่ปลอดภัยแรกที่สมาชิกใหม่ควรได้รับ

โอกาสนั้น เพื่อการบ่มเพาะอุปนิสัย ที่เป็นคุณลักษณะที่ดีต่อการเจริญเติบโตไปสู่สังคมภายนอกที่กว้างกว่า ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างดีมีคุณภาพ และมีความสุข ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมใฝ่ฝัน

4.2.2 การยอมรับหลาน มาเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัว

การยอมรับลูกที่เกิดมาจากคุณพ่อที่เป็นเกย์ในหลายครอบครัวต่างมีความยินดี และยอมรับได้หากคุณพ่อที่เป็นเกย์มีความรับผิดชอบต่อลูกที่เกิดมา โดยให้การอุปถัมภ์ค้ำชูเลี้ยงดูอย่างดี ตลอดจนให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก ไม่ละทิ้งความรับผิดชอบให้สมาชิกในครอบครัว เครือญาติรายอื่น ๆ และสังคมรอบข้างต้องเดือดร้อนจากการมีลูกของพวกเขา หลายครอบครัวพึงพอใจมากที่สมาชิกในครอบครัวที่เป็นเกย์ แต่สามารถมีลูกเป็นทายาทให้ครอบครัวได้ ถึงแม้ในบางครอบครัวอาจมีความพร้อมไม่มากนัก แต่ด้วยความความรักความเมตตาที่มีต่อลูกประกอบกับความสามารถและศักยภาพของคุณพ่อที่เป็นเกย์ในการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาอย่างเต็มความสามารถ สมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ จึงไม่รังเกียจที่ให้ความรักความเมตตา และยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือเจือจุนในบางครั้งบางคราวยามจำเป็น เพราะเด็กที่เกิดมาจะถูกนับเป็นสมาชิกใหม่ในครอบครัวโดยทันที การมีครอบครัวที่อบอุ่นพร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ จึงเป็นเสน่ห์ของครอบครัวขยาย หรือครอบครัวขนาดใหญ่ของสังคมไทยที่หลงเหลือให้เห็นไม่มากนักแล้ว โดยที่มีหลากหลายตำแหน่ง ทั้งปู่ ย่า ตา ยาย และเครือญาติรายอื่น ๆ อาศัยอยู่ร่วมกัน คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยดีเสมอมา แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปส่งผลให้หลายครอบครัวมีขนาดเล็กลง ตามบริบทสังคมเพื่อความอยู่รอดและเหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละครอบครัว จึงอาจเกิดปัญหาการขาดแคลนผู้ช่วยดูแลเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จากเครือญาติในยามจำเป็นขึ้นได้

การให้การยอมรับสมาชิกใหม่ของครอบครัวดูจะเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ผู้ปกครองของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ด้วยซ้ำ ที่ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบร่วมกันได้ โดยเฉพาะจากคุณพ่อที่เป็นเกย์อายุยังน้อย และขาดความพร้อม พ่อแม่ผู้ปกครองและเครือญาติจากครอบครัวขยายที่มีความเชื่อในประเพณีวัฒนธรรมอย่างเหนี่ยวแน่นในเรื่องความรักความผูกพันของสมาชิกในครอบครัว หากทอดทิ้งสมาชิกใหม่ให้ตกระกำลำบาก จะถูกสังคมชุมชนแวดล้อมประนามหยามเหยียดว่าเป็นพ่อแม่ที่ใจร้าย ไม่มีน้ำใจ ไร้มนุษยธรรม ไม่ยอมรับหลานในไส้ ซึ่งสังคมไทยยอมรับไม่ได้หากจะถูกสังคมตราหน้าเช่นนั้น แต่อาจมีบางครอบครัวเท่านั้นที่ขาดความพร้อมในการช่วยเหลือดูแลสมาชิกใหม่ จากหลายสาเหตุ เช่น มีสมาชิกในครอบครัวน้อย มีอาการเจ็บป่วย อยู่ในวัยชราภาพ และขาดสภาพคล่องทางเศรษฐกิจ หรือปมในใจอื่น ๆ จนไม่

สามารถทำใจยอมรับได้ หรือขาดศักยภาพ ส่งผลให้ไม่สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลเครือญาติอื่น ๆ ได้ หรือการไม่ยอมรับสมาชิกใหม่จากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้

ดังตัวอย่างของคุณต๋อม หลังจากแม่ของลูกได้ตัดสินใจย้ายไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่ต่างประเทศ ทำให้คุณต๋อมต้องกลายเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยที่ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายรับรู้ และตกลงกันได้ด้วยดี โดยเฉพาะคุณพ่อและคุณแม่ของคุณต๋อม ที่ต้องมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือดูแลหลาน ในยามที่คุณต๋อมต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ถึงแม้จะอยู่ในวัยเกษียณแล้วทั้งคู่ แต่ด้วยสถานการณ์บีบบังคับให้พวกเขาต้องรับบทบาทนี้อย่างเสียไม่ได้ และอาจเป็นเพราะคุณต๋อมเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว การที่มีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัวแบบไม่คาดคิดไว้ล่วงหน้า จึงเป็นเหตุการณ์ที่เกิดคาดฝัน เพราะคุณพ่อและคุณแม่ของคุณต๋อมทราบดีว่าลูกชายคนเดียวของพวกเขาเป็นเกย์รักชอบผู้ชาย และไม่อาจมีหลานไว้เป็นทายาทให้แก่พวกเขาได้ การที่พวกเขาต้องกลายเป็นปู่และย่าจึงเหมือนการเติบเต็มบทบาทที่ขาดหายไป ให้กลับมามีสีสันในชีวิตอีกครั้ง *“พ่อกับแม่ผมเขาดีใจมากที่พวกเขามีหลาน เพราะพวกเขาเลิกคาดหวังมานานแล้ว ตั้งแต่ผมจำความได้ผมก็รู้ตัวว่าชอบผู้ชายมาโดยตลอด แต่พอผมมีลูกพวกเขาก็ดีใจเหมือนถูกรางวัลที่หนึ่ง ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือทุกอย่าง”* การมีครอบครัวที่อบอุ่นเปิดรับความหลากหลายทางเพศได้ นับว่าเป็นความโชคดีของผู้ที่เป็นเกย์ทุกราย การมีลูกของผู้ที่เป็นเกย์จึงเป็นเรื่องที่น่ายินดีของครอบครัว ที่พวกเขาอาจล้มเลิกความคาดหวังที่จะได้อุ้มหลานไปเมื่อนานมาแล้วก็เป็นได้ การมีสมาชิกใหม่ที่เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของพวกเขาโดยแท้นับว่าเป็นของขวัญที่มีคุณค่าทางจิตใจ เป็นอนาคตที่พวกเขาเคยวาดฝันแต่ไม่กล้าฝัน มากกว่าที่จะรังเกียจไม่ยอมรับด้วยซ้ำ

4.3 การต่อสู้ต่อรองกับแม่ของลูก

จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ฉันท์ผัวเมีย ระหว่างผู้ชายที่ชอบเพศเดียวกัน หรือเป็นเกย์ กับผู้หญิงที่มีเพศตรงข้าม จากการรับฟังเรื่องเล่าของผู้ให้ข้อมูล สามารถแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ตั้งใจ หรือถูกบังคับแต่งงาน และมีเพศสัมพันธ์กันโดยมีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าแล้ว และกลุ่มที่ไม่ได้ตั้งใจ หรือเกิดจากอุบัติเหตุด้วยสาเหตุต่าง ๆ และมีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่มีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้ามาก่อน ซึ่งคนกลุ่มหลังนี้ล้วนเกิดกับคนใกล้ชิดสนิทสนม เช่น เพื่อนในกลุ่มเดียวกัน หรือเพื่อนที่ทำงาน โดยฝ่ายหญิงอาจมีใจให้กับฝ่ายชายที่เป็นเกย์เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย จึงเปิดโอกาสให้เกิดความสัมพันธ์กันขึ้นได้อย่างไม่ยากเย็นนัก โดยที่ฝ่ายหญิงไม่ขัดขืน หรือไม่สามารถขัดขืนได้ด้วยปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การขาดสติจากสารเสพติด

หรือสิ่งมึนเมา ซึ่งท้ายที่สุดทั้งสองคนมีเพศสัมพันธ์กันจนเกิดการตั้งครรภ์ด้วยความไม่ตั้งใจ และนำมาสู่การต่อสู้ต่อรองระหว่างผู้หญิงที่ไปมีสัมพันธ์ทางเพศกับชายที่เป็นเกย์ ทั้งก่อน และหลังการมีเพศสัมพันธ์ จนกลายเป็นเรื่องเล่าที่น่าสนใจใคร่รู้ของผู้คนในสังคมภายนอก ถึงจุดเริ่มต้นของการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

4.3.1 การมีเพศสัมพันธ์กับแม่ของลูก

การที่ผู้ชายที่รักเพศเดียวกัน หรือเกย์ จะสามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเพศตรงข้ามได้นั้น ถึงแม้หลายรายจะแสดงทัศนคติไปในทิศทางเดียวกันว่าไม่เคยคิดที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงมาก่อนเลยแม้แต่น้อย เพราะเขาเป็นเกย์ เป็นผู้ชายที่ชอบเพศเดียวกัน การที่จะให้ไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงที่มีเพศตรงข้ามกับรสนิยมของเขาแล้วนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ยากจะทำใจได้ และผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งต่างก็มีทัศนคติเช่นเดียวกับชายที่เป็นเกย์เหมือนกันว่าไม่น่าจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงได้ แต่นั้นไม่ได้หมายความว่าจะไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้ เพราะพวกเขาเหล่านั้นได้ยืนยันแล้วว่ามันเกิดขึ้นได้ด้วยหลากหลายสาเหตุเป็นปัจจัยส่งเสริม ตราบใดที่ฝ่ายชายถึงแม้จะเป็นเกย์ แต่พวกเขายังมีอวัยวะเพศชายอยู่ โอกาสที่จะเกิดการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเกย์กับผู้หญิง จึงไม่ใช่เรื่องที่จะเกิดขึ้นไม่ได้ แต่ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้น ล้วนมีเรื่องราวที่น่าสนใจชวนติดตาม ที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์จนตั้งครรภ์ได้ในที่สุด

ตัวอย่างของคุณต๊ะ ที่ถูกผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายจับให้แต่งงานกัน เพราะทั้งคู่ถึงวัยอันควรแก่การสร้างครอบครัวแล้ว และนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กัน ถึงแม้คุณต๊ะจะไม่เคยคิดว่าจะต้องมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงมาก่อนเลยก็ตาม หลังจากแต่งงานได้ไม่นาน เหตุการณ์ที่จำฝังใจของคุณต๊ะก็เกิดขึ้น ณ คืนหนึ่ง หลังจากที่เขาพยายามบ่ายเบี่ยงที่จะไม่แตะต้องตัวภรรยาของเขาผ่านพ้นมาได้หลายคืน แต่ด้วยบทบาทหน้าที่ของสามีที่พึ่งแต่งงานกับภรรยามาไม่นาน และบทบาทของลูกผู้ชายที่ครอบครัวทั้งสองฝ่ายคาดหวังว่าจะมีทายาทเป็นสมาชิกใหม่ให้ทั้งสองครอบครัวได้ชื่นชมตามประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน เป็นกรอบให้เขาไม่สามารถขัดขืนดิ้นรนจนรอดออกมาได้ เขาเลือกที่จะนอนนิ่ง ๆ ไม่ขัดขืน ปล่อยอารมณ์ให้ไหลไปตามธรรมชาติ โดยมีภรรยาของเขารับบทเป็นผู้นำ และเขารับบทเป็นผู้ตาม จนถึงฝั่งฝันทั้งคู่ และไม่กี่สัปดาห์ต่อมา พวกเขาก็ได้รับข่าวดีว่าอีกไม่กี่เดือนข้างหน้าจะกลายเป็นพ่อแม่มือใหม่เสียแล้ว

แม้การมีเพศสัมพันธ์กันเพียงครั้งเดียวก็ตาม *“มันก็อึดอันลำบากใจอย่างมากเลยนะตอนนั้น แต่จะให้ทำยังไงได้ เราถูกคาดหวังว่าจะต้องมีลูก จะต้องเป็นพ่อคน ถึงแม้เราจะไม่ชอบแต่ก็ไม่กล้าปฏิเสธ เพราะทุกคนเอาใจช่วย อยากให้เราเป็นพ่ออยากให้มีครอบครัวเป็นของตัวเอง เหมือนกับรุ่นพ่อรุ่นแม่ ปู่ย่าตายาย ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา”* ถึงแม้ว่าเขาจะคาดการณ์

ไว้ล่วงหน้าแล้วก็ตาม และการหลีกหนีไม่ใช่ทางออก การยอมรับจึงเป็นทางเลือกที่เขาต้องทำ ถึงแม้ยุคสมัยเปลี่ยนไปมาก แต่การจับคู่ให้หนุ่มสาวแต่งงานกันก็ยังคงดำเนินต่อไป ตราบใดที่สังคมบางส่วนยังไม่เปิดใจยอมรับความหลากหลายทางเพศ การคลุมถุงชนให้เกย์ต้องแต่งงานจึงสามารถพบเห็นได้ทั่วไปไม่ยากเย็นนัก โดยเฉพาะครอบครัวที่เคร่งครัดในประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างเข้มแข็ง

สำหรับกรณีการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายที่เป็นเกย์ กับผู้หญิง ด้วยสาเหตุความไม่ตั้งใจ จากการขาดสติเพราะสารเสพติด หรือสิ่งมึนเมา ถึงแม้พวกเขาจะไม่เคยคาดคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้นก็ตาม แต่เมื่อถึงคราวที่ไม่สามารถขัดขืน หรือเกิดจากความชะล่าใจ ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประกอบกับสถานการณ์แวดล้อมบังคับนำพาให้ไปสู่จุดนั้นได้อย่างง่ายดาย และรู้ตัวเมื่อสาย จนยากที่จะแก้ไขให้เหมือนเดิมได้ และท้ายที่สุดการแสดงความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำจึงหนีไม่พ้น บางรายลุกลามไปถึงพ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในสังคมอีกมากมาย ต้องเข้ามามีส่วนรับรู้ และรับผลของการกระทำจากความไม่ตั้งใจ เพราะขาดสติเพียงชั่วครู่ชั่วคราวในครั้งนั้นของสมาชิกในครอบครัวที่มีวุฒิภาวะในการควบคุมตนเองต่ำ ถึงแม้จะพอทราบถึงพิษภัยของสารเสพติด หรือสิ่งมึนเมาอยู่บ้างว่าจะส่งผลต่อตนเองและผู้เกี่ยวข้องเช่นไร ก็ไม่อาจทำให้เกิดการหักห้ามจิตใจไว้ได้ ซึ่งสาเหตุอาจมีหลากหลายแรงจูงใจ หนึ่งในนั้นคือความอยากรู้อยากลองของเยาวชน ที่พึ่งพ้นวัยเด็กมาไม่นาน เมื่อก้าวเข้าสู่วัยรุ่นที่เปิดโลกออกกว้างขึ้นกว่าแต่ก่อน อาจทำให้หลงไหลเดินทางผิด และเผลอใจไปกับยิ่งยั่วยุรอบกาย อีกทั้งสังคมเพื่อนแวดล้อมคือตัวแปรสำคัญ ที่มีส่วนส่งเสริมให้การก้าวพลาดเกิดได้ง่ายขึ้น

เช่นเดียวกับคุณต่อ ชายวัยรุ่นที่พึ่งเรียนจบออกมาจากรั่วมหาวิทยาลัย และพึ่งเริ่มทำงาน เกย์หนุ่มที่มีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนผู้หญิงในกลุ่ม เนื่องจากคึกคนอง เพราะทดลองสารกระตุ้นอารมณ์เพศ โดยไม่คาดฝันว่าจะส่งผลให้เขาต้องกลายเป็นพ่อในวัยยี่สิบต้น ๆ เท่านั้น และต่อมาต้องกลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวในที่สุด *“ก็ตามประสาวัยรุ่นนะผมว่า ก็ไม่อยากโทษใคร เพราะตัวเราเองที่อยากรู้อยากลอง อาจจะด้วยแรงยุของเพื่อน ๆ ด้วยมั้ง ทำให้กล้าที่จะลองใช้ดู ตอนแรกก็ไม่คิดว่าจะออกฤทธิ์รุ่นแรงเกินควบคุมขนาดนี้ อีกอย่างคือไม่คาดคิดว่าการมีเซ็กส์เพียงครั้งเดียวจะท้องได้ คือมันก็ช็อคเหมือนกันตอนที่รู้ว่าเพื่อนท้อง มันสับสนว้าวุ่นไปหมด โดยเฉพาะแม่ของลูก เขาเป็นผู้หญิงดูจะเสียหายมากกว่าในสายตาคนในสังคม แต่ทำไงได้มันเกิดขึ้นมาแล้ว”* จากเหตุการณ์ครั้งนั้น พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายต้องแสดงความรับผิดชอบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างปฏิเสธไม่ได้

ถึงแม้ว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะเติบโตจนบรรลุนิติภาวะแล้วก็ตาม แต่บทบาทความเป็นพ่อและแม่ยังคงดำเนินอยู่ เพราะด้วยความรักความห่วงใยถึงอนาคตของลูกหลานของพวกเขานั่นเอง จึงต้องแสดงความรับผิดชอบร่วมกันโดยการปล่อยให้เด็กเติบโตมาในบรรยากาศครอบครัวที่พยายามเติมเต็มความรู้สึกให้กันและกัน โดยเฉพาะสมาชิกใหม่ที่พึ่งลืมตาดูโลกได้ไม่นาน มันคือความหวังและความรับผิดชอบที่มาพร้อมกัน บางครอบครัวมีความยินดีอย่างมาก ให้การตอนรับสมาชิกใหม่อย่างอบอุ่น มอบความรักความเอาใจใส่อย่างเต็มที่จากทุกคนในครอบครัว ถึงแม้ว่าแม่ของลูกจะมีความจำเป็นที่จะต้องแยกทางไปก็ตาม

4.3.2 แม่ที่ยินยอมให้ลูกมาเลี้ยง

หลังจากที่เกิดเหตุการมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างผู้ชายที่เป็นเกย์ กับผู้หญิงที่บังเอิญพร้อมที่จะปฏิสนธิจนตั้งครรภ์ได้ในขณะนั้น และคลอดในเวลาต่อมา แน่นอนว่าระหว่างทางของการอุ้มท้องของผู้หญิงที่คุณแม่ย่อมต้องมีการต่อสู้ฟันฝ่ากับหลากหลายเหตุการณ์ หลากหลายสังคม ต้องพบเจอกับความกดดันบีบคั้นของผู้คนแวดล้อม ต้องพบเจอกับคำถามมากมาย หรือบางรายต้องเจอกับการถูกล้อเลียนจากผู้คนแวดล้อม จนบางครั้งไม่อยากรับรู้เรื่องราวใด ๆ รอบตัว ไม่อยากตอกย้ำเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นในอดีต แต่เพราะชีวิตต้องดำเนินต่อไป การทำใจยอมรับความจริงจึงเป็นทางออกที่คู่ควร คุณแม่บางรายยอมที่จะอดทนอยู่เลี้ยงลูกจนเติบใหญ่จนกว่าจะช่วยเหลือตนเองได้แล้วจึงจากไป ในบางรายคุณแม่ยังคงช่วยเหลือเลี้ยงดูลูกเพื่อคงสถานภาพครอบครัวเอาไว้ให้ได้นานที่สุด แต่ก็ต้องยอมรับความจริงในเพศสภาพของสามีที่เธอไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเขาได้ หรือบางรายที่คุณแม่เลือกที่จะมอบลูกให้ฝ่ายชายรับไปเลี้ยงดูเองเพียงลำพังโดยไม่เรียกร้องใด ๆ แลกกับการขอไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ตามแบบฉบับที่พวกเธอต้องการ โดยที่ฝ่ายชายไม่อาจขัดขืนได้อีกเช่นกัน

ตัวอย่างเช่นกรณีของคุณต๊ะ หลังจากที่ถูกผู้ใหญ่ที่เคารพรัก รวมถึงคุณพ่อคุณแม่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้เขาและภรรยาแต่งงานกันได้ตามประเพณี และอยู่มาคืนหนึ่งเขาและภรรยาก็ได้เสียเป็นผัวเมียกันเพียงครั้งเดียวในคืนนั้น ภรรยาของเขาก็ตั้งครรภ์ตามความคาดหวังของทุกฝ่าย แต่ชีวิตครอบครัวกลับไม่ราบรื่นดังที่สมควรจะเป็น เนื่องจากตัวคุณต๊ะเองไม่ชอบการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ส่งผลให้ฝ่ายภรรยารู้สึกอึดอัดใจไม่มีความสุขดังที่หวัง เธอจึงร้องขอให้คุณต๊ะพาเธอไม่ทำแท้ง เพราะเธอเริ่มไม่มั่นใจในสถานภาพครอบครัวของเธอและคุณต๊ะ เนื่องจากตลอดระยะเวลาที่แต่งงานกันมา คุณต๊ะพยายามบ่ายเบี่ยงที่จะสัมผัสและแตะต้องตัวเธอ มีเพียงคืนนั้นคืนเดียวที่คุณต๊ะยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเธอเท่านั้น คุณต๊ะเองก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ เขานำเรื่องนี้ไปปรึกษาคุณแม่ของเขาถึงการทำแท้ง และคุณแม่ของเขาก็สั่งห้าม

ไม่ให้ทำแท้งเด็ดขาด แต่ด้วยความพยายามของเธอที่ยังไม่สิ้นสุด เธอจึงมีข้อเสนอแลกเปลี่ยนกับการอุ้มท้องจนคลอด

โดยหลังจากนั้นเธอจะขอแยกทางไปใช้ชีวิตตามที่เธอต้องการ พร้อมกับขอเงินทุนในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ คุณต๊ะตกลงอย่างไม่ลังเล แต่เรื่องนี้จะต้องเป็นความลับระหว่างเขาและเธอเท่านั้น จนถึงวันคลอดลูกคุณต๊ะจึงออกอุบายว่าจะขอพาครอบครัวของเขากลับมาใช้ชีวิตที่กรุงเทพฯ เขาให้เหตุผลว่าสะดวกกว่าอยู่ต่างจังหวัดในยามที่ต้องไปพบแพทย์ เพราะลูกชายของเขาคลอดก่อนกำหนด มีความต้องการเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทางคุณพ่อและคุณแม่ของเขาจึงยินยอมให้เดินทางมา และระหว่างทางภรรยาของเขาก็แยกทางออกไปต่างหาก พร้อมกับเงินทุนสำหรับเริ่มต้นชีวิตใหม่ ตามที่เขาและเธอตกลงกันไว้ นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาสิทธิการเป็นผู้ปกครอง และหน้าที่เลี้ยงดูลูกจึงตกเป็นของคุณต๊ะแต่เพียงผู้เดียว โดยที่อดีตภรรยาของเขาไม่กลับเข้ามาในวงจรชีวิตของเขาและลูกอีกเลยจนลูกโตเรียนมัธยมปลาย โดยคุณต๊ะก็ไม่เคยปิดกั้นหากอดีตภรรยาของเขาจะกลับมาหาลูกถ้าเธอต้องการ *“เราไม่เคยห้ามเลยนะ แต่ด้วยความที่เราไม่ได้ติดต่อกันอีกเลยนับตั้งแต่วันนั้น เรื่องที่อดีตภรรยาจะกลับมาหาลูกเราไม่ค่อยห่วงเท่ากับการที่ลูกชายถามหาแม่ในตอนต้นที่ลูกเริ่มพูดเป็นแล้ว ไม่รู้เอาเรื่องนี้มาจากไหน รึจากที่เนอเซอรี่ก็ได้มั้ง ตอนนั้นเราว้าวุ่นมาก ไม่รู้จะตอบลูกยังไงดี เราก็แกล้งทำเป็นเบี่ยงเบนความสนใจไปเรื่องอื่น พอเขาถามเรื่องนี้ทีไรเราก็ชวนทำชวนคุยอย่างอื่นตลอด จนลูกเขาเบื่อและไม่พูดถึงเรื่องนี้ไปเอง”* แต่กว่าที่เขาจะผ่านจุดนี้มาได้ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องผ่านหลายด่านหลายสังคมที่เฝ้าถามถึงอดีตภรรยาหรือแม่ของลูก เช่น โรงพยาบาล เพื่อน ๆ ลูกที่โรงเรียน จนเขาสามารถที่จะแก้ปัญหา และตอบคำถามเอาตัวรอดในแบบฉบับของเขาจนถึงทุกวันนี้ได้

คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายเลือกที่จะจบชีวิตคู่ของตนเองลง และเลือกที่จะรับผิดชอบลูกที่เกิดมาเอาไว้เองเพียงลำพัง ส่วนหนึ่งคือรักเด็กและอยากมีลูกเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ส่วนอีกกรณีคือไม่อยากให้ลูกไปเป็นภาระของภรรยา หากเธอจะต้องไปสร้างครอบครัวใหม่ เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์โอกาสที่เขาจะไปมีภรรยาและสร้างครอบครัวใหม่นั้นแถบมองไม่เห็น ด้วยเพราะรสนิยมทางเพศของพวกเขานั้นเอง การสร้างครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวด้วยตัวของเขาเอง น่าจะมีความสุขและคล่องตัวมากกว่า หากจะปล่อยให้ลูกไปอยู่เป็นลูกเลี้ยงของครอบครัวใหม่ของภรรยา และในบางรายคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์มีศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูลูกได้ดีกว่าอดีตภรรยา การที่ภรรยาจะมอบภาระในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้กับอดีตสามีที่เป็นเกย์เลี้ยงดู จึงเป็นทางเลือกที่ดีและลูกน่าจะมีอนาคตที่ดีมากกว่าที่จะอยู่กับพ่อเลี้ยงหรือครอบครัวใหม่ของเธอ และหลายครอบครัวไม่มีการกีดกันห้ามไม่ให้แม่และลูกพบเจอกัน เหล่าคุณแม่สามารถพบเจอลูก ๆ

ของพวกเธอได้ปกติเมื่อต้องการ การมอบความรักความอบอุ่นให้แก่ลูกโดยที่พวกเธอไม่ได้อยู่ในบ้านหลังคาเดียวกันจึงไม่ใช่ปัญหา หรือจะเป็นเงื่อนไขที่จะพรากความเป็นแม่ลูกออกจากพวกเธอได้ การยินยอมให้ลูกแก่พ่อไปเลี้ยงดูจึงไม่ใช่ปัญหาใหญ่ในหลาย ๆ ครอบครัวที่เมื่อพ้นสถานภาพสามีและภรรยากันตามกฎหมายไปแล้ว แต่ในทางพฤตินัยพวกเขายังคงเป็นพ่อและแม่ของลูกตลอดไป

4.4 การต่อสู้ต่อรองกับลูก

หลังจากที่เหล่าคุณพ่อได้สถานะเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ต้องทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกแต่เพียงลำพัง จนลูกเติบโตเพียงพอที่จะสามารถรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้มากมายยิ่งขึ้นตามวุฒิภาวะ และพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย โดยในช่วงวัยเด็กที่พึ่งหัดเข้าสังคม การแยกแยะเพศและรสนิยมทางเพศ อาจเป็นเรื่องยากในเด็ก ๆ หลาย ๆ ราย เด็ก ๆ จำเป็นต้องใช้เวลา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ความแตกต่างในความหลากหลายทางเพศ หลายครอบครัวเลือกที่จะไม่เปิดเผยรสนิยมทางเพศของคุณพ่อให้ลูก ๆ ได้รับรู้ความจริง ว่าไม่สอดคล้องกับเพศสภาพ และบรรทัดฐานของสังคมไทยอย่างไรหรือไม่ เพราะคุณพ่อเหล่านั้นทราบดีว่า ยังไม่ถึงเวลาที่ลูก ๆ ของพวกเขาจะต้องรับรู้ในเรื่องที่ละเอียดอ่อน และซับซ้อนมากเกินความจำเป็น ซึ่งไม่เหมาะสมตามวัยนั่นเอง เด็ก ๆ ควรได้รับการพัฒนาการในด้านอื่น ๆ ที่สำคัญกว่า

โดยปล่อยให้เรื่องเพศเกิดจากการซึมซับและเรียนรู้ จนมีคำถามขึ้นมาด้วยตนเอง เมื่อถึงจุดนี้เหล่าคุณพ่ออาจจะต้องเปิดเผยความจริงให้กับลูก ๆ ได้รับรู้ตามแต่เทคนิคของแต่ละคนไป แต่ก็มีไม่น้อยที่คุณพ่อบ่ายเบี่ยงไม่ยอมตอบเรื่องนี้กับลูก ๆ ให้ทราบโดยตรง แต่เปิดโอกาสให้ลูก ๆ ค่อย ๆ รับรู้ความจริงทีละน้อยตามที่ลูก ๆ ของพวกเขาต้องการอยากจะรู้เองโดยสมัครใจ ซึ่งแน่นอนว่าการยอมรับรสนิยมที่แท้จริงกับลูกหรือไม่นั้น มีส่วนสัมพันธ์กับการส่งเสริมการเรียนรู้ของลูกจากคุณพ่อโดยตรง เพราะเหล่าคุณพ่อจะต้องสวมบทบาทอื่นที่ไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริง จึงอาจเกิดความไม่มั่นใจในตัวคุณพ่อเองที่จะต้องแสดงเป็นคุณพ่อที่มีบุคลิกลักษณะ และการมีรสนิยมทางเพศตรงข้ามกับความเป็นจริง โดยต้องแสดงให้เหมือนกับคุณพ่อรักต่างเพศรายอื่น ๆ ในการเลี้ยงลูก ซึ่งในบางรายที่มีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างจากเพศสภาพชัดเจน อาจเป็นการสร้างความสับสนให้กับลูก ๆ มากขึ้นกว่าเดิมได้ ดังนั้นการเปิดเผยความจริงกับลูกในบางครอบครัวถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และเปราะบางอย่างมาก คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะต้องเรียนรู้ และปรับจูนเข้าหาลูก ๆ ให้ได้มากที่สุด และเรียนรู้ที่จะเลือกวิธีการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงให้กับลูก ๆ ได้รับรู้โดยไม่

ต่อต้านในความเป็นเกย์ของคุณพ่อ และใช้ชีวิตร่วมกันอย่างปกติสุข มีความเข้าใจกันและกันมากขึ้น ลดการสร้างปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

4.4.1 การอบรมเลี้ยงดูตามแนวทางของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การเลี้ยงลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างหลากหลาย ไม่มีสูตรสำเร็จ เนื่องจากทัศนคติของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างหลากหลาย และเหล่าคุณพ่อต่างก็มีกลวิธีที่แตกต่างในการเลี้ยงลูกเช่นกัน เพราะลูก ๆ ในแต่ละครอบครัวเองก็มีบุคลิกลักษณะนิสัยแตกต่างมากมายไม่แพ้กัน การเลี้ยงลูกไม่มีผิดไม่มีถูก อาจจะเป็นเทคนิคที่ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น หรือเกิดจากรสนิยมของผู้เลี้ยงดูเอง ว่าต้องการอยากจะใช้แนวทางแบบใดในการอบรมเลี้ยงดูลูก ซึ่งแต่ละครอบครัวจะมีเคล็ดลับแตกต่างกันไป ตามแต่ละบริบทและค่านิยมภายในของแต่ละครอบครัวที่ล้วนมีอัตลักษณ์เฉพาะครอบครัวทั้งสิ้น บางรายเปิดเผยตัวตนและรสนิยมที่แท้จริงให้กับลูก ๆ ได้ทราบอย่างไม่ปิดบัง เพื่อการอบรมเลี้ยงดูลูกในแบบฉบับของตนเองอย่างเปิดเผยไม่ซ่อนเร้น โดยครอบครัวมีทัศนคติที่ว่าห้ามคนในครอบครัวมีความลับต่อกัน การเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง อาจเป็นประโยชน์มากกว่าการปิดบังอำพราง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความไม่เชื่อใจกันของสมาชิกภายในครอบครัว บางครอบครัววางบทของคุณพ่อให้เป็นทั้งคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ปกครอง และเพื่อน ๆ ของลูก เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับลูก ในยามที่ลูกพบเจอปัญหาในชีวิตที่ไม่สามารถบอกเล่ากับคนอื่นได้ แต่ลูกจะกล้าปรึกษากับคุณพ่อที่มีบุคลิกที่เป็นกันเอง ไม่มีกำแพงกั้นให้ต้องเกรงกลัวยามเกิดปัญหาต่าง ๆ และร่วมกันแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

โดยคุณแต๋มให้มุมมองว่า *“ส่วนใหญ่ที่พอเขารู้ว่าเราเลี้ยงเดี่ยวเขาก็จะสงสารเอ็นดูเรานะ ให้ความช่วยเหลือดี บางคนเอาขนมของเล่นให้ลูกเราเลย ลูกเราน่าเอ็นดูฉลาดพูด คนเขาก็เอ็นดู ไม่มีรังเกียจอะไรนะ พวกครูเค้าก็รู้เด็ก ๆ ยังไม่รู้แต่คุณครูรู้ ก็จะมีเวลาเชิญแม่ไปงานโรงเรียน และพ่อก็ไปแทนก็ไม่ได้ว่าอะไร ครูก็เข้าใจก็ปกติดีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ก็บอกพ่อแม่เสียแล้วอะไรไว้ก็ว่าไป”* จากกรณีนี้สถานะของพ่อหรือแม่ไม่ว่าจะมีรสนิยมแบบใดไม่ใช่ประเด็นสำคัญ แต่การมีผู้ทำหน้าที่ผู้ปกครองคอยอบรมเลี้ยงดู คือสิ่งที่สำคัญกว่า

สำหรับบางครอบครัวที่ปกปิดรสนิยมทางเพศให้เป็นเรื่องส่วนตัวไม่บอกความจริงกับลูก ๆ ซึ่งนั่นอาจเป็นทางออกที่ดีที่สุดสำหรับครอบครัวนี้ ที่อาจมีแนวคิดที่ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องรสนิยมส่วนบุคคล การอบรมดูแลลูก สามารถแยกแยะรสนิยมส่วนตัวออกจากการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้ เพื่อการเจริญเติบโตของลูก ๆ ไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างปกติสุขตามมาตรฐานของสังคมนั้น ๆ และไม่รู้สึกแปลกแยกแตกต่างออกไปจากเพื่อน ๆ ที่มาจาก

ครอบครัวอื่น ๆ คุณพ่อกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีบุคลิคลักษณะไม่แตกต่างจากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวรักต่างเพศรายอื่น ๆ เท่าใดนัก จึงมีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกสู่สังคมแวดล้อมได้อย่างไม่ยากเย็น จนรู้สึกถึงความไม่แตกต่างได้

โดยคุณโต้งได้แสดงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า *"ผมว่าถ้าเราไม่ทำพฤติกรรมให้เขานินทา หรือน่ารังเกียจผมว่าคงไม่มีใครมาว่าอะไรเราได้ ยิ่งถ้าเราเลี้ยงลูกคนเดียว ไม่ว่าจะเพศไหน รสนิยมแบบไหนผมว่ามันไม่เกี่ยวกันเลย ถ้าเราเลี้ยงลูก ๆ ให้ดีมีคุณภาพเป็นเด็กดีตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงานไม่ได้ทำอะไรเสื่อมเสีย ใครจะว่าอะไรเราได้"* มีหลายครอบครัวที่ปกปิดรสนิยมทางเพศของตนเองต่อคนในครอบครัว โดยเฉพาะลูกที่ยังเด็ก วัยที่ยังต้องการให้พัฒนาส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ที่สำคัญและจำเป็นมากกว่า การปกปิดรสนิยมทางเพศของเหล่าบรรดาคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ กับลูก ๆ วัยเพิ่งเรียนรู้การเข้าสู่สังคม จึงเป็นสิ่งที่ยังไม่จำเป็นเร่งด่วนมากมายขนาดนั้น และการทำหน้าที่พ่อที่ดีมีความรักความอบอุ่นให้แก่ลูกคือสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมากกว่า

ส่วนบางครอบครัวไม่เปิดและไม่ปิด ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ปล่อยให้ลูก ๆ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หากเมื่อใดมีคำถามที่จำเป็นให้ต้องตอบถึงจะตอบ แต่หากลูก ๆ ไม่มีคำถามในเรื่องนี้ ครอบครัวนี้ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องแสดงออกให้ลูก ๆ ได้เห็นถึงรสนิยมทางเพศให้ลูกรับรู้ เพราะรสนิยมทางเพศเป็นเรื่องส่วนบุคคล การเคารพตัวตนของแต่ละบุคคลคือมารยาทที่จำเป็นต้องเรียนรู้ และถ่ายทอดให้สมาชิกใหม่ในครอบครัวทราบ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขของคนในครอบครัว และสังคมแวดล้อมนั่นเอง

สอดคล้องกับกรณีของคุณต้น ที่ถึงแม้ว่าเขาจะไม่เปิดเผย หรือปกปิดอะไร แต่เพราะสังคมแวดล้อมมีความสนิทสนมรู้จักกันดี เขาจึงสามารถแสดงความเป็นตัวเองออกมาได้อย่างเต็มที่ สังคมรอบข้างพร้อมที่จะเข้าใจ และส่งเสริมสนับสนุนในการทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างเขา *"โอ้ยรู้หมดเลยที่ทำงานว่าต้นมีลูก เขาก็มาเลี้ยงเขาก็เอ็นดูสงสารเด็กสงสารต้นนอนตื่นมาก็ทำงานแล้วก็ยังต้องเลี้ยงลูกอีกอ่ะ ก็ไม่มีใครว่าหรือรังเกียจก็คือไม่มีใครตำหนิเอาว่าทำไมอะไรงี้ใช่ไหม ไม่มี มีแต่คนอนุโมทนา คือแบบมันคือกุศลที่ทำให้คนคนหนึ่งเป็นเด็กที่จะเกิดขึ้นมาในสลัมขาดการดูแลขาดการเอาใจใส่นี่คือคนส่วนใหญ่ที่ขาดโอกาส ทุกคนจะเห็นด้วย และก็ดีใจรู้สึกว่าลูกที่อยู่กับเราเนี่ยดีแล้วถ้าเอากลับไปนี่ก็คือไม่โอเค อยู่กับต้นดีที่สุดแล้วคือก็จะชมว่าบ้านมีทุกอย่างแม้กระทั่งญาติแม่มันเองยังไม่อยากเอากลับไปเลย ก็อยู่ที่นี่ดีกว่าการเป็นอยู่ชีวิตพื้นฐานมีครบทุกอย่างอยู่แล้วไง ถ้ายังอยู่ที่เดิมก็ไม่รู้ว่าจะเป็นยังไงก็คงไม่ต่างจากแม่เด็ก และเจริญรอยตามไปกับแม่อะไรเงี้ย เพราะว่าแม่เค้าก็เป็นเด็กวัยรุ่นใจแตกติดคุกไปแล้ว ออกจากคุกมาก็อยากจะมีผัวใหม่ ก็เลิกกับผัวเก่าเหมือนเป็นเวรเป็นกรรม"* ตอกย้ำว่าการมีรสนิยม

ทางเพศแบบใดไม่สำคัญเท่ากับการกำลังทำอะไร มีผลกระทบต่อสังคมมากน้อยอย่างไรต่างหาก คือสิ่งที่คนในสังคมควรให้ความสนใจ และให้ความสำคัญ

4.4.2 เกิดการยอมรับในพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จากลูก

การยอมรับความหลากหลายทางเพศจากลูก ๆ ของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ นับว่าเป็นสิ่งที่ทุกครอบครัวต้องการการยอมรับจากคนภายในครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสังคมที่เล็กที่สุด ที่มีส่วนสำคัญในการบ่มเพาะสมาชิกใหม่ในสังคมให้มีคุณภาพก่อนที่จะออกสู่สังคมภายนอก การได้รับการยอมรับในความเป็นตัวตนที่แท้จริงของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จากลูกอันเป็นที่รักของเขา นับว่าเป็นสิ่งที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวทุกคนต้องการ เพราะนั่นหมายความว่าลูกรักในความเป็นตัวตนของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์รายนั้น ๆ การมอบความรักให้กับใครสักคน จึงไม่ใช่เรื่องแปลกหากจะต้องการความรักตอบแทน ถึงแม้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายจะพยายามอธิบายว่า ความรักที่มีต่อลูกเป็นแบบไม่มีเงื่อนไข หรือเป็นความรักแบบไม่ต้องการสิ่งตอบแทนก็ตาม แต่เบื้องลึกในจิตใจของทุกคน เชื่อว่าต้องการความรักตอบแทนกลับมาทั้งสิ้น แต่ก่อนที่จะได้รับความรักตอบกลับมาบางครอบครัวต้องผ่านด่านความไว้เนื้อเชื่อใจกันและกันก่อน โดยการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของพ่อต่อคนในครอบครัวซึ่งไม่ใช่ทุกครอบครัวจะเป็นเช่นนี้ การเลี้ยงดูลูกของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ บางรายมีบุคลิกลักษณะที่ไม่บงบอกว่าเป็นชายรักชาย หรือดูไม่ออกว่าเป็นเกย์ พวกเขาจึงใช้ชีวิตความเป็นพ่อได้อย่างไม่ค้านสายตาของผู้คนในสังคม และเกิดคำถามในความเป็นตัวของเขาน้อยกว่าเหล่าคุณพ่อที่มีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างจากคุณพ่อรายอื่นๆ โดยทั่วไป เช่น การมีพฤติกรรมการแสดงออก กิริยาท่าทาง การแต่งกาย คำพูด ทัศนคติ หรืออื่นๆ ที่บงบอกว่าพวกเขาไม่ใช่คุณพ่อตามอุดมคติ หรือตามวาทกรรมความเป็นพ่อกระแสหลัก ที่สังคมได้ตีกรอบเอาไว้ จึงเป็นเหตุให้มีผลต่อการเลี้ยงดูลูกของพวกเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การที่พวกเขาเปิดเผยตัวตนกับสังคมรอบข้างใกล้ชิดว่าพวกเขามีรสนิยมทางเพศแบบใด เป็นเรื่องส่วนบุคคล และการที่เขาจะเปิดเผยตัวตนให้กับลูก ๆ ของพวกเขาทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้นคงไม่ใช่ประเด็นที่จะต้องมาถกเถียงกันให้เสียเวลา เพราะเป็นเรื่องภายในครอบครัวของแต่ละราย

โดยคุณเต็มแสดงทัศนคติต่อเรื่องนี้ว่า *“ด้วยความที่เป็นผู้ชายเหมือนกันได้เลี้ยงลูกเหมือนเพื่อนเลยมีอะไรก็คุยกันไม่ได้ปิดบัง ที่สำคัญคือเราก็เปิดเผยตัวตนกับลูกตลอด ว่าเราเป็นเกย์ เด็กสมัยนี้เค้ารับได้กับเรื่องอะไรแบบนี้แล้วเราก็ไม่รู้ด้วยว่าลูกเราอนาคตจะเป็นยังไง และปัจจุบันน่ะคือเค้าก็ใช้ชีวิตเป็นเด็กผู้ชายโดยทั่วไปไม่มีไม่มีผลกระทบอะไรกับชีวิตของเขา”* ซึ่งมีความคลายคลึงกับกรณีของคุณเต้ย *“น่าจะรู้แล้วละครับ แต่ลูกน่าจะเข้าใจ หรือไม่ก็อาจไม่สนใจ*

เรื่องนี้ เพราะมันคือชีวิตส่วนตัวของพ่อ ตราบใดที่เราไม่ทำให้ใครต้องเดือดร้อน ผมว่าลูก ๆ ก็พร้อมที่จะเข้าใจ เพียงแต่ลูก ๆ เขาไม่พูดหรือแสดงท่าทางรังเกียจพฤติกรรมของเรา อีกอย่างเราก็ไม่แสดงตัวประเจิดประเจ้อ จนลูก ๆ อับอายชาวบ้านร้านตลาด" ต้องยอมรับว่าสังคมที่ทันสมัยในยุคดิจิตอลนี้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวดเร็วทันใจ และสามารถสืบค้นหาได้ไม่ยากเพียงปลายนิ้ว ลูก ๆ ของพวกเขาที่โตพอที่จะค้นหาข้อมูล หรือความรู้ต่าง ๆ ในสื่อโซเชียล หรือสังคมที่โรงเรียนเองก็เปิดกว้างขึ้นมากกว่าแต่ก่อน ที่ต้องปิดบังอำพราง เพราะรู้สึกอับอายในความผิดปกติของตนเอง ที่มีรสนิยมทางเพศที่แตกต่างจากคนในสังคมส่วนใหญ่ แต่ตรงกันข้ามพวกเขาสามารถเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงได้ ตั้งแต่เรียนอนุบาล หรือตามแต่ที่พวกเขาอยากจะเปิดเผย ประกอบกับสังคมรอบข้างมีความรู้และให้การยอมรับมากขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก ดังนั้นการที่ลูก ๆ ของพวกเขาจะรับรู้ว่าคุณพ่อของพวกเขาเป็นเกย์จึงไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด

ต้องยอมรับว่ายังมีคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ยังไม่กล้าเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงต่อสังคมรอบข้าง หรือแม้กระทั้งลูก ๆ ของพวกเขาด้วย อาจเป็นเพราะพวกเขาสามารถแยกแยะได้ว่าการทำหน้าที่พ่อ และรสนิยมทางเพศเป็นคนละเรื่องกันก็เป็นได้ ดังกรณีของคุณต๋อมให้มุมมองเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า *"ลูกยังเด็กอยู่ อีกอย่างเราก็ไม่ได้แสดงออกอะไร จนลูกจะเข้าใจได้ขนาดนั้น ก็วางตัวเป็นพ่อปกติ แต่ลูกยังเด็ก เขายังไม่สนใจเรื่องนี้หรอก ขอแค่มีเราอยู่ด้วยทุก ๆ กิจกรรม เขาก็ดูมีความสุขดี คำถามต่าง ๆ จะมากวนใจก็ยังไม่มีนะครับ เขายังไม่รู้ว่าเกย์เป็นอย่างไร รู้แต่ตุ๊ด ๆ เพื่อน ๆ เด็กมันล้อเล่นกัน ก็มีเด็กผู้ชายแถวคอนโดมาชอบลูก ก็ล้อกันขำ ๆ กัน ลูกเราหน้าตาน่ารักไง ก็ปกติ อนาคตก็ค่อยว่ากันไป อีกอย่างเราก็ไม่ได้แสดงออกว่าเราเป็นเกย์เป็นกระเทยอะไร มันเลยดูปกติเหมือนพ่อเลี้ยงเดี่ยวทั่วไป สักวันลูกก็คงรู้เอง ถึงตอนนั้นก็ค่อยว่ากัน ไม่ปิดบังอะไร โตขึ้นน่าจะแยกแยะอะไรออกเองได้"*

สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลของคุณตั๊กให้มุมมองไปในทิศทางเดียวกัน *"ไม่รู้ครับ เพราะลูกไม่ได้อยู่กับผม 24 ชั่วโมง เราจะโทรหากันเป็นเวลา และแบ่งเวลาส่วนตัวชัดเจน อีกอย่างผมก็ไม่ได้แสดงตัวว่าเป็นเกย์เป็นกระเทยอะไร ทำงานปกติกับเพื่อนร่วมงานก็ปกติดี ลูกไม่มีทางรู้แน่นอน แต่ที่บ้านอาจจะพอรู้บ้าง เพราะผมเคยพูดกับเขาเรื่องว่าทำไมไม่หาเมียใหม่มาช่วยเลี้ยงลูก ผมก็บอกเขาไปว่าถ้าไม่ชอบผู้หญิงพ่อกับแม่จะว่าอย่างไร พวกเขาก็บอกว่าแล้วแต่ลูกชีวิตลูก ขอให้มีความสุขก็พอ"* การที่ลูกจะรู้หรือไม่นั้น คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ได้หนักใจอะไร เพราะเขามั่นใจในตัวเองว่ารสนิยมทางเพศของตนเองจะไม่ก่อปัญหา หรือส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อลูกของเขาสั่นคลอนอย่างแน่นอน เพราะเขาสามารถแยกแยะได้ว่าเวลาใดควรแสดงอารมณ์อ่อนไหวตามความรู้สึกที่ซ้อนอยู่ภายใน กับบทบาทหน้าที่พ่อที่ต้องทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูกของเขา ให้ไม่ทับซ้อนกัน จนก่อปัญหาขึ้นได้

ส่วนคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะรู้ว่าพวกเขาเป็นเกย์หรือไม่นั้น ก็ไม่ใช่เรื่องแปลกอีกเช่นกัน เพราะส่วนหนึ่งพวกเขาอาจมีบุคลิกที่ไม่บงบอกว่าเป็นเกย์ ที่ชอบเพศเดียวกัน หรืออาจเป็นเพราะลูก ๆ ของพวกเขายังเด็ก ยังไม่สามารถแยกแยะเองได้ว่าเพศไหนควรมีลักษณะแบบใด และยังไม่สนใจเรื่องเพศก็เป็นได้ โดยคุณต้นได้ให้มุมมองเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า *"ไม่แน่ใจนะไม่เคยถาม แต่เขาอาจจะมีคำถามแหละ เพราะเราไม่เคยพาเพื่อนผู้หญิงเข้าบ้านเลย ไปไหนมาไหนก็แฟนที่เป็นผู้ชายตลอด และพาลูกกับแม่ของเราออกไปพร้อมกันเสมอ ไปทานข้าวไปเที่ยวห้างอะไรพวกนี้ เขาอาจจะสงสัย แต่ยังไม่ถามมั้ง อีกอย่างถามว่าเราปกปิดอะไรไหมเราก็ไม่นะ ทำตัวปกติ แต่เด็กไม่รู้ว่าเขาแยกแยะอะไรออกรึยังนะ คือถ้ารู้ก็คงไม่ปิดอะไรก็ปล่อยตามเลย"* สอดคล้องกับคุณต่อเช่นกัน *"ไม่แน่ใจนะ เพราะตอนนี้ลูกยังเด็กวัยประถมต้นเอง เราเหมือนพี่เขามากกว่า เวลาอยู่ด้วยกัน เราก็ไม่ได้แสดงออกอะไรเวลาอยู่กับลูกเราก็เหมือนพี่เหมือนพ่อ อะไรแบบนั้น อีกอย่างเราไม่เคยคุยกันเรื่องนี้ ผมก็ทำตัวปกติ ไม่เคยเจ้าซู้ให้ลูกเห็น หรือทำน่าเกียจให้คนนินทาได้"*

การที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ทราบแน่ชัดว่าลูก ๆ ของพวกเขารู้หรือไม่ว่าพวกเขาเป็นเกย์ที่เป็นชายรักชาย ไม่ใช่เรื่องแปลกอีกเช่นกัน สาเหตุมาจากหลายเหตุผล ลูกอาจจะยังเด็กเกินไป ไร้เดียงสา ไม่สนใจเรื่องเพศ หรือยังไม่เข้าใจเพราะยังเด็กอยู่ หรือแท้จริงแล้วพวกเขาอาจจะรู้แล้ว แต่พวกเขาไม่พูด และอาจยอมรับไปโดยปริยายไร้ข้อโต้แย้ง แต่สักวันเรื่องนี้ต้องถูกหยิบหยกขึ้นมาพูดคุยทำความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างคุณพ่อกับคุณลูกแน่นอน ซึ่งถึงตอนนั้นเชื่อว่าเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องมีคำตอบที่ดีมอบให้แก่ลูกของเขาตามแนวทางที่เขาเห็นว่าเหมาะสมอย่างแน่นอน

4.5 การต่อสู้ต่อรองกับสังคมรอบข้าง

โดยปกติทั่วไปของผู้ที่เป็นเกย์ หรือชายรักชายที่มีรสนิยมรักเพศเดียวกัน ก่อนที่พวกเขาเหล่านี้จะได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้างต่าง ๆ เช่น สังคมเพื่อนร่วมงาน สังคมเพื่อนสนิท สังคมโรงเรียนของลูก พวกเขาต้องต่อสู้ฟันฝ่าเพื่อสร้างการยอมรับมาอย่างนับครั้งไม่ถ้วน มีบางสังคมพวกเขาต้องต่อสู้ต่อรองอยู่ตลอดเวลา เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบให้สามารถอยู่รอดในแต่ละสถานการณ์ ไม่แตกต่างจากเพศชายหญิงรักต่างเพศ ที่ต้องพิสูจน์ตัวตนให้สังคมแวดล้อมให้การยอมรับเป็นรายกรณีไปเช่นกัน เว้นแต่เฉพาะบางสังคมที่จะเคยชิน และได้มีการเรียนรู้ถึงลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ มาเป็นอย่างดี จนมีความรู้เท่าทัน และสามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้อย่างปกติไม่รู้สึกแปลกแยก ซึ่งสังคมที่เป็นโจทย์ยากให้ผู้ที่เป็นเกย์ต้องต่อสู้ต่อรองอยู่ทุกครั้งคือสังคมที่ไม่คุ้นเคย หรือสังคมที่ไม่รู้จักกันมาก่อน การวางตัวให้อยู่ในลักษณะที่

ปกติที่สุดเพื่อหลีกเลี่ยงคำถามถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของพวกเขา จึงเลือกที่จะควบคุมการเป็นตัวเองให้อยู่ภายใต้เพศสภาพที่สังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับ หรือตามเพศกำเนิดเป็นสำคัญ เพื่อสร้างความไว้วางใจ และเกิดการปฏิสัมพันธ์ตามรูปแบบมาตรฐานของสังคมนั้น ๆ จนกว่าจะเรียนรู้ถึงลักษณะเฉพาะของกันและกัน และยอมรับความแตกต่างหลากหลายของแต่ละบุคคลให้มีมากยิ่งขึ้นนั่นเอง

4.5.1 การยอมรับสถานะของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การยอมรับตัวตนของผู้ที่เป็นเกย์ในแต่ละสังคมมีความแตกต่างหลากหลาย ผู้ที่เป็นเกย์แต่ละรายต้องมีความรู้เท่าทัน และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่วนตัวให้มีความเหมาะสมตามแต่ละสังคม ตามแบบฉบับของแต่ละบุคคลได้อย่างอิสระ นับว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวรูปแบบหนึ่ง การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะสร้างการยอมรับในแต่ละสังคม จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลว่าต้องการวางให้ตนเองอยู่ในตำแหน่งใด มีความสำคัญมากน้อยเพียงใดเพื่อความอยู่รอดในสังคมนั้น ๆ ได้อย่างมีความสุข และเป็นตัวเองมากที่สุดได้ โดยสังคมเพื่อนร่วมงานนับว่ามีส่วนสำคัญในชีวิตของเกย์ และผู้คนทุกเพศทุกวัยในสังคมมากเป็นลำดับต้น ๆ ลองจากสถาบันครอบครัว เพราะเมื่อเกย์ที่เจริญเติบโตมีคุณวุฒิและวัยวุฒิที่เหมาะสมพวกเขาต้องพร้อมที่จะออกจากสังคมครอบครัว สังคมเพื่อนจากสถานศึกษาในแต่ละระดับ และเข้าสู่สังคมการทำงานร่วมกับผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายทั้ง เพศสภาพ คุณวุฒิ และวัยวุฒิ พวกเขาต้องใช้พลังและความสามารถอย่างมากเพื่อสร้างการยอมรับในความเป็นตัวตนที่แท้จริงให้สังคมที่ทำงานยอมรับให้ได้มากที่สุด ทั้งหน้าที่การงาน และลักษณะนิสัยส่วนตัว รสนิยมทางเพศตลอดจนชีวิตครอบครัว คนกลุ่มนี้จะเปิดเผยให้เพื่อนร่วมงานรู้ลึกลงในรายละเอียดเพื่อสร้างความเข้าใจ ในเบื้องหลังความเป็นตัวตนของแต่ละรายมากน้อยแตกต่างกันไป แต่มีไม่น้อยที่เกย์บางรายเลือกที่จะไม่เปิดเผยตัวตนและรสนิยมทางเพศให้เพื่อนร่วมงานทราบ เพราะมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับชีวิตการทำงาน พวกเขาสามารถแยกแยะได้ ซึ่งคนกลุ่มนี้จะไม่เปิดเผยชีวิตส่วนตัว รสนิยมทางเพศ และชีวิตครอบครัวให้สังคมที่ทำงานทราบมากนักด้วยเหตุผลต่าง ๆ เพื่อลดการก้าวก่ายในชีวิตส่วนตัวนั่นเอง การยอมรับสถานภาพคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงเป็นเรื่องส่วนบุคคล เป็นความต้องการส่วนตัว ไม่มีข้อบังคับว่าต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ถึงจะอยู่รอดได้ในสังคมที่ทำงานนั้น ๆ

โดยคุณต๋อมได้แสดงทัศนคติว่า *“ผมว่าสมัยนี้คนไม่ค่อยมาสนใจว่าพ่อจะเป็นอะไรมีรสนิยมแบบไหน ผมว่ามันไม่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกเท่าไหร่ เพราะเรามีบทบาทหน้าที่ชัดเจนคือการเลี้ยงลูกให้ดีที่สุด ส่วนเรื่องอื่น ๆ ผมไม่สนใจนะครับ สังคมที่ทำงานก็เข้าใจดีไม่มีปัญหา เพื่อนฝูงส่วนใหญ่ก็รู้จักและสนิทกัน เขาก็จะไม่มาวุ่นวายชีวิตส่วนตัวที่บ้านของเรา เจอกัน*

ข้างนอกมากกว่า ซึ่งหลัง ๆ ก็ไม่ค่อยมีเวลาไปนัดเจอกันสักเท่าไหร่ ไม่เหมือนเมื่อก่อน สมัยที่ยังไม่มีลูก ซึ่งเพื่อน ๆ ก็เข้าใจดี สังคมอื่น ๆ ที่ผมไม่รู้จัก ผมไม่ได้ใส่ใจอะไรครับ" หากแม้เพื่อนร่วมงานของเราจะตกอยู่ในสถานะเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จริง เพื่อนร่วมงานบางส่วนอาจจะไม่ต้องการรับรู้เรื่องราวลงลึกในรายละเอียดมากนัก อาจมีบ้างบางรายที่สนิทสนมกันเป็นกรณีพิเศษถึงจะให้ความสนใจในเพื่อนร่วมงานรายนี้มากกว่าเพื่อนร่วมงานรายอื่น ๆ ได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่อไป เพื่อเด็ก ๆ ที่จะเติบโตมาเป็นทรัพยากรที่ดีมีคุณภาพให้แก่สังคมต่อไป

สังคมเพื่อนสนิท นับว่าเป็นสังคมที่มักจะรับรู้ถึงเบื้องหลังลักษณะนิสัย รสนิยมทางเพศ และชีวิตครอบครัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มากเป็นลำดับต้น ๆ เพราะเพื่อนสนิทมักจะมีลักษณะนิสัย และรสนิยมความชอบที่ใกล้เคียงกัน ถึงจะเป็นเพื่อนสนิทกันได้ และเพื่อนสนิทจะสามารถรับรู้ถึงความเป็นตัวตนของกันและกันได้มากเป็นพิเศษ การยอมรับสถานภาพคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ สังคมเพื่อนสนิทจึงเป็นคนกลุ่มแรก ๆ ที่ให้การยอมรับสถานภาพนี้ เพื่อนย่อมมีความเข้าใจเพื่อนในทุกสถานการณ์ เว้นแต่เพื่อนไม่สนิทเท่านั้นที่จะไม่ทราบรายละเอียดในสถานภาพของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ แต่การให้การยอมรับก็ไม่ใช่เรื่องยากลำบากนัก จึงไม่ใช่เรื่องที่ผิดปกติที่เพื่อนจะยังคงให้การสนับสนุนในทุกบทบาทของกันและกันเรื่อยมา

โดยคุณต๊ะให้แง่คิดเกี่ยวกับสังคมเพื่อนว่า *"เท่าที่เราสัมผัสได้ เราว่าสังคมมันเปิดกว้างขึ้นมาก เขาไม่มาอยากรู้ชีวิตส่วนตัวเราหรอก ยกเว้นเพื่อนสนิทที่รู้จักกันที่เขาอยากรับรู้ ถามสารทุกข์สุขดิบต่างๆ แต่นั่นก็ไม่ทำให้เราทำหน้าที่ของพ่อเปลี่ยนไป ตราบใดที่เราไม่สร้างภาระให้กับสังคม เราว่าสังคมก็ไม่น่าจะเดือดร้อนอะไรด้วยกับการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวและเป็นเกย์อย่างเราๆ"* สังคมเพื่อนจึงสามารถเป็นพื้นที่ปลอดภัยให้กับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้เป็นอย่างดี เพราะพวกเขามีความจริงใจมากกว่าสังคมอื่น ๆ รองจากสังคมครอบครัวในบางครอบครัวด้วยซ้ำ

สังคมโรงเรียนของลูก เมื่อถึงวัยที่ลูกต้องออกสู่สังคมภายนอกบ้าน นับตั้งแต่สถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนก่อนวัยเรียน โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยม และอุดมศึกษา การให้การยอมรับสถานภาพของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีความแตกต่างกันหลากหลายกันไป ขึ้นอยู่กับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะเปิดเผยตัวตนและรสนิยมที่แท้จริงให้สังคมเหล่านี้ทราบหรือไม่ เพราะอาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องรับรู้ลงลึกถึงความเป็นส่วนตัวเหล่านั้น หลายรายเลือกที่จะไม่เปิดเผยให้ทราบ แต่มีไม่น้อยที่ไม่ปกปิด คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็น

เกย์เลือกที่จะดำเนินชีวิตตามแบบฉบับของตัวเอง โดยไม่ก่อความเดือดร้อนให้สังคมรอบข้าง การเลี้ยงลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จึงมีความน่าสนใจใคร่รู้ของสังคมรอบข้างบางส่วน ที่ตั้งคำถามมากมายถึงบทบาทหน้าที่ และวิธีการในการอบรมเลี้ยงดูลูก ซึ่งสังคมรอบข้างจำนวนไม่น้อยเลือกที่จะไม่ถามกับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์โดยตรง แต่เลือกที่จะพูดคุยซักถามกับคนรอบข้าง และมักจะไม่ได้รับข้อมูลที่แท้จริงอยู่เสมอ ซึ่งตราบใดที่ไม่มีผลกระทบต่อการอบรมเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ พวกเขาเลือกที่จะไม่สนใจ และผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมที่เปิดกว้างขึ้นนี้ เลือกที่จะสร้างการยอมรับความหลากหลายมากกว่าการเข้าไปก้าวก่ายในชีวิตความเป็นส่วนตัวของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้

เช่นครอบครัวคุณแต๋ม ลูกของเขาอยู่วัยเรียนอนุบาล เขามีโอกาสได้พบปะพูดคุยกับพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็ก ๆ ที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ของกลุ่มผู้ปกครอง พวกเขาไม่ค่อยให้ความสนใจในความหลากหลายทางเพศของพ่อแม่ผู้ปกครองเท่าใดนัก ทุกคนล้วนมุ่งให้ความสนใจไปที่บรรดาลูก ๆ ของพวกเขามากกว่า เพราะมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกของตนเอง *“นี่สมัยไหนแล้ว เขาไม่มัวมายุ่งหรอก ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กจะมีรสนิยมทางเพศแบบไหน เขาสนใจแต่จะเลี้ยงลูกยังไงให้เก่ง ให้นิสัยดี น่ารัก ส่วนใหญ่เขาก็จะถามเรื่องการบ้าน งานกีฬา กิจกรรมต่าง ๆ ของลูก ๆ ในกลุ่มมากกว่า”* การเป็นพ่อของลูกในวัยเรียนบางรายไม่จำเป็นต้องเปิดเผยรสนิยมทางเพศให้สังคมโรงเรียนลูกรับรู้ก็ย่อมได้ เนื่องจากผู้ปกครองจะให้ความสำคัญกับลูก ๆ ของพวกเขาเองมากกว่าผู้ที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองของลูกคนอื่น ๆ

หากมองในภาพกว้างการที่เด็กคนหนึ่งจะมีพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความหลากหลายทางเพศ ยอมดีกว่าที่เด็กคนหนึ่งจะกลายเป็นเด็กกำพร้า ขาดความรักความอบอุ่น และตกเป็นภาระสังคมให้ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในชะตาชีวิตของเด็กคนหนึ่งที่จะเติบโตมาอย่างไร้ราก ขาดความรักความอบอุ่นที่สังคมสร้างบรรทัดฐานไว้ว่าครอบครัวที่ดีมีมาตรฐานต้องมีพ่อและแม่ครบสมบูรณ์เท่านั้น ซึ่งอย่างน้อยครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ยังมีผู้ทำหน้าที่ให้ความอบอุ่น และอบรมเลี้ยงดูให้เด็กคนหนึ่งเติบโตมาจากครอบครัวที่อาจจะไม่ครบองค์ประกอบ แต่ความรักที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้มีให้กับลูก ๆ ของพวกเขาก็มีไม่น้อยไปกว่าครอบครัวอื่น ๆ เช่นกัน

ตัวอย่างของคุณต้อยให้มุมมองเรื่องนี้ว่า *“ผมว่ายุคสมัยมันเปลี่ยนไปมาก ไม่เหมือนเมื่อก่อน ซึ่งเมื่อก่อนชาวบ้านทั่วไปอาจจะแยกไม่ออกระหว่างกระเทยกับเกย์ ผมคิดว่าผมไม่ใช่กระเทย ผมไม่แสดงท่าทางกระตุ๊งกระติ๊งวิดว้ายกระตู้ฮู้แบบนั้น มันเลยทำให้การเลี้ยงลูกของ*

ผมไม่มีใครมาจับผิดหรือนินทาว่าร้ายอะไร มีแต่คนสงสารเอ็นดูที่เราเป็นพ่อม่ายลูกติด มีอะไรก็จะคอยช่วยเหลือเรา โดยที่ไม่มานั่งสงสัยว่าเราเป็นอะไร เพราะเราก็ไม่ได้ทำอะไรเสียหายจนชาวบ้านเขานินทาว่าร้ายได้ มีแต่จะหาแม่ใหม่ให้เพื่อมาช่วยเลี้ยงลูกซึ่งผมไม่เอา มีเยอะนะ แต่ผมไม่สนใจ"

สอดคล้องกับคุณตุ๊กให้มุมมองไปในทิศทางเดียวกันว่า *"โดยส่วนตัวผมไม่ค่อยสังเกตุนะว่าคนอื่นจะมองผมอย่างไร แปลกแตกต่างจากพ่อคนอื่น ๆ ไหม ผมไม่รู้ เพราะผมไม่ได้แสดงตนให้คนทั่วไปรู้ว่าผมเป็นเกย์เป็นตุ๊ดเป็นแต๋ว ผมก็ทำตัวเป็นพ่อของลูกปกติ ทำหน้าที่ปกติ การปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ นอกเหนือจากเพื่อนสนิทแล้วผมวางตัวปกติ มีระยะห่างกับคนที่ไม่สนิท ไม่พยายามพาตัวเข้าไปสนิทเกินจำเป็น นี่คงเป็นข้อดีของผมที่ไม่ต้องเปิดเผยตัวตนหรือรสนิยมทางเพศให้คนอื่น ๆ ที่ไม่สนิทรู้ คำติชมต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำหน้าที่พ่อของผมเลยไม่ค่อยมีหรือไม่มีให้ได้ยินเลยครับ ส่วนกับเพื่อนสนิทก็จะเข้าใจดี และไม่สร้างปัญหาให้เราในเรื่องนี้ ต่างคนต่างอยู่ แต่เวลาส่วนตัวก็จะเป็นตัวเอง อยู่กับเพื่อน ๆ อะไรอย่างนี้ครับ"* ถึงแม้การยอมรับในความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลจะเป็นสิ่งสำคัญของคนในสังคม แต่ไม่จำเป็นเสมอไปในบางกรณีที่มักมีข้อยกเว้น เพราะอาจจะไม่เกี่ยวพันธ์กันโดยตรงระหว่างรสนิยมทางเพศ กับบทบาทการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก หากรสนิยมทางเพศไม่ทำให้หน้าที่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องเสื่อมเสีย และขาดความรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูลูกนั่นเอง

4.5.2 การที่สังคมยอมรับในตัวลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

สังคมที่ทำงาน จากผู้ให้ข้อมูลข้างต้น ในรายที่เปิดเผยตัวตนและรสนิยมทางเพศของตนเองให้สังคมที่ทำงานรับรู้ลงในรายละเอียดและเรื่องราวส่วนตัวต่าง ๆ ทั้งชีวิตครอบครัวและอื่น ๆ ได้นั้น ย่อมหมายความว่าโอกาสที่เพื่อนร่วมงานจะยอมรับความหลากหลายทางเพศและบทบาทของความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีได้สูงด้วยเช่นกัน ส่วนในกรณีที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ได้เปิดเผยรสนิยมทางเพศของตนเองให้สังคมเพื่อนที่ทำงานทราบตั้งแต่ต้น อาจเป็นการสร้างความประหลาดใจเกิดขึ้นในหมู่สังคมเพื่อนร่วมงานได้ เนื่องจากไม่เคยทราบถึงรสนิยมของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์รายนี้มาก่อน แต่ในทางกลับกันการยอมรับในตัวลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ มีแนวโน้มไม่แตกต่างจากการที่เปิดเผยรสนิยมทางเพศให้ทราบมาก่อน เนื่องจากเพื่อนที่ทำงานหลายรายให้ความสนใจลงในรายละเอียดของเพื่อนร่วมงานแต่ละรายลึกตื้นแตกต่างกันไปตามความสนิทสนมของแต่ละราย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเข้าใจว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับหน้าที่การทำงาน หากจะไม่รับรู้ หรือรับรู้อาจไม่มีผลกระทบกับชีวิตการทำงานเท่าใดนัก เพราะส่วนใหญ่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนได้ ตามความสำคัญ การที่

เพื่อนร่วมงานจะมีลูกหรือไม่นั้นอาจไม่สำคัญหรือเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่การทำงานเท่าใดนักนั่นเอง

สังคมเพื่อนสนิท การยอมรับเรื่องลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และเป็นเพื่อนสนิทด้วยแล้ว มักจะไม่ใช่ปัญหาในสังคมเพื่อน ในทางกลับกันต่างมีความยินดีและสนับสนุนให้ทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่อไป และส่งเสริมให้ทำหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เพื่อที่จะทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีมีคุณภาพออกสู่สังคมนั่นเอง อาจจะมีบ้างที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จะมีเวลาให้สังคมเพื่อนสนิทน้อยลง เพราะต้องเอาเวลาส่วนหนึ่งไปทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวนั่นเอง

สังคมโรงเรียนลูก จากมุมมองของครู และผู้ปกครองรายอื่น ๆ ที่เมื่อทราบเรื่องการเป็นลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจ และเมตตาสงสาร เอ็นดูในโชคชะตาของลูกที่เกิดในครอบครัวที่ไม่ครบสมบูรณ์ ที่ต้องมีเพียงคุณพ่อทำหน้าที่เลี้ยงเดี่ยวอบรมเลี้ยงดูลูกให้ดีเหมือนกับครอบครัวที่สมบูรณ์อื่น ๆ การรังเกียจหรือไม่ยอมรับยังไม่ปรากฏชัดเจน เพราะพ่อแม่ผู้ปกครองบางรายไม่ได้รู้จักสนิทสนมกับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในแต่ละรายด้วยเสมอไป พวกเขาจะโฟกัสไปเฉพาะลูกและเพื่อน ๆ ของลูก เป็นสำคัญ ส่วนคุณครูที่โรงเรียนมีหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็ก ๆ ทุกคนให้มีความรู้ มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยอย่างเท่าเทียมกันทุกคน โดยไม่จัดกลุ่มแยกประเภทจากครอบครัวของเด็ก ๆ ว่าจะเป็นลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หรือไม่ หากแม้ว่าจะมีการไม่ยอมรับ คงเป็นเพียงข้อสงสัยในความสามารถของผู้เป็นพ่อเท่านั้น ว่ามีศักยภาพเพียงพอในการเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพสู่สังคมหรือไม่เท่านั้น ซึ่งคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่มีความจำเป็นต้องให้ความสนใจก็ได้ หากว่าทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวได้เป็นอย่างดีไม่มีขาดตกบกพร่อง ถึงแม้จะมีแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างจากครอบครัวอื่น ๆ ก็ตาม

บทสรุปกระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การต่อสู้ต่อรองกับตนเอง หลายรายต่อสู่ต่อรองกับความเป็นเกย์มาอย่างยาวนานกว่าที่จะค้นพบและยอมรับตนเองกับผู้คนและสังคมได้ และเมื่อต้องมารับบทบาทหน้าที่ในการเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยว ซึ่งพวกเขาบางคนอาจไม่เคยคาดฝันด้วยซ้ำว่าจะมีโอกาสที่จะเป็นพ่อคนได้ ด้วยรสนิยมทางเพศที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคม แต่เมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ล่วงเลยมาถึงขั้นนี้แล้ว พวกเขามีหน้าที่เพียงทำใจและยอมรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมกับการปรับตัวให้สามารถอยู่รอดได้สังคมที่ผู้คนส่วนใหญ่คาดหวังว่าต้องทำหน้าที่พ่อที่ดีอย่างไรต่อไป ซึ่ง

ก่อนที่จะกลายเป็นคุณพ่อได้นั้น พวกเขาต้องผ่านการยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งหลายรายไม่ตั้งใจ เกิดจากอุบัติเหตุทางเพศ และมีบางส่วนที่เกิดจากความตั้งใจ เนื่องจากต้องแต่งงานกับผู้หญิงที่พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายตกลงจัดหาให้ เพราะความเห็นพ้องเหมาะสม จนเหตุการณ์ล่วงเลยให้ต้องยอมรับผิดชอบลูกที่เกิดมา ซึ่งในบางรายไม่สามารถปฏิเสธได้เนื่องจากสมาชิกหลายคนในครอบครัวคาดหวัง และเป็นไปตามคาด

ส่วนกรณีที่อาจจะปฏิเสธไม่ยอมรับลูกก็ย่อมได้ แต่พวกเขาเลือกที่จะยอมรับ นั่นคือจากกรณีอุบัติเหตุทางเพศนั่นเอง นอกจากจะต้องยอมรับผิดชอบแล้ว การต่อสู้ต่อรองกับครอบครัวให้ยอมรับ และร่วมยินดีกับคุณพ่อที่เป็นเกย์แล้ว บางครอบครัวต้องยอมร่วมรับผิดชอบชีวิตความเป็นอยู่ของลูกที่เกิดมาจากผู้ที่เป็นเกย์ด้วย เนื่องจากหลากหลายสาเหตุ เช่นการกดดันจากสังคมรอบข้าง หรือเกิดจากความต้องการอยากมีลูกมีหลานเป็นของตนเองด้วย โดยที่บางรายครอบครัวยังไม่ทราบว่าคุณพ่ออย่างเขาเป็นเกย์ การยอมรับความเป็นเกย์ของสมาชิกในครอบครัวจึงเป็นเหมือนปราการด่านสำคัญที่จะต้องฝ่าฟันไปให้จงได้ ไม่ช้าก็เร็ว และการยอมรับหลานสมาชิกใหม่ของครอบครัว บางครอบครัวยินดีอย่างมากที่จะยอมรับ แต่บางครอบครัวต้องแสดงเหตุผล หรือต้องได้รับแรงกดดันจากภายนอกครอบครัวให้ยอมรับ ซึ่งมีให้พบเห็นอยู่บ้าง นอกจากนี้การต่อสู้ต่อรองกับแม่ของลูก ก็สำคัญ เพราะในบางรายการมีเพศสัมพันธ์กับแม่ของลูกหรือระหว่างเกย์ และผู้หญิงไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องมีองค์ประกอบ และสถานการณ์ที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ร่วมด้วย หลังจากที่เกิดการปฏิสนธิจนตั้งครรภ์และคลอดลูกออกมาแล้ว บางรายต้องผ่านการพิสูจน์ดีเอ็นเอ เพื่อการยอมรับลูกที่เกิดมา และมีการตกลงปลงใจยินยอมให้ลูกมาเลี้ยงจากแม่ของลูก ซึ่งบางรายชีวิตครอบครัวจบลงอย่างสันติ เข้าใจกันทั้งสองฝ่าย แต่บางรายจบลงไม่สวยงามนัก หลังจากที่ได้สิทธิในการเป็นผู้ปกครองเลี้ยงดูลูกแต่เพียงลำพังแล้ว

การต่อสู้ต่อรองกับลูก จึงเป็นด่านต่อมา เพื่อสร้างความไว้วางใจให้ลูกยอมรับว่าตนเองเป็นพ่อลูกกัน เพราะด้วยเพศสภาพ และพฤติกรรมที่แสดงออกมีความแตกต่างหลากหลายของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูตามแนวทางของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่อาจมีความแตกต่างไปจากครอบครัวชายหญิงอื่น ๆ ได้ และสร้างการยอมรับในพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จากลูก เกิดการต่อสู้ต่อรองกับสังคมรอบข้าง ให้เกิดการยอมรับสถานะของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และการที่สังคมยอมรับในตัวลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในบางรายไม่ง่ายนักที่จะสร้างการยอมรับได้อย่างไม่มีข้อแม้ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ต้องต่อสู้ฟันฝ่ามาอย่างยาวนาน และยากลำบาก เพื่อให้มีตัวตน และอยู่รอดในสังคมที่มีการแข่งขันสูงเช่นนี้ และยังคงมีความเป็นตัวตนของตนเองอยู่ไม่มากก็น้อย ซึ่งต้องอาศัยทักษะหลากหลาย การรู้เท่าทัน

และมีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักปรับเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด และมีเทคนิควิธีในการเอาตัวรอดให้อยู่ได้ในทุกสถานการณ์ จึงเป็นสิ่งที่สมควรได้รับการถ่ายทอด และเผยแผ่ให้ผู้คนในสังคมที่สนใจได้เรียนรู้ และรับทราบ จนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั่นเอง

5 การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์

การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยว คือการแยกประเภทของอัตลักษณ์จากความหมายของอัตลักษณ์ที่บุคคลมีลักษณะเฉพาะ หรือลักษณะที่เหมือนกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผลจากกระบวนการทางอารมณ์ ความรู้สึกภายในตนเอง และกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้น อันดับแรก คือ อัตลักษณ์บุคคล เกี่ยวข้องกับมิติภายในของปัจเจก ได้แก่ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง เป็นการให้ความหมายตนเองผ่านกระบวนการที่เกิดจากการสัมพันธ์กับสังคมโลก ต่อมาคือ อัตลักษณ์ทางสังคม ตามสถานภาพทางสังคมที่บุคคลนั้นสังกัด ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้น ที่มีความทับซ้อนกันอยู่ระหว่างอัตลักษณ์บุคคล กับอัตลักษณ์ทางสังคม ส่งผลให้บุคคลมีการเรียนรู้ และปรับตัวให้สอดคล้องเหมาะสมกับสังคมตามบริบทต่างๆ เกิดการระบุตัวตน หรือสร้างสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้อื่นรับทราบถึงการเป็นสมาชิกของสถาบัน สังคมนั้นๆ ซึ่งการให้ความหมาย และการแสดงออกให้ผู้อื่นเห็นอาจไม่สอดคล้องกันเสมอไป เพื่อความอยู่รอดตามแนวทางของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ การรู้เท่าทันเพื่อการปรับตัวให้สังคมแวดล้อมยอมรับในความเป็นตัวตนของพวกเขาได้โดยเริ่มต้นจากความรู้สึกภายใน เพื่อไปต่อรองกับวาทกรรมหลัก ที่ประกอบสร้างด้วย อำนาจ ความรู้ และความจริง จนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นตัวตนของตนเองในปัจจุบันขณะ

5.1 เกิดความภูมิใจในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ของตนเอง

คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายเล่าอย่างไม่ลังเลว่าพวกเขามีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นอย่างมาก ที่สามารถยืนหยัดความเป็นตัวตนของตนเองไว้ได้อย่างเหนี่ยวแน่น ในการทำหน้าที่พ่อตามแบบฉบับของตนเอง ถึงแม้จะมีความแตกต่างจากสังคมรอบข้างมากน้อยบ้างก็ตาม เพราะหน้าที่หลักของพวกเขาคือการทำหน้าที่พ่อตามแนวทางที่พวกเขาแต่ละคนเลือกเดิน ความภาคภูมิใจ ความพึงพอใจของแต่ละรายจึงมีความแตกต่างกันในแต่ละเรื่องราว เพราะการทำหน้าที่พ่อนับว่ามีความสำคัญมาก เป็นตำแหน่งที่ทรงคุณค่าทางจิตใจของลูกอย่างยิ่ง นอกจากจะมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวตามบรรทัดฐานของความเป็นพ่อแล้ว ยังทำหน้าที่ให้ความอบอุ่น ให้ความรู้สึกปลอดภัย และการเป็นแบบอย่างที่ดีในกรณีที่มีลูกชาย สามารถปลูกฝังความเป็นสุภาพบุรุษผ่านการเป็นพ่อได้ และอีกหลาย ๆ อย่างที่แม่ไม่สามารถทำหน้าที่แทนได้ซึ่งเป็นสิ่งที่ลูก

ๆ โดยทั่วไปถวิลหาไม่น้อยกว่าผู้ทำหน้าที่แม่เลย เพียงแต่มีหน้าที่แตกต่างกันไปแล้วแต่ละครอบครัวแล้วแต่บริบท ในการทำหน้าที่พ่อของผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้มีทั้งกลุ่มทำหน้าที่พ่อเองทั้งหมดและกลุ่มที่มีผู้ช่วยเหลือในการทำหน้าที่พ่อในยามจำเป็นรวมอยู่ด้วย ซึ่งแต่ละรายมีความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างมุมมองอย่างน่าสนใจ

อย่างเช่นกรณีคุณเต้ยได้แสดงความรู้สึกกับเราแบบสั้น ๆ แต่ได้ใจความ *"ผมว่าผมเก่งนะ ที่จัดการกับทุกปัญหาที่ผ่านเข้ามาได้ ซึ่งมันอาจจะไม่ดีมากเท่าไหร่ในสายตาคนอื่น แต่สำหรับผมมันคือยิ่งใหญ่มาก ๆ เลย"* ถึงแม้คนภายนอกจะมองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยในบางกรณี แต่หากมองในมุมกลับ เรื่องเล็กน้อยสำหรับใครบางคนอาจเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่สำหรับเขาได้ ซึ่งการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ นอกจากสังคมภายนอกจะมองด้วยความสงสัยใคร่รู้ ในเพศสภาพที่ไม่คาดคิดว่าจะทำหน้าที่พ่อได้ดีมากน้อยเพียงใดแล้ว พวกเขาอาจตัดสินจากการมองด้วยทัศนคติที่ติดลบ กับเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ว่าคงไม่สามารถทำหน้าที่พ่อได้ดีเท่ากับคุณพ่อที่รักต่างเพศ และที่มีครอบครัวสมบูรณ์ครบทั้งพ่อและแม่ได้ แต่ความภาคภูมิใจคือความรู้สึกส่วนบุคคล ที่แต่ละคนสามารถมีความรู้สึกแตกต่างกันได้

5.1.1 ครอบครัวชื่นชมในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในครอบครัวที่รับรู้ว่าเขาเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หลายครอบครัวมีความพึงพอใจ และชื่นชมในการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้อย่างดี ไม่ขาดตกบกพร่องในหน้าที่ของความเป็นพ่อ ทั้งหาเลี้ยงครอบครัว ให้ความอบอุ่น อบรมสั่งสอนลูก และหน้าที่อื่น ๆ ที่สมควรจะเป็นหน้าที่ของแม่เป็นผู้ทำหน้าที่นั้น แต่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้ก็สามารถทำหน้าที่แทนได้อย่างดี อาจเป็นเพราะลักษณะนิสัยส่วนตัวของบางรายที่มีความละเอียดอ่อน สะอาด มีระเบียบวินัย ขยันอดทน ฯลฯ จึงสามารถทำหน้าที่ทั้งพ่อและแม่ได้เป็นอย่างดี โดยในการทำหน้าที่พ่อของผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้มีทั้งกลุ่มทำหน้าที่พ่อเองทั้งหมด และกลุ่มที่มีผู้ช่วยเหลือในการทำหน้าที่พ่อบ้าง รวมถึงมีผู้ทำหน้าที่แทนพ่อแทบทั้งสิ้น รวมอยู่ด้วย

โดยกรณีแรก คือคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ที่ทำหน้าที่เองทั้งหมด สาเหตุมาจากหลายปัจจัย ยกตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลของคุณต๊ะนั้น นับว่าเป็นคุณพ่ออีกคนที่มีความสามารถในการเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังได้เป็นอย่างดีเยี่ยม *"มันคือหน้าที่ความรับผิดชอบที่เราต้องทำ เราทำให้เขาเกิดมาแม้จะไม่ได้เต็มใจในตอนนั้นก็ตาม แต่เมื่อเขาเกิดมาแล้วเราก็ต้องเลี้ยงดูเขาไปให้ดีที่สุด"* ความรับผิดชอบคือคุณธรรมประจำใจที่เขายึดถือมาโดยตลอด หลังจากที่คุณพ่อของเขาเสียชีวิตไปได้ไม่นานคุณต๊ะจึงมีโอกาสพาลูกชายกลับเข้าบ้านที่ต่างจังหวัดได้อย่างเสรี ไม่มีผู้คุมกฎของ

บ้าน มีเพียงแม่และน้อง ๆ ของคุณต๊ะเท่านั้น ที่เข้าอกเข้าใจคุณต๊ะเป็นอย่างดี และให้การสนับสนุนความเป็นตัวตนของเขา ทุกคนล้วนมีความชื่นชมยินดี ที่คุณต๊ะสามารถเลี้ยงดูลูกชายได้เองเพียงลำพังอย่างดีมีคุณภาพ จนลูกโตเข้าเรียนระดับมัธยมปลายแล้ว และยังเป็นเด็กดีมีความตั้งใจเรียน สุภาพน่ารัก แม่และน้อง ๆ ของคุณต๊ะรักและเอ็นดูลูกของเขาเป็นอย่างมาก นับตั้งแต่คุณต๊ะออกจากบ้านมาอยู่กรุงเทพมหานคร เขาไม่เคยสร้างความเดือดร้อนให้กับสมาชิกในครอบครัวที่ต่างจังหวัดเลยสักครั้ง คุณต๊ะสามารถดูแลรับผิดชอบ และบริหารจัดการตนเองและลูกได้เป็นอย่างดี

ต่อมาสำหรับการมีผู้ช่วยในการเลี้ยงดูลูก ซึ่งการเลี้ยงดูเด็กเล็กในยุคสมัยใหม่นี้ นับว่าโชคดีกว่าอดีตมาก เพราะมีสถานบริการรับเลี้ยงเด็กอ่อนก่อนวัยเรียนเกิดขึ้นมากมาย ทั้งของภาครัฐ และเอกชน คอยให้บริการคุณพ่อคุณแม่ที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองในยามที่ต้องออกไปทำมาหากินในช่วงเวลากลางวัน หรือในบางกรณีก็อาจจะได้รับความช่วยเหลือจากคนรู้จักใกล้ชิด เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย หรือจากเครือญาติรายอื่นๆ ที่พอจะมีเวลามาช่วยดูแลยามที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวต้องการความช่วยเหลือได้ ซึ่งจากกรณีของคุณตุ๊ เขาเองก็ต้องการคนมาช่วยดูแลในยามที่เขาต้องไปทำงานนอกบ้านด้วยเช่นกัน *“มีแม่ผมครับช่วยเหลือตลอด ช่วยกันเลี้ยงหลาน พอดีแม่ผมเปิดร้านขายส้มตำเล็กๆ มีลูกค้ามาเป็นช่วงๆ เลยมีเวลาช่วยเลี้ยงลูกผมในตอนกลางวัน ตอนหลังคลอดใหม่ๆ แม่ต้องปิดร้านเลย แต่ตอนนี้ลูกผมโตแล้ว ไปโรงเรียนและดูแลตัวเองได้พอสมควรแล้ว”* คุณแม่ของเขาก็กลับมาเปิดร้านขายส้มตำได้ตามปกติ ส่วนตัวเขาเองก็ต้องไปทำงานเข้าออกเป็นเวลา ยามว่างเขาก็กลับมาช่วยคุณแม่ดูแลลูก มีส่งไปโรงเรียนตอนเช้าบ้าง ประกอบกับลูกชายของเขาเลี้ยงง่ายคุยรู้เรื่อง เขาและคุณแม่จึงสบายขึ้นกว่าตอนแรกคลอดมาก เขาต้องขอบคุณคุณแม่ของเขาเป็นอย่างมากที่เป็นคนยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือเขาและลูกตลอดมา การตัดสินใจไม่ทำแท้ง และเลือกที่จะรับผิดชอบชีวิตลูก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีแรงสนับสนุนจากคุณแม่ของเขาที่อยากจะมีหลาน ที่อาจเป็นส่วนเติมเต็มให้ครอบครัวของเขามีชีวิตชีวามีความสุขมากขึ้น เพราะเป็นศูนย์รวมความสนใจของคนทั้งบ้าน คุณตุ๊ก็กลายเป็นคนขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบมากขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก ตั้งแต่เขามีลูก คุณแม่ของคุณตุ๊มีความสุขมาก

สุดท้ายกรณีที่มีคนเลี้ยงดูลูกแทนส่วนใหญ่ จากปัญหาการเลี้ยงลูกเองไม่ได้เนื่องจากติดภารกิจในการทำงานหาเงินของครอบครัวสมัยใหม่ อาจเห็นเป็นเรื่องชินตาไม่ใช่สิ่งเลวร้าย เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายเป็นเสาหลักของครอบครัว การที่จะต้องสละเวลาการทำมาหากิน เพื่อมาเลี้ยงดูลูกและคนในครอบครัว อาจไม่ใช่ทางออกที่ดีนักของแต่ละราย

ดังนั้นเราจึงสามารถพบเห็นคนเฒ่าคนแก่ หรือสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ อยู่บ้านเลี้ยงหลานให้เห็นได้ไม่ยากนัก

ดังเช่นคุณต่อที่นับว่าเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เขามีผู้ช่วยเลี้ยงลูกหลายคน *"มีคนช่วยเยอะเลย เพราะเราไม่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงลูกเลย ก็ได้แม่ และญาติคนอื่น ๆ แวะเวียนมาช่วยบอกช่วยสอนการเลี้ยงดู เราก็พยายามเรียนรู้จากเขา และทำเองยามที่เราอยู่กันเองไม่มีแม่หรือญาติ ๆ ช่วยเหลือ"* แต่อย่างน้อยเขาก็พยายามที่จะเลี้ยงลูกให้ดีที่สุด เพียงแต่เขาไม่ได้ลงมือเองทั้งหมดเท่านั้น การมีผู้ช่วยในการเลี้ยงดูลูกจึงอาจเป็นทางออกสำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่ต้องทำงานนอกบ้านเป็นหลักในการหาเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างเลี้ยงลูก เพราะการเลี้ยงเด็กหนึ่งคนต้องใช้ทั้งกำลังคน กำลังทรัพย์เป็นจำนวนมาก หากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายต้องทิ้งงานทิ้งเงินมาดูแลลูก นั่นต้องแน่ใจว่าเงินเก็บที่มีอยู่เพียงพอต่อการดำรงชีพของพ่อและลูกพอสมควร แน่นอนว่าสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ ย่อมเข้าใจในสถานการณ์เพราะตกอยู่ในผู้ร่วมชะตากรรมเช่นเดียวกัน แต่อย่างน้อยคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ก็มีความรับผิดชอบ ไม่ทิ้งขว้างลูกให้สมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ ต้องรับผิดชอบชีวิตเด็กคนหนึ่งทุกอย่าง โดยที่พ่อแท้ ๆ ไม่มีส่วนช่วยเหลือดูแลเลย การทำงานนอกบ้านเพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูลูก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเลี้ยงดูลูก และให้ผู้ช่วยทำหน้าที่ดูแลลูกแทนจึงเป็นการแบ่งเบาภาระและบทบาทกันอย่างลงตัวของคนในครอบครัว เมื่อทุกอย่างลงตัว คนในครอบครัวก็มีความสุขนั่นเอง

นอกจากนี้การเป็นพ่อคน แน่นอนว่าบางรายต้องทำหน้าที่อย่างแข็งขันเพื่อลูกอันเป็นที่รักของพวกเขา ถึงแม้พวกเขาจะต้องเสียสละสิ่งที่เขารักและหวงแหนไป พวกเขาก็ยินดีเพื่อแลกกับคำว่าพ่อ ในบางรายไฝ่ฝันมาเนิ่นนาน หรือแม้แต่บางรายที่ไม่เคยคาดคิดว่าชาตินี้จะเป็นพ่อคนได้ และยิ่งต้องมารับบทคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ต้องรับผิดชอบชีวิตของลูกเพียงลำพังด้วยแล้ว พวกเขามีการเตรียมการ หรือสละสิ่งสำคัญจำเป็นในชีวิตของเขาอย่างไรบ้าง กรณีตัวอย่างของคุณต้นที่มีความน่าสนใจคล้ายกับหลาย ๆ กรณี ที่ต้องปรับเปลี่ยนชีวิตตนเองให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ใหม่ให้ลงตัวเหมาะสม *"เยอะเลยจากเมื่อก่อนเราใช้ชีวิตโสด ไม่มีภาระผูกพัน แต่พอมีลูกเราต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหมด กระทบไปหมด กว่าจะเข้าที่เข้าทางก็ใช้เวลาพอสมควร ไหนจะแม่ที่ป่วยอัลไซเมอร์ ไหนจะแฟนที่เป็นผู้ชายต้องใส่ใจ เราต้องปรับเปลี่ยนตัวเอง รวมถึงเสียสละความเป็นส่วนตัวที่หายไปทันที แต่มันก็มีความสุขปน ๆ กันไป"* เขายอมรับในภาระที่ได้รับแต่โดยดี แม้จะต้องเสียสละสิ่งสำคัญในชีวิตไปมากมายก็ตาม นอกจากจะได้รับความชื่น

ชมยินดีจากคนในครอบครัวแล้ว คนในชุมชนสังคมแวดล้อมต่างก็ชื่นชมยินดีกับคุณต้น ที่สามารถทำหน้าที่ทุกบทบาทได้อย่างดี อย่างมีความรับผิดชอบ

การเสียสละต่าง ๆ ของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ล้วนเพื่อลูกและคนที่เขารัก และปรารถนาดี เพราะนั่นคือความภาคภูมิใจ คือกำลังใจในการใช้ชีวิตอย่างมีความหวังของมนุษย์พ่อทุกคน ที่อยากให้ลูกเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ แม้ตนเองจะต้องใช้ความอดทน ใช้ชีวิตยากลำบาก และเสียสละอย่างมากแค่ไหนก็ตาม ทั้งชีวิตส่วนตัว ค่าใช้จ่ายที่ตามมาบางครั้งเกินรายได้ในแต่ละเดือน สภาพจิตใจที่ต้องแบกรับความเครียดในแง่มุมต่าง ๆ บางครั้งสังคมรอบข้างไม่เข้าใจ รวมถึงคนโสดและคนไม่มีลูกคงเข้าใจยาก ยิ่งเป็นกรณีคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ด้วยแล้วคงต้องใช้เวลาอีกสักระยะกว่าที่สังคมจะเข้าใจในความเป็นมาของครอบครัวนอกกรอบนี้อย่างแพร่หลาย แต่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เหล่านี้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงภาระหน้าที่ของพวกเขาที่กำลังมุ่งมั่นทำหน้าที่นี้อยู่ ว่ามันสำคัญต่อใครบ้าง การเรียกร้องขอความเห็นใจอาจไม่พบทางออกที่ดีเสมอไป สู้ก้มหน้ารับบทบาทพ่อในแบบฉบับของตนเองอย่างตั้งใจ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และลูกอันเป็นที่รัก และครอบครัวของเขามากกว่า

5.1.2 ลูกมีความสุข และชื่นชมยอมรับในการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การได้รับการยอมรับหรือความรักตอบแทนจากลูก ๆ ของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หลายรายไม่เอ่ยออกมาโดยตรง แต่จากการพูดคุยเราสามารถสัมผัสได้ถึงความรัก ความห่วงใย และความปรารถนาดี แน่นอนว่าเป็นเรื่องธรรมชาติหากเรามอบความรักและความหวังดีให้ใครไป ภายในจิตใจลึก ๆ อยากจะได้รับตอบแทนบ้าง ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกหากคุณพ่อทุกรายจะมีความคาดหวังจากลูก ๆ อยู่เบื้องลึกของจิตใจ อย่างน้อยๆ พวกเขาอยากได้การยอมรับในบทบาทของความเป็นพ่อ อยากได้ความรักจากลูก ๆ ที่พวกเขามุ่งมั่นตั้งใจในการทำหน้าที่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ การอบรมเลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นั้น บางครั้งความคาดหวังจากการอบรมเลี้ยงดูลูกของแต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างมากน้อยไม่เท่ากัน เพราะภูมิหลังและความต้องการของแต่ละครอบครัวต่างกัน บางครอบครัวมีความคาดหวังมากจากการเลี้ยงดูของครอบครัวตนจะต้องส่งผลให้ลูก ๆ ของพวกเขาเจริญเติบโตไปเป็นคนดีของสังคมอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างผลผลิตและออกดอกผลให้ครอบครัวได้เชยชมยินดี หรือในบางรายลูก ๆ ต้องแบกรับความฝัน และอนาคตที่สดใสของทั้งครอบครัวเอาไว้ ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่สิ่งที่สามารถทำได้ง่ายดังจินตนาการ หรือบางครอบครัวที่ไม่คาดหวังจากการอบรมเลี้ยงดูลูกของครอบครัว ถึงแม้จะทุ่มเทสรรพกำลังทุก ๆ ด้าน ในการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขาอย่างมากก็ตาม

ขอเพียงลูก ๆ ของพวกเขาเติมโตไปอย่างมีคุณภาพ และมีชีวิตที่มีความสุข ตามแนวทางที่ลูก ๆ ของพวกเขาเลือกเองก็เพียงพอแล้ว

ในสังคมที่ทันสมัยที่มีการแข่งขันสูง อาจจะพบเห็นครอบครัวที่คาดหวังในตัวลูก ๆ ของพวกเขาอย่างมาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมในสังคมหล่อหลอมให้พวกเขามีความคิดและวางแนวทางในการใช้ชีวิตที่ต้องพร้อมต่อสู้ดิ้นรน และมีเป้าหมายชัดเจน เพื่อกำหนดทิศทางในชีวิตให้ลูก ๆ อย่างครบครัน เป็นสิ่งที่สามารถพบเห็นได้เป็นเรื่องปกติ แต่จากการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลทุกราย ต่างให้คำตอบไปในทิศทางเดียวกันว่าพวกเขาไม่ได้คาดหวังมากมายนักกับการเลี้ยงลูกของพวกเขา ว่าลูก ๆ จะต้องประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิตทุกด้าน ขอเพียงให้พวกเขาเจริญเติบโตไปตามวัย สามารถใช้ชีวิตปกติสุขได้ตามแนวทางของลูก ๆ ของพวกเขาเลือกเดินเองเท่านั้นที่ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องการ เพราะหนทางข้างหน้าของลูก ๆ ยังอีกยาวไกล การมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สามารถปรับตัวเข้ากับทุก ๆ สภาพแวดล้อมได้ และไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม นับว่าเป็นจุดสูงสุดของชีวิตในการอบรมเลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แล้ว ในสภาพสังคมที่สับสนวุ่นวายของยุคที่ทันสมัย ครอบครัวส่วนหนึ่งกลับมองหาช่องทางความสงบสุข ที่มีชีวิตเรียบง่าย ส่งผลให้การคาดหวังให้ลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้านอย่างครอบครัวอื่น ๆ ลดน้อยลงตามสภาพ สวนทางกับการเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้านของสังคมที่ทันสมัย อาจเพราะมองว่าเส้นทางที่ต้องแก่งแย่งแข็งขันของคนในสังคมแห่งนี้ เป็นบ่เกิดแห่งความไม่สงบสุข สร้างความวุ่นวายให้สังคม และลดความสงบสุขในชีวิตลง ส่งผลให้เกิดมุมมองที่ต่างออกไป

โดยคุณต๋อมเล่าประสบการณ์ถึงแนวคิด และความคาดหวังในตัวลูกที่ะบุว่ามีความคาดหวังน้อยตามสภาพว่า *“ก็ยังไม่คาดหวังอะไรมาก เอาแค่ให้เขาเติบโตไปตามวัย ได้เรียนได้เล่น ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย มีความสุขสนุกสนานในแต่ละวันก็ถือว่าพอใจแล้ว ส่วนอนาคตก็คงปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ตามความต้องการของลูกเป็นหลักมากกว่า”* ซึ่งสุดท้ายแล้วผลจะจบลงอย่างไร เขามอบหน้าที่ให้ลูก ๆ ได้มีโอกาสเลือกเส้นทางของตนเอง เพราะนั่นคือชีวิตของลูก ไม่ใช่ชีวิตของเขา

ความคาดหวังในตัวลูก ๆ ของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ระบุว่ามีความคาดหวังบ้างตามสภาพ ซึ่งไม่ใช่เรื่องผิดแปลกอะไร หากพวกเขาจะรู้สึก และคิดได้ดังนั้น เพราะพวกเขาเป็นคุณพ่อที่เลี้ยงดูลูกมาแต่ต้น เขาย่อมรู้ดีว่าลูก ๆ ของพวกเขามีลักษณะนิสัยอย่างไร สมควรคาดหวัง หรือฝากฝังอนาคตไว้ได้หรือไม่ หรือไม่มีความคาดหวังแม้แต่น้อย เพราะไม่อยากยกเอาอนาคตไปฝากไว้กับลูก ๆ ซึ่งยังมีเวลาอีกยาวนานไม่แน่นอน การดูแลตัวเองให้ดี

สะสมทรัพย์สินไว้ใช้ยามแก่ชราอาจเป็นทางออกอีกทางหนึ่งที่น่าสนใจ การฝากอนาคตของคนทั้งครอบครัวไว้กับลูก ๆ อาจไม่ยุติธรรมนักสำหรับในความคิดของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์หลาย ๆ ราย

ดังเช่นครอบครัวของคุณต๊ะ *"เราไม่คาดหวังเลย แต่ตัวลูกเองเขาวางอนาคตของเขาเอง และเล่าให้เราฟังว่าเขาอยากหาเงินเก่งเก่งเหมือนป๊า อยากเป็นวิศวกร เค้าชอบเอาหมวกเซพตี้มาใส่อยากเป็นวิศวกรเหมือนป๊า อยากให้เขาเรียนสายวิทย์มันโอเคดี เพราะมีโอกาสเรียนในสาขาต่าง ๆ มากกว่าสายศิลป์ เราพยายามสอนลูกตลอดเวลาเมื่อมีโอกาส เรื่องทรัพย์สินเงินทองต่าง ๆ ที่เรามี ที่เราหามาได้มันจะตกเป็นของลูกหมดอยู่แล้ว แต่สิ่งที่มันมีมูลค่ามากกว่าของที่ป๊าจะให้ได้ ก็คือความรู้และการศึกษาที่จะให้กับลูก เพราะว่าเมื่อลูกมีความรู้ลูกจะสามารถมีงานการที่ดีมีอนาคต มีทรัพย์สินเหมือนป๊าที่มีในวันนี้ได้ ลูกสามารถหาได้มากกว่านี้ บ้านหลังใหญ่กว่านี้ รถคันที่ดีกว่านี้ ตามความสามารถของเรา ลูกเข้าใจใช่ไหมว่าไม่มีใครอยู่กับเราไปจนตาย ไม่ว่าสัตว์หรือป๊าไม่ว่าใครก็ตาม หรือว่าย่าก็ตามจะไม่อยู่กับเราตลอดไป โอเคป๊าพูดไรอ่ะ เค้าจะเบรคอารมณ์ วัยรุ่นป๊าพูดอะไรอ่ะ แค่นี้นะ แค่นี้นะ ป๊าเค้าก็จะตัดบท"* จากการบอกเล่าเรื่องราวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ถึงลูก ๆ ของพวกเขาที่ถ่ายทอดออกมาด้วยรอยยิ้มแห่งความสุข ความหวัง และความรัก ที่มีต่อลูก ๆ และลูก ๆ ของพวกเขาสัมผัสความรู้สึกได้นี้ มันคือของขวัญที่เหล่าคุณพ่อควรได้รับ จากการมุ่งมั่นทำหน้าที่คุณพ่อ ตามแนวทางของพวกเขานั่นเอง

ถึงแม้ว่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายราย จะบอกกับเราว่าพวกเขาไม่คาดหวังอะไร แต่ในความไม่คาดหวังนั้นล้วนมีความคาดหวังอยู่เต็มเปี่ยม เพียงแต่ความคาดหวังนั้นไม่ใช่เพื่อตัวของเขาเอง แต่เพื่อตัวของลูก ๆ พวกเขาต่างหาก มันคือความรัก มันคือความปรารถนาดีอย่างไม่มีข้อแม้ การที่เขาวางแผนอนาคตให้กับบรรดาลูก ๆ ของพวกเขานั้น นั่นเป็นการคาดหวังว่าลูก ๆ ของพวกเขาจะเจริญเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ และมีการศึกษาที่ดี มีการงานที่ดี มีคู่ครองที่ดี มีครอบครัวที่ดี มีชีวิตที่ดี และมีความสุข โดยที่พวกเขาไม่คิดที่จะเอาตนเองไปเป็นตัวตั้งในโจทย์ชีวิตของลูก ๆ ต่างหาก อาจเป็นเพราะกลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีความพร้อม และมีศักยภาพในการดูแลคนในครอบครัว ดูแลลูก และสามารถดูแลตนเองได้เป็นอย่างดี โดยไม่คาดหวังว่าลูก ๆ จะมาใส่ใจดูแลพวกเขาในยามแก่เฒ่า หรือในยามเจ็บป่วยหรือไม่ ขอเพียงแค่ลูก ๆ ของพวกเขาสามารถเอาตัวรอดในสังคมที่ทันสมัยที่เต็มไปด้วยการแข่งขันอย่างเข้มข้นนี้ได้อย่างดีมีความสุข และมองย้อนกลับมายังเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เกิดความภาคภูมิใจ และชื่นชมให้ความสำคัญในการทำหน้าที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่เป็นต้นทางของความสำเร็จในชีวิต ที่สามารถเลี้ยงดูลูก ๆ ของพวกเขาได้อย่างดีมีคุณภาพ เพื่อ

การพัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรืองร่วมกับสมาชิกในสังคมครอบครัวอื่น ๆ ด้วยศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เช่นกัน

5.1.3 สังคมรอบข้างยอมรับ และชื่นชมความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ส่วนหนึ่งก็เพื่อการได้รับการยอมรับจากสังคม ในการทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ บางรายอาจไม่มีเจตนาที่ชัดเจน แต่ทำไปเพื่อความอยู่รอดเท่านั้น ซึ่งความอยู่รอดของคุณพ่อเลี้ยเงดี่ยวที่เป็นเกย์ มีหลายมิติมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละสังคมแวดล้อม การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ บางพื้นที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในการสร้างการยอมรับ และอาศัยคำชื่นชมจากสังคมแวดล้อมเป็นพลังพลักดันอย่างมากในการดำเนินชีวิต และในทางกลับกัน บางสังคมอาจไม่ต้องพยายามแสดงจุดยืนของตัวเองต่อสังคมแวดล้อมมากมายนัก อาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญกับผู้คนและสังคมแวดล้อมไม่มากเท่าที่ควร แต่ท้ายที่สุด หากต้องออกไปเผชิญชีวิตร่วมกับผู้คนในสังคม คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวทุกคนต้องการความเข้าใจ ยอมรับ และคำชื่นชม จากการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวตามแนวทางของเขาอยู่พอสมควร เพื่อการอยู่ร่วมกันกับผู้คนในสังคมได้อย่างปกติสุขนั่นเอง การมองเห็นคุณค่าของตนเองจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง ก่อนที่จะขยายออกสู่สังคมแวดล้อมภายนอก ซึ่งเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แต่ละรายย่อมมีแนวทางและความภาคภูมิใจต่อสังคม และตนเองแตกต่างกัน

ในกรณีของคุณเต้ย *“การที่เราเลี้ยงดูลูกของเราให้เป็นคนดีของสังคม ผมว่ามันคือหน้าที่ ๆ ทุกครอบครัวได้รับอย่างปฏิเสธไม่ได้ และถ้าทำออกมาได้ดีจากครอบครัวส่วนใหญ่ ผมว่าสังคมก็จะได้รับผลตอบแทนที่ดี คือ คุณภาพชีวิตของทุกคนก็จะดีตามไปด้วย ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากคนในสังคมก็จะลดลงตามไปด้วย ถ้าคนดี สังคมก็จะดีตามไปด้วย”* ซึ่งส่วนใหญ่ของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ให้ข้อมูลสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน คือการมีความรับผิดชอบต่อสังคม เมื่อทุกครอบครัวรับผิดชอบครอบครัวของตนเองให้ดี มีคุณภาพ เมื่อลูก ๆ ของทุกครอบครัวเติบโตและพร้อมออกสู่สังคมภายนอก สามารถเอาตัวรอดได้อยากดีมีความสุข โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคมแวดล้อม นั่นก็เท่ากับว่า ทุกครอบครัวประสบความสำเร็จในการทำหน้าที่อบรมบ่มเพาะ สมาชิกใหม่ที่ดีมีคุณภาพสู่สังคม ซึ่งสังคมแวดล้อมย่อมชื่นชมยินดีกับการทำหน้าที่ของพ่อ ถึงแม้จะมีคุณสมบัติความเป็นพ่อที่แตกต่างจากบรรทัดฐานของสังคมมากน้อยแตกต่างกันไปก็ตาม

การสร้างการยอมรับในตัวตนของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แต่ละครอบครัว แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันไปอย่างหลากหลายไม่ตายตัว ซึ่งผลตอบรับในการชื่นชมยินดีก็อาจมี

ความแตกต่างหลากหลายเช่นกัน แต่ไม่ใช่ว่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกคนจะทำหน้าที่ความเป็นพ่อเพื่อได้รับคำชื่นชมเสมอไป บางรายไม่ใส่ใจสังคมแวดล้อมมากนัก เขาเพียงแค่ใช้ความพยายาม และมุ่งมั่นตั้งใจในการทำหน้าที่พ่อตามแบบฉบับของเขาให้ดีที่สุด ส่วนสังคมจะชื่นชมมากน้อยหรือไม่นั้นไม่นำมากวนใจ บางรายเลือกที่จะมองข้ามเรื่องราวที่จะมาบั่นทอนจิตใจให้หดหู่ เลือกรับในสิ่งที่พึงใจ และมีกำลังใจในการทำหน้าที่พ่อของตนต่อไปเท่านั้น

โดยกรณีของคุณต้อย *"ด้วยความที่ผมต้องเลี้ยงลูกเองหลังจากเลิกลากับภรรยา ผมต้องทำอะไรหลาย ๆ อย่างเองเพียงลำพัง เพื่อความอยู่รอดของครอบครัวและตัวผม ซึ่งการอยู่รอดปลอดภัยของครอบครัวผมมันทำให้มีความภาคภูมิใจ และได้รับการยอมรับจากคนรอบข้างในความสามารถที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวคนหนึ่งสามารถทำได้เป็นอย่างดี เมื่อเปรียบเทียบกับบางครอบครัวที่มีครบทั้งพ่อแม่ลูก ในสถานการณ์เดียวกัน ผมทำได้ดีกว่า อันนี้ในมุมมองผมนะ ซึ่งมันอาจจะไม่ตรงกับมุมมองของคนอื่นเท่าไหร่ "* คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายมีแนวคิดเช่นนี้ แต่ก็มีหลายรายที่ไม่ให้คุณค่ากับสังคมภายนอกมากนัก หากจะมีการชื่นชมยินดีเพื่อให้กำลังใจในการทำหน้าที่ ก็คงไม่ขัดขืนหรือยินดีกับคำชื่นชมเหล่านั้นมากมายเท่าใด

อย่างเช่นกรณีของคุณแต้ม *"ผมไม่ได้สร้างอะไรนะในความคิดผม เพราะผมทำตัวปกติ ทำหน้าที่พ่อเหมือนกับพ่อคนอื่น ๆ ก็ไม่เคยได้ยินใครว่าเราเลี้ยงลูกไม่ดีนะ มีแต่จะนินทาเรื่องส่วนตัวเช่นเรื่องเป็นพ่อหม้าย เป็นโสดอะไรพวกนี่ ซึ่งมันก็ไม่ได้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกเท่าไหร่"* แน่นอนว่าเขาเลือกที่จะไม่ใส่ใจกับสังคมแวดล้อมหากไม่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่พ่อของเขา นั่นคือสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้คนในสังคมที่มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในพื้นที่ของตนเองได้โดยผู้อื่นไม่ได้รับผลกระทบ ซึ่งไม่มีกฎระเบียบบังคับให้ต้องกระทำการใด หรือไม่ทำประการใด และจะต้องรับการลงโทษตามระเบียบของสังคมแต่อย่างใด แต่การชื่นชมยินดีจากการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้เป็นอย่างดี ไม่มีบกพร่อง พวกเขาสมควรได้รับคำชื่นชมนั้น เพราะนั่นคือกำลังใจอย่างดีเยี่ยมเป็นรางวัลจากการทำหน้าที่คุณพ่อถึงแม้พวกเขาจะเป็นเพียงคุณพ่อเลี้ยวที่เป็นเกย์ก็ตาม

5.2 สังคมยอมรับในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การสร้างการยอมรับของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายราย คาดหวังว่าจะได้รับการยอมรับนับถือจากผู้คนในสังคมแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างภาคภูมิใจ มีตัวตน และมีที่ยืนอย่างสง่างาม ตามสิทธิพลเมืองของสังคมอย่างเท่าเทียม แน่นอนว่าพวกเขาเหล่านี้ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างมากในการทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เพื่อป้องกันการตีตรา และกีดกัน ให้พวกเขาออกห่างไปจากสังคม กลายเป็นคนชายขอบ ไม่ได้รับการยอมรับ

ซึ่งโดยปกติวิสัยของเหล่าชาวเกย์ส่วนใหญ่แล้ว เป็นผู้มีสถานะทางสังคมที่โดดเด่น และได้รับความสนใจจากสังคมแวดล้อมมากเป็นปกติอยู่แล้ว การเกิดความผิดพลาด คือสิ่งที่พวกเขาจะโดนจับจ้องจากสังคมรอบข้างมากเป็นพิเศษตามไปด้วย ดังนั้นหากพวกเขาต้องการการยอมรับจากสังคมแวดล้อม การตั้งค่ามาตรฐานให้สูงเอาไว้ก่อนจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เพราะหากไม่ใช่การทำหน้าที่พ่อแล้ว พวกเขาก็มักจะมีมาตรฐานในการใช้ชีวิตที่ค่อนข้างชัดเจนพอสมควรอยู่แล้ว เพราะคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย เป็นผู้มีชื่อเสียงในสังคม มีความสามารถ มีศักยภาพในการใช้ชีวิตที่มีระดับ มีการศึกษาที่ดี ดังนั้นพวกเขาจะต้องมีมาตรฐานในการใช้ชีวิตที่ค่อนข้างสูงกว่าปกติจากผู้คนในสังคมพอสมควร เพื่อการยอมรับนับถือจากผู้คนในสังคม ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

5.2.1 เลี้ยงลูกประสบความสำเร็จในชีวิต /เอาใจใส่ดูแลลูกดี

การเลี้ยงลูกให้ประสบความสำเร็จในชีวิต คือภารกิจที่สำคัญ และท้าทายความสามารถของเหล่าบรรดาพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อย่างมาก เนื่องจากพวกเขาถูกจับจ้องในการทำหน้าที่พ่ออยู่ตลอดเวลา จากที่สังคมมีกรอบที่ชัดเจนว่าผู้ที่จะทำหน้าที่พ่อที่ดีมีคุณภาพจะต้องเป็นพ่อที่รักต่างเพศ ร่างกายเข้มแข็ง พร้อมที่จะปกป้องครอบครัวจากภัยอันตรายต่าง ๆ ตลอดเวลา มีภาวะผู้นำ ขยันอดทน ทำหน้าที่หาเลี้ยงคนในครอบครัว และการที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์อยากจะสร้างคุณค่าในตนเองให้สังคมยอมรับในความสามารถ และไม่ด้อยค่าของตน พวกเขาจึงต้องทำหน้าที่พ่อในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้ดีกว่าพ่อที่เป็นชายรักต่างเพศมากยิ่งขึ้น ความท้าทายจึงเริ่มต้นจากจุดนี้ ซึ่งเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะมีเคล็ดลับในการทำหน้าที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวแตกต่างกันไป ทั้งยึดตัวลูกเป็นหลักสำคัญ การใช้ตัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เองเป็นแกนหลักสำคัญ หรือบางรายอาจไม่มีแนวทางที่ชัดเจนนักก็ย่อมได้

การยึดตัวลูกเป็นหลักสำคัญ คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายครอบครัวใช้แนวทางนี้ในการอบรมเลี้ยงดูลูก เนื่องจากอยากให้อิสระแก่ลูกในการเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเองโดยไม่มีข้อแม้ หากลูกต้องการสิ่งใดที่เป็นประโยชน์เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์กลุ่มนี้ ก็พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้อย่างเต็มความสามารถ อย่างเช่นกรณีของคุณโต้ง *“ผมให้ลูก ๆ เป็นส่วนสำคัญในการเลือกที่จะคิดเลือกที่จะทำ ผมมีหน้าที่คอยสนับสนุน บ่อยครั้งที่ลูกจะมาปรึกษาและให้ช่วยทำโน้นนี่ หรือขอเงิน เขาก็จะมีเรื่องราวมาบอกมาเล่า เราก็จะพิจารณาอีกว่าจะช่วยอะไรอย่างไรดี ตามที่ผมสามารถจะทำได้อีกที”* หลายครอบครัวใช้แนวทางนี้ เพราะเชื่อว่าการบังคับขู่เข็ญไม่ใช่ทางออกที่ดีในการอบรมเลี้ยงดูลูกในยุคที่ทันสมัยแห่งนี้

การใช้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นแกนหลักสำคัญในการอบมรมเลี้ยงดูลูก มีเหล่าคุณพ่อหลายรายใช้แนวทางนี้ เนื่องจากมีแนวคิดว่าเด็กยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอในการเลือกสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง บางครั้งต้องอาศัยองค์ประกอบด้านอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ตัวอย่างเช่นกรณีของคุณต้อย *"ผมคิดว่าการที่ผมกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ สิ่งสำคัญจากประสบการณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวคือ ทำให้ผมกล้าคิดกล้าตัดสินใจอะไรบางอย่างเพียงลำพังโดยไม่ต้องแชร์ความคิดกับภรรยา เหมือนเมื่อก่อนที่ยังไม่เลิกกัน การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวบางครั้งมันก็ไม่ได้เลวร้ายอะไร มันง่ายและสะดวกรวดเร็วทันใจไม่ต้องรอ หรือต้องชักแม่น้ำทั้งห้า เพื่อให้ภรรยาเข้าใจตามสิ่งที่เราเข้าใจ ก็ง่ายดีนะผมว่า"* การใช้สถานะพ่อมากำกับบทบาทหน้าที่ในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกเพื่อความสำเร็จในชีวิตของลูก ๆ คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายเลือกใช้แนวทางนี้ เพราะมีความสะดวกเนื่องจากไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เขาพร้อมที่จะรับผิดชอบเองทั้งหมด ไม่ว่าดีหรือร้าย ดังนั้น อำนาจจึงขึ้นอยู่กับความเป็นพ่อของเขาทั้งสิ้น จนกว่าลูกจะบรรลุนิติภาวะ หรือจะสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ การที่ลูกจะประสบความสำเร็จมากน้อยส่วนสำคัญคือผู้ที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูกนั่นเอง

ในการอบรมเลี้ยงดูลูกมีหลายแนวทางให้เลือกตามความเหมาะสม และมีไม่น้อยที่มีแนวทางไม่ชัดเจนเป็นแบบแผน แต่พวกเขาเลือกที่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ตามหลักการเหตุและผล บางครั้งให้โอกาสลูก ๆ ได้ใช้สิทธิเลือกในบางกรณี และบางครั้งเขาใช้อำนาจความเป็นพ่อในการเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกของเขา เพื่อความสำเร็จที่เหมาะสมลงตัว ดังเช่นกรณีของคุณเต้ย *"ก็เลี้ยงตามช่วงวัยครับ ถ้าเป็นเด็ก เราก็ต้องประคับประคองชี้แนวทางให้ความรักอบอุ่นใกล้ชิด แต่ถ้าโตขึ้นมาหน่อยก็ต้องค่อยส่งเสริมความเป็นตัวของเค้า ให้พื้นที่อิสระในตัวเค้าเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมของช่วงวัย โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น เราต้องปล่อยให้เค้ามีพื้นที่ส่วนตัว แต่เราจะคอยบอกเค้าเสมอว่าความเป็นพ่อแม่ลูกไม่จำเป็นต้องห่างเหินกันเพราะลูกโตขึ้น โตขึ้นไม่ได้หมายความว่าเราต้องห่างกัน แค่เค้ามีพื้นที่ของเค้าเองเพิ่มมากขึ้นตามช่วงวัย ก่อนหน้านี้เค้ามีแต่เรา แต่วันนึงเค้าก็มีเพื่อน มีแฟน มีสังคมของเค้า"* หลายครอบครัวมีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูลูกแบบนี้ เนื่องจากเมื่อลูกเติบโตขึ้นในแต่ละช่วงวัย จะเริ่มมีความคิดเป็นของตนเอง การให้อิสระแต่พอสมควร อาจเป็นทางออกที่ดีและเหมาะสมตามวัยที่เติบโตขึ้นเช่นกัน เหล่าคุณพ่อกลุ่มนี้ก็จะค่อย ๆ ลดบทบาทของตนเองลง ตามกาลเวลา เป็นการฝึกฝนให้ลูกกล้าที่จะคิดและตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพราะท้ายที่สุดแล้วตัวของลูก ๆ เองคือผู้ที่ต้องรับผิดชอบผลจากการตัดสินใจในทุก ๆ ครั้ง เหล่านั้น

ไม่ว่าจะเป็นแนวทางใด หากเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ใช้ความรักความปรารถนาดี เป็นตัวชี้นำทางในการอบรมเลี้ยงดูลูก อย่างน้อยระหว่างที่ดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ อยู่ ความเครียดความกดดันต่าง ๆ จะไม่มาขัดขวางการกระทำกิจกรรมใด ๆ ในขณะนั้น เมื่อไร้แรงกดดันจากสังคมรอบข้าง ความขาดหวังไม่สูงจนเกินไป การประกอบกิจกรรมเหล่านั้นจะมีความสุข และหากระหว่างทางของการกระทำกิจกรรมเหล่านั้นมีความสุข จุดหมายปลายทางอาจไม่สำคัญเท่าระหว่างทางว่าบรรดาลูก ๆ ได้เรียนรู้อะไร เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่นมากน้อยเพียงใด ความสำเร็จของแต่ละคนก็มีความแตกต่างหลากหลายได้เช่นกัน อยู่ที่ตัวชี้วัดว่าพวกเขาเอาสิ่งใดเป็นตัวตั้ง ความสุข หรือความสำเร็จ หรือทั้งสองสิ่ง แล้วเหล่าคุณพ่อมีความรู้สึกเช่นไรที่บรรดาลูก ๆ ของพวกเขามีชะตาชีวิตเช่นนั้น มีความสุข หรือไม่ เพราะเหตุใด แต่สิ่งสำคัญในหน้าที่ของพ่อคือการทำหน้าที่ของตนได้ดีสมกับความมุ่งมั่นตั้งใจแค่ไหนต่างหาก ที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะต้องตระหนักอยู่ตลอดเวลา

5.2.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม / ไม่ทำความเดือดร้อนให้สังคมและคนรอบข้าง

การเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เมื่อพวกเขาทำหน้าที่เลี้ยงลูก แน่นอนว่าความรักความปรารถนาดีต่อลูกต้องมาเป็นลำดับต้น ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก พวกเขาจึงต้องพยายามสร้างมาตรฐานความเป็นคนดีให้ลูก ๆ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มาตรฐานความประพฤติตนที่ดีของแต่ละคนแตกต่างกัน และมาตรฐานทางสังคมอาจมีความแตกต่างจากส่วนบุคคล แต่เป็นมาตรฐานที่ผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดี และคู่ควรต่อการดำรงอยู่ และส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งแต่ละรายของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ มักจะมีแนวทางรับมือหรือแก้ปัญหาของแต่ละครอบครัว ของแต่ละคนแตกต่างกันไป เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายเลือกที่จะปฏิบัติหน้าที่ความเป็นพ่อด้วยตนเองอย่างกล้าหาญ แต่ก็มีที่บางครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เลือกที่จะให้ผู้อื่นช่วยเหลือในการทำหน้าที่อะไรบางอย่างแทน หรือเลือกที่จะให้ผู้อื่นดำเนินการแทนทั้งสิ้น โดยผ่านการคิดและตัดสินใจของเขามาแล้ว เพื่อความเหมาะสมและสะดวกตามแต่บริบทของแต่ละครอบครัว นั่นเอง หรือบางครั้งการปล่อยผ่านคือการแก้ไขปัญหาอีกวิธีหนึ่ง การอยู่นิ่ง ๆ ไม่รู้สึกกับเหตุการณ์เหล่านั้น อาจเป็นการแก้ไขปัญหาที่ดีมากกว่าการดิ้นรนจนเดือดร้อนมากขึ้นกว่าเดิมได้

การรับมือกับปัญหาในการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ด้วยตนเอง ของหลายครอบครัวเป็นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างไม่ลังเล เพราะมันคือหน้าที่ของผู้เป็นพ่ออย่างเขา ผู้ที่รับรู้รายละเอียดของลูก และของคนในครอบครัวเป็นอย่างดี สามารถคิดและตัดสินใจแทนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับความต้องการของลูก และของคนในครอบครัวเองก็ตาม ดัง

ตัวอย่างของคุณต๊ะ *“เราไม่รู้สึกว่าการที่เราเป็นเกย์จะเป็นปัญหากับสังคมนะ อย่างน้อยเราก็ทำหน้าที่พ่ออย่างเต็มที่ ไม่ปล่อยให้ลูกกลายเป็นเด็กกำพร้า เป็นภาระสังคม ซึ่งพ่อชายแท้บางคนทำได้ดีเท่าเราหรือเปล่าก็ไม่รู้ ส่วนใครจะมองอย่างไรนอกจากนั้นเราไม่สนใจ สังเกตุจากตอนที่เรามีลูกใหม่ ๆ เราปลีกตัวออกมาจากเพื่อน ๆ เลย หายหน้าไปเลย จนลูกเราโต พร้อมออกสู่สังคม เราถึงพาเขาออกงานพบปะเพื่อนฝูงต่าง ๆ ซึ่งตอนนั้นลูกเราก็สามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่น ๆ ได้อย่างดี เขาแฮปปี้ เราก็แฮปปี้ แค่นั้นพอ”* การเลือกที่จะทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด และปลีกตัวออกจากสังคมที่วุ่นวายในชั่วขณะคือแนวทางการปฏิบัติตนที่หลายคนเลือกกระทำ เพื่อลดแรงเสียดทานจากผู้คนภายนอก มุ่งโฟกัสไปยังเป้าหมายคือลูกของตนเอง ทำหน้าที่พ่อให้ดีที่สุด เต็มความสามารถ เพื่อให้ลูกของเขาเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ และมีความสุข นับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีได้อีกรูปแบบหนึ่ง หลายแนวทางไม่มีผิดถูกอยู่ที่ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ ลูกมีความสุข พ่อมีความสุข ครอบครัวมีความสุข สังคมก็อาจจะมีความสุขตามไปด้วย เพราะไม่ทำให้ผู้คนในสังคมเดือดร้อนในสิ่งที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เลือกที่จะดำเนินชีวิตตามแนวทางของตน

ต่อมาคือแนวทางที่หลายคนเลือกใช้เช่นกัน คือการให้ผู้อื่นช่วยเหลือดูแล เช่นพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือเครือญาติ ตลอดจนสถานรับดูแลเด็กทุกระดับชั้น ซึ่งมีให้เลือกใช้บริการมากมายตามความสมัครใจ และความพร้อมของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะสนใจ และสะดวกใช้บริการ คล้ายกับกรณีของคุณต้น *“ลูกต้นจะติดแฟนต้นมาก จะเป็นแบบคือเราเป็นพ่อ เราก็จะเป็นคนดุเค้าหน่อยตีเค้าหน่อยอะไรเงี้ย แต่กับแฟนต้นเค้าจะเป็นอะไรที่แบบมีมุมที่เรียบร้อย มีการสอนที่นุ่มนวลกับเด็ก อาจจะละมุนละม่อมกับเด็กเค้าอาจจะชอบมากกว่าแต่กับต้นก็อาจจะแบบดุดุหน่อยอะไรเงี้ยเราต้องตีบ้าง เราก็จะดุเขาก็จะเกร็งแล้วก็เคารพแต่ว่ากับแฟนเค้าจะเป็นคนที่แบบดูอ่อนโยนลูกเข้าหาได้ง่ายกว่า ขึ้นมาเล่นบนที่นอนบนห้องด้วยกัน เค้าจะกอดจะหอมเล่นกันก็เหมือนครอบครัวมันก็น่ารักแบบมีเด็กอยู่ในครอบครัวอะไรแบบนี้”* การที่มีคนกลางเข้ามามีบทบาทในการทำหน้าที่พ่อของบางครอบครัว อาจจะเป็นทางออกที่ดีให้กับคุณพ่อและคุณลูก ในการแสดงออกท่าทีที่เหมาะสมในแต่ละบทบาทที่ได้รับ เป็นช่องทางหนึ่งที่ได้รับความนิยมของบางครอบครัว เช่น คนหนึ่งทำหน้าที่ดุว่ากล่าวตักเตือน อีกคนรับบทบาทของผู้ปลอบประโลมยามที่อีกฝ่ายแสดงบทบาทในการสั่งสอนตักเตือน ซึ่งทั้งสองตำแหน่งทำงานประสานกันอย่างลงตัวในการอบรมสั่งสอนลูก ๆ เพื่อหล่อหลอมให้ลูกเป็นคนดีมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามความต้องการของครอบครัวและสังคม

สุดท้ายคือการเลือกที่จะปล่อยผ่าน เพื่อลดความรุนแรงของความเกรี๊ยวกราดของสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ให้อ่อนเบาลง ซึ่งหากกระทำการสวนกระแสออกไปในทันทีอาจเกิดความเสียให้ในวงกว้างขึ้นได้ การเลือกที่จะนิ่งเพื่อควบคุมสถานการณ์ และหาแนวทางแก้ไขในลำดับต่อไปอาจจะเป็นแนวทางที่ดีในบางสถานการณ์ได้ เช่นกรณีของคุณต้อยกล่าวถึงเรื่องนี้ว่า *“ผมไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคำพูดนินทาว่าร้ายให้ผมเท่าไหร่ ผมไม่สนใจเลยก็ว่าได้ เพราะพวกเขาไม่มาหาเลี้ยงผมและครอบครัว ผมจะสนใจกับคนที่จริงใจกับผมเท่านั้น ผมไม่เห็นว่าการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวแบบผมมันจะเป็นปัญหาอะไรนะครับ เพราะมันก็เป็นปัญหาทั่วไปที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวคนอื่น ๆ ครอบครัวอื่น ๆ ก็น่าจะเป็นเหมือน ๆ กัน หรือถ้ามีผมก็ไม่สนใจ ก็ปล่อยผ่านไป ไม่สนใจถ้ามันไม่กระทบกับการใช้ชีวิตปกติของครอบครัวผมนะ”* การนิ่งสงบ แล้วปล่อยผ่านไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่ก่อกวนจิตใจ ให้มามีอิทธิพลกับชีวิตและครอบครัวของเรา คือการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมอีกแบบหนึ่ง เพราะทุกปัญหาไม่จำเป็นต้องเข้าไปแก้ไขให้คลี่คลายลงด้วยมือของเราทุกครั้งไป เพราะบางอย่างกาลเวลาจะช่วยคลี่คลายปมให้หลุดออกเอง โดยที่เราไม่จำเป็นต้องออกแรงให้สิ้นเปลืองอารมณ์และความรู้สึก บ่อยครั้งที่เราลงมือแก้ไขปัญหาแทนที่จะดีขึ้นกลับแย่ลง การแก้ปัญหาที่ดีวิธีหนึ่งคือปล่อยผ่านให้กาลเวลาช่วยเยียวยาแก้ไขได้

การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมมีหลากหลายแนวทาง ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความพึงพอใจของแต่ละบุคคล บางอย่างอาจมองดูเป็นสิ่งดีงามในบางบริบทบางสถานการณ์ และในทางตรงกันข้าม สิ่งเดียวกันแต่ต่างกรรมต่างวาระ อาจไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องดีงามเสมอไป การเลือกที่จะสื่อสารสิ่งใดออกไปเพื่อเป็นผลบวกให้ชีวิตตนเอง บางครั้งอาจใช้ไม่ได้กับทุกคน แม้อยู่ในสถานการณ์แบบเดียวกันก็ตาม การมีวิจารณญาณคือสิ่งที่ผู้คนในสังคมควรหมั่นฝึกฝนให้เชี่ยวชาญ แต่เพื่อการส่งต่อความสงบสุขให้แก่สมาชิกใหม่ที่พึ่งเข้าสู่สังคมที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา การมีมาตรฐานการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสม จึงควรมีแกนไว้ให้สมาชิกใหม่ในสังคมได้ยึดถือ และปฏิบัติสืบต่อกันไป นอกจากในสถานศึกษาแล้วที่ต้องมีการอบรมสั่งสอนระเบียบวินัยของการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมอย่างสงบสุขแล้ว สถาบันครอบครัวก็มีส่วนสำคัญไม่แพ้กัน เนื่องจากเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดของสังคม แต่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญอย่างมากในการบ่มเพาะกล่อมเกลา ให้สมาชิกใหม่ได้เจริญเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ ก่อนที่จะออกไปสู่สังคมภายนอกบ้าน สู่สังคมที่ใหญ่กว่า มีผู้คนมากมายหลายแหล่งที่มีมากกว่า การแสดงออกด้วยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ สังคมจะมีแต่ผู้ที่เจริญทั้งทางสติปัญหาและอารมณ์ได้ ครอบครัวและสถาบันต่าง ๆ ในสังคมต้องมีส่วนช่วยส่งเสริมพลักดันให้สมาชิกใหม่ในสังคม เติบโตไปอย่างดี เพราะการมีสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วย

5.3 สังคมยอมรับในแนวทางการเลี้ยงลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายมีความปรารถนาอยู่ลึก ๆ ในเรื่องการยอมรับของผู้คนแวดล้อมถึงแนวทางการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเอง อาจเป็นเพราะพวกเขาถูกจับจ้องจากสังคมถึงความสามารถในการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยว โดยเฉพาะเมื่อทราบว่าพวกเขาที่เป็นเกย์มีรสนิยมทางเพศที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม มักจะพบกับข้อสงสัยในหลาย ๆ เรื่องราว ที่พวกเขาผ่านมาและกำลังเผชิญอยู่ บางเรื่องราวสร้างความอึดอัดใจ และบางเรื่องราวสร้างแผลและปมในใจให้เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มากน้อยแตกต่างกันไป ให้รู้สึกต่ำต้อยจากการด้อยค่าของผู้คนในสังคมในศักยภาพของความเป็นเกย์ของเขาเอง ซึ่งการที่จะหลุดพ้นจากคำครหาต่าง ๆ ที่สังคมตีตราว่าร้ายได้ พวกเขาต้องใช้ทักษะความสามารถส่วนตัวอย่างมาก ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวบางส่วนต้องยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือด้วย เพื่อให้พวกเขาได้ก้าวผ่านช่วงเวลาที่เลวร้าย จนรู้เท่าทันและสามารถปรับตัวจนรอดพ้นมาได้ พวกเขาต่างมีเทคนิควิธีในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองที่แตกต่างและน่าสนใจอย่างมากมาย

5.3.1 มีเทคนิควิธีในการเลี้ยงลูกของตนเอง

การทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้อย่างรู้เท่าทันในแบบฉบับของตนเองทั้งสิ้น เพราะแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละสถานการณ์อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาของอีกสถานการณ์ได้ เพราะต่างกรรมต่างวาระ ไม่มีสูตรสำเร็จแน่นอน ทุกอย่างล้วนต้องผ่านการฝึกฝนและทำซ้ำบ่อยครั้งจนเกิดความชำนาญ จนกลายเป็นเรื่องปกติของการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงวันและช่วงวัยของการเลี้ยงดูลูก เมื่อเกิดปัญหาขึ้นเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ พวกเขาจัดการด้วยตนเอง หรือมีผู้ช่วยจัดการแก้ไขให้หรือไม่ หลายรายมีแนวทางที่แตกต่างกัน แต่สามารถสรุปได้ดังนี้

เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ส่วนใหญ่เหล่าคุณพ่อเลือกที่จะจัดการปัญหาด้วยเอง ซึ่งมีทั้งปัญหาที่เคยผ่านมาแล้ว และปัญหาใหม่ที่พึ่งเคยพบ ซึ่งเทคนิคในการแก้ไขปัญหาในแต่ละครั้งอาจมีความแตกต่าง และคล้ายคลึงกันได้บ้างตามแต่ละสถานการณ์ที่พบ ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลของคุณติ๊ก *“ก็ต้องแก้กันไปตามสถานการณ์ครับ อีกอย่างลูกผมอยู่ประถม เขายังไม่คิดถึงเรื่องเพศอะไรพวกนั้นหรอก ผมก็เลี้ยงดูเขาไปตามความต้องการในแต่ละวัน อาหาร การศึกษา การเล่น อะไรพวกนั้น ซึ่งผมว่าพ่อแม่ปู่ย่าตายายทุกคนก็ต้องทำแบบเดียวกับผมนี่แหละ ส่วนเรื่องที่ผมมีรสนิยมทางเพศแบบไหนคงไม่เอามาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกมั้งครับ คนอื่นผมไม่รู้นะ แต่ผมไม่แยกแยะได้ เทคนิคก็ไม่ตายตัวครับ ขึ้นอยู่กับหน้างาน*

มากกว่า อาศัยว่าแก้ไขปัญหาให้ลูกบ่อย ๆ จนคล่องจนรู้ใจลูกว่าเขาชอบไม่ชอบอะไร พยายามเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนวิธีการอยู่ตลอด" ถึงแม้บางครั้งการแก้ไขปัญหาอาจมีแนวทางที่แตกต่างกันบ้าง ถึงแม้จะเป็นปัญหาเดียวกัน แต่เมื่อเวลาและสถานที่เปลี่ยน ก็อาจจะใช้เทคนิควิธีเดิมไม่ได้แล้ว ต้องคิดค้นดัดแปลงแนวทางใหม่ขึ้นมาใช้แทนจนกว่าจะแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงลูกเองต้องมีความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดี ถึงจะก้าวผ่านปัญหาต่าง ๆ ของลูกได้

ต่อมาเป็นกรณีที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยมีคนช่วยหรือแก้ไขปัญหาผ่านผู้อื่น เนื่องจากตัวของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เอง ไม่สามารถทำหน้าที่แก้ไขปัญหานั้น ๆ ในขณะนั้นได้ เนื่องจากติดภารกิจสำคัญอื่น หรือไม่อยู่ในขณะที่เกิดเหตุการณ์เหล่านั้น จึงต้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นทำหน้าที่แทน แต่ทุกการตัดสินใจเขาจะเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด เพราะหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นระหว่างการเลี้ยงดูลูก เขาผู้ซึ่งเป็นพ่อจะต้องยอมรับได้ในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีหลายรายได้รับการช่วยเหลือในการเลี้ยงดูลูกจากเครือญาติใกล้ชิด คุณพ่อ คุณแม่ หรือจากสถานที่รับเลี้ยงเด็ก ที่มีความเข้าใจความต้องการของเด็ก และความต้องการของผู้ที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เป็นอย่างดี ว่ามีความต้องการในด้านใดบ้าง

โดยผู้ให้ข้อมูลของคุณตั๊กเล่าว่า *"เวลาเจอปัญหาในการเลี้ยงลูกรึลูกก่อปัญหาให้ต้องคิดและตัดสินใจผมก็จะปรึกษากับพ่อแม่ และให้พวกเขาช่วยจัดการแทนบางอย่าง เพราะพวกเขาอยู่ด้วยกันกับลูกในขณะที่ผมทำงานนอกบ้าน โดยผมมีหน้าที่เพียงบอกความต้องการว่าต้องการให้จัดการแบบไหน ก็ปรึกษาพูดคุยกับพ่อแม่ตลอด"* คงเป็นเรื่องปกติในกรณีที่ต้องมีผู้อื่นช่วยดูแลทำหน้าที่แทนในบางช่วงเวลา ซึ่งเทคนิควิธีของผู้ช่วยดูแล มีผลต่อการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเป็นอย่างมาก หากเป็นผู้ที่มากประสบการณ์ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จะเป็นเรื่องปกติไม่ลำบากมากนัก เหล่าคุณพ่ออาจจะต้องเชื่อฟังยอมรับในแนวทางการแก้ไขปัญหาของผู้ช่วยดูแลลูกเป็นกรณีพิเศษ แต่การรับรู้กระบวนการต่าง ๆ ในการเลี้ยงดูลูก และการตัดสินใจต่าง ๆ ยังคงต้องเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดเช่นเดิม

5.3.2 เป็นตัวอย่างที่ดีในการเลี้ยงลูก

หลังจากที่สังคมและคนรอบข้างได้รับทราบเรื่องราวการเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และเป็นผู้เลี้ยงดูลูกเองเป็นหลักแล้ว พวกเขาต่างมีความรู้สึกนึกคิดต่อเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง มีการชื่อชมยินดี หรือเกิดการยอมรับในความสามารถของการทำหน้าที่พ่ออย่างไรหรือไม่ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งนั้นต้องใช้ความสามารถ ความพยายาม ความมุ่งมั่นตั้งใจ และมีทักษะในการเรียนรู้ปรับตัวอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของลูกได้เป็นอย่างดี หากคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ได้ทำหน้าที่

เลี้ยงดูลูกได้จนประสบความสำเร็จ ลูก ๆ ที่พวกเขาฟูมฟักเติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพ มีบุคลิกลักษณะนิสัยที่สังคมส่วนใหญ่ต้องการ บวกกับอุปนิสัยส่วนตัวของเด็กที่เป็นผู้มีมารยาทที่ผ่านการขัดเกลามาแล้วอย่างดีจากผู้เลี้ยงดู หรือจากผู้เป็นพ่อแล้วนั้น คำชื่นชมยินดีจากสังคมแวดล้อมจะส่งถึงคุณพ่อผู้เลี้ยงดูอยู่เป็นระยะ การได้รับการยอมรับเชิดชูคือกำลังใจในการทำหน้าที่พ่อของพวกเขาที่มีความคาดหวังอยู่ลึก ๆ ว่าการทำหน้าที่อย่างตั้งใจ จะมีผู้คนแวดล้อมมองเห็นความสำคัญ และให้การยอมรับในความสามารถดังกล่าวบ้างไม่มากก็น้อย

โดยคุณตุ๊กได้บอกเล่าเรื่องราวความภาคภูมิใจให้ฟังว่า *“ก็มีเพื่อน ๆ ที่บอกว่าเราเก่ง สามารถเลี้ยงลูกคนเดียวได้ ถ้าเป็นพวกเขาคงทำไม่ได้แน่นอน ผมว่ามันก็ขึ้นอยู่กับนิสัยของแต่ละคน บางคนไม่ชอบเด็กบางคนชอบเด็ก และอีกอย่างการเรียนรู้ ถ้าเราชอบเราจะสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้โดยไม่รู้สึกเบื่อหน่าย จะยิ่งสนุกไปกับมัน แต่เพื่อนผมบางคนขอผ่าน”* ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องปกติของผู้คนในสังคม ที่จะพบว่าหลายคนชอบและไม่ชอบการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็ก โดยเฉพาะเกย์บางรายไม่ชอบเด็กเป็นอย่างมาก และในทางกลับกันก็พบว่ามีเกย์ที่รักเด็ก พร้อมที่จะรับหน้าที่เลี้ยงดูเด็ก แต่อาจไม่ถึงขั้นเป็นคุณพ่อเด็กอย่างแท้จริง เพราะพวกเขาไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงนั่นเอง การทำหน้าที่พ่อของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์หลายรายสามารถที่จะเป็นต้นแบบในการทำหน้าที่พ่อให้แก่สังคมเป็นตัวอย่างได้พอสมควร เพราะการทำหน้าที่เลี้ยงลูกคือหน้าที่ ๆ ยิ่งใหญ่ และสำคัญมากกับสังคมที่กำลังเจริญเติบโตไปข้างนี้เช่นนี้ เพราะเด็ก ๆ คืออนาคตของชาติ เด็ก ๆ จะเป็นคนดีเป็นที่ต้องการของสังคมหรือไม่นั้นการอบรมเลี้ยงดู กล่อมเกลาของผู้เลี้ยงดูลูก หรือเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งนั่นเอง

ถึงแม้ในผู้ให้ข้อมูลบางรายจะไม่เคยได้ยินคำชื่นชมยินดีในการทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์เลยก็ตาม แต่นับว่าไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด เพราะทุกคนมีอัตลักษณ์ และแบบฉบับในการทำหน้าที่พ่อแตกต่างกัน ความสามารถในการทำหน้าที่พ่อก็แตกต่างกันไปด้วย และผลผลิตหรือลูกที่เติบโตมาก็มีความแตกต่างกันด้วยเช่นกัน ถึงแม้ความคาดหวังในการทำหน้าที่พ่อจะมีเท่า ๆ กันก็ตาม โดยคุณติ๊กได้บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า “ยังไม่มีนะครับ ผมคิดว่าผมยังมือใหม่และประสบการณ์ยังน้อยในการเลี้ยงลูก มีคนอื่น ๆ ที่ทำได้ดีกว่าผมอีกเยอะในหมู่บ้าน หรือใกล้เคียง ผมต้องไปเรียนรู้กับเขามากกว่าครับ” การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิธีในการอบรมเลี้ยงดูลูกของแต่ละรายมีความแตกต่างกันหลากหลายไร้ข้อจำกัน ตลอดจนช่องทางการหาความรู้ต่าง ๆ ก็มากมายเช่นกัน บางครอบครัวได้รับเทคนิคการอบรมเลี้ยงดูลูกจากคนรู้จักใกล้ชิด เช่นคุณพ่อคุณแม่ และเครือญาติอื่น ๆ หรือจะเป็นช่องทางการสื่อสารออนไลน์ที่มี

การเผยแพร่เทคนิคการทำหน้าที่พ่อให้ผู้ที่สนใจ ได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย ไม่แน่ว่าสักวันผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อาจได้รับคำชื่อชมยินดี และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์รายอื่น ๆ ที่พึ่งได้รับหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มามาด ๆ ก็ย่อมได้

5.4 **ความสำเร็จของการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก**

ตามที่ทราบกันดีว่าความหมายของความสำเร็จของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันไป ตามแต่ผู้ที่จะให้ความหมาย ขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล ไม่มีผิดถูก อยู่ที่ความพึงพอใจเป็นสำคัญ ในมุมมองของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ก็เช่นกัน การให้นิยามความหมายของความสำเร็จในการอบรมเลี้ยงดูลูกของแต่ละรายก็มีความแตกต่างหลากหลายตามไปด้วย ยกตัวอย่างประสบการณ์ของคุณเต็มที่บอกกับเราว่า เขาประสบความสำเร็จแล้วในวันนี้ และทุก ๆ วันที่ผ่านมา *“ทุกวันที่เรามีความสุขลูกมีความสุข ใช้ชีวิตร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข เราถือว่าเราประสบความสำเร็จ ถึงแม้อนาคตจะยังมาไม่ถึง แต่ถ้าเรามีความสุขกับสิ่งที่ทำในปัจจุบัน เราเชื่อมั่นว่าอนาคตเราจะมีความสุข และจะประสบความสำเร็จเช่นกัน”* การนิยามความสำเร็จในมุมมองของคุณเต็มดูช่างเรียบง่าย เป็นสิ่งที่ไม่ซับซ้อน ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องราวยิ่งใหญ่ แต่สามารถพบเจอได้ในทุก ๆ วัน นั่นคือการทำวันนี้ให้มีความสุข เพราะนั่นคือความสำเร็จในแต่ละวันของการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก ใจความสำคัญคือลูก ตราบใดที่ลูกของเขามีความสุขเขาก็จะมีความสุขไปด้วย และนั่นคือความสำเร็จของเขานั่นเอง

ในคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายบอกกับเราว่าเขายังไม่ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน เพราะหนทางยังอีกยาวไกล ลูกของพวกเขายังเด็กที่ยังต้องการความเอาใจใส่ดูแลฟูมฟักจากพ่อ ยังไม่สามารถที่จะดูแลรับผิดชอบตนเองได้ ในมุมมองของเขาความสำเร็จคือการที่ลูกเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ มีการศึกษาที่ดี มีการงานที่ดี มีความรักที่ดี มีครอบครัวที่ดี และมีชีวิตที่ดี มีความสุข ซึ่งอาจต้องใช้เวลาอย่างยาวนานเกือบทั้งชีวิต ถึงจะพบกับความสำเร็จนั้น ดังเช่นกรณีของคุณตุ๊ก *“ตอนนี้มันพึ่งผ่านจุดเริ่มต้นมาได้เพียงเล็กน้อย หนทางยังอีกยาวไกลกว่าจะเรียกได้ว่าประสบความสำเร็จ แต่ผมก็ถือว่ามันคือเส้นทางที่สร้างความภาคภูมิใจให้ผมมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มต้น ถึงแม้ชีวิตครอบครัวผมจะไม่ประสบความเสร็จ แต่ผมคิดว่าการเลี้ยงลูกของผม มันคือความหวังว่า ผมจะทำมันให้ดี และประสบความสำเร็จให้ได้”* โดยปกติครอบครัวที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก ทุกครอบครัวมีความคาดหวังใกล้เคียงกันที่คิดว่านั่นคือความสำเร็จในการเลี้ยงดู

ลูก คือการที่ลูกหรือสมาชิกในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามศักยภาพของแต่ละคน มีหน้าที่การงานที่ดี มีสุขภาพที่ดี มีฐานะมั่นคง ฯลฯ

ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกหากทุกครอบครัวจะมีความคาดหวังเช่นนั้น และครอบครัวของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ก็เช่นเดียวกัน ที่พวกเขาคาดหวังจากการทำหน้าที่พ่อของตนพอสมควร บางรายอาจมีปมในใจสมัยยังเด็ก ที่ทางบ้านไม่สามารถให้ความรักความอบอุ่น ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพัฒนาฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถที่โดดเด่นตามความชอบของแต่ละคน อาจเนื่องจากการขาดทุนทรัพย์ ขาดผู้นำครอบครัวที่เข้มแข็ง ขาดเครือญาติที่อบอุ่น ที่จะให้การสนับสนุน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับตนเองได้เท่าที่ควร และเมื่อตนเองมีโอกาสในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก จึงทุ่มเททรัพยากรทุกอย่างเพื่อการบ่มเพาะให้ลูกของตนมีอนาคตที่สดใส สามารถแข่งขันกับสมาชิกในสังคมจากครอบครัวอื่น ๆ เพื่อการประสบความสำเร็จ และมีชีวิตที่ดีขึ้น ตามแนวทางที่สมควรจะเป็น ซึ่งหลายครอบครัวมีความพร้อมที่จะทำเช่นนั้น แต่ก็ต้องยอมรับว่ามีอีกหลายครอบครัวเช่นกันที่ยังต้องปากกัดตีนถีบเพื่อความอยู่รอดของตนเอง และคนในครอบครัว การที่จะทุ่มเททรัพยากรในหลายๆ ด้าน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กหนึ่งคน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อาจไม่สามารถทำได้โดยง่าย เนื่องจากสภาพสังคมที่มีการแข่งขันกันสูง ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว และภาพรวมภายในประเทศก็มีส่วนทำให้ส่งเสริมให้การอบรมเลี้ยงดูลูกจะประสบความสำเร็จมากน้อยตามไปด้วย

นอกจากนี้ความเท่าเทียมทางเพศในสังคมก็มีส่วนส่งเสริมให้การทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ มีความภาคภูมิใจ และมีกำลังใจในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของสังคมเป็นอย่างมาก ถึงแม้จะมีคุณลักษณะที่ไม่ตรงตามกรอบมาตรฐานของสังคมที่ตั้งเอาไว้ก็ตาม แต่เพราะพวกเขามีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำหน้าที่พ่อตามแนวทางของพวกเขาที่เป็น คือ เป็นชายรักชาย หรือเกย์ ซึ่งผู้คนแวดล้อมในสังคมมักจะมีคำถามกับการทำหน้าที่พ่อของพวกเขา บางครั้งถูกสังคมตีตราเพราะรสนิยมทางเพศที่ผิดแปลกไปจากประเพณีวัฒนธรรมของสังคม โดยคุณเต็มมีข้อความอยากจะฝากถึงผู้มีอำนาจ และสมาชิกในสังคมว่า *“มนุษย์ทุกคนที่มีลูกคือตอนนี้ ถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่กว้างมาก คือมันไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นผู้หญิงผู้ชายเท่านั้นที่จะสร้างครอบครัวที่อบอุ่นได้ มันมีความหลากหลายเช่น ผู้ชายกับผู้ชาย ผู้หญิงกับผู้หญิง หรือบางทีตุ๊ดก็แต่งงานกับทอมไรได้ คือมันมีความวาไรตี้การที่เรามองข้ามเรื่องของความเป็นเพศไปแต่มองความเป็นคนแทน ความรักมันไม่มีเพศ เราไม่ควรไปจำกัดสิทธิว่าชายต้องคู่กับหญิงเท่านั้น ถึงจะเป็นคนดีของสังคมได้ มันไม่จำเป็น ยิ่งยุคสมัยนี้มันไม่ได้หยุดอยู่นิ่ง ๆ มันเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทสังคม หากมันคือความสุขของเขา สมาชิกในสังคมแวดล้อม*

ควรให้เกียรติและยอมรับในรสนิยมของผู้อื่น ตามที่เขามีสิทธิเลือกที่จะดำเนินชีวิต ตามแนวทางที่พวกเขาพึงพอใจ และไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับสมาชิกในสังคมแวดล้อม” การให้เกียรติและยอมรับความหลากหลายของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่เพียงแค่รสนิยมทางเพศเท่านั้นที่มีความหลากหลาย ลักษณะนิสัย พฤติกรรมต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลก็มีความแตกต่างไปด้วยเช่นกัน เพราะทุกคนคือมนุษย์ ที่มีอิสระในตัวตน ทุกคนสามารถออกแบบ และเลือกใช้ชีวิตของตนเองได้ ตราบใดที่ไม่เบียดบังชีวิตผู้อื่นให้เดือดร้อน และไม่ผิดระเบียบของสังคมส่วนใหญ่

การมีชีวิตที่นอกกรอบ และไม่ผิดระเบียบของสังคม หลายรายพยายามออกจากกรอบ และหลายรายพยายามสร้างบรรทัดฐานตามแบบฉบับของตนเอง ตามแนวทางที่พึงพอใจ และมีความสุขที่สุด แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกช่องทางที่เลือกจะถูกต้องเหมาะสม และประสบความสำเร็จเสมอไป บางครอบครัวยังต้องลองผิดลองถูกอยู่ตลอดเวลา ในหลาย ๆ เรื่องราวที่ต้องก้าวผ่าน ซึ่งแต่ละครอบครัวมีบรรทัดฐาน มีกฎเกณฑ์ และมีนิยามความสำเร็จที่แตกต่างกันไปตามความต้องการของแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัวมีอิสระต่อกัน ตราบใดที่ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคมรอบข้างให้เดือดร้อนจากการนิยามความสำเร็จเหล่านั้น ซึ่งจากการรับฟังเรื่องราวของประสบการณ์เรื่องการนิยามความสำเร็จของแต่ละรายมีความแตกต่าง และใกล้เคียงกันบ้าง ซึ่งไม่มีข้อจำกัดตายตัว ทั้งระยะสั้นและระยะยาวบางรายให้นิยามว่าพวกเขาประสบความสำเร็จในทุก ๆ วัน เพราะลูก ๆ และสมาชิกในครอบครัวมีความสุขในทุก ๆ วันเพียงเท่านั้น แต่สำหรับบางรายให้นิยามว่าบรรดาลูก ๆ จะต้องเติบโตไปเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหน้าที่การงานที่ดี มีครอบครัวที่ดี และมีความสุข ซึ่งอาจต้องใช้เวลาทั้งชีวิต แต่โดยส่วนใหญ่พวกเขาให้ความสำคัญกับลูก กับครอบครัว และตัวของพวกเขาเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ มากกว่าการยึดเอาสังคมภายนอกมาเป็นเกณฑ์วัดความสำเร็จ

บทสรุปการสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์

การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ที่มีความหลากหลายทั้งผลลัพธ์ และแนวทางนั้น เป็นไปเพื่อความอยู่รอดปลอดภัยในสังคมที่ทันสมัย และมีการแข่งขันที่สูงแห่งนี้ ตามสภาวะแวดล้อมของสังคมที่มีความลื่นไหลเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นเทคนิคการเอาตัวรอดอีกรูปแบบหนึ่งของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อรักษาความเป็นตัวตนของพวกเขาให้คงอยู่ เกิดความภูมิใจในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ของตนเองตามแบบฉบับที่พวกเขาพึงพอใจ ซึ่งมีความแตกต่างตามภูมิหลังของแต่ละครอบครัว บางครอบครัวขัดสนข้นแค้น ขาดความพร้อมในการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนความอบอุ่นในครอบครัว

และสภาพเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ บางครอบครัวครบครัน ทั้งครอบครัวที่อบอุ่น การยอมรับตัวตนในความหลากหลายทางเพศ ให้สิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิต ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจภายในครอบครัว พรั้งพร้อมให้การสนับสนุนการเจริญเติบโตของสมาชิกใหม่อย่างเต็มกำลัง แต่ในบางรายสถานภาพความมั่นคงทางครอบครัวอาจไม่สามารถเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ได้ ซึ่งอาจต้องใช้หลายปัจจัยเป็นตัวชี้วัดประกอบร่วมด้วย แต่พวกเขาสามารถเกิดความภาคภูมิใจในตนเองได้ ตามนิยามของแต่ละราย จนกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนเองได้

การสร้างอัตลักษณ์ต่าง ๆ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของบุคคล หรือกลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ก็เพื่อให้สังคมยอมรับในความเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูอบรมบ่มเพาะเยาวชน ที่จะเติบโตไปขับเคลื่อนสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไปเฉกเช่นเดียวกับครอบครัวอื่น ๆ ในสังคม ให้เกิดการยอมรับความแตกต่างหลากหลายของสมาชิกในสังคม เคารพในความต่างของแต่ละบุคคล ยอมรับในความสามารถ และให้คุณค่าเท่าเทียมกับสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคม ยอมรับในแนวทางการเลี้ยงลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่อาจมีแนวทางที่แตกต่างหลากหลาย ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานเดิมของสังคม แต่พวกเขาสามารถทำหน้าที่พ่อได้จนประสบความสำเร็จตามแบบฉบับของพวกเขา ไม่แตกต่างจากสมาชิกในสังคมเพศอื่น ๆ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และเข้าใจในความแตกต่างหลากหลาย ทั้งรสนิยมทางเพศ พฤติกรรมที่แสดงออก ความรับผิดชอบต่อสังคม สิทธิการเป็นพลเมือง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรืออื่น ๆ ของสมาชิกในสังคม

ซึ่งบางครั้งเป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่ได้อยู่ในกรอบ ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของสังคมมาก่อน การสร้างตัวตนใหม่ และออกนอกกรอบของสังคมจึงเป็นสิ่งท้าทายบรรทัดฐานของสังคมที่มีมาก่อนหน้า ด้วยความคิด ความเชื่อ และชุดความรู้ใหม่ ๆ ให้สังคมตื่นตัว และคล้อยตามกันไป ซึ่งอาจไม่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับเสมอไป แต่อย่างน้อยการสร้างการยอมรับในตัวตน และชื่นชมในความสามารถ และความสำเร็จทั่วไปของตนเองและครอบครัว เป็นเรื่องพื้นฐานที่จำเป็นต้องมี รวมถึงการรู้เท่าทัน ส่งผลให้สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกันกับผู้คนในสังคมแวดล้อมได้อย่างดีมีความสุข ไม่เกิดความรู้สึกถูกเบียดขับให้ออกจากสังคม จนกลายเป็นชนชายขอบ ที่รอการช่วยเหลือ ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ยากลำบาก หากเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะไม่ต่อสู้ต่อรองกับสังคมแวดล้อมเพื่อความอยู่รอดของครอบครัวตนเองให้เกิดการยอมรับ อาจส่งผลให้ไม่เกิดการยอมรับขึ้นในสังคมที่แข่งขันสูงเช่นนี้ได้ และความสำเร็จที่พวกเขาคาดหวังอาจไม่

สามารถเดินทางไปถึงได้เช่นกัน หากการยอมรับในความหลากหลายจากสังคมยังมีไม่มากพอ คำชื่นชมยินดีจากสังคมก็ย่อมได้รับยากขึ้นเช่นกัน

การพิสูจน์ให้สังคมแวดล้อมเห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ ในการทำหน้าที่พ่อของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หรือผู้ที่อยู่ในบทบาทผู้เลี้ยงดูลูก จึงเป็นทางออกที่พวกเขาต้องฝ่าฟันออกไปให้สำเร็จ เพราะอาจเป็นทางออกทางเดียวที่พวกเขาเลือกได้ หากเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกไม่สามารถก้าวผ่านการถูกตีตรา ของผู้คนที่เห็นต่างในสังคมได้ การยอมรับในความสามารถก็จะไม่มีทางเกิดขึ้น คำถาม และการกดทับก็จะดำเนินต่อไปไม่สิ้นสุด การสร้างอัตลักษณ์เพื่อให้กลุ่มของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกทั้งหลายมีที่ยืนในสังคม จึงเป็นสิ่งที่เหล่าผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องร่วมมือกัน จนเป็นภาพที่ชัดเจน และสามารถส่งเสริมความเข้าใจให้สมาชิกที่ยังมีข้อสงสัยในความเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ตลอดจนผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เข้าใจและยอมรับความหลากหลายได้ในที่สุดนั่นเอง

สรุปผลการวิจัย

ในครอบครัวคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีการให้ความหมายของความเป็นพ่อของแต่ละรายแตกต่างกันตามแต่ละครอบครัว จากภูมิหลังและพื้นฐานทางครอบครัวเดิมของแต่ละบุคคล ตลอดจนสังคมแวดล้อม ที่มีส่วนกล่อมเกลาให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน (Gjurkovic & Tudor, 2018) ตามกรอบมาตรฐานที่สังคมนั้น ๆ กำหนดไว้ ส่งผลถึงแนวทางการอบรมเลี้ยงดูลูกของเหล่าคุณพ่อแต่ละราย ถึงแม้แรกเริ่มในการทำหน้าที่ความเป็นพ่อ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่างก็มีอาการตื่นเต้น และตกใจอยู่บ้าง แต่เมื่อพวกเขาตั้งสติ รวบรวมความกล้าได้ พวกเขาก็พร้อมที่จะปกป้องดูแลรับผิดชอบในสิ่งที่พวกเขาได้ก่อขึ้น ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ พวกเขาพร้อมที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การทำงานหาเงินด้วยตนเอง หรือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และเครือญาติก็ตาม ตลอดจนพวกเขามีความตั้งใจอบรมสั่งสอนลูก ๆ ตามแนวทางที่หลากหลายของแต่ละครอบครัวที่มีความสะดวก เพื่อให้ลูก ๆ ของพวกเขาเจริญเติบโตไปคนดีมีคุณภาพเข้าสู่สังคมที่ทันสมัย ตามความคาดหวังของสังคม ซึ่งบางครั้งสังคมภายนอกยากที่จะเข้าใจ (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2555)

การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ทั้งการเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง และการได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่น นอกเหนือจากตัวเขาเองซึ่งมีความหลากหลายสถานะของผู้ช่วยเลี้ยงดูลูก นั่นไม่ใช่ปัญหาสำหรับการสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ทั้งร่างกายและจิตใจ ขอเพียงทุกผู้เกี่ยวข้องมีความปราถนาดีในการทำหน้าที่สนับสนุนเสริมสร้างการ

เจริญเติบโตของลูก ให้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีอารมณ์สดใสร่าเริง มีพัฒนาการเหมาะสมไปตามวัย สอดคล้องกับความหลากหลายของชุดความรู้ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของลูกในแต่ละช่วงวัย ที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในการเลี้ยงลูกในแต่ละยุคสมัยที่มีความแตกต่างกัน เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้ทำหน้าที่ในการสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ต้องรู้จักเรียนรู้และพัฒนาวิธีการที่ทันสมัยเหมาะสมกับลูก ๆ ในแต่ละรายอยู่ตลอด ประกอบกับต้องไม่ย่อท้อกับการลองผิดลองถูก เพราะการเลี้ยงลูกมีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล วิธีการเดียวกันอาจไม่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละราย ความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญสำหรับการพลิกแผลงเทคนิควิธีให้เหมาะสมลงตัวตามความต้องการของเด็กในแต่ละรายประกอบกันไปด้วย

อีกทั้งการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในแต่ละครอบครัวก็มีความแตกต่างกัน ทั้งการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดตัวลูกเป็นสำคัญ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกโดยยึดคุณพ่อเป็นหลักสำคัญ และการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของลูกตามความเหมาะสม คือแนวทางที่แต่ละครอบครัวพิจารณาแล้วเห็นควรว่าเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับ ภูมิหลัง ประสบการณ์ หลักความสามารถของแต่ละครอบครัวในการเลือกสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูก ๆ โดยในแต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างหลากหลายไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ขอให้ลูก ๆ ของพวกเขามีความสุขกับการเรียนรู้ มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย เป็นเป้าหมายสูงสุด หากทุกครอบครัวทำหน้าที่ของตนเองได้ดีแล้วในการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของลูกในปัจจุบัน สำหรับอนาคตคาดว่าลูก ๆ ของพวกเขาต้องเป็นผลผลิตที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมอย่างแน่นอน นอกจากนี้ยังมีการปลูกฝังทักษะการใช้ชีวิตมีรูปแบบ และแนวทางที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความชำนาญ หรือความต้องการของแต่ละครอบครัว ว่าอยากให้ลูกเจริญเติบโตมามีคุณลักษณะแบบใด ตามที่สังคมต้องการหรือไม่มากน้อยเพียงใด (ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559) ซึ่งไม่มีเกณฑ์มาตรฐานตายตัว บางอย่างต้องใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ และคอยขัดเกลาให้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ หรือผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู และลูก ๆ ของพวกเขา ได้ลองผิดลองถูกสำหรับแก้ปัญหาแต่ละอย่างจนเกิดทักษะความชำนาญ ตามที่พวกเขาออกแบบอยากให้เป็นไป

แน่นอนว่าลูกที่เติบโตมากับการฝึกทักษะในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา มักจะมีทักษะการเอาตัวรอดในสังคมได้ดีกว่าลูกที่ครอบครัวไม่เน้นทักษะการมีชีวิตอยู่ในสังคมแห่งการแข่งขัน ซึ่งส่งผลให้ลูก ๆ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่ทันสมัยได้อย่างปกติสุขได้เท่าที่ควร บางครั้งอาจสร้างปัญหาจนเป็นผลร้ายกับลูก ๆ ที่ขาดทักษะบางอย่างในการใช้ชีวิตไป การทำหน้าที่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จากประสบการณ์ที่หลากหลาย พบว่าไม่มีผลกระทบต่อแนวทางในการ

อบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ของพวกเขามากนัก เนื่องจากมีแนวทางในการเลี้ยงดูลูกอย่างหลากหลายและน่าสนใจ หลายรายกล่าวถึงผู้คนและสังคมแวดล้อมน้อยมาก เนื่องจากพวกเขาให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัว หรือบรรดาลูก ๆ ของพวกเขามากกว่าการมีรสนิยมทางเพศที่หลากหลายของพวกเขา ซึ่งไม่มีผลต่อการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก ๆ แต่อย่างใด ตราบใดที่พวกเขาทำหน้าที่พ่อในแบบฉบับของเขาให้ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ของสังคมที่ตายตัวว่าจะต้องทำตามข้อบังคับต่าง ๆ อย่างไรหรือไม่นั้น เหล่าคุณพ่อมีอิสระเต็มในความเป็นพ่อ พวกเขาสามารถทำหน้าที่พ่อตามแบบที่พวกเขาพึงพอใจ แต่ต้องมีคุณภาพ และประสิทธิผลที่สังคมยอมรับได้ โดยไม่กระทบ หรือสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นในสังคมแวดล้อม เพียงเท่านี้ก็สามารถทำหน้าที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวได้อย่างดีมีความสุขแล้ว

กระบวนการต่อสู้ต่อรองโดยเฉพาะกับตนเอง นับว่าเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่สำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย เพราะหลายรายกว่าที่จะยอมรับตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้ต้องใช้เวลามากน้อยแตกต่างกันไป และรับประสบการณ์ตรงเพื่อพิสูจน์ และตรวจสอบตัวตนถึงรสนิยมทางเพศ และความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามแต่ละบริบทจากการเป็นเพศชายของพวกเขาว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไร เพื่อความอยู่รอดอย่างสงบสุข และประสบความสำเร็จตามที่พวกเขาคาดหวัง บางครั้งพวกเขาต้องเสียสละบางสิ่งบางอย่างเพื่อแลกกับบางอย่างที่ต้องการ เพื่อเติมเต็มช่องว่างในจิตใจให้สมบูรณ์ตามที่พวกเขาปรารถนา จนต้องลืมตัวตน หรือความต้องการที่แท้จริงไปในชั่วขณะ แม้กระทั้งการยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงตามความต้องการของพ่อและแม่ หรือผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือของครอบครัว เพื่อหวังจะมีลูกหลานไว้สืบสกุลให้คงอยู่สืบไป หรือบางรายต้องยอมรับบทบาทความเป็นพ่อจากความรู้สึกผิด และต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น แม้บางรายเกิดจากอุบัติเหตุ ความไม่ตั้งใจก็ตาม (Garton, 2004)

การต่อสู้ต่อรองกับตนเอง หลายรายต่อสู่ต่อรองกับความเป็นเกย์มาอย่างยาวนานกว่าที่จะค้นพบและยอมรับตนเองกับผู้คนและสังคมได้ และเมื่อต้องมารับบทบาทหน้าที่ในการเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยว ซึ่งพวกเขาบางคนไม่เคยคาดฝันด้วยซ้ำว่าจะมีโอกาสที่จะเป็นพ่อคนได้ ด้วยรสนิยมทางเพศที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคม แต่เมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ล่วงเลยมาถึงขั้นนี้แล้ว พวกเขามีหน้าที่เพียงทำใจและยอมรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมกับการปรับตัวให้สามารถอยู่รอดในสังคมที่ผู้คนส่วนใหญ่คาดหวังว่าต้องทำหน้าที่พ่อที่ดีอย่างไรต่อไป ซึ่งก่อนที่จะกลายเป็นคุณพ่อได้นั้น พวกเขาต้องผ่านการยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งหลายรายไม่ตั้งใจ เกิดจากอุบัติเหตุทางเพศ และมีบางส่วนที่เกิดจากความตั้งใจเนื่องจากต้องแต่งงานกับผู้หญิงที่พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายตกลงจัดหาให้ เพราะความเห็นพ้องเหมาะสม จน

เหตุการณ์ล่วงเลยให้ต้องยอมรับผิดชอบลูกที่เกิดมา ซึ่งในบางรายไม่สามารถปฏิเสธได้เนื่องจากสมาชิกหลายคนในครอบครัวคาดหวัง และเป็นไปตามคาด ส่วนกรณีที่อาจจะปฏิเสธไม่ยอมรับลูกก็ย่อมได้ แต่พวกเขาเลือกที่จะยอมรับ นั่นคือจากกรณีอุบัติเหตุทางเพศนั่นเอง นอกจากจะต้องยอมรับผิดชอบแล้ว การต่อสู้ต่อรองกับครอบครัวให้ยอมรับ และร่วมยินดีกับคุณพ่อที่เป็นเกย์แล้ว บางครอบครัวต้องยอมร่วมรับผิดชอบชีวิตความเป็นอยู่ของลูกที่เกิดมาจากผู้ที่เป็นเกย์ด้วย (ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559) เนื่องจากหลากหลายสาเหตุ เช่น การกดดันจากสังคมรอบข้าง หรือเกิดจากความต้องการอยากมีลูกมีหลานเป็นของตนเองด้วย โดยที่บางรายครอบครัวยังไม่ทราบว่าคุณพ่ออย่างเขาเป็นเกย์

การยอมรับความเป็นเกย์ของสมาชิกในครอบครัว จึงเป็นเหมือนปราการด่านสำคัญที่จะต้องฝ่าฟันไปให้จงได้ ไม่ช้าก็เร็ว และการยอมรับหลาน สมาชิกใหม่ของครอบครัว บางครอบครัวยินดีอย่างมากที่จะยอมรับ แต่บางครอบครัวต้องแสดงเหตุผล หรือต้องได้รับแรงกดดันจากภายนอกครอบครัวให้ยอมรับ ซึ่งมีให้พบเห็นอยู่บ้าง นอกจากนี้การต่อสู้ต่อรองกับแม่ของลูก ก็สำคัญ เพราะในบางรายการมีเพศสัมพันธ์กับแม่ของลูก หรือระหว่างเกย์แบบชายรักชาย กับผู้หญิงไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องมีองค์ประกอบ และสถานการณ์ที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ร่วมด้วย หลังจากที่เกิดการปฏิสนธิจนตั้งครรภ์และคลอดลูกออกมาแล้ว บางรายต้องผ่านการพิสูจน์ดีเอ็นเอ เพื่อการยอมรับลูกที่เกิดมา และมีการตกลงปลงใจยินยอมให้ลูกมาเลี้ยงจากแม่ของลูก ซึ่งบางรายชีวิตครอบครัวจบลงอย่างสันติ เข้าใจกันทั้งสองฝ่าย แต่บางรายจบลงไม่สวยงามนัก

หลังจากที่ได้สิทธิในการเป็นผู้ปกครองเลี้ยงดูลูกแต่เพียงลำพังแล้ว การต่อสู้ต่อรองกับลูกจึงเป็นด่านต่อมา เพื่อสร้างความไว้วางใจให้ลูกยอมรับว่าตนเองเป็นพ่อลูกกัน เพราะด้วยเพศสภาพ และพฤติกรรมที่แสดงออกมีความแตกต่างหลากหลายของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูตามแนวทางของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่อาจมีความแตกต่างไปจากครอบครัวชายหญิงอื่น ๆ ได้ และสร้างการยอมรับในคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จากลูก เกิดการต่อสู้ต่อรองกับสังคมรอบข้าง ให้เกิดการยอมรับสถานะของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) และการที่สังคมยอมรับในตัวลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในบางรายไม่ง่ายนักที่จะสร้างการยอมรับได้อย่างไม่มีข้อแม้ เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ต้องต่อสู้ฟันฝ่ามาอย่างยาวนาน และยากลำบาก เพื่อให้มีตัวตน และอยู่รอดในสังคมที่มีการแข่งขันสูงเช่นนี้ และยังคงมีความเป็นตัวตนของตนเองอยู่ไม่มากก็น้อย ซึ่งต้องอาศัยทักษะหลากหลาย การรู้เท่าทัน และมีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักปรับเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด และมีเทคนิควิธีในการเอาตัวรอดให้

อยู่ได้ในทุกสถานการณ์ จึงเป็นสิ่งที่สมควรได้รับการถ่ายทอด และเผยแผ่ให้ผู้คนในสังคมที่สนใจได้เรียนรู้ และรับทราบ จนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั่นเอง

การสร้างอัตลักษณ์ต่าง ๆ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของบุคคล หรือกลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ก็เพื่อให้สังคมยอมรับในความเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ การกำเนิดตัวตนในรูปลักษณะนี้เป็นผลผลิตของบริบททางสังคม ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่สลับซับซ้อนซึ่งจัดกระทำต่อร่างกาย จิตวิญญาณ ความคิด และพฤติกรรมของมนุษย์ เมื่อผ่านกระบวนการทำความเข้าใจและการใช้เหตุผลก็จะนำไปสู่การยอมรับอย่างไม่มีข้อสงสัยในการเลือกที่จะนำไปสู่การกระทำ (Foucault, 2008) การเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ก็คือผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู อบรมบ่มเพาะเยาวชน ที่จะเติบโตไปขับเคลื่อนสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไปเฉกเช่นเดียวกับครอบครัวอื่น ๆ ในสังคมอยากให้เกิดการยอมรับความแตกต่างหลากหลายของสมาชิกในสังคม เคารพในความต่างของแต่ละบุคคล ยอมรับในความสามารถ และให้คุณค่าเท่าเทียมกับสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคม ยอมรับในแนวทางการเลี้ยงลูกของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่อาจมีแนวทางที่แตกต่างหลากหลาย ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานเดิมของสังคม แต่พวกเขาสามารถทำหน้าที่พ่อได้จนประสบความสำเร็จตามแบบฉบับของพวกเขา ไม่แตกต่างจากสมาชิกในสังคมเพศอื่น ๆ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และเข้าใจในความแตกต่างหลากหลาย ทั้งรสนิยมทางเพศ พฤติกรรมที่แสดงออก ความรับผิดชอบต่อสังคม สิทธิการเป็นพลเมือง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรืออื่น ๆ ของสมาชิกในสังคม

ในบางครั้งเป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่ได้อยู่ในกรอบ ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของสังคมมาก่อน การสร้างตัวตนใหม่ และออกนอกกรอบของสังคมจึงเป็นสิ่งท้าทายบรรทัดฐานของสังคมที่มีมาก่อนหน้า ด้วยความคิด ความเชื่อ และชุดความรู้ใหม่ ๆ ให้สังคมสั่นคลอน และคล้อยตามกันไป (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561) ซึ่งอาจไม่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับเสมอไป แต่อย่างน้อยการสร้างการยอมรับในตัวตน และชื่นชมในความสามารถ และความสำเร็จทั่วไปของตนเองและครอบครัว เป็นเรื่องพื้นฐานที่จำเป็นต้องมี รวมถึงการรู้เท่าทัน ส่งผลให้สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกันกับผู้คนในสังคมแวดล้อมได้อย่างดีมีความสุข ไม่เกิดความรู้สึกถูกกดทับเบียดขับให้ออกจากสังคม จนกลายเป็นชนชายขอบ ที่รอการช่วยเหลือ ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ยากลำบาก หากเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะไม่ต่อสู้ต่อรองกับสังคมแวดล้อมเพื่อความอยู่รอดของครอบครัวตนเองให้เกิดการยอมรับ อาจส่งผลให้ไม่เกิดการยอมรับขึ้นในสังคมที่แข่งขันสูงเช่นนี้ได้ และความสำเร็จที่พวกเขาคาดหวังอาจไม่สามารถเดินทางไปถึงได้เช่นกัน หากการยอมรับในความหลากหลายจากสังคมยังมีไม่มากพอ คำชื่นชมยินดีจากสังคมก็ย่อมได้รับยากขึ้นเช่นกัน การ

พิสูจน์ให้สังคมแวดล้อมเห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ ในการทำหน้าที่พ่อของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงเป็นทางออกที่พวกเขาต้องฝ่าฟันออกไปให้สำเร็จ เพราะอาจเป็นทางออกทางเดียวที่พวกเขาเลือกได้ หากเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ไม่สามารถก้าวผ่านการถูกตีตราของผู้คนที่เห็นต่างในสังคมได้ การยอมรับในความสามารถก็จะไม่มีทางเกิดขึ้น คำถาม และการกดทับก็จะดำเนินต่อไปไม่สิ้นสุด

การสร้างอัตลักษณ์เพื่อให้กลุ่มของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์มีที่ยืนในสังคม จึงเป็นสิ่งที่เหล่าผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องร่วมมือกัน จนเป็นภาพที่ชัดเจน และสามารถส่งเสริมความเข้าใจให้สมาชิกที่ยังมีข้อสงสัยในความเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ให้เข้าใจและยอมรับความหลากหลายได้ในที่สุด สิ่งสำคัญคือการเสริมพลังอำนาจให้กับตัวตนที่ตนเองสร้างขึ้น เพื่อความยั่งยืน ผ่านความเข้าใจด้านจริยธรรม (Ethical) และศีลธรรม (Moral) ประกอบสร้างเป็นความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ รอบตัว การมีจริยธรรมแห่งตัวตนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเสริมพลังอำนาจ (Empower) ให้แก่ตัวตนที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สร้างขึ้น (Packer, 2010) การสร้างอัตลักษณ์ในคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ให้ทำหน้าที่ดูแลลูกในสังคมไทย จนก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการได้ต้องมีเทคโนโลยีแห่งตัวตน ต้องรู้เท่าทัน ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง ความพากเพียรพยายาม ขยันอดทน ความกล้าแสวงหาโอกาส และสร้างอนาคตบนเส้นทางที่เลือกด้วยตนเอง อย่างมีคุณธรรม และจริยธรรมด้วย ถึงจะสามารถยืนยัดอยู่ทามกลางกระแสสังคมกระแสหลักได้ (ณัฐพัชร์ อภิรุ่งเรืองสกุล และ พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2561)

การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ อาจไม่เลวร้ายเสมอไป เพราะหากมีความรู้เท่าทัน ไม่ตกอยู่ใต้วาทกรรมที่จะบันทอนชีวิตและจิตใจเราให้ตกต่ำย่ำแย่ จนไม่สามารถใช้ชีวิตให้ปกติสุขได้ ก็เท่ากับว่าได้ก้าวผ่านการตีตรา ไม่เห็นคุณค่าจากผู้คนในสังคมไปแล้ว ด้วยเทคโนโลยีแห่งตน เพราะผู้คนเหล่านั้นจะไม่สามารถทำอะไรได้ ในทางตรงกันข้ามกลับมีพลังบวกในการดำเนินชีวิตให้มีความสุขในแบบของตน ถึงแม้สังคมอาจให้คุณค่าไม่มากเท่าที่อยากจะได้รับ อย่างไรก็ตามจะไม่สามารถสร้างความกดดัน หรือความเครียดให้กับตนได้ ขอเพียงให้มีความพยายาม ตั้งใจเลี้ยงดูลูกด้วยความรักอันบริสุทธิ์ มีความเมตตาปราณี มีความปราถนาดีต่อลูก ยึดมั่นในอุดมการณ์นี้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเกิดปัญหาอุปสรรคใด ก็ยากที่จะทำลายครอบครัวเล็ก ๆ ให้แหลกสลายลงได้ และเมื่อกาลเวลาผ่านไป ผลจากความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำหน้าที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ รวมทั้งผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดูรายอื่น ๆ จะพลิดอกออกผลให้สังคมได้ประจักษ์ถึงความสามารถในการเลี้ยงดูลูกจนประสบความสำเร็จได้ไม่แตกต่างจากครอบครัวประเภทอื่น ๆ ในสังคม และทลายความคิดความเชื่อเดิมด้วยชุดความรู้ใหม่ที่แตกต่าง สร้างค่านิยมใหม่ที่ผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม

ยอมรับ และลดกำแพงความเหลื่อมล้ำในสังคมลงสู่ความปกติให้ได้มากที่สุด เพื่อความผาสุขของผู้คนทุกเพศทุกวัยในสังคม ด้วยเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียม และสมานฉันท์สืบไป

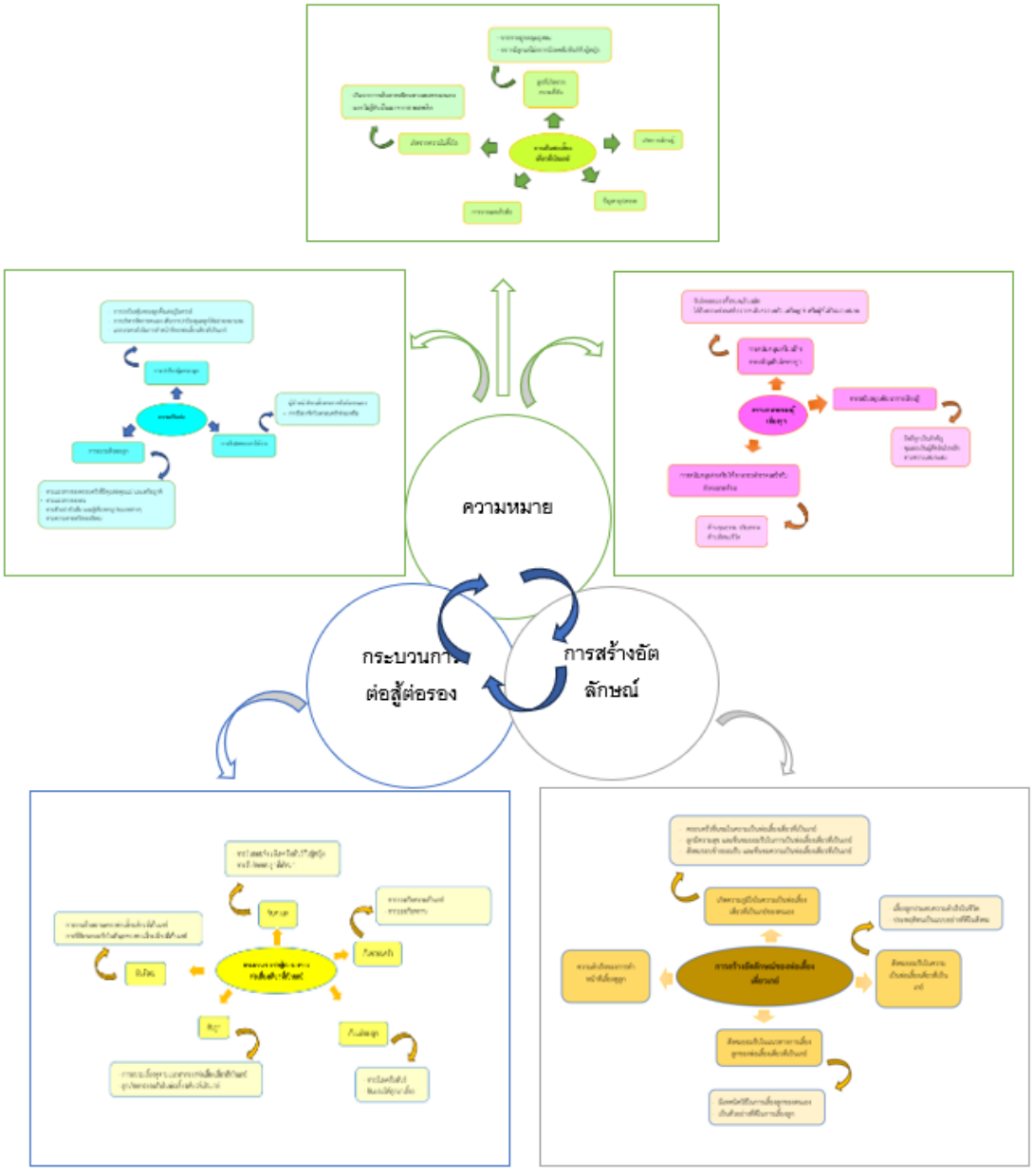

ภาพประกอบ 2 สรุปผลการวิจัย

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยว มักถูกสังคมมองข้ามในความสามารถสำหรับการเลี้ยงดูลูก เนื่องจากความเชื่อทางวัฒนธรรม ของสังคมที่ทันสมัย มักจะมอบคุณค่าในบทบาทนี้ให้กับเพศแม่ ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก โดยเชื่อว่าพวกเธอมีสัญชาตญาณของความเป็นแม่ที่รักลูก และพร้อมจะทุ่มเททรัพยากรทุกอย่างเพื่อเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพได้มากกว่าฝ่ายพ่อ (บุษกร กาศมณี, 2552) ภายใต้ความเชื่อนี้ กลายเป็นวิถีสากลที่ผู้คนส่วนใหญ่ยอมรับและปฏิบัติตาม ๆ พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จึงกลายเป็นชนกลุ่มน้อย บนชายขอบของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวอีกชั้นหนึ่ง จากชุดความรู้เรื่องเพศกระแสหลักที่ให้คุณค่าเพียงชายและหญิงเท่านั้น ที่จะดำรงความเป็นครอบครัวไว้ได้ เบียดขับความเป็นเพศที่แตกต่างให้กลายเป็นอื่น ความหลากหลายนี้นำมาซึ่งการไม่ยอมรับในบทบาทของการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก

ถึงแม้ว่าการทำหน้าที่อื่น ๆ ในสังคม พวกเขาจะสามารถปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นได้อย่างดีเพียงใดก็ตาม และไม่แตกต่างจากเพศกระแสหลักชายหญิงเลย แต่สังคมยังคงไม่ไว้วางใจในบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพวกเขา ซึ่งนับว่าเป็นความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมในความเป็นมนุษย์ อย่างน้อยพวกเขาควรได้รับโอกาสในการพิสูจน์ความสามารถ และทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของพวกเขาเอง ตามสิทธิของความเป็นพ่อ และควรให้คุณค่า เห็นความสำคัญไม่แตกต่างจากสมาชิกในสังคมเพศอื่น ๆ การต่อสู้ต่อรองทางความคิดเรื่องเพศจึงเกิดขึ้น เพื่อการดำรงอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรีของเพศที่หลากหลาย ภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศ ด้วยชีวอำนาจที่กลายเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตของพวกเขาที่มีหลากหลายแนวทาง ตามแต่ละบุคคลจะเลือกใช้ให้มีความเหมาะสม การทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูกก็ไม่ควรถูกปิดกั้นจากเหตุของ เพศ วัย สถานะทางสังคม ที่มีความหลากหลาย ทุกคนควรได้รับการยอมรับ และสนับสนุนไม่แตกต่างกัน เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม (Foucault, 1978; ชาย โพธิสิตา, 2554) เพราะสังคมโลกมีความลื่นไหลอยู่ตลอดเวลา ความคิดความเชื่อต่าง ๆ จึงต้องเปลี่ยนแปลง ไปตามสถานการณ์โลกด้วยเช่นกัน

จากการรับฟังเรื่องเล่าของผู้ให้ข้อมูลถึงปรากฏการณ์ข้างต้น พบแนวทางที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ใช้ในการรับมือจากปรากฏการณ์ดังกล่าวได้อย่างหลากหลาย โดยไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เพราะพวกเขาสามารถสร้างสรรค์แนวทางเป็นของตนเองได้อย่างอิสระ ตามความพึงพอใจได้อย่างเหมาะสมลงตัว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นองค์ความรู้ และเป็นประสบการณ์ที่ควรค่าแก่การบันทึกไว้เป็นแนวทางสำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ กลุ่มเพศที่หลากหลาย และผู้สนใจรายอื่น ๆ ได้เรียนรู้ หากต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ในการเลี้ยงดูลูกของตนเอง ในแบบที่แตกต่างจากความรู้กระแสหลักของสังคม

1. **ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว: ครอบครัวสวนกระแสสังคมสมัยใหม่**

เมื่อการพัฒนาแบบสมัยใหม่ได้สร้างให้เกิดครอบครัวที่สมบูรณ์อันประกอบไปด้วย พ่อ แม่ และลูกจนทำให้ครอบครัวลักษณะนี้กลายมาเป็นบรรทัดฐานทางสังคมของความเป็นครอบครัวในสังคมไทย อย่างไรก็ตาม ไม่ใช้ทุกคนจะประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตคู่และสร้างครอบครัว (เมธิรา ไกรนที และ คนอื่นๆ, 2563) การเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวนั้น สาเหตุหลักเกิดจากการหย่าร้าง ซึ่งการเลี้ยงลูกในครอบครัวที่มีพ่อแม่สองคนเป็นเรื่องยากอยู่แล้วในการทำทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ แต่การเลี้ยงลูกคนเดียวก็เป็นงานที่ยากแตกต่างไปและเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองต้องเผชิญมากขึ้นเรื่อย ๆ ครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวกลายเป็นเรื่องที่พบเห็นได้มากขึ้นทั่วโลก ในขณะที่การศึกษาเกี่ยวกับการเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวจำนวนมากให้ความสำคัญไปที่ประเด็นด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของแม่เลี้ยงเดี่ยว โดยหลายฝ่ายกำลังต่อสู้เพื่อยกระดับความเป็นอยู่สำหรับแม่และพ่อทุกคน ผ่านการผลักดันนโยบายและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สามารถสนับสนุนครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว กระนั้น แม่และพ่อเลี้ยงเดี่ยวยังคงถูกยึดอยู่บนมาตรฐานที่แตกต่างกันและเผชิญกับความคาดหวังและแรงกดดันที่แตกต่างกัน ซึ่งการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเป็นสิ่งที่ท้าทายความคิดความเชื่อเดิม ที่สังคมมองว่าหน้าที่การเลี้ยงดูลูกควรเป็นหน้าที่ของแม่เท่านั้น เพราะน่าจะสามารถทำได้ดีกว่าฝ่ายชาย โดยอ้างอิงจากหลักฐานที่ผ่านมาในอดีตจนกลายเป็นเรื่องปกติ แต่หากเมื่อใดพ่อได้ทำหน้าที่นี้ และทำออกมาดีพอควรสังคมจะชื่นชมในความสามารถของพ่ออย่างมาก เพราะมองว่าเป็นสิ่งใหม่ ไม่น่าจะทำได้ และไม่คาดหวังมาก่อน (Axinn et al., 2011)

การศึกษาเกี่ยวกับพ่อเลี้ยงเดี่ยว ต่างมีผลการวิจัยออกมาในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือตามประเพณีและวัฒนธรรมที่ผ่านมาต่างให้ความสำคัญ และมอบบทบาทการอบรมเลี้ยงดูลูกให้แก่เพศหญิง หรือแม่มาโดยตลอด เพราะเชื่อว่ามีทักษะ และสัญชาตญาณความเป็นแม่ที่รักลูก

อยู่เต็มเปี่ยม และจะสามารถเลี้ยงอบรมดูแลลูกให้เติบโตได้เป็นอย่างดีกว่าเพศชาย หรือพ่อ ซึ่งบทบาทหน้าที่ตามประเพณีวัฒนธรรมที่ผ่านมาของพ่อ คือการทำงานนอกบ้าน เช่น ตกปลา ล่าสัตว์ และหาเงินมาจุนเจือเลี้ยงดูแม่และลูกที่อยู่ในครอบครัว และปฏิบัติเช่นนี้มาอย่างยาวนาน จนกลายเป็นวัฒนธรรมสากล ที่ครอบครัวส่วนใหญ่ทุกชาติในโลกจะมีวิถีชีวิต และประเพณีวัฒนธรรมเช่นเดียวกันนี้ (Goldscheider et al., 2015; Sepek & Jevtic, 2019) แต่เมื่อเวลาผ่านไป พฤติกรรมเดิมเช่นที่เคยสัมผัสและเรียนรู้มา เกิดสลับขั้วเป็นสิ่งตรงข้าม กลายเป็นสิ่งแปลกใหม่ จนทำให้เกิดความสงสัยในบทบาทหน้าที่ใหม่ที่เพศชาย หรือพ่อได้รับ นั่นคือการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเองนั้นจะสามารถทำได้ และประสบความสำเร็จเท่าเพศหญิงหรือแม่ได้ดีเพียงใด ถึงแม้จากรายงานความคิดเห็นจากลูก ๆ จะระบุชัดเจนว่าต้องการทั้งพ่อและแม่ทั้งคู่ก็ตาม แต่ด้วยสถานการณ์บังคับ ทำให้พ่อต้องมารับบทบาทนี้โดยตั้งใจ หรือไม่ก็ตาม แต่ด้วยความรับผิดชอบและรักลูก จึงทำให้เกิดแรงพลักดันให้พ่อเลี้ยงเดี่ยว ใช้ความพยายามอย่างมากในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็นทรัพยากรที่ดีมีคุณภาพแก่สังคมได้จนประสบความสำเร็จ ซึ่งจากมุมมองของผู้คนในสังคม ต่างไม่คาดคิดว่าผู้ชายจะทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวได้ดีเทียบเท่าแม่เลี้ยงเดี่ยวตามความคิดความเชื่อเดิมได้ ทำให้เมื่อพบว่ามีชายหรือพ่อ ที่ทำหน้าที่เลี้ยงเดี่ยวอบรมเลี้ยงดูลูก จนประสบความสำเร็จ ก็มักจะได้รับคำชื่นชมยินดีอย่างมากจากสังคมรอบข้าง เพราะคิดว่าพวกเขาทำในสิ่งที่เป็นไปได้ยากให้เกิดขึ้นได้ และจากข้อมูลรายงานสถิติการหย่า ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม ปี 2565 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่ผ่านมาพบสถิติการหย่าร้างเพิ่มขึ้น ทำให้มีครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาของพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมากขึ้นตามมาด้วย หลัก ๆ คือเรื่องค่าใช้จ่ายในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต (กรมการปกครอง, 2567) นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับ พ่อเลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทย ของ วรุณศิริ ปราณีธรรม และ ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์ (2559) ก็มีข้อค้นพบไปในทิศทางเดียวกัน จากรายงานสถานการณ์ข้างต้นที่ส่งผลให้พบครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเพิ่มมากขึ้นในหลาย ๆ พื้นที่ทั่วโลก ปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นผลมาจากการพัฒนาสู่ความทันสมัย ด้วยแนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodernism) ภายใต้ระบบทุนนิยม ที่ต้องการขับเคลื่อนสังคมให้พัฒนา ด้วยระบบเศรษฐกิจที่ทันสมัยมีความลื่นไหลอยู่ตลอดเวลา จนส่งผลกระทบเป็นวงกว้างทุกวงการรวมถึงสถาบันครอบครัวที่เป็นแหล่งผลิตทรัพยากรบุคคลป้อนเข้าสู่สังคมเพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ จนเกิดการนิยามความหมายของครอบครัวที่พึงประสงค์ และแยกประเภทของครอบครัวออกตามองค์ประกอบที่นิยามให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่ต้องการความคล่องตัวเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในแต่ละสภาพสังคม รวมถึงลักษณะของครอบครัวที่มีองค์ประกอบ หรือรูปแบบ

แตกต่างจากบรรทัดฐานเดิม นอกจากนี้ในรายงานดังกล่าวยังมีผลการสำรวจถึงสัดส่วนครอบครัวประเภทต่างๆ ในปี 2556 พบว่า ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีจำนวนประมาณ 7% เมื่อเทียบกับครอบครัวแบบอื่นๆ (UNFPA, 2559) ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นว่าจะมีเด็กอาศัยอยู่ในครอบครัวนอกบรรทัดฐานทางสังคมของไทยจำนวนหนึ่ง

ในมุมมองขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ไม่ว่าใครจะเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กจะต้องได้รับสิทธิตั้งแต่เกิดตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก ที่ประกอบไปด้วยสาระสำคัญเรื่องสิทธิของเด็ก 4 ด้าน ได้แก่ สิทธิที่จะมีชีวิตรอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง สิทธิในการพัฒนา และสิทธิในการมีส่วนร่วม และตั้งอยู่บนหลักการไม่เลือกปฏิบัติ โดยถือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นที่ตั้ง (กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2532) ซึ่งสาระความสำคัญอยู่ที่การทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตไปเป็นทรัพยากรที่ดีมีคุณภาพให้แก่สังคม คือเป้าหมายสูงสุดของทุกครอบครัวที่มุ่งหวังว่าพวกเขาและเธอจะทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกในแบบฉบับของตนเอง ด้วยชุดความรู้ที่อาจดูแปลกไปจากเดิมไม่ตรงตามประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนความคิดความเชื่อเดิมของคนในสังคมไทย จนกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่นอกกรอบ ให้ประสบความสำเร็จเหมือนกับครอบครัวที่สมบูรณ์ตามอุดมคติของสังคมไทย ได้เช่นกัน (Parker & Wang, 2013)

นอกเหนือจากการมีครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยวแล้ว ยังมีครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว ที่ถูกมองข้ามจากวิธีคิดกระแสหลักของสังคมด้านครอบครัว และกรณีของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่เป็นคนชายขอบของความรู้เพศกระแสหลัก แต่พวกเขาก็สามารถทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกได้เหมือนผู้ปกครองคนอื่น ๆ ถ้าหากมีความตั้งใจ และต้องใช้ความพยายามเช่นเดียวกับผู้ที่ต้องเลี้ยงดูลูกเพียงลำพังเช่นกัน โดยพ่อเลี้ยงเดี่ยวได้ตอบโต้มายาคติของครอบครัวที่กล่าวว่า บทบาทการเลี้ยงดูลูกเป็นหน้าที่ของแม่เท่านั้น ส่วนพ่อมีหน้าที่หลักในการเป็นผู้นำครอบครัว ทำหน้าที่หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว และทำงานหลักนอกบ้านเท่านั้น (ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559) แต่ด้วยอุดมการณ์และความรับผิดชอบในการเป็นพ่อที่ดี จึงต้องจัดสรรพื้นที่ให้สมดุลระหว่างพื้นที่ของการเป็นพ่อ และพื้นที่ในการทำงานนอกบ้าน ถึงแม้ผู้เป็นพ่อต้องแบกรับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบการบีบคั้นทางอารมณ์จากการที่ต้องเลี้ยงลูกเพียงลำพัง ความรู้สึกสูญเสียขาดความมั่นใจในตนเองจากการเป็นพ่อหม้ายลูกติด การที่ต้องเผชิญความเปลี่ยนแปลงในชีวิต การพยายามทำตัวเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก การที่ต้องแสดงบทบาทพ่อและแม่ในเวลาเดียวกันนั้น และการเผชิญปัญหาในการใช้ชีวิตร่วมกับลูกแต่เพียงผู้เดียว สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ท้าทาย และต้องใช้ความพยายามในการศึกษาเรียนรู้ให้พ่อเลี้ยงเดี่ยวเกิดทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข (วรุณ

ศิริ ปราณีธรรม และ ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์, 2559) การที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่างมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากบรรทัดฐานความเป็นพ่อของสังคมส่วนใหญ่ นิยามความเป็นพ่อของพวกเขายิ่งถูกเบียดขับให้ห่างไกลออกจากนิยามความเป็นพ่อที่สังคมกำหนดไว้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ต้องพบเจอกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ หลายเชิงชั้นตามไปด้วย จากการตีตราของผู้คนในสังคมแวดล้อม ที่ขาดความเข้าใจต่อปรากฏการณ์ที่นับวันจะพบเห็นได้ง่ายดายมากขึ้น โดยพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์นี้ถูกซ่อนอยู่ภายใต้ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวอีกชั้นหนึ่ง จากจุดเริ่มต้นที่อาจมีความแตกต่างหลากหลายไปบ้างตามแต่กรณีไป การเป็นตัวเองของพวกเขาอาจจะต้องได้รับการขัดเกลา หรือปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับสถานภาพที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ซึ่งแน่นอนว่าพวกเขาเหล่านี้ได้ผ่านจุดนั้นมาพอสมควร เมื่อพวกเขามองย้อนกลับไปจะพบกับความภาคภูมิใจ ที่มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะสัมผัสถึงความรู้สึกของพวกเขาเหล่านั้นได้ (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2555)

การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการสื่อสารช่องทางหนึ่ง ที่จะเผยให้เห็นความภาคภูมิใจนี้ให้แพร่ขยายออกไป ผ่านประสบการณ์ที่พวกเขาได้พบเจอกันมาแตกต่างหลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจในความแตกต่างเหล่านี้ให้ผู้คนในสังคมสมัยใหม่ได้เรียนรู้รับฟังอย่างเข้าใจ ผ่านเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยตนเอง ผ่านการต่อสู้ต่อรองกับชุดความรู้กระแสหลักต่างๆ ในสังคมไทย ทั้งเรื่องบรรทัดฐานรักต่างเพศ และความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ รวมถึงผู้ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) ด้วยชีวอำนาจ (Biopower) ผ่านแนวคิดเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ของ Foucault ซึ่งเป็นเทคนิคที่บุคคลใช้ในการต่อรองกับชุดความรู้ต่าง ๆ ด้วยชุดของวิธีการในการสร้างความเป็นตัวตนของมนุษย์จากร่างกาย จากความรู้สึกนึกคิด จากกฎเกณฑ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการมีความรู้เท่าทัน ทำให้มนุษย์สามารถบรรลุผลในการสร้างตัวตนที่มีความสมบูรณ์แบบ ให้มีความสุข มีสุนทรียะ และมีความอิสระได้ตามต้องการ (Danaher et al., 2000) จากตัวอย่างของคุณโต้ง เขาเคยแต่งงานเพราะอยากสร้างครอบครัวอยากมีลูก สุดท้ายภรรยาของเขาก็ไปมีคนอื่น และเลิกลากันในที่สุด ปล่อยให้เขาต้องกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวเลี้ยงดูลูกสองคนเพียงลำพัง ถึงแม้จะยากลำบากบ้าง แต่ก็ยังมีญาติพี่น้องคอยยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือในยามจำเป็นเสมอ

แน่นอนว่าเหตุการณ์หลังจากที่พวกเขาต้องกลายมาเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์แล้วนั้น จะต้องพบเจอกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตก็ตาม แต่ทุกรายที่ผ่านประสบการณ์เหล่านั้นมาต่างต้องทำหน้าที่ในบทบาทของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในแบบของตนเอง ไปพร้อมกับการสร้างตัวตนของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บนทางเลือกที่หลากหลาย และทำในสิ่งใดที่มีความ

เหมาะสมถูกต้องได้ตามต้องการ เพื่อการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า และมีสุนทรียะของความเป็นมนุษย์ ซึ่งกระบวนการสร้างตัวตนของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่เริ่มจากขั้นตอนแรก คือ การกำเนิดอัตลักษณ์ของตนเอง เป็นกระบวนการในการตรวจสอบตนเองว่าตนมีความผูกผันหรือยึดติดกับสังคมมากน้อยเพียงใด พ่อทุกรายต้องตามมาด้วยประสบการณ์ที่หลากหลาย ทั้งประทับใจ และไม่น่าจดจำ แต่ทุกประสบการณ์เหล่านั้นล้วนทรงคุณค่า เป็นเรื่องราวที่น่าเรียนรู้ติดตามซ่อนอยู่ ขั้นตอนต่อมา คือ การสร้างอัตลักษณ์เฉพาะตัวของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องเริ่มสร้างตัวตนของตนเอง (Self-formation) ตามการมองและความเข้าใจของตนเอง และความปราถนา (Desire) ของจิตใจในการสร้างตัวตนให้หลุดพ้นจากอัตลักษณ์ของสังคมที่สร้างให้ เพื่อการดำรงอัตลักษณ์ของพ่อแต่ละคน ขั้นตอนสุดท้าย เมื่อพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ประสบความสำเร็จในการสร้างตัวตนของตนเองผ่านศิลปะของการดำรงอยู่ (Arts of Existence) แล้ว (Foucault, 1988)

สิ่งสำคัญต่อมาคือการเสริมพลังอำนาจให้กับตัวตนที่ตนเองสร้างขึ้น เพื่อความยั่งยืนผ่านความเข้าใจด้านจริยธรรม (Ethic) และศิลธรรม (Moral) ประกอบสร้างเป็นความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ รอบตัว การมีจริยธรรมแห่งตัวตนก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเสริมพลังอำนาจ (Empower) ให้แก่ตัวตนที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สร้างขึ้น เพื่อความยั่งยืน อาทิ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ขยันอดทน เคารพตนเอง แม้มีความแตกต่างในเรื่องรสนิยมทางเพศ ก็สามารถทำความดีเพื่อสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกของตนเองได้ โดยการนำเสนอเรื่องราวของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ผู้สามารถก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการได้ด้วยตัวตนอย่างมีชั้นเชิง และรู้เท่าทันการทำงานของวาทกรรมต่าง ๆ ในสังคม เพื่อเปิดมุมมองให้สังคมได้รับรู้ในคุณค่าและความสามารถของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมบรรทัดฐานรักต่างเพศของไทย และเห็นความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูกได้เหมือนคนทุกเพศ และเป็นการแสดงให้เห็นพื้นที่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ตลอดจนมีแบบอย่างที่ดีในการทำหน้าที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ซึ่งในอนาคตอาจมีครอบครัวที่มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มมากขึ้นในสังคม การมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (Single parent) ที่มีความหลากหลายทางเพศ จึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจที่ดีแก่สังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของผู้คนในสังคม ให้มีความภาคภูมิใจในความเป็นมนุษย์มีเกียรติมีศักดิ์ศรีไม่แตกต่างกัน (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561)

2. **ชีวอำนาจกับการสร้างความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก**

จากสถานการณ์ของสังคมโลกที่มีความเคลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลา จนเกิดนิยามครอบครัวที่หลากหลายปรับเปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของแต่ละครอบครัว เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถยืนยัดอยู่ได้ในสภาวะสังคมที่มีการแข่งขันนับวันจะยิ่งสูงขึ้นด้วยชีวอำนาจ จากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วยระบบทุนนิยมที่เป็นกระแสหลักอยู่ในขณะนี้ การปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกเพื่อความอยู่รอดของสมาชิกในครอบครัวจึงเป็นอีกทางหนึ่ง ที่ผู้คนส่วนใหญ่เลือกที่จะดำเนินชีวิตเช่นนั้น ถึงแม้จะมีนิยามที่แตกต่างหลากหลายมากขึ้นก็ตาม โดยไม่ยึดติดกับความเป็นพ่อหรือแม่ หรือข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น เพศ วัย สถานทางสังคม (สุรีย์ ธรรมิกบวร และ จารุวรรณ ชุปวา, 2563) รวมถึงผู้ที่เป็นเกย์ก็สามารถทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูกได้ จากการศึกษาของมาณวิภา พัฒนมาศ และ คนอื่นๆ (2560) อธิบายถึงคุณลักษณะของการทำหน้าที่พ่อแม่ของวัยรุ่นที่มีลูกก่อนวัยอันควร อายุระหว่าง 15-19 ปี มีลักษณะของผู้เลี้ยงดูลูกที่ไม่จำกัดวัย พบว่าพวกเขามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีความเหมาะสมกับการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก ทั้งด้านเจตคติของพ่อแม่วัยรุ่นที่ยอมรับกับบทบาทของตนให้มีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถเลี้ยงดูลูกได้ ด้านความรับผิดชอบในการจัดการชีวิตลูกได้อย่างเหมาะสม ด้านความเข้าใจในพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย ด้านพันธะผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูก รวมถึงด้านสังคมที่ควรให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อเอื้อให้พวกเขาสามารถเลี้ยงดูลูกได้อย่างดีมีคุณภาพ

จากการศึกษาข้างต้นยิ่งเน้นให้เห็นถึงบทบาทของผู้เลี้ยงลูก และในการศึกษาในครั้งนี้ที่ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติว่าต้องมีเพศ และวัยใดถึงจะสามารถเลี้ยงอบรมดูแลลูกได้เท่านั้น ทั้งสิ้นล้วนขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัวอาจมีความแตกต่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความต้องการและจำเป็นของสมาชิกทำการตกลงกันเองภายในครอบครัว ว่าผู้ใดจะทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูก หรือทำงานนอกบ้าน ตลอดจนแนวทางการเลี้ยงดูลูก หากโดยทั่วไปแล้วตามบรรทัดฐานทางสังคม ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลลูกอยู่บ้านคือแม่เป็นหลัก และสังคมก็เชื่อและให้คุณค่าแม่เช่นนั้นมาโดยตลอด และพ่อทำหน้าที่หาเงินเพื่อเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว ซึ่งแต่ละตำแหน่งจะมีหน้าที่ชัดเจน (ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์, 2559) แต่ในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และลื่นไหลตลอดเวลา บทบาทหน้าที่การทำงานหาเงินสามารถทำได้ทุกเพศ เพราะทุกคนมีความรู้ความสามารถตอบสนองการทำงานแต่ละประเภทได้ การเลี้ยงดูลูกของแต่ละครอบครัวก็เช่นกัน สามารถทำหน้าที่นี้ได้โดยไม่จำกัดอยู่กับบรรทัดฐานทางสังคม การทำหน้าที่แต่ละบทบาทควรเป็นไปตามแต่ละครอบครัวจะตกลงแบ่งหน้าที่ช่วยเหลือกัน ไม่มีการแบ่งแยกกันชัดเจนมากนัก ซึ่งบางครั้งสังคมภายนอกยากที่จะเข้าใจ (ชาย โพธิสิตา, 2552, 2554)

การสนับสนุนเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ในทางปฏิบัติสามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย ที่พร้อมจะทำหน้าที่ต่าง ๆ ด้วยมือของตนเองที่มีชีวอำนาจ รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในการร่วมกันขัดเกลาให้ลูกของเขาเติบโตไปเป็นคนดีตามที่สังคมต้องการ อีกทั้งการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งต้องใช้ทรัพยากรอย่างมากกว่าที่จะเจริญเติบโตไปเป็นคนดีมีคุณภาพในสังคมได้ โดยผู้ทำหน้าที่สนับสนุนและเสริมสร้างการเจริญเติบโตของลูก ต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่จะสนับสนุนส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ดีมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ อย่างลงตัวเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย (ฐิติมา ชูใหม่, 2562) แน่นอนว่าการเลี้ยงลูกของแต่ละครอบครัวอาจมีความเหมือนและแตกต่างกันเป็นเรื่องปกติ และเมื่อกล่าวถึงการเลี้ยงดูลูกตามความต้องการพื้นฐานด้านร่างกายทุกคนต้องนึกถึงปัจจัยสี่ ที่ร่างกายของทุกคนต้องการเป็นพื้นฐานนั่นเอง ส่วนด้านจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกที่นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กที่พึ่งลืมตาดูโลกได้ไม่นานยังขาดประสบการณ์ชีวิตอีกมาก จึงต้องได้รับการกล่อมเกลาให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้อย่างปกติสุข

โดยที่ผู้เลี้ยงดูลูกต้องดูแลใส่ใจด้วยตนเองเป็นสำคัญ หรือผ่านการช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ปู่ ย่า ตา ยาย เครือญาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เช่น พี่เลี้ยง ครู ผู้เชี่ยวชาญ หรืออื่น ๆ ซึ่งยังคงสอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคมไทยส่วนใหญ่ที่ทุกครอบครัวจะมีแนวทางที่คลายคลึงกัน โดยเฉพาะสังคมในชนบทที่มีรูปแบบการสนับสนุนการเจริญเติบโตของสมาชิกใหม่ในครอบครัวแบบค่อยเป็นค่อยไป ตามความพร้อมแต่ละด้านของครอบครัวนั้น ๆ ที่ยังคงอนุรักษ์แนวทางการเลี้ยงดูลูกแบบส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยมีกรอบประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ เป็นแนวทางในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้ยังมีสถาบันต่าง ๆ ในสังคมนั้น ๆ เข้ามามีอิทธิพลช่วยอบรมกล่อมเกลาสนับสนุนการเจริญเติบโตให้เยาวชนในชุมชนมีพัฒนาการไปในทิศทางที่สังคมต้องการ อาทิ ครอบครัว วัด โรงเรียน และอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากสังคมในเมืองใหญ่ที่มีความเป็นปัจเจกสูง มีลักษณะครอบครัวเดี่ยวมากกว่าครอบครัวขยาย และมีองค์ความรู้ตลอดจนแนวทางที่แปลกใหม่ต่างออกไปจากสังคมชนบท โดยบางส่วนได้รับอิทธิพลจากวิทยาการความรู้ใหม่ ๆ ทั้งจากสถาบันที่น่าเชื่อถือทั้งภายในและภายนอกประเทศ และระดับการศึกษาของผู้เลี้ยงดูลูกมีส่วนแปรผันสำคัญต่อการทำหน้าที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของลูกทั้งชนบทและในเมืองใหญ่ โดยเฉพาะในสังคมเมืองที่ส่วนใหญ่เปิดรับแนวทางการสนับสนุนการเจริญเติบโตที่ทันสมัยได้รวดเร็ว และเปิดกว้างมากกว่าสังคมในชนบท (จาฏุพัจน์ มงคลวัจน์, 2557)

นอกจากนี้ การต่อสู้ต่อรองจากการถูกจับจ้องของสังคมรอบข้างถึงความสามารถในการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกเพียงลำพังด้วยชีวอำนาจ รวมถึงพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในการเลี้ยงดูลูกให้มีความสุข เจริญเติบโตไปเป็นคนดีของสังคมแล้ว พวกเขายังต้องแสดงศักยภาพในบทบาทความเป็นพ่อที่ดี ให้สังคมรอบข้างยอมรับในความสามารถของการทำหน้าที่ให้ดีที่สุด หรือเท่าเทียมกับครอบครัวประเภทอื่น ๆ ถึงแม้ความคาดหวังจากสังคมในการทำหน้าที่ของผู้เลี้ยงดู จะน้อยกว่าการทำหน้าที่ของแม่ในการเลี้ยงดูลูกก็ตาม แต่ภายใต้ความคาดหวังอันน้อยนิดคือแรงกดดันทางสังคมมหาสาร โดยเฉพาะครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จนบางรายรับรู้และได้รับผลกระทบจากแรกกดดันเหล่านั้น ส่งผลถึงความสามารถในการเลี้ยงดูลูกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บางรายต้องสยบยอมต่อคำครหา การถูกตีตรา และปฏิวัติตนเองให้สอดคล้องกับวาทกรรมครอบครัวที่สมบูณ์ แต่ในทางกลับกันของผู้เลี้ยงดูลูกบางราย ถึงแม้ว่าพวกเขาจะเป็นเกย์ แต่พวกเขาก็ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกในแบบฉบับของตนเองได้อย่างดี ถึงแม้จะมีความท้าทายต่อชุดความรู้ความเชื่อเดิมของสังคมอยู่บ้าง โดยการนิยามความเป็นผู้เลี้ยงดูตามแบบที่ตนเองต้องการ ให้ความสำคัญกับตนเองและสมาชิกในครอบครัวมาเป็นลำดับแรก เว้นระยะห่าง และลดความสำคัญของค่านิยมกระแสหลักลง ให้ความสำคัญกับความคิดความเชื่อของตนเองมากขึ้น ในสัดส่วนที่เขาพึงพอใจและสามารถมีความสุขกับสังคมแวดล้อมได้อย่างเป็นธรรมชาติ และไม่สยบยอมต่อแรงกดดัน การตีตราต่าง ๆ ที่สังคมพยายามยัดเยียดให้ เพราะพวกเขาเชื่อว่าครอบครัวและตัวตนของเขาสำคัญกว่าสิ่งอื่นใด การทำหน้าที่ของเขาจะต้องประสบความสำเร็จเท่านั้นตามแนวทางที่เขาได้เลือกแล้ว ซึ่งสังคมต้องเปิดโอกาสให้พวกเขาได้ใช้ความสามารถ อย่างเต็มศักยภาพ มิเช่นนั้น สังคมอาจต้องรับผิดชอบบทบาทการเลี้ยงดูลูกแทนพวกเขาเหล่านั้น ซึ่งนั่นคือภาระที่สังคมพยายามปฏิเสธตลอดมา (เสนาะ เจริญพร, 2552)

แม้ว่าสังคมจะยังมีคำถามถึงความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของบางรายอยู่ไม่น้อยว่าจะสามารถทำหน้าที่ได้ดีเพียงใด อันเนื่องมาจากการเปิดรับความหลากหลายมากขึ้นจนยากที่จะจัดประเภทหมวดหมู่ ให้เป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิกในสังคมได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายได้ภายในเวลาอันรวดเร็วนี้ การสร้างการยอมรับจึงต้องอาศัยเวลา และชุดความรู้ใหม่ ๆ หลากหลายมิติเพื่อประกอบสร้างเป็นความคิดความเชื่อให้สังคมค่อย ๆ ซึมซับแบบค่อยเป็นค่อยไป ในอนาคตการแสดงบทบาทของผู้เลี้ยงดูลูกอาจได้รับการยอมรับมากขึ้นกว่านี้ (สาวิตรี ทยานศิลป์ และ คนอื่นๆ, 2564)และเกิดความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของตนเองให้เจริญเติบโตได้ ไม่แตกต่างจากครอบครัวที่สมบูรณ์ในที่สุด แต่การสนับสนุนการพัฒนาการการเรียนรู้ของลูก หรือเยาวชนที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะคือหน้าที่ของทุกคนทุกฝ่าย โดยไม่จำเป็นต้องเป็น

พ่อแม่ผู้ปกครองโดยตรงก็สามารถมีส่วนร่วมสนับสนุนพัฒนาการการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนเหล่านี้ได้ โดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่การเรียนรู้ของเด็ก นอกจากจะส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนที่กำลังเติบโตเป็นกำลังพัฒนาชาติแล้ว การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีก็ส่งผลสะท้อนให้สังคมเป็นสังคมที่ดี เหมาะแก่การเรียนรู้และอยู่อาศัย ซึ่งอาจเป็นสังคมในอุดมคติที่สมาชิกในสังคมส่วนใหญ่ไฝ่ฝัน และอยากให้เกิดขึ้นได้จริงในสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ (อัจฉรา สุขารมณ์, 2544)

นอกจากนี้การเลี้ยงดูลูกให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างนอกจากการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และจิตใจแล้ว ต้องมีความสมดุลทางความคิด และทัศนคิตที่ดีในการมองสังคมแวดล้อมตามความเป็นจริง ต้องสามารถปรับตัวให้ดำรงอยู่ในสังคมที่มีการแข่งขันสูงได้อย่างปกติดี และมีความสุข (จาฏุพัจน์ มงคลวัจน์, 2557) การที่จะอบรมบ่มเพาะให้ลูก ๆ มีคุณสมบัติข้างต้นได้นั้น ตัวผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก จะปฏิเสธความรับผิดชอบในการอบรมบ่มนิสัย และการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก ๆ ได้ปฏิบัติตามนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะการอบรมสั่งสอนที่ดีคือการลงมือปฏิบัติจริง ให้เกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และมีโอกาสในการปรับปรุงแก้ไขจนเกิดความลงตัวเหมาะสม บางรายต้องใช้เวลา และทรัพยากรมากกว่าปกติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เลี้ยงดูจึงมีส่วนสำคัญในการอบรมสั่งสอนลูก ๆ ให้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ และหากผู้เลี้ยงดูขาดองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละช่วงวัย ไม่มีการเรียนรู้และปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อการสนับสนุนส่งเสริมให้ลูก ๆ ได้เติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ ลูก ๆ ของพวกเขาอาจพบกับอุปสรรคในการใช้ชีวิตไม่มีความสุข และสร้างปัญหาให้กับสังคมรอบข้างได้ (จารี ทองตำลึง, 2554) ดังนั้นผู้เลี้ยงดู จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้บทบาทและหน้าที่ เพื่อการอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตไปสู่สังคมอย่างดีมีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวัง พวกเขาต้องเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดี

การทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกรวมพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความรับผิดชอบให้ลูก ๆ ได้สัมผัส และเรียนรู้เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการแข่งขันกันสูง ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์อย่างเสมอภาค รวมถึงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยเริ่มต้นในเรื่องความรับผิดชอบ นับว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สังคมต้องการ โดยเฉพาะสังคมเมืองที่ให้ความสำคัญกับการเอาตัวรอดของตนเองเป็นสำคัญ จนอาจมองเห็นเพื่อนมนุษย์เป็นคู่แข่งไปเสียหมด เกิดการแก่งแย่งเพื่อความอยู่รอดอยู่ตลอดเวลา ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กลายเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยคนเห็นแก่ตัว คอยเอารัดเอาเปรียบสังคมและผู้อื่น ส่งผลให้ทุกคนต้องคอยระแวดระวังตนเองตลอดเวลาจนขาดความสุข การมีจิตสำนึก

รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนรอบข้าง โดยเริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ กับคนใกล้ตัว แล้วขยายส่งต่อ ๆ กันไปสู่สังคมในวงกว้าง เพื่อสร้างรอยยิ้มแห่งความเอิบอิ่ม ลดความเห็นแก่ตัว สร้างสรรค์สังคมแห่งการช่วยเหลือเผื่อแผ่ และแบ่งปัน เพื่อความผาสุขของทุกคนในสังคมให้ยั่งยืนต่อไป (อัจฉรา สุขารมณ์, 2544) รวมถึงการปลูกฝังทักษะการใช้ชีวิตมีรูปแบบ และแนวทางที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความชำนาญ หรือความต้องการของแต่ละครอบครัว ว่าอยากให้ลูกเจริญเติบโตมามีคุณลักษณะแบบใด ตามที่สังคมต้องการหรือไม่มากน้อยเพียงใด อาทิเช่น หากลูกอยากโตไปมีอาชีพเป็นหมอ และครอบครัวเห็นความเป็นไปได้ ก็จะสนับสนุนส่งเสริมลูกได้มีความรู้ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำอาชีพหมอ จนสามารถทำตามฝันให้สำเร็จได้ ซึ่งไม่มีเกณฑ์มาตรฐานตายตัว บางอย่างต้องใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ และคอยขัดเกลาให้ผู้เลี้ยงดูลูก รวมถึงเหล่าพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และลูก ๆ ของพวกเขา ได้ลองผิดลองถูกสำหรับแก้ปัญหาแต่ละอย่างจนเกิดทักษะความชำนาญ ตามที่พวกเขาออกแบบอยากให้เป็นไป แน่นอนว่าลูกที่เติบโตมากับการฝึกทักษะในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา มักจะมีทักษะการเอาตัวรอดในสังคมได้ดีกว่าลูกที่ครอบครัวไม่เน้นทักษะการมีชีวิตอยู่ในสังคมแห่งการแข่งขัน ซึ่งส่งผลให้ลูก ๆ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่ทันสมัยได้อย่างปกติสุขเท่าที่ควร บางครั้งอาจเกิดปัญหาจนเป็นผลร้ายกับลูก ๆ ที่ขาดทักษะบางอย่างในการใช้ชีวิตไป (ขวัญเนตร สุขใจ, 2562) ดังกรณีของคุณตุ่ม ที่ภรรยาหายไปหลังจากคลอดลูกชายอายุได้เพียง 3 เดือน เขาจึงตั้งใจทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเองมาโดยตลอด โดยมีญาติที่มีลูกวัยเดียวกันคอยช่วยเหลือพึ่งพากันและกัน ถึงแม้จะเข้าสู่วัยใกล้เกษียณแล้ว แต่เขายังคงทำหน้าที่อื่น ๆ เพื่อเลี้ยงตนเองและลูกต่อไป เพราะลูกจำเป็นต้องมีผู้เลี้ยงดูจนกว่าจะเติบโตสามารถดูแลตัวเองได้ เหตุการณ์เช่นนี้ในสังคมที่ทันสมัย การทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกเองเพียงลำพังสามารถพบเห็นได้ทั่วไป บางรายอาจดูน่าสงสาร เพราะเขาต้องรับภาระทุกอย่างทั้งครอบครัวเพียงลำพัง

การทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกคนล้วนต้องการสนับสนุนส่งเสริมให้ลูกสามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อมได้ จะต้องอาศัยผู้คนในสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีตามที่ครอบครัวและสังคมคาดหวัง ที่สำคัญคือผู้ที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และที่ปฏิเสธไม่ได้คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกทุกครอบครัวจะต้องเป็นผู้ออกแบบชีวิต และดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างคร่าว ๆ และต้องมีความยืดหยุ่นพอสมควร ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ที่ดำเนินไปในแต่ละวัน และในแต่ละช่วงวัย คอยประคับประคองให้ลูก ๆ ของพวกเขาเจริญเติบโตไปในสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด (วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, 2560) ขึ้นอยู่กับหลักความสามารถของแต่ละครอบครัว แต่สุดท้ายปลายทาง ทุก

ครอบครัวคาดหวังว่าผลผลิตของพวกเขา จะเจริญงอกงามได้ในทุกสภาพแวดล้อม สามารถดำรงตนให้เป็นคนดีของสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้คนในสังคมในอนาคต

โดยพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะต้องดูแลด้านปัจจัยสี่อย่างครบถ้วนเพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและความปลอดภัยของลูก ได้แก่:การพัฒนาด้านกาย การให้ความสำคัญต่อปัจจัยพื้นฐาน เช่น อาหารที่เพียงพอ เพื่อให้ลูกมีสุขภาพกายที่แข็งแรงและสามารถมีชีวิตรอดได้อย่างปลอดภัย การพัฒนาด้านจิตใจ การมอบความรักและความอบอุ่นให้กับลูก การเป็นที่พึ่งทางใจและช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางจิตใจ การพัฒนาด้านสังคม การมอบสถานภาพและการยอมรับแก่บุคคลในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตผ่านการศึกษา การขัดเกลาทางสังคม และการสอนให้รู้จักกฎระเบียบของสังคม เพื่อให้ลูกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาด้านจิตวิญญาณ การเลี้ยงดูลูกอย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ การส่งเสริมความเชื่อมั่นและศรัทธา รวมถึงการให้ความมั่นคงและปลอดภัยแก่ลูก พร้อมทั้งการมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เช่น การมีญาติพี่น้อง บทบาทเหล่านี้ถือเป็นการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีพื้นฐานจากความมีคุณธรรมและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสังคมที่ดี แม้ว่าสังคมและวัฒนธรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และอาจก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ของการดำเนินชีวิตของผู้คนก็ตาม (เมธิรา ไกรนที และ คนอื่นๆ, 2563) การเป็นผู้เลี้ยงดูของลูกจะยังคงสภาพไปจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ดังนั้นการทำหน้าที่การสนับสนุนส่งเสริมให้ลูกสามารถดำรงตนเข้ากับสังคมแวดล้อมได้อย่างดีมีความสุข จึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้เลี้ยงดูลูก ไม่แตกต่างจากพ่อแม่ผู้ปกครองรายอื่น ๆ ในสังคม (ชาย โพธิสิตา, 2554) ไม่ว่าผู้เลี้ยงดูจะนิยามตนเองว่าเป็นเพศใดหรือไม่นั้น อาจไม่สำคัญเท่ากับหน้าที่ที่พวกเขาเหล่านั้นกำลังปฏิบัติอยู่อย่างเข้มแข็ง ถึงแม้จะพบกับปัญหาอุปสรรคมากน้อยแตกต่างกันไป แต่เพราะความมุ่งมั่นตั้งใจ อย่างแน่วแน่ แม้เกิดความท้อแท้บ้าง แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อบทบาทที่รับผิดชอบอยู่ให้สิ้นสุดลงได้เพราะบทบาทหน้าที่ของผู้เลี้ยงดูลูกจะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อพวกเขาจากโลกนี้ไปแล้วเท่านั้น แต่ถึงกระนั้นองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่สั่งสม และถ่ายทอดในการศึกษาครั้งนี้ จะยังคงอยู่เป็นสาธารณะประโยชน์ให้คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และผู้เลี้ยงดูลูก รวมถึงผู้สนใจอื่น ๆ สืบไป

ในการวิจัยครั้งนี้นอกจากจะหาความหมายของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทยที่ให้ความหมายตามประสบการณ์ชีวิตที่มีความเป็นมาที่หลากหลายจากพื้นฐานครอบครัวที่แตกต่างของแต่ละราย ที่ผ่านการกล่อมเกลาด้วยกาลเวลาหล่อหลอมเป็นตัวตนที่มีพลังชีวอำนาจ อีกทั้งกระบวนการต่อสู้ต่อรองของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทยเพื่อการดำเนินชีวิตได้อย่างดีมีคุณภาพภายใต้สังคมที่ทันสมัย และเคลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลาด้วย

แนวทางที่หลากหลายจากการหล่อหลอมของสังคมตั้งแต่อดีตเป็นต้นมา รวมถึงการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ในสังคมไทยที่จะเป็นฐานข้อมูลใหม่จากการวิจัยในครั้งนี้ได้ค้นพบ ที่จะเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้สามารถนิยามถึงความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ให้กับแวดวงวิชาการ และสังคมได้รับทราบถึงการมีอยู่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่พวกเขาต้องเผชิญ รวมถึงแนวทางในการฟันฝ่าเพื่อการดำรงอยู่ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ เนื่องจากในอนาคตจะมีโอกาสพบเจอกับครอบครัวลักษณะเช่นนี้เพิ่มได้ง่ายขึ้น ผลจากการมีกฎหมายสมรสเท่าเทียมรองรับแล้ว เพื่อสร้างความเข้าใจในความแตกต่างที่อาจไม่สอดคล้องกับค่านิยมเรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ และบรรทัดฐานรักต่างเพศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกของทุกครอบครัวได้ นอกจากเพื่อการส่งเสริมการรับรู้แล้ว งานวิจัยในครั้งนี้ต้องการเชิดชูเกียรติในความสามารถของผู้เลี้ยงดูลูกทุกครอบครัว ให้เกิดความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก อย่างไม่มีข้อจำกัดทั้งในเรื่องเพศ วัย และสถานทางสังคม ให้ได้รับการยกย่องยอมรับในความสามารถมากกว่าการจับจ้องไม่ยอมรับเนื่องจากมีข้อจำกัดเหล่านั้น จนทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้ประสบความสำเร็จด้วยดีได้ และเพื่อการสืบค้นสำหรับของผู้ที่สนใจใช้อ้างอิงต่อไปในอนาคตด้วย รวมทั้งเพื่อพัฒนาและยกระดับศาสตร์ในสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

3. บรรทัดฐานรักต่างเพศ กับการกำหนดบทบาทผู้เลี้ยงดูลูกในสังคม

การเป็นเพศชายจริงหญิงแท้ จากชุดความรู้ชีววิทยาที่แบ่งเพศจากอวัยวะเพศ โดยกำหนดไว้เพียงเพศชายและเพศหญิงที่แตกต่างเท่านั้น ส่งผลให้ทุกคนต้องสังกัดเพศเพียงสองเพศตามชุดความรู้นี้ และเนื่องจากสังคมโลกมีความลื่นไหล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากชุดความรู้ข้างต้นเกิดชุดความรู้อื่น ๆ เชื่อมโยง สอดประสานหลายเชิงชั้นจนมีความซับซ้อน การสร้างความคิดความเชื่อใหม่เรื่องเพศที่แตกต่างอื่น ๆ และการก้าวข้ามชุดความรู้ความเชื่อของเพศกระแสหลักให้ได้รับการยอมรับ และให้คุณค่าของชุดความรู้ความเชื่ออื่น จึงไม่ใช่เรื่องง่าย การเกิดขึ้น มีอยู่ และดำเนินต่อไปจึงยังคงเป็นปัญหาให้เกิดการต่อสู้ต่อรองเพื่อสร้างการมีตัวตนในพื้นที่ของตนเอง และสังคมแวดล้อม รวมถึงการสร้างครอบครัวตามแบบฉบับของตนเองด้วยชีวอำนาจ เพราะสังคมยังคงติดกับดักของครอบครัวที่สมบูรณ์ อันเป็นประเด็นสำคัญสำหรับคนทุกเพศที่ต้องการวางแผนอนาคตของตนเองในระยะยาว และการสร้างครอบครัว จึงไม่ใช่เพียงแค่หน้าที่ของชายหญิงรักต่างเพศเท่านั้น ที่ควรได้รับโอกาสนี้ เพราะทุกคนที่มีความสามารถ และคู่ควรที่จะรับบทบาทนี้ (นภาภรณ์ หะวานนท์, 2555)

3.1 ความรู้กระแสหลักที่สร้างเพศให้แตกต่าง

เมื่อราวปี พ.ศ. 2530 ในสังคมไทยคงไม่ใช่เรื่องปกติที่คนจะตั้งคำถามกับตัวเองหรือกับผู้คนรอบข้างถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน ว่าจำเป็นไหมต้องเป็นเพศชายและเพศหญิงเท่านั้นหรือ ถึงจะเรียกว่าคู่รักที่สามารถใช้ชีวิต และสร้างครอบครัวร่วมกันได้ (วราภรณ์ แช่มสนิท, 2551) ถึงแม้ตั้งแต่เล็กจนโตทุกคนสามารถพบเจอบุคคลที่ไม่อาจเรียกว่าเพศชาย หรือเพศหญิงได้เต็มปาก จากลักษณะที่แสดงออกอย่างชัดเจน หรือคลุมเครือ จะเป็นหญิงก็ไม่ใช่ จะเป็นชายก็ไม่เชิง ทั้งการแต่งกาย กิริยาท่าทางที่ไม่ตรงกับเพศสภาพ ซึ่งแรกพบเราทุกคนคงสงสัยอยู่ไม่น้อย แต่เมื่อพอเราเติบโตขึ้น มีโอกาสพบปะผู้คนมากมายหลากหลายพฤติกรรม เกิดการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกันกับบุคคลที่มีรสนิยมทางเพศไม่สอดคล้องกับเพศสภาพได้อย่างมีความปกติสุขภายใต้สังคมที่มีความหลากหลายทางเพศ สังคมไทยมีความยืดหยุ่นมากกว่าสังคมอื่น และทำให้กลุ่ม LGBTQIA+ ได้รับการยอมรับง่ายกว่าสังคมอื่น ๆ (เพศแห่งสยาม, 2562) การมีรสนิยมทางเพศที่ไม่สอดคล้องกับเพศสภาพ และไม่มีข้อบังคับในทางกฎหมาย จึงนับว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคล เป็นเรื่องส่วนตัว การเป็นตัวของตัวเองนับว่าเป็นหลักสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน ที่สามารถเลือกที่จะคิดและทำได้อย่างอิสระ ตราบใดที่ไม่ผิดกฎหมายได้ แต่ในความเป็นจริงผู้คนบางส่วนของสังคม ยังคงติดกรอบอยู่กับชุดความรู้เรื่องเพศกระแสหลักว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ (Perfect family) จะเกิดขึ้นได้จากการแต่งงานระหว่างชายกับหญิงเท่านั้น ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญของการศึกษาในครั้งนี้ ที่ต้องการเผยแผ่ชุดความรู้ที่แตกต่างจากความรู้เรื่องเพศกระแสหลัก ว่าในสังคมไทยยังมีเพศอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้รับการยอมรับ รวมถึงโอกาสในการให้ข้อมูลที่สำคัญ และจำเป็นต่อการสร้างความเข้าใจในเพศที่หลากหลายอยู่ เพื่อสมาชิกทุกคนในสังคมจะได้อยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจและมีความสุขมากยิ่งขึ้น (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2553)

ถึงแม้ชุดความรู้กระแสหลักในสังคมโลกมักแบ่งเพศออกเป็นเพียงเพศชาย และเพศหญิง ตามความเข้าใจของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่มาพร้อมกับความทันสมัย กำหนดบทบาทของแต่ละเพศเพื่อให้เกิดการทำหน้าที่ในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้คนส่วนใหญ่ได้เรียนรู้ และปฏิบัติตามชุดความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละเพศ ตลอดจนความคิดความเชื่อ ปลูกฝังกันมาจากรุ่นสู่รุ่นเป็นระยะเวลายาวนาน ว่าชายต้องคู่กับหญิงเท่านั้น ถึงจะสามารถสร้างครอบครัว และสร้างผลผลิตเป็นทรัพยากรมนุษย์เข้าสู่สังคม เพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้ จนหยั่งรากลึกกลายเป็นค่านิยมที่ผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมให้การยอมรับ และปฏิบัติตาม และการสร้างครอบครัวจึงเป็นหน้าที่ของชายจริงหญิงแท้เท่านั้น ถึงจะสามารถสร้าง

ครอบครัวที่สมบูรณ์ ที่มาพร้อมกับความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพเข้าสู่สังคม เพื่อเป็นแรงงานขับเคลื่อนสังคมได้ (สุรีย์ ธรรมิกบวร และ จารุวรรรณ ชุปวา, 2563) ภายใต้ค่านิยมเรื่องเพศกระแสหลักนี้ กลับมีนักวิชาการแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ชี้ชวนให้เห็นว่าเรื่องเพศนั้นเป็นเรื่องที่ถูกประกอบสร้างทางสังคมไม่ใช่ความเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะ Foucault (1998) ได้ชี้ให้เห็นว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นผู้สร้างวาทกรรมหลัก (Dominant discourse) ที่เข้ามาอธิบายความจริงเรื่องเพศ ทำให้เพศกลายเป็นเรื่องเชิงชีววิทยา (Biology) อวัยวะเพศจะกลายเป็นเครื่องบ่งบอกความจริงของความเป็นหญิงและชาย นำไปสู่การแบ่งเพศออกเป็นชายหญิง เพื่อให้สอดคล้องกับชุดความรู้ทางชีววิทยาที่กำหนดให้ชายหญิงมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งด้านร่างกาย พฤติกรรม ความคิด วิถีชีวิต เพศวิถี จนกลายเป็นบรรทัดฐานรักต่างเพศ สิ่งนี้เองจึงมีอิทธิพลต่อสังคมซึ่งนำไปสู่การออกกฎเกณฑ์และสร้างความเป็นปกติให้กับการมองว่าเพศชายและเพศหญิงเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้การแสดงออกทางเพศที่ไม่เป็นไปตามอุดมการณ์ของสังคมจะถูกรังเกียจ หรือต่อต้าน เช่น กลุ่มคนรักเพศเดียวกัน (Homosexual)

ดังนั้น การสร้างความรู้เกี่ยวกับเพศจึงมาพร้อมกับอำนาจและการควบคุม (Power and control) ซึ่งเป็นการผลิตซ้ำ (Reproduction) องค์ความรู้ เป็นวาทกรรมที่หมายถึงชุดความรู้ที่ถูกประกอบสร้างให้กับสิ่งนั้นได้รับการยอมรับว่าเรื่องเพศกระแสหลักเป็นความจริงให้กับสังคม วาทกรรม จึงเป็นตัวการสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้น เช่น ความเป็นชาย หญิง เกย์ กระเทย เลสเบี้ยน ฯลฯ ถึงแม้ความเป็นเกย์ในสังคมไทยจะมีให้พบเห็นมาอย่างยาวนาน ถ้าย้อนกลับไปดูประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาจะพบว่าความรักในเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่พบเห็นได้มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเมื่อก่อนเรียกผู้ที่มีพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับเพศสภาพว่ากระเทย (เทอดศักดิ์ ร่มจำปา, 2545) และเมื่อสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่ง ทำให้เกิดชุดความรู้ใหม่ที่สร้างนิยามให้กับเพศ ให้มีความแตกต่างหลากหลายมากขึ้น จนเกิดความคาดเคลื่อนลื่นไหลห่างออกไปจากบรรทัดฐานเดิมที่ผู้คนในสังคมคุ้นเคย เกิดนิยามของความเป็นเกย์และเพศอื่น ๆ ขึ้นมาอีกหลากหลายจนกลายเป็นสิ่งแปลกใหม่ชวนสงสัยใคร่รู้ และเกิดคำถามสำหรับบางสังคม แน่นอนว่าความรู้เรื่องเพศที่หลากหลายมาพร้อมกับชุดความคิดความเชื่อ ที่เข้ามากัดกล่อนชุดความรู้กระแสหลักของสังคมให้สั่นคลอน สังคมเกิดความตื่นกลัวการเปลี่ยนแปลงในบางกลุ่ม และในบางส่วนเกิดความอยากรู้อยากเห็น เนื่องจากไม่สามารถปิดกั้นปรากฏการณ์ที่นับวันจะพบเจอได้ง่ายดายมากขึ้นตามลำดับ หลายรายเกิดการเรียนรู้เพื่อปรับตัวยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่แทรกซึมเข้ามาอย่างไม่หยุดหยั่ง และบางส่วนยังคงปิดกั้นโอกาสต่าง ๆ ทั้งการเรียนรู้ของตนเอง และโอกาสในการใช้ชีวิตของผู้คนที่มีความหลากหลายทางเพศ เกิดความเหลื่อม

ล้ำ ไม่เท่าเทียม เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิต เพียงเพราะพวกเขามีรสนิยมทางเพศที่แตกต่างจากเพศสภาพ แม้ว่าคนทุกเพศจะเป็นสมาชิกของสังคมเฉกเช่นเดียวกับเพศชายหญิงกระแสหลักก็ตาม (เพศแห่งสยาม, 2562)

ถึงแม้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์จะสร้างให้เกิดความรู้ที่ไปจำกัดความเป็นเพศของมนุษย์ แต่ทุกเพศล้วนมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมในเจริญรุ่งเรืองไปข้างหน้า การกำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละเพศที่มีความแตกต่างอาจเป็นเพียงเส้นทางหลักบาง ๆ เพียงไม่กี่เส้น ให้ก้าวเดินไปอย่างมีทิศทาง แต่หากการมีเส้นทางให้เลือกเดินมากกว่าเส้นทางหลัก ก็อาจเป็นทางเลือกให้กับผู้คนที่มีความคิดความเชื่อที่แตกต่าง ได้เลือกเดินตามที่พวกเขาปรารถนา ความหลากหลายของเส้นทางอาจเป็นทางรอดหากทางหลักไม่ราบรื่น หรือมีอุปสรรคที่ยากต่อการก้าวผ่าน การมีเพศที่แตกต่างหลากหลายจึงไม่ใช่สิ่งเลวร้ายที่ต้องกำจัดให้พ้นทาง การร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อสร้างสรรสังคมให้มีความสุขต่างหากที่สมควรจะได้รับการพิทักษ์รักษาจากสิ่งเลวร้ายที่เผ้าทำลายสังคม จากองค์ความรู้ต่าง ๆ ตามมุมมองของฟูโก้ ในเรื่องเพศที่ชี้ให้เห็นว่าชุดความรู้ของศาสตร์นี้เรียกว่า แห่งความเป็นมนุษย์ (Human science) เป็นผู้กำหนดสร้างความรู้เรื่องเพศว่ามีเพียงชายและหญิงเท่านั้น ที่สร้างการรับรู้ เข้าใจ ฝั่งลงลึกจนยากที่จะลบเลือน และส่งต่อกันมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตามสังคมมีความเคลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลา จึงเกิดชุดความรู้เรื่องเพศอื่น ๆ มากขึ้น รวมถึงบทบาทหน้าที่ของผู้คนในสังคม ที่อิงจากการระบุเพศ ก็ย่อมเกิดการเคลื่อนย้ายไปมาได้เช่นเดียวกัน (Foucault, 1978; ธีรยุทธ บุญมี, 2552) ดังนั้น หากจะมีผู้คนในสังคมสมัยใหม่ให้นิยามตนเองว่าเป็นเพศที่หลากหลาย ที่อาจไม่ใช่เพศชาย หรือหญิง ตามความรู้ที่เคยกล่าวอ้าง ก็สามารถที่จะนิยามได้ เพราะมนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์โลกชนิดอื่น ๆ นั่นคือมนุษย์มีสมองสำหรับการคิดวิเคราะห์แยกแยะ มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองให้สามารถใช้ชีวิตได้ตามต้องการ แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ที่ต้องพัฒนาด้วยหลักการและเหตุผล

3.2 ครอบครัวสมบูรณ์แบบในอุดมคติ ของสังคมสมัยใหม่

ความเจริญรุ่งเรืองของสังคม ปฏิเสธไม่ได้ว่าครอบครัวแบบเพศชาย และหญิงเป็นครอบครัวส่วนใหญ่ที่สามารถผลิตสร้างทรัพยากรบุคคลรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบสังคม เผื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบทุนนิยมให้เติบโตไปอย่างไม่หยุดนิ่งทดแทนทรัพยากรบุคคลรุ่นเก่าที่เสื่อมถอยไปตามกาลเวลา ซึ่งเป็นความจริงที่ผู้คนในสังคมให้การยอมรับและปฏิบัติตามจนลืมตั้งคำถามถึงเพศอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เพศชายและหญิง ด้วยชุดความรู้ที่หลากหลายมิติ หลากหลายเชิงชั้น ประกอบ

สร้างให้เป็นความคิดความเชื่อส่งผลให้ผู้คนสยบยอมแต่โดยดี ตอกย้ำชุดความรู้กระแสหลักเรื่องเพศชายหญิงเท่านั้นที่จะสามารถมีผลผลิตที่ดีมีคุณภาพเข้าสู่สังคมได้ (ธีรศักดิ์ สุขสันติกมล, 2559)ซึ่งตามแนวคิดสมัยใหม่ (Modernism) สู่การพัฒนาสังคมที่ทันสมัย เป็นจุดเริ่มต้นของความเจริญทุก ๆ ด้าน รวมทั้งหน้าที่โครงสร้างนิยม (Structural functionalism) ที่เป็นตัวกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของสมาชิกในสังคม กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัดฐานของสังคมยั่งรากลึกลงในหลากหลายมิติ เกิดนิยามความหมายของครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ ที่มีสมาชิกในครอบครัวประกอบไปด้วย พ่อ แม่ และลูก กำหนดไว้เป็นบรรทัดฐานให้สมาชิกในสังคมเห็นคุณค่า และยอมรับองค์ประกอบของครอบครัวเช่นนี้ว่าเป็นครอบครัวที่ดี และควรค่าแก่การดำเนินรอยตามเป็นพื้นฐานสำคัญที่หล่อหลอมวิธีคิดของคนในสังคมไทย และสังคมโลก ที่ประกอบสร้างจากชุดความรู้ (knowledge) ต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่ตามมาพร้อมกับความทันสมัย เช่น บรรทัดฐานรักต่างเพศ ความเชื่อทางสังคมเรื่องพ่อ นิยามความเป็นพ่อ แนวคิดความทันสมัย ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เกิดเป็นแนวคิดและสร้างคุณค่าให้กับสิ่งนี้ (Foucault, 1978; ชาย โพธิสิตา, 2552)

โดยที่ชุดความรู้นี้ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและในสังคมไว้ว่าชายหญิงที่เป็นพ่อและแม่ต้องมีหน้าที่เลี้ยงดูลูก แต่ด้วยเหตุผลหลายประการทำให้บางครอบครัวมีลักษณะที่แตกต่างออกไปจากความหมายของการเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ พวกเขาถูกจัดประเภทให้เป็นครอบครัวที่เป็นชายขอบ ซึ่งรวมถึงครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด และครอบครัวของกลุ่มเพศที่หลากหลาย โดยเฉพาะครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของพ่อที่เป็นเกย์ ที่ถูกซ่อนอยู่ในชายขอบของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวอีกชั้นหนึ่ง (ทศวร มณีศรีขำ, 2545) ซึ่งพวกเขาเหล่านี้ต่างพยายามสร้างชุดความรู้ใหม่ ๆ เพื่อประกอบสร้างเป็นนิยามความเป็นครอบครัวให้กับกลุ่มตนเอง ที่แตกต่างไปจากชุดความคิดความเชื่อเดิม แม้ว่าบางครั้งอาจจะต้องใช้ทรัพยากรของตนเองทั้งเรื่อง เงิน เวลา ความสัมพันธ์ในการต่อสู้ต่อรองกับชุดความรู้กระแสหลักก็ตาม พวกเขายังคงเป็นสมาชิกในสังคมที่มีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ไม่แตกต่างจากกลุ่มเพศอื่น ๆ พวกเขาควรได้รับการยอมรับ และได้รับโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเสมอภาคในความเป็นมนุษย์ แต่ในบางรายที่อยู่ในบางสังคมพวกเขาพบปัญหาในการดำรงชีวิตอันเกิดจากการไม่ยอมรับในรสนิยมทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศสภาพ ส่งผลต่อการทำหน้าที่ในบทบาทต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นต่ออนาคตของชาติ อย่างเช่นการทำหน้าที่พ่อเลี้ยงเดี่ยวของเกย์ ที่ถูกสังคมจับจ้องในการทำหน้าที่พ่อ บางรายถูกตีตราในความสามารถในบทบาทของความเป็นพ่อ เพียงเพราะรสนิยมทางเพศที่แตกต่างจากเพศกระแสหลักเท่านั้น จนเกิดความเหลื่อมล้ำ เป็นครอบครัวชาย

ขอบของครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่ไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร ถึงแม้ว่านับวันจะพบเห็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีพ่อเป็นเกย์ได้ง่ายยิ่งขึ้นตามกระแสสังคมที่เคลื่อนไหลอย่างไม่หยุดนิ่ง จากการเปิดเผยตัวตนถึงรสนิยมทางเพศที่แตกต่างจากบรรทัดฐานรักต่างเพศของสังคมที่ทันสมัยแห่งนี้ก็ตาม (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551)

ครอบครัวสมบูรณ์แบบในอุดมคติสังคมสมัยใหม่ ได้เปิดโอกาสให้เพศชายหญิงได้พิสูจน์ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขามาอย่างยาวนาน จนมองข้ามครอบครัวอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย ซึ่งทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งอย่างเต็มที่ไม่แตกต่างจากครอบครัวกระแสหลักเลย ตรงกันข้ามพวกเขาไม่ได้รับการยอมรับ และสนับสนุนจากสังคม หรือผู้มีอำนาจการนิยามครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคตินี้ อาจเป็นการจำกัดสิทธิและลิดรอนเสรีภาพของผู้คนในสังคม ในการเลือกดำเนินชีวิตตามที่ปัจเจกพึ่งได้พึงมี ให้ต้องจำนนต่อชุดความรู้นี้ จนยากที่จะก้าวข้ามเพื่อดำเนินชีวิตตามที่พวกเขาวาดฝันไว้ถึงแม้เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะใช้ความสามารถในการดำเนินชีวิต และเลี้ยงดูลูกของตนเอง ก็ตาม (Foucault, 1978) ซึ่งหากมองในมุมนี้ กลุ่มคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางรายจึงเลือกที่จะไม่ยึดติด หรือให้คุณค่ากับบรรทัดฐานของสังคมเรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติ แต่พวกเขาเลือกที่จะหลบเลี่ยง หรือดำเนินชีวิตตามแนวทางที่ตนเองเห็นความสำคัญ และจำเป็นเท่านั้น ด้วยชีวอำนาจ เพราะสุดท้ายแล้วปัญหาทุกอย่างที่ครอบครัวของพวกเขาต้องพบเจอ บุคคลภายนอกก็ไม่สามารถจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นแทนพวกเขาได้ การเปลี่ยนแปลงในมุมมองและการยอมรับความหลากหลายของครอบครัวและบทบาทของเพศในการเลี้ยงดูลูกเป็นเรื่องที่ซับซ้อน แต่มีความจำเป็น การสนับสนุนและการยอมรับต้องเกิดขึ้นทั้งส่วนบุคคล และสังคมภายนอก โดยการเรียนรู้จากชุดความรู้ใหม่ ๆ เพราะการเปลี่ยนแปลงมุมมองเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสังคมที่เป็นมิตรต่อทุกคนโดยไม่สนใจเพศสถานะ หรือความแตกต่างอื่น ๆ ที่อาจมีอยู่ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอาจล่าช้าบ้าง แต่มันคือสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับความเจริญก้าวหน้าของสังคมในอนาคต และความเป็นอยู่ของทุกคนในสังคมนั้น ๆ ให้ได้รับการยอมรับและเคารพความแตกต่างกันอย่างเท่าเทียม (จารุณี วงศ์ละคร, 2561)

3.3 ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์: คนกลุ่มน้อยบนชายขอบ

โดยทั่วไปครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่เราสามารถพบเห็นได้อย่างง่ายดายที่สุดคือครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว ที่สังคมยังให้ความหมายว่าเป็นปัญหาของสังคมจากความเชื่อที่ว่าพวกเธอขาดคุณสมบัติของกุลสตรีที่ดี จากการที่ไม่สามารถรักษาครอบครัวไว้ได้ หรือบางคนถูกตีตรา

ว่าเป็นคนที่มีนิสัยไม่เหมาะสมที่จะมาทำหน้าที่แม่ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกได้ ถึงแม้พวกเธอจะเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีจำนวนมากที่สุดจากจำนวนครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวทั้งหมด ก็ยังไม่พ้นถูกสังคมตีตรา และยังลดทอนคุณค่าของความเป็นแม่ และไม่ยอมรับในบทบาทของผู้นำครอบครัวของพวกเธอ เนื่องจากครอบครัวของเธอมีลักษณะไม่ตรงตามบรรทัดฐานของครอบครัวที่สมบูรณ์ และครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีจำนวนน้อยกว่า หรือเป็นชนกลุ่มน้อยก็คือ ครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว แน่นอนว่าการยอมรับในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของพวกเขาก็ถูกสังคมไม่ให้การยอมรับมากกว่าครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว เพียงเพราะสังคมมอบคุณค่าในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เพศหญิงเป็นสำคัญ เนื่องจากเชื่อว่าผู้หญิงมีสัญชาตญาณของความเป็นแม่เพียงเท่านั้น ถึงแม้ความสามารถในการเลี้ยงดูลูกของเพศหญิงมีความแตกต่างหลากหลายไม่เท่ากันได้ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเพศชายแล้ว เพศหญิงจะถูกให้คุณค่าในบทบาทเลี้ยงดูลูกมากกว่าเพศชาย (วรุณศิริ ปราณีธรรม และ ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์, 2559) แล้วหากเป็นครอบครัวเพศที่หลากหลาย หรือครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ที่กลายเป็นชนชายของขอบชายขอบอีกชั้น จะต้องเผชิญกับชะตากรรมเช่นไร

ถึงแม้การเริ่มต้นหน้าที่พ่อครั้งแรก ของผู้ชายธรรมดาคนหนึ่งที่จะต้องเปลี่ยนสถานะจากคนโสด กลายมาเป็นพ่อที่มีภาระผูกพันกับลูกของเขาตลอดชีวิต นั่นคือสิ่งมหัศจรรย์จากธรรมชาติ ที่ส่งผ่านร่างกายของเขาถ่ายทอดออกมาเป็นเด็กคนหนึ่งที่มีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นพ่อลูก นับว่าน่าตื่นเต้นเป็นอย่างมาก ถึงแม้สังคมทั่วไปจะยอมรับว่าเป็นเรื่องปกติที่ชายคนหนึ่ง เมื่อถึงวัยที่ต้องมีคู่ครองเพื่อสร้างครอบครัวที่อบอุ่น จะมีทายาทเพื่อสืบสกุลนับว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้องเหมาะสมแล้วก็ตาม หากแต่ชายที่จะมารับบทเป็นพ่อไม่ได้เป็นชายตามนิยามความหมายของความเป็นพ่อจากสถาบันทางสังคมที่นิยามไว้ (Cahn et al., 2018) แต่พวกเขากลับมีนิยามของตนเองที่แตกต่างออกไปว่าไม่ใช่ชายตามที่สังคมคาดหวัง คือเป็นชายที่มีรสนิยมทางเพศแบบชายที่รักชายด้วยกัน พวกเขาต้องใช้เทคโนโลยีแห่งตัวตน เป็นกระบวนการต่อสู้ต่อรองกับสังคมด้วยการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่แตกต่างออกไป ซึ่งเท่ากับว่าพวกเขากำลังท้าทายค่านิยม ความเชื่อที่สังคมปลูกฝังว่าเป็นความปกติ (Normalization) และสืบทอดกันมาอย่างยาวนานให้สั่นคลอน (Foucault, 1988)

ถึงแม้ว่าพวกเขาจะถูกจับจ้อง (Panopticon) อยู่ตลอดเวลาในบทบาทของความเป็นพ่อ หรือต่อต้านในบางบริบทก็ตาม (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) และการที่พวกเขาจะถูกความรู้ของความเป็นครอบครัวจัดกลุ่มให้เป็นคนชายขอบ หรือความเป็นอื่นในบางสถานการณ์พวกเขาอาจถูกตีตรา (Stigmatized) และไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควรก็ตาม จนทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้

ในการทำหน้าที่พ่อ แต่พวกเขาก็ไม่เคยรู้สึกสิ้นหวังในการที่จะทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกของตนเองจนถึงขั้นล้มเลิกความตั้งใจในการทำหน้าที่พ่อของตนเองลงเลย ในทางตรงกันข้ามพวกเขากลับมีแรงต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดด้วยการใช้พลังชีวอำนาจ เพื่อให้ลูก ๆ ของพวกเขาเติบโตไปอย่างมีความหวัง ด้วยความมั่นใจในบทบาทของตนเองที่จะได้รับ ว่าพวกเขาสามารถทำหน้าที่พ่อได้ดีมีความรับผิดชอบไม่แพ้คุณพ่อคนอื่น ๆ ในสังคมเลย (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551) ซึ่งมันคือสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ในการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกของตนเอง เช่นกรณีของคุณต๊ะ ผู้ถูกคลุมถุงชนให้แต่งงานกับลูกสาวเพื่อนพ่อ โดยต่อมาภรรยาของเขาขอแยกทางไปใช้ชีวิตตามที่เธอต้องการ และยกให้ลูกอยู่ในความดูแลของเขาเพียงลำพัง สมาชิกในครอบครัวของคุณต๊ะก็มีความกังวลที่คุณต๊ะต้องเลี้ยงลูกเพียงลำพัง แต่เพราะคุณต๊ะสามารถดูแลรับผิดชอบตนเอง และลูกได้เป็นแบบอย่างที่ดี สร้างความไว้วางใจให้กับคนในครอบครัว ทำให้คนในครอบครัวมีความสุข และไม่รู้สึกเดือดร้อนจากการที่เขาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยว

ในการทำหน้าที่ของความเป็นผู้เลี้ยงดูลูกของผู้บุคคลใดก็ตาม จะต้องมีความสามารถในการดูแลรับผิดชอบสมาชิกในครอบครัว ทั้งด้านการหาเลี้ยงครอบครัวตามปัจจัยสี่ที่ร่างกายต้องการพื้นฐาน การอบรมสั่งสอน การให้ความรักความอบอุ่น การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ๆ คุณสมบัติเหล่านี้เป็นมาตรวัดระดับของความเป็นพ่อ และเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ตามกรอบที่สังคมกระแสหลักกำหนดไว้ให้สมาชิกในสังคมยอมรับและปฏิบัติตาม เพราะถูกวางโครงสร้าง และถูกจัดประเภทไว้แล้ว (William, 2003) หากสามารถทำได้ทุกหน้าที่ได้ครบถ้วน ผู้ชายคนนั้นจะเป็นพ่อที่มีความครบสมบูรณ์ และเป็นผู้เลี้ยงดูลูกที่สังคมต้องการ ซึ่งความเชื่อนี้ทำให้ผู้ชายส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ และยินยอมที่จะปฏิบัติตนให้เป็นพ่อที่มีความสมบูรณ์แบบตามกรอบที่สังคมกำหนดไว้ได้มากที่สุด และส่งต่ออุดมการณ์นี้จากรุ่นสู่รุ่น จนทำให้มองข้ามบทบาทของผู้มีความหลากหลายทางเพศไป (Jackson, 1997) ซึ่งพวกเขาพยายามสร้างนิยามความหมาย และความเป็นตัวตนให้กับสังคมรับรู้ได้จากหลากหลายช่องทาง เพื่อการมีตัวตน และเพื่อสร้างการยอมรับในความหลากหลายทางเพศเหล่านี้ โดยมีกลุ่มชายรักชายที่มีลูกจากสายเลือดตนเองที่พยายามทำหน้าที่ของพ่อตามแนวทางของความเป็นพ่อที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากบรรทัดฐานของความเป็นพ่อที่สังคมกำหนดไว้บ้าง แต่ก็ยังคงตั้งอยู่บนพื้นฐานของความตั้งใจในการดูแลลูกของตนเองให้ดีที่สุด

การทำหน้าที่พ่อของผู้ที่เป็นเกย์ในสังคมไทยแห่งนี้สามารถพบเห็นได้ง่ายขึ้น เนื่องจากบางรายไม่สามารถเก็บซ้อนอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงเอาไว้ได้อีกต่อไป เมื่อเงื่อนไข และสถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากหลายรายเป็นพ่อได้เพราะถูกบังคับ กดดัน จาก

ครอบครัวที่มีความคาดหวังว่าอยากให้ลูกชายซึ่งอาจไม่ทราบว่าเป็นเกย์ มีครอบครัวตามที่พ่อแม่และเครือญาติปรารถนา พวกเขาจึงจำเป็นต้องแต่งงาน และทำหน้าที่พ่อไปตามครรลอง และมีบางรายที่เป็นพ่อโดยไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งมีเหตุการณ์ที่ทำให้พวกเข้าต้องกลายเป็นพ่อโดยบังเอิญ จนสุดท้ายต้องกลายมาเป็นครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เมื่อสถานการณ์ของสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงลื่นไหล การเปิดใจยอมรับกับความหลากหลายที่เพิ่มขึ้น คือทางออกที่ดีที่สุดของสังคมไทย และเปิดโอกาศให้เกย์ได้มีบทบาทในการทำหน้าที่อื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นไม่แตกต่างกับคนทุกเพศในสังคม การทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกคืออีกบทบาทที่สังคมควรให้โอกาส เพราะมิเช่นนั้นเด็กที่เกิดมาจะขาดผู้เลี้ยงดูและอาจนำไปสู่ปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ได้ และยังเป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศในสังคมอีกด้วย (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) การที่เกย์คนหนึ่งกลายมาเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยว สังคมไม่ควรตั้งคำถามถึงเพศวิถีของเขา และควรเคารพการตัดสินใจตามหลักสิทธิความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนควรมีอิสระในการเลือกดำเนินชีวิตในแบบที่ตนเองพึงพอใจ สังคมควรให้โอกาสและสนับสนุนในการทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูกอย่างเต็มความสามารถ และช่วยส่งเสริมผลักดันให้พวกเขาทำหน้าที่ให้ดีที่สุด รวมถึงช่วยปกป้องดูแลลูกไม่ให้เกิดผลเสียกระทบต่ออนาคตของประเทศชาติ เด็กกลุ่มนี้ที่จะเจริญเติบโตไปทนแทนคนรุ่นเก่าที่นับวันจะร่วงโรยไปตามกาลเวลา ถึงแม้พวกเขาจะมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับครอบครัวส่วนใหญ่ก็ตาม แต่พวกเขาก็เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคมเช่นกัน ทุกคนทุกเพศควรได้รับโอกาสในการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูก รวมถึงเกย์ที่เป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวด้วย เพราะพวกเขาสามารถรับผิดชอบดูแลครอบครัวของตนเองได้เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ จนประสบความสำเร็จ (เมธิรา ไกรนที และ คนอื่นๆ, 2563)

ถึงแม้สังคมภายนอกจะปิดกั้นโอกาส และไม่ส่งเสริมสนับสนุนทัดเทียมกับเพศกระแสหลักก็ตาม พวกเขาต่างมีภูมิคุ้มกันอย่างเข้มแข็งจากการเบียดขับของสังคม ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของตนเอง รวมถึงการได้รับโอกาส และความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ อย่างอบอุ่น ตามประเพณีและวัฒนธรรมของไทย ที่มีลักษณะครอบครัวขยายที่มีสมาชิกในครอบครัวหลากหลายวัยอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่อาจจะพบบางรายที่เป็นครอบครัวขนาดเล็ก ขาดการช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัวรายอื่น ๆ จำเป็นต้องหาผู้ช่วยเลี้ยงดูลูกในยามจำเป็นได้ตามความเหมาะสม การเป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จึงไม่โชคร้ายเสมอไป แต่อย่างน้องหากผู้คนในสังคมจะเปิดใจยอมรับการมีอยู่ และให้เกียรติในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน การลดทอนคุณค่าก็อาจจะลดน้อยลง จนกลายเป็นความปกติในที่สุด

4. เทคโนโลยีแห่งตัวตน: การสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคทันสมัยนี้ได้ ต้องใช้ชีวอำนาจ และความสามารถในการต่อสู้ต่อรองในการปรับตัวเพื่อสร้างการยอมรับอยู่เสมอ ความไว้วางใจในบทบาทหน้าที่ที่พวกเขาได้รับในแต่ละช่วงเวลา บางรายนับตั้งแต่การมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเรื่อยมาจนถึงการเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวอย่างเต็มตัว และยังดำเนินต่อไปตามบริบทในแต่ละหน้าที่และสังคมแวดล้อม (จารุณี วงศ์ละคร, 2561) ซึ่งแน่นอนว่ายังไม่สามารถบอกจุดสิ้นสุดได้ ส่งผลให้ระหว่างการเดินทางในการใช้ชีวิตในแต่ละวันของพวกเขาต้องเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดจากค่านิยม หรือบรรทัดฐานทางสังคมอยู่ทุกวินาที่ เนื่องจากผู้คนในสังคมต่างจับจ้องมายังตัวเขาที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในบทบาทความเป็นพ่อ ว่ามีความปกติ หรือแตกต่างจากพ่อคนอื่น ๆ อย่างไร ตลอดจนการสำรวจตรวจสอบในความสามารถสำหรับการอบรมเลี้ยงดูลูกของพวกเขา ที่จะเจริญเติบโตไปเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ว่าจะประสบความสำเร็จได้ดีเทียบเท่าพ่อแม่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวอื่น ๆ ตามแนวคิดเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ของฟูโกต์ คือการทำให้เข้าใจร่างกาย ความเป็นตัวตนและวิธีการกำหนดสร้างอัตลักษณ์ตัวตนของมนุษย์ด้วยอำนาจของตนเอง ทั้งจากภายนอกและภายในตัวเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่พวกเขาต้องเรียนรู้ที่จะนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งเกิดจากกระบวนการสร้างองค์ความรู้ที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน ระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมนุษย์ให้มีความรู้เท่าทัน (Literacy) กับชุดความรู้ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อตนเอง และผู้คนในสังคม จนก่อเกิดสำนึกด้วยตนเองถึงแนวปฏิบัติที่พวกเขาควรยึดถือ และการกระทำใดที่ควรละเว้นไว้ด้วยสำนึกของตัวเอง (Foucault, 1988)

โดยต้องอาศัยสามชุดความรู้ คือ ภาษาศาสตร์ในการเจราต่อรอง เศรษฐศาสตร์ในการสร้างมูลค่าในมิติต่าง ๆ และชีววิทยาที่ก่อกำเนิดตัวตนขึ้นจากประสบการณ์ในการดำรงชีวิตร่วมกับธรรมชาติ ซึ่งเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต่างมีชีวอำนาจ และความสามารถในการต่อรองกับชุมความรู้ต่าง ๆ ที่มากระทำกับพวกเขา เพื่อสร้างตัวตนให้สอดคล้องกับสังคมแวดล้อมได้อย่างหลากหลาย บางรายต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการดำรงสถานภาพทางสังคมขณะนั้นไว้ หรือในบางรายปล่อยให้ลื่นไหลไปตามกระแสสังคม แต่การเป็นตัวของตัวเองนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนใฝ่ฝันอยากจะดำรงให้คงอยู่ต่อไป ซึ่งอาจต้องแลกมาด้วยราคาแสนแพงเพื่อสร้างการยอมรับ ในหลายรายต้องเริ่มจากการยอมรับตัวตนของตนเองให้ได้ก่อนเป็นอันดับแรก นำไปสู่การสร้าง และดำรงอัตลักษณ์ เพื่อประคับประคองครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของตนเอง ที่สังคม

มองว่าเป็นครอบครัวนอกกรอบของความสมบูรณ์ จนนำไปสู่การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเพศ และวัย ตลอดจนสถานทางสังคม ก็มิอาจปิดกั้นบทบาทหน้าที่นี้ได้

การยอมรับตัวตนของตนเอง เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอัตลักษณ์ นับว่าเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่สำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์บางราย เพราะหลายรายกว่าที่จะยอมรับตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้ต้องใช้เวลามากน้อยแตกต่างกันไป รวมถึงการมีประสบการณ์ตรงเพื่อพิสูจน์ และตรวจสอบตัวตนถึงรสนิยมทางเพศ เพราะชุดความรู้ทางวัฒนธรรมมักกำหนดคุณลักษณะของบุคคลตามเพศกำเนิด ทำให้คนมีความรู้สึกแตกต่างออกไปกลายเป็นความไม่ปกติ และเกิดการตั้งคำถาม ความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามแต่ละบริบทจากการเป็นเพศชายของพวกเขา ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไร เพื่อความอยู่รอดอย่างสงบสุข และประสบความสำเร็จตามที่พวกเขาคาดหวัง บางครั้งพวกเขาต้องเสียสละบางสิ่งบางอย่างเพื่อแลกกับบางอย่างที่ต้องการเพื่อเติมเต็มช่องว่างในจิตใจให้สมบูรณ์ตามที่พวกเขาปรารถนา จนต้องลืมตัวตน หรือความต้องการที่แท้จริงไปในชั่วขณะ แม้กระทั้งการยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงตามความต้องการของครอบครัว เพื่อหวังจะมีลูกหลานไว้สืบสกุล หรือบางรายต้องยอมรับบทบาทความเป็นพ่อจากความรู้สึกผิด และต้องการรับผิดชอบกับลูกที่เกิดมา แม้ว่าจะเป็นความไม่ตั้งใจก็ตาม (เคท ครั้งพิบูลย์, 2561) นอกจากนี้การยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงของเกย์ก็นับว่าเป็นการต่อสู้กับรสนิยมของตนเองอย่างมาก การที่เกย์ชายรักชายคนหนึ่ง จะต้องฝืนความต้องการทางเพศของตน เพื่อแลกกับการมีลูกตามที่ครอบครัว และสังคมคาดหวัง เพื่อนำไปสู่ความปกติไม่รู้สึกแปลกแยกแตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม หนึ่งในเป้าหมายของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ คือการพยายามสร้างตัวตนให้เกิดการยอมรับจากสังคมรอบข้าง แม้จะต้องใช้ความสามารถอย่างหนักในการเก็บกดอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงเอาไว้ ภายใต้กรอบที่สังคมคาดหวังว่าชายทุกคนเมื่อถึงวัยสร้างครอบครัวและมีทายาท จะต้องปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานที่สังคมตั้งเอาไว้เท่านั้น ถึงจะเป็นที่ยอมรับของผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ แต่เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป พวกเขาเกิดความกล้าหาญมากพอที่จะเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงต่อสาธารณะและสร้างอัตลักษณ์ความเป็นพ่อที่เป็นเกย์ของตนเอง (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561; สาวิตรี ทยานศิลป์ และ คนอื่นๆ, 2564)

ในช่วงหนึ่งของชีวิตการที่ผู้ที่เป็นเกย์ ตั้งแต่เล็กจนโตนอกจากพวกเขาต้องต่อสู้ฟันฝ่ากับตัวเองแล้ว ครอบครัวก็เป็นด่านสำคัญมากสำหรับบางราย ที่พวกเขาต้องการสร้างการยอมรับจากคนในครอบครัวถึงตัวตนที่แท้จริงของเขา ต้องผ่านทั้งการลองผิดลองถูก และปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างตัวตนจนเป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว ตามแต่ละบุคคลจะคิดและจินตนาการสร้างขึ้นมาเองได้ (เคท ครั้งพิบูลย์, 2561) ในบางครอบครัวถือว่าเป็นเรื่องที่เปราะบาง

มาก เพราะสมาชิกในครอบครัวไม่ยอมรับการที่ลูกหลานของตนจะเป็นเกย์ จึงต้องมีการปลูกฝังบทบาทให้เหมาะสมตามเพศ และวัยของสมาชิกที่เกิดใหม่ ขัดเกลาให้สมาชิกใหม่มีแนวทางในการดำเนินชีวิตตามบรรทัดฐานทางสังคม (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) เพราะครอบครัวเป็นหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดในสังคมประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด หรือโดยการแต่งงาน มีความผูกพันกันทางอารมณ์และจิตใจ เป็นสถาบันที่จะสร้างสมาชิกใหม่ให้กับสังคมในรูปของเด็กที่เกิดใหม่ และอบรมเลี้ยงดูเด็กเหล่านั้นให้เจริญเติบโต พร้อมด้วยคุณสมบัติที่สังคมคาดหวัง เพื่อเป็นประชากรรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบเพื่อขับเคลื่อนสังคมให้สามารถก้าวไปข้างหน้าร่วมกันได้

แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป สมาชิกใหม่เหล่านั้นเติบโตจนสามารถเป็นพ่อคนได้ จากความตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจก็ตาม และสุดท้ายถูกทำให้กลายเป็นพ่อนอกกรอบ แต่เนื่องจากพวกเขามีหน้าที่สำคัญในการรับผิดชอบลูกที่เกิดมานั่นเอง เขาจึงต้องกลายเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จากประสบการณ์ของหลายราย เมื่อลูกของเขาเกิดมาแล้วทางออกมีไม่มากซึ่งครอบครัว และสังคมรอบข้างอาจเป็นตัวแปรสำคัญ หรืออาจเป็นเพราะประเพณีวัฒนธรรม หรือกฎระเบียบของสังคม ที่บังคับให้ต้องยอมรับต่อสิ่งที่เกิดขึ้น (กนกวรรณ ธราวรรณ, 2555) แม้ไม่ได้เกิดจากความรัก และความตั้งใจก็ตาม การที่มีครอบครัวที่พร้อมจะให้การช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา นับว่าเป็นความโชคดีของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ เพราะการที่จะรับผิดชอบชีวิตเด็กคนหนึ่งให้เติบโตไปอยากดีมีคุณภาพ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่ใคร ๆ จะสามารถทำได้หากครอบครัว และสังคมแวดล้อมไม่ให้การช่วยเหลือไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง และการดำรงอยู่ในสถานะของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ต้องอาศัยการยอมรับในการมีอยู่ของตน ในสังคมที่สังกัดนั้น ๆ เพื่อความอยู่รอดอย่างภาคภูมิและมีความสุข การสร้างตัวตน (Parsons,1995) หรือการสร้างอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงเป็นสิ่งที่พวกเขาต้องการ และต้องฟันฝ่า เพื่อการดำรงตัวตนอยู่ได้อย่างยาวนาน และมีความสุขก็เป็นเป้าหมายสำคัญของพวกเขาด้วยเช่นกัน ขอเพียงสังคมรอบข้างลดความอคติต่อพวกเขาลงบ้าง โดยมองที่เจตนา และความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของพวกเขา ที่ต้องรับผิดชอบอนาคตของประเทศชาติไม่แตกต่างจากเพศอื่น ๆ เลยเช่นกัน เพราะสังคมต้องมีคนรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา หมุนเวียนเป็นวัฏจักรสืบไป

4.1 การสร้างอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

นอกจากการสร้างการยอมรับจากตนเอง และครอบครัวแล้ว การสร้างอัตลักษณ์เพื่อให้ผู้คนในสังคมแวดล้อมยอมรับในตัวตนก็เป็นสิ่งสำคัญไม่น้อย ถึงแม้ว่าฟูโก้ จะไม่เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องเสรีภาพของชาวเกย์ เพราะการเรียกร้องเท่ากับเป็นการตอกย้ำการ

แบ่งประเภทของคนตามเพศสภาพและเพศวิถี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเคลื่อนไหวทางการเมืองของเกย์ไม่ลงรอยและขัดแย้งกับฟูโก้ เพราะเห็นว่าทฤษฎีกับการปฏิบัติไปด้วยกันไม่ได้ อย่างไรก็ตามมีนักวิชาการบางคนที่เห็นด้วยกับฟูโก้ ซึ่งมองว่าเกย์เป็นวาทกรรมที่ถูกสร้างขึ้น มิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สะท้อนความคิดที่ทำให้มองเกย์ในอีกมิติหนึ่งซึ่งเป็นการมองที่ว่าความจริงไม่ได้เป็นสิ่งที่จริงแท้ เพียงเป็นการประกอบสร้างตามบริบทของความรู้ และกาลเวลา (Foucault, 2008; นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2553) โดยทั่วไปผู้ที่เป็นเกย์ ก่อนที่พวกเขาเหล่านี้จะได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้างต่าง ๆ เช่น สังคมเพื่อนร่วมงาน สังคมเพื่อนสนิท สังคมโรงเรียนของลูก ฯลฯ พวกเขาต้องต่อสู้ฟันฝ่าเพื่อสร้างการยอมรับมาอย่างนับครั้งไม่ถ้วน เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบให้สามารถดำรงอยู่ในแต่ละสถานการณ์อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่แตกต่างจากกลุ่มเพศอื่น ๆ ที่ต้องพิสูจน์ตัวตนให้สังคมแวดล้อมให้การยอมรับเป็นรายกรณีไปเช่นกัน เว้นแต่เฉพาะบางสังคมที่จะเคยชิน และได้มีการเรียนรู้ถึงลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ มาเป็นอย่างดี จนมีความรู้เท่าทันและสามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้อย่างปกติไม่รู้สึกแปลกแยก ซึ่งสังคมที่เป็นโจทย์ยากให้ผู้ที่เป็นเกย์ต้องต่อสู้ต่อรองอยู่ทุกครั้งคือสังคมที่ไม่คุ้นเคย หรือสังคมที่ไม่รู้จักกันมาก่อน การวางตัวให้อยู่ในลักษณะที่ปกติที่สุดเพื่อหลีกเลี่ยงคำถามถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของพวกเขา จึงเลือกที่จะควบคุมการเป็นตัวเองให้อยู่ภายใต้เพศสภาพที่สังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับ หรือตามเพศกำเนิดเป็นสำคัญ เพื่อสร้างความไว้วางใจ และเกิดการปฏิสัมพันธ์ตามรูปแบบมาตรฐานของสังคมนั้น ๆ จนกว่าจะเรียนรู้ถึงลักษณะเฉพาะของกันและกัน และยอมรับความแตกต่างหลากหลายของแต่ละบุคคลให้มีมากยิ่งขึ้นนั่นเอง (ชาย โพธิสิตา, 2554)

การยอมรับตัวตนของผู้ที่เป็นเกย์ในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ละรายต้องมีความรู้เท่าทันความรู้กระแสหลัก และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่วนตัวให้มีความเหมาะสมตามแต่ละสังคม (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558) ตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล นับว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวรูปแบบหนึ่ง การที่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะสร้างการยอมรับในแต่ละสังคม จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลว่าต้องการวางให้ตนเองอยู่ในตำแหน่งใด เช่น การไปรับลูกที่โรงเรียน พวกเขาต้องวางตัวเป็นพ่อตามบรรทัดฐานของสังคม ที่มีบุคลิกลักษณะเป็นชายชาตรี หรือบางครั้งก็ให้ญาติ หรือเพื่อนผู้หญิงไปรับแทนบ้าง เป็นการสร้างภาพจำให้เพื่อน ๆ ของลูกที่โรงเรียนเห็น เพื่อป้องกันลูกถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนว่ามีพ่อเป็นเกย์ ส่วนสังคมเพื่อนร่วมงานนับว่ามีส่วนสำคัญในชีวิตของเกย์ และผู้คนทุกเพศทุกวัยในสังคมมากเป็นลำดับต้น ๆ ลองจากสถาบันครอบครัว เพราะเมื่อเกย์ที่เจริญเติบโตมีคุณวุฒิและวัยวุฒิที่เหมาะสมพวกเขาต้องพร้อมที่จะออกจากสังคมครอบครัว สังคมเพื่อนจากสถานศึกษาในแต่ละระดับ และ

เข้าสู่สังคมการทำงานร่วมกับผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายทั้ง เพศสภาพ คุณวุฒิ และวัยวุฒิ พวกเขาต้องใช้พลังและความสามารถอย่างมากเพื่อสร้างการยอมรับในความเป็นตัวตนที่แท้จริงให้สังคมที่ทำงานยอมรับให้ได้มากที่สุด ทั้งหน้าที่การงาน และลักษณะนิสัยส่วนตัว รสนิยมทางเพศ ตลอดจนชีวิตครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้จะเปิดเผยให้เพื่อนร่วมงานรู้ลึกลงในรายละเอียดเพื่อสร้างความเข้าใจ ในเบื้องหลังความเป็นตัวตนของแต่ละรายมากน้อยแตกต่างกันไป แต่มีไม่น้อยเลือกที่จะไม่เปิดเผยตัวตนและรสนิยมทางเพศให้เพื่อนร่วมงานทราบ เพราะมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับชีวิตการทำงาน พวกเขาสามารถแยกแยะได้ (Garton, 2004)

ซึ่งคนกลุ่มนี้จะไม่เปิดเผยชีวิตส่วนตัว รสนิยมทางเพศ และชีวิตครอบครัวให้สังคมที่ทำงานทราบมากนักด้วยเหตุผลต่าง ๆ เพื่อลดการก้าวก่ายในชีวิตส่วนตัวนั่นเอง การยอมรับอัตลักษณ์ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ จึงเป็นเรื่องส่วนบุคคล เป็นความต้องการส่วนตัว ไม่มีข้อบังคับว่าต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ถึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมนั้น ๆ ถึงแม้การยอมรับในความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลจะเป็นสิ่งสำคัญของทุกคนในสังคม แต่อาจไม่เกี่ยวพันธ์กันโดยตรงระหว่างรสนิยมทางเพศ กับบทบาทการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก หากรสนิยมทางเพศไม่ส่งผลให้หน้าที่ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องเสื่อมเสีย และขาดความรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูลูกลง ถึงแม้การยอมรับในความแตกต่างจากสังคมแวดล้อม จะเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนา เพราะหากเกิดการอคติต่ออัตลักษณ์ของสมาชิกในสังคม การพัฒนาในองค์รวมอาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างเต็มศักยภาพ สมาชิกทุกคนในสังคมที่มีส่วนได้ส่วนเสียจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์เหล่านั้นด้วย จึงจะเกิดความเท่าเทียมขึ้นในสังคมได้

4.2 การดำรงอัตลักษณ์พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์

การมีความสุข และที่มีชีวอำนาจ เป็นการดำรงตนให้มีชีวิตที่สงบสุขเป็นเป้าหมายของหลายครอบครัวและเป็นการดำรงอัตลักษณ์แห่งตนให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ผลจากการกล่อมเกลาของสังคมตั้งแต่เล็กจนโต ซึมซับเข้าในเนื้อในตัวลงลึกถึงจิตใต้สำนึก และส่งผลถึงการตัดสินใจและเลือกที่จะปฏิบัติ แต่กว่าที่เหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์จะมีความสุขได้ หลายรายยังต้องต่อสู้ฟันฝ่ากับการพิสูจน์ตัวตนกับสังคมแวดล้อมอยู่เสมอ เพื่อให้ได้รับการยอมรับถึงการมีอยู่ของพวกเขา การสร้างอัตลักษณ์ของคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ คือทางออกที่พวกเขาต้องยืนหยัดในความเป็นตัวตนของตนเองไว้ให้ได้มากที่สุด เพราะหากพวกเขาสามารถดำรงความเป็นตัวตน หรืออัตลักษณ์ของตนเองเอาไว้ได้ นั่นหมายถึงการได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้างอย่าง

ภาคภูมินั่นเอง (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561) ซึ่งการให้ความหมาย และการแสดงออกให้ผู้อื่นเห็นอาจไม่สอดคล้องกันเสมอไป เพื่อการดำรงอยู่ตามแนวทางของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์การรู้เท่าทัน เพื่อการปรับตัวให้สังคมแวดล้อมยอมรับในความเป็นตัวตนของพวกเขาได้โดยเริ่มต้นจากความรู้สึกภายใน เพื่อไปต่อรองกับวาทกรรมหลัก ที่ประกอบสร้างด้วย อำนาจ ความรู้ และความจริง จนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นตัวตนของตนเองในปัจจุบันขณะ พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงตัวตนเพื่อสร้างอัตลักษณ์ใหม่ หากพบว่าที่สังคมกำหนดให้ไม่ใช่ตัวตนของเรา เช่น การแต่งกายที่บ่งบอกถึงรสนิยมส่วนตัว ที่มีความเป็นตัวเอง แบบที่ไม่จำกัดเพศ (Unisex style) โดยไม่แคร์สายตาคนเห็นต่าง เพื่อความสุขของตนเองเป็นสำคัญ (ปณิธี บราวน์, 2557)

นอกจากนี้ยังมีอีกเทคนิคหนึ่งที่ฟูโก้เสนอเกี่ยวกับการสร้างตัวตน คือการรู้จักตัวตน (Knowing the self) ผ่านการดูแลตัวตน (The care of self) การดูแลตนเองเป็นจริยธรรมในตัวเองและยังใช้ฐานคิดของอำนาจในการควบคุมกำกับจิตใจและร่างกายของเรา (Danaher et al., 2000) เพื่อให้ตระหนักว่าเราจะพัฒนาตนเองอย่างไรเพื่อให้มีความสมบูรณ์แบบในเป้าหมายของตนเองที่กำหนดไว้ เพื่อต่อสู้กับเครือข่ายของอำนาจในวาทกรรมต่าง ๆ ที่มาควบคุมกำกับตัวเรา จนเกิดความภูมิใจในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ของตนเอง สังคมยอมรับในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ สังคมยอมรับในแนวทางการเลี้ยงลูกของพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ และในความสำเร็จของการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก จนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ของผู้ให้ข้อมูล หลายรายถ่ายทอดออกมาอย่างไม่ลังเลว่าพวกเขามีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นอย่างมาก ที่สามารถยืนหยัดความเป็นตัวตนของตนเองไว้ได้อย่างเหนี่ยวแน่น ไม่ว่าจะเป็นรสนิยมทางเพศแบบชายรักชาย บุคลิกลักษณะการแสดงออกที่อาจไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิด กิริยาท่าทางที่โดดเด่นเกินชาย การแต่งกายที่ไม่ระบุเพศ แต่ยังทำหน้าที่พ่อตามแบบฉบับของตนเองและเลี้ยงดูลูกได้อย่างดี ไม่บกพร่องแม้แต่น้อยทั้งปัจจัยพื้นฐาน

การเสริมทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตในอนาคต และตอบสนองความต้องการของลูกได้อย่างดีมีคุณภาพ ถึงแม้จะมีความแตกต่างจากสังคมรอบข้างมากน้อยบ้างก็ตาม เพราะหน้าที่หลักของพวกเขาคือการทำหน้าที่พ่อตามแนวทางที่พวกเขาแต่ละคนเลือกเดิน ความภาคภูมิใจ ความพึงพอใจของแต่ละรายจึงมีความแตกต่างกันในแต่ละเรื่องราว เพราะการทำหน้าที่พ่อนับว่ามีความสำคัญมาก เป็นตำแหน่งที่ทรงคุณค่าทางจิตใจของลูกอย่างยิ่ง นอกจากจะมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวตามบรรทัดฐานของความเป็นพ่อแล้ว ยังทำหน้าที่ให้ความอบอุ่น ให้ความรู้สึกปลอดภัย และการเป็นแบบอย่างที่ดีในกรณีที่มีลูกชาย สามารถปลูกฝังความเป็น

สุภาพบุรุษผ่านการเป็นพ่อได้ (Foucault, 2008) และบางอย่างที่เป็นสิ่งที่ลูก ๆ โดยทั่วไปถวิลหาไม่น้อยกว่าผู้ทำหน้าที่แม่เลย เพียงแต่มีหน้าที่แตกต่างกันไปแล้วแต่ละครอบครัวแล้วแต่บริบท

ในการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกของผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้มีทั้งกลุ่มทำหน้าที่พ่อเองทั้งหมดและกลุ่มที่มีผู้ช่วยเหลือในการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูลูกในยามจำเป็นรวมอยู่ด้วย ซึ่งแต่ละรายมีความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างมุมมองอย่างน่าสนใจ ประกอบไปด้วย ครอบครัวชื่นชมในความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก และยอมรับในการเป็นผู้เลี้ยงดูลูก หรือสังคมรอบข้างยอมรับ และชื่นชมความเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ซึ่งการเสียสละต่าง ๆ ของเหล่าผู้เลี้ยงดูลูกล้วนเพื่อลูกและคนที่เขารักและปรารถนาดี เพราะนั่นคือความภาคภูมิใจ คือกำลังใจในการใช้ชีวิตอย่างมีความหวังของผู้เลี้ยงดูลูกทุกคน ที่อยากให้ลูกเติบโตไปอย่างดีมีคุณภาพ แม้ตนเองจะต้องใช้ความอดทน ใช้ชีวิตยากลำบาก และเสียสละอย่างมากแค่ไหนก็ตาม ทั้งชีวิตส่วนตัว ค่าใช้จ่ายที่ตามมาบางครั้งเกินรายได้ในแต่ละเดือน สภาพจิตใจที่ต้องแบกรับความเครียดในแง่มุมต่าง ๆ บางครั้งสังคมรอบข้างไม่เข้าใจ (สาวิตรี ทยานศิลป์ และ คนอื่นๆ, 2564) รวมถึงคนโสดและคนไม่มีลูกคงเข้าใจยาก ยิ่งเป็นกรณีคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ด้วยแล้วคงต้องใช้เวลาอีกสักระยะกว่าที่สังคมจะเข้าใจในความเป็นมาของครอบครัวนอกกรอบนี้อย่างแพร่หลาย แต่ผู้เลี้ยงดูลูกเหล่านี้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงภาระหน้าที่ของพวกเขาที่กำลังมุ่งมั่นทำหน้าที่นี้อยู่ ว่ามันสำคัญต่อใครบ้าง การเรียกร้องขอความเห็นใจอาจไม่พบทางออกที่ดีเสมอไป สู้ก้มหน้ารับบทบาทพ่อในแบบฉบับของตนเองอย่างตั้งใจ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และลูกอันเป็นที่รัก และครอบครัวของเขามากกว่า ดังตัวอย่างของคุณเต้ย ผู้ที่เคยผ่านการมีแฟนทั้งชายและหญิง เคยแต่งงานและเลิกลากันไปด้วยดี เขาดูแลลูกสองคนด้วยตนเอง และเลือกใช้ชีวิตเรียบง่ายเหมือนพ่อที่เป็นชายรักต่างเพศทั่ว ๆ ไป ทั้งชีวิตการทำงาน ชีวิตส่วนตัว และครอบครัว รวมถึงการใช้ชีวิตร่วมกับสังคมแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งชายหญิงได้ตามปกติ ไม่รู้สึกแปลกแยกแตกต่าง และเขายังคงมีรสนิยมทางเพศแบบชายรักชายอยู่ โดยไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงไป เพราะเขาไม่รู้สึกว่าต้องสร้าง หรือรักษาการมีตัวตนให้สังคมยอมรับในฐานะพ่อกระแสหลักเลย

นอกจากนี้ การดำรงอัตลักษณ์ของพ่อเลี้ยงเดี่ยวเกย์ที่มีความหลากหลายทั้งผลลัพธ์ และแนวทางนั้น เป็นไปเพื่อการดำรงอยู่ในสังคมที่ทันสมัย และมีการแข่งขันที่สูงแห่งนี้ตามสภาวะแวดล้อมของสังคมที่มีความลื่นไหลเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นเทคนิคการปรับตัวอีกรูปแบบหนึ่งของเหล่าคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อรักษาความเป็นตัวตนของพวกเขาให้คงอยู่ เกิดความภูมิใจในความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ของตนเองตามแบบฉบับที่พวกเขาพึงพอใจ การใช้กระบวนการเสริมพลังในการสร้างตัวตน หรือเทคโนโลยี

แห่งตัวตน ยังใช้ฐานคิดของชีวอำนาจในการควบคุมกำกับจิตใจและร่างกายของเรา เพื่อให้ตระหนักว่าเราจะพัฒนาตนเองอย่างไรเพื่อให้มีความสมบูรณ์แบบในเป้าหมายของตนเองที่กำหนดไว้ เพื่อต่อสู้กับเครือข่ายของอำนาจในวาทกรรมต่างๆ เช่น บรรทัดฐานรักต่างเพศ ที่มาเบียดขับให้เรากลายเป็นชนกลุ่มน้อย ไม่ยอมรับเพศสภาพ และรสนิยมทางเพศที่แตกต่าง ความเชื่อทางสังคมเรื่องพ่อ ที่ระบุว่าต้องมีลักษณะท่าทางการแสดงออก และมีบทบาทหน้าที่อย่างชายชาตรี นิยามความเป็นพ่อ ที่ต้องทำงานนอกบ้าน ทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองสมาชิกในครอบครัว เป็นสุภาพบุรุษ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกชาย อีกทั้งแนวคิดความทันสมัยที่มาพร้อมกับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่เข้ามาเขียนบทบาทให้ผู้คนในสังคมต้องทำตาม และเข้ามาควบคุมกำกับตัวเรา โดยเราต้องรู้เท่าทันเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนควบคุมและเป็นนายตนเองได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการรู้จักตนเอง ผ่านการสำรวจตรวจตราชีวิตที่ผ่านมา รวมถึงการดูแลเอาใจใส่ตนเอง ให้เกิดการตระหนักรู้ และมีความปราถนาอย่างแรงกล้าในการพัฒนาตัวตน ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในแบบฉบับของตนเองได้อย่างอิสระ นอกเหนือจากการควบคุมของสังคมได้ ซึ่งไม่ใช่มนุษย์ทุกคนจะสามารถทำได้ เพราะข้อจำกัดแต่ละคนแตกต่างกัน ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก (Foucault, 1986)

บางครอบครัวขาดความพร้อมในการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนความอบอุ่นในครอบครัว และสภาพเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ บางครอบครัวครบครันทั้งครอบครัวที่อบอุ่น การยอมรับตัวตนในความหลากหลายทางเพศ ให้สิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิต ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจภายในครอบครัว พรั้งพร้อมให้การสนับสนุนการเจริญเติบโตของสมาชิกใหม่อย่างเต็มกำลัง แต่ในบางรายสถานภาพความมั่นคงทางครอบครัวอาจไม่สามารถเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ได้ ซึ่งอาจต้องใช้หลายปัจจัยประกอบร่วมด้วย แต่พวกเขาสามารถเกิดความภาคภูมิใจในตนเองได้ จนกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนเอง และยังดำรงอัตลักษณ์ที่ดีงามตามแบบฉบับที่ตนเองคาดหวังเอาไว้ได้ (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2561) นับว่าเป็นความท้าทายค่านิยมของสังคมเป็นอย่างมาก เพราะการดำรงอัตลักษณ์ของตนเองให้คงอยู่ได้อย่างยาวนานต้องอาศัยองค์ประกอบจากสังคมภายนอกเป็นแรงเสริมอย่างมาก เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยสมาชิกในสังคมเพื่อความอยู่รอดอย่างไม่ยากลำบากจนเกินไป อย่างเช่น กรณีของคุณต๊ะ ในยามที่ต้องอบรมสั่งสอนลูก เขาวางบทบาทให้ตนเองเป็นพ่อที่อบอุ่นเป็นกันเองกับลูก เพื่อให้ลูกกล้าที่จะพูดแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ สามารถปรึกษาพูดคุยได้ทุกเรื่อง และในอีกบริบทหนึ่ง เขาต้องเล่นบทบาทเป็นคนขี้เล่น ขี้อ้อนกับแฟนหนุ่มของเขาเหมือนหนุ่มน้อยที่ต้องการเอาใจใส่ดูแล แต่ในขณะที่อยู่กับลูกน้องที่ทำงาน เขาต้องวางตัวเป็น

หัวหน้างานที่เข้มแข็ง มีภาวะความเป็นผู้นำ กล้าหาญ และเด็ดเดี่ยว เนื่องจากสมาชิกทุกคนในสังคมมีบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างทางสังคม ตามหลักความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ จนบางครั้งอัตลักษณ์ของแต่ละบุคคลอาจมีส่วนสำคัญน้อยต่อการทำหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ต้องรู้บทบาทของตนเอง ตามบริบทว่าควรแสดงความเป็นตัวตน ในแต่ละบริบทมากน้อยแตกต่างกันไป ที่ต้องใช้ความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ในแต่ละบริบทด้วย

บทสรุปของผู้วิจัยที่ได้จากการศึกษา

ความเป็นพ่อ (Fatherhood) เป็นเพียงวาทกรรมที่กำหนดนิยามความหมาย ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้ที่ทำหน้าที่พ่อ เพื่อจำแนกความแตกต่างออกเป็นประเภท หมวดหมู่ ให้สะดวกในการบริหารจัดการผู้คนในสังคมให้เป็นระเบียบมากที่สุด จนบางครั้งพบว่ามีประชากรตกสำรวจ ขาดการยอมรับ ไม่ได้รับคำนิยามที่พึงพอใจ หรือไม่ยอมรับนิยามความหมายเหล่านั้น จนเกิดการสร้างคุณค่าและให้ความหมายด้วยตนเอง ซึ่งอาจไม่ถูกยอมรับในสังคมวงกว้าง สุดท้ายกลายเป็นชนชายขอบไม่ได้รับความเหลียวแลใส่ใจจากสถาบันที่มีอำนาจในสังคมที่ประกอบสร้างความคิด ความเชื่อ หล่อหลอมให้ผู้คนยอมรับ และไม่ขัดขืน ความเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ก็เช่นกัน

การทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูลูก (Parenthood) ไม่จำเป็นต้องเป็นพ่อหรือแม่เท่านั้น สามารถเป็นใครก็ตามที่มีความสมัครใจในบทบาทหน้าที่นี้ อย่างไม่จำกัดเพศ และวัย หรือแม้กระทั่งสถานะความสัมพันธ์ ไม่จำกัดว่าต้องมีสายสัมพันธ์แบบใด ก็สามารถทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูได้ ขอเพียงเป็นผู้มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นตั้งใจ จริงจังและจริงใจ ในการทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก เพื่อบ่มเพาะให้พวกเขาเจริญเติบโตไปเป็นทรัพยากรที่ดีมีคุณภาพ เป็นแรงงานขับเคลื่อนสังคมให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป เพราะสังคมต้องการผู้ดูแลมากกว่าผู้ถูกดูแล หากสังคมมีสัดส่วนไม่สมดุล ปัญหาความเหลื่อมล้ำ และอื่น ๆ อาจพบเห็นได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งบางครั้งยากแก่การแก้ไขปรับปรุงให้ดีดังเดิม

การต่อสู้ต่อรองกับวาทกรรมหลัก (Dominant Discourse) คือ การเรียนเพื่อรู้เท่าทันจากความรู้กระแสหลัก ด้วยเทคโนโลยีแห่งตัวตน (Technology of self) ให้สามารถพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพสังคมแวดล้อม บางครั้งต้องปรับ และบางครั้งต้องหลบเลี่ยงให้เป็นอย่างมีกลยุทธ์ และชาญฉลาด เพื่อความอยู่รอดตามแบบฉบับของตน การเป็นพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ เพียงแต่ต้องใช้เวลา และความพยายาม อดทนอดกลั้น ผลิตสร้างชุดความรู้ใหม่ที่สามารถสร้างการยอมรับจากสังคมให้มากยิ่งขึ้น

การสร้างอัตลักษณ์ (Creation of identity) บางครั้งความโดดเด่น หรือความแตกต่าง อาจนำไปสู่การจับจ้องจับผิด เปรียบเทียบ ถูกลดทอนคุณค่าของตนเองลง เพื่อจัดระเบียบให้เป็นไปตามแบบแผน ค่านิยม ความคิดความเชื่อ ที่สังคมส่วนใหญ่กำหนดไว้ไม่ให้แตกต่างกันเท่านั้น บ่อยครั้งที่มักพบการต่อต้านขัดขืน นับว่าเป็นเรื่องปกติในสังคมทันสมัย ที่สามารถเปิดรับความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อมากยิ่งขึ้น ตามชุดความรู้ที่สามารถสร้างการรับรู้และยอมรับได้มากกว่าความรู้ชุดเดิม และเบียดขับตกขอบหมุนวนไปไม่สิ้นสุด

การมีชีวอำนาจแห่งตน (Biopower) คือสาระสำคัญที่เกิดจากการหล่อหลอมของสังคมที่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจตั้งแต่เล็กจนโต ซึ่งมีความจำเป็นในการดำรงอยู่ของผู้เลี้ยงดูลูก และพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ทุกครอบครัว เพราะถึงแม้จะได้รับผลกระทบจากชุดความรู้กระแสหลักต่าง ๆ ที่มาด้อยค่าในความสามารถของการทำหน้าที่ผู้เลี้ยงดูให้ได้รับความอึดอัดใจ เหตุเพียงเพราะความแตกต่างของเพศ และค่านิยมเรื่องครอบครัวที่สมบูรณ์ ที่จะเข้ามากำกับตัวตนให้ตกอยู่ใต้วาทกรรมเหล่านั้นจนยากที่จะพัฒนา และดำเนินชีวิตให้มีความสุขน้อยลงไปได้ แต่พวกเขาก็สามารถทำหน้าที่ของตนเองต่อไปอย่างรู้เท่าทัน และสามารถควบคุมสถานการณ์ ตลอดจนเลือกลงมือปฏิบัติอย่างชาญฉลาดตามความเหมาะสมของแต่ละบริบทอย่างลงตัว ตามแนวทางของตนอย่างภาคภูมิ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เสนอรัฐบาลในการสร้างกฎหมายที่ส่งเสริมให้คนเพศเดียวกันสามารถสร้างครอบครัวและมีลูกร่วมกันได้อย่างเสมอภาค

2. เสนอรัฐบาลในการผลักดันรัฐสวัสดิการ ที่คนไทยทุกคนทุกเพศสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เข้าถึงแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพได้อย่างเสรี และไม่มีค่าใช้จ่ายอย่างทั่วถึงม

3. เสนอรัฐบาลในการกำหนดกรอบให้ความช่วยเหลือครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวทุกประเภทอย่างเสมอภาค ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีอนาคต และมีสวัสดิการดูแลเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

4. เสนอรัฐบาลให้ส่งเสริมการมีงานทำของคนทุกเพศทุกวัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำไม่เลือกปฏิบัติกับผู้ใช้แรงงาน สาเหตุอันเนื่องมาจากเพศสภาพไม่ตรงกับเพศวิถี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในครั้งต่อไป

1. สามารถนำไปศึกษาต่อยอดจัดทำเป็นคู่มือสำหรับคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ในการเลี้ยงดูลูกตั้งแรกเกิดจนถึงบรรลุนิติภาวะได้อย่างดีมีคุณภาพ

2. สามารถเป็นฐานข้อมูลในการสำรวจเพื่อจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ที่ต้องการความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน เพื่อลดความเหลื่อล้ำ และสร้างคุณค่าใหม่แก่การรับรู้ของสังคม

3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเยาวชนที่มีพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์ ถึงความพึงพอใจและความสุขในการเป็นลูก และการมีอนาคตที่ดีมีคุณภาพ ก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ

4. สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกที่มีความหลากหลายทางเพศ และวัย ในการรับเลี้ยงดูเด็กที่ถูกทอดทิ้ง เพื่อลดจำนวนเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า และลดงบประมาณอุดหนุนจากรัฐ

บรรณานุกรม

Ahlberg, J., & Cholbi, M. (2017). *Procreation, Parenthood, and Educational Rights Ethical and Philosophical Issues.* Routledge.

Alejandra Rosemblatt, K. (2002). Sexuality and biopower in Chile and Latin America. In D. E. Davis, *Political Power and Social Theory (Political Power and Social Theory, Vol. 15)* (229-262). Emerald Group Publishing Limited. https://doi.org/10.1016/S0198-8719(02)80025-4

Atkinson, M. P., & Blackwelder, S. P. (1993). Fathering in the 20th Century. *Journal of Marriage and Family*, *55*(4), 975-986. https://doi.org/10.2307/352777

Atkinson, R. (1998). Contexts and Use of Life Stories. In *The Life Story Interview* (1-10). SAGE Publications.

Avelino, F. (2021). heories of power and social change. Power contestations and their implications for research on social change and innovation. *Journal of Political Power*, *14*(3), 425–448. https://www.powercube.net/wp-content/uploads/2009/11/power_after_lukes.pdf

Axinn, W. G., Young-DeMarco, L., & Ro, M. C. (2011). Gender double standards in parenting attitudes. *Social Science Research*, *40*(2), 417-432.

Bales, R. F., & Parsons, T. (1956). *Family: Socialization and Interaction Process* Routledge.

Barkhuizen, G., & Wette, R. (2008). Narrative frames for investigating the experiences of language teachers. *System*, *36*(3), 372-387. https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.system.2008.02.002

Bennett, M., & Jamieson, L. (1999). Perceptions of parents as a function of their marital status and sex. *Infant and child development*, *8*(3), 149-154. https://doi.org/10.1002/(SICI)1522-7219(199909)8:3

Berryhill, M. B., & Durtschi, J. A. (2017). Understanding single mothers' parenting stress trajectories. *Marriage & Family Review*, *53*(3), 227-245. https://doi.org/10.1080/01494929.2016.1204406

Bert, A. N. (2010). Themes and Threads of Family Theories: A Brief History. *Journal of comparative family studies*, *41*(4), 499-505. http://www.jstor.org/stable/41604564

Bland, L., & Doan, L. (1998). *Sexology uncensored: the documents of sexual science*. The University of Chicago Press.

Bold, C. (2012). *Using Narrative in Research*. SAGE Publication. https://doi.org/10.4135/9781446288160

Burdett, C. (1998). The hidden romance of sexual science: eugenics, the nation and the making of modern feminism. In *Sexology in Culture: Labelling Bodies and Desires* (44-59). Polity Press.

Cahn, N., Carbone, J., DeRose, L. F., & Bradford Wilcox, W. (2018). *Unequal Family Lives: Causes and Consequences in Europe and the Americas.* Cambridge University.

Carone, N., Baiocco, R., Lingiardi, V., & Barone, L. (2020). Gay and Heterosexual Single Father Families Created by Surrogacy: Father–Child Relationships, Parenting Quality, and Children's Psychological Adjustment. *Sexuality research & social policy*, *17*(4), 711-728. https://doi.org/10.1007/s13178-019-00428-7

Chavda, K., & Nisarga, V. (2023). Single Parenting: Impact on Child's Development. *Journal of Indian Association for Child and Adolescent Mental Health*, *19*(1), 14-20. https://doi.org/10.1177/09731342231179017

Chima, F. O. (1999). Fathers with single parenting roles: Perspectives on strengths, concerns and recommendations. *Free Inquiry in Creative Sociology*, *27*(2), 3-13. http://ojs.library.okstate.edu/osu/index.php/FICS/article/viewFile/6971/6433

Cisney, V. W., & Morar, N. (2020). *Biopower Foucault and Beyond*. The University of Chicago Press

Clarke-Stewart, K. A. (1978). And Daddy Makes Three: The Father's Impact on Mother and Young Child. *Child Development*, *49*(2), 466-478. https://doi.org/10.2307/1128712

Connell, R. (2005). *Masculinities* (2nd. ed.). University of California Press.

Copeland, D., & Harbaugh, B. L. (2005). Differences in Parenting Stress between Married and Single First Time Mothers at Six to Eight Weeks After Birth. *Issues in Comprehensive Pediatric Nursing*, *28*(3), 139-152.

https://doi.org/10.1080/01460860500227556

Copeland, D. B., & Harbaugh, B. L. (2010). Psychosocial differences related to parenting infants among single and married mothers. *Issues in Comprehensive Pediatric Nursing*, *33*(3), 129-148. https://doi.org/10.3109/01460862.2010.498330

Creswell, J. W. (2011). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (4th ed.). Pearson.

Crowl, A., Ahn, S., & Baker, J. (2008). A meta-analysis of developmental outcomes for children of same-sex and heterosexual parents. *Journal of GLBT Family Studies*, *4*(3), 385-407. https://doi.org/10.1080/15504280802177615

Danaher, G., Schirato, T., & Webb, J. (2000). *Understanding Foucault*. SAGE Publication.

DeJean, S. L., McGeorge, C. R., & Carlson, T. S. (2012). Attitudes toward never-married single mothers and fathers: Does gender matter? *Journal of Feminist Family Therapy*, *24*(2), 121-138. https://doi.org/10.1080/08952833.2012.648121

Dermott, E., & Fowler, T. (2020). What Is a Family and Why Does It Matter? *Social Sciences*, *9*(5), 83. https://www.mdpi.com/2076-0760/9/5/83

Dor, A. (2021). Single Motherhood by Choice: Difficulties and Advantages. *Journal of Educational and Developmental Psychology*, *11*(1), 18-27. https://doi.org/10.5539/jedp.v11n1p18

Dror, O. (2020). Parenting Experiences of Single Parents by Choice and the Challenges, Dilemmas and Practical Implications - An Innovative Study. *Journal of Psychiatry and Psychology Research*, *3*(3), 164-172.

Dufur, M. J., Howell, N. C., Downey, D. B., Ainsworth, J. W., & Lapray, A. J. (2010). Sex differences in parenting behaviors in single-mother and single-father households. *Journal of Marriage and Family*, *72*(5), 1092-1106. https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00752.x

Dunn, J., Deater-Deckard, K., Pickering, K., O'Connor, T. G., & Golding, J. (1998). Children's adjustment and prosocial behaviour in step-, single-parent, and non-stepfamily settings: findings from a community study. ALSPAC Study Team. Avon Longitudinal Study of Pregnancy and Childhood. *J Child Psychol Psychiatry*, *39*(8),

1083-1095.

Dunne, G. A. (2004). A Passion for 'Sameness'?: Sexuality and Gender Accountability. In *The New Family?* (66-82). London: SAGE Publications. https://doi.org/10.4135/9781446218150.n5

Eby, L., T., Allen, T., D., Noble, C., L., & Lockwood, A., L. (2004). Perceptions of Singles and Single Parents: A Laboratory Experiment. *Journal of applied social psychology*, *34*(7), 1329-1352. https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2004.tb02009.x

Emmers-Sommer, T., M., Rhea, D., Triplett, L., & Triplett, L. (2003). Accounts of Single Fatherhood: A Qualitative Study. *Marriage & Family Review*, *35*(1-2), 99-115. https://doi.org/10.1300/J002v35n01_07

Ferrante, A. A. (2017). Biopower Is the New Black, Again. Queer Bodies "Beyond Bars". *DiGeSt. Journal of Diversity and Gender Studies*, *4*(2), 61-74. https://doi.org/10.11116/digest.4.2.4

Finlayson, J. G. (2559). ฮาเบอร์มาส มนุษย์กับพื้นที่สาธารณะ (*HABERMAS: a very short introduction)* (วรารักษ์ เฉลิมพันธุศักดิ์ และ กิตติพล เอี่ยมกมล, ผู้แปล.). สวนเงินมีมา.

Ford-Gilboe, M. (2000). Dispelling Myths and Creating Opportunity: A Comparison of the Strengths of Single-Parent and Two-Parent Families. *Advances in Nursing Science*, *23*(1), 41-58.

Foucault, M. (1978). *The history of sexuality Volume I: An introduction* (R. Hurley, Trans.). Pantheon Books.

Foucault, M. (1980). *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings 1972-1977.* (C. Gordon, L. Marshall, J. Mepham, & K. Soper, Trans.; C. Gordon, Ed.). Pantheon Books.

Foucault, M. (1986). *Foucault: Acritical Reader* (D. C. Hoy, Ed.). Wiley-Blackwell.

Foucault, M. (1988). Technology of Self In L. H. Martin, H. Gutman, & P. Hutton, *Technologies of the Self: A Seminar with Michael Foucault* (16-49). Tavistock Publications.

Foucault, M. (1991). Politics and the study of discourse. In G. Burchell, C. Gordon, & P. Miller, *The Foucault Effect, Studies in Governmentality, with Two Lectures by and*

an Interview with Michel Foucault (53-72). The University of Chicago Press.

Foucault, M. (1995). *Discipline and Punish: The birth of a prison* (A. Sherida, Trans.). Vintage Books.

Foucault, M. (2008). *The History of Sexuality: The Will to Knowledge* (R. Hurley, Trans.; Vol. 1). Penguin Books.

Foucault, M. (2020). *The Foucault Reader* (P. Rabinow, Ed.). Penguin Books.

Ganong, L., H., & Coleman, M. (1995). The content of mother stereotypes. *Sex Roles: A Journal of Research*, *32*(7-8), 495-512. https://doi.org/10.1007/BF01544185

Garton, S. (2004). *Histories of Sexuality: Antiquity to Sexual Revolution*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203036099

Gert, H. (2000). Queering Anthropology. In J. W. Duyvendak, T. Sandfort, J. Schuyf, & J. Weeks, *Lesbian and Gay Studies* (81-97). SAGE Publication.

Gjurkovic, T., & Tudor, K. (2018). Treatment stages in working with children: An approach rooted in transactional analysis and play therapy. *Transactional Analysis Journal*, *48*(3), 242-257. https://doi.org/10.1080/03621537.2018.1471291

Goldscheider, F., & Kaufman, G. (2006). Single Parenthood and the Double Standard. *Fathering: A Journal of Theory, Research, and Practice about Men as Fathers*, *4*(2), 191-208. https://doi.org/10.3149/fth.0402.191

Goldscheider, F., Scott, M. E., Lilja, E., & Bronte-Tinkew, J. (2015). Becoming a Single Parent: The Role of Father and Mother Characteristics. *Journal of family issues*, *36*(12), 1624-1650. https://doi.org/10.1177/0192513X13508405

Golombok, S., Zadeh, S., Imrie, S., Smith, V., & Freeman, T. (2016). Single mothers by choice: Mother-child relationships and children's psychological adjustment. *Journal of Family Psychology*, *30*(4), 409-418. https://doi.org/10.1037/fam0000188

Gramsci, A. (1971). *Selections from the Prison Notebooks of Antonio Gramsci*. International Publishers.

Greenberg, D. F. (1998). *The Construction of Homosexuality*. The University of Chicago Press.

Hall, D. E. (2003). *Queer Theories*. Palgrave Macmillan.

Hamer, J., & Marchioro, K. (2002). Becoming custodial dads: Exploring parenting among low-income and working-class African American fathers. *Journal of Marriage and Family*, *64*(1), 116-129. https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2002.00116.x

Hayward, C. R. (1998). De-Facing Power. *Polity*, *31*(1), 1-22. https://doi.org/10.2307/3235365

Herrerías, C. (1995). Noncustodial mothers following divorce. *Marriage & Family Review*, *20*(1-2), 233-255. https://doi.org/10.1300/J002v20n01_11

Hofferth, S. L., Pleck, J. H., Goldscheider, F., Curtin, S., & Hrapczynski, K. (2013). Family structure and men's motivation for parenthood in the United States. In *Handbook of father involvement: Multidisciplinary perspectives* (2nd ed. 57-80). Routledge.

Horsey, K. (2024). The future of surrogacy: a review of current global trends and national landscapes. *Reproductive BioMedicine Online*, *48*(5), 103764.

Huffer, L. (2009). *Mad for Foucault: Rethinking the Foundations of Queer Theory*. Columbia University Press.

Hughes, C. (2002). Executive functions and development: Emerging themes. *Infant and child development*, *11*(2), 201-209. https://doi.org/10.1002/icd.297

Jackson, J. B. (2018). The ambiguous loss of singlehood: Conceptualizing and treating singlehood ambiguous loss among never-married adults. *Contemporary Family Therapy: An International Journal*, *40*(2), 210-222. https://doi.org/10.1007/s10591-018-9455-0

Jackson, P. A. (1997). Kathoey Gay Man: The Historical Emergence of Gay Male Identity in Thailand. In L. Manderson & M. Jolly, *Site of Desire, Economies of Pleasure: Sexualities in Asia and the Pacific* (166-190). The University of Chicago Press

Jackson, P. A. (1999). Tolerent but unaccepting: The myth of Thai “gay paradise” In P. A. Jackson & N. M. Cook, *Genders & Sexualities in Modern Thailand* (226-242). Silkworm Book.

Kennedy, S., & Ruggles, S. (2014). Breaking up is hard to count: the rise of divorce in the United States, 1980-2010. *Demography*, *51*(2), 587-598.

Kislev, E. (2019). *Happy Singlehood: The Rising Acceptance and Celebration of Solo*

Living. University of California Press Books.

Lampic, C., Skoog Svanberg, A., Karlström, P., & Tydén, T. (2006). Fertility awareness, intentions concerning childbearing, and attitudes towards parenthood among female and male academics. *Human Reproduction*, *21*(2), 558-564. https://doi.org/10.1093/humrep/dei367

Lewin, K. (1947). Frontiers in Group Dynamics: II. Channels of Group Life; Social Planning and Action Research. *Human Relations*, *1*(2), 143-153. https://doi.org/10.1177/001872674700100201

Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Thousand Oaks: SAGE Publications.

Maier, C. A., & McGeorge, C. R. (2014). Positive Attributes of Never-Married Single Mothers and Fathers: Why Gender Matters and Applications for Family Therapists. *Journal of Feminist Family Therapy*, *26*(3), 1-28. https://doi.org/10.1080/08952833.2014.944060

Martinez, K., Rider, F., Cayce, N., Forssell, S., Poirier, J., Hunt, S., . . . Sawyer, J. (2013). *A Guide for Father Involvement in Systems of Care*. Technical Assistance Partnership for Child and Family Mental Health.

Meyer, D. R., & Garasky, S. (1993). Custodial Fathers: Myths, Realities, and Child Support Policy. *Journal of Marriage and Family*, *55*(1), 73-89. https://doi.org/10.2307/352960

OECD. (2011). *Doing Better for Families*. OECD Publishing. https://www.oecd-ilibrary.org/content/publication/eag-2011-en

OECD. (2016). *OECD Family Database*. Retrieved 1 February 2023 from https://www.oecd.org/els/family/database.htm

Outhwaite, W. (2009). *Habermas: A critical introduction*. Polity.

Packer, M. (2010). Archaeology, Genealogy, Ethics. In *The Science of Qualitative Research* (342–377). Cambridge University Press.

Parker, K., & Wang, W. (2013). *Modern Parenthood: Roles of Moms and Dads Converge as They Balance Work and Family* https://www.pewresearch.org/social-trends/wp-

content/uploads/sites/3/2013/03/FINAL_modern_parenthood_03-2013.pdf

Parsons, T. (1995). *Family structure and the socialization of child in family*. Routledge.

Polkinghorne, D. E. (1988). *Narrative Knowing and the Human Sciences*. State University of New York Press.

Pujar, L., Chanda, K., & Hittalamani, D. D. (2018). Mental health of single parents. *Indian Journal of Health & Wellbeing*, *9*(3), 373-376.

Raeburn, P. (2014). *Do fathers matter?: What science is telling us about the parent we've overlooked*. Scientific American/Farrar, Straus and Giroux.

Rhodes, R. J., & Johnson, M. M. (2000). Students' Perceptions of Single Parents and Social Injustice: A Women's Issue. *Affilia*, *15*(3), 434-446. https://doi.org/10.1177/08861090022094038

Risman, B., J. (1986). Can Men "Mother"? Life as a Single Father. *Family relations*, *35*(1), 95-102. https://doi.org/10.2307/584288

Robinson, E. (2009). Sole-parent Families: Different Needs or a Need for Different Perceptions? *Family matters*, *82*, 47-51.

Roby, N., Gazala, I., & Porat, M. (2017). *Single-Parent Families in Israel*. http://www.macro.org.il/en/publications/?id=146

Rosenfeld, M. J. (2010). Nontraditional families and childhood progress through school. *Demography*, *47*(3), 755-775. https://doi.org/10.1353/dem.0.0112

Sahu, K. (2016). Psychological well-being and quality of parenting among children of single parent family. *Indian Journal of Health & Wellbeing*, *7*(5), 531.

Sargiacomo, M. (2009). Michel Foucault, Discipline and Punish: The Birth of the Prison. *J Manag Gov*, *13*, 269-280. https://doi.org/10.1007/s10997-008-9080-7

Sepek, M. N., & Jevtic, A. V. (2019). Social opinion on single-father families and their influence on child education. 12th annual International Conference of Education, Research and Innovation, Seville, Spain.

Somekh, B., & Lewin, C. (2005). *Research methods in the social sciences*. SAGE Publications.

Spanier, B. (1995). Biological Determinism and Homosexuality. *NWSA Journal*, *7*(1), 54-71.

http://www.jstor.org/stable/4316378

Stonewall. (2010). *A Guide for Gay Dads*.

Ta, V. P., Gesselman, A. N., Perry, B. L., Fisher, H. E., & Garcia, J. R. (2017). Stress of Singlehood: Marital Status, Domain-Specific Stress, and Anxiety in a National U.S. Sample. *Journal of Social and Clinical Psychology*, *36*(6), 461-485. https://doi.org/10.1521/jscp.2017.36.6.461

Taylor, Z. E., & Conger, R. D. (2017). Promoting strengths and resilience in single‐mother families. *Child Development*, *88*(2), 350-358. https://doi.org/10.1111/cdev.12741

Thwala, S. I., Ntinda, K., & Mabuza, N. (2015). Single parenting effects: resource access and coping of children in Swaziland. *Journal of Psychology in Africa*, *24, No. 6*. https://doi.org/10.1080/14330237.2014.997040

UNFPA. (2559). รายงานสถานการณ์ประชากรไทย พ.ศ. *2558* โฉมหน้าครอบครัวไทยยุคเกิดน้อย อายุยืน The United Nations Population Fund Thailand and the Office of the National Economic and Social Development Board.

United Nations. (2015). *The World's Women 2015: Trends and Statistics.*

United Nations Development Programme. (2024). *What are the Sustainable Development Goals?* https://www.undp.org/sustainable-development-goals

United States Census Bureau. (2018). *U.S. Census Bureau Releases 2018: Families and Living Arrangements Tables*. https://www.census.gov/newsroom/press-releases/2018/families.html

Vance, C., S. (1991). Anthropology rediscovers sexuality: A theoretical comment. *Social Science & Medicine*, *33*(8), 875-884.

Warner, M., & Collective, S. T. (1993). *Fear of a Queer Planet: Queer Politics and Social Theory*. University of Minnesota Press. https://books.google.co.th/books?id=S58X00tIM6oC

Weeks, J., Holland, J., & Waites, M. (2003). *Sexualities and Society: A Reader*. Polity.

Weinraub, M., Horvath, D. L., & Gringlas, M. B. (2002). Single parenthood. In M. H. Bornstein, *Handbook of parenting: Volume 3 Being and Becoming a parent* (Vol. 3, 109-140). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

White, D. M. (1950). The “Gate Keeper”: A Case Study in the Selection of News. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, *27*, 383 - 390.

Wilcox, B., W. , & Kathleen, K., Kline. (2013). *Gender and Parenthood Biological and Social Scientific Perspectives*. Columbia University Press. http://www.jstor.org/stable/10.7312/wilc16068

Wilcox, W. B., & Dew, J. P. (2013). No one best way: Work-family strategies, the gendered division of parenting, and the contemporary marriages of mothers and fathers. In W. B. Wilcox & K. K. Kline, *Gender and parenthood: Biological and social scientific perspectives* (271-303). Columbia University Press.

William, S. (2003). *The Postmodernization of Sex in Weeks.* (J. Weeks, J. Holland, & M. Waites, Eds.). Polity Press.

Zito, R. C. (2013). Family Structure History and Teenage Cohabitation: Instability, Socioeconomic Disadvantage, or Transmission? *Journal of family issues*, *36*(3), 299-325. https://doi.org/10.1177/0192513X13490933

กนกวรรณ ธราวรรณ. (2555). รัฐไทยกับชีวิตคู่แบบเพศวิถีนอกขนบ. ใน กุลภา วจนสาระ และ กฤตยา อาชวนิจกุล, ประชากรและสังคม *2555 : ประชากรชายขอบและความเป็นธรรมในสังคมไทย.* สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล.

กรมการปกครอง. (2567). *คู่มือด้านทะเบียนทั่วไป การจดทะเบียนรับรองบุตรบุญธรรม.วารสารสำนักงานบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย 16(2),*1-14.

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. *(*2562). *นิยามและประเภทครัวเรือน.* กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ. (2532). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก*. UNICEF. Thailand.

กิตติกร สันคติประภา. (2550). *การลวนลามทางเพศกะเทย : นัยสำคัญภายใต้วาทกรรมรักต่างเพศ* [ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ขวัญเนตร สุขใจ. (2562). *ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว : ความท้าทายที่ต้องก้าวผ่านให้ได้ในสังคมไทยปัจจุบัน.* คณะกรรมการศึกษาและพัฒนาความรู้ทางจิตวิทยาและสังคม.

เคท ครั้งพิบูลย์. (2561). *สิทธิเพศหลากหลายในฐานะพลเมืองและความต้องการสวัสดิการสังคมในประเทศกำลังพัฒนา.* รายงานสืบเนื่องการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จาฏุพัจน์ มงคลวัจน์. (2557). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กวัยอนุบาล. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, *9*(1), 742-753.

จารี ทองตำลึง. (2554). การสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์*, *54*(3), 37-41.

จารุณี วงศ์ละคร. (2561). ชีวอำนาจในทัศนะของ มิเชล ฟูโกต์. ปณิธาน: *วารสารวิชาการด้านปรัชญาและศาสนา*, *1*, 135-162.

จีรนันท์ พิมถาวร, โสวัตรี ณ ถลาง, และ อรนัดดา ชิณศรี. (2560). ลักษณะและรูปแบบการดำเนินชีวิตของมารดาในครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, *40*(1), 85-97.

ชลลดา จารุศุริชัยกุล. (2555). *เป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวอย่างมีคุณภาพ*. สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2551). *ประวัติศาสตร์ของเพศวิถี : ประวัติศาสตร์เรื่องเพศ / เรื่องเพศในประวัติศาสตร์ไทย*. มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.).

ชาย โพธิสิตา. (2552). บทโหมโรง เกิดอะไรขึ้นกับครอบครัว. ใน ชาย โพธิสิตา ใน สุชาดา ทวีสิทธิ, ประชากรและสังคม *2552: ครอบครัวไทยในสถานการณ์เปลี่ยนผ่านทางสังคมและประชากร* (น.1-15). สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม.

ชาย โพธิสิตา. (2554). การเปลี่ยนแปลงครอบครัวและครัวเรือนไทย เรา (ไม่) รู้อะไรบ้าง. ใน สุรีย์พร พันพึ่ง และ มาลี สันภูวรรณ์, *ประชากรและสังคม 2554 จุดเปลี่ยนสังคมไทย* (น.23-41). สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม.

ชาย โพธิสิตา. (2556). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชิษณุพงศ์ นิธิวนา, และ วรรณภา ลีระศิริ. (2560). การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศในสหรัฐอเมริกาสมัยประธานาธิบดีบารัค โอบามา (ค.ศ. 2009-2017). *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, *1*, 1-32.

เชษฐา พวงหัตถ์. (2549). “วิวาทะ Structure-Agency และการหาทางออกให้กับปัญหาทวิลักษณ์ นิยม : Marxism versus Foucault” ฉบับว่าด้วยมิตรหรือเพื่อ. *วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, *17*(1-2), 128-187.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2560). *วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น*. วิภาษา.

ไชยศิริ บุญยกุลศรีรุ่ง. (2553). *เพศสภาพและเพศวิถีชายรักชายในภาพยนตร์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรงเทพฯ.

ฐิติมา ชูใหม่. (2562). การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย. *Hua Hin Medical Journal*, *1*(2), 18-33.

ณัฐพัชร์ อภิรุ่งเรืองสกุล, และ พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2561). เทคโนโลยีแห่งตัวตนสู่ความสำเร็จของเด็กจากชุมชนแออัด. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, *11*(3), 608-623.

ดวงหทัย สว่างภพ. (2556). *โครงการจัดทำหนังสือสารคดีชีวิตคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยว มหาวิทยาลัยศิลปากร*. กรุงเทพฯ.

ทศวร มณีศรีขำ. (2545). *การสร้างความเป็นอื่นให้กับเกย์* [ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เทอดศักดิ์ ร่มจำปา. (2545). *วาทกรรมเกี่ยวกับ "เกย์" ในสังคมไทย พ.ศ.2508-2542* [วิทยาพิพนธ์มหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนกร วรพิทักษานนท์. (2566). การต่อรองและการสยบยอมต่อความไม่เท่าเทียมทางเพศในด้านชีวิตคู่ของกลุ่มคู่รักเพศเดียวกัน. *วารสารสังคมวิจัยและพัฒนา*, *5*(3), 1-27.

ธีรยุทธ บุญมี. (2552). *โลก modern & post modern* . สายธาร.

ธีรศักดิ์ สุขสันติกมล. (2559). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในโลกยุคทันสมัย. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์, 18*(1), 81-90.

นภาภรณ์ หะวานนท์. (2550). *ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน.* สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

นภาภรณ์ หะวานนท์. (2552). วิธีการศึกษาเรื่องเล่า จุดเปลี่ยนของการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์. *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*, *5*(2), 1-22.

นภาภรณ์ หะวานนท์, กิตติกร สันคติประภา, อุษณีย์ ธโนศวรรย์ และ ธีรวัลย์ วรรถโนทัย,. (2555). *การสร้างความฉลาดรู้เรื่องเพศในวัฒนธรรมบริโภค*. มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง สคส.

นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2553). *ขบวนการเคลื่อนไหวของเกย์ในสังคมไทย ภาคปฏิบัติการและกระบวนทัศน์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ.

นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2558, 15 มิถุนายน 2015). มานุษยวิทยากับการศึกษาพฤติกรรมข้ามเพศและรักเพศเดียวกัน https://anthropology-concepts.sac.or.th/articles/4

บุษกร กาศมณี. (2552). วาทกรรมแม่เลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทย. ใน *เป็นพ่อเป็นแม่หลังชีวิตคู่แยกทาง : มุมมองด้านกฎหมาย มิติหญิงชายและวาทกรรม*. วนิดาการพิมพ์.

ปณิธี บราวน์. (2557). ความหลากหลายทางเพศกับพหุวัฒนธรรมในสังคมไทย: การสำรวจองค์ความรู้. *วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, *44*(2), 51-70.

พระกุศล สุภเนตฺโต, พระมหาวีรธิษณ์ วรินฺโท, และ พระปัญญารัตนากร. (2563). การรักร่วมเพศ: บทวิเคราะห์ตามแนวทางพุทธจริยศาสตร์. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, *3*(1).91-104.

พีรเดช ประคองพันธ์. (2566). การขัดเกลาทางสังคมต่อการไม่ยอมทำแท้งของผู้หญิงที่มีประสบการณ์ตั้งครรภ์เมื่อ

อายุยังไม่บรรลุนิติภาวะ. *Journal of Roi Kaensarn Academi.Vol*, *6*, 189-199.

เพศแห่งสยาม. (2562). สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). ภาพพิมพ์จำกัด.

ภคพล เส้นขาว. (2561). แนวทางในการชีวิตคู่อย่างยั่งยืนของคู่รักเพศเดียวกันในสังคมไทย. *HUSO Journal of Humanities and Social Sciences*, *1*, 90-105.

มาณวิภา พัฒนมาศ, พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, สุขอรุณ วงษ์ทิม, และ พิศมัย รัตนโรจน์สกุล. (2560). การศึกษาคุณลักษณะของการเป็นพ่อแม่วัยรุ่นในบริบทภาคกลางของไทย. *JOURNAL OF THE POLICE NURSES AND HEALTH SCIENCE*, *9*(1), 13-23. https://he01.tci-thaijo.org/index.php/policenurse/article/view/90912

เมธิรา ไกรนที, วันชัย ธรรมสัจการ, และ อุทิศ สังขรัตน์. (2563). ครอบครัว: สถาบันหลักทางสังคมกับบทบาทการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม. *วารสารปาริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ*, *33*(1), 1-16.

วราภรณ์ แช่มสนิท. (2551). *วิธีคิดเรื่องเพศวิถีของรัฐไทย*. มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง สคส.

วรุณศิริ ปราณีธรรม, และ ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์. (2559). พ่อเลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน. *ศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, *16*(2), 1-15.

วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์. (2560). ครอบครัวทางเลือกและการคงอยู่ของสถาบันครอบครัว. *Veridian E- Journal, 10*(2), 1817-1827.

วฤษสพร ณัฐรุจิโรจน์, และ กัญญาวีร์ เทพประภักษ์. (2558). สภาวการณ์และการถอดบทเรียนสวัสดิการสังคมจากประเทศอิตาลี สู่แนวทางจากจัดสวัสดิการสังคมสำหรับครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในประเทศไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, *7*(1), 187-203.

วิสสุดา จันทร์สม, ไฉไล ศักดิ์วรพงษ์ และ สกล สถิตวิทยานันท์. (2558). วิถีชีวิตคู่หญิง. *วารสารการวิจัยกาสะลองคำ*, *2*(2), 106-117.

ศิริพันธ์ ถาวรทวีวงษ์. (2559). *ครอบครัวและเครือญาติ*. ภาคสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2553). *สถาบันครอบครัว : พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2555). สถานการณ์ครอบครัวไทย: ผู้ให้ข้อมูลครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. *วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย, 5*(1), 17-45.

ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล. (2565, 28 ตุลาคม 2565). *สังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่* 3. https://nidapoll.nida.ac.th/data/survey/uploads/FILE-1597898307100.pdf

สามชาย ศรีสันต์. (2558). วาทกรรมแนววิพากษ์ และการศึกษาการพัฒนาในสังคมไทย. *วารสารสำนักบัณฑิต*

อาสา, *13*(1), 261-293.

สาวิตรี ทยานศิลป์, จิตตินันท์ เดชะคุปต์, นิทัศน์ ภัทรโยธิน, และ รุจา ภู่ไพบูลย์. (2564). การให้ความหมายและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยในกรุงเทพมหานคร. *วารสารความปลอดภัยและสุขภาพ*, *14*(1), 68-83.

สำนักข่าวไทยพีบีเอส. (2567, 18 มิถุนายน). กฎหมายสมรสเท่าเทียมผ่านแล้ว. *ไทย พี บี เอส ออนไลน์.* https://www.thaipbs.or.th/news/content/340504)

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. (2560). *คู่มือการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ด้านการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สุจิตรา อู่รัตนมณี, จินตนา วัชรสินธุ์, และ เปรมวดี คฤหเดช. (2559). การปรับตัวเมื่อเป็นครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว : ประสบการณ์ชีวิตพ่อเลี้ยงเดี่ยว. *วารสารพยาบาลทหารบก*, *17*(3), 217-225.

สุมิตร สุวรรณ. (2554). *รัฐกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา*. ภาควิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

สุรัช คมพจน์. (2554). *เยอร์เก้น ฮาเบอร์มาสกับทฤษฎีวิพากษ์สังคมสมัยใหม่ : โครงการ "การรู้แจ้ง" กับการจัดวางปทัสถานให้กับการวิพากษ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ.

สุรีย์ ธรรมิกบวร, และ จารุวรรณ ชุปวา. (2563). *หนังสือความรู้สำคัญเพื่อครอบครัวอบอุ่น ภายใต้โครงการ การพัฒนาพื้นที่ครอบครัวอบอุ่นต้นแบบที่เชื่อมโยงและบูรณาการกับระบบกลไกการดูแลระดับพื้นที่*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

เสนาะ เจริญพร. (2552). วาทกรรมว่าด้วยความเป็นพ่อในสังคมไทย. ใน สมชาย ปรีชาศิลปกุล, *เป็นพ่อเป็นแม่หลังชีวิตคู่แยกทาง: มุมมองด้านกฎหมาย มิติหญิงชายและวาทกรรม*. (น. 104-148). วนิดาการพิมพ์.

อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. (2561). *อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด*. เชียงใหม่ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัจฉรา สุขารมณ์. (2544). บทบาทของพ่อต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, *7*(1), 35-41.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G- 042/2566E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่เป็นเกย์: อัตลักษณ์การเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในสังคมไทย

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นาย พุฒินันท์ ยาไธสง

สังกัด: บัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารที่รับรอง:
1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 3 กุมภาพันธ์ 2566
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 3 กุมภาพันธ์ 2566
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 3 กุมภาพันธ์ 2566
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 3 กุมภาพันธ์ 2566

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E/G-042/2566

วันที่ให้การรับรอง : 03/02/2566

วันหมดอายุใบรับรอง : 03/02/2567

ประวัติผู้เขียน